

Incipit tabula su
per libros Boecij de consolatione philo/
sophie secundum ordinem alphabeti.

A

Acidiosi et viciosi arguunt li. iij. me. viij.
Accusatio crudel li. i. p. iij.
Accusatio Boecij erga regem ha
buit tria vicia libro primo prosa quarta
Actus quilibet requirit ordinem temporis et loci li. i. me. vi.
In vere flores et autumno vire col
liguntur li. me. vt supra.
Actus sequitur conditionem potentie cuius est
actus libro quinto prosa quarta
Aduersa bonis prospera malis quare con
tingant libro quarto prosa sexta.
Aduersa ac prospera adueniunt bonis et
malis libro quarto prosa septima.
Aduersitas veros amicos ostendit li. ij. p. viij.
Aduersitate non debet sapiens molestari nec
fortis multitudine hominum terri li. iij. p. viij.
Aduersitate et in prosperitate ut se homo equi
liter habeat hortatur exemplis li. iij. me. viij.
Affectioes quatuor gaudium spes timor dolor
impediunt cognitiones veri li. i. me. viij.
Afflictio est condolendum li. i. pro. iij.
Ager mentem hominis designat li. ij. me. i.
Aliena probitas et pulchritudo hominem
non decorant li. secundo prosa quinta.
Amicicia dissimilitudo dissolvit li. i. pro. iij.
Amicorum triplex genus li. ij. prosa tertia
Amicum inuenisse est preciosissimum di
uitiarum genus li. ij. prosa octava.
Amicos fortuna infortunum inimicos fa
cit libro tertio prosa quinta.
Amor diuina tria facit in hominibus li. ij. me. viij.
Anaxagoras philosophus stulticiam hominum solum pro
deum colentium reprehendit li. i. pro. tertia.
Anime felicitas in morte non terminatur
libro secundo prosa quarta.
Alium diuersa sunt figure li. v. me. v.
Animalia cetera preter homines caput de
mergunt Ibidem.
Anni sunt quattuor partes li. i. metrum v.
Animi transformatio peior est quam corporis
libro quarto metro quarto.
Antiqua cras fuit sine cupiditate li. ij. me. v.
Appetitus est duplex li. ij. pro. xi
Arma philosophie li. i. prosa secunda

Artes liberales dicuntur lac ibidem.
Astinus ad lyram est homo sine attentioe
verba sacra audies li. i. prosa quarta.
Auari dicuntur canes libro primo p. iij.
Et idem habetur li. ij. metro secundo. i
Auari insatiabiles. et auaritia vadit in in
finitum libro tertio metrum tertium.
Auarus dicitur lupus li. iij. prosa tertia.
Auxilium diuinum in minimis debet inuo
cari libro quarto prosa nona
Auxilij diuini inuocatio a Boecio libro
tertio metro nono.

B

Beatitudo siue felicitas est duplex
libro secundo prosa quarta.
Beatitudo est ipse deus li. iij. p. xij
Beatitudo summa est in deo li. iij. prosa x.
Beatitudo non potest auferri virtuosus li
bro quarto prosa tertia.
Beatissimi diu Ibidem
Beatitudo non est in dignitatibus li. ij. pro. vi.
Beatitudo siue felicitas non consistit in bo
nis fortuitis libro secundo prosa quarta.
Beatitudinis descriptio li. iij. pro. secunda.
Beatitudinem ad veram omnes vocantur
libro tertio metro decimo
Beatissimus deus est li. iij. prosa x
Bellare ad mortem homines non debent
libro quarto metro quarto
Belli causa est diuersitas morum ibidem.
Bellum iustum licet li. iij. metro quarto.
Bene fiunt omnia et quod mala fieri videntur
error est libro quarto prosa sexta
Bestie non beatificantur li. iij. pro. septima
Bibliotheca vnde dicitur li. i. pro. quarta.
Boecio multa noia annexuntur in premio
Boecius ordinavit actus suos ad commu
nem vtilitatem et rexit romam propter com
munem bonum patet septem exemplis li. i. pro. iij.
Boecius habuit uxorem pudicam et filios
prudentes et socerum sapientem li. ij. p. iij.
Boecius habuit plura bona quam postea susti
nuit mala libro secundo prosa secunda.
Boecius quare infirmus iudicabatur libro
primo prosa sexta

Bona corporis sūt vilia li. iij. pro. octava.
Bona hoīs sūt rō et intellectus. nō tem-
poralia libro pmo pfa sexta.
Bona temporalia somniant esse felicitas
libro tertio pfa prima
Bonū pretitū torquet li. ij. pro. iij.
Bona temporalia querēs in varia incidit
libro tertio pfa octava.
Bona temporalia nec sufficientiā nec pos-
sentiam pstant libro tertio pfa nona.
Boni semp sūt potentes malivēro impo-
tentes libro quarto pfa secunda
Boni nō sūt sine pmo/et mali nō sūt si-
ne pena li. iij. pfa tertia
Bonis quare nō ptingit fortuna bona li-
bro quarto pfa quinta.
Bonum est duplex li. ij. pfa sexta.
Boni nō solū hic pms pūantur s̄ a ma-
lis calcantur li. iij. pfa prima.
Boni veri imagines vbi inveniuntur li-
bro tertio pfa nona.
Bonum summum est vnum et indiuisibi-
le libro tertio pfa nona
Bonū summū est necesse esse li. ij. pro. p.
Bonū summū cuiuslibet videt id quod appe-
rit libro tertio pfa secunda
Boreas ventus significat philosophiam
libro primo metro tertio.
Breuitas vite humane li. iij. pro. iij.

De libro quarto pfa quarta
Cognitiua virtus aliter in nobis intellectu-
na et aliter sensitua li. iij. pfa tertia.
Cognoscitur rotundum aliter visu et aliter
tactu libro quinto pfa quarta
Cognoscit hoīem aliter scūs. aliter imagi-
natio aliter rō aliter intelligētia dīna ibidē
Comedere parētes in certis partibus lau-
dabile est li. ij. pfa septima.
Cōprehēdit res aliter q̄ existit li. v. p. iij.
Concordari nō possunt mali cū bonis nec
etiam inter se libro quarto pfa sexta.
Conscie libertas et pscia libera li. i. p. iij.
Conscientia praua punit malum intrinsece
si exterius n̄ punit libro quarto pfa iij
Consolatio philosophie li. i. pfa tertia
Consules electi ducti in pretorium scdm p-
suetudinem romanorū li. ij. pfa tertia
Contemplatio supernorum est nostrum cō-
tra stultos ppugnaculum li. i. pfa tertia
Contingens require necessarius
Crapula hominem debilitat li. ij. pro. v.
Cupiditas multorū malorū cā est li. ij. me. v.
Cupiditas veri boni naturaliter est inserta
hominibus libro tertio pfa secūda.

D

Anciscit homo ex dolore li. i. me. i.
Caro nihil aliud est nisi sanguis co-
agulatus libro pmo metro pmo
Casus nō est euentus pūsus li. v. pro. i.
Casus diffinitur ibidem
Casus que contingunt non sūt sine causa
Causidici potius liberant accusatos q̄ ac-
tusandos libro quarto pfa quarta.
Cā contingētium que sūt li. iij. pfa. sexta
Celum quare dicitur stabile li. i. me. scdo.
Celum mouet duplici motore ibidem
Celū q̄re dicit stare eiusq̄ stelle li. i. me. iij.
Circulo cōparatur vita hoīs li. ij. me. scdo
Ciuitas est regēda a p̄bis li. i. pro. quarta.
Cognitio sūmi boni fit p creaturas grada-
tīm transcendendo li. iij. metro pmo
Cognitio sequitur naturam cognoscentis
libro quinto pfa quinta.
Cognitio veri repellit cecitatem ignoran-

DEi regimen in concordia clemēto-
rū appet et i p̄tib' āni li. iij. me. vi
Desideriū sine appetitū suūz imple-
re soli sapientes possunt libro iij. pfa ij.
Deus est eternus et intuet oīa li. v. p. vi.
Deo sūt preces offerende ibidem
Deus p̄sudet vt cōditōr mūdi. li. i. pfa vi
Deus cognoscitur et commendatur de gu-
bernatione celestīū et t̄st̄rū li. i. me. v.
De^o sine sūmū bonū nō inuenitur in terre-
nis sicut nec anz in arborib' li. ij. me. viij.
Deus regit omnia excepto libero arbitrio
libro tertio metro nono.
Deus est immutabilis et manet omnia li-
bro tertio metro nono.
De^o a nullo cōpuls' s̄ sua bonitate fec' oīa
et cōmēdat ex parte sapie sue ibidē.
Deus omnia gubernat li. iij. pfa xij.
Deo omnia recta sūt li. iij. pro. i.
De^o fons oīs bonitatis p oīpotentiam: ius-
dex equitatis per iusticiam li. iij. me. septo

Deū eternū omnes sapiētes dixerūt libro
 quinto prosa sexta
Deus oia videt li. quinto prosa sexta
Deus est sol illuminās li. iij. me. f.
Dignitas siue potestas ē duplex li. ij. p. vi
Dignitas reddit malos peiores vt patet
 de romanis libro secundo prosa sexta.
Dignitas reddit peiores ptz de Nerone
 cui⁹ ponit quattuor malicias li. ij. me. vi
Dignitas si esset bona nō adueniret pessis
 mis libro secundo metro sexto.
Dignitas collata improbis non efficit di
 gnos. s. ostētat indignos li. ij. pro. vi.
Dignitas nō reddit hoīem honorabilez si
 nō est virtuosus li. iij. pro. iij. et probat qd
 duplici via.
Displicere malis laudabile est li. i. pro. iij.
Diuitie in quinq; distunt li. ij. pro. v.
Diuitie disperse minuunt / scia vero disp
 sa augmentat li. ij. pro. v.
Diuitie nō sūt appetēde trib⁹ rōnib⁹ pbat
 ibidē et ppter diuitias mltri perierūt ibidē
Diuities soli reputant honore digni ibidē.
Diuitie nō auferūt indigentā siue diuites
 sp sunt indigētes li. iij. pro. iij
Diuinatio quid sit li. v. pro. quarta
Diuino amore tria regunt scz astra elemē
 ta et tpa. li. ij. me. viij
Diuinus amor tria facit in hoīb⁹ ibidē.
Dolere faciunt tria Boeciū li. i. pro. iij
Dolor ira meror li. i. prosa quinta.

E

Brius volēs ire domū sic errans
 ad felicitatē li. iij. prosa secunda
Ecclipsis lune est hominibus mira
 bilis libro quarto metro quinto
Eger oīs eo qd desiderat li. iij. prosa. iij.
Eloquentia sine sapientia et eloquentia cū
 sapientia libro secundo prosa prima.
Epicuri vñ dicant li. i. prosa tertia.
Erro: sapientis est duplici de causa peior
 q; insipientis li. primo prosa prima.
Esse malos simpliciter nō pcedit sed esse
 hoīes malos sicut cadauer esse hominem
 libro quarto prosa secunda.
Esse desiderat oē qd ē in mūdo li. iij. p. ij.
Esse verissime habet primū ens quāto er
 go aliq; magis p vicia recedit a primo eē
 tanto magis desinit esse li. iij. pro. ij.
Etates quattuor per poetas distinguunt

libro secundo metro quinto:
Eternitas deo attribuitur ppetuitas mū
 do libro quinto prosa sexta.
Eternitatis diffinitio li. v. pro. vi.
Eternitatis cognitio habetur ex cognitio
 ne temporis ibidem.
Eternitatis vocabulo mltri sūt abusi ibidē
Eternū triplex li. v. pro. vi.
Eternus nō est mundus sed perpetuus li
 bzo quinto prosa sexta.
Exilium Boeciū fuit ad xciij. miliaria teu
 tonica libro primo prosa quarta
Exiliū nullibi est li. i. prosa quarta
Eufratis et tigris duplex origo li. v. me. i.

F

Fama inspiciunt vulgares nō me
 ritū libro primo prosa quarta
Famā bonā diminuit pena ibidem
Fama alicuius nunq; p totum mundū vo
 lant libro secundo prosa septima.
Famam non curant virtuesi ibidem.
Fama popularis nō prouenit ex recto iudi
 cio rationis libro tertio prosa sexta.
Familiaritas principum est perniciosa li
 bro tertio prosa sexta
Fatū duplex notificatur li. iij. p. 20. vi
Fatum comparatur circulo li. iij. pro. vi
Fatū ad pudentiā habet differentiā ibidē
Fatum dependet a diuina prouidentia ex
 emplum ibidem.
Fati diuersi opinionones ibidem.
Fato oia que subsūt. etiā diuine pudentie
 subsunt ibidem
Fatum se habet ad prouidentiam sicut rō
 cinatio ad intellectum ibidem.
Fatum incipit vbi motus. et quicquid sup
 motū est fatum est. ibidem.
Felicitas est duplex scilicet politica et spe
 culatina libro primo metro primo.
Felicitas nō est in rebus exterioribus sed
 intra nos est libro scdo prosa quarta.
Felicitas nō cōsistit in multitudine agroꝝ
 nec in dignitate nec in utilitate nec in bo
 na fama nec in luxuria nec in bonis fortu
 ne libro secundo prosa quinta.
Felicitas temporalis in tribus consistit li
 bro secundo prosa quarta
Felicitas nemini totaliter aduenit ibidem
Felicitas falsa libro quarto metro primo.

Felicitatē a vero bono errantes in quinq; posuerunt consistere li. iij. pro. secunda.

Felix quāticūq; quis sit in alterius status apparet felicior li. ij. pro. sexta

Filios p̄bos habere est iocundū et p̄ oppo situm nihil infelicius li. iij. pro. septima.

Finis cū sit causa causari tō nihil p̄t per fectē sciri nisi sine cognito li. i. pro. sexta

Finis et principiū in vnū coincidūt. patet in circulo ergo cognito principio cognosci tur finis oim rerū. s. deus li. i. pro. vi.

Fletus duplex verus et ficius siue adula torius li. i. me. i.

Fortuna aduersa plus p̄dest q̄ prospera libro secūdo pro. octaua.

Fortune mutatio incurere dolorem nō de bet p̄pter quinq; li. ij. pro. i.

Fortune bona transitoria z deceptorā nul li. i. me. i.

Fortuna caduca p̄pter duo duplicē habet licē. an̄ albā et retro nigrā. ibidē

Fortuna ceca depingit duplici fronte. ca pillata et calva li. ij. pro. i.

Fortuna nō est in p̄ate hominis ibidē

Fortuna depingit cum rota ibidē.

Fortuna nō assuescit in oppositū nec natu ra ibidē.

Fortuna quelibet dupliciter consideratur libro quarto pro. sexta.

Fortunam esse bonam vel malā stat in vo luntate hominis li. iij. pro. vij

Fortuna sup̄ba quia nulla verē li. ij. me. i.

Fortuna inuehitur contra auariciam libro secūdo metro secūdo

Fortune bona nō efficiunt qd̄ p̄mittunt li bro tertio pro. tertia.

Fortuna omnis aut iocunda aut aspera li bro quarto pro. septima

Fortuni euentus declarātur p̄ flumina pa radisi scilicet tigrim et eufratem quorum duplex est origo li. v. me. i.

Fuga passionū siue affectionū li. iij. m. vij.

Futura deo sunt certa. nobis aut̄ incerta.

G

Gloria mūdāna nō dicit̄ beatitudo libro quarto pro. sexta

Gloriādū n̄ ē in vestib^o li. ij. p. v.

Gloriandū nō est in multitudine seruos

rum libro secūdo pro. quinta

Gloria siue fama n̄ spectat ad virtuosos li bro secūdo pro. septima

Gloria humana nō est appetenda propter quattuor libro secūdo pro. septima.

Gloria vana ex nobilitate sanguinis libro tertio pro. sexta.

Gubernaculum quo deus regit mundū est bonitas dei. li. i. pro. vi.

H

Hebetatur et ingrossatur messis hu mana sp̄alibus li. i. me. ij.

Hō sit diuinus p̄cupia terrena su perata libro quarto metro septimo.

Hominis bona sunt rō et intellectus. nō tē poralia libro primo pro. sexta

Homines mali naturam amittunt huma nam et in bruta cōuertunt li. iij. pro. ij.

Hois forma est sursum ad celos creata. bru torū vero deorsū ad terrā li. v. me. v.

Hō nō vilis s̄ nobilis pars mundi z nihil homine melius li. ij. pro. iij.

Homo vere scit qui seipm̄ scit. et ignorat qui se ipsum ignorat. li. i. pro. vi.

Homo nō est hō nisi rōnalis li. iij. pro. ij.

Homines nō errāt nisi querendo felicitatem libro tertio metro septimo.

Humani actus regunt̄ a deo li. i. me. v.

I

Ignorantia est duplex interna siue naturalis et hec est iuuenum. exter na siue extra naturam et hec est se num et negligentium li. i. me. ij.

Impatiētia optat mutari statū li. ij. p. iij.

Inclinatio capitis signū est profunde ima ginationis li. ij. pro. ij.

Infortunius ad multa est bonū li. ij. p. vij

Ingenū humanū nō valet ordinē diuine puidētie cōprehendere li. iij. pro. vi.

Inimicus familiaris ē effica. pestis libro tertio pro. quinta.

Inuidus cōparat̄ vesuo monti ardenti li bro primo metro quarto.

Ira quid sit li. i. pro. v.

Ira nō erat in antiquis li. ij. me. v.

Iudices mouent̄ ad miam duplici de cau sa libro primo pro. quarta.

Iudiciū vulgariū dicit̄ infortunatū/miser. fortunatū felicē li. i. pro. quarta.

Judiciū naturale et rōnale differunt libro quinto prosa secunda.

Iusticia quid sit li. iij. pro. i.

Juuetus viridis et felix differunt li. i. me. i.

R L R

Rabotintus domus multis circulis pstruata li. iij. pro. xij

Laici odiunt lratos li. i. pro. tertia.

Laudare pntem dupliciter contingit libro secundo prosa tertia.

Laus minuit consciam libro i. pro. iij.

Lethargia qualis infirmitas li. i. pro. ij.

Lethargum homo parit respectu celestiu3 libro primo prosa secunda

Lenia documenta precedere debent difficultia libro primo prosa secunda

Liberum arbitrium est in rōnali creatura libro quinto prosa secunda

Liberū arbitriū aliter est in angelis aliter in hoibus bonis et alit in prauis ibidem.

Liberū arbitriū nō necessitat sed de^o oia prospicit ibidem.

Liberū arbitriū sequunt premia et pene libro quinto prosa tertia.

Liberi arbitrii et puidētie dine nō est discordia sicut aliquatit apparat lib. v. met. iij.

Libero arbitrio possunt res sic et aliter euenire. libro quinto prosa sexta

Luxuria magis dolor q̄ voluptas libro tertio prosa septima.

Luxuria pungit post factū li. iij. pro. vi.

Luxuriosi pparant rabiei maris li. i. m. iij

Luxuriosus dicitur porc^o. lib. iij. pro. iij.

M

Magistratū quare assumpsit Boecius libro primo. prosa quarta.

Mala sunt in mundo li. iij. pro. i.

Mali et stulti nō sunt timendi li. i. pro. iij.

Mali sunt inferiores ipsis quibus iniuriatur libro quarto prosa quarta.

Malis nunq̄ est bene/quāuis ita opinentur homines li. iij. prosa sexta.

Malis quare cōtingit fortuna bona libro quarto prosa quinta

Mali in dignitate positi peiora faciunt q̄ incendium vel diluuium li. ij. pro. vi.

Mali essent infelicissimi si malicia eterna

liter duraret li. iij. prosa quarta

Mali destrunt dies et noctes ibidez

Malis nequitia suppliciu est li. iij. pro. iij.

Mali amittunt naturā humanam ibidez

Mali hnt diuersas naturas aialiu ibidem

Mali pficiunt qd̄ delectat. nō qd̄ desiderat libro quarto prosa secunda.

Malis nūq̄ quare bene/q̄nq̄ male cōtingit libro quarto prosa sexta.

Mali de malis nūq̄ faciunt bonos ibidem

Malozū potentia est ab impotentia virū libro quarto prosa secunda.

Malum nusq̄ est libro iij. prosa sexta

Malum nihil est li. iij. prosa duodecima.

Medicus qualiter inuestigat morbum li. i. pro. iij.

Medica dicitur philosophia li. i. pro. iij.

Medic^o nō solū p̄ signa vrine querit morbu s̄ etiā per interrogationes li. i. pro. vi.

Mendacium est triplex li. i. pro. iij.

Metro et prosa vtitur Boecius propter duo libro primo metro primo.

Miseria et exiliū li. i. prosa quinta

Miser est ois malus li. iij. prosa quarta

Miserior tanto quis quāto supplicio dignior ibidem.

Miseriores eēt mali si nō punirent ibid

Mons ethna semp ardet li. ij. pro. v

Mors samam destruit li. ij. me. vij.

Mortē refugiunt oia li. iij. prosa quinta

Mors felix et infelix s̄m vulgares libro primo metro primo.

Mundus dicitur area fortune li. ij. pro. i.

Mundus cōparat mari li. i. prosa tertia.

Mundum posuit Plato incepisse libro quinto prosa sexta

Murem velle muribus dñari ridiculosū est libro secundo prosa sexta

Mutabilitas rerū probat tribus exēplis scz sole floribus et mari li. iij. pro. viij

Mutabilia oia p̄ter deum li. iij. pro. vi

Mutatio animi est maior pena q̄ in corpore libro quarto metro tertio.

N

Natura nō assuescit in oppositū nec fortuna libro secundo prosa prima

Natura est triplex li. iij. me. ij

Natura nō misceat strarijs li. ij. pro. vi.

Natura humana paucis minimisq̄ p̄tenta est libro secundo prosa quinta.

liij.

Natura si interdum violētatur tñ qñq; ad
 id redit qđ naturalit sibi puenit vl sic Na
 tura aialū oim arborū sicut stat in legibus
 suis z nō variat pueniēdine vt pz de leo
 ne vegetabilibus z volantibus li. ij. me. ij.
Naturale iudiciū differre a rōnali li. v. p
 sa secūda
Nerōnis malicia li. ij. me. vi.
Necessitates sunt due li. v. p. sa sexta
Necessariū idem potest esse et contingēs
 ad diuersa relatus li. v. p. sa sexta
Nerōnis luxuria li. i. me. iij.
Nigromanticum presumpserunt Boeciū
 propter duo li. i. p. sa quarta.
Nihil est causa mali li. iij. p. sa sexta
 Ex nihilo nihil fieri quomodo intelligitur
 libro quinto p. sa prima.
Nobilis quis p̄ter illum qui est dedit
 vicijs libro tertio metro sexto.
Nobilitas est laus parentum li. ij. p. sa vi.
Non ens est duplex libro quinto p. sa sexta
Nox est duplex accidentalit et naturalit
 libro primo metro tertio.

O

Obediunt deo cūcta naturaliter ex
 assentia li. iij. me. vi.
Oblivio est aie a corpe li. ij. m. vij
Oblivioni tradent diuites li. ij. p. sa vij.
Oblivioni tradent viri magni li. ij. p. sa vij
Oscium dicitur studium secundum vulgari
 res libro primo p. sa quarta
Oculi p̄ hie rō et intellectus et triplici rōe
 dicuntur ardentes li. i. p. sa prima.
Oscium nō habet locum apud sapientes li
 bro quarto p. sa quarta.
Omnēs laborāt licet diuerso calle ad vnū
 beatitudinis finem puenire li. ij. p. sa ij.
Omnēs tendunt ad beatitudinem vi natu
 rali compulsi sed varie li. ij. p. sa ij.
Opus qđ facere vis requiritur voluntas z
 potestas libro tertio p. sa quarta.
Oratio siue deprecatio quid sit li. v. p. sa iij
Oraciones siue preces sunt deo porrigen
 de libro quinto p. sa sexta.
Oratores qui sint li. iij. p. sa quarta
Ordo debitus t̄pis et loci debet esse in q/
 libet opere siue actū li. i. me. vi.
Ordo debito seruant res in suo esse ibidē
Ornamentis ornari est error li. ij. p. sa v.
Orphens citharista li. ij. me. xij

Orphēi fabule moralitas ibidēz

P

Passio est quidaz motus cellule ap
 petitiue li. i. p. sa vi.
Passioes aī et opiniōes impediūt
 rectū rōnis iudiciū li. i. p. sa vi.
 Et ibidem me. vij.
Pati sapientes nō est nouum sed antiquū
 libro pmo p. sa tertia.
Patēntia probat p̄m li. ij. p. sa vij.
Patria est beatitudo. via ad eam sunt vir
 tutes libro quinto p. sa prima.
Paupertas duplex li. ij. me. iij.
Pax seu tranquillitas mentis li. i. p. sa v.
Pecunia paupertatē inducit li. ij. p. sa v.
Pecunia facit hoīem indigentē li. iij. p. sa ij.
Pell. de sunt affectiōes li. i. me. vij.
Pena malorum bona. impunitas mala. li
 bro quarto p. sa quarta
Pene damnatorū siue purgandorū n̄ sunt
 edisserende li. iij. p. sa iij.
Pene maloz quare fieri p̄mittunt bonis
 et malis iocūda q̄ debent bonis li. iij. p. sa v.
Pene mentis speculatio rōnis li. iij. p. sa i.
Perichitari li. ij. me. vij.
Periodi mortis siue mete vite. libro quar
 to metro quarto.
Peripatēti libro primo p. sa tertia.
Permanentia est appetitus naturalit non
 voluntarius libro tertio p. sa xi.
Phia dicit mulier p̄pter tria li. i. p. sa i.
Phie partes tres mathematica Natura
 lis metaphysica ibidem
Philosophia diuidit in practicā et specu
 latiuam ibidem
Phia practica habet in ethica. iconomica
 et politica s̄ speculatiua seu theoretica tri
 plex est. s̄. physica mathematica z metaphy
 sica z in talib⁹ est ordo p̄ modū scale ibidē
Phia magistra oim virtutū et est a deo li
 bro primo p. sa tertia.
Phia est via ad cognoscendū verū lumen
 scz deū et docet p̄tenere terrena li. iij. p. sa i.
Phs fuisse si tacuisse li. ij. p. sa vij.
Piger dicit asinus li. iij. p. sa ij.
Pythagorici posuerūt duo p̄ncipia rerum
 bonū et malū li. ij. p. sa xi.
Poemata dulcedine inficiunt li. i. p. sa i.
Poēticē muse meretrici assilant li. i. p. sa i.
Poētica ars a phia fugat li. i. p. sa i.

Posse malum peius est q̄s velle. libro quar-
 to proza quarta. qualiter intelligitur.
Posse malū nō est posse li. iij. pro. ij.
Potentia n̄ pot̄ in liberū arbitriū li. ij. p. vi
 vt patet de illo q̄ momordit linguam
Potentia vera est refrenare aim li. ij. me. v
Potentia / sufficiētia / reuerētia / claritudo / so-
 cunditas sunt vnū in re li. iij. pro. ix.
Potentium familiaritate Seneca et plu-
 res mortui sunt li. ij. p̄sa quinta
Potentia pdit indignum li. ij. p. sexta.
Item li. ij. met. ij.
Potentia nō est sine timore li. ij. p̄sa iij
Potentes noiantur falsis noib⁹ li. ij. p. vi
Potentia est occasio mali li. ij. met. ij.
Potēs est q̄ scit refrenare ppriā maliciam
Potētes hui⁹ mūdi nō sūt timēdi li. i. m. iij
Potens ecōtra patit̄ potentiam / exemplis
 de busiride interfecto ab hercule **I**tem de
 regulo romano li. ij. p. vi.
Potestas regia nō est vera p̄as li. ij. p. v
Potestas gladio sup caput pendentem com-
 paratur ibidem
Potestates pcedunt malis li. iij. p. sexta
Premia nūq̄s delunt bonis. nec malis sup
 plicia li. iij. p. ij.
Premium extrinsecum nō curat bon⁹ cū
 habeat in aīo intrinsecū. li. iij. p. iij.
Prescientia dei libro quinto proza tertia.
Prescientia dei nullam necessitatem impo-
 nit futuris libro quinto proza quarta.
Prescientia dei nō mutat pprietatem rei
 libro quinto p̄sa sexta.
Priualiter oīa sunt in deo li. v. p̄sa sexta
Pretorio inducebantur consules romani
 require consules.
Priūcipum malorum potentia ligata est
 multis catenis libro iij. metro secūdo.
Prodiūgium quid sit li. ij. p̄sa p̄ma
Propositionum veritas est sup naturam
 rerum libro quarto p̄sa secūda
Prosopopeia ē fictio noue p̄sone li. i. p. i.
Prouidentia dei sol claritate excellit li. v.
 metro secūdo.
Prouidentia diuina quo ad diuersos ad⁹
 hominis nō fallitur libro quinto p̄sa sexta
Proza et metro vtitur boecius duabus de
 causis libro primo metro primo.
Prudens tria respicit tempora li. ij. pro. i.
Prudencia rerum exitus metis li. ij. pro. i.
Pulcritudo quadruplex li. ij. proza quinta
Pulcritudo nō est i hoīe s̄ i veste li. i. p. v
Pulcritudo corporis velociter rapitur.

libro tertio proza octaua.
Pulcrū videri nō reddit natura s̄ oculoꝝ
 debilitas ibidē exemplū de Alcibiade.
Pununtur alibi grauius mali. hic impu-
 niti libro quarto proza quarta.

Quid nominis et quid rei differēs
 libro quinto proza prima.

Ratio recta est homini propriū bo-
 num libro primo p̄sa quinta
Recordari quid sit li. iij. pro. ij.
Regendum tria requiruntur li. ij. p. viij.
Res publice tunc beate sunt si per sapien-
 tes et studiosos regantur li. i. pro. iij.
Rixosus dicitur canis li. iij. pro. ij.
Ruge q̄re i senib⁹ nō i iuuenib⁹ li. i. me. i.

Sacrilegium u. i. proza. iij.
Sanitas corporis triduauna febre
 soluitur li. iij. proza octaua
Sapiens habet se vniformiter ad vtrāq̄
 fortunam libro primo proza prima.
Sapiens cōparat̄ corpi tetragono li. iij.
 proza septima.
Sapientis n̄ est promittere que nō potest
 implere li. iij. proza secūda.
Sapiens nō odit stultuz li. iij. pro. iij.
Sapientis ē declarare difficilia li. iij. p. vi
Sapientium est simplicibus arridere cuz
 sapientiam acquirunt ibidē
Scientia dispersa augmentatur. opposituz
 de diuicijs li. ij. proza quinta.
Scia diuina q̄lis sit noianda li. v. p. vi
Scientia auferri nō potest li. i. me. i.
Scia est socia in tribulatione li. i. pro. ij.
Scientia letificat li. ij. p̄sa prima
Scire scdm Platonem li. v. me. iij.
Senes quare rugosi li. i. me. i.
Senium generatur tripliciter li. i. me. i.
Senium multa hz incommoda ibidē
Sensualitas cōtrariatur tōni li. i. me. ij.
Sermōnes accipiendi sūt scdm materiaꝝ
 s̄bictam li. ij. me. xij
Serenitas vespertina li. v. pro iij

Seruoꝝ improbitas dominum grauat
 libro secundo proſa quinta
Signum ostendit ſignatum, nō neceſſitat
 libro quinto proſa quarta.
Socrates p̄hs in noie vn̄ius dei bibit ve
 nenum ⁊ nihil ſibi nocuit li. i. pro. tertia
Socrates docet ſemper pandere veritatē
 libro primo proſa quarta.
Sol qūq; ſignificat intellectū li. i. me. iij.
Solis color libro primo met. ſecundo
Spes ⁊ deprecatis ceſſarent ſi futura de
 neceſſitate euenirent. li. v. proſa tertia.
Stoici vñ dicantur libro quinto met. iij.
Studiu duplex florens et aridū li. i. me. i.
Studiu thoro ſiue lecto cōparat li. i. pro. i.
Stupor quid ſit libro primo proſa prima
Stupor Boecij Ibidem.
Stupor et pudor differunt li. i. pſa ij.
Supbus compatur fulmini li. i. me. iij.
Contra ſuperbos vanam gloriā queren
 tes libro metro ſeptimo

prouidentia recogitetur li. iij. met. ſexto
Iriſticia ſedata redit ad ſtudiū li. i. p. iij
Iullius negauit prouidentiam ſtare poſſe
 cum libero arbitrio libro quinto proſa iij.
Turbationes animi impediunt cognitio
 nem veritatis libro primo metro ſeptimo

U

Uenti quattuor principales a quat
 tuor partibus mūdi. quilibet duos
 bz collaterales ⁊ ſic ſc̄ r̄y. li. i. m. iij
Uentorum generatio li. i. metz ſecundum.
Uerba lenia mitigāt doloꝝ li. ij. pro. iij
Ueritas qualiter latet in principio in no
 ſtro intellectu libro tertio met. vndecimo.
Ueritas impeditur a falſis opinionibus ⁊
 paſſionibus. libro primo met. ſeptimo.
Ueritatē nō oēs eodē mō capiunt nā qui
 dā dēmonſtratiue quidā auctoritatiue qui
 dam p̄ modum fabule li. ij. metz. r̄y.
Ueritas cōtrariat opiniōi vulgariū q̄ pu
 tāt malos impunitos felices li. iij. p. q̄rta
Uertex capitis tres habet partes phanta
 ſia in anteriori. cogitatiua in medio. memo
 ratiua in occipite li. primo proſa prima.
Ueſtibus nō eſt gloriandū li. ij. pro. q̄nta.
Ueſtis p̄tinet pulcritudinē n̄ hō li. ij. p. v
Uici^o antiquoꝝ fuit groſſus li. ij. me. l̄cdo;
Uicia ſunt ſpernenda li. v. proſa ſexta.
Uicia nō ſunt ſine penis li. iij. pſa prima
Uini duo dolia in limite Jouis li. ij. p. ij
Uirtutes ſunt colende li. v. proſa ſexta
Uirtuoſi debēt eſſe fortiſſimi li. iij. me. vij
Uirtus quanta ſuſtinet ibidem
Uirtus interpretat libro q̄rto pſa ſeptima.
Uirtutes ſūt via ad b̄itudinē req̄c̄ p̄ia.

U

Uaciturnitas dupliciter prouenit
 libro primo proſa ſecunda
Uaciturnitas triplex li. ii. p. p̄ma
Utemporalia hebetāt et ingroſſant mentez
 humanam libro primo metro ſecundo
Utempus vernale p̄uenit vite hūane ibidē
Upalia nō ſūt cā eternoꝝ li. ij. pro. tertia
Utempus autūnale dat vuas ibidem
Utenebris aſſueti nō queunt lumen intue
 ri vt ſunt certe aues li. iij. proſa quarta
Uerra habitabilis ſolū dat tres partes libro
 ſecundo proſa ſeptima.
Uerrena bona excecant vulgares libro
 quarto proſa quarta.
Ueſtis conditiones libro primo proſa iij
Uetragonum corpus comparatur ſapiens
 ti libro quarto proſa ſeptima
Uigris flumen require euftratis
Uinere nō h̄nt ſancti malos li. i. met. iij.
Uonitru dicitur deus tonare vt ſic diuina

Vitam habens bonam nō habet timere &
 erigere potest vultum. li. i. metro. iij.
 Vita virtuosa est status mediocris ppter
 similitudinem edificij. li. ij. metro. iij.
 Unū & bonū idem sunt. lib. iij. prosa xi.
 Unū manet interim q̄ ē unū. Ibidem
 Unū est ad qd̄ oīa tendunt. lib. iij. psa xi.
 Volūtū nihil nisi cognitū. lib. v. metro. iij.
 Volūtas est occasio peccati. libro. iij. psa. ij.
 Volūtas et ptās req̄runt ad oēm actum.
 Voluptas duplex. li. 3. p. vij. li. iij. p. ij.
 In voluptate non est britudo Ibidem
 Voluptas pingalis h̄z anxietatē annexā
 vide exemplū nōbile. li. iij. prosa vi.
 Voluptas ē sic stimulus apū li. 3. me. vij.
 Voluptatem quid mali sequit Ibidem
 Vulgi opinionibus plures nomē magnū
 receperunt. libro. iij. prosa viij.
 Vultus reuerendī dī p̄bia. q̄a sic vultus
 honestus facit hominem reuereri. sic p̄bia
 amatores suos. li. p̄mo. prosa prima.
 Uxoratorū infelicitas. lib. ij. prosa quarta.
 Uxor em habere castaz & filios habere bo
 nos iocundū est. li. iij. prosa. septima
 Uxorem habere peruersam nihil infelicit
 us Ibidem.

Finis

LANDS-
TRADE SERVICE
AND REVENUE
EXHIBITION

Prefatio i libz de consolatione philosophie.

Boecij Romani et

oratoris celeberrimi libri de consolatione philosophie. et commentarius super eisdem Incipit feliciter.

Philoso-

phie seruias oportet tibi contingat vera libertas. Nec sunt diuina Seneca octaua epistola ad Lucillum. Quia vocari philosophia scientiarum veritatis re-

se se habet. ex secundo metaphysice. Et philosophia affert delectationes mirabiles firmitate et puritate ex. x. ethicorum. Et multis visa est philosophia reamirabilis et diuina. ex de celorum mundi. Aristoteles. Item quod nulla scientia scilicet est philosophia que clarificat animam et facit delectari eam in hoc seculo in perfectione et rectitudine. ex li. de potentia et morte. Et philosophia trahit hominem ab obscuritate ignorantie ad scientiam. a tenebris stulticie ad lucem sapientie et ad claritatem intellectus. ex eodem li. Aristoteles. Item quod philosophia a superstitione liberat: metu mortis non perturbat. secundum Lucillum in li. de finibus bonorum et malorum. Ideo Seneca has et similes delectationes et effectus laudabiles philosophie aduertens: hortatur nos ad seruitium philosophie in propositione apposita sic dicens. Philosophie seruias oportet. Que quidem propositio potest probari multis rationibus.

Primo sic. Illi oportet seruire per cuius fuerit homini contingit vera libertas. si philosophia est homini. igitur etc. Maior non quod libertas est nobilissima conditio quam natura humana desiderat et affectat. Minor propter eandem Seneca. qui postquam permisit propositionem istam. Philosophie seruias oportet. subiungit ut tibi contingat vera libertas. Et paucis interpositis dicit. hoc enim scilicet ipsius seruire philosophie: libertas est.

Probat secundo sic. Illi oportet seruire quod animi proficit. vitam disponit. actiones regit. agenda et omittenda demonstrat et sine quo nemo est securus. Philosophia est homini. igitur etc. Maior non. nam iste delectationes sunt de perfectione hominis. Minor declaratur per Seneca. xvi. epistola ad Lucillum loquens de philosophia dicit. Nec animam format et fabricat. vitam disponit: actiones regit. et omittenda demonstrat. sed det ad gubernandum errantia. fluctuantium dirigit cursu. si sine hac nemo est securus. Probat tertio sic. Illi est fruendum quod tradit cognitioni ultimi finis magni incrementum. philosophia est homini. igitur etc. Maior non quod cognitio ultimi finis ma-

gnū incrementū fert ad vitam ex. i. et h. Minor declarat. nam ultimus finis vite humane est beatitudo cuius cognitio est philosophia tradit. Probat et philosophia in. iiij. de consolatione per. iiij. quod beatitudo est statim omnium bonorum aggregatione perfectus. Et in eodem. iiij. omni philosophia in qua sit vera beatitudo et quod ad eam perueniat. Probat quarto. Illi oportet seruire quod facit hominem parere deo. philosophia est homini. igitur etc. Maior non propter se Minor propter per Seneca. xlix. epistola ad Lucillum qui dicit. Hoc est mihi philosophia promittit ut me parum deo reddat. Probat quinto. Illi est fruendum quod est magistra omnium scientiarum. nutrit omnium virtutum. summum solatium lapsorum aiorum. quod est primum veri luminis et cuius exhortatio est recta sua auctoritate dignissima. philosophia est homini igitur etc. Maior non quod rationabiliter propter has delectationes laudabiles alicui fuit. Minor declarat. Nam philosophia est magistra omnium virtutum ex. i. de philosophia. per. iij. ipsa est nutritrix omnium virtutum. iiij. de philosophia. per. iij. ipsa est summum solatium lapsorum aiorum iiij. de philosophia. per. i. ipsa est primum veri luminis iiij. de philosophia. per. i. Et eius exhortatio est recta sui auctoritate dignissima. v. de philosophia. per. i. Sic ergo propositio declarata qui dicit. Philosophie seruias oportet. Sed dices. Quid mihi prodest philosophia si fatum est? Quid mihi prodest philosophia si deus rector est? Quid mihi prodest philosophia si casus impar est? Ad hoc rident Seneca. xiiij. epistola sua. Siue inexorabili lege fati nos stringat: siue deus arbiter vniuersi cuncta disponit: siue casus actiones humane sine ordine permiscet. adhuc philosophie insistendum est. Philosophia enim nos tueri habet. hec ei hortatur ut libenter deo placeam: ut ipsi sequamur: ut continue fortune resistam: et ut casum feramus. Licet autem omnes homines natura scire desiderant. tamen pauci. de quibus dolor est. philosophie vacant. quod id contingit quod plures omnium missis delectationibus interioribus. ad delectationes refugunt corporales. Non tamen oportet delectationes corporales esse eligibiliores interioribus delectationibus quia delectationes corporales impediunt a summo bono. interiores autem ad id promouent. In Boecio in tractatu de summo bono dicit. Dolere debet qui delectationibus sensibilibus detinetur. bona interiora omittendo. Nam delectationes bonis sensualibus: summa bona non attingunt. Quos homines sensuales Boecius quarto de philosophia. per. iij. comparat vesperilionibus dicens. Neque uent ei oculos suos tenebris assuetos ad lucem perspicue veritatis attollit. similesque sunt ambibus qui intuitu noctis illuminat. dies excecatur. Et hi homines sensuales et vulgares non magnificet nomen philosophie sed magis blasphemant. nihilominus tamen ipsa philosophia in sua dignitate perseuerat teste Seneca. xiiij. epistola ad Lucillum. Nunquam inualecet ad tantum

De causa suscepti operis et causis huius libri

malicia neq; ad tantū excedit q̄ stutes vt nō nomē phie sacrum et venerabile pmaneat.

Sz dicēs. philosophari nō valeo qz paup sū. s; si diuitias habuero totū me phie dabo. et h̄ videt rōnabile. qz natura p se nō ē sufficiens ad speculandū. s; oportet cibū et potū et reliquā famulatū pexistere. Et p tāto sacerdotēs i egypto habitis necessarijs p̄t admirari ceperūt philosophari. **H**ec excusatio rōe pau pratis nō valz. **A**udi **Sen.** xvij. ep̄ ad **Lucil** lū q̄ dicit. **N**ō est quo nos paup tas a phia reuocet. tolerāda enī est fames quā tolerauerūt qdā i obsidionib; et qd aliud erat p̄mū patie illoz qz in arbitriū nō cadere. s. inimicoz. qm̄ to magis est q̄ promittit̄ perpetua libertas. nullius homis timor et q̄ aim liberat a furoribus. multis enī ad philosophandū obstitit diuitie. **P**aup tas aut̄ expedita secūra ē. si vis aio vacare paup sis oportz. aut paupi silis. qz nō p̄t studiu; salutare fieri sine cura fragilitatis. fragilitas at̄ ē volūtaria paup tas. **H**ec **Sen.** **V**erū est igit̄: ad philosophandū exigunt̄ necessaria. sed sufficiunt̄ hoi pauca. nō ei oportet futurū felicē deū terre et maris esse. quia natura paucis minimis qz p̄teta ē. ex secūdo de cōsolat. p̄sa quita. **P**roice q̄ oīa a te et ad philosophiā magno cursu. totisq; viribus at̄cede **H**ec **Sen.** xvij. ep̄ ad **Lucil** lū. **P**hie q̄ seruias oportet vt tibi p̄tingat vera libertas. vt tibi p̄tingat vera securitas. vt tibi innorescat felicitas. vt par deo fias. et p̄cipue vt i aduersitatibus et tribulatiōibus positus p̄ ipam verisime p̄soleris: exēplo **Boeci** quē phia in exiliū relegatū. ab oibus bonis pulsus. dignitatibus exenti. multis miserijs afflētū. dulcissime p̄solabat **De** cui; phie p̄solatōe agit in libro **Boeci** q̄ intitulat̄. **L**iber de p̄solatiōe phie. de q̄ ad p̄ns n̄ra est intentio. **H**ec sufficiant de introduciōe huius li. **S**ed anteq; ad l̄ras accedam; quib; sūt p̄mittēda. **P**rimū de causa suscepti opis. **S**ecūm de causis hui; li. **T**ertiu de titulo huius libri et expositiōe. **Q**uartū de cā intitulariōis p̄ntis li. **Q**uitū de generali sūma et snia huius li. **C**irca primū vis delictet circa cām suscepti opis q̄re **Boecius** hūc librū p̄scripsit: est sciendū. q̄ **Boeci** vir eximius cōsul **Roman**. fide catholicus extitit q̄ disputās de fide catholica p̄tra duos hereticos scz p̄tra **Nestorū** et **Euticē**. cū nullus esset q̄ eis resisteret. **Boecius** ipos i cōmuni p̄silio deuicit. sic p̄tz in li. suo de duab; naturis i christo. **T**pe vero **Theoderici** regis gothoz cū idē **Theodericus** tyrānidē suā p̄ **Rō** nos veller exercere et q̄libet bonos opprimē.

Boecius virtute dei armatus plus oib; alijs sibi restitit. et q̄s tyrānica rabies inuaserat **Boeci** amore iusticie exponēs se perculis ipsos liberauit. **V**idēs at̄ **Theodericus** rex gothoz solū ipm̄ **Boeciū** sibi resistentē. cogitabat q̄lter ipm̄ p̄deret. et cū iustā cām p̄tra eū nō inueniret. duas falsas cās cōfingit. **D**ixit enī **Boeciū** impediuisse quēdā delatorē sibi l̄rarū. q̄ cōtinebāt accusatiōe senatus **Rōnoz**. vt sic senatus redderet reus lese maiestatis. **H**anc cām tāgit **Boecius** p̄sol. iij. hui; primi dicēs **Delatorē** ne documēta referret quib; senatus maiestatis reū faceret impedisse. criminamur **Secūdo** accusabat **Boecius** q̄ q̄sdā l̄ras direxisset ad impatorē cōstantinopolitanū p̄ q̄s restitueret libertatē pristinā ipis **Rōnis**. **H**anc cām tāgit **Boecius** eadē p̄sa sic dicēs. **H**az de cōpositis falso l̄ris quib; libertatē arguoz sperasse **Rōnā** qd attinet dicē. **H**is de causis **Boeci** p̄ viles p̄sonas et infames accusatus: indefensus reus est iudicatus. et a rege **Theoderico** papie in exiliū relegat; **Boecius** at̄ in exilio positus p̄teritā p̄speritatē secū reputās et p̄ntem aduersitatē cōsiderās. ne aliquis hō in sili statu positus desperet sed vñ cōsolaret̄ h̄iet: philosophicā cōsolatiōem cōposuit p̄tra mutabilitatē fortune. **E**x quib; dicitis patz q̄ cā suscepti operis ē illa: q̄tinus **boecius** se in exiliū relegatū: ab oibus bonis depulsi; dignitatibus exenti. philosophice se tueret. volens cōsolari quēlibet hōiem in sili statu positū ne desperet sicut esse cōtuedū. **S**ecūdo videndū est de causis h; li. cuius cā efficiēs fuit **boecius** q̄ describens materiā hui; li. vti; taz p̄sa qz metro. imitat; **Marcianū** felicē capellā q̄ i describēdo nuptias **mercurij** et **philogit**: hoc stilo vsus est. de q̄ fit mētio in **Theodolo** vbi dicit **Egregiaz** solobē cui p̄ **Stilbontis** amorē. **V**i super magna sociasti teste capella. **L**icet ille lib **boeci** multū excellat librū **Martiani** tā nobilitate materiē qz p̄uilegio eloquētie. **boecius** enī nec **Tullio** i p̄sa. nec **Virgilio** i metro minor reputat̄ **U**ti; aut̄ **boeci** i hoc libro p̄sa in q̄ ponit rōnes ad cōsolandū **boeciū**. p̄bando q̄ nō sit dolendū de amissiōe rerū tpaliū. **U**ti; aut̄ metro delectabili vt dum audiat; meror obliuioi tradat. **C**ausa materiā hui; li. est phica cōsolatio ordinata ad cōtemptū mūdanoz et ad appetitū sūme felicitatis. vel phica cōsolatio p̄suadēs neminē excoli in p̄speris: nec dep̄mi in aduersis. **V**el alif **C**ausa materialis siue s̄iectū huius li. ē stat; miserabil; **boeci** phica p̄solone sup̄ducta. **C**ā formalis ē stat; hui; li. cōsistit in eius diuisi;

De titulo. et generali sūma huius totius libri.

one de q̄ videbit post. **Cā** aut formalis edān di est modus agendi boeciū. z est dialogus. i. sermo duoz. Introducit enī boeciū. i. hoc li. duas psonas. s. seipm suā miserā deplāget. z phiaz sibi cōdolentē. z ipz sup sua miseria cōsolantē. z hoc est rōnabile. **Nā** fm brū Bre. **V**erus ordo consolatiōis est vt cū volumus aliquē a merore suspēdere. p̄io studeamus luā eius cōcordare. **U**el iō cā formalis ē dialogus. quā in q̄daz pte huius primi li. phia introducitur fortunā ipz boeciū alloquentē. vbi incidit quedā figura tropi que vocatur ethopeia. de q̄ dic̄ grecim. **A**c itroducit aliquos ethopeia loquentes. **U**t cū fortuna loquit boeciū ipē. **U**el pōt dici fm cōmunit loquentes q̄ cā formalis tractādi est quituplex. diffinitina. diuisina. pbatina. im. pbatina. exēploz postina. sicut videbit in libro. **Cā** finalis huius libri est. vt ipō cognito nosipos z q̄sber alios in aduersitatibus et tribulatiōe positos phica cōsolatiōe tueamur. z ne extollamur in p̄speris z deprimamur in aduersis **T**ertio vidēdū est de titulo h̄o libri. z de ei⁹ expositiōe. **U**n sciendū q̄ titulus fm Remigium sup Donato. ē clavis siue ingressus opis sequētis. **S**cd̄ titulus a titan qd̄ est sol. sic ei sol illuminat mūdū sic titulus libz. **E**t p̄ponit titulus libro ad cōmēdatiōem opis z ad laudē auctoris. **E**st h̄ titul⁹ p̄ntis li. itis. **A**niciū Manlij **T**orquati **S**euertini. **E**x cōsulis. **P**atricij. **O**rdinarij **B**oeciū viri illustris incipit liber d̄ cōsolatiōe phie **S**z gr̄it q̄re tot noia p̄ria ponunt in titulo. **D**icit aliqui q̄ forte cōsuetudo fuit Rōnorū vt sic noia ascriberēt suoz auoz z p̄decessorū. **U**el alr̄ pōt dici q̄ plura noia ponunt in titulo p̄pter honorē z laudem ipius boeciū quia fm **S**en. in li. de clemētia ad **N**eronē. **M**ulta cognōia honori data sūt **S**ic ei vilis p̄sona n̄ vult noiri nisi vno noie. quia quāto plus noiat tāto plus cognoscit. z tāto magis sordescit. **S**ic honesta p̄sona vult noiri pluribus noibus vt sic magis innoscescat z clarescat alijs sua fama. nā oē bonū in cōmune dedudū magis elucescit. **E**xponit at̄ iste titul⁹ sic **B**oeciū diā fuit **A**niciū a quodā nobili Rōno sic diāto de cui⁹ genere ipē fuit. vel diāus **A**niciū q̄ inuad̄. ab a qd̄ est sine z nicos victoria. nunq̄ enī **B**oeciū vincī potuit vt flecteret a iure ad iniusticiā. sicut ipē testat in q̄tra pla huius primi li. dicēs **N**unq̄ a iure ad iniuriā me q̄q̄ detrahit. **S**ecūdo boeciū diāus fuit. **M**alius. qz de genere mālioz fuit qui erāt nobiles Rōni **T**ertio **B**oeciū diāus fuit **T**orquatus a q̄

dā nobili Rōno sic diāto qui cū singulare bel lū iniret cū quodā de gallia ipm duxit z torz quē in cello habentē sibi abstulit. cuius rōne diāus fuit torquatus. de cui⁹ genere fuit boeciū. **Q**uarto boeciū diāus fuit **S**euertinus a seueritate. **S**euertus ei fuit: cū **T**heoderico regi gothoz se opposuit. vel diāus fuit **S**euertinus q̄si sequēs veritatē. nunq̄ enī in iudicijs vl̄ amore vl̄ odio flecti potuit a veritate. **Q**ui to boeciū diāus fuit **E**x cōsul q̄ vn⁹ ex plū libus Rōnoz. vel ex cōsul q̄si extra p̄sulum positus quē prius habuit. **E**x cōsulares dicebant qui iā deposuerant p̄sulatū. z licet ab honore p̄sularis cessarēt: tamē postea plus alijs in magna reuerentia hēbant. **S**exto diāus fuit **P**atricius a nobilissimo Rōno sic diāto de cuius genē fuit boeciū. vl̄ alio mō patricij dicebant nobiles romani qui p̄uidebāt reipublice sic p̄ filio qz noia scripta erant aureis lris. z iō dicebant p̄res. de quoz numero fuit vnus: boeciū. p̄pter qd̄ diāus fuit patricius **S**eptimo dicebat **O**rdinariū qz rēpublicā ordinauit. vel alit ordinarij dicebant qui tante dignitatis erāt vt ql̄bet ordie digni essent z sic boeci⁹ fuit **O**tauo noie p̄rio diā⁹ fuit boeciū p̄ interpret̄ adiutor qz i necessitate paupibus subueniebat. **Q**uarto vidēdū de cā intitulationis h̄o li. **I**ntitulat iste liber de cōsolatiōe phica. **S**ibi sciendū. phica p̄solatio d̄ rōnatis demōstratio declarans de cuius amissioe nō est dolendū. z de cui⁹ possessioe nō sit gaudēdū. z qz hoc p̄tractat in p̄nti li. iō sic intitulat. **Q**uinto vidēdū ē de generali sūma huius totius li. **U**bi sciendū q̄ boeci⁹ in hoc libro oñt bona tpalia esse trāstoria z nō p̄sistere totaliter in eis totalē verā felicitatē z p̄ p̄ns nō est dolēdū de eoz absentia. nec gaudēdū de eoz p̄ntia. z neminē debere extolli i p̄speris nec dep̄mi in aduersis. **O**ñd̄ enī in p̄nti li. quid sit sūmū bonū. vbi sit sitū. et quō ad ipm pueniat. **E**t iā oñd̄ q̄ boni sp̄ sūt p̄tentēs. z mali sūt sp̄ impotētes. z q̄ bonis nū q̄ desunt sua p̄mia. malis nunq̄ sua supplicia. **P**ost hoc oñd̄ qd̄ sit dīna p̄uidētia. qd̄ casus. qd̄ fatū. qd̄ libez arbitriū. **E**t ponit boeciū rōnes quibus p̄bat libez arbitriū nō posse stare cū p̄uidētia dīna z ponit quorūdam falsaz solutionē z eā im. p̄bat. z postea oñt verā solutionē quā rōibus cōfirmat. **I**sta z alia plura pulcra determinātur in hoc libro sicut patebit in sequentibus.

Liber de consolatione philosophie

Anicij Manlii Torquati Severini Boecii
Ordinarium Patricium viri excelsus de
consolatione philosophie liber primus

Metrum primum heroicum elegiacum.

Mina qui quondam studio florere peregi
Flebilis: heu mestos cogor inire modos
ales quae continet. In primo conquerit se miseris subiectum. In secundo ponit remedia consolativa. In tertio determinat de vera felicitate in quo sita et quomodo ad eam perveniat. In quarto movet quasdam questiones ipsius philosophiae. In quinto determinat de casu et providentia divina. Primus liber incipit hinc. Carmina. Secundus liber incipit ibi. Post haec paulisper. Tertius ibi. Jam cantum illa finiverat. Quartus ibi. Nec cum philosophia. Quintus ibi. Dixerat oros
nisque cursum. Quid et de quo agat in quolibet libro prebit loco suo. Primus liber dividit in sex partes. quia huius primi libri sunt septem metra et sex pars quae partes prebit. que autem sit materia et intentio cuiuslibet partis similiter prebit. Notandum autem quod primum metrum huius primi libri. vocatur elegiacum. Est autem metrum elegiacum quod constat ex uno hexametro. id est sex pedum. et alio pentametro. id est quinque pedum. Et dicitur elegiacum ab eleyson quod est misereri. elegia enim est miseria. Metrum autem elegiacum inveniuntur fuit per de scribenda miseria. quamvis eo hodie aliquid vtiuntur ad alia describenda. Unde Porzianus. Versibus imperiter iunctis querimonia primus. Post etiam inclusa est voti sententia compos. Quis autem fuerit adinventor illius metri elegiaci dubitat. unde Porzianus. Quis tamen eriguos elegos emiserit auditor. Grammatici certant et adhuc sub iudice lis est. At dividit hoc primum metrum in quatuor partes. Primo Boecius deplanget statum suae miserie ex parte permutationis studii. Secundo ex parte defectus corporalis. Tertio ex parte prolongationis vite miserabilis. Quarto apostrophat contra suos amicos. secunda ibi gloria felicitatis. tertia pars ibi. mors hominum felix. quarta ibi. quid me felicem. Primo facit quod dicitur est. secundo appropinquat dicitur suum ibi. ecce mihi lacere. Dicit primo. Ego boecius qui quondam tempore prosperitatis studio meo florere peregi. id est composui. carmina supple delectabilia et iocunda. nunc tempore adversitatis flebilis. id est dignus ut descam. vel flebilis. id est tristis. cogor inire. id est inchoare. mestos modos. id est tristitia metra de mea miseria. Notandum sicut dicitur fuit prius boecius vti in hoc libro tam per se metro. metro quia talis modus scribendi magis fuit conveniens suae materie. sicut enim potio curativa que amara est: delectabilis sumit si fuerit aliquid dulcedine permixta. sic rationes philosophiae in per se edite libentius a boecio suscipiuntur si fuerint iocunditate metri dulcorate. Et ideo boecius nunc vti metro. nunc per se quae alternatis vti delectabilis est. Unde auctor poetrie. Quod sapit insipidum vitiosa frequentia reddit. Item non quod boecius potius incipit librum suum a metro quam a per se. quae modus scribendi metricus magis fuit vti utatur apud antiquos quam per se. vel ideo quia metrum est delectabilis per se. ut ergo magis alluciat audientes ad suum librum. ideo in principio libri sui vti metro. Item non circa litteram quae carmina uno modo dicuntur scripta metrica certis pedibus mensurata. Alio modo dicuntur quaecumque dea vel scripta etiam per se quae sunt de re delectabili Boecius autem florere studio composuit ut plurimum carmina per se quae de re delectabili Edidit enim quaedam carmina philosophica. quaedam logicalia: quaedam theologica. sicut patet respicienti eius diversos libros. Tempore autem adversitatis cogebat boecius ad proponendum carmina metra tristitia. Item non studium est vehemens applicatio animi ad aliquid agendum cum bona voluntate. Dico cum bona voluntate. quia in malivolam animam non introibit sapientia. hec Salomon. Et perfectio discipuli in tribus consistit ex boecio de disciplina scholarum. In attentione. docilitate et benivolentia. homini enim nolenti. sciam et ut oportet studium impossibile est possessio boni. Eustratius primo ethicorum. Item non quod duplex est studium florens et aridum. Ad studium florens tria exiguntur. Primo requiritur iuventus quia iuvenes perspicaciores sunt sensibus. senes autem magis sunt immemores. Secundo requiritur habitus necessarios quae natura per se non est sufficiens ad speculandum. sed oportet necessaria existere. ex quarto ethicorum. Tertio requiritur animi tranquillitas que contingit per sedationem passionum quae anima in quiete et residentia fit prudens. vii. physicorum. Ubi enim passiones dominantur ibi intellectus obscuratur. Ideo Boecius in fine huius

Retrum primum.

ius pmi hortado nos ad fugā passionū dic. **Gaudia pelle, pelle timorē. Spemq; fugato nec doloz adsit.** Nubila mens ē vinctaq; frenis **Dec vbi regnat.** Studiū at aridū ē ad qd pcurrūt op posse cōditōes scz senectūs. necessariorū defcā? .z ai pturbatio. **Nō q** versus de miseria dicū tur mesti modi. **Dicunt** enī modi a modulando qz pedibus modulant. z dicūtur mesti rōne materie qz sunt de tristi materia scz aduersitate. **Nō q** i pms duobus versibus notat architectis. i. cōtrapositio. dicūt enī in pmo versu quondā pegi. cui cōtrariat in scdo versu. cogoz inire. i. in choare. **Itē** dicūt in pmo versu, flozente studio cui cōtrariat in scdo versu. flebilis. **Itē** dicūt in pmo versu carmia supple iocūda. cui cōtrariat in scdo mesti modos. **Itē** nōndū q **Boecius** rōnabilē replangit statū suū ex pte pmutatiōis studiū phici. qd versū fuit in studiū poetiū q nunc cogebat vti. pposuit enī boecius dolorē suū metricē scribē z cū philosophice plolari. nā studiū philosophicū est studiū veritatis. qz scdo metaphysice vocari phiaz sciam veritatis recte se hz. studiū aut poetiū est studiū falsitatis. nā ex pmo metaphysice fm puerbiū **Mentunt multa poete.** **Itē** p studiū phicū adquirūt btrudo ex. r. **Ethi** Per studiū aut poetiū falsitatis certitudo. ex scdo metaphysice.

**Ecce mihi lacere dicant scribenda camene
Et veris elegi fletibus ora rigant**

Dic Boecius appbat dictū suū. **Dixit** ei q cogat inire mesti modos hoc ipse pbat. scdo rñdet questiōi. ibi has saltē. **Primo** dic. **Bene** dixi q cogoz inire mesti modos. **Ecce** amō

stratio huius ad sensuz. **Nā** camene. i. muse poetice. lacere. i. lacerantes mētes hoīm. ille dicant mihi dicta scribenda supple carmia metrica. z elegi. i. versus miserie quos muse mihi dicant. illi rigant. i. humedat ora. i. faciē meā veris fletibus. **Nōndū** q hz poetas nouē fingunt fuisse muse in mōte elicone iux fontē caballinū. de quo fonte loquit **Persius** in pncipio libri sui dices. **Fō** te caballino zc. **Que** muse fingunt poetis ministrasse sciaz pponēdi carmia metrica. **Et** ille muse poetice vocabant **camene** qsi canētes amene eo q multū delectat hoies rōe metri. **Nō** q ille muse poetice dicunt lacē actiue. qz lacerat. i. distrahūt mētes hoīz sbijciētes ipas diuersis passiōib? nūc passiōi amoris. nūc doloris sic pz p **Quid.** d amoē ēdātē z p alios poetas. **Ul** dicunt lacē passiue rōne poemati suoz q poemata dicunt lacera qz n st firmitate rōis stabilita **Ubi** nōndū q qdā carmia dicunt iteg qdā lacēa. **Integ** st carmia phica nulla falsitate pmixta. s firmi tate rōnū stabilita z aim firmat. **Lacera** sūt carmia poetica q nō instrunt hoīem nec psolant s lacerant. i. distrahūt mētes hoīm. nūc reducēdo hoī ad memoriā voluptates. nūc dolorē nūc alias passiones. **Itē** nōndū versus elegi pncipalr innēti fuerūt ppt miseriā describēdā. z qz hos versus muse dictabant **Boecio** p quos **Boecius** magis suā miseriā reduxit ad mēoriā qz p eos psolare tō elegi erāt causa ipi **Boecio** veri flet? **Itē** nōndū duplex ē flet? .adulatorius z verus. **adulatorius** qui est fictus qualis ē fletus amasie. **Si** enī dixerit amasius ad amasiā **Nō** diligit me. ipa incipit flere. qre? vt p fletū firmius ipm possit tenere. cū aut nimos nō poterit extorquere ab ipo dic. **Hade** gartio te nō noui vcre. **Alius** ē flet? verus q ex verō cordis dolore z ex vera pietate pcedit. z ad talē fletū **Boeci?** puocat? fuit p musas dictātes sibi carmia. **Itē** dū q hec dictio elegi pōt exponi duplicit. vno mō q teneat nomiatiue. z tunc est sensus. elegi. i. versus miserie rigāt ora mea fletibus. alio mō q teneat genitiue z tūc est sensus. camene rigāt veris fletibus ora elegi. i. miseri hoīs. qz eleg? a. um. i. miser ra. rum. fm **Uguitionem.**

Was saltē nullus potuit quincere terror

Dic Boecius rñdet tacite questiōi. **Querēt** aliqs. quō muse dictāt tibi carmia scribenda cū sis in exiliū relegatus. qz itrastrī sine oī comitiua ad hoc rñdet **Boecius.** **Licet** oēs amici mei de

Ne nostrū comites psequerentur iter

reliquerūt me in exilio ppter timorē impialē. tū has musas nullus terror impialis potuit vincē qn comites seqrent nrz iter vsq; in exiliū. dictātes nobis carmia **Nōndū** licet bona exteriora possint auferri ab hoīe p violentiā sicut p furtū. p rapinā. p incendiū. tū scia nō pōt auferri ab hoīe. nō enī scia violētia aufert. nec vetustate colūmit nec tristitia minuit. vñ **Seneca.** ix. epla ad **Lucill.** recitat. q cū **Stilbon** capra patria amissis liberis amissa vxore sua z alijs bonis solus ab incendio exierat. **Requisit?** fuit a **xmetrio.** nūquid oīa pdidisset rñdet. **Nihil** pdidi s oīa bona mea mecū sunt. iusticia. virtus. z prudentia. z s innuit **boecius** dices. **Musas** se non reliquisse. **Uñ** etiā **Alanus** de plāctū nature de scia dic. **Sup** oēs possessiōem generosa emanat possessio q sparsa colligit. erogata reuertit. publicata suscipit icremētū. p quā nobilis thesaurus secretis pe netralibus nascit. effectus eterne delectatiōis adquirit. **Dec** est sol per quē mens dielcit a tenebris cordis oculus deliciozā ai paradisus. hec immōzlem ex mortali facit. z caducū hoīem in xū

Camene Mus

in supra it flet?

Uguitionem

Libri .i. de solatiōe philosophie.

difficile mutatiōis auctoritate puerit. **Nō** circa hāc diatiōē saltim q̄ tres diatiōes pferri pnt p̄ tim que deberent pferri p̄ tem. vñ pferimus saltim p̄ saltim. timpus p̄ tempus. extemplo pro extemplo. qd̄ est cōtra **U**guitiōez q̄ dicit **L**im tria deestor. extemplo timpora saltim.

Hic boecius deplāgit statū suū ex pre defectus cor/ poralis. **E**t p̄mo p̄ponit eū in generali. sc̄do in speciali sc̄da ibi. venit ei. **D**ic̄ p̄mo. q̄ndā solabant me gl̄a felici. i. p̄sp̄e iuuetut. z gl̄a viridis iuete. i. delectabil̄ in uetutis. s̄ nūc fata. i. euentus. mesti senis. i. tristis senectutis solant̄. i. solant̄ mea. i. meā p̄tē. q̄si diceret p̄us solabar dulci iuuetute nūc aut̄ solor̄ tristi senectute s̄m illā s̄niam sic exponit̄ l̄ra.

Gla felici olim viridis q̄ iuente

Solatur mesti nūc mea fata senis

Gloria felici iuente. i. p̄sp̄e iuuetutis viridis. i. delectabilis iuuetutis q̄ndā supple solabat me nūc fata. i. euentus mesti senis. i. tristis senectutis solant̄ mea. i. meā p̄tē. **N**ōndū q̄ cōmunit̄ illa l̄ra alit̄ exponit̄. referēdo eā ad musas poeticas sic. **C**amene que quondā tpe iuuetutis erant gl̄a felici z viridis iuuetutis. qd̄ d̄i pro t̄to qz iuuenes olim solebat̄ informari in arte poetica in qua p̄ficiētes gl̄abant̄ i vsu metror̄ z rhythmōz. nūc s̄t camene solant̄ mea fata in quā mesti senis. **N**ōndū q̄ felix iuuetutis est que bonis exterioribus est adornata. z quibus bonis loquitur **Ar**. circa p̄ncipiū li. de bō fortuna dices. **S**ine reb̄ exterioribus quoz fortuna est d̄na nō cōtingit eē felice. **S**z viridis. i. delectabil̄ iuuetutis est illa q̄ est bonis nature decorata. s̄. fortitudine. pulcritudine. z agilitate. **I**n **Ar**. in **Et**. **N**ō oīo felix est q̄ specie turpis. aut solitarius. aut carens ple. **N**ō q̄ boecius reputat̄ i se statū miserie cū dicit. fata mesti senis se solari cūz mīme hoīem solant̄ s̄ magis p̄turb̄ t. **E**t iā cū dicit musas poeticas se solari similit̄ reputat̄ statū miserie. qz muse poetice nō cedent̄ alicui in solatiuz s̄ potius in alimētū doloris. **I**te de significatiōibus fati ponit v̄guitio duos versiculos dices. **C**ōstellatio mors p̄ce r̄isa d̄ozus. **E**uentus reruz signantur nomine fati.

Hic boecius declarat in sp̄ali defectū corpa/ lē dicens. bñ dico q̄ fata meste senectutis nūc solant̄ me. enī p̄ qz senectus inopina. i. iopina ta p̄ apocopaz. p̄perata. i. festinata venit in malis. i. cū suis malis z incōmodis. z dolor supple quē patior. iussit inesse. i. idurix̄ mibi suā etatez **P**er qd̄ inuit̄ q̄ nō solū etas inducit dolorē s̄ eēuēto dolor inducit z causat̄ etatē z senū.

Venit ei properata malis inopina senectus

Et dolor etatem iussit inesse suam

Intempestiuū funduntur vertice cani

Et tremit effeto corpore laxa cutis

Et tūc boecius ponit duo siḡ sue senectutis dices **C**ani supple capilli intempestiuū. i. aū debitū temp̄. fundunt̄ i vertice. i. i capite meo. **A**liud signuz senectutis ibi. q̄ cutis mea laxa. i. soluta tremit corpore. z effeto. i. carne p̄sumpta z euacuata. **N**ō q̄ hoīem senē multa mala z icōmoda circūueniunt. nā pellis eius p̄trahit̄. cor eius p̄entit̄. pulmo eius debilitat̄. lūbi eius idurant̄. dorsuz icuruaat̄. membra tremūt. vñ poeta dicit. **O**ptam̄ senū dū venerit est male ventū. **H**oc est gibbosuz surdū cecūqz morosuz. p̄ter hoc dicit. boecius q̄ se nectus venit mibi cū suis malis. **N**ōndū circa illā p̄tē. z dolor etatez. q̄ triplex est cā senectutis. s̄. etas. infirmitas. z aduersitas. **S**enectus que iducit̄ p̄ etatē. natural̄ est. que aut̄ iducit̄ p̄ infirmitatē v̄l aduersitatē accidental̄ est qual̄ senectus fuit i boecio q̄ sennerat̄ p̄pter multitudinē doloris z tristitie. **N**ōndū q̄ canities boeciū fuit intempestiuā. **U**guitio dicit. **I**ntempestiuū ē qd̄ est i cōgruū. icōueniēs. inutile v̄l sine tpe. vñ intempestiuū d̄ illud qd̄ nō hz idoneū tps v̄l quod nō est p̄ueniēs p̄ tpe. z qz boecius iuuentis erat etatez. z cū sennerat̄ ex aduersitate iā canities eius fuit intempestiuā. **N**ō q̄ i iuuenibus cutis ē dēsa p̄pter mltitudinē sāguinis ex quo sāguine generatur caro. s̄ qz sāguis diminuit̄ i senibus: diminuit̄ etiā caro i eis iō cutis senū est laxa. **N**otan dū circa hoc vocabulū effeto q̄ ip̄m tractū est a mulieribus pregnātibz. que cū pepererit dicitur effete. i. fetu euacuate. **I**n dicit. v̄guitio q̄ fetus est nat̄ mulieris adhuc in ytero exis. z d̄i a foueo eo q̄ ibi foneat̄. **I**n fetus a. um. i. plen̄ a. ū. **I**n effetus. i. debilis q̄si sine fortitudine viriū v̄l viribus euacuatus. **I**nde fetosus fetosa sum. i. plenus fetu. vñ i ps. **O**ues eoz fetose. i. plene fetu z senes p̄nt dicit̄ effeti q̄si ex fetū positi. qz senectus nō ē apta ad generādū fetum.

Hic boecius deplāgit statū suū ex pre duratō/ nis vite miserabil̄ **E**t p̄mo p̄mittit que mors hoī nū sit felix z q̄ nō. z dicit sic. **I**lla mors hoī ē felix q̄ nec inserit. i. nō immittit se dulcib̄ ānis. i. tēporibus p̄speris cum delectat̄ hoīem viuere. s̄ illa ter illa mors est felix que sepe vocata venit mesti supple annis. i. tristibus annis quia in annis

Mors hoīm felix q̄ se nec dulcibus ānis

Inserit. z mesti sepe vocata venit

Heu heu q̄surda miseros auertit̄ aure

Heu heu q̄surda miseros auertit̄ aure

Retrū primū.

Et flentes oculos claudere seu negat
 Dū leuib' malefida hōis fortūa faueret
 Pene caput tristis merserat hora meuz
 Nūc qz fallacez mutauit nubila vultum
 Protrahit ingratas impia vita moras

aduersitatis miseri psueuerūt vocatē mortē. Tūc
 oñt que mors hoim sit crudel' dicēs. Deu qz sur/
 da aure. i. reclusa aure. seu mors. i. crudel'. auer/
 tit. i. spernit miseros hoies. z negat. i. n̄ vult clau/
 dre flentes oculos eozū. qsi dicat. crudelis mors
 est q nō pmitrit miseros mori. z dic' claudere flē/
 tes oculos. p hoc inuens q in morte oculi hoim
 claudunt. Et tūc boecius deplāgit plongationez

sue vite dicens. Dū fortuna malefida. i. pfida mihi faueret. i. arrideret. leuibus. i. trāstozys bonis
 tristis hora supple mortis pene merserat. i. opprēsserat meū caput. qsi dicat. tempe psperitatis sem/
 per accelerauit mors opprimere me. nūc autē qz fortuna nubila. i. aduersa mutauit fallacē vultum
 impia. i. misera vita. ptrahit. i. plongat. moras supple viuēdi. ingratas. i. odiosas mihi. quia ppter
 miserā tedebat ipm boeciū viuere. Nōndū q licz fz vulgares z fm apparētā hec snia de mor/
 te felici z crudeli videat vera. tū fm rei veritatē ē fallā. qz mors etiā tpe psperitatis potest esse
 bona. Nā fm. Sen. optimū est mori cū delectat viuere z tpe aduersitatis pot' mors esse mala. qz
 aduersitas sepe iducit despatioez. Boecius autē representādo statū miseri hois hanc sniaz ponit tā
 qz verā. Nōndū q mors vel cōpat ad vitā pntē vel futurā. Primo mō illa mors dī felix que
 fugit tpe psperitatis z accelerat tpe aduersitatis. Si autē cōpat mors ad vitā futurā tūc ipsa
 pot' dici bona z mala tpe psperitatis z etiā aduersitatis. qz si mors ducit ad glām dī bona si ad
 penā dī mala. Nōndū fz Remigiū sup Donatū. heu aliquādo est monosyllabū. aliquādo dis/
 syllabū sicut metri necessitas requirit. Uñ in pposito est dissyllabū dicēdo. heu qz surda miseros a/
 uertit aure. Nōndū q hoc sbū auertoz quādoqz est passiū psruatū cū abticio mediante pposi/
 tiōe. vt dicēdo auertoz a te. z ē idē qd remoueo. aliqñ ē sbū deponēs psruatū cū accio. vt dicē/
 do auertoz te z tūc idē est qd sperno te. z sic accipit i pposito. cū mors auertit. i. spernit miseros
 Uñ verū. In vi passiui notat auertoz remoueri. Si sit deponēs auertoz spernere signat. No/
 tandū Boecius appellat fortunā malefidā qz ē deceptiua. Uñ Sen. Neminē aduersā fortuna cō/
 minuit nisi que secūda decipit. Et alibi Sen. fortuna nemini fidē seruat. nulli semel obesse cō/
 tenta est. que nimis fouit hūc stultū facit. Nō fortune bona dicunt leuia qz trāstozia. Nō ei p/
 durat circa hoim fm Sen. Illud nō est tuū quod fortuna fecit esse tuū. Donū enī qd dare po/
 tuit. potuit z auferre. Nōndū q Boecius appellat fortunā nubilā. i. obscurā siue cecā Depinge/
 bat enī antiqñs fortuna ceca. qz ex im pūiso accedit z recedit vel qz cecū reddit hoim. extolle/
 do enī in psperis z depmēdo in aduersis. Nōndū q Boecius dic' fortunā olim circa se mutat'
 se fallacē vultū. qz fortuna oliz depingebat duplici facie. anteriori alba. posteriori autē parte ni/
 gra. p albā designabat psperitas. p nigrā aduersitas. mutauit ergo fortuna circa Boeciū fallacē
 vultū psperitatis. postea ostendit ei vultū aduersitatis.

Quid me felicem totiens iactastis amici
 Qui cecidit: stabili non erat ille gradu

Dic boecius deplāgit statū miserie sue apo/
 strophādo cōtra amicos dicēs. O amici mei. qd
 ē. p'opt' quid iactastis. i. iactādo dixistis me totis/
 ens felicē. frustra ei hoc dixistis qz felicitas mea

nō erat stabilis. quod ptz ex hoc quia ego cecidi z iste q cecidit de psperitate in aduersitatē nō
 erat in stabili gradu psperitatis. Nōndū duplex ē felicitas. politica q psistit in bonis exterio/
 ribus. z talis nō ē stabilis sicuti nec bona exteriora. Alia est felicitas speculatiua que psistit in
 adū sapiētie scz in speculatiōe substantiaz separarū. z talis felicitas ē stabilis z imutabilis cū sit
 bonū optimū pulcerrimū delectabilissimū. Ex primo Ethicorum.

Prosa prima. primilibrī.

Hec dū mecum tacitus ipse reputarē. qri
 moniāqz lachrymabilē stili officio desi/
 gnarē. astitisse mihi supra verticē vi/
 sa ē mulier. reuerēdi admodū vultus
 oculis ardētibus z vltra p̄munē hoim valentiā pspi

Dic incipit psa p̄ma huius p̄mi
 in qua boecius itroducit p̄biam su
 p suā miserā psolantē. Ubi nō
 qz boecius dolēs: z ipa p̄bia ipm cō
 solās nō sūt aliud nisi animus dolēs
 ex oppressiōe sensualitatis z rō psol
 lans ex vigore sapiētie. Et diuidit
 Primo oñt boecius quō p̄bia sibi
 apparuit. scdo quid circa ipm egēt
 scda ibi. Que vbi poeticas musas
 Primo describit apparitiōē p̄bie
 a iij

Libri primi.

quo ad tēpus et ad locū et describit
eius dispositionē quo ad vultū, quo
ad aspectū q̄ ad colorē et vigorez et
quo ad etatē. **S**ecūdo describit phi
as quātū ad hitū exteriorē. **T**ertio
quo ad ornāmēta et insignia que ma
nib⁹ gestabat. scda ibi. vestes erāt.
tertia ibi. et dextra q̄dem. **D**ic̄ p̄mo
dū ego **B**oecius hec que sup̄ i me/
tro diri tacitus meū reputarē. i. co
gitarē. et q̄rimoniā lachrymabilē. i.

puocārē ad lachrymas. designarē. i. describerē officio stili. visa est mihi mulier astitisse sup̄ verti
cē. i. sup̄ caput. admodū. i. valde reuerēdi vultus oculis ardētibus. et p̄spicacibus. i. claris vltra
cōmunē valētā hoīm. i. vlt̄ hoies. que apparuit in colore viuido. i. delectabili et apparuit mihi tā
q̄ inexhausti. i. icōsumpti vigoris quīs ip̄a foret ita plena cui. i. duratiōis vt nullo mō crederet
esse n̄re etatis. statura eius ambigue. i. dubie discretiōis. i. cognitiōis. qz nunc. i. aliq̄n cohibebat. i.
extēdebat sese ad cōmunē mēsurā hoīm. i. lōgitudinē. nūc. i. aliq̄n videbat. pulsare. i. attingē celū
cacumie sum̄i verticis. i. altitudine capitis. que cū caput altius extulisset ip̄m etiā celū sua lōgitu
dine penetrabat. **N**ōndū q̄ **B**oecius describit phiam sibi apparuisse sub sp̄e mulieris qz phia
apud grecos et sapia apud latinos est generis femini. **E**t iō qz **B**oecius erat eger mulier aut ma
gis ē cōpassiuaz magis habil̄ ad solād̄ egrū q̄ vir. **N**ā s̄z **S**alomonē vbi nō est. mulier ibi in
gemiscit eger. **N**ōndū stare est erecto mō se h̄re. et qz phia erigit hoīem ad delectatiōes itelle/
ctuales. faciēs cadē sensuales. iō ip̄a describit steritissē. **E**t dic̄ steritissē sup̄ verticē qz phia ē i aīa
intellectiua que nō h̄z organū in v̄rice. nā aīe intellectiue nullius organi corporalis est actus. **E**t
d̄z iō stare sup̄ v̄ricē. qz de sup̄o cardine elapsa venit vt dic̄ **B**oecius tertia p̄sa huius p̄mi.

Nōndū phia d̄z reuerēdi vultus qz suos possessores reuerēdos facit. **N**ā fm̄ **T**ullīū sola sapi
entia est que meret hōres. **I**tē fm̄ **T**ull̄. reuerētia ē decens ac matura gratuitas que h̄etur per
phiaz. ergo d̄z reuerēdi vultus. **N**ōndū illud qd̄ est ardens est penetratiū. et qz p̄ rōem et in
tellectū q̄ sūt oculi phie penetramus intima rez et quiditates earū. **I**ō phia d̄z apparuisse ardenti
bus oculis. **E**t qz p̄ phiam speculamur ea que vulgares et cōmunes nō speculant. iō d̄z habuisse
oculos p̄spicaces vltra cōem hoīm valentiā. **N**ōnd̄ color viuidus est color naturalis pulcer
et delectabilis qz mirabiles affert delectatiōes iō describit apparuisse viuido colore. **I**tem phia
apparuit inexhausti vigoris. quia phia cū sit p̄petua exhauriri nō pōt. **E**t iō est inexhausti vigoris
qz quātūenqz hō cognoscat de phia adhuc restant plura cognoscenda. **Q**d̄ p̄z ex diuersitate opi
nionū in phia q̄rū vna destruit aliā. **I**tem qz phia est etna et p̄cesserat ip̄m boeciū. iō dic̄ eā non
fuisse sue etatis. **N**ōndū tres sūt partes phie essentielles ex. vij. metaphys. naturalis mathema
tica et diuina. **S**ecūdo naturalē phiam d̄z phia se cohibē ad cōem mēsurā hoīm. inq̄stū t̄at de
naturalibus q̄ cōiter via sensus cognoscunt. int̄ que natura hoīs est summū ad qd̄ puenit. **D**ici
tur aut̄ phia pulsare celū quo ad mathematicā. i. q̄ ad astronomiā inq̄stū tractat de moribus et fi
guris astroz. **D**̄z aut̄ penetrare celū quo ad mathematicā inq̄stū dirigit in cognitionē dei et s̄bstā
tiarū sepataz. **E**t d̄z phia frustrare intuitū hoīm respicientiū. qz p̄fectā cognitōez s̄bstantiāz sepa
taruz in hac vita h̄re nō possumus. **N**ā sicut se h̄z oculus noticozicis ad lumen solis. sic intel
ctus noster ad manifestissima in natura. ex secundo metaphy.

Hic boeci⁹ describit phiam quā/
tū ad hitum exteriorē. **P**rimo quā/
tū ad materiā vestiū. scdo quātū
ad p̄cturā vestiū. tertio quātū ad
violētā vestibus illatā. et legant p̄
tes simul. **D**ic̄ primo. **V**estes phie
erant p̄fecte tenuissimis. i. subtilissimis
filis et erant ex subtili artificio et ex
materia indissolubili q̄s vestes ip̄a
texerat p̄p̄is manibus vti p̄ sicut

^{ca. 1} ^{2. 1. 1. 1. 1.} ^{2. 1. 1. 1. 1.}
cacibus. colore viuido atqz inexhausti vigoris. Quis
ita eni plena foret. vt nullo modo n̄re crederet etatis
statura discretionis ambigue. **N**ā nūc quidē ad p̄mu
nē sese hoīmū mēsurā cohibebat. **N**unc vero pulsare
celū summi verticis cacumine videbat. **Q**ue cū alti
us caput extulisset ip̄m etiā celū penetrabat. sese re/
spicientiumqz hominū frustrabatur intuitum

puocārē ad lachrymas. designarē. i. describerē officio stili. visa est mihi mulier astitisse sup̄ verti
cē. i. sup̄ caput. admodū. i. valde reuerēdi vultus oculis ardētibus. et p̄spicacibus. i. claris vltra
cōmunē valētā hoīm. i. vlt̄ hoies. que apparuit in colore viuido. i. delectabili et apparuit mihi tā
q̄ inexhausti. i. icōsumpti vigoris quīs ip̄a foret ita plena cui. i. duratiōis vt nullo mō crederet
esse n̄re etatis. statura eius ambigue. i. dubie discretiōis. i. cognitiōis. qz nunc. i. aliq̄n cohibebat. i.
extēdebat sese ad cōmunē mēsurā hoīm. i. lōgitudinē. nūc. i. aliq̄n videbat. pulsare. i. attingē celū
cacumie sum̄i verticis. i. altitudine capitis. que cū caput altius extulisset ip̄m etiā celū sua lōgitu
dine penetrabat. **N**ōndū q̄ **B**oecius describit phiam sibi apparuisse sub sp̄e mulieris qz phia
apud grecos et sapia apud latinos est generis femini. **E**t iō qz **B**oecius erat eger mulier aut ma
gis ē cōpassiuaz magis habil̄ ad solād̄ egrū q̄ vir. **N**ā s̄z **S**alomonē vbi nō est. mulier ibi in
gemiscit eger. **N**ōndū stare est erecto mō se h̄re. et qz phia erigit hoīem ad delectatiōes itelle/
ctuales. faciēs cadē sensuales. iō ip̄a describit steritissē. **E**t dic̄ steritissē sup̄ verticē qz phia ē i aīa
intellectiua que nō h̄z organū in v̄rice. nā aīe intellectiue nullius organi corporalis est actus. **E**t
d̄z iō stare sup̄ v̄ricē. qz de sup̄o cardine elapsa venit vt dic̄ **B**oecius tertia p̄sa huius p̄mi.

Nōndū phia d̄z reuerēdi vultus qz suos possessores reuerēdos facit. **N**ā fm̄ **T**ullīū sola sapi
entia est que meret hōres. **I**tē fm̄ **T**ull̄. reuerētia ē decens ac matura gratuitas que h̄etur per
phiaz. ergo d̄z reuerēdi vultus. **N**ōndū illud qd̄ est ardens est penetratiū. et qz p̄ rōem et in
tellectū q̄ sūt oculi phie penetramus intima rez et quiditates earū. **I**ō phia d̄z apparuisse ardenti
bus oculis. **E**t qz p̄ phiam speculamur ea que vulgares et cōmunes nō speculant. iō d̄z habuisse
oculos p̄spicaces vltra cōem hoīm valentiā. **N**ōnd̄ color viuidus est color naturalis pulcer
et delectabilis qz mirabiles affert delectatiōes iō describit apparuisse viuido colore. **I**tem phia
apparuit inexhausti vigoris. quia phia cū sit p̄petua exhauriri nō pōt. **E**t iō est inexhausti vigoris
qz quātūenqz hō cognoscat de phia adhuc restant plura cognoscenda. **Q**d̄ p̄z ex diuersitate opi
nionū in phia q̄rū vna destruit aliā. **I**tem qz phia est etna et p̄cesserat ip̄m boeciū. iō dic̄ eā non
fuisse sue etatis. **N**ōndū tres sūt partes phie essentielles ex. vij. metaphys. naturalis mathema
tica et diuina. **S**ecūdo naturalē phiam d̄z phia se cohibē ad cōem mēsurā hoīm. inq̄stū t̄at de
naturalibus q̄ cōiter via sensus cognoscunt. int̄ que natura hoīs est summū ad qd̄ puenit. **D**ici
tur aut̄ phia pulsare celū quo ad mathematicā. i. q̄ ad astronomiā inq̄stū tractat de moribus et fi
guris astroz. **D**̄z aut̄ penetrare celū quo ad mathematicā inq̄stū dirigit in cognitionē dei et s̄bstā
tiarū sepataz. **E**t d̄z phia frustrare intuitū hoīm respicientiū. qz p̄fectā cognitōez s̄bstantiāz sepa
taruz in hac vita h̄re nō possumus. **N**ā sicut se h̄z oculus noticozicis ad lumen solis. sic intel
ctus noster ad manifestissima in natura. ex secundo metaphy.

^{Per. 1. 1. 1. 1. 1.}
Vestes erant tenuissimis filis. subtili artificio. indiss/
solubili materia p̄fecte. quas vti post eadē p̄dēte. cog
nouit. suis manibus ipsa texerat. **Q**uarū speciē ve
luti fumosas imagines solis. caligo quedā neglecte ve
tustatis obduxerat. **V**aruz in extremo margine. **P**.
grecū. i. supremo vero **L**. legebat intextū. **A**tqz inter

Libri primi.

cōmota et inflāmata, i. incēsa toruis
lunibus, i. crudelibus vel terribili/
bus oculis inquit, quis pmisit has
meretriculas scenicas, i. vmbrosas
accedē ad hūc egrū? q̄ dolores eius
nō mō, i. nō tm̄ n̄ fouerēt, i. sanarēt
nullis remedijs, i. medicamētis, ve
rū p̄ sed, alerent supple dolores eius
dulcibus venenis, he sūt enīz muse
que infructuosus spinis affectuuz, i.
passionū, necāt, i. suffocāt, vberēz, i.
fertile segetē rōnis, fructibus, i. fru
ctibus suis et mentes hoim assuefa

ciūt morbo nō liberāt. **Tūc** alloquit musas dicens. **M**use si v̄e blandicie detraissent nob̄ quē
i. aliquē virū pphanū, i. illiteratū, vti p̄ tanq̄ solitū, i. similem vulgo, ego putarē id ferendum, i.
patiendū minus moleste, quippe in hoc nihil lederent n̄re ope, i. n̄re sedulitates sed vos allestis
nobis hūc hoim enutritū studijs, i. scientijs eleaticis, i. aristotelicis atq̄ achademicis, i. platon/
cis. **Tūc** fugat eas dicens. **Sed** abite, i. recedite vos syrenes dulces vsq̄ in exitū, i. in mortē
et relinq̄te eū curandū meis musis, i. doct̄inis salutaris. **Tūc** iste chorus, i. turba mularū, incre/
pitus, i. redargutus melior, i. tristior existens vultū suū dicit, i. inclinavit humi, i. terre et rubo/
re p̄fessus verecūdiā tristis excessit, i. exiit, limē, i. domū in q̄ decubuit **Boecius**. **Nōdū** q̄ iō
muse poetice dicebant assistere thoro **Boeci** quia **Boecius** studuit metricē dolozē suū p̄scribē

Itē p̄bia dī paulisp̄ cōmota p̄ qd̄ inuitē q̄ ira immoderata nō debet cadē in virū sapientē qz
virtus p̄sistit in moderatiōe passionū. **En** licet irasci sit homi naturale, tm̄ irasci quādo oportet
et vt oportet et quātū oportet est hois virtuosi et sapientis, vñ **Seneca**. **Quid** crudelius ira. **Si**
milit in de virtutibus cardinalibus. **Esto** tardus ad irā. **Itē** interrogatio quādoq̄ fit eā ignoran/
tie alicuius, aliquādo vt ex respōsione facta aliquid p̄betur, quādoq̄ fit p̄pter icreparationē faci
endā, et hoc vltimo mō p̄bia interrogat dicens. **Quis** has scenicas meretriculas zc. **Nōdū**
q̄ muse poetice dicunt meretricule. **Sicut** enī meretrix allicit hoim delectādo nihil vtilitatis li
bi p̄ferendo et cōmiscet se cuiuslibet nō ex amore sed spe lucri, ita poete nō scribūt amore scie s̄ vt
aliquid laudis v̄l p̄mij p̄sequātur, et delectant rōne metri: modicū vtilitatis p̄ferendo s̄ diuersas
passiones inducendo. **Appellat** at̄ p̄bia musas meretriculas scenicas, qz carmīa poetica in scena
p̄sueuerūt p̄nūciari. **Ubi** nota q̄ scena dicebat̄ locus vmbrosus in teatro vbi abscodebant̄
p̄sone p̄nūciātes carmīa tragica vel comica vñ scena interpretat̄ vmbratio v̄l vmbra. **U** ideo
muse poetice dicunt̄ scenice, i. vmbrales qz sūt vmbra scie: nō vera scia, cū obūbrent metes ho
minū. **Itē** metrica descriptio doloris nō sanat dolozē sed magis auget quia p̄sideratio materie ē
puocatiua tristitie, vnusquisq̄ aut̄ cū diligentia p̄siderat qd̄ scribē vult. **Itē** metrica descriptio dī
esse dulce venenū, qz placet et nocet, rōne metri placet sed p̄pter recordationē doloris nocet.

Itē affectus est vehemens ai passio aim torquens et verū iudiciū rōnis impediens. **Et** sunt
quatuor affectus ai, gaudiū dolor spes et timor q̄ dicunt̄ infructuose spine quia suffocāt segetē rōis
que est scia et virtus. **Itē** licet de oi errore dolendū sit, potius tm̄ de errore sapientis q̄ insipientis
nā error sapientis alios exemplo corrūpit, error aut̄ insipientis nō, qz ab insipiente nō trahitur
exemplū, p̄pter qd̄ dicit **Salustius** oia mala exempla a rebus bonis orta sunt. **Ergo** dicit p̄bia
magis esse dolendū de errore **Boeci** q̄ alterius pphanī. **Itē** fm̄ **U**guitiōne pphanū idē est qd̄
templū in pphanus, i. sacrilegus q̄si p̄cul a phano, i. a tēplo. **Prophanū** etiā dī quicqd̄ nō ē sac
erū, vñ oīs laici et illiterati dicunt̄ pphanī q̄si p̄cul a phano sapientie. **Itē** fm̄ **U**guitiōne opa
ope est sedulitas in rebus agendis, opa aut̄ p̄bie est intētio vel labor ad aliqd̄ p̄ficiū addiscen/
dū. **Itē** eleys est ciuitas grecie in q̄ studuit **Plato**, vñ studia sua dicunt̄ achademica, vtrūq̄ aut̄ studijs
boecius fuit enutritus. **Itē** p̄bia musas appellat syrenes sicut enī syrenes dulcedine cant̄ at̄
trahūt naues piclitādo eas, sic muse delectatiōe metri alliciūt hoies vel mentes hoim, et rōne ali
quo affectu summergūt et obscurant. **Itē** qvna p̄bia puentū musarū expulit: signat̄ q̄ vñ sa
piens sua virtute et sapientia infinitos errores stultozuz extinguit.

Hic boecius oīnt quō obstupuit **At** ego cuius acies lachrymis merse caligarat, nec dī
de actū p̄bie dicens. **At** ego boeci?

Metrum secundum.

^{nostris} noscere possem quena esset hec mulier / ^{ta} tam impiose au-
^{toritatis} toritatis: obstupui. visusq; i terra defixo: quidna dein
ceps esset actura expectare tacitus cepi.

i. miratus fui. et defixo. i. inclinato visu i terraz tacitus cepi expectare quidna deinceps. i. sequentem
esset actura circa me. **N**ondum qz boecius voluit de amissione reru tpalium eius acies. i. ro et itel/
leus caligarat. ita qz non potuit cognoscere phiam.

Qui eni refutat alios audire nec audita roe adqesunt tales sibiipis obstaculu pfolatioms facit.
Tu illa propius accedens in extrema lectuli mei par-
te confedit. mensq; intuens vultu. luctu graue. atq; in
humu merore deiectu. his versibus de nostre mentis
perturbatione conquesta est.

questa est his versibus sequentibus de pturbatione nre mentis. **N**o qz phia di sedisse i extrema
pte lectuli. i. cordis boeci. Nam cu esset in tristitia et vollet propf amissionem rerum temporalium
parum vel nihil sapientie habebat et quia tota cura eius erat circa terrena amissa. **I**deo di habu-
isse vultum merore deiectum in humuz.

Metrum. ii. primi libri.

Heu qz precipiti mersa profundo
Mens hebet et ppria luce relicta
Te dit in eternas ire tenebras

Terrenis quotiens flatibus acta
Crescit in immensum noxia cura.

tis hoim. secundo specialit puerit planctu suu sup boeciū ibi. hic quoda. **P**rimo dic Deu qz. i. qz
tu mens hoim hebet. i. obcurat mersa picipiti pfundo. i. cura reru tpaliu qz picipitat hoim. et tal
mens relicta ppria luce. i. ptemplatione tendit. i. laborat ire in tenebras externas. i. in ignorantia
as exteriores. **H**oc aut ptingit hoī quotiens supple mens acta. i. agitata frenis flatibus. i. pspert
tatibus vel cuentibus cura. i. sollicitudo reru tpaliu noxia. i. nocina crescit i immensu. i. sup modu.

No qz in nobis est duplex virtus. ronalis et sensualis. sensus aut sp aduersatur roni quia caro
pcupiscit aduersus spm et spūs aduersus carnē. cu aut sensualitas vincit rōnem tūc homo est i ma-
lo statu regiminis et efficit bestialis. **U**n Albertus sup tertio de aia dic. Turpe est nobis abij-
cere regimē superioris et induere regimē inferioris virtutis qd nobis comune est cu bestiis. **I**o
scribit ij. **E**thicoz in antiqua translatione. valde conandū et laborandū est nobis vt virtus no-
stra pcupiscibilis subiecta sit rōi. **Q**uadmodū eni pueri puerse viuūt si nō a suis pedagogis fu-
erint coacti ad recte viuendū. sic appetitus sensualis ducit nos ad insolentiā nisi regula rōnis fu-
erit coartatus. plures aut hoies sequuntur sensualitate qz rōne: insudantes bonis exterioribz et de-
lectationibus sensualibus p que impediunt in speculatione et cognitione summi boni. **I**o phia hoc
deplangens dicit in metro. **D**eu qz picipiti. **I**te cu aia ingerit se curis rez tpaliu pfunde pcel-
pitat et hebz. qz a cognitione rez sui creatoris destituit. et destituta cadit in tenebras externas. i.
in ignorantias exteriores. **U**bi nota qz duplex est ignorantia qdam naturalis que est in iuue-
nibus et decrepitis. et vocatur ignorantia interna. quia ex naturali defectu ptingit. **A**lia est igno-
rantia que causatur ex negligentia hois qn sollicitatur circa exteriora et talis di externa quia est
extra naturā. de qua di qz oēs hoies naturalr scire desiderant. **P**rima ignorantia cu sit natural
nō est viciosa. quia turpes a natura nemo increpat neqz bonos laudat. **S**ecunda ē viciosa cu sit
p hois negligentia de quo loquit boecius scdo huius pla. v. **C**eteris animātibz sese ignoraē na-
tura est: hoibus vero vicio venit. **I**te dicit noxia cura. vñ **S**eneca in puerbis. **M**agna pte

cui? acies. i. visio mersa lachrymis
caligarat. i. obscurata fuerat vt nec
possez dinoscē. i. inuestigae quena
i. que esset hec mulier tam impiose
auctoritatis. i. potētie. ego obstupui

Hic boeci? ont quō phia sibi ap-
pinqnas statū eius deplaxit dices
Tu illa phia accedes pprius pcedit
in extrema pte lectuli. i. cordis mei
et intuens meū vultū gūc. i. gūatum
luctu atqz deiectū. i. inclinatu. in hu-
mū. i. i terrā. merore. i. tristitia con-

Hic incipit metrum secundum huius pmi qd vo-
catur dactylicum a pede pdominate. **E**t di tetra
metrum a numero pedu. a tetra qd est quatuor qz
quatuor pedes ptingit. et di hycatalecticum ppter
syllaba abundantē post duos pedes i medio ver-
sus. ubi gra. pmius pes est heu qz. secundus picipi
s syllaba ti. huius nois picipiti supabundat. ter-
tius pes est mersa pro. qrt? fundo. flr est i alijs
In hoc ergo metro phia deplangit statū. **B**oecij
dolendo de pturbatione sue metis. **E**t fac duo
pmoniuersalit phia deplangit pturbationez me-

Libri primi.

perurbationis sibi dedit, qui exterioribus se intiecit. Itē rō et intellectus dicunt lux hoīs, qz illi lumināt hoīem ad cognitionem creature et creatoris, dicuntur autē ppria lux hoīs quia solū gen^o hoīm viuūt arte et rōe ex proemio metaph.

Dic phia spāliter pūertit se ad replāgendū Boeciū et pmo oñt quāta cōtēplatiōe Boecius qndā viguit, se cūdo oñt quō destitutus a tali pteplatione solū de terrenis cogitabat ibi Nūc iacet effeto **Primo** phia pmen/ dat Boeciū ab astronomia, scdo a naturali phia, tertio a metaphysica scda ibi, quinetiā causas, tertio ibi, quis voluat stabilē. **Primo** dic Boecius quondā liber, i. solutus a cura rerū tpaliū celo sibi apto p cognitionē suētus fuit ire p rōem in ethereos meatus, i. in motus coz/ porū celestū, et ipse cernebat, i. specularat lūa, i. radios rosei solis, visebat, i. cū desiderio videbat, sidera i. stel/ lationes gelide, i. frigide lune, et ipse Boecius victor ignorātie hēbat oēm stellā pphēsam nume/ ris, i. certis cōputationib^o / quecūqz stella erratica exercet, i. opatur, vagos, i. varios recur^o, nūc pgregrediēdo, nūc regrediēdo, stella inqz flexa, i. mota, p varios orbes, i. circulos **Nō** qz aio libera/ to a curis exteriorib^o pcessuz est phari, iō quedā artes dicunt liberales qz filij liberoz, i. nobiliū qui erāt liberati a curis tpalibus, talibus artibus vacabant iō dic phia qz Boecius qndā liber zē

Nō qz dicit celo apto, licz homo planetas celi corporalr nō attingat tū speculariōe pphēdit **Hoc** pulcre tāgit, **Terme**gillus dicens Magnū miraculū est homo, et aīal hōrandū, hic aīa itel/ lectūa in naturā dei transit qñ ipse deus sit, hic p naturā aīe dīus est pūctus, hic dmonuz genus nouit, terrā colit, elemētis cōmiscet, acumine mentis in maris pfunda descendit, celū qd videē altissimū aī sagacitate metit, intētionē aī eius nulla aeris caligo pfundit, nec terre densitas ei^o / pationē impedit, nō aque pfūditas aspectū eius occūbit, **Nō** qz sol in ortu suo apparet roseus ppter vapores interpositos inē vīsum nrm et solē, nā albū vīū p fumū apparet rubeū, **Et**ā licet in meridiē vapores sint interpositi, nō tū apparet tūc roseus eo qz illi vapores nō sunt grossi s̄ s̄tiliati calore solis, **Nō** phia dicit lunā esse gelidā quod nō est intelligendū formalit, qā pme q̄litates que sunt calidū frigidū humidū siccū nō hnt locū in corporibus celestibus cū nō recipi/ ant pegrinas imp̄ssiones sed dī luna gelida virtualit vel effectiue quia frigus et etiā humores efficit in inferioribus ppter qd noctes quibus luna p̄st sunt gelidiores et humidiores diebus,

Nō qz planete dicuntur hēe vagos recursus, quia mouent̄ duplici motu scz pmi mobilis ab ori/ riente in occidentē et pprio motu ab occidentē in orientē, vel iō quia quādoqz apparent nobis sta/ tionarij, quādoqz retrogradi, qñqz p̄p̄nqui, qñqz aliquāliter remoti, **Nō** qz stella erratica dī fle/ xa, i. mota p varios orbes circuloz scz dferentis et epicycli, rōne quoqz circuloz nūc dicunt pro/ gressui, nūc retrogdi, nūc stationarij, vt dcm̄ ē, et hz videri in theorica planetarū vel astronomia **Dic** cōmēdat eū ex pte naturalis phie dicens, **Quinetiā** p certo, Boeci^o solitus fuit rimari, i. inq̄rere cās, vñ, i. p/ ter q̄s causas sonora flāmia, i. sonozosi venti, sollicitēt, i. per/ turbēt, equora, i. planiciem, ponti, i. maris, q̄i dicēt boecius scinūt cās generatiōis ventozū qui cōmouent ipm mare, **Nō** qz ex libro methozoz pz qz vēr^o generat̄ ex vapore calido et sicco eleuato p calorē solis qui pueniēs ad locū nubū frigiditate nu/ bis repectit et repectus fertur in latus et facit sonū impellendo aerē, et quia aqua facilliter est di/ uisibilis de facili cedit et reuerberat p ventos, **Vel** aliter pōt intelligi, Antiqui ei dixerūt qz iō vēti turbāt mare qā in ipō mari generant̄ vēti qz nō exēnt s̄ faciūt fluxū maris, licet hec opinio nō sit vera quia mare fluit et refluit tempozē determinato sicut bis in die naturali, ventū autē ges/ neratur tempozē indeterminato.

Dic phia cōmēdat boeciū a metaphysica, et itera/ to a naturali phia dicens, boecius etiā solitus fuit ri/ mari, q̄s spūs, i. intelligentia voluat motu diurno sta/ bilē orbē firmamenti, vel etiā cur sidus solis vel ali/ ud hūs ortū et occasum casuz in hespias vndas, i. i a/ quas maris occidentalis surgat, i. itez oriatur ab ori/ tu rutilo, i. ab orientē splendido qñ diceret, boecius

Dic quondam celo liber aperto

Suctus in ethereos ire meatus

Lernebat rosei lumina solis

Visebat gelide sidera lune

Et quecūqz vagos stella recursus

Exercet, varios flexa per orbes

Cōprensam numeris victor hēbat

Quinetiā causas vnde sonora

Flamina sollicitāt equora ponti

Quis voluat stabilem spūs orbem

Vel cur hesperias sidus in vndas

Casurum rutilo surgat ab ortu

Quis veris placitas tempet horas

Vel terram roseis floribus ornet

Metrum secundum.

**Quis dedit ut pleno fertilis anno
Autumnus gravidis influat visus
Rimari solitus atque latentis
Nature varias reddere causas**

solitus erat inquirere cur stelle que in occidente videntur occidere iterum resurgant in oriente, etiam erat solitus rimari que temper placitas horas veris, id est temporis finalis ut ornet terram roseis floribus, que dedit, id est ordinavit ut autumnus fertilis anno pleno, id est secunde influat, id est influentia faciat gravidis visus, id est botris repletis, etiam erat solitus reddere, id est assignare varias causas latentis nature, id est rerum naturalium. **Non**

omne quod movetur ab alio movetur, ex vi philosophorum, ergo celum ab alio movetur. **M**ovetur autem celum a duplici motore, per cometarum, et metaphysice ab uno principio et appropriato qui vocatur intelligentia a quo movetur effectivum, ab alio motore separato qui est deus a quo movetur in ratione finis. **I**tem dicitur orbem celestem esse stabilem, licet enim moveatur et mutet locum secundum partes non tamen secundum totum, et quantum ad se esse stabilis, id est immobilis. **I**tem causa que stelle que occidunt iterum orientem non est alia nisi motus circularis primi mobilis que secum rapit omnes stellas tam fixas quam erraticas. **I**tem hesperus est stella que de vespe sequitur solem occidentem a qua stella mare occidentale dicitur hespericum mare eo quod sol et hesperus ibi se mergant non quod ita sitis que vulgares sic opinantur, cum enim stelle occidentem propter interpositionem maris inter visum et stellas videntur stelle mergi in mare. **I**tem tempus finale dicitur placitum quia est pueniens vite hominis. **E**st enim tempus veris calidum et humidum in quibus consistit vita, ex libro de moribus et vi. **E**t in illo tempore producantur flores, nam materia florum est humidum aquam sterilem bene coactam a calido aereo quod igitur in vere dicitur calidum aerem et humidum aquam sterilem, quod parva indiget digestionem, id est in vere cuius calor tepidus est flores producantur. **I**tem vitis multum abundat de humido aqueo et grosso cuius signum est quia tempore putationis distillat ab eis quasi humidum lachrymabile, tunc autem humidum grossum multum resistit digestionem id est vult ad maturitatem tarde puenire, id est tempore autumnum. **I**tem Boetius confuevit reddere causas latentes rerum naturalium quod fuit iudicium felicitatis. **N**am secundum Virgilium, felix que potuit rerum cognoscere causas.

**Hunc iacet effeto lumine mentis
Et pressus graubus colla carenis
Declinans gerens pondere vultu
Cogitur heu stolidam cernere terram**

Hic omnia philosophia quod Boetius destitutus fuit predicta speculatione cum de terrenis cogitabat dicens. **N**unc, id est tempore doloris, Boetius iacet, id est prostratus est, effeto, id est euacuato lumine, id est speculatione mentis et ipse pressus colla, id est secundum colla gravidis carenis passionum que mentem gravant gerensque declinans vultum, id est inclinatum pondere amissionis rerum temporalium heu cogitur cernere stolidam terram, id est bona terrena que homines stolidos efficiunt.

Non catena est ferream instrumentum que aliquid in sua natura detinet. **Q**uattuor autem effectus qui sunt, gaudium, spes, timor, et dolor, similitudinarij dicitur catene quia animi homines detinet et in sua natura et ratione ad illicita trahunt, nam ratio spiritus dicitur ad optima ex primo Ethici. **E**t propterea Boetius in fine huius primi hortatur ad fugam passionum ibi, tu quoque si vis. **I**tem non non est estimandum quod Boetius sic esset ita euacuatus lumine mentis sicut lira sonat: quia alias fuisset insufficientis pro positione huius libri, sed philosophia loquitur hoc pro passionem. **I**lle enim est lumie mentis stultus qui inclinatur se ad terrena diligendo ipsa, et non elevando intellectum suum ad speculabilia que sunt non fuit Boetius. **U**n dicit Augustinus, Tales sunt homines que sunt ea que diligunt, quia dilectio transmutat diligentem in similitudinem rei quam diligit. **H**ec Marquardus.

Mulier requirit siquid sensus in Boecio adhuc maneat.

Prosa secunda, primi libri.

Medice inquit tempus est potius querere. **B.** Tu vero totis in me intentata lumibus. **P.** Tu ne ille es ait, qui nostro quando lacte nutritus, nostris educatus alimentis in virilis

Dic incipit secunda pars huius primi in qua philosophia inuestigat morbum Boetij ex quibusdam signis, secundo solatur ipsum ne despet, secunda ibi, cum me non. **P**rimo dicit philosophia **O** Boeci, ego possem multa querere de perturbatione mentis tue, sed nunc potius medicine tempus est querere. **R**espondeo pro sed, tum, id est tunc mulier illa intentata me totis lumibus, id est oculis ait, es tu ne ille que quando

Libri primi. proſa ſc̄da

dā tpe iunētutis nutritus n̄o lacte .i. facilibus documētis. in etate aut p̄fecta educatus. i. nutritus n̄ris ali mētis. i. doct̄inis difficilioribus. tu euaseras. i. pueneras. in robur. i. in fortitudiez viril̄ ai. atq̄ p̄ certo nos p̄mleram? tibi arma t̄lia. i. documēta q̄ nisi p̄oz abiecisses p̄ obliuionē ip̄a tuerent̄ te inuicta firmitate. **Dic**

ph̄ia **Agnoscis ne me? quid taces? siluisti ne pudore. i. verecūdia. an stupore. i. mentis alienatiōe** ego mallē. i. magis velle te siluisse pudore. s̄ vt ego video stupor oppressit te. **Nō q̄ ph̄ia i de/ plāgēdo Boeciū nō facit lōgā morā ne Boeci⁹ desper sup̄ infirmitate sua. s̄ dic ph̄ia magis eē tps̄ medicine q̄ q̄rele** **Ite boni medici ē totis ocul̄ diligēt respicē facie infirmi eo q̄ in facie magis apparent signa p̄noscificatiōis infirmitatis. ideo ph̄ia d̄ esse intuta Boeciū totis lumībus.** **Ite p̄ arma ph̄ie intelligūt̄ p̄cepta ph̄icalia que p̄suadent minime extolli i p̄speris nec dep̄mi i aduersis. hortat̄ enī nos ph̄ia ad magnanimitatē. Magnanim⁹ aut̄ est q̄ p̄tra difformēs insultus fortune vnanimi mētis p̄stātia militat.** **De his 7 similibus p̄ceptis ph̄icis Boeciū obli tus fuit p̄pter dolorē.** **Nō taciturnitas q̄nq̄ puenit ex pudore. quādoq̄ ex stupore. q̄nq̄ ei ma nifestat̄ alicui aliquid quod velle celari. ipe efficit̄ verecūdius. 7 oculi eius dep̄mūt̄. facies ei⁹ rubet 7 auertit̄. 7 ligua eius in loquēdo ligat̄.** **Nō q̄ stupor vno mō est abūdās admiratio mē tis. vt ibi. Papa stupor mūdi. alio mō ē mētis alienatio. 7 sic accipit̄ in p̄posito 7 inducit taciturnitatē. ex quo enī motus lingue est s̄m p̄formitatē ad ph̄antasiā. turbata ph̄antasia sicut p̄tingit in alienatiōe mētis. p̄pedit̄ lingua in loquēdo. ergo dic ph̄ia. pudore an stupore siluisti. 7 q̄ ta citurnitas pueniens ex pudore d̄terior ē q̄ que causat̄ ex pudore. cuz ip̄a causat̄ ex aliq̄ defectu interiori. iō dic ph̄ia. mallē pudore siluisses.** **Nō s̄m Uguitionē pudor ē corporis s̄ pudicitia est mentis. Est aut̄ pudor verecūdia ex aliq̄ casu inata. nō auferēs memoriā s̄ impediens linguā** **Stupor at̄ ē casus memoriā auferēs. 7 linguā impediēs. 7 peius est tacere stupore q̄ pudore q̄ melius est memoriā retinendo nō loqui q̄ loq̄ 7 memoria carē.** **Nō ph̄ia dic Boeciū habuisse nutrimentū suo lacte. p̄ nutrimentū lactis intelligit̄ triuū. s̄. gr̄amatica. logica. 7 rhetorica. quibus iuuenes sunt seriatim informādi tanq̄ facilibus documentis. sic puer lacte nutrimento molli 7 fa cilis digestionis nutrit̄.** **Sed p̄ hoc q̄ dic in virilis ai robur euaseras sc̄z ad sciam mathemati/ cā 7c. qua tanq̄ p̄ sciam magis subtile hō p̄fecte etatis efficit̄.** **Nō ph̄ia p̄tulit Boecio arma n̄ corporalialia sed sp̄nalia sic sunt p̄tutes intellectuales q̄s enumerat **Ar. vi. Ethicor̄ 7 sūt illa. In tellectus. sapientia. scia. ars. 7 prudentia. Et similit̄ virtutes cardiales que sunt q̄tuor. Pruden tia. iusticia fortitudo. temperātia. Et dicunt̄ cardiales q̄ quādā p̄ncipalitatē sibi v̄dicāt. s̄. ma/ teria circa quā h̄nt fieri. Illa enī arma abiecit Boecius quādo temporalibus adhefit. appetitui sensitui annuens. 7 ab attentione celestiū sequestratus. Et de istis armis dic̄ apl̄us. Abijcite s̄ opa tenebrarū 7 induimini arma lucis sic vt in die honeste ambulemus.****

Dic ph̄ia p̄solat̄ Boeciū ne de/ sper dicēs. Cūq̄ ph̄ia vidisset me nō mō. i. nō t̄tū tacitū. s̄ p̄orsus. i. t̄olit̄ elingūē. q̄ pro 7 mutū ip̄a ad/ mouit. i. apposuit p̄ctori meo lenit̄ manū 7 inquit. i. dixit nihil piculi ē circa hūc hōiem ipe patit̄ lethargū .i. morbū obliuionis. morbū inq̄ cō munē mentiū illuzat̄. i. d̄ceptarū et ipe paulisp̄. i. modicū est oblitus sui sed facile sui recordabit̄. si quidē p̄ certo cognouerit nos ph̄iam ante. i. prius. quod vt ipe possit̄ facē. ter ga mus lumia. i. oculos eius. caligātia nube. i. obscuritate rez mortalū. i. temporalū. hec dixit ph̄ia 7 veste sua p̄tracta. i. puoluta in ru/ gā siccauit oculos meos fletibus vndantes. i. humedātes. **Nō q̄ tacitus est ille qui nō loquit**

animi robur euaseras? **Atqui talia contuleramus ar/ ma. que nisi prior abiecisses: inuicta te firmitate tue/ rentur. Agnoscis ne me? Quid taces? Pudore an stupore siluisti? mallem pudore: sed te vt video stu/ por oppressit.**

Cūq̄ me nō modo tacitū s̄ elinguem p̄orsus mutū q̄ vidiss̄: admouit p̄ctori meo leniter manū. P. Et nihil inquit periculi est. lethargū patit̄ cōmunē illusa rū mentiū morbū. Sui paulisper oblitus est: recorda/ bit̄ facile sui si q̄dē nos an̄ cognouerit. Qd̄ vt possit̄ paulisper lumina eius mortalū rerū nube caligantia tergamus. B. Hec dixit. oculos q̄ meos fletibus vn dantes contracta in rugā veste siccauit.

Metrum tertium.

licet habeat partem lingue ad loquendum, sed clinguis vel mutus dicitur ille qui non solum non loquitur sed non habet partem lingue ad loquendum et talis fuit Boecius propter stuporem, id est mentis alienationem.

Non quod phia inuens se esse bonam medicam solatur Boecium dicens nihil periculi est in homine isto, quod secundum Senecam in libro de clementia ad Nerone Mali medici est desipere ne curet eger. Non quod lethargia est infirmitas causata ex oppressione cerebri cum obliuione et iungit continuo somno, et sic lethargus est morbus inducens obliuionem et somnum. Inde lethargicus, et est homo qui patitur tale morbum. Et dicitur a lethos quod interpretatur obliuio, et lethus est flumen infernalis. Boecius ergo patiebatur lethargum, id est morbum obliuionis, quod si precepta phie in memoria habuisset nunquam de amissione rerum temporalium doluisset. Item dicit lethargum esse morbum illusarum mentium, quia mens illusa est ubi ratio est ligata propter defectum phantasiae: sicut in freneticis, vel propter defectum memorie sicut in lethargicis. Notandum homo componitur ex anima immortalis et corpore mortali. Sed quia boecius oblitus fuit bonorum anime id dicit fuisse sui oblitus non totaliter sed paulisper quod adhuc curam habuit de bonis terrenis quod respiciunt corpus. Item homo per phiaz habet sui ipsius perfectam cognitionem, ad cognoscendum autem illud quod per phiam cognoscitur, oportet primo phiam cognoscere, id est dicit phia sui recordabitur facile si nos prius cognouerit. Item per vestes phie in rugam prectas intelliguntur precepta phicalia in vniuerso volumine aggregata sicut in illo libro quibus ipsa phia boecium solatur. Non quod ad medicum infirmum curare volentes plures requirunt conditiones. Primo ut qualitates et conditiones respiciat et ut humores nocentes agnoscat. Secundo ad loquendum eum moueat. Tertio si per valida egritudine omutescat ut manum corpori infirmi adhibeat. Quarto ut eum sibi solatorijs reficiat. Sic phia videns dolens boecium per eum insperit, ad loquendum monit, manum suam corpori apposuit, et quarto sibi solatorijs refecit.

Metrum iij. primi libri.

Quinc me discussa liquit nocte tenebre

Luminibusque prior redijt vigor

Ut cum precipiti glomerantur sidera coro

Nimbosisque polus stetit imbubus

Sol latet ac nodum celum venientibus astris

Desuper in terram nox funditur

Hanc si thraicio boreas emissus ab antro

Verberet, et clausum reseret diem.

Emicat et subito vibratus lumine phebuis

Mirantes oculos radijs ferit.

hic incipit tertium metrum huius primi libri cuius primus versus vocatur metrum dactylicum hexametrum, secundus dicitur metrum alamanicum ab inventore, tetrametrum a numero pedum, dactylicum a pede predominantem, acatalecticum quod nulla syllaba abundat nec deficit. In hoc metro boecius declarat per quoddam simile quod remotis impedit mentis vigorem cognitionis recuperavit et est talis similitudo. Sicut coram stare nubes generant et per interpositionem nubium solis alia astra nobis occultant, sic aduersitate eminentem hominem afficit diuersis passionibus obscurantibus intellectum. Et sicut auster flante nubes dissoluntur et radij solares reuertuntur, sic aduersitate adueniente solatio phica passiones sedant et intellectus illuminatur. Dicitur ergo in littera. Tunc cum phia terret oculos meos tenebre liquerunt me discussa nocte, id est obscuritate, et post vigor cognitionis redijt luminibus meis, id est oculis, ut per sicut sol latet, id est occultatur, cum, id est quando, sidera, id est stelle glomerant, id est inuoluntur precipiti coram, id est tali vento, et polus, id est celum, stetit, id est stare videtur, nimbosis imbribus, id est pluuijs nubilosis ac per etiam nox, id est obscuritas, fundit desuper, id est de nubibus in terram, nodum, id est non adhuc, astris, id est stellis venientibus, id est apparentibus in celo. Si boreas emissus, ab thraicio antro, id est thracie regionis verberet, id est appellat hanc noctem, id est obscuritatem et reseret clausum diem, tunc phebuis, id est sol, emicat, id est lucet, et vibratus, id est fortificatus lumine suo ferit, id est percutit oculos hominum mirantes subito lumine solis post tenebras. Non phia trahit hominem ab obscuritate ignorantie ad lucem sapientie ex littera, de pomo Arl, et etiam per metristam. Ars hominem format ne sint esse malum. Et ergo cum phia sicasset oculos boecij fugatis tenebris ignorantie: redijt vigor intelligentie. Non quatuor sunt venti principales qui flant a quatuor partibus mundi scilicet ab oriente occidente septentrione et meridie quorum quilibet habet duos collaterales et sic sunt sex, venti qui his versibus continentur flant subsolanus vulturinus et eurus ab ortu. Atque die medio notus heret aphicus auster. Circius occasus zephyrusque fauonius afflant. Sed veniunt a quo boreas et corus ardo. Corus ergo est ventus qui flante generatur nubes et conglomerant sidera sic quod per nubes occultant. Nota quod polus est stella que semper in eodem loco videtur, sed hic polus ponitur pro firma metro tanquam pars pro toto per synecdochen. Non quod polus, id est celum dicitur stare quando est obduum nimbosis imbribus non quod stetit sed quia motus eius tunc nobis non apparet, motum enim celi non percipimus nisi

per motū alicuius stelle. cū autē celū est cooptū obscuris nubibus: nulla stellavideri pōt. **Nota** fm Ugnitionē nimbus est nubiu dēnsitas ex intēpestate orta. z sic dicit Boecius hic in nimboſis imbribus. i. dēnsis pluuijs. z est rō qz tenuis imber nō impedit aspectū astrozū. **Nō** qz boreas dē flare ab antro thraicio qz forte regio thraicie ē cauernosa de cui⁹ cauernis exit ventus. genēa tus ex vaporibus siccis in terra. **Nō** postqz phia terſit oculos Boecij z eisdē a fletu lachry/ marū cōpescuit restitū⁹ fuit pristino vigori. **Uñ** oculi ipius Boecij: vt rō z intellectus: offulca ti erant tenebris ignorantie cū istis tpalibus adheſt. ppter amissionē rerū tpalū diuersis fuit ſt icatus passionibus. **Sed** phia oculoꝝ caliginē abiecit cū ipius intellectus illuminauit. tenebras ignorantie fugando z lumine spūali vt ſcia illuminando.

Cognoscit mulierē philosophiā esse. ac rogat cur dignetur viſere exilium.

Vic incipit tertia pſa pmi libri i qua Boecius oñt quō phiam cog nouerit. **Et** diuidit quia primo oñt quō phiam cognouit z qualif de pñ tia eius admirari cepit z quō phia ſibi rñt. ſecūdo pbat phia pſecutio nē ſapientū a vulgaribus nō eē no uā. ſcda ibi. nōne apud veteres. **Di** cir pmo. **Vaud** p nō aliter. nebulis trifticie mee diſſolutis. i. fugat. p cō ſolationē phie qm̄ ſicut nubes diſ ſoluūtur p flatū boree ſic ego Boe/ cius hauſi. i. reſperi celū. i. ſurſus. z recepi mētē. i. vigore rōnis ad cog noſcendā faciez medicantis. i. medi ci. **Itaqz** p ergo. vbi. i. poſtqz ego de duxi. i. ſuerti oculos. qz pz dēfixi. i. ſtabiliui intuitū i eā reſperi nutrice meā phiam in cui⁹ laribus. i. ſchol iſ fuerā obuerſatus ab adoleſcētia .i. a inuēute mea. z inqz. i. dixi o ma giſtra oim virtutū. quid. i. ppter qd tu veniſti lapſa. i. pgreſſa ſupno car die. i. de celefti porta. i. has ſolitudi nes. i. loca deſerta. nri exilij. i. nre re legationis an. i. nūquid ppter hoc veniſti. vt exñs rea. i. tanqz culpabilis mecū agiteris. i. manife ſteris falſis criminatiōibus. **Illa** phia inquit. i. dixit o alūne. i. p me nutrite an. i. vtz te deſerere? qñ dicit nō. nec partirer. i. diuiderē tecū cōmunicato labore. i. diuiſo labore. ſarcinā. i. pōd⁹ quā tu ſuſtulſti ob inuidiā mei nōis. rōne ſapiētie. atqz p certe. nō erat ſas. i. honeſtū phie relinquere iter inocentis icomitatū. i. ſine comite. ſupple ſi ego te dēreliqſſem. ego vererer. i. timerē. meā cri minatiōem. i. meā dānationē z valde phorrefcerem qñ aliquid nouū acciderit ſupple circa te. ei p quia nū. i. nūquid tu cēſes. i. iudicas pmi ipam ſapiam eſſe laceſſitā. i. afflicā. piculis. i. pſurba riōibus. apud im pboſ mozes. i. male mozigeratos hoies? qñ dicat hoc nō ē nouū. **Nō** phia dē medica. **Sicut** enī medicus morbo fugato ſanitatē inducit. ſic phia ignorantia relegata vitā vtri/ uſqz ſeculi pdonat. nā hētur in libro de pomo **Ar.** **Qui** phiam inuenit vitā in vtroqz ſelo iuenit **Et** alibi. **Qui** me iuenerit vitā iueniet z hauriret ſalutē a dño. **Et** iō dicit Boecius faciem medi/ cātis. **Nōndū** qz Boecius nō ſolū dēduxit oculos in phiam ſed dēfixit in eā intuitū. p quod in nuif qz quivult phari: oportet ſe totū tradē phie p p̄tinuū ſtudiū z laborē. **Nā** ſicyna hyrūdo ad ueniēs nō facit verē: nec vna dies calida fac eſtate: ſic nec vna ſpeculatio phica fac philoſophū. **Nō** qz tps oportuū ad philoſophandū eſt tēpus adoleſcentie quod inuens boecius cuius la ribus ab adoleſcētia fuerā obuerſatus. **Nā** etas hois aſſimilat cerc que ſi nimis eſt mollis vt du

Proſa tertia primi libri.

Haud aliter trifticie nebulis diſſolutis. hauſi celū. z ad cognoscendā medicantis facie men tē recepi. **Itaqz** vbi in eam dēduxit oculos intuitūqz dēfixi. reſpicio nutrice meā cuius ab adoleſcentia lari bus obuerſatus fuerā phiam. **Et** qd inquā tu in has exilij noſtri ſolitudines **O** oim magiſtra virtutū ſupe ro cardine delapſa veniſti? **An** vt tu quoqz mecū rea falſis criminatiōibus agiteris? **An** inquit illa te alūne deſererē. nec ſarcinā quā mei nominis inuidia ſuſtulit ſti cōmunicato tecū labore partirer? **Atqui** phie ſas nō erat icomitatū relinquere iter inocentis. **Deā** ſez criminatiōem vererer. z qñ nouū aliquid accidēt phorrefcerē. **Nūc** enī primū cēſes apud im pboſ mo res: laceſſitam periculis eſſe ſapientiam?

Prosa tertia.

ra nimis. formā sigilli nō recipit nec retinet. si autē est tempore mollis vel dura: figurā recipit et retinet. Sic similiter etas nimis tenera sicut infātia: nō recipit doctrinā phīcā. nec etas nimis dura sicut decrepitas. Sed etas tempata quālis est adolescentia que faciliter intelligit et intellecta memorie cōmendat. Nō p̄ lares phīe intelligunt diuerse seāte phōrū sicut Aristotelis et Platonis quibus Boecius ab adolescentia fuit obuersatus. Et dicit **Uguitio** q̄ obuersari est idē q̄ p̄uersari. Nōndū q̄ phīa dī m̄grā oīm d̄tūtū. q̄ oēs frutes morales docet vt p̄z ex ethīc. et dico morales p̄pter virtutes theologicas que sūt. fides. spes. et charitas. Et dī phīa delapsa a supno cardine q̄z oīs sapia a dño deo est. Nā sicut scribit in p̄logo libri de regimie p̄ncipiū. Deus est q̄ diuinitas sue sapie īstuit aiab. i. studētib⁹: f̄buit gr̄az cognoscēdi. cui nihil ē difficilez sine q̄ nihil ē possibile possideri. Nō vt postea p̄tēbit q̄ Boecius false crimiabat de lris cōpositis et de impedi mēro delatoris. et illud qd̄ faciebat sapia: dicebat facē arte magica. iō dīc ad phīaz. Nūquid venisti vt tu mecū rea falsis crimiatiōib⁹ agiteris? Nō phīa tāgit tres rōnes p̄pter q̄s nō debuit derelinquē Boeciū. Prima q̄ nutrit nō debet derelinquē suū alūnū. Secūda q̄ patit p̄pter aliū nō debet vt deserat ab illo. Tertia q̄ nō debet phīam derelinquē innocentē. Boecius autē fuit alūnus phīe. ip̄e patiebat iūrtias p̄pter phīam et fuit innocēs q̄z. Nō f̄z Uguitiōnē lacesso. i. cū d̄siderio lacero vel vexo vel iniurijs affligo.

Nōne apud veteres quoq̄ ante n̄ri Platonis etatē magnū sepe certamē cū stulticie temeritate certauim⁹? Eodē q̄ sup̄stite p̄ceptor eius Socrates iuste victoriā mortis me astante promeruit. Cuius hereditatem cū deinceps epicureū vulgus ac stoicū ceteriq̄z p̄ sua quisq̄ parte. raptū ire molirent. meq̄ reclamātē renitentēq̄ velut in partē prede traherēt. vestē quā meis texuerā manibus disciderūt: arreptisq̄ particulis ab ea totam me sibi cessisse credentes abiēre. In quibus quoniam quedā nostri habitus vestigia videbantur meos eē familiares imprudētia rata: nōnullos eorū p̄phanē multitudinis errore peruertit.

p̄tē prede. me reclamātē. i. p̄tradicētē. q̄z p̄z. renitentē. ip̄i disciderūt vestē meā quā texuerā meis manibus et ablatiis p̄aniculis abierūt credētes me totā sibi cessisse. Et q̄z in istis apparuerūt qdā vestigia n̄ri hitus. i. prudentie. imprudentia vulgarū rata. i. opinata ip̄os meos esse familiares. i. meos discipulos rōne sapie p̄uertit nōnullos eorū. i. alijs errore. i. p̄secutione p̄phane multitudine. i. indocti vulgi. sic vulgares solēt p̄uerrere dōctos. Nō q̄ an̄ tempus Platonis m̄ltri sapiētes p̄secuti fuerūt a vulgaribus. et tpe Platonis Socrates magister eius interijt p̄pter suā sapiētiam. nā ip̄e cognouit sua sapia esse vniū d̄n. alios at̄ colentes plures d̄os redarguit. qd̄ p̄cipiēs dur̄ Atheniensū noie Anetus coegit ip̄m bibere venenū in noie pluriū deoz et interijt. Nō mortuo Socrate discipuli sui qui sciam Socratis tanq̄ hereditariā sibi vendicabāt: inceperūt dissentire in q̄ magister eorum Socrates posuisset summū bonū. Quidā enī suoz discipulorū dīcti epicuri dicebāt ip̄z posuisse summū bonū in voluptatibus. Alij sicut stoici dicebāt q̄ in virtutibus. et quilibet eoz p̄ defensionē sue opinionis rapuerūt auctoritates phīe ip̄as extorze exponēdo. p̄pter quod phīa dicit illud reclamasse. et sic male exponēdo sciderūt vestes phīe et particulas abstulerūt. et quāuis nō essent veri phī q̄z tū videbant esse. multi eorū a vulgaribus occisi sunt.

De si nec Anaxagore fugaz. nec Socratis venenum nec Zenonis tormēta quoniam sūt peregrina nouisti

Dic phīa p̄bat p̄secutiōem sapiētū a vulgaribus nō esse nouā. Et hoc p̄o p̄bat exēplis antiqs. et magis modernis. 3o oīt qd̄ sit faciēdū p̄ insultus vulgarium. scda ibi. q̄ si nec scia ibi qui s̄q̄n̄. Primo dīc. bñ dixi q̄ p̄secutio sapiētū a vulgaribus et a malis nō est noua. nonne apud veteres atē etatē n̄ri Platonis nos phīa sepe certauimus magis certamē cū temeritate stulticie. i. cū stultis et temerarijs hoibus. co dēq̄ Platone viuēte m̄gr̄ ei⁹ Socrates iuste p̄meruit victoriā mortis me sibi astate. cui⁹ Socratis hereditatē. i. sciētā hēditarie relictāz suis discipulis cū epicureū vulgus et stoicū et ceteri. molirent. i. laboraret ire raptū. i. rapē vnusq̄q̄z p̄ sua pte. et cū ip̄i traherēt me phīam in

Dic phīa p̄bat p̄secutiōnē sapiētū exēplis magis modernis dī. Boeci si nō nouisti fugā Anaxagore. nec venenū Socratis. nec tormēta
b i.

mēta zenonis. qm̄ ista sunt pegrina
 .i. extranea ⁊ aliena quomō tu potu
 isti scire canios. i. psecutōnem canij
 ac senecas ac soranos. i. seq̄ces so/
 ranij quozū memoria nō est puetu/
 sta. i. valde antiq̄. nec incelebris. i. n̄
 sine gl̄a. quos viros nihil aliud de
 traxit in cladē. i. in mortē. nisi q̄ in/
 stituti. i. in formati n̄ris moribus. ipi
 videbāt dissimillimi studijs impro/
 boz. Itaq̄ nihil est. i. nō est cā q̄ tu
 admirere. i. debeas admirari si in h̄
 salo vite. i. amaritudine nos sapien
 tes agitemur. i. veremur. pcellis. i.
 aduersitatibus malozū circūstantibus. q̄bus sc̄z nobis sapientib⁹ maxie ppositū est. i. intentio dis
 plicē pessimis. quoz maloz si sit numerosus exercitus. tñ est spernend⁹ qz nullo duce supple rō/
 nis regit. sed tm̄ rapit errore lymphante. i. p̄cipitate eos ad modū lymphē temere. i. p̄sumptuose
 ac passim. i. vbiq̄. **Nō q̄ Anaxagoras** stulticiā hoim solē pro deo colentiū resp̄hendit dicēs so
 lē nō esse deū sed lampadē ardente ppter qd̄ reus iudicatus est ⁊ in fugā cōpulsus q̄ dicit phia
Anaxagoras fugā. **Nō dic̄ Socratis** venenū ⁊ quo dictū est sup̄: quo veneno interijt. Similr
 zeno multa tormēta rōne sue sapie sustinuit. **Nō q̄ Canius. Seneca. Soran⁹.** fuerūt nobiles
Rōni ex moribus phie instructi ppter quod interierunt. **Qñ canij** dicebant imitatores a mḡo
 suo **Canio.** Similr soranij dicūtur a **Sorano** q̄ fuit poeta. ⁊ eius seq̄ces ab eo nominant. **Nō**
de Seneca dic̄ **Boecius** in de discipl. scholar. q̄ **Nero** familiarē suū p̄ceptozēq̄ **Senecā** ad eli
 gende mortis arbitriū coegit. **Nō q̄ sapientes** dissimiles sūt studijs im. pboz qz dic̄ **Seneca**
 in li. de amicitia. disparēs mores disparia sequunt̄ studia. quoz dissimilitudo dissoluit amicitiam
 nec vnq̄ im. pbi p̄bis: nec p̄bi improbis amici eē possunt. nō ob aliā cām nisi qz tāta est int̄ ipos
 distantia quāta esse pōt studioz malozūq̄ moz distantia. **Nō q̄ ppositū** sapiētū est displicere
 pessimis qz dicit **Seneca** in de remedijs fortuitoz. **Malis** displicē laudabile est. ⁊ alibi virt⁹ sese
 diligit aspnatq̄ malū. **Et poeta.** **Opto** placere bonis prauis odiosus haberi. **Nō q̄ dic̄ exer**
 citū malozū esse innumerōs. qz fm̄ **Salomonē.** **Stultoz** infinitus ē numerus ⁊ pueri difficul
 ter corrigunt. **Nō q̄ mali** nō reguntur duce rōnis quia rō dēp̄cat ad optima. mali at̄ opantur
 pessima. **Ducunt** enī errore sensualitatis: vitā bestialē psequētes. ⁊ quib⁹ dī in libro **Ethicozū.**
Quidā sunt hoies vitā pecudū eligētes similes sardanapalo. **Et q̄ dic̄ phia** q̄ tales sunt timēdi
 quia exquo nō regunt per rōnē tūc eozū fatuitas facilliter dissipatur.

Dic̄ phia oñt qd̄ sit faciendū cō
 tra insule⁹ maloz dicēs **Si** exerci/
 tus maloz icubuerit. i. istiterit. stru/
 ens. i. faciens aciē. i. bellū p̄tra nos
 sapientes. q̄dez p̄ certo n̄ra dux. i.
 rō p̄h̄it. i. colligit. copias. i. scias ⁊
 virtutes copiosas. in arcē. i. in alti
 tudinē speculatiōis celestij. vero p̄
 sed. illi mali occupant̄ circa diripi/
 endas. i. auferendas inutiles sarci/
 nulas. i. diuitias corporales que sarcinā ⁊ pond⁹ corp̄ris sūt iutiles. aiām summergētes. ac nos
 sapientes in p̄templatione celestij p̄stituti irridem⁹ malos: rapientes queq̄ vilissima rez. nos se
 curi existentes totius furiosi tumult⁹. i. p̄tra furiosuz tumultū maloz q̄. i. ⁊. nos sumus muniti. eo
 vallo. i. munimine q̄ nō sit fas aspirare. i. accedere stulticie grassanti. i. impugnāti nos. **Nōndū**
Boecius hic n̄ram rōem appellat ducē. **Qñ rō** diffiniē sic. **Est** h̄itus dirigens oēm actiōem hu
 manā in vltimū ⁊ optimū finē. **Itē** nota p̄ arcē ip̄e intelligit altitudinē speculatiōis celestij
 ⁊ ad hanc ducit nos rō. **Et** hoc est vltimū bonū humane vite qd̄ nullus aufere pōt **Nō** copie
 in h̄ loco dicūtur appetitus sensitiui. ⁊ dicunt̄ copie q̄si cupie qz cupiūt res aliquādo p̄tra rōez
 ⁊ tales copias debz regere rō ⁊ debet se munire vallo humilitatis ⁊ paciētie. ⁊ tūc oēs impugna/
 tiones: aduersitates: ⁊ miserias: equanimiter sustinebit ⁊ tentatōnes. ⁊ dēlectationes noxias quas

at canios. at senecas. at soranos. quoz nec puetusta
 nec incelebris memoria est. scire potuisti? Quos nihil
 aliud in cladem detraxit. nisi q̄ nostris moribus insti/
 tuti: studijs improbozū dissimillimi videbant. Itaq̄
 nihil est q̄ admirere. si in hoc vite salo circūstantibus
 agitemur pcellis. quibus hoc maxime proposituz est
 pessimis displicere. Quozū quidē tamen numerus
 exercitus: spernend⁹ tñ est. qm̄ nullo duce regit. s̄ er/
 rore tantū temere ac passim lymphante raptatur.

aduersitatibus malozū circūstantibus. q̄bus sc̄z nobis sapientib⁹ maxie ppositū est. i. intentio dis
 plicē pessimis. quoz maloz si sit numerosus exercitus. tñ est spernend⁹ qz nullo duce supple rō/
 nis regit. sed tm̄ rapit errore lymphante. i. p̄cipitate eos ad modū lymphē temere. i. p̄sumptuose
 ac passim. i. vbiq̄. **Nō q̄ Anaxagoras** stulticiā hoim solē pro deo colentiū resp̄hendit dicēs so
 lē nō esse deū sed lampadē ardente ppter qd̄ reus iudicatus est ⁊ in fugā cōpulsus q̄ dicit phia
Anaxagoras fugā. **Nō dic̄ Socratis** venenū ⁊ quo dictū est sup̄: quo veneno interijt. Similr
 zeno multa tormēta rōne sue sapie sustinuit. **Nō q̄ Canius. Seneca. Soran⁹.** fuerūt nobiles
Rōni ex moribus phie instructi ppter quod interierunt. **Qñ canij** dicebant imitatores a mḡo
 suo **Canio.** Similr soranij dicūtur a **Sorano** q̄ fuit poeta. ⁊ eius seq̄ces ab eo nominant. **Nō**
de Seneca dic̄ **Boecius** in de discipl. scholar. q̄ **Nero** familiarē suū p̄ceptozēq̄ **Senecā** ad eli
 gende mortis arbitriū coegit. **Nō q̄ sapientes** dissimiles sūt studijs im. pboz qz dic̄ **Seneca**
 in li. de amicitia. disparēs mores disparia sequunt̄ studia. quoz dissimilitudo dissoluit amicitiam
 nec vnq̄ im. pbi p̄bis: nec p̄bi improbis amici eē possunt. nō ob aliā cām nisi qz tāta est int̄ ipos
 distantia quāta esse pōt studioz malozūq̄ moz distantia. **Nō q̄ ppositū** sapiētū est displicere
 pessimis qz dicit **Seneca** in de remedijs fortuitoz. **Malis** displicē laudabile est. ⁊ alibi virt⁹ sese
 diligit aspnatq̄ malū. **Et poeta.** **Opto** placere bonis prauis odiosus haberi. **Nō q̄ dic̄ exer**
 citū malozū esse innumerōs. qz fm̄ **Salomonē.** **Stultoz** infinitus ē numerus ⁊ pueri difficul
 ter corrigunt. **Nō q̄ mali** nō reguntur duce rōnis quia rō dēp̄cat ad optima. mali at̄ opantur
 pessima. **Ducunt** enī errore sensualitatis: vitā bestialē psequētes. ⁊ quib⁹ dī in libro **Ethicozū.**
Quidā sunt hoies vitā pecudū eligētes similes sardanapalo. **Et q̄ dic̄ phia** q̄ tales sunt timēdi
 quia exquo nō regunt per rōnē tūc eozū fatuitas facilliter dissipatur.

Qui siquādo contra nos aciē struens valentior incu
 buerit nostra quidē dux copias suas in arcē cōtrahit.
Illi vero circa diripiendas inutiles sarcinulas occu
 pātur. **At** nos desuper irridemus vilissima rerū que
 q̄ rapientes securi totius furiosi tumultus. eoq̄ val
 lo muniti quo grassanti stulticie aspirare fas nō sit.

Metz quartū.

suggesterit diabolus et caro impellit et mundus commouet non timebit. hec Marquardus. Item nota ille merito est deridendus quia maiori et meliori bono dimisso; eligit et occupat circa bona viliora. si sapientes eligunt bona aie que sunt maxime bona. primo Ethicorum. Et vulgares eligunt bona temporalia que dicuntur vilissima res quia impediunt hominem in cognitione summi boni. Non dum quod arx arcis est altum edificium in quo hostes pugnare solent aut accipit per contemplationem celestium et spe futurorum bonorum. nam per hec duo sapientes omnem aduersitatem malorum superant. et circa contemplationem diuinorum tota interior sapientis versat. Unde Boetius in tractatu de summo bono dicit Philosophus maxime delectat in primo principio et in contemplatione summe bonitatis. et hec sola est recta delectatio. Nec enim est vita per se sine qua nemo viuunt vita recta. Non de hoc nomine vallum dicit Socrates. Est vallus palus circa castrum patet? Ne pro palorum sed mutua sit tibi vallum. Non aspirare secundum Viginti est anhelare: conari: vel ducere. Item secundum eum grassor grassaris per gratiam inuadere. crudeliter punire.

Metz iiii. primi libri

Quisquis composito serenus euo
Fatum sub pedibus egit superbū

Fortunam tuens vtramque rectus

Inuidum potuit tenere vultum

Non illum rabies mineque ponti

Versum funditus exagitatis estum

Nec ruptis quotiens vagus caminis

Torquet fumificos vescauis ignes

Aut cellas soliti ferire tures

Ardentes via fulminis mouebit

Impetus maris facies ebullitionem non nocebit illi homini qui non extollit in prosperis nec deprimatur in aduersis. Nec tali homini nocebit ignis vescauis motus. quia ignis ille motus torquet. id est emittit ignes fumificos ruptis caminis suis. quasi dicat. nec tali homini nocebit vagus vescauis suis ignibus. nec illum hominem mouebit via ardentis fulminis soliti. id est fracti ferire cellas tures. Non perbia tria tangit que non nocent homini qui constant est in vtraque fortuna. Primum est rabies maris per quam designatur luxuriosus. Sicut enim mare sole et motu suo calefacit et feret. sic luxuriosus cupiditas sua inardescit et patitur libidine feret. de quibus sic dicit scriptura. Perierunt iumenta in stercore suo. Tales luxuriosi non nocent homini constanti in vtraque fortuna. Secundum quod tangit est ignis vescauis motus per quem designantur auari et inuidi. Sicut enim ignis vescauis motus spiritus ardet: ita auari ardent in cupiditate bonorum exteriorum. et sicut ignis eructans quandoque consumit loca vicina: sic inuidi quandoque nocent verbis si non possunt factis. et tales inuidi non nocent homini constanti. Tertium quod tangit est ictus fulminis per quem intelliguntur superbi. sic enim fulmen generat in alto sic superbi alte se extollunt. et mirabile videtur de superbis quod cum alijs hominibus hitare nolunt et tamen ad celum volare non possunt. tales superbi non nocent homini constanti. Alij per rabiem maris intelligunt inuidos. per ignem iratos. per fulmen superbos ut dictum est. Alij per mare quod est sonorosus intelligunt auaritia. per ignem penam corporis. per fulmen rem ablationem. Non vescauis est mons italie intrinsecus ardens. qui quandoque ruptis cauernis emittit ignem: qui loca vicina consumit.

Non circa hoc quod dicit serenus euo Seneca dicit. Talis est animus sapientis qualem est mundus superluminatus. talis autem mundus spiritus est serenus. et sic animus sapientis in vtraque fortuna spiritus est serenus. Unde Aristoteles in Ethicorum dicit. Sapienter bene scit ferre fortunas quia se habet sicut tetragonum sine vituperio.

Quid tantum miseri seuos tyrannos

Mirantur sine viribus furentes?

Nec speres aliquid: nec extimescas

Exarmaueris impotentis iram

Hic incipit quartum metrum huius primi quod vocatur metrum fallentium ab inventore. et constat ex spondaeo dactylo et tribus trocheis. unde potest dici metrum trochaicum a pede predominantem. In hoc metro perbia ostenduntur quomodo debeat se habere ut persecutiones improborum non preualeant contra ipsum. et hoc primo declarat quod in similibus. secundo exclamat contra timores tyrannos secunda ibi. quod tantum miseri. Dicit primo. Quicumque homo serenus. id est clarus virtute composito euo. id est ordinata vita. egit. id est calcavit sub pedibus superbū fatum. id est euentum rerum temporalium. et quicumque tuens. id est respiciens vtramque fortunam. id est prosperam et aduersam rectus. id est non flexus. potuit tenere vultum. id est animi inuictum ita quod non vincatur prosperitate se extollendo. nec aduersitate deprimendo: illum hominem non mouebit. id est turbabit rabies potius. id est inundatio maris exagitatis. id est mouentis funditus. id est a fundo estum versus. id est ebullitionem versus. quia in ebullitione maris aqua vertit per fluxum et refluxum quasi dicat.

Quicumque homo serenus. id est clarus virtute composito euo. id est ordinata vita. egit. id est calcavit sub pedibus superbū fatum. id est euentum rerum temporalium. et quicumque tuens. id est respiciens vtramque fortunam. id est prosperam et aduersam rectus. id est non flexus. potuit tenere vultum. id est animi inuictum ita quod non vincatur prosperitate se extollendo. nec aduersitate deprimendo: illum hominem non mouebit. id est turbabit rabies potius. id est inundatio maris exagitatis. id est mouentis funditus. id est a fundo estum versus. id est ebullitionem versus. quia in ebullitione maris aqua vertit per fluxum et refluxum quasi dicat.

Hic perbia exclamat contra timentes tyrannos dicens. Quid. id est quare miseri homines mirantur timendo se uos tyrannos furentes sine viribus. quasi dicit. tyranni sunt impotentes quia non preualeant nisi in quantum homo se subicit eis. Et addit. non speres aliquid de bonis temporalibus. nec timeas eos de aduersitatibus. tunc tu exarmaueris iram impotentis tyranni. sed quicumque homo

trepidus pauet timore maloz tpaliū. vel optat bō tpalia. talis nō est stabilis z sui iuris. i. pprie liber tatis ipe abiecit clypeū securitatis. z mor⁹ a loco stabilitatis. ipe nēdit. i. cōponit catenā affectionuz qua valeat trahi ad tristitiā z dolorē mētl. Nō potestas frena ad nihil se extendit nisi ad largien dū bona tpalia vel ad auferendū ea. z iō nullus sibiacet frene potestati nisi q̄ sperat tātia bō vel timet eoz ablatiōem. q̄ aut nec timet nec sperat. ipe est oino sup̄ vel extra frenā prārent z p̄ p̄ns terrēna ptās sibi nec pficē nec obesse pōt. Propt̄ quod p̄bia exclamat p̄ra illos tanq̄ miserōs qui spe bonoz tpaliū vel timore ablatiōis eozū s̄biaciūt se terrenis prāribus dicēs. Quid tāti mi feri. Nō circa illud. Ac quisquis trepidus. Seneca dic̄ in libro de virtutibus cardinalibus. Magnanimitas si insit aīo tuo cū magna fiducia viues intrepidus z alacer. magni aī est nō va cillare sed p̄stare z finē vite intrepide expectare: si magnanimus es nūq̄ iudicabis tibi cōtume liā inferri ab inimico. sed dices nihil mihi nocuit sed aim nocendi habuit. Nō tyrānus q̄ndaz dicebat quidā rex fortis. z dicebat a tyro. i. fortitudine. s̄ illud nomē est iā appropriatū p̄ncipātū bus pessimis. z dicitur a tyro. i. ab angustia quā inferūt suis subditis. Nō clypeus sumit hic p̄ rōne hoīs. qz sicut clypeus defendit nos ne ledamur a telis z a similibus. ita rō hominis tuctur eū z prouidet sibi ne offendatur.

In exilio recordatio benefacti sui z accu-
satoz suoz. delationis. z criminationis.

Dic̄ incipit p̄sa q̄rta in qua p̄bia p̄mo inq̄rit Boeciū sup̄ attentōem pdictoz. z hortat ip̄m ad sui morbi reuelatiōem. secūdo Boecius reuelat morbū suū. ibi. tū ego. Pri^o dic̄ Boeci nūquid sentis. i. intelligi. ea q̄ relicta sunt atqz illabunt. i. im/ p̄mūtur aīo tuo. Et s̄biungit grecū quod in latino valz. Es ne asinus ad lyrā? Quid fles. Quid manas. i. fluis lachrymis. Et s̄biungit grecū quod tāti valz. Cōfiteri mihi ne abscondas. Si expectas oī perā. i. diligentiā medicantis oportet vt detegas. i. manifestes vulnus tuū. Nō q̄ puerbiū erat apud grecos. Cū aliquis audiuit verba alicui⁹: z nō aduertit nec curauit intellectū verboz illi dī cebat. Es ne asinus ad lyrā. facis ei sicut asinus positus circa lyrā. audit sonū lyre sed nō p̄cipit melodiā nec p̄portione sonoz intelligit. nec delectat in ea. Sic aliq̄s audiens verba z nō curās itellectū eoz d̄s esse asinus ad lyrā. Nō si q̄s voluerit sanari: oportz eū morbū vel vulnus suū detegere z manifestare. vñ Seneca tertia eplā dic̄. Nemo p̄ se san. valet vt emergat sed oportz vt manū porrigat z alius ip̄m extrahat. tunc enim morbi ad sanitatem inclinant cum ex abdito erumpunt z vim suam proferunt.

Dic̄ Boecius reuelat morbus z dolorē suū z p̄mo oñt se esse p̄turba tū ex his que iniuriōse agebant cir ca ip̄m. secūdo ex his que generalit̄ vidit in alijs ibi. videre aut̄ videoz. Primo oñt se p̄turbatū ex sui exiliū relegatiōe. secūdo ex meritoz suoz frustratiōe. tertio ex iniusta sui p̄dem natiōe. q̄rto ex fame sue lesione. se/ cūda. ibi. q̄tiens ego. tertia ibi. q̄b⁹ aut̄. q̄rta ibi ac vero sic. Adhuc di/ uidit. p̄mo fac̄ q̄d dicit̄ est. secūdo respōdet obiectiōi ibi. atqz tu. Dic̄

At quisquis trepidus pauet vel optat

De non sit stabilis suiqz iuris

Abiecit clypeum. locoqz motus

Nēdit qua valeat trahi catenam

Prosa quarta primi libri.

Sentis ne inquit atqz aīo illabuntur tuo? Ex/ pers es ne lyre? alias Es ne asinus ad lyrā
Quid fles? q̄d lachrymis manas Cōfiteri mihi z ne
occultes mala tua Si operam medicantis expectas:
oportet vt vulnus detegas tuum.

Si expectas oī perā. i. diligentiā medicantis oportet vt detegas. i. manifestes vulnus tuū. Nō q̄ puerbiū erat apud grecos. Cū aliquis audiuit verba alicui⁹: z nō aduertit nec curauit intellectū verboz illi dī cebat. Es ne asinus ad lyrā. facis ei sicut asinus positus circa lyrā. audit sonū lyre sed nō p̄cipit melodiā nec p̄portione sonoz intelligit. nec delectat in ea. Sic aliq̄s audiens verba z nō curās itellectū eoz d̄s esse asinus ad lyrā. Nō si q̄s voluerit sanari: oportz eū morbū vel vulnus suū detegere z manifestare. vñ Seneca tertia eplā dic̄. Nemo p̄ se san. valet vt emergat sed oportz vt manū porrigat z alius ip̄m extrahat. tunc enim morbi ad sanitatem inclinant cum ex abdito erumpunt z vim suam proferunt.

B. Tū ego collecto in vires aīo. An ne adhuc eget
āmonitione. nec per se satis eminet fortune in nos ser/ uientis asperitas? Nihil ne te ipsa loci facies mouet.
Heccine est bibliotheca quā certissimā tibi sedē nr̄is
in laribus ipsa delegeras. in qua mecū sepe residēs de
humanarū diuinariūqz rerū scientiā differebas Talis
habitus talisqz vultus erat cū tecū nature secreta ri/ marer. cū mihi siderū vias radio describeres. cū mor

Prosa quarta.

res nostros totiusq; vite rationem ad celestis ordi-
s exemplar formares? **H**ecce premia referimus: tibi
obsequentes.

ne. i. declaratioe? **N**ūquid facies. i. dispositio huius loci. s. carceris mouet te. heccine. i. nūquid hec ē
bibliotheca. i. locus studij quē habui in patria quā tu phia delegeras. i. elegisti tibi certissimā se/
dē in nris laribus in q̄ bibliotheca tu mecū sedens diserebas. i. disputabas de scia reruz dinarū
z hūanarū. nūquid erat mihi tūc talis hitus vilis z talis vultus tristis cū ego rimarer. i. iuestiga-
re tecū secreta nature. cū describeres mihi vias siderū. i. cursus stellaz radio. i. virga geometrali
cū tu formares. i. formare docuisti mores nros. i. mores hoim. z rōem. i. dispositionez totius vite
ad exemplar. i. similitudinē celestis ordinis. sūr ne ista p̄mia que referimus a. reportam? tibi ob/
sequētes. i. seruientes? **N**ō q̄ bibliotheca est locus vbi reponūtur libri. z dī a biblo. i. inco in
quo antiq; scribebāt libros. tale bibliothecā habuit **Boecius** Rome marmoreis lapidib; politā
in q̄ studuit de rebus dinis z hūanis. **N**ō **Boecius** dic sibi phiam elegisse certissimā sedē i bi-
bliotheca. s. dicit pro tanto qz licz **Boecius** esset diuersis officijs z negotijs occupatus tū nulli
eorū tā certis temporibus: tā certa inēctione vacabat sic studio in libris phicis quos in certo lo/
co repositos habuit. **N**ō phia tractat de rebus dinis z hūanis. vñ **Sen** xxi. ep. **N**ō pōt v̄tus
p̄fecta esse nec eq̄lis tenor vite sine phia p̄ quā diuina z huāna cognoscunt q̄ si te occupas. inci/
pis esse xozū socius. **E**t alibi dī. **O** lucilli scio neminē bñ viuere posse z tolerabiliter sine studio
phie qz sine studio phie anim; eger est. **N**ō **Boecius** studuit i naturali phia p̄pter hoc dīc. **C**ū
tecū nature secreta rimarer. **S**tuduit etiā in phia morali. s. dīc cū mores nostros. **S**tuduit etiā
in astrologia. p̄pter hoc dīc **C**ū mihi siderū vias radio describeres. **G**ibi nō radius est virga ge-
ometralis qua geometri describūt figuras in puluere supposito. **N**ō q̄ vita hūana z mores ho-
minū debent formari ad similitudinē celestis ordinis **S**ic enī spere inferiores planetarū obedi-
unt spere superiori z regunt motu firmamēti. sic virtus nra sensibilis debet obedire virtuti rōnali
z regi ab ip̄a. turpe enī est abūcere regimē superioris z induere regimē inferioris/ quod nobis cō/
mune est cū bestijs sic dīc **Albertus** sup tertio de aia. **N**ō ex quo **Boecius** rōne sue sapie i mi-
seriā fuit postus iō dīc ad phiam. sunt ne hec p̄mia que nos referimus obsequentes tibi.

Atqui tu hanc sententiā platonis ore sanxisti. beatas
fore respublicas. si eas vel studiosi sapientie regerent
vel earū rectores studere sapientie p̄tigisset. **T**u eius
dē viri ore. hāc sapiētib; capessende reipublice neces-
sariā cām eē monuisti. ne imp̄bis flagitiosisq; ciuib;
vrbū relicta gubernacula: pestē bonis ac perniciē fer-
rent. **H**āc igif auctoritatē secutus. quod a te inter se-
creta ocia didicerā transferre in actū publice admini-
strationis optaui. **T**u mihi z qui te sapientium men-
tibus inseruit deus p̄scij: nullū me ad magistratū nisi
cōmune bonorū oim studiū detulisse. **I**nde cū impro-
bis graues inexorabilesq; discordie. **E**t qd̄ conscien-
tie libertas habet: pro tuendo iure: spreta potentiorū
semper offensio.

tibus sapientū estis mihi conscij. i. testes nullū studiū me detulisse ad magistratū nisi cōmune stu-
diū oim bonorū. q̄si diceret. nihil mouit me ad magistratū gerendū nisi cōis vtilitas. **I**nde. i. p̄pter
hoc mihi erant graues. i. difficiles. qz. i. z inexorabiles. i. inexplicabiles discordie cū imp̄bis z sp

Hic **Boecius** respondet obiecti-
oni. posset enī phia sibi obūcē dicē/
do qle p̄miū debuisti reportae cū tu
nō studuisti p̄pter p̄mune bonū sed
p̄pter vanā glam z p̄pter p̄riā vti-
litatē. cui obiectiōi rōndet **Boecius**
dicēs **O** phia tu sanxisti. i. p̄firma-
sti hāc iniam ore **Platonis** beatas
esse respublicas si eas sapientes re-
gerent vel si rectores eaz p̄tigisset
studē sapie. z cōfirmasti ore eiusdē
Platonis necessariū eē reipublice
q̄ a sapientibus regeret: ne guber-
nacula. i. regimina p̄missa imp̄bis.
qz. i. z flagitiosis ciuib; vrbū ifer-
rent pestē. ac. i. etiā p̄niciē. i. damnū
bonis hoibus. **I**gif ego secut; hāc
auctoritatē. i. sententiā qd̄ ego didi-
cerā z te phia int̄ secreta ocia. ego
optaui. i. curāui trāsferre. i. dēducere
in actū. i. in opus publice administra-
tionis. i. cōmunis vtilitatis. tu phia
z deus q̄ inseruit. i. infudit te menti

fuit mihi spreta offensio potentium p tuendo iure. i. p iusticia defendenda. quod habet libertas scientie. i. libera scientia scz nullum timere p tuendo iure. **N**o fm **Platonē** bta est res publica cui dñs pñs est. **U**e genti cuius dñs puer ē. **E**t rationabilē quia philosophia z sapientia vitam disponit. adiones regit. agenda et omittēda demonstrat. **U**nde **Seneca** xvi. epistola dicit. **S**i vis oia tibi subijcere. subijce te rōni. **M**ultos enī rezeris si rō te rezerit. **E**t **A**il. in proemio metaphysice. **S**apientis est regē et ordinare. **E**x quib⁹ patet q regimē reipublice spectat ad sapientes. p tato dicit **Tullius** in pncipio sue rhetorice. **A**d reipublicā plurima prinēt cōmoda si moderatrix z regulatrix oim rerū pnesto est sapia. **N**o q studiosi sapie dicuntur illi q tā p studiū adepti sunt sapiam **I**lli aut dicuntur studere sapie q adhuc studēdo adquirūt sapiam. **N**o q boeci⁹ studiū vocat secretū ocium: quia in studio hō ociaf ab exteriori occupatiōe. **D**e q ocio sine quiete loquit. **Seneca** lvij. epla dicens. **N**ulla placida est quies nisi quā rō cōponit z illa vera est trāquillitas in qua mens bona explicat. **N**o q deus immittit sapientiā mētibus sapientū hoc scribit in plogo de regie pncipū **D**eus est qui diuitias sue sapie influit in aīas sapientū. **N**o q libertas scientie habet nullū metuē qz dicit **Macrobius** **H**oc hz libera conscientia pxiū q si quid possideat nullū potentē metuat. **I**tē **Seneca** liij. **S**apiens ex libero arbitrio. nihil timz imbecillitatē hoīs qz securitatē dei habet. **E**t **Seneca** de qttuor virtutibus cardinalibus dicit. **E**t iustus sis nō sufficit q innocens sis sed innocentes ab iniuria serues **E**t idem. **I**usticia est vinculu z diuine z humane societatis

Dic **Boecius** oñt se p̄turbatum ex meritoz frustratiōe suoz **E**t p̄o rangit merita z bñficia alijs exhibita. secūdo tāgit frustratiōez eoz ibi sed esse. **P**rima in septē ptes fm q recitat septē bñficia que patebunt. **P**rimo dicit. **E**go **Boecius** multoties ipz **Conigastū** q fuit officialis regis **Theoderici** obuius. i. p̄trari⁹ excepti. i. impediui ipm. facientē impetū. i. insultū p̄tra fortunas. i. conf bona fortune cuiusqz hoīs imbecill. i. impotētis vel paupis resistere. **T**ūc ponit bñficiū dicens. **Q**uotiens ego abieci. i. auerti. **T**ri guillā sic didū: p̄positū regie dom⁹. i. regalis aule **Theoderici**. ego ipz deieci ab incepta z p̄petrata iuria ipis paupibus **T**ūc subiūgit tertū bñficiū dicens **Q**uotiens ego p̄teri miseros. i. pauperes quos auaricia barbaroz. i. crudeliū hoīm impunita. i. castigata verabat infinitis calūnijs. i. miserijs: illos ego p̄terxi auctoritate mea obiecta. i. exposita periculis. i. dānis. nunqz quisqz. i. aliqz detraxit me. i. deflexit ab iure ad iniuriā. **N**o q **Conigastus** fuit quidā nobilis familia/ris regis **Theoderici** qui suus officialis fuit z totus tyrānus. qui plures hoīes inuasit impotent. i. sua ipis auferendo. quē boecius sibi p̄trari⁹ a suo impetu iuriōso auertit. talis etiā erat **Triguilla** p̄positus aule regie **N**o fm **U**guitionem q barbarus idē est q crudel⁹ incult⁹ z stolidus. z est nomē crudelitatis. vñ olim oēs ac vniuerse gentes dicte sunt barbarez p̄ter grecos z latinos **E**t barbaria dē quedā terra inxta **B**reiciā sita p̄ter crudelitatis excellentiā. **N**o **Boecius** dicit nunqz ab iure iuriā. z hoc debet glosari sic. **E**go nec sum retractus a iure amore: nec odio nec timore nec p̄p̄to modo que oia solent impedire verū iudiciū. **U**n dicit **L**aborintus **Q**uem numus p̄sona p̄ces de tramite recto **N**on ducūt. iudex sidera laude ferit

Dic **Boecius** ponit quartū bñficiū dicens. **E**go indolui sic illi q patiebant fortunas. i. bona fortune p̄nicialiū. i. illoz hoīm. n. i. aliqñ p̄fundari. i. sbijci puatis rapinis. i. oc cultis. n. i. aliqñ publicis veatigalibus. i. tributis q. d. cū puinciales nūc spoliarent. nūc in tributis bona ipoz auferēdo ego dolui tantū sicut q patiebant. **N**o q oēm ciuitatē vel regionem quā **R**omani expugnaverūt: fecerūt tributariā vel coloniā vel puinciā. **T**ributariā faciebāt quādo relictis inhabitatoribus terre ad tributū soluendū hoīes cōpellebāt. **C**oloniā aut faciebāt cū expulsis hītoribus: alienos instituerūt ad inhabitandū. **P**rouinciā aut faciebant quādo aliquē **R**omanū p̄feciēbāt illi terre q colle

Quotiens ego **Conigastū** in imbecillis cuiusqz fortunas impetū facientē obuius excepti. **Q**uotiens **Triguillā** regie p̄positū domus. ab incepta et p̄petrata iam p̄orsus iniuria deieci. **Q**uotiens miseros q̄s infinitis calūnijs impunita barbarozū sp̄ auaricia verabat. obiecta periculis auctoritate p̄terxi. **N**ūqz me ab iure ad iniuriam quisqz detraxit.

Prouincialium fortunas. tum priuatis rapinis. tum publicis veatigalibus pessum dari. non aliter q̄ qui patiebantur indolui.

prosa quarta

dis redditibus eos Romam mitteret. et inhabitatores illius tre dicebant puinciales. Isti puincia les aliqui moliebant occultis rapinis. i. exactionibus suorum prefectorum. aliqui publicis vectigalibus. i. tributis quae indebito modo et iniusto exigebantur ab eis. de quo Boetius voluit. Non vectigal proprie dicitur tributum quod datur de vectura. Non secundum Ugulium. Provincia est regio subingata Romanis et tributaria facta. Inde provincialis. i. tributarius.

Cum acerbe famis tempore: grauis atque inexplicabilis indigentia coemptio profligatura inopia Campaniam puincia videre: certamen aduersus prefectum pretorij communitatis commodi ratione suscepi. rege cognoscente contendi. et ne coemptio exigeretur euici.

mi ego certavi. rege cognoscente: et euici ne exigeretur illa coemptio. Non quod coemptio est institutio super aliquam portione danda de re emenda vel vendenda. et vocatur vulgariter vngelt. et talis fuit institutio super Campaniam puincia destruendam quam Boetius remouit.

Paulinum profularem viuum cuius opes palatini canes iam spe atque ambitione deuorassent: ab ipsis hiantium faucibus traxi. Ne Albinum profularem virum proiudicate accusationis pena corriperet: odijs me Cypriani delatoris opposui. Satis ne in me magnas video: exacerbasse discordias?

sic isti hiant ad diripiendas facultates pauperum rationum.

Ego interposui me odijs Cypriani delatoris. i. accusatoris ne pena proiudicate accusationis corriperet. i. puniret Albinum virum profularem. Non quod Cyprianus qui fuit de familia regis: iniuste accusauit virum Albinum profularem qui prius iudicatus fuit ad penam quam accusatus. et ne ista pena cui adiudicatus fuerat: ipsum Albinum corriperet: Boetius se opponens odijs Cypriani accusatoris: Albinum saluauit.

Non ex istis beneficijs enumeratis apparet quod Boetius non gessit magistratum pro utilitate propria sed pro communi. si enim propria utilitate intendisset: utique odijs offensam potentem cuitasset: quod non fecit. Et prius dixit. nunc me a iure ad iniuriam quosque detrahit. Ex quo siliter apparet ipsum non quiescisse pro modo. tales enim frequenter de iure descedunt. Et subdit. Nunquid video in me. i. si me exacerbasse. i. irritasse. vel exacerbasse. i. cumulasse satis magnas discordias opponendo me poterit? qui dicit imo.

Sed esse apud ceteros tutior debui: qui mihi amore iusticie nihil apud aulicos quo magis essem tutior reseruauit.

curitate apud aulicos. i. familiares regis aula inhabitantes: opponendo me eis amore iusticie. Non quod vna causa perturbationis Boetij fuit frustratio suorum meritorum. quod amicitia et gratia istorum frustrabat circa ipsum quibus multa beneficia impendit. et propter quos multa beneficia impendit. et propter quos multa odia et indignationes incidit.

Quibus autem deferentibus proculsi sumus? Quorum Basilus olim regio ministerio depulsus: in delatione nostri stri nois alieni crisis necessitate pro pulsus est. Opilionem vero atque Gaudentium cum ob innumeras multiplicesque fraudes ire in exilium regia censura decreuisset. Cuncti illi parere nolentes: sacratum sese edium defensione tue

Hic ponit quantum beneficium dicens. Cum tempore magne famis esset indigentia. i. instituta fuit coemptio. i. angaria que coemptio erat profligatura. i. profligatura Campaniam proiudicium inopia. i. paupertate. ego Boetius suscepi certamen contra prefectum pretorij qui indigerat ista coemptione. et ratione communi bo

Hic ponit septimum beneficium. dicens. Ego traxi. i. liberaui Paulinum virum profularem cuius opes iam deuorassent spe et ambitione. i. cupiditate canes palatini. i. familiares regis siles cambus: illum traxi a faucibus hiantium. i. appetentium opes Paulini. Non quod familiares regis qui prosidebant palatio vocabantur canes palatini. Sicut enim canes habent ora hiantia ad cupidas escas.

Tunc ponit septimum beneficium. dicens. Ego traxi. i. liberaui Paulinum virum profularem cuius opes iam deuorassent spe et ambitione. i. cupiditate canes palatini. i. familiares regis siles cambus: illum traxi a faucibus hiantium. i. appetentium opes Paulini. Non quod familiares regis qui prosidebant palatio vocabantur canes palatini. Sicut enim canes habent ora hiantia ad cupidas escas.

Tunc ponit septimum beneficium. dicens. Ego traxi. i. liberaui Paulinum virum profularem cuius opes iam deuorassent spe et ambitione. i. cupiditate canes palatini. i. familiares regis siles cambus: illum traxi a faucibus hiantium. i. appetentium opes Paulini. Non quod familiares regis qui prosidebant palatio vocabantur canes palatini. Sicut enim canes habent ora hiantia ad cupidas escas.

Hic tangit frustrationem suorum beneficiorum. dicens. Sed ego debui esse tutior apud ceteros. i. Romanos quibus impendi ista beneficia. et tamen non sum tutus ut pro videbitis. sed ego non meruerim ser

Hic Boetius tangit suam perturbationem ex iniusta sui condemnatione. et primo facit hanc. 2. expurgat se de quibusdam sibi obiectis. scilicet ibi. Quare vti primo ostendit iniustam sui condemnationem et accusationem personarum vilium. 2. ex fallitate criminis sibi impositi. 3. ex seueritate iudicij et pueritate. scilicet ibi. At cuius criminis. scilicet ibi. Cuius vniuersi.

Hic Boetius tangit suam perturbationem ex iniusta sui condemnatione. et primo facit hanc. 2. expurgat se de quibusdam sibi obiectis. scilicet ibi. Quare vti primo ostendit iniustam sui condemnationem et accusationem personarum vilium. 2. ex fallitate criminis sibi impositi. 3. ex seueritate iudicij et pueritate. scilicet ibi. At cuius criminis. scilicet ibi. Cuius vniuersi.

Prio die Nos sum⁹ pculsi. i. pculsi aulicis deferentibus. i. accusantibus nos quod vnus erat Basili⁹ qui propter malicia suaz depulsi fuerat a misterio regis. ille pculsius pecunia susceptus est in delatione. i. accusationem nostri nominis. Alii duo accusatores nostri fuerunt Opilio et Baudetius. quos cum Rex Theodericus propter innumerabiles fraudes ipsorum ordinasset ire in exilium: et ipsi nolent parere. i. obedire se tuerent. i. defendere se intrando ecclesias. cum illud esset apertum. i. reuelatum regi edixit. i. precepit rex ut nisi infra statutum terminum decederent: ab urbe Rauenna deberent repelli. et primo signari in frontibus cauterio sic solet signari malefactorum. Et die boeci⁹. quod videtur posse astrui. i. conformari vel parari huic seueritati quod eodem die ipsis accusantibus nos: suscepta fuerit eorum accusatio. Quid igitur ophidia est dicendum. meruerunt ne hoc artes nostre quasi dicent non. Nunquam isti iustificati sunt propter nostram accusationem? quasi dicent non. Numquam nihil puduit fortunam de tali accusatione? quasi dicent Immo debuit pudere fortunam. nisi non puduit fortunam innocentiam accusati: tamen vilitas accusantium debuit esse pudor ipsi fortune. Non hoc verbum pculsius. dicit Uguis. Per cello lis. pculsi in preterito. et pculsi in supino est idem quod pcuti vel potius tres facit. h. pcuti pcuter ad corpus. et pcellere ad animas. Non circa hoc verbum deferentibus. quod defero tria significat. primo idem est quod deporto. unde delator. i. deportator. 2° idem est quod honoro. unde delator. i. honoris exhibitor. 3° idem est accuso. unde delator. i. accusator qui deregit id quod latebat. et hoc vltimo modo capis hic. vbi dicitur. Accusator defert. dat honorem. fert quod dorsum. Non ad testes idoneos septem requiruntur conditiones que his rebus pertinent. Etas. peditio. sexus. discretio. fama. Et fortuna. fides. in testibus illa requiritur. Prio requiritur etas quod pueri non possunt esse testes. Secundo requiritur peditio libera. id est serui non possunt prohibere testimonium. Tertio requiritur sexus masculinus. id est mulieres non possunt esse testes. Quarto requiritur discretio. id est furiosi et stulti non possunt testari. Quinto requiritur fama. id est persone infames non possunt testificari. Sexto requiritur fortuna. propter quod pauperes non possunt testificari. Septimo requiritur fides. propter quod infideles non possunt prohibere testimonium. Int illas conditiones due sunt viliores. scilicet paupertas. et infamia. Boecius ergo volens ostendere suam pdemnationem iniustam ex vilitate testium accusantium propter quam repellendi erant a testimonio. Dicit in vno fuisse defectum fortune. scilicet in Basilio. h. in alijs duobus. scilicet in Opilione et Baudetio die fuisse vitium infamie. Non quod nihil videtur seuerius et nequius quam personas viles et damnandas admittere in testimonium sine innocentes quod dicit Boetius in de remedio. foris. Non potest habere vllam auctoritatem sententiam vbi qui damnandus est male de te loquitur.

Hic boeci⁹ ostendit iniustam suam pdemnationem ex falsitate criminis sibi impositi. 2° ex dictis infert quaedam admirati onem. ibi. Qua in re. Prima in duo f. quod duo imponebant boecio de quibus se excusat. scilicet duo ibi. naz de ppositis. Primum quod sibi imponebatur fuit quod impediuisset quendam nuncium deferentem regi accusationem senatus ut senatus redderet reus lese maiestatis. Die ergo in lra. Ophidia tu forte que quis sumus. i. sententiam criminis cuius criminis causa arguimur. Nos dicimur voluisse saluare senatum. forsan desideras scire per quem modum dico quod nos crimina mur. i. arguimur impediuisset delatorem ne deferret documenta. i. lras regi quibus faceret senatum reum lese maiestatis. quod igitur o magna censes. i. iudi-

rense: compertumque id regi foret: edixit ut ni intra prescriptum diem Rauenna urbe decederent: notas insignite frontibus pellerent. Quid huic seueritati posse astrui videtur? Atqui eo die deferentibus eisdem nominis nostri delatio suscepta est. Quid igitur? Nostre ne artes ita meruerunt? An illos accusatores iustos fecit promissa damnatio? Ita ne nihil fortunam puduit? si minus accusate innocentie: at accusantium vilitas.

At cuius criminis arguimur. sumam queris? Senatui dicimur saluum esse voluisse. Modum desideras? Delatorem ne documenta deferret quibus senatum maiestatis reum faceret: impedisse criminamur. Quid igitur o magistra censes? Inficiabimur crimen: ne tibi pudori sumus? At volui. nec vnquam velle desistam. fatebimur. Sed impedienti delatoris opera cessabit. An optasse illius ordinis salutem nefas vocabo? Ille quidem suis de me decretis vti hoc nefas esse effecerat. Sed sibi sepe mentiens imprudentia: rerum merita non potest immutare. Nec mihi socratico decreto fas esse arbitror. vel occuluisse veritatem vel pcessisse mendacium. Vix id quoquo modo

prosa quarta

fit: tuo sapientiūq; iudicio estimandū relinquo. **Cui?**
rei seriem atq; veritatem :ne latere posteros queat:
stilo etiam memorie q; mandauit

cas: inficiabimur. i. negabimus cri-
men illud ne simus tibi pudori: pu-
dor enī est sapienti nō posse reuelli
obicūz crimen. atq; .i. h. ego volui
saluare senatū. nec vnq; dēstā vel/

le. s. opa. i. diligentia impediendi delatoris ista cessabit. i. cessare debz. qz nō est vez q; impediue
rim? delatorē lraz. Nunqd ē nefas optare salutē illi? ordis. s. senatus? q; dicet nō est nefas. **Iste**
ho senatus q; p̄sensit i meā damnationē effecerat hoc suis decretis. i. iudicijs acsi eēt hoc nefas
saluare ip̄m. **Sed** imprudentia sibi ipsi mentēs. i. in damnū suū mentiens: nō p̄t immutare me-
rita rez. ita q; illud qd̄ prius fuit meritorū: postea fiet demeritorū. nec puto esse licitū fm̄ p̄ces
ptū **Socratis** occuluisse. i. occultasse vitatē. vel p̄cessisse mendaciū. s. quō illud fit: ego relinquo
tuo et sapientiū iudicio. veritatē at̄ hui? rei ne lateat posteros. i. successores: ego p̄medani stilo. i.
scriptorē memorie **Nō** accusatio **Boeci** fuit detestabilis qz facta p̄ infames p̄sonas. fuit irra-
tionabilis qz de bono accusabat. s. de saluatione senatus qd̄ erat bonū. **Etiaz** accusatio eius fuit
iniusta qz falsa. accusabat enī impediuisse delatorē: qd̄ falsū fuit. **Nō** iste dī esse reus lese maie-
statis q; p̄ regē vel aliū p̄ncipē aliqd̄ malū machinat. **Nō** inficio: arl. p̄me p̄iugl. xponētale. i.
nego. **Uñ** **Uguil.** Inficio: arl. p̄rie ē nō fateri factū qd̄ vez est s; p̄ veritatē vti mendacio. vel
est p̄rie inficiari fm̄ eū rē debitā denegare cū a creditore deposcit. z etiā. i. p̄tendē vel denega-
re **Nō** dic̄ in tex. **Nūquid** optare salutē senatui nefas vocabo. duplex ē salus. sp̄ialis q; ē aie-
tpalis q; est corpis **Salutē** sp̄ialem tenemur oibus velle. etiā malis rōne charitatis: p̄ quā etiaz
mali diligendi sūt. lz nō in eo q; mali. **Salutē** ho tpalem tenemur velle oibus bonis. et p̄cipue
amicis. **Amicoz** ho peccantiū tenemur salutē velle qd̄m sanabiles sūt vt recuperēt vtutē amī-
sam. s. s; p̄t magnitudinē malicie sint insanabiles: dissoluūt amicitia. nec est optāda salus. **Et** q; a
malicia senatus **Rōnoz** erat sanabilis: qz forte senatus p̄pulsus metu regio fuit p̄sentire i dam-
nationē boeci. iō optare sibi salutē nō erat nefas. lz boecio turbato hoc videre? **Nō** vitas nō
est occultanda fm̄ **Socratē**. nā q; tacet vitatē: alijs nescientibus mentit. z q; mēdacibus p̄sentit
siliter facit **Nō** mendaciū nō est p̄cedendū qz fm̄ **Ar.** in **Eth.** Mendaciū p̄ se prauū est z fu-
giendū. **Et** p̄mo elencoz. **Duo** sūt opa sapientis. nō mentiri de his de q; bus nouit. z mentientes
Ip̄osse manifestare.

Nā de p̄positis falso lris: q; bus libertatem arguo: spe-
rasse romanā. quid attinet dicē? **Quaz** fraus apta pa-
tuisset: si nobis ip̄soz p̄fessione delatoz. quod i oibus
negocijs maximas vires habet: vti licuisset. **Nā** que
sperari reliqua libertas p̄t: atq; vtinā possz vlla. **Re-**
spondissem **Canij** xbo. qui cū a **Gaio** cesare **Germa-**
nici filio: conscius p̄tra se facte p̄iurationis fuisse dice-
ret **Si** ego inquit scissem: tu nescissem.

locutione ip̄soz delatoz. i. accusatoz. qd̄ scz vti examiatōe accusatoz: maxias vires hz i oib? ne-
gocijs. i. caus? iudiciarijs. nā q; reliq; libertas sp̄ari p̄t **Rōnis**: q. d. nlla. qz oēs **Roma** relicta **Cō-**
stātinopolim prexerūt. tātū enī rex **Theodericus** inualerat q; nullus potuit vl̄ audebat p̄ ip̄m.
vtinā posset vlla libertas sperari. vtiaz ita prudentē egissem de negocio q; regi nō inotisset. z re-
spōdissem xbo **Canij**. q; cū accusaret a **Gaio** cesare filio germanici q; esset reus p̄iuratiōis facte
p̄ se: rñdit **Canius**. si ego scissem. tu nescissem. q. d. si eēm reus ita prudentē celassem negociū q; ad
tuā noticiā nūq; puenisset. **Nō** q; in causis iudiciarijs testū suē accusatoz examiatio maxias
hz vires qz p̄ eā deuenit ad rei vitatem. sic p̄z de **Daniele** qui examinādo duos p̄byteros false
accusantes **Susannā** ip̄sos de fallitate accusationis corā oi p̄plo p̄iucit. **Siliter** boeci? si datus
fuisset sibi locus examinandi suos accusatores. vtiaz ip̄sos mendaces reddidisset. **Nō** **Canius**
fuit qd̄ā **Rōnus** prudēs z sapiens. accidit vt qd̄ā ex **Rōnis** p̄spirarent z facerent p̄iurationē p̄
Gaiū cesarē. z cū cesar p̄ponēt **Canio** q; esset reus illius p̄iurationis facte. rñdit **Si** ego scissem:
tu nescissem. **Sic** boeci? rñdisset regi **Theoderico** si sibi improp̄erasset de lris p̄positis sup̄ resti-
Ctuēda libertate ip̄s romanis.

Dic boec. excusat se de scdo cri-
mine sibi imposito. **Imponebat** enī
sibi q; scripsisset lras ad **Impatorē**
Cōstātinopolitanū p̄ liberatōe **Ro-**
manoz de manu regis **Theoderici**
Uñ dic̄ in lra **Nā** de p̄positis lris
falso: qz false hoc mihi imponit. q/
b? lris arguo: sp̄asse romanā liber-
tatē. qd̄ attinet dicē cū non def̄ mi-
hi locus defensionis? qz lraz fraus
.i. fraudulētia fuisset apta. i. manife-
sta si nob̄ licuisset vti p̄fessione. i. al-

Dic boe. ex blatis infert quādam
 ammirationē. 2° inuehit 3° senatores
 q̄ p̄senserūt in suā damnationē. ibi.
 s̄ si fas fuerit. **D**ic p̄mo. **E**x q̄ a ma/
 lis iuste accusatus sū qua i re. i. p̄t
 qd̄ nō ira. i. non in tātu meror. i. t̄sti
 cia hebetauit. i. oppressit sensus no/
 stros. vt ego querar. i. p̄querar im/
 pios. i. malos molitos. i. machinan/
 tes scelerata. i. neq̄ciosa p̄tra p̄tutē
 .i. vtuosos hoies. s̄ ego admiroz ve/
 hement. i. fortiter effecisse. i. ad effe/
 ctū p̄duxisse. supple illa q̄ mali sp̄era/
 nerūt. i. p̄ceperūt. nā velle deteriora. i. mala forsitan fuerit n̄i defectus. i. ex n̄o defectu: s̄ posse
 supple p̄ficē malū 3° innocētā. i. hoies innocētes q̄ q̄sq̄ scelerat^o p̄cepit. i. cogitauit. deo hoc inspe/
 ctante. supple hoc est s̄ile mōstro. i. admirabile. vnde. i. p̄ tāto q̄daz tuoz familiarū. i. p̄hoz q̄sūt
 haud iniuria. i. nō iniuste. s̄ q̄dem deus est vñ mala supple p̄ueniūt! nō p̄ s̄. vñ. i. a quo bō si de^o
 nō est. q̄. d. ex q̄ iniuste a malis accusatus sū. p̄t hoc nō in tātū sū oppressus dolore q̄ p̄querar ma/
 los machinari mala bonis. s̄ amiroz q̄ illi q̄ mala p̄cipiūt 3° bonos p̄nt p̄ducē ad effectū. Nam
 velle malū ē forte ex n̄o defectu. s̄ q̄ malus possit p̄ficē malū p̄tra bonos. deo hoc inspiciente: ē
 s̄ile mōstro. **U**n quidā p̄hs nō iniuste q̄sūt **S**i deus est vnde p̄ueniūt mala! etsi deus nō est:
 vñ p̄ueniūt bona! **N**ō ex q̄rto h^o **D**uo requirunt ad aliquē effectū p̄ducendū. s̄. volūtas 7 po/
 testas **R**equirūt volūtas qz nlls aggredit qd̄ nō vult. **R**equirūt p̄tās qz sine p̄tate volūtas frustra
 tur. q̄ s̄t mali h̄nt volūtatē offendedi bonos: nō est intrādū. s̄ q̄ h̄nt p̄tatem p̄ducēdi ad effectū
 suā volūtatē: deo respiciente est s̄ile mōstro. **N**ō s̄ile mōstro est qd̄ p̄tingit p̄ter intentionez
 nature. **S**ic q̄ mōstra s̄iūt p̄ter intentionez nature. sic videbat̄ boecio q̄ mala p̄ter ordinē diuine
 p̄uidencie p̄tingerēt. **N**ō videret̄ rōnale. cū de^o sit s̄mū bonū q̄ aliq̄ mō sit cā mala fieri. q̄ ma/
 la fieri in mūdo deo inspiciēte videt̄ s̄ile mōstro. **N**ō q̄ de^o nō est cā effectiua mali cū sit s̄i/
 me bonus. s̄ sit cā mali p̄missiua qz p̄mittit fieri malū. 7 sic exponit̄ ancēs p̄phetie dicentis. **E**go
 d̄ns faciēs oīa hec: faciēs bonū. 7 creās malū. supple p̄missiue. **A**lit̄ d̄i duplex ē maluz. s̄. pene 7
 malū culpe. **D**e^o est cā mali pene qd̄ punit. s̄ nō est cā mali culpe. qz hic est q̄ p̄cēm non fecit.

Dic boe. inuehit p̄tra senatū q̄
 p̄senserūt in suā p̄demnationē: tāgēdo
 suā beniuolētā quā habuit ad eos
 et dic. **S**i fas fuerit. i. ponam^o fas
 esse nefarios hoies q̄ oīm bonoz et
 totū senat^o. i. p̄sulatus romane ciui/
 tatis petūt. i. desiderāt sanguinez. i.
 mortē. nos etiā voluisse ire p̄ditū. i.
 ad p̄cēdū q̄s viderāt p̄pugnare bo/
 nis hoibus. qz p̄ et. senatū. **S**3 nū
 .i. nunq̄d nos idez. s̄. p̄dere mereba/
 mur de p̄tibus. i. de senatorib^o. q. d.
Vere nō merui. nā q̄cqd̄ vnq̄s feci
 7 dixi: te ipsa teste ad salutē senat^o
 p̄uertī. **S**3 o p̄hā memisti vt opi/
 nor: qm̄ me didiciz. i. volentem dicē
 qd̄. i. aliqd̄. ve p̄ vel facturū. ipa sp̄
 p̄sens supple ex̄ns dirigebas. i. rege/
 bas. q̄ nec v̄bis nec factis offēdi se/
 natū. **M**emisti inq̄m p̄hā **V**erone
 .i. apud veronā citatē cū rex **T**heo/
 deric^o auid^o ex̄ns cois ex̄itū. i. tor/
 menti senatoroz cū ip̄e crimē lese ma/
 iestatis delatū i **A**binū ip̄e rex mo

Qua in re nō ita sensus nostros meror hebetauit: vt
 impios scelerata p̄tra virtutez querar molitos: s̄ que
 sperauerint effecisse: vehemēter admiroz. **N**ā deteri/
 ora velle: nostri fuit fortasse defectus. posse aut̄ cōtra
 innocētā que sceleratus quisq̄ p̄ceperit/ inspectate
 deo: mōstro s̄ile est. **U**n haud iniuria tuoz quidam
 familiarū quesuit. **S**i quidem deus inquit est: vnde
 mala! **B**ona nō vnde: si non est?

Sed si fas fuerit nefarios hoies q̄ bonozū oīm totū
 q̄ senatus sanguinē petunt. nos etiā quos p̄pugnare
 bonis senatūq̄z viderant/ perditū ire voluisse. **S**ed
 num idem de patrib^o q̄q̄ merebamur? **M**emisti vt
 opinor qm̄ me didiciz quid facturū ve: p̄sens sp̄ ip̄a
 dirigebas. **M**emisti inq̄m **V**erone cuz rex audius
 ex̄itū p̄munis maiestatis crimen i **A**binū delatuz: ad
 cunctū senatus ordinēz transferre moliret/ vniuersū
 innocētā senatus/ q̄nta mei periculi securitate defen/
 derim. **S**cis me hec 7 vera p̄ferre/ et in nulla vnquā
 mei laude iactasse. **M**inuit enī quodā mō sese p̄bātis
 p̄scientie secretū: quotiēs ostentando quis factū reci/
 pit fame preciū. **S**ed innocētā nostraz q̄s exceperit
 euctus: vides. **P**ro vere virtutis premijs/ falsi scele/
 Cris penas subimus

prosa quarta

lit et .i. laboraret trāferre illud crimen ad totū senatū. q̄nta securitate. i. tutela mei piculi defende-
rim. i. liberauerim innocentia vniuersi senatus. i. toti⁹ p̄sulatus. **D** phia tu scis me p̄ferre. i. loq̄
vera ⁊ nūq̄ me iactasse i vlla mei laude. enī p̄ qz. minuit q̄dāmō secretū. i. bonitatem p̄scie. p̄bātis
.i. laudātis se. q̄tens q̄s ostentādo. i. manifestādo factū: recipit p̄ciū fame. i. mercedem laudis ab
hoib⁹. s̄ tu phia vides q̄s euentus exceperit. i. liberauerit n̄ram innocentia nos subim⁹. i. sustinem⁹
penas falli sceleris. i. false nobis impositi pro premijs vere stutis. **N**ō fm Sen̄ dolor dupli-
caf cū ab eo a q̄ bonū merueras: malū venit. cū igit boeci⁹ oēm beniuolentiā exhibuerit senato-
rib⁹: q̄uius voluit de sua offensione. **N**ō in citate Verona cū Albin⁹ esset accusatus de graui
crimine ita vt diceret reus lese maiestatis: illud crimen rex Theoderic⁹ voluit transferre ad to-
tū senatū ⁊ ip̄m damnare. s̄ boeci⁹ exponens se piculis defendit innocentia senat⁹. securus de suo
piculo et senatū liberauit **N**ō q̄ secretū p̄scie ē virtus q̄ minuit cū aliq̄s stuose opat: iactādo
se vt p̄sequat famā et laudē ppli. **I**n Sen̄ Consciaz potius q̄s famā attende. **E**t dic̄ Macrobi-
us Sapiens glaz suā in p̄scia ponit. stult⁹ at̄ in laude. **I**n dic̄ Iud̄ Qui aliq̄d donū a deo lar-
gitū in laudē suā p̄uertit: p̄culdubio stutē in viciū transire facit

Et cuius vnq̄s facinoris manifesta p̄fessio ita iudices
habuit i seueritate p̄cordes: vt nō aliquos vel ip̄e hu-
mani error ingenij/ vel fortune p̄ditio cūctis mortalib⁹
bus incerta sūmitteret? **S**i inflāmare sacras edes vo-
luisse: si sacerdotes impio iugulare gladio: si bonis o-
mnibus necem struxisse diceremur: p̄ntem tñ sentētia
p̄fessum cōuictū ve punisset. **N**ūc quingentis fere pas-
suū milibus p̄cul moti atq̄ indefensi ob studiū p̄pen-
suis in senatū: morti p̄scriptioniq̄s damnamur. **D** me-
ritos de simili crimine neminē posse p̄uinci. cuius di-
gnitatem reatus: ipsi etiam qui detulere viderunt.

⁊ p̄fessū crimen. **S**ed nos p̄cul moti. i. absentes q̄ngentis milib⁹ passuū a Roma. ⁊ indefensi ob
p̄pensius. i. diligentius vel intensius studiū in senatū. nos damnamur. i. adiudicamur morti. qz p̄
et. p̄scriptioni. **E**t tūc exclamat dicens **D** merito. q̄i d. p̄ tā honesta re damnamur. **D** qd̄ ē in-
tericatio dolētis atq̄ admirātis. **Q**uid habes? **M**erito inq̄t doleo. neminē illoz posse vinci de fili
crimie. qz nlls eoz tāte stutis erat vt mecū staret. p̄ salute. s̄. senat⁹: qd̄ ip̄i hnt p̄ crimie. **U**el alif
D meritos. fm quosdā codices **I**ronice loquit. i. negatiue. **D** meritos. i. felices q̄i nō meritos di-
xerim accusatores meos neminē illoz posse p̄uinci de fili crimie q̄ me accusauerit videlz q̄ sena-
tū velim esse saluū si tñ h̄: crimē est dicendū. **U**el o dico hoies meritos. ⁊ qd̄ meritos? neminē. s̄.
illoz de fili crimie posse p̄uinci. **U**el meritos. i. magni meriti illos n̄ros esse dico. s̄. neminē posse
p̄uinci de fili crimie. **I**ronice. q. d. bñ cauerūt sibi ne vnq̄s aliq̄s illoz vellet salutē senatus. et in
hoc nulli⁹ sūt meriti. **C**uius reatus. i. criminis dignitatē. i. innocentia ipsi etiā viderūt. i. cognouerūt
q̄ detulere. i. accusauerūt me **N**ō q̄ iudices q̄nq̄ mouent ad miam duplici de cā. **P**rio mō p̄p̄t
errore hūani ingenij qz humanū ingenij sepe fallit i iudicio. qz ignorat vtz aliq̄n iuste de re sen-
tiat vel nō. ⁊ timēs deū ne iniuste iudicet: mouet ad miaz: parcendo reo. **S**cd̄o iudices mouent
ad miaz p̄t euentū fortune q̄ incertus est hoibus. qd̄ enī index in alio damnat: sibi facile p̄ for-
tunā euenit. ⁊ illud debet recordari. **S**ed nlla illaz causarū mouit iudices ad miserandū boecio
s̄ adeo p̄cordit ip̄m damnabāt ⁊ in suā damnationē fuerūt intenti vt neq̄ ignorantia: aut timor
hūane fragilitatis aliq̄n retheret. qd̄ solet fieri etiā i manifeste reis. et absens iudicatus est qd̄
etiā p̄ criminali p̄ccō nō debēt fieri. **N**ō q̄ nlls debet damnari etiā p̄ crimie q̄ntūcūq̄: enozmi
nisi sit p̄ns. p̄uictus. vel crimen i iudicio p̄fessus. **B**oeci⁹ at̄ cū damnaret: nō erat p̄uict⁹. nec cri-
men p̄fessus. ⁊ erat absens: qz in studio atheniē. q̄ iniuste erat damnat⁹ **N**ō q̄ boeci⁹ cū dam-
naret distabat a loco iudicij q̄ngentis milib⁹ passuū. et cū mille passus faciūt vnū miliare. iō bñ

Dic boe. ont se pturbatū ex iudi-
cū seueritate inflexibilitate d. **C**u/
ius vnq̄s facinoris. i. p̄ccī manifesta
p̄fessio. i. cui⁹ vnq̄s hois p̄ccm mani-
festū habuit iudices ita p̄cordes in
seueritate. i. crudelitate. vt nō aliq̄s
eozū vel ipse error humani ingenij
sūmitteret. i. flederet ad miaz: vl̄ cō-
ditio fortune. i. euent⁹ fortuitus exi-
stens incerta cūctis mortalib⁹ sup-
ple hoibus suple sūmitteret aliq̄s
eoz. **S**i diceremur voluisse inflam-
mare. i. incēdē sacras edes. i. eccias
et si nos diceremur struxisse. i. p̄cu-
rasse necē. i. mortē bonis oib⁹. **E**t si
diceremur iugulaē. i. interimē sacer-
dotes impio gladio. tñ p̄ h̄. snia id ē
iudiciū damnasset me p̄ntē p̄uict⁹

distabat ad quingenta miliaria **N**ō boe. damnat⁹ fuit p̄scriptioni. **U**guicio dīc̄ **P**roscriptione ē iudicialis sūa lata p̄ aliquē cuius nomē p̄ scelē de scriptura tabule enee debebat. **C**ōsuetudo eī romana fuit q̄ noia senatorū q̄z p̄ilio vrbs romana regebat aureis lris ī tabula enea scriberent vñ z p̄ies p̄scripti dicebant. **E**t dīz p̄scriptus q̄i p̄cul a scriptura positus. z sic boeci⁹ erat p̄scri ptus. qz nomen suū deletū fuit de tabula enea. **I**te nō ibi. morti et p̄scriptioni. plus dicit q̄ si simplr̄ morti dicēt. **T**res enī sunt p̄scriptiones. s. **P**arua. media. maria. **P**arua est vbi alicui ci ui publicant bona: s̄ ius ciuis nō auferit. **M**aior: vbi bō dimitunt: s̄ ius ciuis auferit. **M**axima vbi z bō publicant. z ius ciuile negabat. z ipse morti damnabat.

Hic boe. expurgat se de q̄busdā obiectis. remouēdo a se cupiditatez z ambituz. z falsoz deoz culturā. 2° oñt vñ sūpra fuit rō obiectōis. scda ibi **S**z o nefas. **N**ō boecio obij/ cebat q̄ ipse vsus arte necromanti ca sacrificaret demonib⁹ p̄ dignita tibus acquirendis **Q**uia p̄suetudo inuidoz est cū nō p̄nt alicui suā p/ bitatem auferre vel negare: nitunt̄ sp̄am saltē aliq̄ vicio denigrare. et sic fama boeciū denigta fuit vicio sa crilegiū. et de hoc boeci⁹. excusat se dicens **Q**uā. s. meā dignitatē. vti p̄ vt. offuscarent. i. denigrarent admi/ xione alicui⁹ sceleris. **E**t dīc̄ fusca rent qz reatus suus p̄ se p̄sideratus pulcer etiā illis videbat q̄ eū detu lerūt. **M**entiti sūt me polluisse con scientiā/sacrilegio. i. demonuz obse quio. **D**ixerūt enī eū studē necromā tice. ob ambitū. i. p̄p̄ cupiditatē di

gnitatis adq̄rende **D**ixerūt enī me intromississe de hac arte ob auariciā: qz essez ambitiosus z cu pidus hōris ad quē alit̄ puenire nō possem nisi hoc mō. **A**t q̄ p̄ certe. tu insita. i. inserta nobis p̄ lebas de sede. i. de loco cupiditatē oim rez mortaliū. et s̄ tuis oculis nō erat fas esse locū sacri/ legio. i. cultui demonū. qz p̄ et. tu instillabas. i. paulatī infundebas aurib⁹ z cogitationib⁹ meis il lud pythagoricū **D**eo nō dīz. i. demonib⁹ seruiendū. nec pueniebat me captare. i. optare siue de/ siderare p̄sidia. i. aurilia vilissimoz sp̄um. i. demonū. quē tu p̄ponebas. i. locabas ī hac excellētīā vt silem deo facēs. **D**eīn p̄bat p̄ p̄uidū venerabiliū. se libez ab hoc crimie dicens **P**roterea. i. p̄ter illud qd̄ tu mihi testioniū p̄stas. innocēs penetral. i. vxor domus mee. cetus. i. multitudo ho nestissimoz amicoz. et socer scūs. s. **S**ymmachus et reuerēdus ipso adū: defendūt me eque sic alij amici ab oī suspitione hmōi crimis. s. necromātie **N**ō q̄ sacrilegiū est sacre rei furtū. **Q**d̄ p̄tingit t̄bus modis. s. auferēdo nō sacru de sacro. vl̄ sacru de sacro. vl̄ sacru de nō sacro. **H**oc ipz videt̄ id qd̄ est auferre seipm̄ z subtrahē deo. **U**el etiā sic legē possum⁹. **D**ixerūt me tractare exe crabilia. qz vt aiūt sine hūana cede z sanguine nepotū exerceri illa ars diabolica nō p̄t. nā ama/ re demones sanguinē dicunt. **J**ō q̄tiens necromātia noiat: cruoz admisceet. z colore sanguis faci lius puocant. **E**t hoc mō capit̄ sacrilegiū p̄ cultura demonū siue idoloz. inde sacrilegus. i. ido/ latra. z sic capit̄ in p̄posito **N**ō q̄ ambitus media pduca. ē cupiditas honoris. **S**z ambit⁹ me dia correpta ē circuit⁹. z p̄mo mō accipit̄ h. **N**ō q̄ p̄bia repellit oim cupiditatē bonoz exte/ riorū qd̄ scribit̄ in p̄mo li. de plātis q̄ p̄bia tria inducit. s. mentis illustrationē. felicitatis appetitū z mollis affluētie p̄temptā. **N**ō p̄bia facit̄ hoicm silem deo: nō silitudine omnimoda s̄ p̄cipa tina. scz rōne et intellectu. ita q̄ hō p̄cipat̄ aliqd̄ p̄ditionis diuine. ad imaginē enī et silitudinez dei p̄diti sum⁹. **I**mago q̄dem dei nobis est in intellectu z mentis rōnabilitate. **S**ilitudo ē ī mo rū p̄bitatez aie puritate. **E**t tali mō etiā intelligit̄ illud **E**go dixi dī estis. nō natura s̄ p̄ grām rōne scz et intellectu. **I**te **S**en. **H**oc mihi p̄bia p̄mittit q̄ me parē deo reddit. **E**t alibi dīc̄ **T**ir speculatiū est q̄i deus ī hūano corpe hospitat⁹ **N**ō sacrilegiū non hz locū sub oculis p̄bie. qz

Quā vti alicui⁹ sceleris admixtione fuscarēt: ob am/ bitū dignitatis sacrilegio me p̄scientiā polluisse men/ titi sunt. **A**tqui et tu insita nobis: oēm rez mortaliuz cupidinem de nr̄i animi sede pellebas. z sub tuis ocu lis sacrilegio locū esse fas nō erat. **I**nstillabas enī au ribus cogitationib⁹ qz quotidie meis pythagoricuz il lud **E**nyoy henon id est deo nō dīz seruiendū. **N**ec pueniebat vilissimoz me spiritū p̄sidia captare: quē tu in hanc excellentiā p̄ponebas vt p̄similē deo face res. **P**roterea penetral innocens dom⁹: honestissimo rū cetus amicoz. **S**ocer etiā sanctus. z eque adū ipō reuerendus ab omni nos huius criminis suspitione defendunt.

prosa quarta

phila p se oia agenda z facienda ordinatissime disponit. z nō pmittit hōiem ad vana declinare. qz
dic Lull. in li. de fi. bo. z mal. **Phia** a supstitione liberat. metu mortis nō pturbat. **Et** est supstivi-
tio vana religio. s. idolorū cultura. **Nō** penetral est secreta camera vel locus secretus interior
in domo vel in templo vbi reponunt clinodia. vel aliq talia. **Et** ponit h p vxore boeciū p meta-
phorā. ponendo ptinens p pnto. qz ipa p suenit morari in penetrali **Nō** q Symmachus fu-
it qdā nobilis roman⁹ z socer boeci. cui⁹ filiā boeci⁹ duxerat noie Elpe. q lymmachus nō fuit
tm scūs interi⁹ in affectu: s. etiā reuerendū in exteriori actū. **Nō** q stultitas alicui⁹ fm boe-
ciū ex stultitate sibi subditi ppendit. ibi. **Preterea** penetral. zc.

Sed o nefas. illi hō de te tanti criminis fidē capiūt.
atq; hoc ipō videbimur affines fuisse maleficio. q tur-
is imbuti disciplinis: tuis instituti morib⁹ sum⁹. **Ita**
nō est satis. nil mihi tuā pfuisse reuerentiā. nisi vltro

tu mea potius offensione lacereris. **o** phia. qz nihil imponit alicui nisi aliq mō vī
deat. atq; hoc ipō. i. pte hoc videbimur fuisse affines maleficio sacrilegij. s. necromātie. qā sum⁹
imbuti. i. instructi tuis disciplis. z sum⁹ instituti. i. informati tuis morib⁹. i. qz tuis disciplis replet
tus sum: necromāticū me asserūt. in q apparet neqcia eoz. **Nā** nō sufficit eis q me pte te non re-
uerent: qn ipi te meū crimentē. hoc ē dicē. **Nō** satis est eis qz nō solū iō qz sū sapiens nō par-
cūt: s. insup me lacerāt. **Et** h est qd dicē **Ita** nō est satis. dolendo loquit. tuā reuerentiā nihil mihi
pfuisse nisi vltro. i. sponte vel sine culpa tu potius lacereris ab illis mea offensione. **Hoc** dicē bo-
eciū p tanto qz iniuriati sunt sibi pte phiam. iō magis iniuriati sūt phie qz sibi. z sic phiaz lace-
rauerūt in ipso **Nō** qn boe. vacabat studio fugiebat pfortia stultoz. z qrebat secreta loca ppter
studij. iō putabāt ipm loq cū demonib⁹ z eis sacrificare. **Itē** qz boeciū fere oia q volebat fa-
cere: sua sapia faciebat. iō putabāt cū demonē hie familiarē sibi obsequentē. sic Apuleius opina-
tus est de Socrate q hiet familiarē deū de q fecit libz quē intitulauit **De deo socratis.** **Pos-**
set etiā hec lra sic ptinuari **Ego** vellē p te me excusare. s. o nefas nō pcedo s crimē augeo zc

At vero hic etiāz nris malis cumulus accedit. q ex-
istimatio plurimoz nō rez merita: s; fortane spectat
euentuz: eaq; tm iudicat esse prouisa que felicitas cō-
mendauerit. **Quo** sit vt existimatio bona/ prima omni-
niū deserat infelices. **Qui** nūc populi rumores. qz dis-
sone multiplesq; sentētie: piget reminisci. **Hoc** tm
dixerim vltimā esse aduerse fortune sarcinā. q dū bo-
nis aliqd crimen affigit: que pferunt meruisse credū-
tur. **Et** ego quidez bonis oibus pulsus. dignitatib⁹
exur⁹. existimatione fedatus ob bñficiū supplicij tuli.
nūc sint rumores ppli. z qz multiples. qz p et. dissone. i. discordātes snie sint de me. **Nā** qdaz di-
cūt me reū esse: qdā nō. hoc tm dixerī. i. volui dixisse vltimā esse sarcinā. i. gūissimū pond⁹ aduer-
se fortune. qz dū aliqd crimen affigit. i. falso imponit bonis: ipi credunt meruisse. supple illa q ipi
boni pferūt. i. patiunt. z ego bonis oibus pulsus qz i exiliū relegatus. z exutus dignitati
bus. s. sulatu qz damnatione pscriptus. z fedatus. i. maculatus existimatione ego q pus virtute
honestus reputabar: nūc scelere deformis reputor. et tuli. i. recepi supplicij. i. penā ob bñficiū

Nō q vulgares nō iudicāt fm merita rez vtz hō mereat aliqd vel nō. s. iudicāt fm euentū
fortune. vñ hōiem bñ fortunatū iudicāt felicē. male fortunatū iudicāt miser. s. tale iudiciū falsū ē
Un dicē Sen. xlv. ep. **Nō** felicē hūc estimes quē vulgus appellat felicē. ad quē pecunia pfluxit s
illū cui omē bonū in aīo est credūz extensū **Itē** bona estimatio deserit infelices. qz primū malū

Hic boe. ont vñ fuerit rō supstia
obiecti criminis qz ex ipa phia cui de-
ditus erat. vñ dicē exclamando **Pa-**
ter q me nō eē necromāticū dicūt
vt dictū est p vitā: z puerlationē p
dictoz. s. o nefas. illi capiunt fidē. i.
credulitatē tāti criminis de te. i. pte te
o phia. qz nihil imponit alicui nisi aliq mō vī
deat. atq; hoc ipō. i. pte hoc videbimur fuisse affines maleficio sacrilegij. s. necromātie. qā sum⁹
imbuti. i. instructi tuis disciplis. z sum⁹ instituti. i. informati tuis morib⁹. i. qz tuis disciplis replet
tus sum: necromāticū me asserūt. in q apparet neqcia eoz. **Nā** nō sufficit eis q me pte te non re-
uerent: qn ipi te meū crimentē. hoc ē dicē. **Nō** satis est eis qz nō solū iō qz sū sapiens nō par-
cūt: s. insup me lacerāt. **Et** h est qd dicē **Ita** nō est satis. dolendo loquit. tuā reuerentiā nihil mihi
pfuisse nisi vltro. i. sponte vel sine culpa tu potius lacereris ab illis mea offensione. **Hoc** dicē bo-
eciū p tanto qz iniuriati sunt sibi pte phiam. iō magis iniuriati sūt phie qz sibi. z sic phiaz lace-
rauerūt in ipso **Nō** qn boe. vacabat studio fugiebat pfortia stultoz. z qrebat secreta loca ppter
studij. iō putabāt ipm loq cū demonib⁹ z eis sacrificare. **Itē** qz boeciū fere oia q volebat fa-
cere: sua sapia faciebat. iō putabāt cū demonē hie familiarē sibi obsequentē. sic Apuleius opina-
tus est de Socrate q hiet familiarē deū de q fecit libz quē intitulauit **De deo socratis.** **Pos-**
set etiā hec lra sic ptinuari **Ego** vellē p te me excusare. s. o nefas nō pcedo s crimē augeo zc

Hic boe. ont aliā cām sui morbi
z ont se esse pturbatuz ex fame sue
lesione. d. **Sup** deā qdem mala me
satis gūant z quoquo mō possem il-
la ferre. atq; hic cumulo. i. augmen-
tatio accedit nris malis q existia-
tio. i. iudiciuz vel opio plurimoz. i.
vulgarium nō spectat. i. nō respicit
merita rez sicut hō mereat. s. spectat
euentū fortune. i. iudicat hōiem fm
q fortuna se hz circa ipm. et ea tm
iudicat vulgus eē puila a deo que
p̄mendauerit. i. laudabiliora fecerit
felicitas. i. p̄pa fortuna. q sit. i. ex q
seq̄ vt existiatio bō deserat infeli-
ces. vñ me piget. i. tedet reminisci. q
cūt me reū esse: qdā nō. hoc tm dixerī. i. volui dixisse vltimā esse sarcinā. i. gūissimū pond⁹ aduer-
se fortune. qz dū aliqd crimen affigit. i. falso imponit bonis: ipi credunt meruisse. supple illa q ipi
boni pferūt. i. patiunt. z ego bonis oibus pulsus qz i exiliū relegatus. z exutus dignitati
bus. s. sulatu qz damnatione pscriptus. z fedatus. i. maculatus existimatione ego q pus virtute
honestus reputabar: nūc scelere deformis reputor. et tuli. i. recepi supplicij. i. penā ob bñficiū

Metrum quintum

quod infelices incurrit est quod vulgus male de ipsis opinatur. credit enim vulgus ea quae miseri patiuntur quod ex merito talia patiantur.

Dicit boetius. omne se esse perturbatum ex his quae vidit in mundo generaliter. scilicet bonos deprimi et malos extolli dicit. Ego vero video videre. id est cognoscere nefarias officinas. id est malas societates sceleratorum hominum: fluitantes gaudio quod per et leticia et quoniam perditissimum. id est pessimum imminente. id est insistentem novis fraudibus delationum. id est accusationum. et video deo bonos iacere. prostratos. id est depresso terrore nostri discriminis. et etiam video deo quoniam flagiciosum. id est pravum hominem incitari ad audendum. id est ad presumendum facinus. id est peccatum impunitate. id est sine pena. non per se. incitari premiis ad efficiendum. id est ad perpetrandum facinus. id est peccatum. at per se ego video insontes. id est innocentes. non modo. id est non tantum proatos securitate verum etiam defensione. Itaque per se libet. id est placet mihi exclamare ad deum celi quare talia permittat in mundo ut mali exultent: et boni deprimantur. et cum omnia alia certo ordine regat: solos homines et ad eorum regem spernat. et in se sibi sequentibus dicit. Non quod boetio quod erat turbare mentis et in statu miserie. videbat quod mali in hoc mundo essent potentes et viverent impuniti. boni autem impotentes et vident irremunerati. et perbia in quarto huius ipsi solando perbat malos se esse impotentes. et bonos esse potentes. et malis nunquam desse sua supplicia. et bonis nunquam sua premia. Non quod officine dicuntur domus officialium ubi reponuntur ea quae ad ipsos spectant. et ad eorum officia sic sunt cellaria et granaria et alia huiusmodi. Dicit autem accipiunt officine per congregatione malorum. vel etiam iniquas mentes hominum vocat officinas. et dicuntur ab officio eius. id est noceo

Dicit incipit quintum metrum huius primi libri. quod dicitur pindaricum

ab inventore. anapesticum a pede pedante. Est autem anapestus pes trarius dactylo: stans ex primis duabus brevibus et tertia longa syllaba. Et est metrum acatalecticum. id est sine defectu In hoc autem metro boetius exclamat pro prudentia divini nam admiras quod omnia regant a deo propter actus humanos. licet hoc falsum sit. tamen boetio sic videbat secundum statum turbatum Et dividit. primo commendat divinam prudentiam ex gubernatione celestium et terrestrium. et tangit actus humanos non regi a deo. 3. ro gat deum ut regat actus hominum. scilicet ibi. Omnia certo. tertia ibi Quisquis rex. Prima dividit. primo commendat regimur divine prudentie circa celestia. 2. magis circa terrestria. ibi Tu vis variis. Primo dicitur conditor. id est creator orbis stelliferi. id est ferentis stellas. quod nixus. id est adiutus perpetuo solio. id est eterne sedi. versas. id est frequentis ortus celum rapido turbine. id est veloci motu. et cogis sidera pari lege. id est debitu ordine ut ipsa luna nunc. id est aliqui lucida pleno cornu sic in plenilunio. obvia. id est opposita totis flammis. id est lumibus fratris. id est solis. ipsa luna condat. id est abscondat minores stellas quae in plenilunio non videntur propter maius lumen. et tu cogis nunc. id est aliqui ut ipsa luna ex his pallida obscuro cornu. ipsa ex his prior phebos. id est soli perdat. id est amittat lumina. id est lucem. quod dicitur. Tu facis ut luna quanto magis recedit a sole: tanto magis illuminatur. et lumine suo obscurat minores stellas. et quanto magis appropinquat soli tanto plus obscuratur. et tu cogis ut hesperus. id est stella vespertina quae agit argentes. id est frigidus ortus. tunc noctis. id est i crepusculo quod est prima pars noctis sequendo solem. iste hesperus de mane lucifer dicitur. pallens i ortu phebos: iterum mutet sol. tas habenas. id est solitos cursus. nam cum de vespe sequitur solem: et mane procedit ipsum. et tu stringis. id est coartas

Videre autem video: nefarias sceleratorum officinas/gaudio letitiamque fluitantes. perditissimum quoniam novis delationum fraudibus imminente. iacere bonos nostri discriminis terrore prostratos/flagiciosum quoniam ad audendum quidem facinus impunitate/ad efficiendum vero premiis incitari. Insontes autem non modo securitate/vel ipsa etiam defensione proatos. Itaque libet exclamare

Metrum anapesticum pindaricum

O Stelliferi conditor orbis
 Qui perpetuo nixus solio
 Rapido celum turbine versas
 Legemque pati sidera cogis
 Et nunc pleno lucida cornu
 Totis fratris obvia flammis
 Condat stellas luna minores
 Nunc obscuro pallida cornu
 Phebo propior lumina perdat
 Et qui prime tempore noctis
 Agit argentes hesperus ortus
 Solitas iterum mutet habenas
 Phebi pallens lucifer ortu
 Tu frondiflua frigore brume
 Stringis lucem breviora mora
 Tu cum seruida venerit estas
 Agiles nocti dividis horas

lucē. i. diē breuiore moza tpe brume. i. hyemis. frondiflue. i. facientis frondes fluere. z cuz feruida estas venēt. tūc tu diuidis. i. distinguis agiles. i. breues horas noctis. q. d. tu facis q tpe hyema mali noctes sūt plixiores dieb⁹. in tpe estivali ecōuerso Nōndū q de⁹ dī cōditor stelliferi oz bis qz ab ipso dependet celūz tota natura. ex. xij. metaph. Et dī residē in ppetuo solio. qā i celo qd est ppetuū. nā celū est locus deoz z spūum. z oēs/barbari z greci: z q cūqz/purāt deos ec. cū locū qui surū est deo attribuit: tanqz imoztale imoztali coaptātes. pmo celi z mūdi. Et dī vertē celū rapido turbine. **Not⁹** enī firmamētī dī rapidus qz suo motu rapit secū alias speras **Nō** verso sas. ē vbnū frequentatm. z sigficat frequent vtere. z in hoc innuit q celū sp mouet z nō cel sabit. qz dicit Cōmētator **Nō** est timendū q celū stet. Et rō. qz mouēs celū mouet sine fatigatio ne. z sine pena. xij. metaph. **Itē** de⁹ est nixus ppetuo solio. i. pūctus ppetuo celo. **Cū** de⁹ tri plicit ē in vniuerso. s. essentialit seu pntialit. sacralit seu mysterialit. z misericordialit. **Essentialit** sine pntialit ē in sua vera claritate in q ipm hō nunqz vidit sic dīc ppha **Deus** nemo vidit vnqz sic ipse est in ppetuo solio. **Sacralit** seu mysterialit de⁹ est in sacro eucharistie qd rata fide cre dim⁹. **Sz** misericordialit de⁹ est vbiqz fm q dīc scriptura **Mia** dñi plena est fra. Et in puenit dī cū pūmne fm q dīc scriptura **Deus** est vbiqz **Nō** fm **Ugnitionē** soliu ē sedes regalis ex so lidis lignis facta: dīcā a soliditate. i. a firmitate. **Nō** q de⁹ cogit sidera pati legē. nō violenta nec coacta motione. qz nullū violentū ppetuū. s. cogit ea volūtaria ordinatōe obſuare legē. i. de terminatū motū vt tpe eis statuto oriant z occidāt. **Nō** q luna de se ē corpus opacū recipies lumē a solet i ea pte que ē versus solē illuminat. cū aut dirēde opposita sit soli sic in plentunio. tūc lumie suo obſcurat minores stellas. eo q maius lumē offuscat minus. s. cū luna ē in ista pte celi in q est sol sic ptingit in pūctione: tūc supior ps q est versus solem ē illuminata. z inferior ps q ē versus nos ē obſcurata. z tūc nihil videm⁹ de luna. s. cū incipit elongari a sole: tūc ps clō gata: in cipit modicū apparē nobis. z tūc dicim⁹ esse nouilunū. z qnto plus elongat tāro pl⁹ appa ret nob illūinata **Nō** boeci⁹ dicit solē esse frem lune. qz fm fabulas **Jupit** pūbens cū latona genuit ex ea duos gemellos. i. phebū qui dī sol. z dianā que dī luna. z sic fm fabulas sol ē frater lune. **Nō** stella q de vespe sequit solē: z de mane pcedit/hz diuersa noia. ptz p vsum **Lucifer** auroza: ven⁹: vesperus: hesperus idem. **Quō** at sit possibile q eadē stella de vespe sequat solē z de mane pcedat: **Dicit** aliq q hoc nō ptingit in vna z eadē pte anni s. in diuersis. **Dicit** enī q in estate sequit solē. z in hyeme pcedat. **Sz** hoc est p oēs audōres dicentes hoc esse i eodez tpe anni. **Alij** dicūt q mercuri⁹ z ven⁹ sint stelle silis coloris z qntitatis. qz vna qnqz sequit so/ le: alia pcedit. z sic videt esse vna stella q sequit z pcedit. s. hoc nō est. **Ugnitio** dīc q ven⁹ ē al/ tior sole. z loquit fm antiquos astrologos q locauerūt venerē sup solē. **Cū** igit ptingit q ven⁹ z sol sit veniūt ad occasū qz venus ē altior: diutius videt in sero qz sol. eadē rōne citi⁹ videt in mane: quis eque cito discurrāt. **Nā** citi⁹ videntē ascendētia remota qz ppinqua. z diuti⁹ videntē descendētia remota qz ppinqua. lz eqli motu incedāt. **Sz** moderni astrologi locāt venerē s. so/ le. **Alij** dicūt q vna est stella q vno tpe sequit solē: alio tpe pcedit. z dicūt fm **Ptolemeū** q illa stella hz epicyclū in cui⁹ circūferentia deserēt corpus ei⁹. **Est** at epicyclus circūferentia cuius centū ē in circūferentia orbis deserentis. **Nūc** aut est ita q epicyclus veneris sp est cū sole. ita q si ptrahat linea a centro fre p centū epicycli veneris ad firmamentū: eadē linea trāsbīt per centz solis: z nō multū distabit ab eo. **Cū** at ven⁹ feratur in circuitu epicycli: aliqñ erit i eadez linea cū sole. aliqñ pcedit. aliqñ sequit. **Itē** moza solis sup orizontē facit diez. cū dies sit latio solis sup terrā. **Moza** at solis sub orizonte: facit noctez. et qz longiore facit mozā tpe estivali sup orizontē z breuiore sub orizonte. iō dies estiuales longiores sūt noctib⁹. **In** hyeme at sit ecō

Tua vis variū temperat annum
Ut quas boree spiritus aufert
Reuehat mitis zephyrus frō des
Queqz arcturus semina vidit
Syrius altas vrat segetes
Nihil antiqua lege solutum
Linqut pprie stationis opus.

Querso ppter qd dies hyemales breuiores sūt noctib⁹.
Dic boe. pmedat regimen diue puidētie magis cir ca frestria. s. circa ptes anni d. **D** xus tua vis. i. virtus temperat. i. ordinat variū annū. i. diuersas ptes anni vt mitis zephyrus. i. vent⁹ vernalis reuehat. i. reducat frō des quas aufert. i. destruit spūs. i. status boree. z tua vis temperat vt qcūqz semina vidit arcturus illa stella altas. i. longas segetes vrat syrius. i. stella canicula tpe estina li. **Et** subdit. nihil solutū. i. segregatuz antiq. i. etna lege diuine puidētie linqut. i. derelinquit opus pprie statio nis. i. ad qd operandū est statutuz. **Nō** q qtuoz sunt

ptēs anni. s. ver. hyems. autumn⁹. et estas. In vere flat ventus q̄ dī zephyrus q̄ est collateralis fauonij. 7 qz flatus ei⁹ est lenis. idē dī mitis 7 pducit viridia. In hyeme et maxie i principio viget flatus borec q̄ est ventus collateralis aq̄lonis: cui⁹ flatus ē fortis 7 frigidus 7 destruit viridia 7 nudādo arbores. Nō arcturus ē stella circa maiore vrsam q̄ dī vidē semina. qz tpe sui ortus q̄ orit cū sole: sic seminat. sic in autūno. Itē de arcturo dicit Jst. i. li. etym. Arcturus ē sidus p⁹ cau dā maioris vrsē positū. 7 orit tpe autumnali. S; dicit Vegeci⁹ arcturū oriri post idus septēbris xvij. kal. octobris. Nō sirius est stella q̄ alio noie dī canicula. Et dī a siren qd ē tradus ppter longū tractū caloris. 7 apparet cū sol est i cācro. 7 dī vtere segetes. i. maturare. Itē dicit Jst. Canicula ē stella. 7 dī sirius q̄ estiuus mēsb⁹ i medio centro celi ē. 7 iūcta cū sole duplicat calor ei⁹ et dissoluunt corpaz euaporāt. a q̄ stella dicunt dies caniculares in q̄bus molestē sūt purgatōes

In ista pte boe. tāgit ad⁹ hoīm nō regi a pudentia dina: s; derelictos regimī fortune d. De⁹ tu gubernās oia certo fine. i. certo ordine ad finē. 7 respicis. i. spernis regē solos ad⁹ hoīm. q̄ o rector deus tu merito cohibē. i. coerearis. Cur lubrica. i. instabilis forma vsat. i. vtit tātas vices. i. alternationes. qz ipa pmit insontes. i. inocētes noxia pena: debita sceleris. i. homi scelerato. 7 pueris mores. i. hoies pueri i morib⁹ resident in cello solio. i. i alto loco. 7 ipi nocētes. i. mali calcāt sancta colla. i. colla scōz hoīm iusta vice. i. alternatione. q̄ sci potius deberēt calcare colla nocentū q̄ ecōuerso. 7 clara vtrius. i. hō clare vtrius iacet p̄dita. i. abscōdita obscuris tenebris. i. ab hoib⁹ vicio obscuraris. 7 iustus hō tulit. i. sustulit crimē iniq̄ hoīs. et p̄iuria nil nocet ipsis iniq̄s. nec fraus compta. i. ornata mēdaciū colore. i. falsa apparētia nocet ipsis s; cū p̄auis libuit vti virib⁹. i. exerce vires. q̄s p̄uos metuūt inumeri ppli. i. vulgāres tunc ipsi gaudent subdē. i. sup̄lāt: ac sumos reges. i. bonos 7 sapientes. qz ē alios regere et gubernare. Itē deus oia gubernat certo fine qz dicit Cōment. p. metaph. De⁹ ē mensura oim 7 regula 7 infallibilis vtz metz. Idē dicit pmo ce. 7 mū. Entia diuina nos gubernāt 7 regūt: i nobis sūt q̄i finis. Itē illd qd est sapientissimū. regit certo fine. cū sapientis ē regē. s; deus ē sapientissim⁹ eo q̄ sapia a deo p̄cessit. Un serā p̄tura Dis sapia a deo est. Nō boecius vidit i mūdo bonos deprimi: 7 malos exaltari: cū tñ poti⁹ fieret ecōuerso. Itē sibi videbat q̄ adūs 7 opationes hoīm nō regerent a deo. s; magis a fortuna q̄ hūc hūliat 7 hūc exaltat. Ideo ipse deo p̄querit

Hic boe. rogat vt deus regat adūs hoīm 7 hoies sic regit celū. d. Q̄squis de⁹ es tu q̄ nēdis. i. iūgis federa. i. cōcordias rez. respice miseras tras. i. hoies in fris habitantes. nos eni hoies nō sum⁹ vilis ps s; valde nobilis tanti tui opis. i. mūdi: nos q̄rimur. i. p̄cutimur salo. i. mari 7 amaritudini fortune. Itē tu deus p̄pme. i. restringe rapidos flūctus. i. magnos impetus fortune. 7 eo fedē. i. regimie q̄ regis imensuz celū. tu firma. i. robora stabiles tras. i. hoies stabiles in tra. Nō boecius dicit hoiem nō esse vilē partē mūdi qz scribit in plogo li. de pomo Aristotelis. Nō est dignissima creatura: silitudo oim: ad imaginē dei fact⁹. et. ij. de aia: qdāmō aia puenit cū oibus creaturis. Cōuenit eni cū angelis i intelligēdo. cū brutis i sentiēdo. cū plātis in vegetādo. cū lapidib⁹ in essēdo. Nō boecius p̄pat fortunā salo. i. mari. Sic eni nauis vndis marinis iactat nūc in altū. nūc in p̄fundū. sic hō p̄ fortunā nūc in p̄speritate leuat. nūc in aduersitate deijcit.

Omnia certo fine gubernans
 Hominum solos respicis adūs
 Merito rector cohibere modo
 Nam cur tantas lubrica versat
 Fortuna vices? premit insontes
 Debita sceleri noxia pena
 At peruersi resident cello
 Nores solio. sanctaqz calcant
 Iniusta vice colla nocentes
 Latet obscuris condita virtus
 Clara tenebris. iustus qz tulit
 Crimen iniqui
 Nil periuria. nil nocet ipsis
 Fraus mendacij compta colore
 Sed cum libuit viribus vti
 Quos innumeri metuunt populi
 Summos gaudent subdere reges
 Ideo ipse deo p̄querit

O iam miseras respice terras
 Quisquis rerum federa nēdis
 Operis tanti pars non vilis
 Homines. quatimur fortune salo
 Rapidos rector compume flūct⁹
 Et quo celum regis immensum
 Firma stabiles federe terras

Cōuenit eni cū angelis i in creaturis. Cōuenit eni cū angelis i in

Prosa quinta

Increpacio philosophie cur se exulē patet ppter longinquitatem urbis cū eius patria sit padisus.

Nec ubi p̄tinuato dolore delatruui: illa vultu placi
do nihilq; meis questib⁹ mora. **P.** Cū te inq̄
mestū lachrymātēq; vidisset/ ilico miser exulēq; cog
nouit. Sed q̄ id longinquū esset exilium: nisi tua p̄di
disset oratio nesciebā. **S.** tu q̄ p̄cul a patria/ nō q̄dez
pulsus es: s; aberrasti. **A.** si te pulsū existimari mauis
te poti⁹ ipse pepulisti. **N.** id q̄dem de te nunq; cuiq;
fas fuisset. **S.** enī cui⁹ oriūduus sis patrie remiscaris:
nō vti atheniensū quōdā multitudis imperio regit:
s; eius vn⁹ dñs est/ r vn⁹ rex/ vnus r p̄nceps q̄ regit
eam. qui frequentia ciuiū/ nō depulsione letatur. **C.**
ius agi frenis atq; obtēperare iusticie: sūma libertas
ē. **A.** ignoras illā tue ciuitatis antiq̄simā legē: qua
sancitū est ei ius exulare nō esse: q̄squis in ea sedē sū
dare maluerit? **N.** q̄ vallo eius ac munimine p̄tinet:
nullus metus ē ne exul esse mereat. **A.** q̄squis inha/
bitare eā velle desierit: parit̄ desinit etiam mereri.

fuisse fas. i. licitū. cuiq; s. hoi. **S.** enī remiscaris. i. recorderis cui⁹ patrie. i. de q̄ patria sis oriū/
dus. i. nat⁹. nō vti p̄ sic citas atheniensū q̄ndā regit impio. i. ex p̄cepto multitudis. i. multoz re/
toz. **S.** equit grecū qd̄ tātū valet in latio. s. vn⁹ ē dñs r vn⁹ rex. vn⁹ r p̄nceps q̄ gaudet de fre
quetia. i. frequeti inbitatione ciuiū. i. incolaz. r nō depulsione. **C.** cui⁹ regis agi. i. duci frenis. i. p̄ce/
pris. atq; p̄ et. obepare. i. obedire iusticie sūma ē libertas. **A.** n. p̄ nunq̄d ignoras illā antiq̄simaz
legē. i. statutū tue citatis. i. recte rōnis q̄ sancitūz. i. p̄firmatū ē ius nō eē. i. ad eā nō p̄tinet exulare
. i. exiliū pati q̄squis. i. q̄cunq; maluerit. i. optauerit sūdare. i. locare in ea citate sedē. i. inbitationem
suā. **N.** p̄ qz qui p̄tinet. i. p̄hendit vallo ac munime ei⁹. i. citatis. nlls metus. i. timor ē illi ve
mereat esse exul. at p̄ s. q̄squis desierit. i. cessauerit velle inbitare ip̄am citatē: parit̄ desinit etiaz
mereri. i. meritū p̄seq. **N.** q̄ delatrare p̄prie est canū. in p̄posito at̄ delatrare est vrgente dolore
rōnem loq̄. **A.** sic boeci⁹ qz dixit ad⁹ hoim nō regi a deo: rōnem loquebat. s. dic̄ se delat̄sse

N. nō est hois sapientis moueri ex his q̄ dicunt̄ ab insipiente rōnem. s. magis debet insipi
entē instruē r p̄solari. s. p̄bia nō fuit mora ex questibus boeci⁹ s. magis ip̄z p̄solabat. **N.** p̄bia
cognouit boeciū esse miser r exulē. **M.** miser est ille cui⁹ anim⁹ sequit̄ mutationē rex t̄p̄atuz. ita q̄
extollit̄ in p̄speris r depmit̄ i aduersis. **E.** xul in p̄posito est ille nō qui mutat regione: s. q̄ agit r
rōnem. **N.** q̄ p̄ lachrymas p̄t cognosci q̄ rō hois sit turbata. s. q̄ntū turbata sit nō cognoscit̄
nisi finone dolentis. s. dic̄ p̄bia lachrymis cognouit te eē exulē. s. q̄ntū esset exiliū nesciebam nisi
tua oīo mihi p̄didisset. **N.** ille pulsus est a patria q̄ oīo rōnem amittit. s. ille aberrat q̄ infra
patriā in aliq̄ rōnem retinet: r in aliq̄ amittit. **B.** oeci⁹ at̄ nō erat pulsus p̄cul a patria qz nō totā
rōnem amiserat. credebat enī oīa regi a deo. s. in hoc aberrabat q̄ ad⁹ hoim a deo regi nō puta/
bat. **N.** de patria hois q̄ est recta rō loquit̄. **S.** enī in de rem. foris. dicēs. **P.** patria est vbiq; qz
bō bñ est. illud at̄ qd̄ bñ in hoie est: nō in loco ē. **I.** n hois inq; p̄tate est: si sapiēs est non peregrī
nat̄. s. stultus: exulat. **N.** a patria rōnis nlls boeciū expulit nisi ip̄e scipm. qz boeci⁹ nō aliens

D.ic incipit q̄n
ta pla h⁹ p̄mi li. i.
q̄ boeci⁹ ont̄ quō
phia se habuit ad

suaz querimoniā. r qd̄ ex ea cogno
uerit. r⁹ p̄bia qd̄a dicta boeci⁹ irra/
tionabilia paruipēdit. 3⁹ s̄ breuita
te recolligit ea q̄ ip̄m boeciūz p̄tur
babāt. q̄rto p̄bia dat modū remede
di ip̄m boeciū. s. dā ibi. Itaq; nō tā
stia ibi. **E.** tu qd̄ de tuis. q̄rta ibi.
S. qm̄ plim⁹. **D.**ic p⁹. **P.**ostq; ego
boeci⁹ delatruui. i. r̄ r̄atōnez locut⁹
sū. hec supple p̄dita p̄tinuato dolo
re. i. assidua turbatōe. illa. s. p̄bia pla
cido vultu nihil mora ē. i. irata me/
is questib⁹. i. de meis q̄rimonijs in/
quit. i. dixit. **C.**ū. i. qm̄ ego vidisset te
boeciū mestū. i. tristē. qz p̄ et. lachry
mātē. i. stentē. ilico. i. statū p̄gnoui te
miserū. qz p̄ et. exulē. s. q̄ longinquū
. i. remotū esset exiliū ego nesciebat
. i. ignorabā nisi tua oīo. i. sermo mi
hi p̄didisset. i. renclasset. s. tu. s. boeci⁹
qd̄ p̄ certo nō es pulsus qz p̄cul. i.
valde remoz a patria. i. a iudicō rō
nis. s. aberrasti. i. xuiasti. at p̄ s. si te
mauis. i. magis vis estiare pulsus a
patria poti⁹ supple tu ipse pepulisti
te boeciūz. nam p̄ quia. qd̄em p̄ cer
to. id supple repellē te a patria nōq;

Prosa quinta .li.i.

Impetu s̄ pprio defectu terminos z limites rōnis exiit. **N**ō ciuitas atheniensū regebat impērio multitudinis. p̄mo enī eā regebāt reges: postea succedente tpe p̄ncipes. tandem p̄ regimie eius singulis annis eligebant. xxxviii. sapientes. s̄ patria rōnis tm̄ vno p̄ncipe regit. s̄. deo q̄ ē regis recte rōnis. **N**ō hō dī oriūda p̄ria rōnis inq̄ntū aīa ei⁹ itellec̄tia q̄ vtit̄ recta rōne a deo oriūda

Nō in tantū hō manet in patria rōnis in q̄ntū deo subūct̄ z legi diuic. z qz d̄ in subiectione suoz delectat̄. iō letat̄ in multitudine ciuū. z nō in expulsionē eoz. **R**epellit̄ at̄ aliq̄s a patria rōnis deo rebellādo: et a recta rōne recedendo. **N**ō q̄ obtemperat̄ se deo est sūme liber. qz in q̄ntū aliq̄s agit s̄m rectā rōnem in tantū est liber. s̄ p̄ obtpare se deo hō maxie agit s̄m rōnem. s̄ talis maxie liber est. **U**n̄ Sen. li. ep̄ dicit **Q**ueris que sit libertas. libertas vera est nllī rei preter q̄s deo seruire. eq̄nimit̄ p̄sperat̄ aduersa ferre. z fortunā in equū ducē. **N**ō q̄ a citate rōnis nlls exultat̄ nisi p̄ affectionē t̄paliū. talis at̄ affectio est volūtaria z iō sola volūtate aliq̄s exultat̄ a tali citate. z qz talis affectio nō p̄t hoīez occupare q̄diu est infra terminos recte rōnis. iō dicit̄ phia. **N**am q̄ vallo eius. zc.

Dic phia q̄dā dīc̄ta irrōnabilia boeci p̄cipēdit. d. **E**t q̄ aberrasti a patria rōnis. itaqz p̄ ergo. non tā. i. nō tantū facies. i. dispositio h̄ loci. i. exiliū. q̄s. i. q̄ntū tua facies. i. interiōr dispositio mētis tue mouet me. i. p̄turbat me phiam. q̄ deiecta est ad ueritate fortune. **E**t qz sup̄eri⁹ cōi

questus fuit de carentia bibliothecae librorū: istā carentiā parūpendens phia dicit. nec ego phia req̄ro. i. inuestigo parietes bibliothecae comptos. i. ornatos eboze. i. ossib⁹ elephantū. ac p̄ etiā. viēro. i. gemis p̄ciosis. q̄s. i. inq̄ntū supple ego req̄ro sedē. i. tranquillitatē tue mētis i qua mēte nō collocari. i. nō posui libros. s̄ illud qd̄ facit̄ precii. i. p̄ciositatē libris. s̄. sentētias meoz librorū. **N**ō q̄ boeci⁹. s̄. p̄querendo de statu suo solū deplangit̄ incōmoda corpalia: nō curās deiectionē animi sui. vñ phia p̄ hoc: solū deplangit̄ sui animi deiectionē. z incōmoda corpalia p̄cipēdit. **E**t qz sup̄ius. iiii. p̄sa dixit boeci⁹. **N**ūquid nō mouet te facies h̄ loci. iō phia s̄ sibi r̄ndens dicit. mltro plus moueor p̄t̄ animi deiectionē q̄ p̄t̄ locū exiliū in q̄ existis. **H**ō enī fortis aīo oī loco vtit̄ p̄ patria. vñ **Q**uid. in li. de fasti. **O**mne solū forti patria est vt piscibus equoz. **E**t qz etiā p̄questus fuit de bibliotheca r̄ndet phia q̄ ipsa poti⁹ deplangat̄ s̄nias librorū quas p̄ obliuionē perdidit q̄s carentias bibliothecae et librorū.

Dic phia s̄ breuitate recolligit q̄ boeciū p̄turbauerūt. d. **E**t tu boeci dixisti vera de tuis meritis. i. factis in cōe bonū. i. p̄t̄ utilitatē oīm hoīm. s̄ dixisti pauca supple b̄nficia tibi euenisse p̄ multitudinē gestorū. i. factorū tuoz. et tu mēorasti. i. recitasti nota. i. manifesta cūctis hoīb⁹. z honestate scz de saluatione senatus. vel falsitate. i. p̄pilatione falsaz l̄raz obiectorū. i. imputatorū tibi. q̄dē p̄ certo tū stric̄tim putasti. i. existia/ sti attingendū supple esse recte. i. rōnabilit̄ de scelerib⁹. i. de vicijs. qz p̄ et fraudibus. i. deceptionib⁹ delatorū. i. accusantū q̄ ea. i. oīa ista celebrant̄. i. memorent̄ meli⁹. qz pro et. vberius. i. copiosius ore. i. sermone vulgi recognoscentis. i. memoratis oīa. etiā tu boeci increpuisti vehement̄. i. fortit̄ factū. i. opus iniusti senat⁹ supple totius. et tu etiā voluisti de n̄ra eriminatione. i. vitupatione. z etiaz tu fleuisti. i. defleuisti damna. i. crimina lese opionis. i. maculate fame tue. **P**ostreō. i. vltio doloꝝ incādūit aduersus fortunā. i. s̄ fortunā. qz p̄ ei sup

Itaqz non tā me loci huius q̄ tua facies mouet **N**ec bibliothecae potius comptos eboze ac vitro parietes q̄ tue mentis sedez requiro. **I**n qua non libros s̄ id quod libris precii facit: librorū quondā meoz sententias collocavi

Et tu q̄dem de tuis in p̄mune bonū meritis vera q̄dem: s̄ pro multitudine gestorū tibi pauca dixisti. **D**e obiectorū tibi v̄l honestate vel falsitate/ cunctis nota memorasti. **D**e sceleribus fraudibus q̄ delatorū recte tu q̄dem stric̄tim attingendū putasti. eo q̄ ea melius vberiusq̄ recognosceris oīa vulgi ore celebrent. **I**n crepuisti etiā vehement̄ iniusti factū senatus. **D**e nostra etiam criminatione voluisti. **L**ese quoqz opionis damna fleuisti. **P**ostremo aduersus fortunā doloꝝ incādūit p̄questusq̄ nō eque meritis premia pensari. **I**n extremo margine muse sciēntis vtiqz celū tras quoqz pax regetet vota posuisti.

Metrum sextum

ple tu boeci questus es non pensari. i. rebus equa. i. digna premia meritis. i. p. meritis. In extre-
mo. i. in fine sciuntis musc. i. furientis metri tu apposuisti. i. dixisti vota. i. pces q. ea par. supple di-
vine prudentie reger. frax. i. hoies frenos vti p. sic regit celum. Non q. ista oia fuerit ca. p. turba-
tionis metis boeci. z. praetant. ea in q. rta. p. rta. z. in fine metri. **S**telliferi.

Sed qm plurim' tibi affectuum tumultus incubuit di-
uersus te dolor/ira/meror q. distrahit. vti nunc mens-
tis es. nondum te validiora remedia pringunt. Itaq. le-
uioribus paulisper vtemur. vt que i. tumorē p. turba-
tionibus influentib' induruerunt: ad acrioris vim mei-
dicamē recipiendā tactu blandiore mollescant.

medijs vt ea q. induruerunt. i. indurauerunt in tumorē. i. inflaturā. p. turbationib' .i. tristitij animi
influentib' .i. euentib' et vt illa mollescant. i. mollia fiant blandiore tactu. i. leuiori medicina ad
recipiendā vim acrioris. i. fortioris medicamē. **N**ō q. boeci' fuit distra' multitudinē affecti-
onū. i. ira: merorē z. dolore. Nā ira trahit hoīem ad viciā. dolor ad despationē. meror ad totius
mentis aggrauationē. iō dicit p. b'ia q. sua p. turbatio iā nō possit sustinē fortiora remedia. s. velit
sibi adhibē leuia vt p. talia p. patus z. dispositus p. sequent' possit p. cepe remedia acriora.

Metrum glyconicum choriambicum.

Dum p. hebi radijs graue
Lancris sidus inestuat
Lum qui larga negantibus
Sulcis semina credidit
Elusus cereris fide
Quernas pergat ad arbores
Nunq. purpureum nemus
Lecturus violas petas
Lum seuis aquilonibus
Stridens campus inhorruit
Nec queras auida manu
Vernos stringere palmites
Vuis si libeat frui
Autumno potius sua
Bacchus munera contulit

choriambicū a pede p. dñante. Est aut. choriambus pes con-
stans ex prima et vltima longa z. duabus medijs breuib'.
Unde p. mus pes h' metri est spondus. scd. s. choriambus.
tertius pirrhikius qui est pes constans ex duabus breui-
bus. z. loco eius aliq. ponit iambus q. p. stat ex prima bre-
ui z. vltima longa. In hoc g. metro p. b'ia p. bat dictū su-
um p. exempla. dicit enī q. boecio. p. nūc non puenirent re-
media fortia. s. alio tpe. p. bat g. q. oia requirāt tps. d. s. mī
natū. z. si fiat extra suū tps. nō p. sperant. Et hoc p. bat tri-
bus exemplis. 1. tangit tpa. nō p. misceri q. deus distingit.
ibi Signat tpa. Primū exemplū est de semie. qd. si semi-
nat nō debito tpe nō p. fert fructū. vt si q. s. semiare i. iulio
vel i. augusto. vñ dicit sic in lra. Cū p. qn. graue sidus can-
cri illi' signi inestuat. i. inardescit radijs p. hebi. i. solis. tuz
.i. in illo. tpe q. credidit. i. p. misit larga. i. copiosa semia sul-
cis. i. cauernis tre negantib' supple spem mēstis. talis elu-
sus. i. frustrat' fide. i. bñficio cereris. i. de frugū p. gat. i. ac-
cedat ad arbores quernas. i. quercū z. vescat fructib' ea-
rū. Tūc ponit scdm. exempluz. de florib' q. s. hō frustra
querit tpe. h. yemali: cū tps. eoz. sit in vere. vñ dicit in lra.
Tu lectur'. i. collecturus violas tales flores nunq. petas
.i. accedas purpureū nemus. i. floridā siluā. cū. i. qn. capus
stridens. i. sonans inhorruit. i. horribilit' apparuit seuis aq-
lonib'. i. crudelib' ventis h. yemalib'. Tūc ponit trium
exemplū. z. est de vuis que mature sūt in autumno. z. ideo

frustra q. rnt tpe. s. nali. vñ dicit in lra. Si libeat frui vuis non q. ras auida. i. cupida manu stringē
vernos palmites. i. s. nales vites. q. bacchus de' vini poti'. p. tulit sua munera. i. vvas autumno
.i. tpe. autumnali. **N**ō q. sidus cācri dī graue q. sole exñte i. cācro: hoies g. uant nimio calore.
q. tpe nō est seminandū. q. ad hoc q. semen p. ualescat req. rit humor q. calore solis feruido tpe re-
soluit z. euaporat. **N**ō fm. fabulas cū pluto rapuerat Proserpinā: mī eius cerces quercus ipam
in tris z. nō inueniens denegauit hoib' bñficiū frugū. z. tūc hoies p. gebāt ad arbores quercū z.
comedebāt glādes. z. sic loquit p. b'ia in lra. **N**ō strideo des. vel strido dis. est fortit' sonare vt
dentes p. cutē vel frendē. **D**

Prosa sexta

Dic ont phia tpa nō pmisceri q̄ deus distingit. d. **De** signat .i. ordinat tpa aptans ea p̄p̄is officijs. nec ipse de^o patit misceri vices. i. alinationes tempoz. ita q̄ tps vni officio deputatū p̄ueniat alteri q̄s vices tpm ipe coeruit. i. distinxit. **Et** addit **Sicut** querēs aliq̄ tpe nō debito frustra in q̄rendo. sic illud qd̄ deserit certū ordinē p̄cipiti. i. festina via: illud nō h̄z letos exitus. i. p̄sp̄erū euentū. **Sic** a fili si phia relicto debito tpe misstrasset boecio fortē medicinā nō fuisset p̄sp̄ata i medicādo ip̄m. **Nō** q̄ p̄ debito ordinē res p̄seruat i suo esse ⁊ in sui natura. ⁊ qd̄ deficit ab ordie etiā deficit ab esse. vñ **Boecius** q̄rto h̄. sc̄da p̄sa. **Est** enī qd̄ retinet ordinē suatq̄ naturā. qd̄ nō ab h̄ deficit: esse qd̄ i sui natura sitū est derelinq̄t. **Propt̄** qd̄ debit^o ordo in oibus est obseruādu. **Un̄** poeta. **Est** ordo sūma limes sapiētis i arte. **Ergo** dic phia qd̄ p̄cipiti via. **Nō** om̄e agens in agēdo debet p̄stitūre sibi bonū finē q̄ rōne boni finis agens meret. ⁊ rōne mali finis demeret. **Un̄** poeta. **Non** dat̄ ex templo bō post p̄mordia merces **Cōgrua**. s̄ reāus p̄mia finis h̄z. **Cū** igit̄ inordinatio impediāt bonitatem finis. iō vitanda est.

Nec est se^z ⁊ vltia p̄sa h̄^o p̄mi. i. q̄ phia inquit cāz radicalez infirmitatis boeci ex q̄busdā interrogatiōib^o. **Et** p̄mo phia captat beniuolentiā boeci. 2° ponit suas interrogatiōnes. ibi. **Cū** illa. **Dic** p̄mo **O** boeci anteq̄ adhibeā tibi remedia ne p̄ nūqd̄ pater. i. admitt. me phiaz p̄mū pauculis rogationib^o. i. interrogatiōib^o attingē p̄ cognitionē atq̄ tentare. i. rimari statū. i. dispōnem tue mentis vt intelligā. i. cognoscā q̄s sit modus tue curationis. i. sanationis. nō p̄ s̄ ego boeci^o inquā. i. dixi tu phia rogato. i. interrogato tuo arbitrato. i. fm̄ tuā volūtate q̄ voles. vt p̄ sic responsurū. i. volentē resp̄dere

Nō q̄ phia more boni medici nō solū scrutat̄ cās doloris p̄ signa extrinseca sic medici p̄ vrinā ⁊ pulsum. q̄ hec signa q̄q̄ fallūt: s̄ etiā scrutat̄ cās doloris boeci p̄ r̄nsionē ad q̄ones. **Et** p̄mo captat ei^o beniuolentiā: reddendo ip̄m attentū p̄ hoc qd̄ dicit pauculis rogationib^o. **Nō** q̄ infirmi h̄nt naturalē impotentia nihil pariendi. q̄ ex facili p̄turbant̄ non solū p̄ multas interrogatiōnes s̄ ex vna sola. **Volens** ergo phia mouere paucas q̄stiones boecio infirmo captat p̄mo eius beniuolentiā

Dic phia facit interrogatiōnes. 2° cās toti^o infirmitatis ex r̄nsionib^o boeci recolligit. 3° ont ip̄m curabile esse dando modū p̄cedēti circa curationē ei^o. sc̄da ibi. **Quare** plenissime. etia ibi. **Sed** sospitatis auctor. **Primo** phia q̄rit de mūdi gubernatione. 2° de circūstarijs gubernationis. ibi. **Sz** dic mihi. **Adhuc** diuidit q̄ p̄mo phia q̄rit. 2° boeci r̄ndet. 3° phia eius r̄nsionem approbat dices q̄ o boeci putas hunc mū dū agi. i. regi temerarijs. q̄ p̄ et fortuitis casib^o. i. euentib^o. an. i. nunqd̄ tu credis nullū regimen rōnis. i. p̄ uidentie diuine inesse ei mūdo. ego boeci^o inquā. i. dixi. atq̄. i. certe non existiauerim. i. putauerim vllō mō vt tanceria entia moueant. i. regant̄ fortuita temeritate. i. improuisa stulticia. s̄ scio deū p̄ditore. i. creatore p̄sidere suo operi. i. sue creationi. nec dies fueris vnq̄. i. in aliq̄ tpe q̄ dies d̄pellat. i. re/

Signat tempora proprijs
Aptans officijs deus
Nec quas ipse coeruit
Misceri patitur vices
Sic quod precipiti via
Certum deserit ordinem
Letos non habet exitus.

Inquisitio egritudinis.

Qrimū igit̄ inquit pateris ne me pauculis rogationib^o statū tue mentis attingē atq̄ tentare. vt qui mod^o sit tue curationis intelligā? **B.** **Tu** nō arbitrato inquā tuo que voles vt responsurū rogato

P. **Tum** illa. **Incuncte** inq̄t munduz temerarijs agi fortuitisq̄ casibus putas: an vlluz credis ei regimen inesse rationis? **B.** **Atq̄** inquā nullo existiauerim mō vt fortuita temeritate: t̄acerta moueantur. vep̄ operi suo/conditore p̄sidiē deuz scio. nec vnq̄ fuerit dies q̄ me ab hac sententie veritate depellat. **P.** **Ita** ē inquit. **Nā** id etiā paulo ante cecinisti. hoiesq̄ tm̄ diuine exortes cure esse deplorasti. **Nam** de ceteris quin ratione regerentur/nihil mouebare. **Dape** aut̄ vehementē admiror cur i tam salubri sententia locat^o egrotēs. **Sz** altius p̄scrutemur. nescio qd̄ abesse cōiecto.

moueat me boeciū ab hac veritate sententie iā dicte. **Tūc** phia approbās ei⁹ rñsionē. **Phia** in q̄r
 .i. dixit. itaq; est. nā tu cecinisti. i. dixisti etiā illud pauloante. i. in q̄nto metro hui⁹ p̄mi. q; p et tu
 deplorasti. i. planxisti t̄m. i. solūmō ipsos hoies esse exortes. i. carentes vel nō p̄ticipes dīne cure
 .i. p̄uidētie. nāq; p q; tu nihil mouebare. i. dubitasti de ceteris. i. creaturis. q̄n regerent rōne. i.
 p̄uidētie dei. aut p h. pape ē intectio admirātis. ego admiroz vehemēt q; tu locat⁹. i. posit⁹ in
 tā salubri s̄nā egrotēs. i. languēas. vey p h nos p̄scrutemur altius. i. p̄fundi⁹ ego nescio quid sup
 ple sit illud. ego p̄iecto. i. opinor abesse tibi q̄d. i. aliqd. **Nō** q; infirmitas boeciū p̄tim fuit ex or/
 dinata affectiōne inq̄ntū boeci⁹ voluit de sp̄aliū rez amissione. 7 parti fuit ex fallā exstimatione
 q̄ntū ad duo. **Estimabat** enī malos hoies esse felices et potentes. 2° estimabat hoies non regi a
 dīna p̄uidētia. 3° phia inq̄rit cām radicalē p̄t quā boeci⁹ incidit in istas incōmoditates. 7 q; ra
 dix totius morbi fuit ignorātia dīne gubernationis q̄ntū ad hoies. iō p̄mo q̄rit de mundi guber
 natione. **Nō** q; boeci⁹ inuit duas rōnes q; mūd⁹ regat a deo. p̄mā ibi tācerta. q; talis est. **Ea** q;
 sūt certa 7 determinata: nō regunt a casuz a fortūa. cū regimē taliū sit incertū. s̄ certia h⁹ mūdi sūt
 certa q; a certis causis p̄ducta. **Sed** am rōnem innuit ibi. **Vex** opi suo. q; talis ē. **Causatū** regit
 a sua cā. s̄ deus est cā mūdi. cū ab ipso dependeat celūz tota natura. 3° c. **Nō** phia rōnabiliter
 mirat q; boeci⁹ credēs mūdū regi a deo putabat hoies nō regi ab ipso. q; posset phia sic arguē.
De⁹ regit mūdū fm te boeciū. s̄ hoies sūt p̄ncipalis ps mundi sic prius dixisti in metro. operis
 tāti ps nō vilis. 3° hoies regunt a deo.

Sed dic mihi. qm̄ a deo mūdū regi nō ambigis. q̄bus
 etiā gubernaculis regat aduertis? **B.** Vix in quā ro
 gationis tue sententiā nosco. nedū ad inq̄sita respon/
 dere queaz. **P.** Num me inq̄t fefellit abesse aliquid. p
 quod velut hiantī valli robore in animū tuū pertur/
 bationū morbus inreperit.

Dic phia q̄rit de circumstantijs
 gubernatiōis mūdi. 2° q; res guber
 nate dirigunt in suū finē. iō scdo q;
 rit de fine rez: 7 q; gubernatio dei
 fm rei veritatē etiā est circa hoies
 iō t̄rio q̄rit de cognitōe hois. scda
 ibi. **S; dic** mihi. scia ibi **Sed** hoc
 quoq; **Primo** dicit **S; o** boeci dic
 mihi phie qm̄ nō ambigis. i. nō du/
 bitas mūdū regi. i. gubernari a deo. etiā nūqd aduertis. i. cognoscis q̄bus gubernaculis mūdū
 regat? **Ego** boeci⁹ in quā. i. dixi. vix nosco sciam. i. intellectū tue rogationis. i. inrogatōis. nedū
 .i. adhuc nō. queā. i. possū r̄ndere ad inq̄sita. i. ad inrogata. supple phia inq̄t. i. dixit. non fefellit. i.
 nō decepit me. i. phiam abesse. i. deficē tibi aliqd p qd velut hiantē. i. patente robore. i. firmitate
 valli. i. munitionis morbus p̄urbationū inreperit. i. subintrauerit in tuū animū. q. d. nūqd verū
 fuit qd p̄dixi tibi aliqd abesse: p qd abesse siue p quē defectū dolor intrauit te sic aptū hostium.

Nō q; de⁹ nō regit mūdū aliq̄b⁹ gubernaculis extrisec⁹. q; sic nō esset p se sufficientissimus. s̄
 regit sp̄m sua potētia q; at̄buit p̄i. sua sapia q; at̄buit filio. sua pietate 7 clemētia q; at̄buit sp̄i
 scō. 7 de h p̄bit in 2° h⁹. **Nō** illd qd aliq̄s hō vix itelligit: aliq̄ mō itelligit lz cū difficultate.
 ex h 3° q; boeci⁹ dic se vix itelligē inrogationē phie: inuit se aliq̄ mō itelligē. t̄n cū difficultate
 p̄t dolorē opprimētē rōnez. 7 iō r̄ndē nō potuit. **Nō** qn robur valli alicui⁹ munitionis hiat p̄t
 aliqua rupturā i eo factā tūc hostes ingrediunt munitionē. sic a sili qn munimē rōnis q; anim⁹ mu
 nit. tanq; vallo hiat p̄t defectū alicui⁹ cognitōis tūc n̄ario p̄turbatōes affectū s̄intrāt animū

Sed dic mihi Demisti ne q̄s sit rez finis. quo ve to
 tius nature tendat intentio? **B.** Audierā in quā. s̄ me
 moriā meror̄ hebetavit. **P.** Atq; scis vnde cūcta pro
 cesserint? **B.** Noui in quā. deūq; esse respōdi. **P.** Et
 qui fieri p̄t/ vt principio cognito/ quis sit rez finis ig
 nores? **Vex** hi p̄turbatiouū mores/ ea valentia ē/ vt
 mouere quidem loco hoiem possint: conuellere autē
 sibi q; totū extirpare non possint.

Et dixit phia. et qui. i. quō
 oim rez. **Et** dixit phia. et qui. i. quō
 p̄t fieri hoc vt cognito. i. noto principio. i. oim rez ignores. i. hescias q̄s sit finis rez supple oim.

Prosa sexta

vez p h. hi mores pturbationū sūt z ea valentia. i. vigor vel ptās pturbationū est vt qdē. i. cer te possunt mouē hoīem loco. i. a stabilitate pfecte cognitionis. aut p h nō pnt euellē supple radici/ tus. qz p et extirpare. i. eradicare sibi totū. **Nō** p hia rōnabilit̄ qrit boeciū an cognoscat finem oīm rez qz finis est cā cāz. z est optimū cui⁹ grā alia sūt. p̄t qd̄ ignorato fine: nihil pfecte cog/ noscit eoz q̄ sūt ad finē. nā fm exigentiā finis cetera moderant̄. **Nō** qm̄ pncipiū z finis coin cidūt in vñ. sic in circulo idem est pncipiū z finis: tūc videt̄ mirabile q̄ tūc pncipiū cognoscat̄ z finis ignoret̄. **Cū** ḡ deus sit pncipiū z finis oīm rez: cognito ipō sub rōne pncipiū: videt̄ etiaz cognosci sub rōne finis. **Q**uāt̄ deus sit pncipiū oīm pz qz ab ipso deriuatū est singulis essez vi uere. pmo ccl. z mū. **Q**uāt̄ sit finis oīm pz qz grā ei⁹ oīa sūt z ad ipm̄ ordinant̄. nā in rebus cō stantib⁹ ex arte z natura sp̄ vilius est p̄t meli⁹. **D**eus at̄ est optimū eoz q̄ in natura sūt ex pro/ emio metaphy⁹. **Nō** lz pturbati aliqlem cognitionē rez habeant. tū impediunt̄ ne pfecte cog noscāt. **L**icet ḡ boeci⁹ aliq̄lit̄ cognouerit deū esse pncipiū rez. tū qz turbatus fuit: pfecte natura hui⁹ pncipiū nō cognouit. z iō ignorauit ipm̄ esse finē rez. **Nō** q̄ passio est mor⁹ p̄ticle appeti tiue s̄ phāstia boni z mali fm **E**usrasl. ij. et̄h. **E**t hi s̄ mores passionū q̄ pnt hoīem mouē a stabilitate rōnis: s̄ totalit̄ ipm̄ nō pnt euellē ab oī cognitione.

Hic p hia facit aliā interrogatiōe de cognitōne hūane nature. d. **S** ego etiaz velim tu rñdeas. i. rñsum des hoc. i. ad hoc. ne p nunqd̄ tu me mīsti. i. scis te esse hoīem? ego boeci us inquā. i. dixi quidni. i. p̄t qd̄ nō meminēriz. i. scio **E**t querit vltēri⁹ p hia **I**git̄ ne. i. nūqd̄ potēis pfer/ re. i. dicē qd̄ sit hō. i. diffōnez hoīs **R**ñdet boeci⁹. nūqd̄ p hia tu intro gas me hoccine. i. s̄. an. i. vtz sciam me esse rōnale. atqz p mortale aial? ego boeci⁹ scio z p̄fiteor. i. fateor me esse id supple aial rōna lez mortale. z illa supple p hia dixit. ne p nunqd̄ nihil nouisti te esse aliud q̄ aial rōnale mōrle? **D**ic̄ boeci⁹. nihil. supple p hia inqt̄. i. dixit. iā ego scio aliā cām supple q̄ ignorātiā dine puidētie vel maximā cām tui morbi. tu desisti. i. cessasti nosse. i. noscē qd̄ sis **Nō** lz hō sit mortalis s̄z cor pus. nō tñ fm aīaz intellectuā. q̄ est dignior ps hoīs. z qz boeci⁹ dixit se esse nihil aliud q̄ aial rōnale z mortale. iō nō q̄sūt nisi bona mortalia. de qz bonoz amissione voluit nō enrās p̄t im/ mortale. i. aīaz. rōne cui⁹ debuit appetē hō immortalia. iō p hia dicit q̄ boeci⁹ se nō nouerit **Nō** q̄ cā maxia morbi hoīs est se ipm̄ ignorare. qz dicit boeci⁹ z hui⁹ prof. v. q̄ p̄ditio hūane natu re est cū se cognoscat q̄ ceteras res excellat. **Cū** at̄ nosse se deserit eadē natura infra bestias re/ digat̄. nā ceteris animātib⁹ sese ignoraē naturalit̄ ē. hoīb⁹ s̄o vicio venit. **E**t dicit **T**hemisti⁹ sup de aīa. **Q**uid turpi⁹ ē aīe cū sit alioz cognoscitiua q̄ sui ipsius est ignara? **A**īa se ipsas igno/ rās quomō de alijs fida putabit̄ cognoscitiua? quasi diceret nullo modo.

Hic p hia ex dictis boeciū recol/ ligit̄ oēs cās totius infirmitatis di ces **Q**uare pro igit̄. ego p hia inueni plenissime. i. pfectissime rōnē. i. cām tue egritudis. i. infirmitat̄. vl̄ inueni aditū. i. accessū recōciliāde sospita/ tis. i. recupande sanitatis tue qd̄ de clarat. **Nā** p qz. qm̄ tu cōsideris. i. p̄sul⁹ es obliuione. i. ignorantia tui ipsi⁹. tu doluisti te esse exulē. qz p z expoliatū. i. p̄uatū p̄rijs hoīs. i. di/ uitijs. qm̄ p qz. tu ignoras. i. nescis q̄s sit finis rez omniū. tu arbitris. i. putas. neqz. i. malos atqz pro et. nefarios. i. iniquos hoīes eē potētes. qz pro z felices. qm̄ p qz tu oblitus es q̄bus gubernaculis. i. regimib⁹ ipse mūd⁹ regat̄. tu estimas. i. opinaris has vices. i. istas alterationes fortunaz. i. rez fortuitaz fluitare. i. diuagari sine rectorē. iste sūt magne cause

Quare plenissime vel egritudis tue rōnez vel aditū reconciliāde sospitatis inueni. **Nā** qm̄ tui obliuione p̄funderis exulē te z expoliatus p̄rijs bonis eē do/ luiti. **Q**uoniā s̄o q̄s sit rez finis ignoras: nequā ho/ mics atqz nefarios/potētes felicesqz arbitrar̄. **Q**uo niam s̄o quib⁹ gubernaculis mūdus regat̄ oblit⁹ es. has fortunaz vices estimas sine rectorē fluitare. **D**agne nō ad morbū modo vez ad interitū quoqz cause:

iste sūt magne cause

Retrū septimū libri primi

non mō. i. non solū ad morbū. vey p s. sūt ad interitū. i. ad mortē. vel ad pditionē aie. **Nō** hō se ipm ignorās: eē limites recte rōnis posit⁹ ē. et talis dicit esse exul vt pri⁹ vīsus est. **Nota** hō se ipsuz ignorās. tñ se estimādo eē mortale: dolet de amissioe bonoz mortaliū q̄ dicit phia. qz tui ob/ linoe confideris: exulē rez expoliatū pprijs bonis doluisti. **Nota** ex assecutiōe vel pditōne vl timi finis hō dicit potēs vl impotēs ex quarto h⁹. qz q̄ boeci⁹ ignorauit vltimū finē rez. ido pu tabat malos eē potētes. **Nota** Boeci⁹ ignorauit quib⁹ gubernacul. mūdus regeret ido igno/ rauit q̄ de⁹ sua boitate omnia disponēt. q̄ putabat vices fortunariū esse sine rectorē.

Sed sospitatis auctori grates. q̄ te nondū totū natu ra destituit **Habem⁹** maximū tue fomitē salutis. verā de mundi gubernatione sentētiā. q̄ cam non casuum temeritatē: sed diuine rationi subditam credis. **Nihil** igit̄ primescas. iaz tibi ex hac minima scintillula: vita/ lis calor illuxerit. **Sz** qm̄ firmiorib⁹ remedijs nondū tps est. z cam mētū pstat esse naturā: vt q̄tiens abie/ cerint veras: falsis opionibus induant. ex q̄bus orta pturbationū caligo verū illū cōfundit intuitū **Hanc** paulisper lenibus mediocribus q̄ fomētis attenuare tentabo. vt dimotis fallaciū affectionū tenebris splen/ dorem vere lucis possis agnosce.

z pstat. i. manifestū est eā esse naturā mentū vt q̄tiens abiecerint veras opiones. induant. i. inuol/ uant falsis opionib⁹. ex q̄b⁹ falsis opionib⁹. caligo. i. obscuritas pturbationū. i. passionū orta. i. crea ta pfundit illū vey intuitū. i. cognitionē mētis. ego supple phia tētabo attenuare. i. remouere pau/ lisper. i. modicū hāc caliginē lenib⁹. i. facilibus. qz p et mediocrib⁹ fomētis. i. medicinis vt dimo/ tis. i. remotis tenebris fallaciū affectionū. i. falsaz opionū vel passionū. possis agnosce. i. intelligē splendorē. i. claritatem vere lucis. i. lucide veritatis **Nō** sic in morbo corpali vigēte pncipali mēbro: puta corde: p̄t p medicinas introduci sanitas alijs mēbris. s̄ naturali calore destituente ipm cor: frustrat spes sanitatis. **Sic** i morbo spūali: manēte in boecio cognitione illi⁹ pncipij q̄ deus gubernet mūdū p̄t pcurari salus q̄ntū ad errozē in alijs. q̄ dicit phia q̄ p̄gtulando boecio debes reddē gtes auctori sospitatis **Nō** qm̄ itellea⁹ abijcit verā opionē: statū afficit falsa opini/ one qz itellea⁹ nō abijcit verā opionē nisi ppter aliq̄ psuasionē p p̄trariū. nihil aut̄ p̄riatur vero nisi falsū. iō itellea⁹ nō p̄t abijcē verū nisi accipiendo falsuz **Nō** tenebre affectionū im/ pedit reatū iudiciū. qz tristitia stupefacit z corrupit naturā ex eth. s̄ amor z odiū puertūt iudici/ um s̄m Ptolemē in Centilogio. z ire z p̄cupie venereoz maxie trāsmutat corpus. z q̄buldā in/ sanias faciūt. vij. Eth. et Impedit ira animū ne possit cernē vey. s̄m Cathonem

Metz adonicū. dimetiz.

Dactylicū catalecticū.

Nubibus acris
Eodica nullū

Fundere possunt

Sidera lumen

Si mare voluens

Dic incipit septimū z vltimū metz h⁹ primi qd̄ vocat metz adonicū ab inuētoze. dimetiz a numēo pedū. dactylicū a pede p̄dante. **In** q̄ metro phia pbat p exempla qd̄ dixit. **Dixit** eni phia q̄ caligo pturbationū im/ pedit intuitū veritatis. hoc p̄mo pbat phia t̄bus exemplis. z hōrtat nos ad fugaz pturbationū. ubi. **Tu** qz si vis. **Prima** in tres s̄m tria exempla q̄ patebūt. **Dic** p̄mo. **Sidera** p̄dita. i. abscondita atris. i. ob/ scuris nubib⁹. nullū lumē p̄t fundē ad illuminādū terrā. **Tūc** ponit scdm̄ exemplū. **Si** turbidus auster. i. obscurus ventus voluens. i. mouēs mare misceat. i. misceat cū sceno qd̄ est in fudo estū maris. i. feruorē: tunc vnda maris dudū. i. prius vitrea. i. trāspareēs ad modū vitri par. i. similis serenis. i. claris diebus. mox. i. statim supple illa aqua facta sordida p flatuz venti. resoluta sceno. i. eleuato luto obstat. i. resistit visibus. i. oculis nō po

Retrū septimū libri primi

tētibz penetrare vndam maris
Tūc ponit tertiū exemplū. Amnis
 .i. fluvius q̄ de altis montibz vagat̄
 .i. discurrit ille sepe resistit. .i. resiste
 rit. obice. .i. obiectōe soluti saxi. .i. ru
 pti lapidis rupe. .i. de mōte. **N**ō
 similitudo quā phia p̄dit ē ista. Sic
 sidera cōsuetā nob lucē z terrā illu
 minare. cessāt h̄ facē p̄t̄ iterpositio
 nē nubiuꝝ obscurarū. sic intellectus
 z ratio q̄ lucēt z illumināt hoiez in
 cognitiōe vitatis impediunt caligi
 ne perturbationū. **N**ō q̄ similitudo
 scđi exempli in hoc p̄sistit. Sic aq̄
 maris manēte clara ad modū vitri
 visus p̄t eā penetrare z vidē q̄ sūt
 s̄ aqua. s̄ si turbat p̄ ventū: tūc ob
 stat visui. Sic animus hois q̄etus
 nō impedit iudiciū rōnis. s̄ si moue
 atur z turbet affectiōe t̄palū: statim
 obsistit rōni impediēs ei⁹ iudiciū

Nō q̄ similitudo tertiū exempli est
 Sicut aqua currens de altis montibus libere: recto tra
 mite p̄cedit. z p̄ obstaculū lapidis qui resoluit de monte:
 impedit ne recte procedat. sic ratio libera non impedita:
 recte indicat. Si aut ratio afficit motibus affectū: impe
 dit in iudicio et veritatis cognitione. **N**ō q̄ rupes est
 moles lapidea siue mons lapideus. Sed saxū est pars re
 soluta a rupe. .i. a monte.

Nō iste quattuor passiones z affe
 ctiones h̄ noiāte si ordinant ad ter
 rena: tūc sūt nocive. attamen p̄nt eē
 meritorie z v̄tuose si fuerint ad de
 bitos fines ordinate. **U**n̄ Richard⁹
 in libro duodēci p̄iar̄chaz dicit q̄
 dinatū et verū gaudiū tūc habem⁹
 q̄ de veris et etnis bonis gaudet
 mus. **E**tia timor est v̄tuosus si fue
 rit ad deū ordinatus. qz scriptū est
 Initiū sapie timor dñi. **E**t idē Ri
 chardus dicit: Prima v̄tutuz proles
 sine q̄ ceteras h̄e nō p̄t: ē timor dei
Ite spes vt dicit idē Richard⁹
 efficit ordinata si de indulgētia ve
 nie generat̄. **U**n̄ dicit **T**ere z absq̄
 v̄llo dubio q̄nto quis frequētius q̄ntoq̄
 vehementius de suo reatu interno dolore
 afficit: tanto certior tātoq̄ securior
 p̄ spem de indulgentia venie efficit. **S**iliter
 dolor est virtuosus q̄ fit ad deplangendū
 culpā. **S**i idem Richardus Quāto quis
 vehementi⁹ meruit penā quā meruit: tanto
 acerbius plangit culpam quā fecit.

Turbidus auster
Disceat estum
Vitrea dudum
Par qz serenis
Vnda diebus
Vox resolutio
Sordida sceno
Visibus obstat
Quiqz vagatur
Montibus altis
Defluus amnis
Sepe resistit
Rupe soluti
Obice saxi.

Tu quoqz si vis
Lumine claro
Fernere verum
Tramite recto
Carpere callem
Gaudia pelle
Pelle timorem.
Spemqz fugato
Nec dolor assit
Nubila mens est
Vinda qz frenis
Hec vbi regnant.

Tu qz si vis **L**umine.
Vic phia hortat̄ ad fugā p̄turba
 tionū siue affectionū animi. **S**i tu
 vis cernē. .i. vidē vel indicare verū
 .i. veritatē claro lumine. .i. vera cogni
 tione. z si vis etiam. carpe. .i. attingē
 callē. .i. viā veritatis recto tramite. .i.
 p̄cessu rōnis. tunc tu pelle. .i. repelle
 gaudia supple q̄ sūt de bonis p̄ntibz.
 z pelle. .i. remoue a te timorē supple
 de futuro malo. qz p̄ z tu fugato spē
 supple q̄ ē de bona fortuna. nec etiaz
 assit dolor. supple q̄ est de p̄nti amif
 sione bonoz. mens ē nubila. .i. obscu
 ra vel operata. qz p̄ z ē vinda .i. liga
 ta frenis. .i. ligamibus vbi. .i. in q̄ mē
 te hec. .i. p̄dicta regnant. .i. dñant. scz
 gaudiū de bonis p̄ntibz. timor de fu
 turo malo. spes de futuro bono. dolor
 de p̄nti malo. **N**ō sic p̄us tacit⁹
 est. affectio ē mor⁹ p̄ticle sensitive:
 sub phantasia boni vel mali animū
 afficiens. z rectū rōnis iudiciū impe
 diens. **E**t sunt quattuor affectiōes
 tales principales: ad quas oēs alie
 reducunt̄. .i. gaudiū. spes. timor. z do
 lor. **Q**uaz sufficientia sic accipitur.
Omnis passio vel est respectū boni
 vel mali. **S**i respectū boni hoc ē du
 plicif. vel respectū boni p̄ntis. sic ē
 gaudiū qd̄ est de p̄nti bono. si est re
 spectū boni absentis sic est spes q̄ ē
 de futuro bono. **S**i aut passio est re
 spectū mali: hoc est duplicif. vel re
 spectū mali p̄ntis. sic est dolor qui ē
 de presenti malo. si est respectū ma
 li absentis sic est timor qui est de fu
 turo malo. **N**ota q̄ iste passiones
 non sunt pellende vt non sint in aīo
 hois qz vir inuenit hō sine ipsis. s̄
 sic sunt pellende vt nō dñent in ho
 mine. vñ sedare h̄mōi passiones vt
 nō dñent: est hois virtuosus. qz v̄tus
 p̄sistit in moderatione passionū. **S**i
 aut regnat̄ z dñant̄ in hoie: tūc im
 pediunt iudiciū rōnis. p̄t̄ qd̄ dixit
Austratus sup libro eth. oportet re
 ludari cōtra passiones sensitivas. q̄
 si p̄ualuerint: impediunt vires aīe.

Explicet liber primus de Consolone phie.

Libers scđs de consolatione philosophie.

Prosa prima

Ostendit post mortem fortune animū esse turbatum quem vult sanare philosophia per facundiaz loquere.

Ost hec paulisp obtricit atz vbi attentionez meā modesta taciturnitate col legit sic exorsa est. **P.** Si penitē egritudinis tue cās habitūq; cognoui. fortune prioris affectu desiderioq; tabescis.

Ea tñ animi tui statū sicuti tu tibi fingis mutata p q̄to rāgit oportunitatē medēdi boeciū. q̄nto pcedit ad leuia medicamēta ei. scđa ibi. uertit. **I**ntelligo. scđa ibi. **S**z vt arbitror. q̄ra ibi. s̄ tps ē. q̄nta ibi. qd ē igit o hō. **P**rimo dicit. **P**ost hec q̄ dicta sūt phia obtricit. i. tacuit paulisp. i. modicū. atq; p et. vbi. i. postq; collegit. i. i. inte. llexit meā attentionē. i. diligētā modesta taciturnitate. i. temperato silentio exorsa est. i. in cepit loq. sic. i. talit. si pro qz. ego cognoui cās. i. rōnes radicales. qz pro z. habitū. i. dispōnem tue egritudinis. i. infirmitatis. tu boeci tabescis. i. tristarit affectu. qz pro z. desiderio p̄oris fortune q̄ fut it t̄i oi p̄spera. ea fortuna mutata. i. variata apud te puertit. i. mutauit statū. i. dispōnem tui animi. i. t̄i se mētis sicuti tu tibi fingis. **N**ō q̄ phia post p̄dicta obtricit. vt boeci magis aīo delibera to i bba phie colligē posset. et sibi r̄ndere. qz fm **S**en. in puerb. deliberare vtilia; mora tutissima est. **D**eliberandū est diu q̄cqd faciendū est semel. diserte qd audias. pba qd credas. **E**t iō phia obtricit tanq; lassata ex q̄onibus pri^o motis. vñ **S**en. in li. de xl. card. **N**ō sp̄ in actu sis s̄ inter dū aīo tuo requiē dato. z req̄es illa sit plena sapia. **N**ō de hoc q̄ dicit modesta taciturnitate. d̄i ipler est taciturnitas. qdā moderata. alia sup̄flua. **M**oderata taciturnitas est qñ tacef qñ tace di i est. de q̄ loquit **S**en. in puerb. dicens **T**ene sp̄ vocis z silentij temperamentū. tñ in hoc libe tias incūbe vt libenti^o audias qz loq̄ris. q̄ eni nescit tace; nescit loq. **S**up̄flua taciturnitas ē qñ tacef cū loquēdū est. de q̄ dicit poeta **N**ā nimij tacuisse nocet. **N**ō q̄ boeci^o in statu miserie nō erat magnanim^o. qz habuit animū pueruz fortuna. **M**agnanim^o eni est q̄ p̄ra difformes insul t̄is fortune vnanimi mētis pstantia militat s̄z **A**bersl. sup. i. li. et̄b. **E**t **S**en. p̄ma ep̄ ad lucilliū dicit **P**rimū argumentū p̄posite mentis existimo. posse p̄sistere z secū morari. **N**ō q̄ phia dicit fortunā esse mutatā circa boeciū sicut ipse fingit. hoc dicit p tanto. qz fm rei veritatē fortuna nō erat circa ipm mutata sic phia infra probabit.

Intelligo multiformes illius pdigij fucos / z covsqz cū his quos eludē nitē blādissimā familiaritatē; dum intolerabili dolore cōfūdat quos insperata reliq̄rit.

Cuius si naturā. mores ac meritū reminiscare; nec ha buisse te in ea pulcrū aliqd. nec amisisse cognosces i. sine spe reliq̄rit. i. dimiserit. cui^o. i. fortune si tu boeci reminiscare. i. recorderis naturā. mores. ac p etiā meritū. i. dignitatē. nec etiā cognosces te boeciū in ea fortuna habuisse aliqd pulcrū nec amisisse. z p̄ p̄ns de amissione ei^o nihil ē dolendū. **N**ō q̄ pdigij ē miraculū p̄ter solitū cursū natu re pueniens. et dicit quasi porro pducens hoies in admirationem. **V**el fm **U**guitionē prodigi um est monstrum ad vastandū paratum. dictum a prodigo gis. quod est vasto as. fortuna autem potest dici prodigiū primo quia ducit hoies in admiratōnem eo q̄ bonis malaz malis bona tri buit. **V**el dicitur prodigiū scđo mō quia vastat animū homis. prospera enim fortuna vastat animū homis per nimiam sollicitudinē. aduersa p̄ nimā desolationez **N**ō fucus in vna signifi

Hic est scđs liber boeci de consolatione phie q̄ p̄tinuat ad libz p̄cedentē in hūc modū **P**ostq; phia in p̄mo li. inuestigauit cās radicales i firmitatis boeci; in hoc 2° procedit ad eius curationē. p̄mo adhibendo sibi remedia leuia. 2° remedia valioz i libz sequētib^o. hūc eni modū medicandi phia p̄misit boecio. **E**t diuidit iste liber in. xvi. ptes qz odo sūt prose. z odo met̄ hui^o scđi q̄ ptes patebūt. qd at in q̄libet pre agat siliter videbit. **P**rima pla di uidit. p̄mo oñt boeci^o qd phia egerit post p̄dicta. et resumit vnā cām doloris boeci. 2° phia ponit quēdā effectū fortune. 3° excusat se de qdā. **D**ic phia ponit quēdā effectū fortune. d. **E**go intelligo. i. cognosco multiformes fucos. i. deceptiones illius prodigij. i. fortune. et covsqz. i. tandū. i. ipsa fortuna exeret blandissimā familiaritatem cū his quos nitit. i. laborat eludē. i. decipe. dū. i. donec p̄fundat. i. protrahat intolerabili dolore eos qz fortuna insperata. **E**go intelligo. i. cognosco multiformes fucos. i. deceptiones illius prodigij. i. fortune. et covsqz. i. tandū. i. ipsa fortuna exeret blandissimā familiaritatem cū his quos nitit. i. laborat eludē. i. decipe. dū. i. donec p̄fundat. i. protrahat intolerabili dolore eos qz fortuna insperata.

Libri scđi de consolatione philosophiæ

catione dñ color suppositus naturali color. et ponit p deceptione qz talis color decipit visu: euz facit mulierē deformē: apparē pulcrā. Nō q fortuna sua familiaritate decipit hoīem et pfundit, qz dicit Sen in libro de consolatione filij Elye. Neminē aduersa fortuna pminuit: nisi quē scda decipit. Et dicit in puerbys. Fortna quē nimiu fouet: hūc stultū facit. fortuna nulli semel obesse p̄tēta est. fortuna vitrea est. dū splendet frangit. Idem ep̄ q̄rta. Neminē eo fortuna prouexit vt nō tantū illi minaret q̄ntū pmiserat. noli hui⁹ tranquillitati pfidere. memēto q mare euertit. et eodem die vbi luserūt nauigia absorbenē.

Dic phiā excusat se et quodā. d.

Sz vt ego phiā arbitror. i. opinor haud multū. i. nō multū laboraueri reuocare. i. reducē tibi hec supple p̄ dicta de morib⁹ fortune i memoriā enī p qz. tu solebas. i. psuetus fuisti p̄ntem. i. astantē fortunā. qz p et blā diētē. i. est applaudētē incessere. i. arguē virilib⁹. i. asp̄is verbis. qz p et insectabare. i. psequar. eā fortunā de nro aditu. i. nra informatōe platis. i. pronūciatis sentētys. vey pro sed. ois subita. i. festina mutatio n̄ p̄tingit. i. aduenit sine quodā cōsiliū. i. turbatiōe animoz. sic. i. talit factū ē scilic de te vt tu discesseris paulisp. i. modicu a tua trāquillitate. i. a tua mētis quiete. Nō q sapientis et magnanimi ē p̄tra fortunā cōstantē militare et nō pusillo aio succūbē. vñ Seneca i libro de clementia dicit. Magnos viros q maligne fortune succūbē nesciuntz aduersas res sue virtutis experi mēta faciūt. Nā fm Ar. i. eth. Sapiēs scit bñ ferre fortunā qz hz se sine vituperio sicut tetragonū. op⁹ enī tetragonū quocūqz p̄icit firmū stat. sic anim⁹ sapiētis: cōstās pmanet q̄cūqz fortuna imminēte. Nō q quies ai sit p sedationē passionū q̄ causat ex ordinatōe rōnis cū deliberatōe. s̄ subite mutationes pueniūt deliberationē rōnis. iō mutātz turbāt animū. p̄t qd dicit phiā Dis subita mutatio rez nō p̄tingit sine fluctu zc.

Dic phiā tāgit oportunitatē mendendi ipm boeciuz. d. Sed tps ē. i. instat te boeciū haurire. i. recipe. ac p etiā. gustare aliqd molle. i. facile. atqz p. i. iocūdū. i. delectabile qd leue vel delectabile trāsmisū ad interioribus hauritib⁹. i. fortioribus remedijs. Igit p g. suadela. i. p̄suasio rhetorice dulcedinis. i. rhetorici ornatus assit. i. sit p̄ns. q̄ rhetorica p̄cedit tm̄. i. solūmō tūc recto calle. i. recta via cū nō deserit. i. nō derelinqt nra instituta. i. documenta. qz. i. et. cū hac. i. rhetorica/musica. i. ars metrica vernacula. i. famula nri laris. i. nre dom⁹. s̄. assit succinat. i. decantet nūc. i. alit qū leuios modos. i. faciliores psus. et nūc. i. alitq̄ ḡuiozes. i. difficiliozes. Nō q phiā inuitat duas scias ad curationē boeciū. i. rhetoricā et musicā. rhetoricā inuitat rōne prose i q̄ vitē rōnib⁹ p̄suasuis: rhetoricis colorib⁹ adornatis. Musicā inuitat p̄t metz. nā sic musica vrimur arsi et the li. i. p̄cordi eleuatione et dep̄ssione vocis. sic siliter in metro vrimur eleuatione qū p̄ducte syllabe eleuant. et vrimur dep̄ssione qū breues syllabe dep̄munt qdā p̄cordia proportionali. Nō dicit Tull i proemio rhetorice sue q eloquētia sine sapia plerūqz obesse p̄t. nūqz at p̄desse. cū igit rhetorica sit scia eloquendi ornare: ipa nō p̄dest sine sapia. iō dicit phiā q rhetorica tūc p̄cedit recto calle qū nō deserit nra instituta q̄ sūt instituta et documenta sapie.

Dic phiā adhibet Boecio leuia medicamenta. Vbi nō q leuia medicamenta siue remedia dicunt rōnes sūpte fm cōem vñ hoīm: p̄suadentes nō esse dolenduz de aduersitate fortune. Remedia sūt validiora sūt ratōnes q sūt p̄ cōem opionem hoīm. oñdentes qd sit sumū bonū. et

Sed vt arbitror haud multū tibi hec in memoriā reuocare laboraueri Solebas enī p̄ntem quoqz blādiētē qz virilib⁹ incessere verbis. eā qz de nro aditu platis insectabare sentētys. Vey ois subita mutatio rez nō sine quodā q̄si fluctu p̄tingit animoz. Sic factū ē vt tu quoqz paulisper a tua tranquillitate discesseris

vt tu quoqz paulisper a tua tranquillitate discesseris

Sz tps est haurire te aliqd ac degustāe molle atqz iocūdū qd ad interiora transmisiū validiorib⁹ hauritib⁹ viā fecerit. Assit igit rhetorice suadela dulcedinis que tum tm̄ recto calle p̄cedit: cū nra instituta nō deserit. cum qz hac musica laris nri vernacula: nunc leuios nūc grauios modos succinat

nūc grauios modos succinat

Quid est igit o homo quod te in mesticiā luctūqz deriecit? Nouū credo aliqd inusitatūqz vidisti. Tu fortunā putas erga te esse mutatam? Erras. Vbi sp̄ eius mores sunt. ista natura. seruauit circa te p̄p̄iā potū in ipsa sui mutabilitate p̄statiā. Tal' erat cū blādiebas.

Prosa prima

cū tibi false illecebris felicitatis alluderet. **D**ephen-
di ceci numinis ambiguos vultus. que sese adhuc velat
alijs: tibi tota proorsus innotuit

scdaz ponit ibi **S**i pbas. tria ibi **A**n ho. qrtā ibi. q si nec. qntā ibi. postreo equo zc. **P**rima rō
talis est. **M**ls in mesticiā z luāū deiecit nisi p̄t aliqd nouū vel inusitatū p̄tingens circa ip̄m. s̄
mutatio fortune nō est aliqd nouū vel inusitatū. s̄ eius mutatio nullū debet eūcē in dolore. **D**ic̄ s̄
in l̄ra. **I**git̄ o hō. i. tu boeci qd est illud qd deiecit. i. p̄stravit te i mesticiā. qz p̄ et luāū. ego p̄bia
credo q tu boeci vidisti aliqd nouū. qz p̄ et inusitatū. i. in consuetū supple p̄tingē circa te. tu boeci
putas. i. estimas ip̄am fortunā esse mutatā. i. p̄uersaz a sua natura erga. i. circa te. erras. i. false esti-
mas. qz h̄i sp̄ sūt eius mores. ista est natura ei⁹ q nūc sit aduersa. nūc p̄spera. ip̄a fortuna seruaui
circa te poti⁹ p̄ria p̄stantiā in ipsa sui mutabilitate. qz mutatio fortune est sua p̄stātia. **T**alis enī
erat. i. mutabilis cū tibi blādiebas. i. adulabaf. cū tibi alludēt illecebris. i. delectationib⁹ false fel-
citaris. i. p̄spitatis. tu dep̄hendisti. i. cognouisti ambiguos vultus. i. dubias facies ceci numinis. i.
cece deē fortune. q. i. fortuna adhuc velat. i. occultat. sese. i. se ipsam alijs hoibus. tū applaudendo
eis p̄spitate. ipsa tibi tota inotuit. i. manifesta est proorsus. i. oio. i. prospitate z aduersitate **N**ota
q illecebra b̄re. est delectatio carnalis illicita hominem alliciens. licz inueniatur p̄ quacunqz alia
delectatione. **N**ō sic bestia vel auicula vel piscis delectationis spe decipit. sic hō delectatione
p̄spitatis fortune fallacit̄ irretit̄. **I**n **S**en. viij. ep̄. **C**lamor vitate quecūqz casus t̄buit. ad omne
fortuitū bonū suspiciosi pauidiqz subsistite. nā fera piscis spe aliq̄ oblectante decipit. **N**ō dele-
ctationes fortune sūt false. nā s̄m **A**ugl. **P**rospe hui⁹ mūdi aspiratē h̄nt verā. iocūditatē fallam.
certū dolorē. incertā voluptatē. **N**ō p̄bia appellat fortunā cecū numen. **U**guil. dicit q numen
est v̄tus dei. vel ipse deus. vel dei p̄rās vel maiestas. **V**ic at̄ accipit̄ p̄ dea qz antiq̄ fortunā cole-
bat p̄ dea **N**ō q fortunā dicit esse cecā. **T**ullius in li. de amicis. dicit fortuna vt medic⁹ ignarus
multos excecavit. nō q ipsa ceca sit: s̄ eos cecos plerūqz efficit q̄s p̄plera est. **N**ō q fortuna an-
tiq̄tus dep̄ingebat duplici fronte: caluaz capillata. p̄ caluā designādo aduersitatē. p̄ capillatā p̄
p̄spitatē. s̄ dicit p̄bia. **D**ep̄hed. ambig. vultū

Si pbas: vtere morib⁹ ne queraris **S**i p̄fidā phozre/
scis! sperne atqz abijce p̄nciosa ludentē. **N**ā que nūc
tibi tāti est causa meroris. hec eadē trāquillitatis esse
debuisset. **R**eliquit enim te. quā nō relicturam nemo

vnqz poterit esse securus
scis. i. p̄nciosis p̄fidā ei⁹. sperne atqz abijce fortunā ludentē. i. ludendo inferentē tibi p̄nciosa. i.
damnosa. nā fortuna q nūc est tibi cā tāti meroris p̄ sui absentia: hec debuit eē tibi eā trāquillitatē
i. securitatis p̄ sui p̄ntiā s̄ nō fuit. enī p̄ qz. fortuna reliqt̄ te. quā nō relicturā nemo vnqz poterit
esse secur⁹ **N**ō circa hoc qd dicit p̄nciosa ludentē dicit **S**en. **L**udit fortuna cū suis morib⁹. z q
dedit aufert z q̄ abstulit reddit. nec vnqz tutius ē illā experiri qz cū locū iniurie nō h̄z. **N**ō q
securitas maxie hoiez delectat p̄t qd est appetēda. **I**n **S**en. vi. ep̄. **N**ec res me vlla delectabit
z sit eximia z salutaris qz q̄ mihi vni securus sū **N**ō q p̄spitas fortune nō reddit hoiem securū
qz dicit **S**en. **M**unera fortune amica putatis. insidie sunt. q̄s q̄s v̄im tutam vitam agē volet. q̄s plu-
rimū p̄t. fortune b̄nficia deuictet. in q̄bus miserrimi fallunt. h̄ie putam⁹ hōres. in p̄cipitia cursus
iste deducit **N**ō **S**en i. de rem. foris. **E**xoneravit te fortuna si intelligis. z tutiore loco posuit. da-
mnū putas. remediū est. clamas q opib⁹ expoliat⁹ es. tuo vicio ista tibi iactura tā ḡuis est. nō tā
moleste ferres si tanqz p̄ditur⁹ habuisses

An ho tu preciosam estimas abiturā felicitatem? **E**t
chāra tibi ē fortuna p̄sens. nec manēdi fida et cū dis-
cesserit allatura merorem?

nō dolendum de ei⁹ amissione. nec gaudendū de ei⁹ possessione. vñ dicit in l̄ra. ho p̄ s̄. an tu estias
felicitatē abiturā. i. recessurā supple esse p̄ciosaz. z fortuna p̄ns est chāra tibi. nec est fida manēdi

in q̄ p̄sistat. z quō ad ip̄z pueniat. z
q̄ mali sūt impotentēs z boni potē
res z s̄lia. **P**rimo s̄ ont p̄bia nō eē
dolēdū de fortuna qz fuit p̄ria natu
rā circa ip̄z z hoc ont qnqz rōnib⁹ persuasiuis.
Prima rō
talis est. **M**ls in mesticiā z luāū deiecit nisi p̄t aliqd nouū vel inusitatū p̄tingens circa ip̄m. s̄
mutatio fortune nō est aliqd nouū vel inusitatū. s̄ eius mutatio nullū debet eūcē in dolore. **D**ic̄ s̄
in l̄ra. **I**git̄ o hō. i. tu boeci qd est illud qd deiecit. i. p̄stravit te i mesticiā. qz p̄ et luāū. ego p̄bia
credo q tu boeci vidisti aliqd nouū. qz p̄ et inusitatū. i. in consuetū supple p̄tingē circa te. tu boeci
putas. i. estimas ip̄am fortunā esse mutatā. i. p̄uersaz a sua natura erga. i. circa te. erras. i. false esti-
mas. qz h̄i sp̄ sūt eius mores. ista est natura ei⁹ q nūc sit aduersa. nūc p̄spera. ip̄a fortuna seruaui
circa te poti⁹ p̄ria p̄stantiā in ipsa sui mutabilitate. qz mutatio fortune est sua p̄stātia. **T**alis enī
erat. i. mutabilis cū tibi blādiebas. i. adulabaf. cū tibi alludēt illecebris. i. delectationib⁹ false fel-
citaris. i. p̄spitatis. tu dep̄hendisti. i. cognouisti ambiguos vultus. i. dubias facies ceci numinis. i.
cece deē fortune. q. i. fortuna adhuc velat. i. occultat. sese. i. se ipsam alijs hoibus. tū applaudendo
eis p̄spitate. ipsa tibi tota inotuit. i. manifesta est proorsus. i. oio. i. prospitate z aduersitate **N**ota
q illecebra b̄re. est delectatio carnalis illicita hominem alliciens. licz inueniatur p̄ quacunqz alia
delectatione. **N**ō sic bestia vel auicula vel piscis delectationis spe decipit. sic hō delectatione
p̄spitatis fortune fallacit̄ irretit̄. **I**n **S**en. viij. ep̄. **C**lamor vitate quecūqz casus t̄buit. ad omne
fortuitū bonū suspiciosi pauidiqz subsistite. nā fera piscis spe aliq̄ oblectante decipit. **N**ō dele-
ctationes fortune sūt false. nā s̄m **A**ugl. **P**rospe hui⁹ mūdi aspiratē h̄nt verā. iocūditatē fallam.
certū dolorē. incertā voluptatē. **N**ō p̄bia appellat fortunā cecū numen. **U**guil. dicit q numen
est v̄tus dei. vel ipse deus. vel dei p̄rās vel maiestas. **V**ic at̄ accipit̄ p̄ dea qz antiq̄ fortunā cole-
bat p̄ dea **N**ō q fortunā dicit esse cecā. **T**ullius in li. de amicis. dicit fortuna vt medic⁹ ignarus
multos excecavit. nō q ipsa ceca sit: s̄ eos cecos plerūqz efficit q̄s p̄plera est. **N**ō q fortuna an-
tiq̄tus dep̄ingebat duplici fronte: caluaz capillata. p̄ caluā designādo aduersitatē. p̄ capillatā p̄
p̄spitatē. s̄ dicit p̄bia. **D**ep̄hed. ambig. vultū

Vic ponit scdām rōnē q̄ talis ē.
De illius amissione nō est dolendū
qd est p̄nciosū z q̄ habito hō nun-
qz est securus. fortuna est h̄mōi vt
tāgit in l̄ra. s̄ zc. **D**ic̄ s̄. **S**i pbas. i.
approbas fortunā vtere morib⁹ ei⁹.
ne queraris. i. queraris. si phozre/
scis! sperne atqz abijce p̄nciosa ludentē. i. ludendo inferentē tibi p̄nciosa. i.
damnosa. nā fortuna q nūc est tibi cā tāti meroris p̄ sui absentia: hec debuit eē tibi eā trāquillitatē
i. securitatis p̄ sui p̄ntiā s̄ nō fuit. enī p̄ qz. fortuna reliqt̄ te. quā nō relicturā nemo vnqz poterit
esse secur⁹ **N**ō circa hoc qd dicit p̄nciosa ludentē dicit **S**en. **L**udit fortuna cū suis morib⁹. z q
dedit aufert z q̄ abstulit reddit. nec vnqz tutius ē illā experiri qz cū locū iniurie nō h̄z. **N**ō q
securitas maxie hoiez delectat p̄t qd est appetēda. **I**n **S**en. vi. ep̄. **N**ec res me vlla delectabit
z sit eximia z salutaris qz q̄ mihi vni securus sū **N**ō q p̄spitas fortune nō reddit hoiem securū
qz dicit **S**en. **M**unera fortune amica putatis. insidie sunt. q̄s q̄s v̄im tutam vitam agē volet. q̄s plu-
rimū p̄t. fortune b̄nficia deuictet. in q̄bus miserrimi fallunt. h̄ie putam⁹ hōres. in p̄cipitia cursus
iste deducit **N**ō **S**en i. de rem. foris. **E**xoneravit te fortuna si intelligis. z tutiore loco posuit. da-
mnū putas. remediū est. clamas q opib⁹ expoliat⁹ es. tuo vicio ista tibi iactura tā ḡuis est. nō tā
moleste ferres si tanqz p̄ditur⁹ habuisses

Vic p̄bia pōit triā rōnē q̄ talis est
Istud nō est purandū p̄ciosū z chā-
rū qd nō est māsūrū. z suo recessu ē
afflicturū. s̄ fortuna est h̄mōi. s̄ non
ē reputāda p̄ciosā z chāra. z p̄ p̄ns
ē reputāda p̄ciosā z chāra. z p̄ p̄ns

Prosa prima scdi

z cū discesserit ē allatura. i. adductura merore. q. d. nō debet essiari p̄ciosa. **Nō** q̄ appellat for-
tunā felicitatē. qz fm **Arj.** fortuna vel est felicitas; vel est p̄ria felicitati. vñ in li. de bō for. dicit
q̄ nō p̄tingit esse felicē sine reb⁹ exteriorib⁹ quaz fortuna ē dñā. **Et** hoc est intelligendū de feli-
citate politica; nō speculatiua q̄ p̄sistit in adū sapie. **Nō** fortuna discedens inducit merore. qz
dicit **Sen** in li. de tranquillitate animi. **L**etiores reliq̄t q̄s fortuna nunq̄ respexit q̄s quos deseruit.
z boeci⁹ postea dicit q̄ infelicissimū gen⁹ fortunū est felicem fuisse

Hic ponit q̄rtā rōnem q̄ talis ē
Illud qd̄ est indicium future miserie
nec est charū nec p̄ciosū. nec p̄ p̄ns
de ip̄o dolēdū. fortuna est hmoi. sic
tangit in lra. vñ dicit q̄ fortuna si nec
p̄t retineri. i. h̄i ex arbitrio. i. s̄z vo-
luntatē. z ipsa fugiens. i. recedens fa-
cit calamitosos. i. miseros. qd̄ aliud
est fortuna fugax q̄ qd̄ā indicium. i.
signū future calamitatis. i. miserie.

eni. p̄ qz. neqz sufficit intueri. i. inspicē illd̄ qd̄ sitū est. i. posituz ē añ oculos. i. qd̄ p̄ns ē. vey p̄ s̄. p̄u-
dentia. i. h̄ō prudens metit. i. mensurat exit⁹. i. fines rez. qz p̄ z. eadē mutabilitas. i. instabilitas in
alterutro. i. in aduersitate z p̄speritate. nec facit minas. i. insidias fortune esse formidādas. i. timen-
das. nec facit blandicias esse exoptādas. i. desiderādas. **Nō** calamitas ē miseria cū aliq̄s nihil
h̄z nec i re nec in spe. et est dicta a calamo q̄ est vacuus z inanis. **Nō** q̄ nō sufficit solū intueri
p̄ntia s̄ etiā futura. qz lz q̄nqz p̄ma salua fiant iudicia: vltima tñ alteri⁹ saporis in q̄namēta p̄ma
nebit. **Hec** in fine de disc̄. scholar. **Et Tull.** y. rheit. dicit **Errāt** q̄ in p̄speris oēs impetus fortu-
ne putāt effugisse sapient̄ cogitant. in tp̄ibus p̄speris cās aduersas reformidāt. **Et Sen** i de q̄t
tuoz d̄l. card. dicit **Si** prudens es: anim⁹ tuus t̄bus tp̄ibus dispenset. p̄ntia ordina. futura pui-
de. z p̄terita recordare. **Nā** q̄ nihil de p̄terito cogitat: p̄dit vitā. **Qui** nihil de futuro p̄meditat p̄
oia incautus incedit. **Pone** añ animū tuū mala futura z bona. vt ista possis sustinē. z illa mode-
rari. z **Sanfredus** in poetria. **Exempla** sirenes habe doceris in illis. **Sub** meliori statu sp̄ p̄io-
ra caueto. **Nulla** fides rez sequit̄ p̄ mella venenū. **Et** claudit nox atra diem nebulę qz serenum.

Hic ponit q̄ntā rōnem q̄ talis ē
Quicūqz alteri⁹ iugo se sūmittit oz
q̄ mores ei⁹ patient̄ sustineat. s̄ h̄ō
affectiōe tp̄aliū sūmittit se iugo for-
tune q̄ oportet q̄ mores fortune pati-
enter toleret. **Qñ** sic iniuste agit q̄
vult imponē legē dñe sue: ita volēs
imponē legē fortune agit iniuste. **Hic**
rōnem p̄tendit in lra. scdo declarat dictū suū p̄ qd̄ā silia. ibi **Si** vētis. **P̄rio** dicit **Postremo**. i. vl-
timo dicā q̄ oportz vt tu tolere. i. patiaris eā aio. i. p̄stati aio q̄cqd̄ gerit. i. sit intra aream fortu-
ne. i. intra mūdū cū semel sūmiseris. i. subiugaueris colla. i. tua iugo fortune appendo tp̄alia tan-
q̄ p̄mia tuoz meritor. qz p̄ s̄. si velis scribē. i. scribendo imponē legē manēdit z abeūdi ei quā tu ti-
bi dñam sponte elegisti. nōne fueris iniuri⁹. z impatia. i. p̄ impatiam tuaz eracerbabis. i. argues
fortē. i. fortunā quā nō possis p̄mutare? **Nō** q̄ p̄hia mūdū appellat areā fortune. qz sic i area tri-
tulādo torquent̄ manipuli. sic fortuna i mūdo torquet hoies. nūc p̄speritate: nūc aduersitate rotādo

Nō circa s̄ q̄ dicit. nōne iniuriosus fueris q̄ iusticia ē libertas animi t̄buens vnicuiqz qd̄ suū
est fm suā dignitatē. deo amorē z obiam. maiori reuerentiā. pari p̄cordiā. z minori disciplinā. **Si**
q̄ famulus vellet imponē legē dñe sue cui tenet exhibē reuerentiā: operaret̄ i iusticiā. **Nō** qui-
cūqz afficit bonis exteriorib⁹ z mutat fm mutationē eoz d̄ esse subiect⁹ fortune z colla sua iugo
ei⁹ sūmittere. qz fortuna est dñā bonoz exterioroz. **Talis** at̄ fuit boeci⁹. q̄ iniuriabat̄ fortune volēs si
bi imponē legē manēdit̄ recedēdi

Hic p̄bat dictū suū p̄ qd̄ā silia. s̄.
q̄ fortuna nō sit in p̄tate homis. d.
Si p̄mitteres vela vētis: vento tu
ducceris nō quo volūtas tua pete

Q si nec ex arbitrio retineri p̄t z calamitosos fugiēs
facit. quid est aliud fugax q̄ future quoddā calamita-
tis indicium? **Neqz** enī qd̄ ante oculos sitū est: succede-
rit. intueri **Rerū** exitus prudētia metit. eadēqz in al-
terutro mutabilitas: nec formidādas fortune minas:
nec exoptandas facit esse blandicias.

Postremo equo animo tolere oportet. quicqd̄ inter
fortune aream gerit. cū semel iugo ei⁹ colla sūmiseris.

Q si manēdi abeundiqz scribere legē velis ei. quā tu
tibi dñam sponte elegisti nonne iniurius fueris et im-
patientia sortem exacerbes quā p̄mutare nō possis?
fortūne. i. fortunā quā nō possis p̄mutare? **Nō** q̄ p̄hia mūdū appellat areā fortune. qz sic i area tri-
tulādo torquent̄ manipuli. sic fortuna i mūdo torquet hoies. nūc p̄speritate: nūc aduersitate rotādo

Si ventis vela p̄mitteres nō quo volūtas peteret s̄
quo flatus impellerēt promoueres. **Si** arnis semina

Retrū primū li.ij.

crederes/feraces int̄ se annos sterilesq; p̄clares? For-
tune te regendū dedisti: domine moribus oportet ob-
temperes. Tu nō voluentis rote impetū retinē co-
naris? At omnium mortaliū stolidissime. si manere in-
cipit: fors esse desistit

q; obtemperes. i. obedias morib⁹ dñe. nō p̄ h̄ tu conaris. i. laboras retinē impetū. i. cursū voluentis
rote. i. mobilis fortune. z frustra laboras. **P** stolidissime. i. stultissime oim mortaliū nescis tu q; si
fors. i. fortuna incipit manē. i. stabilē esse q; tūc desinit. i. desistit esse fors. Sic enī nō simul stāt q;
aliq; sit hō z nō sit rōnalis. sic nō stāt simul q; sit fortuna z nō sit mutabilia. **Nō** q; sic p̄mit-
tens velū vento: ampli⁹ nō est in ptāte sua duci q; vult s̄ fm impetū venti ducit. z sic cōmittens
semina agro: nō est in ptāte eius q; pueniāt anni fertiles vel steriles. Sic a fili q; p̄mittit se for-
tune nō est in ptāte sua vt habeat fortunā p̄perā vel aduersam. **Nō** circa hoc q; dicit volū-
tis rote q; antiq̄tus fortuna depingebat cū rota hac rōne. **Nā** in rota sūt quattuor diuersitates
vna ē ps̄ sūma. alia infima. t̄tia qua de sūmo descendit ad imū. q̄rta qua de imo ascendit ad sū-
mū. **S**icuter in hoib⁹ inueniunt̄ q̄tuor varietates. quidā enī sūt in sūma p̄sp̄itate. tales sūt eleua-
ti in rota fortune. alij sūt in sūma aduersitate. tales iacent deiecti sub rora. tertij declināt de p̄spe-
ritate i aduersitate. tales descendūt de sūmitate rote. q̄rti p̄cedūt de aduersitate in p̄sp̄itate. ta-
les ascendūt rotā fortune. **U**n̄ eleuat⁹ in rota fortune dicit **G**lorior elat⁹ descendens dicit. de-
scendo mortificat⁹. **D**eiectus dicit **I**nfim⁹ are rotor. ascendens dicit. letus ad alta vehor. **Nō** q;
natura nō assuescit in p̄riū. nā si lapis millefies projiciat sursū: non assuescit ascendē sursū: cū na-
tura eius sit descendē. **S**ic ḡ esset stolidissim⁹ q; laboraret alicui auferre suā naturā. sic stolidus
est q; laborat fortune auferre mutabilitatē q; ē ei⁹ natura. ḡ dicit p̄bia **A**t oim stolidissime. zc

Retrū iambicū hyponactiū

Hec cū supba x̄terit vices dextra
Exestuantis more fertur euripi

Dudum tremendos seuā proterit reges

Humilem q; victi subleuat fallax vultuz

Non illa miseros audit. aut curat fletus

Utroq; gemitus dura quos fecit ridet

Sic illa ludit. sic suas probat vires

Magnū q; suis monstrat ostentum

Siquis visatur vna stratus ac felix hora

.i. spontaneē gemit⁹ miserorū q̄s fecit. sic illa ludit. sic p̄bat. i. experit̄ suas vires. z ip̄a mōstrat su-

is magnū ostentū. i. miraculū. si q̄s visat̄ vna hora stratus .i. aduersitate depressus. z felix. i. p̄spe-

ritate eleuat⁹. q. d. fortuna videt̄ exhibē suis. i. hoibus q; bonis ei⁹ inhiāt magnū miraculū q̄n. ali-

q̄s subito videt̄ mutari de aduersitate in p̄sp̄itatē. z ecōuerso. **Nō** q; fortuna dī supba eo q;

nullū veref. nec aduertit p̄bitatē. nec maliciā alicui⁹. etsi vocat̄ more supborū obaudit. **Nō** q;

euripus fm aliq̄s est v̄ctus turbis. et dī euripus q̄i curus rapidus. z ē curus nomē v̄cti. fm ali-

os at̄ z forsan meli⁹. euripus ē brachiū vl̄ sinus maris cui⁹ decursus ē incertus. z p̄t̄ incertū

dinē sui cursus: frequēt p̄clitāt̄ ibi naues. z dī ab eu qd̄ ē bonū. et ripa q̄i bō ripa. p̄ p̄riū. **S**i

cut ḡ cursus euripi estuānis ē incertus. scz mutabilitas fortune. **Nō** de opatione fortune q̄lit̄

hos eleuat z hos dep̄mit loquit̄ **A**lan⁹ in anti-claudiano dicens **P**recipitē mouet illa rotā mor⁹

q; labor. **N**lla quies claudit. nec s̄st̄nt̄ ocia motu. **N**os p̄mit. hos eleuat. hos deicit. erigit illos

Cogit z in varios hoies descendē casus. **E**t samariens̄ als̄ paup̄ **V**ericus. **Q**uicqd̄ agas. q̄cqd̄

dicas. q̄cqd̄ patiaris **Nō** facis vt retrahas que mea dextera trahit. **S**ic ego primatū v̄neras

daq; scepra tenebo. **E**t p̄. velle meo: mel tibi fel q; dabo.

ret. i. desideraret. s̄ q; status venti te-
pelleret. si credēs. i. p̄mitteres semi-
na aruis. i. agris tu pensares. i. iudē
cares annos feraces. i. fertiles. q; p̄-
er. steriles int̄ se. ita q; nō haberes
illos annos in ptāte tua. a simili tu
dedisti te regendū fortune/ oportet

Dic incipit p̄mū metrū hui⁹ scdī qd̄ dī hypo-
nactiū ab inuetrore qz labor nautay cāru h̄mōj
metri subleuat. z dī metrū iambicū a pede p̄d̄nān-
te. **E**st at̄ iamb⁹ pes p̄rius trocheo. p̄stās ex p̄ri-
ma breui z vlt̄ia lōga. z dī metrū trimetrū. h̄z enī
hoc metrū h̄z sex pedes. t̄n̄ p̄putādo duos pedes
p̄ metro: erit metrū trimetrū. in q; metro p̄bia de-
scribit mores fortune dicēs. **C**ū. f. hec fortuna ver-
terit vices. i. alternationes p̄sp̄eritatis z aduersi-
tatis supba dextera. et cū fert more euripi. i. ma-
ris estuantis. i. inundātis. tūc fortuna seuā. i. cru-
delis proterit. i. p̄culcat reges dudū tremendos
.i. metuēdos. z ipsa fallax subleuat z aduersitate
humilē vultū victi. i. depressi. nec ipsa audit flet⁹
nec curat miseros. i. paupes. et ip̄a exis dura qz
n̄ fleat̄ ad volūtatē hoim. ridet. i. deridet vltro

Hic incipit p̄sa scđa hui⁹ scđi i
qu a p̄bia p̄bat boecio nō esse p̄que
rendū de fortuna. qz nihil sibi abstu
lit. z̄ introducit fortunā alloquentē
boeciū. **Et** diuidit qz p̄mo p̄suadet
boecio introductionē fortune. z̄ in/
troducitur eā ibi. **Quid** tu o hō. **Pri**
mo p̄bia dicit **H** boeci ego p̄bia vellē
aduertere an ius. i. iusticia postulet hoc.
Nō q̄ similitudo oꝛonis q̄nqz generat fastidiuz. ideo q̄nqz
ip̄am oportet mutari. vñ **Tull.** iij. li. r̄hetorice dicit **S**ermonē in dicendo p̄mutari oportet vt fa
cile satietas varietate vitet. iō p̄bia h̄ variat oꝛonem p̄ introductionē noue p̄sone: vtendo p̄so/
popeia q̄ figura a **Tullio** vocat̄ **C**onformatio. **P**ersuadet igit̄ p̄bia boecio introductionē fortu
ne dicens. **V**ellem autē z̄

Hic p̄bia introducit fortunā al/
loquētē boeciū q̄ oñt q̄rimoniā ip̄i
us esse iniustā. qz nihil sibi abstulit.
Priō q̄ fortuna oñt q̄ nihil boecio
iniuste abstulit. z̄ quādā r̄nsonē bo
eciū excludit. ibi. **An** tu mores. p̄mo
facit qđ dicit̄ ē. z̄ r̄ndet tacite q̄sti
onē. ibi. an ego. **P**rimo dicit̄ fortuna
ad boeciū **H** tu hō quid agis. i. ve/
ras vel facis me res q̄tidianis. i. as/
siduis q̄relis? q. d. facē nō deberes.
Quā tibi fecim⁹ iniuriā? q. d. nullā.
Que tua bona tibi detraxim⁹? q. d.
nullā. **C**ōtende mecū i iudicio de pos
sessione opū z̄ dignitatū corā q̄cūqz
iudice. et si mōstraueris aliqd̄ ee p̄ri
um hoz bonoz cuiusqz mortalū. e/
go sp̄ore p̄cedā tibi ea q̄ repetis fu
isse tua. **Q**z at nō sint tua: nec alic⁹
hois p̄pria. p̄bo tibi. qz cū natura p̄
duxit te de vtero m̄ris ego suscepi
te nudū z̄ inopē. i. carentē oib⁹ reb⁹
z̄ foui te meis opib⁹. et ego p̄ona
.i. p̄rompta educaui. i. nutritui te in/
dulgenti⁹. i. clementi⁹ fauore. i. gr̄a
mea. qđ te nūc facit impatientē nr̄i
.i. nos qz si boeci⁹ a p̄ncipio nō fuisset nutrit⁹ p̄spirate fortune: nō fuisset impacēs de amissione
ei⁹. **Et** subdit **E**go circūdedi te affluentia z̄ splendore oim bonoz q̄ sūt mei iuris. i. p̄tatis. nūc at
libet. i. placet mihi retrahē manū. tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄as. tanqz vsus alienis. nō habes
ius q̄rele tanqz tua p̄dideris. **Quid** igit̄ ingemiscis q̄rulando? nullā tibi a nob̄ illata ē violentia.
opes honores. z̄ cetera taliū sūt mei iuris. i. p̄tatis. z̄ famule mee. s. hōres z̄ p̄tates recognoscūt me
dn̄az. mecū veniūt. mecū recedūt. **A**udaacter affirmē si tua forent q̄ p̄q̄reris amissa: nllō mō ea p̄
didisses. **N**ō q̄ tota rō fortune i hoc p̄sistit. **N**ulli manet rōnabilis q̄rimonia de eo q̄ nihil ali
ozū aufert sed propria pro suo libito disponit. sed fortuna nihil abstulit quod erat boeciū sed pro
pria disposuit pro suo libito. **E**rgo. z̄. **N**ō de hoc q̄ dicit. que tibi tua. **S**eneca dicit in de re/
med. **N**ō est tuū qđ fortuna fecit ee tuū. **A**lienū est omne q̄cqd̄ oprādo euenit. et nihil ip̄si p̄priū
putari licet qđ eripi p̄t. **N**ō qz hō p̄ducit nudus ex vtero m̄ris p̄ hoc inuit magna ei⁹ miseria
si enī hō nudus nasceret̄ z̄ nllō indigēt: min⁹ esset miser. s. qz nud⁹ nascit̄: nihil possidens z̄ plib⁹
indigēs. iō magl. miser ē. **U**n̄ paup̄ **H**enric⁹ **P**rim⁹ in mūdo tecū tua quāta tulisti. **N**ud⁹ eras
primo z̄ postea nudus eris. **N**ō q̄ hō exteriora nō sūt p̄pria hois qz dicit **S**en̄ **N**ihil p̄priū di
cas qđ mutari p̄t fortuna. **R**eposcit qđ dedit donū. qđ dari potuit auferri potuit. et qđ fortuna
Nō dedit: non eripit.

**Disputatio fortune cū boecio cū
eam velit p̄stringere quasi propriaz.**

Vellem autē pauca tecuz fortune ipsius verbis
Agitare **T**u igit̄ an ius postulet animaduerte

Quid tu hō ream me q̄tidianis agis querelis? **Quāz**
tibi fecim⁹ iniuriā? **Que** tibi tua detraximus bona?
Quouis iudice de opū dignitatuzqz mecū possessione
ptende. **E**t si cuiusquaz mortalū p̄priū quid hoz esse
monstraueris: ego iā tua fuisse que repetis sp̄onte cō
cedam. **C**ū te matris vtero natura p̄duxit: nudū om
nibus reb⁹/inopemqz suscepti: meis opibus foui. z̄ qđ
te nūc impatientē nostri facit: fauore p̄ona indulgen
tius educaui. omniū q̄ mei iuris sunt affluētia z̄ splē/
dore circūdedi. **N**ūc mihi retrahē manuz libet. habes
gratiā velut vsus alienis. nō habes ius querele: tan/
qz proflus tua p̄dideris. **Quid** igit̄ ingemiscis? **N**llā
tibi a nobis est allata violentia. opes. honores. cetera
qz taliū: mei sunt iuris. **D**ominā famule cognoscunt.
mecū veniūt: me abeūte discedūt. **A**udaacter afirmē
si tua forent q̄ amissa p̄quereris: nllō mō perdidisses.

An ego sola meū ius exercere phibebo? Licet celo
 pferre lucidos dies. eosdē q̄ tenebrosos noctib⁹ con
 dere. Licet anno tre vultū/nūc florib⁹ frugib⁹ q̄ redi
 mire. nūc nimbis frigorib⁹ q̄ pfundē. Jus ē mari nūc
 strato equore blādiri: nūc pcellis ac flūdib⁹ inhorre
 scere. Nos ad pstantiā nris morib⁹ alienaz inexpleta
 hoīm cupiditas alligabit? Hec nra vis ē. hūc p̄tinuū
 ludū ludim⁹. rotā volubili orbe x̄samus. infima sum/
 mis/sūma infimis mutare gaudem⁹. Ascēde s̄ placz.
 s̄ ea lege: ne vti eū ludicri mei ratio poscit descendē:
 iniuriā putes

nūc pfundē eā nimbis .i. pluuijs z frigorib⁹ sic in autūno z hyeme. Jus .i. nat
 tura est mari nūc .i. aliqn̄. i. tpe sereno blādiri .i. blādū esse eāre strato .i. paci
 fico. s̄ tpe tempestatis inhorrescē. i. horridū apparē pcellis ac flūdib⁹ .i. inūdationib⁹. nūqd̄ inex
 pleta .i. insatiabilē cupiditas hoīm alligabit nos ad pstantiā: alienā nris morib⁹. q. d. Non. etenim
 hec est nra vis .i. naturalis ptās. hūc ludū p̄tinue ludim⁹. rotā x̄samus volubili orbe .i. veloci cir
 culatione. z nos gaudem⁹ mutare infima .i. aduersa sūmis .i. p̄p̄is. z sūma infimis .i. p̄spa aduers⁹
 Tu boeci ascēde rotā nram s̄ placet. s̄ ea lege .i. p̄ditione. vti ne putes tibi fieri iuriā s̄ p̄tigit te
 descendē cū rō mei ludicri .i. ludi iocosi hoc poscet. Nō q̄ qlibet res i sua naturali opatōe dele
 at. frustra s̄ laborat. q̄ naturā rei auferre conat̄ cū natura nō assuescat i p̄trariū. vñ paup̄ hen/
 ric⁹. Nōne sua licite quis sic vti arte. Ad sibi fors dederit vti ois hō. Miles equis. piscator
 aquls. z cleric⁹ hymnis. Nauta fretis. pugiles marte. poeta metris. z Seminat in spinis nature.
 iura rēctans. Nō q̄ diē cupiditatē hoīm esse inexpleta. qz diē Ar. i. polist. Infinita ē p̄cupia
 hoīm ad cui⁹ repletionē mltri viuūt. Et Auicēna xvi ep̄. Naturalia desideria finita s̄. ex falsa at
 opione nascentia vbi desinat nō hnt. Et lxxij ep̄. Dia aliqs̄ p̄temnē p̄t. oia at hīc nō p̄t

An tu mores ignorabas meos? Nesciebas Cresū re
 gem lydoz Cyro paulo ante formidabilē: mox dein/
 de miserandū rogi flāmis traditū misso celitus imbre
 defensū? Num te preterit Paulū perū regis a se ca/
 pti calamitatibus pias impendisse lachrymas? Quid
 tragediaz clamor aliud deslet. nisi indiscreto itū for/
 tunā felicia regna vertentem? Nōne adolescentulus

.i. duo polia vini altez qdē malū/aliud aut bonū i io/
 nis limine iacere didicisti? Quid si vberius de bono/
 rū pte sumpsisti? Quid si a te nō tota discessi? Quid si
 hec ipsa mei mutabilitas iusta tibi causa est sperandi
 meliora? Tū ne aīo p̄tabescas. et intra p̄mune oibus
 regnū locatus p̄prio iure viuere desideres
 eulus didicisti iacere in limine. i. in tomo iouis duo volia. vñ bonū. aliud malū. de qbus oportu
 it vāquēq; intrantē gustare? Quid p̄q̄reris si vberius de bonoz pte sumpsisti? Quid p̄queris
 si a te nō tota discessi? Quid p̄q̄reris si hec mei mutabilitas ē tibi iusta causa sperandi meliora?

Vic rīdet tacite qōni. Dicet alij
 q̄s fortūe. lz bō exteriora s̄ tua: tū
 p̄ q̄ ea hōi p̄tulisti nō deberes am
 pli⁹ auferre. huic qōni rīdet fortūe
 d. q̄ hoc esset p̄ ius z p̄ naturā suā
 quā nlls dz sibi auferre. imo debet
 vti sic et cetera res vtunt sua natu
 ra. vñ diē. Nūqd̄ ego sola phibeos
 exercē ius meū? cū oia alia exercēt
 naturā suā qd̄ declarat. qz licet. i. li
 cituz est celo pferre lucidos dies z
 eos p̄dere. i. abscondē tēbrosos nocti
 b⁹. z licz āno redimire. i. ornāe vult
 rū. i. sup̄ficiē tre. nūc. i. aliqn̄ florib⁹
 sic in vere. nūc frugib⁹ sic in estate
 sic in autūno z hyeme. Jus .i. nat
 tura est mari nūc .i. aliqn̄. i. tpe sereno blādiri .i. blādū esse eāre strato .i. paci
 fico. s̄ tpe tempestatis inhorrescē. i. horridū apparē pcellis ac flūdib⁹ .i. inūdationib⁹. nūqd̄ inex
 pleta .i. insatiabilē cupiditas hoīm alligabit nos ad pstantiā: alienā nris morib⁹. q. d. Non. etenim
 hec est nra vis .i. naturalis ptās. hūc ludū p̄tinue ludim⁹. rotā x̄samus volubili orbe .i. veloci cir
 culatione. z nos gaudem⁹ mutare infima .i. aduersa sūmis .i. p̄p̄is. z sūma infimis .i. p̄spa aduers⁹
 Tu boeci ascēde rotā nram s̄ placet. s̄ ea lege .i. p̄ditione. vti ne putes tibi fieri iuriā s̄ p̄tigit te
 descendē cū rō mei ludicri .i. ludi iocosi hoc poscet. Nō q̄ qlibet res i sua naturali opatōe dele
 at. frustra s̄ laborat. q̄ naturā rei auferre conat̄ cū natura nō assuescat i p̄trariū. vñ paup̄ hen/
 ric⁹. Nōne sua licite quis sic vti arte. Ad sibi fors dederit vti ois hō. Miles equis. piscator
 aquls. z cleric⁹ hymnis. Nauta fretis. pugiles marte. poeta metris. z Seminat in spinis nature.
 iura rēctans. Nō q̄ diē cupiditatē hoīm esse inexpleta. qz diē Ar. i. polist. Infinita ē p̄cupia
 hoīm ad cui⁹ repletionē mltri viuūt. Et Auicēna xvi ep̄. Naturalia desideria finita s̄. ex falsa at
 opione nascentia vbi desinat nō hnt. Et lxxij ep̄. Dia aliqs̄ p̄temnē p̄t. oia at hīc nō p̄t

Vic fortuna excludit rñsonē. bo
 ecij. posset enī dicē boecius. D for/
 tuna ego p̄questus suz de tua muta
 bilitate quia ignoravi mores tuos:
 hāc rñsonem excludit fortūa p̄ plu
 ra nota boecio ex q̄b⁹ poterat p̄p̄e/
 dere mores z stabilitatē suā z dicit
 Nūqd̄ tu ignorabas mores meos?
 q. d. nō. Nesciebas qnō Cresus rex
 lydoz q̄ p̄cius erat formidabilis cy
 ro regi periaz. s̄ postea captus fuit
 a Cyro . et traditus ignibus ad cre
 mandū. s̄ imbre misso celit⁹: fuit de
 fensus z enast. Nūquid etiaz p̄terit
 te quō Paulus p̄sul rōnus fudit pi
 as lachrymas sup̄ calamitatibus. i.
 miserijs p̄si regis quē captiuauerat.
 Quid enī aliud deslet clamor egedi
 arū. i. poematū rep̄hendentū vicia
 hoīm nisi me fortunā subuertentes
 felicia regna indiscreto itū. i. incer
 to euentu? Nōne ep̄is adolescentu
 tus didicisti iacere in limine. i. in tomo iouis duo volia. vñ bonū. aliud malū. de qbus oportu
 it vāquēq; intrantē gustare? Quid p̄q̄reris si vberius de bonoz pte sumpsisti? Quid p̄queris
 si a te nō tota discessi? Quid p̄q̄reris si hec mei mutabilitas ē tibi iusta causa sperandi meliora?

.i. prospera. tñ ne p nō stabescas. i. deficias aīo. 7 tu locatus infra cōe regnū oibus. s. in mundū de
sideras vinē p̄rio iure qz h̄ esse nō p̄t vt eximaris a cōi lege hoim. **Nō** q̄ cū **Cresus** rex lydo
rū esset pugnaturns p̄ regē plax ipse p̄iuluit apollinē de successu pene. q̄ r̄ndit sibi h̄mōi x̄sclō
Cresus p̄det alim transgressus plima regna. **Am** est fluui⁹ q̄dam **Quē** x̄sclū **Cresus** sic intel
lexit q̄ **Cresus** transgressus alim p̄det. i. destruet plima regna ipsius **Cyri**. s. apollo sic intellexit
Cresus transgressus alim p̄det. i. amittet plima regna sua. 7 hoc p̄igit. nā ipse cū trāsgressus eēt
alim vidus est a **Cyzo**. 7 in ignē positus: s̄ tāta inundatio pluuię facta fuit q̄ extindus fuit ignis
7 euasit. 7 q̄ cū multū gloriaret: dixit filia sua noie fama. **O** p̄ expecta vltimū diē: an̄ quē nō ē
glāndū. **Quadā** nō nocte vidit **Cresus** i somno q̄ esset sup̄ altā arborē vbi **Jupiter** cū rigabat.
7 p̄beus eū siccabat. qd̄ somnū cū rettulisset filie sue r̄ndit filia. **Tu** eris capt⁹ a **Cyzo**. et i cruce
suspensus. vbi iupit. i. pluuia te rigabit. 7 p̄beus. i. sol te siccabit. qd̄ ad vltimū p̄igit. ex q̄ p̄
pendi mutabilitas fortune. **Nō** q̄ **Paulus** p̄ul roman⁹ missus fuit pugnare p̄ regez plax. q̄
erat sup̄bissim⁹ hoim. cū aut̄ ipm̄ deuicisset: p̄siderās p̄speritatē p̄teritā 7 aduersitatē p̄ntez eius:
morus pietate fleuit sup̄ ipm̄. et dimisit eū. ex q̄ filiter p̄pendit mutabilitas fortune. **Nō** q̄ traj
gedia est carmen rephensiuū vicioz: incipiens a p̄speritate: desinens in aduersitate. **Et** dī a tra
gos grece qd̄ est hircus latine. 7 odos cantus. qz catus h̄mōi carnis hircō remunerabat. 7 inde
dicunt tragedi poete q̄ antiq̄ gesta 7 facinora sceleratoz regū luduoso carmie p̄lo spēdāte. i. res
spiciente p̄cinebāt sic dicit **Hi**. **Nō** **Homerus** volēs oñdere mutabilitatē fortune describit in
tomo **Jouis** iacē duo dolia vini. vnū bonū aliud malū. 7 oēs intrātes domū: 7 vtroqz oportebat
gustare. s̄ q̄sdā plus de bono. q̄sdā nō plus de malo. **Et** hec descriptio publice depingebat arbe
nis in templo iouis. vbi boecius studuit adolescens ex̄ns. sic ipse testat in d̄ disc̄. schol. **Per** do
mū aut̄ iouis **Homer⁹** significauit mūdū. p̄ duo dolia p̄speritatē 7 aduersitatē. 7 oēs q̄ viuūt in
mūdo de vtroqz gustāt. qdā plus de p̄speritate. qdā plus de aduersitate. **Nō** dicit fortuna s̄
uertentē felicia regna. de q̄ **Hansfredus** in poetria. **Hoc** vnū p̄scire potes q̄ nlla ptās **Esse** mo
rosa p̄t. qz res fortuna secūdas **Imperat** esse breues. si vis exēpla. p̄ores **Respice** fortunās. enar
rat illa p̄ioz **Florida** p̄speritas. minos subuertit **Athenas** **Iliou** atrides. magne cartaginis ar
ces **Scipio**. s̄ multi romani fuit alea fari. **Ipe** versa breui breuis ē distātia lecti **Dis** 7 mesti noz
est vicina diei. **Dec** aliena docent. et te tua fata docebunt.

Istud est scdm̄ metrum h̄ scdm̄ qd̄ **Metrum asclepiadiū thoriambicum.**

dī asclepiadiū ab inuētoze. choziābi
cuz a pede p̄dñante. **Quis** sit pes choziambus:
p̄uus habitū est. 7 p̄stat illud metz ex p̄mo spon
deo 7 duob⁹ choziābis 7 pirrhikio vel iābo q̄le
metz est illius hymni **Scōz** meritis inclita gau
dia. **Scdm̄** metrum est pheregraciū ab inuētoze
p̄tās ex p̄mo spondeo. 2° dactylo. 3° spondeo vl
trocheo. **In** hoc ḡ metro fortia p̄querit de in
expleta cupiditate hoim dicēs. **Si** copia. i. fortu
na quā gentiles deā copie appellabāt pleno cor
nu fundat hoibus tātas opes quātas arenas ver
sat. i. voluit pontus. i. mare incit⁹. i. p̄morus rāpi
dis flatib⁹. i. impetuosis ventis. 7 si fundat tātas
opes q̄t sidera fulgent i celo edita. i. orta stellifer
ris noctib⁹. 7 ip̄a copia nō reth̄at manū auferen
do opes. haud p̄ nō. iō humanū gen⁹ cessat flere
.i. flendo p̄ponē miseras q̄relas. 7 q̄uis de⁹ p̄dis
gus. i. dines multi auri. i. ad modū prodigi multū
aurū diffundens. ipse deus libens excipiat vota
hoim. 7 ornet auidos. i. cupidos claris hōibus.
tñ iam parta. i. adq̄sita 7 possessa nil vident̄ eis. s̄
seua rapacitas vorās q̄sita. i. adq̄sita p̄dit. i. ma
nifestat alios hiat⁹. i. receptacula cupiditatis. **Et**
tñe q̄rit fortuna **Que** iā frena retentent. i. detine
ant certo fine cupidinē. i. auariciā hoim p̄cipitez

Quantas rapidis flatibus incitus
Pontus versat arenas
Aut quot stelliferis edita noctibus
Celo sidera fulgent
Tātas fundat opes nec retrahat manū
Pleno copia cornu
Humanū miseras haud ideo genus
Lesset flere querelas
Quāuis vota libens excipiat deus
Multi prodigus auri
Et claris auidos ornet honoribus
Nil iam parta videntur
Sed quesita vorans seua rapacitas
Alios pandit hiatus
Que iam precipitem frena cupidinem

Prosa tertia scđi

Certo sine recitent

Largis cum potius numeribus fluens

Sitis ardescit habendi?

Nunq̄s diues agit q̄ trepidus gemens

Sese credit egentem

odoriferis: sacrificauit illud fortune. qđ cornu dī fortuna quibusdā p̄pinare plenu. q̄busdā vacuū: q̄busdā semiplenu. s̄m diuersū status p̄speritatis z aduersitatis hoim. **Nō** q̄ fortuna inuehit s̄ auaricia hoim. qđ **Tull** i li. tusculanaz qonū dīc **Auaricia** studiu pecunie hz quā nemo sapiens p̄cupiuit. ea eni q̄i malis venenis imbuta: corpus animūq; virilem offendit. ipsa eni insatiabilis manēs: neq; copia neq; inopia minuit. **Et** in eodē hoc dicit **Quid** ē q̄ multi cupiditate pecunie ferunt. q̄z ita p̄turbant animi vt nō multū absint ab insania. **Et** dīc **Sen.** lxxv. ep̄. **Auaricia** nū q̄s hz magis malū nisi q̄ in ḡta ē. **Et** lxxiij. ep̄. auaros p̄parat canib⁹ d. **Vidisti** aliquē canē mī sū a dño panis frustra aut carnis apto ore captantē. q̄cqd arripit: prin⁹ integrū deuorat. z sp̄ ad spem futuri inhiat. **Idem** euenit nob. q̄cqd nob fortuna expectantib⁹ porrigit illud sine oī volū tate dimittim⁹. z statū ad rapinā alteri⁹ erigimur. **Nō** q̄ credit se egentē: nō est diues s̄ paup. q̄ dicit **Sen.** p̄ma ep̄. **Nō** qui parū hz: s̄ q̄ plus cupit paup est. **Quid** eni refert q̄ntū illi i arca q̄ntū in horreis iaceat: si alieno/hiatu iminer? **Nō** q̄ diuitie nō tollūt auariciaz s̄ augmentāt. **Uñ** **Sen.** xvi. ep̄ dicit. **Congerat** in te q̄cqd locupletes possederūt. vltra p̄uatū pecunie modū fortuna te prouehat. auro tegat purpura vestiat. terrā marmorib⁹ abcondat. accedāt statuez pi ctare et q̄cqd vlla ars elaborauit. maiorā cupere ab his desistes? **Uñ** **Iuuenalis** **Interea** pleno dū turget sacculus ere. **Crescit** amor nūmi quantū pecunia crescit.

Prosa tertia scđi

Inuective loquitur fortuna aduersus Boecium.

His igit̄ si pro se tecū fortuna loqueret. qđ p̄fe/ ro p̄tra hisceres/nō haberes. **Aut** si qđ est q̄ querelā tuā iure tuearis: p̄feras oportet. dabimus di cendi locū **B.** **Tuz** ego. speciosa quidē ista sunt: inq̄s. oblitaz rhetorice ac musice melle dulcedinis **Tum** tm̄ cū audiunt oblectant. s̄ miseris/ maloz altior sen sus est. **Itaq;** cū hec auribus insonare desierint: insi/ tus animū meror p̄grauat. **P.** **Et** illa. **Ita** est inq̄t. **Hec** eni nō dū morbi tui remedia. s̄ adhuc p̄tumacis aduersuz curationē doloris fomenta quedā sunt **Nā** q̄ in p̄fundū sese penetrent. cū tempestiuuz fuerit ad/ mouebo: possunt attingē. q. d. q̄uis s̄ba fortune superficialit̄ me delectent: tm̄ ad p̄fūditate mei doloris nō attingūt. **Itaq;** i. s̄ cū hec s̄ba fortune desierint. i. cessauerint insonare aurib⁹ meis. **Tūc** p̄hia approbat r̄n̄sionē boeci. **Ita** est. hec ei meror insitus. i. imissus p̄grauat animū meū. **Tūc** p̄hia approbat r̄n̄sionē boeci. **Ita** est. hec ei s̄ba fortune nondū sunt remedia tui morbi: s̄ sūt quedā fomēta. i. lenimēta aduersū curationē. i. s̄ sanationē p̄tumacis doloris. nā remedia q̄ penetrēt. i. immittāt se in p̄fundū p̄turbationū expel/ lēdo eāz radicalē tui morbi ista admouebo. i. apponā cū fuerit tēpestiuū **Nō** q̄ boeci⁹ nihil ha

Dic incipit t̄tia p̄sa hui⁹ scđi. in q̄ p̄hia p̄bat boeciū nō debere con queri de fortuna. qz multa bō sibi cō tulit. et p̄mo inq̄rit p̄hia qđ sentiat de dīctis fortune. 2° bō fortune sibi collata enumerat. ibi verūtū. **P̄rio** oñt p̄hia q̄ boeci⁹ nihil habeat loq̄ s̄ fortunā. 2° boecius r̄ndet. 3° p̄hia ei⁹ r̄n̄sionē approbat sic p̄b̄bit. **Dic** p̄mo **Si** fortuna loqueret tecuz his s̄bis pro se. p̄fēto p̄ certe. tu n̄ ha beres qđ s̄ hisceres. i. nō haberes vnde aperires os ad r̄ndenduz for tune. at siquid est q̄ tuā q̄relam iure tuearis oportet. i. necesse ē. vt p̄fe/ ras. dabim⁹ tibi locū dicendi. **Tūc** boeci⁹ r̄ndet. **Speciosa** qđem sunt ista q̄ fortuna dixit. z sunt oblita. i. delinita melle. i. delectatione r̄heto rice dulcedis. s̄. q̄ntū ad p̄ofā. ac p̄ et. musice dulcedis. s̄. q̄ntū ad merz **Et** tm̄ tūc delectāt animū meū cuz audiunt. s̄ sensus. i. p̄ceptio malozū ē altior. i. profundior miseris q̄ ista **D** **i**

Libri scđi de consolatione philosophie

buit loqui p̄tra d̄ba fortune qz verū dixit, z p̄tra veritatē nō est loquendū. **Nā** vero oia p̄sonāt, z veritas sibi ipsi attestat s̄m **Ar.** **Nō** hisco ē s̄bū inchoatū, z p̄fert p̄ syncopā, qz regularit̄ deberet dici hiasco, vñ hiscē est hiatū inchoare cū aliqs aperit os. **Nō** q̄ oblit̄ media p̄ducta est p̄cipiū s̄bi obliuiscor, s̄ oblit̄ media correpta; descendit a s̄bo oblinio, z oblit̄ idem est qđ maculat̄. **Nō** circa hoc q̄ dicit insit̄ meror̄ animū agguat, qz q̄s nō dolēt de infortunio nll̄i p̄tingit nisi aio multū elenato sup̄ fortunā, qz dicit **Sen.** lxx. ep̄. pl̄. eā te dolēt nolo, s̄ vt nō doleas vir exigē audeo, nll̄i autē ista firmitas animi p̄tingit nisi multū sup̄ fortunā elenato, z subdit **Il** lud agam̄ vt locūda nob̄ fiat amissor̄ recordatio, nemo libenter ad id redit qđ nō sine tormēto cogitaturus ē. **Nō** q̄ p̄ rhetoricā z musicā dulcedinē fortune boecī adhuc nō fuit restitū? vir tuti z sapie, qđ attestat eī meror̄ agguans animū, naz d̄tus z sapia dolorē z merorē opprimit, vñ **Sen.** lxx. ep̄. Quēadmodū minura lūna claritas solis obscurat; sic doloēs, mesticias, iniurias sapientia z virtus sua magnitudie elidit atqz opprimit.

Vic p̄bia enūerat bō fortune boecio collata rōne qz non debuit se estimare miser, z p̄mo enūerat bōa p̄terita q̄ ip̄m felicē fecerūt, postea enūerat in q̄rta p̄sa bō q̄ ip̄m in p̄nti felicē ondūt. **Primo** igit̄ p̄bia de scribit felicitatē suā p̄terita, z excludit q̄ndā obiectōnē, ibi. **Qđ** si idcirco. **Primo** enūerat q̄daz bō coia, z magis sp̄cālia, scđa ibi. **Pretereo** libet **Primo** dicit̄ **Boeci** nō velis te existiare miser, nunqđ oblit̄ es numer̄ z modū felicitatis tue, taceo, i. p̄transco qz te desolatū, i. p̄riuatū parētē, i. p̄te z m̄re cura sūmor̄ viroz, i. p̄sulū romanor̄ te suscepit, z tu delect̄, i. de alijs elect̄ i affinitatē p̄ncipū citatis; cepisti p̄rī esse charus q̄s p̄rimus, qđ est p̄ciosissimū gen̄ p̄pinq̄tatis. **Quis** nō p̄dicabit te felicissimū cū tāto splēdore tuor̄ soceror̄; cū tāto pudore p̄ingis, i. v̄xor̄is, et cū oportunitate, i. oportuna felicitate masculine prolis, q. d. nll̄s est q̄ nō iudicauerit te felicē in his. **Nō** q̄ tplex ē gen̄ p̄pinq̄tatis. **Primus** q̄ p̄h̄it ex genealogia, z in tali p̄pinq̄tate aliqs s̄l̄ efficit̄ p̄rimus z charus, nā frat̄ fratri ē charus z p̄pinquus. **Alia** ē p̄pinq̄tas q̄ p̄trahit̄ ex m̄rimonio, z vocat̄ affinitas z i tali p̄pinq̄tate aliqs p̄rī efficit̄ p̄pinquus q̄s charus. **Tertia** p̄pinquitas p̄h̄it̄ ex bonis morib̄ z s̄rutib̄, z hoc ē p̄ciosissimū gen̄ p̄pinq̄tatis, z i tali aliqs p̄rī efficit̄ charus q̄s p̄pinquus. **Et** sic boecī prius fact̄ fuit romanis p̄ncipib̄ charus rōne s̄rutis q̄s p̄pinquus m̄rimoniū p̄hendo cū eis. **Nō** q̄ p̄bia dicit̄ boeciū fuisse felicē splēdore soceror̄ i pl̄i, cū tñ nō habuerit nisi vnū socerū, nā socer d̄z cur̄ filiā aliqs ducit, z non legit̄ qz boecī habuit duas vxores. **Ad** hoc p̄t dici qz h̄ socer accipit̄ large: nō tñ p̄ p̄te vxoris s̄ etiā p̄ fratre q̄ large etiā p̄t dici socer, q̄ dicit̄ p̄l̄alit̄ soceror̄. **Nō** qz ex t̄bus p̄bia dicit̄ boeciū felicē fuisse, ex honestate soceror̄, ex pudore p̄ingis, ex oportunitate masculine prolis, i. suozū filioz.

Vic p̄bia enūerat qđā bō sp̄cālia ex q̄b̄ boecī nō debet se estimare miser, z dicit̄ **Ego** p̄tereo, i. p̄trāsire volo qz mihi libet p̄terire coia bō, z delectat me veniē ad sp̄cāle cumulū tue felicitatis scz ad sūptas dignitates i adolescētia; negatas senib̄. **Et** s̄bdit, **Si** q̄s fructus rez mortaliū hz vllū pondus beatitudinis, i. si p̄t aliqđ t̄pale bonū hō d̄z dici felix: poterit ne mēo/ria illī lucis, i. tue felicitatis quā tā dicā deleri quātālibz mole, i. q̄cūqz pōdē ingruentiū maloz? q̄st̄ dicit̄ nō pōt deleri. **At** q̄ ē illa felicitas? cur̄ tu vidisti liberos tuos, i. filios tuos

Verūtñ ne te miserum existimari velis. **An** numerū modūqz tue felicitatis oblitus es? **Taceo** qz desolatū parente: sūmor̄ te viroz cura suscepit, delect̄ qz i affinitatē p̄ncipū ciuitatis (qđ p̄ciosissimū p̄pinquitas gen̄) ē p̄pus charus q̄s p̄rimus esse cepisti. **Quis** nō te felicissimū cū tāto splēdore soceror̄/ cū cōingis pudore cū masculine quoqz plis oportunitate predicauit? **Verūtñ** ne te miserum existimari velis. **An** numerū modūqz tue felicitatis oblitus es? **Taceo** qz desolatū parente: sūmor̄ te viroz cura suscepit, delect̄ qz i affinitatē p̄ncipū ciuitatis (qđ p̄ciosissimū p̄pinquitas gen̄) ē p̄pus charus q̄s p̄rimus esse cepisti. **Quis** nō te felicissimū cū tāto splēdore soceror̄/ cū cōingis pudore cū masculine quoqz plis oportunitate predicauit?

Pretereo libet em̄ preterire cōmunia sumptas i adolescētia; negatas senibus dignitates, ad singularē felicitatis tue cumulum venire delectat. **Si** quis rerum mortaliū fructus vllū beatitudinis pōdus habet, poterit ne illius memoria lucis quantalibet ingruentiū maloz mole deleri? **Cū** duos pariter cōsules liberos tuos domo p̄ouchi, sub frequentia patrū, sub plebis alacritate vidisti. **Cū** eisdē i curia curules insidētib̄ tu regie laudis orator̄ igenij gloriā faciēdieqz mernisti. **Cū** in circo duoz̄ medius cōsulū circumfusa multitu/

Prosa tertia

dinis expectationem triumphali largitione satiasti?
Dedisti vt opinor verba fortune . dū te illa demulcet.
 dum te vt delicias suas fouet. **D**unus quod nulli vn
 q̄ p̄uato commodauerat abstulisti. **V**is ne igitur cū
 fortuna calculum ponere? . **N**unc te primum liuenti
 oculo p̄strinxit. **S**i numerū modūq̄ letoꝝ tristū ve
 consideres. adhuc te felicem negare non possis.

one. i. victoriam triumphatione. vt ego opinor tu dedisti s̄ba. i. deceptiones fortune cū te illa de/
 mulcet. dū te fouet vt suas delicias. tu abstulisti mun⁹ qd̄ nūq̄ p̄modauerat vlli. i. alicui p̄uato. i.
 ex̄neo. vis ne cū fortuna ponē calculū. i. p̄putationē. **N**ūc ip̄a fortuna p̄mū p̄strinxit. te oculis liuē
 tib⁹. i. inuidis. si p̄sides numerūz modū letoꝝz istū. i. p̄spitas. z aduersitatē. adhuc nō potes te ne
 gare felicē. **N**ō p̄bia p̄ s̄ qd̄ dic̄ p̄tereo; et p̄t⁹ dixit taceo; vti qd̄ colore rhetorico q̄ d̄z occu
 patio. z diffinit sic a **T**ull. **O**ccupatio est cū dicim⁹ nos p̄terire; aut nescire; aut nolle dicē illud
 qd̄ tū maxie dicim⁹. **N**ō q̄ mos erat romanorū an̄ t̄cesimū annū nllī p̄ferre aliquā dignitatē nī
 si p̄t singularē dignitatē vel p̄bitatē. vel p̄t reipublice euidētē vtilitatē. **B**oeci⁹ at̄ in adole/
 lescentia an̄ t̄cesimū annū elect⁹ fuit in p̄sule. z hoc p̄bia vocat felicitatē p̄munē; nō q̄ cōiter oi/
 bus hoc p̄cederet. s̄ qz nō solū boecio s̄ alijs paucis hoc accidit. **R**efert enī **T**ull. in li. de amic.
 q̄ **S**cipio an̄ t̄cesimū annū bis fact⁹ est p̄sul. s̄luter **S**ermanic⁹ iuuenis fact⁹ est p̄sul an̄ t̄cesimū
 annū. **S**ed singularē felicitatē boeci⁹ tāgit d. cū duos parit p̄sules. **N**ō q̄ fm̄ **J**sid. in li. etym
Curules erāt sedes in qb⁹ magistrat⁹ sedētes iura reddebāt. z dicuntur curules a curru. qz tali se/
 de vtebant in curru iudices q̄ vehebant vt expediti p̄plo iudicia redderent. **N**ō q̄ p̄suetudo
 erat apud **R**ōnos i electione p̄sulū h̄re f̄monē ad p̄p̄m de laudib⁹ regūz electorū i magistraturz.
 est bene p̄dicauit; inde gl̄am p̄sequabāt. **H**omōi f̄monē fecit boeci⁹ i electione suorū filioꝝ in p̄sules
 z exinde sua gl̄a fuit geminata. **E**t qz p̄sulis f̄mo p̄suevit fieri in triumphis; in laudē eorū q̄ obtinuc
 rāt victoriā. iō h̄mōi f̄monē vocat triumphalē largitionē. **N**ō q̄ bonū aliqd̄ p̄mittit z non adim
 plet; ille dat s̄ba z nō rem. z sic decipit. q̄ dic̄ p̄bia dedisti fortune s̄ba. i. deceptiones; p̄mittēdo
 ei aliqd̄ bonū q̄ ipsa te ira fouet. **N**ō q̄ calculus i vna significacione ē paruus lapillus q̄ calcādo
 nō ledit. et qz talib⁹ lapillis vtebant antiq̄ in p̄putādo; iō calculare vel calculū ponē ponit pro
 p̄putare vel pro rōnem facē. q̄ dic̄ p̄bia. **V**is ne cū fortuna calculū ponē? q. d. nō debes. si p̄puta
 bis cū ea; ipsa inueniet te multo feliciorē q̄ miserū

Qz si idcirco te fortunatū eē nō estimas. qm̄ q̄ tūc leta
 videbant abierūt. nō ē q̄ te miserū putes. qm̄ q̄ nūc cre
 dunt mesta p̄tereūt. **A**n tu i hanc vite scenā nūc p̄mū
 subit⁹ hospesq̄ venisti? **A**llā ne humāis reb⁹ inesse
 p̄stātā reris. cū ipsū sepe hoīez velox hora dissoluat?
Nā etsi rara ē fortuitis manēdi fides. vltim⁹ tñ vite
 dies. mors qd̄a fortūe ē etiā manētis. **Q**uid igit refer
 re putas? tu ne illā moriēdo deseras an te illa fugiēdo
 stantā inesse humāis rebus cū ip̄m hoīez sepe dissoluat velox hora mortis. nā si fortuitis rebus
 est fides p̄manēdi; licz rara; tñ vltim⁹ dies vite est qd̄a mors fortune. etiā manētis fortune. qd̄
 igit putas referre. i. distare. ne. i. an tu deseras illā fortunā moriēdo. an pro vl̄. illa te deserat fugi
 endo? q. d. nihil refert q̄ntū ad incōstātā fortune. siue fortuna hoīem deserat siue deserat. manife
 stū est q̄ p̄manē nō p̄t. **N**ō q̄ in reb⁹ humanis nō est p̄stātā. cui⁹ rō est. **I**n isto qd̄ est genitū
 nlla est p̄stātā. qz nihil est genitū qd̄ nō sit corruptibile et nō p̄manēs. s̄ res h̄uane s̄t genitez p
 duat. q̄ z. **N**ō q̄ nō est durabilē fortune p̄spitas. qz ip̄am cito fugat aduersitas. vñ **S**anfred⁹

parit p̄sules. i. in p̄sules electos pue
 bi. i. duci de domo tua sub frequētia
 .i. diligētia patrū. s̄. senioꝝ. z sub ala
 critate. i. sub gaudio plebis. z cū tu
 eisdē filijs tuis insidentib⁹ curules
 .i. sedes iudiciarias. orator. i. p̄dica
 tor regie laudis; meruisti gloriā in/
 genij et faciēdie. cū tu medius i cir
 co. i. in circūdatione. duorū p̄sulū. s̄.
 filioꝝ tuorū satiasti expectationē cir
 cūfule multitudis triumphali largiti

Dic p̄bia excludit quādā obiecti
 onē. **P**osset aliq̄s dicē. hec p̄dicta
 bō nō faciūt me felicē qz sūt p̄t̄asi/
 ta. h̄ac obiectiōnē excludit p̄bia di.
Qz p̄ s̄. si nō estimas te fortunatū
 .i. felicē qz illa abierūt que tūc vide
 bant leta. etiā nō debes te estimare
 miserū qz q̄ nunc credunt. i. vident
 mesta p̄tereunt. **N**unq̄d tu venisti
 p̄mū i h̄ac scenā. i. vmbzā vite sub/
 itus. i. improuisus z hospes. i. aduēa
 tu ignoras q̄ gerant i hac vita. **N**e
 pro nūq̄d reris. i. opinaris vllā con
 stantā inesse humāis rebus cū ip̄m hoīez sepe dissoluat velox hora mortis. nā si fortuitis rebus
 est fides p̄manēdi; licz rara; tñ vltim⁹ dies vite est qd̄a mors fortune. etiā manētis fortune. qd̄
 igit putas referre. i. distare. ne. i. an tu deseras illā fortunā moriēdo. an pro vl̄. illa te deserat fugi
 endo? q. d. nihil refert q̄ntū ad incōstātā fortune. siue fortuna hoīem deserat siue deserat. manife
 stū est q̄ p̄manē nō p̄t. **N**ō q̄ in reb⁹ humanis nō est p̄stātā. cui⁹ rō est. **I**n isto qd̄ est genitū
 nlla est p̄stātā. qz nihil est genitū qd̄ nō sit corruptibile et nō p̄manēs. s̄ res h̄uane s̄t genitez p
 duat. q̄ z. **N**ō q̄ nō est durabilē fortune p̄spitas. qz ip̄am cito fugat aduersitas. vñ **S**anfred⁹

Libri scđi Metrū tertiu

in poetria **P**ibus ne crede tuus si tpe paruo Illuxē tibi mox st clausura serenū Nubila fata die inducētq; crepuscula noctē. p̄t qđ nō e adhibēda fides reb⁹ fortunis. **N**ō q; phia t̄agit vnā rō nem q; fortuna nō sit p̄stans q; tal est. **N**ō nō est p̄stās. q; nec fortuna. **A**ns p̄z qz hoīem sepe/dissoluit velox hora mortis. **C**ōseq̄ntia pbat ex hoc qz fortuna nō h̄z esse nisi circa hoīez cū sit in agentib⁹ a p̄posito. ij. phys. q; dīc phia. nihil differt q; ad incōstātia fortune siue fortuna derelinq̄t hoīez fugiendo. siue hō derelinquat ip̄am moriēdo. q̄cūq; mō fiat: ip̄ ipsa est incōstans et nō p̄manens.

Istō est t̄tiu metrū h⁹ scđi cui⁹ p̄mus s̄ sus dī sal phic⁹ ab iūctore. trochaic⁹ a pede p̄dñante. **M**etrū aut scđi s̄ dī glyconicū ab iūctore. choriābicū a pede p̄dñante. **I**n h⁹ ḡ metro phia d̄clarat tribus exēplis mutabilitatē mūdanoz. **P**rimū exēplū ē de corporib⁹ celestib⁹ tale. **S**ole lucēte i celo tūc obscurat lumē aliaz stellaz. **E**cce mutatio stellaz q; ad lumē quod tū p̄t⁹ apparebat tpe noctis. s̄ sole nob lucēte nō apparer. vn̄ dīc i l̄ra. **C**ū p̄heb⁹. i. sol cepit. i. icēpit spargē. i. emittē lucē roseis q̄drigis. i. roseo curru stella hebetata. i. obscurata flāmis. i. lumib⁹ solis p̄mētib⁹ ip̄a pallet. i. pallida fit s̄m albētes vult⁹. **S**cđm exemplū ē in t̄nascētib⁹ tale. **Z**ephyro flāte tra ornat florib⁹. s̄ austro flāte flores deficiūt. ecce mutatio in t̄nascētib⁹. vn̄ dīc in l̄ra **C**ū. i. q̄n nem⁹ irrubuit verntis. i. vn̄alib⁹ rosas flatu zephyri tepentis. i. calentis. si auster nebulosus sp̄ret. i. flare inceperit insanū. i. insane. iā dec⁹ rosaz abeat spinis. i. recedat de spinis. **T**ertiu exemplū ē de mari tale. **Q**ū mare nō agitaf ventis apparer tranq̄llū. s̄ ventis agitafū efficit tēpestuosuz. ecce mutabilitas maris. vn̄ dīc in l̄ra **S**epe mare radiat. i. splendet t̄n quillo sereno i. serena t̄nq̄llitate imotis. i. nō motis fluctib⁹. sepe aq̄lo p̄citaf. i. puocat feruētes p̄cellas. i. tēpestates verso eq̄re. i. moto mari. **T**unc hortaf phia ne credam⁹ bonis fortunē dicens **S**i mūdo cōstat. i. p̄manet sua forma rara vt ex dīctis p̄z. t̄si mūdus variat tātas vices. i. al̄nationes: tūc crede caducis. i. t̄nsitorijs fortunis hoīz. i. noli credē. et loquit̄ ironice. debet ei intelligi p̄ p̄rium. **C**rede. i. noli credere bonis fugacib⁹ q̄lia s̄t bō fortunē. qđ p̄z ex hoc. qz p̄stat. i. manifestū est. et ē positū. i. stabilitū et̄na. i. dīna lege vt nihil genitū p̄stet. i. imutabilē p̄maneat. **N**ō q; poete at̄buunt soli q̄drigā q; dī a nūero q̄ttuoz eq̄z. **P**oete ei fingūt curz solis t̄bi q̄ttuoz equis p̄t q̄ttuoz diuersitates solis. **N**ā sol cū orit̄ est rube⁹. hora t̄tia splēdēs. hora meridici ē feruēs. s̄ hora vesptina ē tepens. **L**u ne hō attribuūt bigā p̄t̄ duas p̄prietates lune. nā luna naturalit̄ est frigida et hūida. **N**ō circa hoc qđ dicit **C**rede fortunis bonis. **S**cđ dīc in li. de p̄solone filij **E**lye. **N**unq; ego fortune cre didi. q; cū mecū videref pacē agē: oia q̄cūq; i me indulgentissime p̄ferebat: pecuniaz. honores. gr̄am. eo loco posui vnde posset sine motu meo repetē. **I**ntuallū magnū inter me et ip̄am habui. itaq; nec illa abstulit: nec euulsit. **N**eminē aduersa fortuna p̄minuit nisi quē secūda decepit. fortuna fortes metuit. ignauos expauit. opes auferre p̄t: animū at̄ surripe nō p̄t. **N**ō q; phia bona fortune appellat caduca. qz dīc **S**cđ. lxxvij ep̄. **D**ia ista i q; fortuna d̄nūm exercet: sua s̄t. sic pecunie. hōres. imbecilla s̄t: fluida: mortalia s̄t. et passiones incerte. **N**ō dīc nullū genitū esse p̄stās. dīc **S**cđ ep̄ p̄allegata. **D**ia mortalia minunt: cadūt: deferunt: decrescūt: exhauriunt. itaq; in illi in sorte causa incerta inequalitas est. diuinoy aut̄ vna natura est.

Prosa quarta scđi **D**eclarat boeciū adhuc esse felicē. anxiam caducāq; fortuitoꝝ bonoꝝ felicitatē

Metrū saphicum.

Quam polo p̄heb⁹ roseis q̄drigis
Lucem spargere ceperit
Pallet albentes hebetata vultus
Flammis stella prementibus
Lum nemus flatu zephyri tepentis
Vernis inrubuit rosas
Spiret insanum nebulosus auster
Iam spinis abeat decus
Sepe tranquillo radiat sereno
Immotis mare fluctibus
Sepe feruentes aquilo procellas
Verso concitat equore
Rara si constat sua forma mundo
Si tantas variat vices
Crede fortunis hominum caducis
Bonis crede fugacibus
Constat eterna positumq; lege est
Et constat genitum nihil.

Prosa quarta

Quam ego. Vera inquam commemoras **O** virtutū
oim nutrix/nec ificiari possū p̄speritatis mee
velocissimum cursum. Sed hoc est quod recolentem
vehementius coquit. Nā in omni aduersitate fortune
infelicissimū genus est infortunij/ fuisse felicem.

velocissimū cursū. i. recessū mee p̄speritatis. s̄ h̄ ē qđ coqt. i. anxiat vehement me recolētē p̄teritā
p̄speritatē. nā in oi aduersitate fortune ifelicissimū gen^o ifortunij ē fuisse felicē z iā n̄ ēē. Nō p̄bia
dī nutrix oim virtutū qz ois virt^o p̄sistit i medio. mediū n̄ attigit nisi recta rōc. q̄ recta rō ē sapie et
p̄bie. Itē cū p̄bia diuidat i p̄ticāz speculatiāz ip̄a includit prudētā q̄ ē recta rō agibilis. ex
vi. ethi. prudētia at colligata ē oib^o virtutib^o. ex eode. vi. p̄ptea p̄bia dī nutrix oim virtutū. Nota
q̄ recordatio p̄terite felicitatis coqt hoiez. iō dīc Sen. lrv. ep̄. Illud agam^o vt iocūda nob fiat a/
missoz recordatio. s̄ at p̄tigit cū anim^o p̄patus ē ad amissionē eoz. Nō q̄ duplex ē infortunij.
quoddā p̄tinuū. aliud interpolatū siue discontinuū. p̄mū ifortunij infelix. scđm ē ifelicissimū. Infor
tunij enī cōtinuū ex p̄suetudie min^o nocz. qz dīc Sen i li. de trāquillitate ai Tolerabili^o ē bō n̄
adquirē q̄z adq̄sita amittē. idōqz letiores videb q̄s fortūa nūqz respexit q̄s q̄s deseruit. Idē dīc i
li. de solatiōe filij elye. Vnū h̄z bonū assidua infelicitas q̄ illos idurat q̄s verat. Infortunij at
discōtinuū ē cū aliq̄s mutat de aduersitate i p̄speritatē. z itez de p̄speritate i aduersitatē. z tle ē i/
felicissimū gen^o. qz sepe deicit hominē i desperationē. vñ Samaritē als paup henric^o. **O** bona
p̄speritas vbi nūc es: nūc mea &sa ē In ludū cithara. sit lachrymosa lyra **O** mala dulcedo sbitō
q̄ iumpra venenas **Q**ue ve recōpēsas mellea/ felle gūi

P. S; q̄ tu inq̄t false opionis supplicijz luas id re/
bus iure imputare non possis. Nā si te hoc inane no
men fortuite felicitatis mouet/ q̄ plurimis maximisqz
abūdes mecū reputes licet **I**gī si qđ i oi fortune tue
cēsu p̄ciosissimū possidebas/ id tibi diuinit^o illesū ad/
huc inuiolatūqz seruat. **P**oterisne meliora queqz re/
tinēs/ de infortūio iure causari. Atqz viget incolumis
illud p̄ciosissimū hūani generis decus **S**ymmach^o so
cer. z qđ vite p̄cio nō segnis emerēs. vir tor^o ex sapia
virtutib^o qz factus. suaz secur^o. tuis ingemiscit iniurijs
Viuir vxor ingenio modesta. pudicicie pudore p̄cel/
lens. z vt oēs ei^o dotes breuif includā/ p̄i filis. **V**i
uit inq̄. tibiqz tm̄/ vite h^o exosa/ sp̄m seruat. **Q**uo qz
vno felicitatē minui tuā/ vel ipsa p̄cesserim: tui deside
rio. lachrymis. ac dolore tabescit. **Q**uid dicaz liberos
p̄sulares. qz iā vt i id etatis pueris/ paterni vel auiti

p̄ eo exponēs. **S**ymmach^o vir tor^o factus ex sapia et virtutibus: ille
specimen elucet ingenij. secur^o suaz iuriāz ingemiscit de tuis iurijs. **V**iuir vxor tua mod
sta ingenio. p̄cellēs pudore pudicicie. et vt includam breuif oēs dotes. i. virtutes ei^o ip̄a est filis p̄i
suo. i. symmacho. et ip̄a exis exosa. i. tediōsa h^o vite/ tm̄ tibi fuit spiritū. i. tm̄ ip̄a viuir p̄p̄ te. in q̄
vno ego p̄cedo tuā felicitatē minui qz vxor tua tabescit. i. stat lachrymis et dolore desiderio tui
d. .iiij.

Dic ē q̄ta p̄sa h^o scđi i q̄ p̄bia
p̄bat boetio n̄ ēē p̄rēdū de fortūa
p̄p̄ p̄ntia bō q̄ sibi deliq̄t. **E**t p^o bo
eci^o p̄fitef se fuisse felicē deplāges
p̄ntē infelicitatē. 2° p̄bia ont ip̄m ēē
felicē i p̄nti ibi. **S**z qz tu. dīc s̄ boe
ti^o **O** p̄bia nutrix oim virtutū tu cō/
mēoras & a. nec possū ificiari. i. negāē

Dic p̄bia ont boeciū i p̄nti ēē fe
licē p̄p̄ mltra bō q̄ adhuc possidet. 2°
p̄bat felicitatē fortuitā nllī posse tō
lit euēire. 3° p̄bat verā felicitatē in
bōis fortuitis nō p̄sistē. scđa ibi. q̄
est enī. tūa ibi **A**t vt coḡscas. **P**rio
ponit p̄bia qz nō d̄z q̄rulari de ifor
tunio: cū adhuc abūdet p̄lib^o bonis
z illa bō p̄bia enūerat. 2° ip̄a p̄solat
enī. ibi. cū igif. **D**ic prio. **O** boeci qz
tu luis. i. pater. supplicijz ste opionis
illd̄ n̄ potes iuē imputāē reb^o. nā si
mouet te iane no^o fortuite felicitatē.
licet. i. licitū ē vt tu reputes. i. p̄pu
tes mecū q̄ plurimis z maxis bonis ab
undēs. si igif illd̄ bo^o tibi fuit d̄ni
tus illesū z inuiolatū qđ tu posside/
bas p̄ciosissimū i q̄i cēsu. i. thesauro
tue fortūe/ poteris ne retinēs queqz
meliora iure cāri. i. p̄q̄ri de ifortūio
q. d. nō. **T**ūc enūerat bō ei^o. **A**tqz p̄
certe illd̄ p̄ciosissimū dē^o hūani ge
neris. i. **S**ymmach^o socer tuus iste
viuit incolumis. i. san^o. qđ inq̄z dē^o
nō segnis. i. nō tard^o emēs p̄cio vi
te. q. d. tu tātū diligis eū qz vitā tuā

Dic p̄bia ont boeciū i p̄nti ēē fe
licē p̄p̄ mltra bō q̄ adhuc possidet. 2°
p̄bat felicitatē fortuitā nllī posse tō
lit euēire. 3° p̄bat verā felicitatē in
bōis fortuitis nō p̄sistē. scđa ibi. q̄
est enī. tūa ibi **A**t vt coḡscas. **P**rio
ponit p̄bia qz nō d̄z q̄rulari de ifor
tunio: cū adhuc abūdet p̄lib^o bonis
z illa bō p̄bia enūerat. 2° ip̄a p̄solat
enī. ibi. cū igif. **D**ic prio. **O** boeci qz
tu luis. i. pater. supplicijz ste opionis
illd̄ n̄ potes iuē imputāē reb^o. nā si
mouet te iane no^o fortuite felicitatē.
licet. i. licitū ē vt tu reputes. i. p̄pu
tes mecū q̄ plurimis z maxis bonis ab
undēs. si igif illd̄ bo^o tibi fuit d̄ni
tus illesū z inuiolatū qđ tu posside/
bas p̄ciosissimū i q̄i cēsu. i. thesauro
tue fortūe/ poteris ne retinēs queqz
meliora iure cāri. i. p̄q̄ri de ifortūio
q. d. nō. **T**ūc enūerat bō ei^o. **A**tqz p̄
certe illd̄ p̄ciosissimū dē^o hūani ge
neris. i. **S**ymmach^o socer tuus iste
viuit incolumis. i. san^o. qđ inq̄z dē^o
nō segnis. i. nō tard^o emēs p̄cio vi
te. q. d. tu tātū diligis eū qz vitā tuā

Libri scđi de consolatione philosophie

Quid dicā liberos tuos psulares qz specimen. i. similitudo ingenij paterni. i. tui. vel auiti. i. aui ipor
rū. i. symmachi q̄ fuit auno ipoz ex pre nris elucet vt i id eratis pueris. q. d. liberi tui st filies p̄r
z ano ipoz i prudētia inq̄ntū etas p̄mittit. **Nō** sic. p̄babit q̄ i reb⁹ fortuitis nō p̄t p̄sistē s̄a fe
licitas. iō illi q̄ adeptiōe taliū rez felices se existiabāt. z ex amissione eaz infelices. s̄a opione de
cipiebant. z lz in opione eoz sic eēt nō tñ erat i re. iō dic̄ p̄bia ad boeciū q̄ tu s̄le opionis suppli
cū luis. iō reb⁹ imputare nō pores. **Nō** supplicū false opionis est in aio. nō i re. vñ **Sen.** xvij
ep̄. **M**ultis parasse diuitias nō fuit finis miscriaz s̄ mutatio diuitiaz. nec hoc muroz. nō enī i re
b⁹ ē vitū s̄ i aio. sepi⁹ ei opione q̄ re laboram⁹. s̄ infortunū boeciū nō erat imputādū reb⁹ qz n̄
erat. s̄ imputādū fuit sue false opioni. **Nō** q̄ p̄bia ont p̄ntez felicitatē in tbus p̄sistē. s̄ i amicis. i
vxoze pudica. z filioz suoz prudētia. **P**riō ei ad felicitatē req̄runt amici. nā amic⁹ ē p̄ciosissimū
gen⁹ ditiaz ex viij. p̄sa h⁹ scđi. z **Ar.** ix. et̄. **N**ō eligit viuē sine amicis h̄ns reliq̄ bō. z **Fz** **Cull**
in li. de amid. **Q**ui amicitia tollit de mūdo. solem tollē videt. z **Sen.** in de rem. for̄. **N**ihil ē per
ius q̄ amicos nō h̄re. s̄ amicu p̄didisti. aliū q̄re. z ibi enī q̄ras vbi iuenies. q̄re in̄ artes libeales.
in̄ reat̄z honesta officia. q̄re i laborib⁹. ad mentam ista res nō q̄rif. **S**cđo req̄rif ad felicitatē
politica vxoze pudica q̄ rara est. vñ **Sen.** in de rem. for̄. **M**ulte in̄ p̄bas m̄rimonialis ordis ce
perūt eē exēpla meretularz. q̄ multas ex p̄ngib⁹ optis pessimas videm⁹. ex diligētissimis dispo
lutissimas. ex liberalissimis rapacissimas. **E**tia si bonā vxoze habuisti. n̄ potes aut irmare eā eē p̄
māiurā in illo p̄posito. nihil tā mobile. nihil tā vagū q̄ feiaz volūtas. **T**ertio req̄rif ad felicitatē
politica ples. qz **Fz** **Ar.** i. et̄. **N**ō oīo felix ē q̄ specie turpis ē. aut solitari⁹. aut ple carens. **N**ō
Fz **Uguil.** specimen ē pulcritudo. vel similitudo. vel signū. vel imago. vel noticia. vel experimentū. v̄
bonū opis documentū. s̄ in p̄posito accipit p̄ similitudine. **I**te fm eundē auit⁹ ta. tū. i. ab auo habi
tus vel possessus vel ad ipm p̄tinēs. z ponit q̄nqz p̄ antiquo.

Hic p̄bia ex d̄cis psolat boeciū
. d. **E**rx hoib⁹ ē p̄cipua. i. maxia cu
ra retinēde. i. saluande vite. o te feli
cē si coḡscas tua bona cui etiā nūc
suppetūt. i. abūdāt talia bō q̄ n̄o du
bitat eē chariora ipsa vita. q̄re iam
sicca lachrymas z noli s̄ē. nōdū enī
ois fortuna ē tibi exosa. i. aduersa ad
vñ. i. oīo. nec tibi incubuit. i. isletit
tēpestas aduersitatis nimū valida
qm̄ tenaces ancorē. i. amici insepa
biles herēt. i. firmis manēt. q̄. i. anco
re n̄ patiunt tibi abeē solamē p̄nt̄.
tpis. nec spez futuri tpis. **E**t dic̄ bo
eci⁹ p̄cor vt herēat. i. maneāt ille an
core. qz ipsi manētib⁹ vtcūqz. i. q̄/
litercūqz res se habeāt nos enatabi
m⁹ / euadēdo aduersitatē fortunē. s̄ o
p̄bia tu vides q̄ntū dec⁹ nris orna
mētis bōz exteriorz q̄b⁹ ornabamur decesserit. **S**ubiūgit p̄bia. **N**os p̄mouim⁹ aliq̄ntulū animū
tuū ad psolonē si nōdū piget te toti⁹ tue sortis. qz maior ps salua tibi manet. s̄ nō possū ferre tu
as delicias q̄ tāluctuosus. i. plen⁹ luctu atqz anxi⁹ p̄q̄rereris aliq̄d abesse tue b̄titudini. i. felicitati

Nō q̄ s̄ē mors ē oīm amarissima qz oīa abscidit. oīa deuorat. z qz aliq̄ iudicat se nō timē mor
tē z tñ timēt fm **Sen.** i de rem. for̄. **S**ic vita ē oīm dulcissima. oīa enī appetūt eē z viuē. iō vñ
qd̄qz naturalit̄ nitit̄ ad saluādū vitā q̄ nihil ē chari⁹. **S**i ḡ boeci⁹ possedit bō q̄ chariora s̄t vita
nō debuit se effiare miser s̄ magis felicē. **N**ō q̄ p̄bia amicos appellat ancoras. **S**ic ei tēpesta
te incubēte / p̄ ancorā nanis retinet̄ z a p̄clitatione saluat̄. sic iminete aduersitate fortunē. hō fideli
b⁹ amicis ne succūbat infortunio s̄leuat̄. fideles ei amici retinet̄ hoiez impetu fortunē agitātū ne
tōlit deijciat̄ a sua stabilitate. **N**ō fm **Uguil.** **S**uppetē. i. s̄mistrare v̄ supabūdare. s̄ pigere ē
pigrū eē. v̄ penitē. v̄ ḡuare. v̄ offendē.

Hic p̄bia p̄bat felicitatē nllī pos
se tōlit eucire. 2° ont q̄ q̄nto aliq̄s
ē feliciorz. tāto leuiozi aduersitate p̄

Cū igit̄ p̄cipua sit mortalib⁹ vite cura retinēde. o te
si tua bona p̄gnoscas felicē. cui suppetūt etiā nūc q̄ vi
ta nemo dubitat eē chariora. **Q**uare sicca iam lachry
mas. nōdū est ad vñ oēs exosa fortuna. **N**ec tibi ni
miū valida tēpesta incubuit. qm̄ tenaces he ancorē
que nec p̄ntis solamē / nec futuri spem tpis abesse pat
riant̄. **B.** **E**t herēat in quā p̄cor. **I**llis nāqz manētib⁹
vtcūqz se res habeāt / enatabim⁹. **S**z q̄ntū ornamētis
nris decesserit / vides. **P.** **E**t illa. **P**romouim⁹ inq̄t
aliq̄ntulū. si te nōdū toti⁹ tue sortis piget. **S**z delicia
as tuas ferre nō possūm. q̄ abesse aliq̄d tue beatitudi
ni tam luctuosus atqz anxius conqueraris

Subiūgit p̄bia. **N**os p̄mouim⁹ aliq̄ntulū animū
tuū ad psolonē si nōdū piget te toti⁹ tue sortis. qz maior ps salua tibi manet. s̄ nō possū ferre tu
as delicias q̄ tāluctuosus. i. plen⁹ luctu atqz anxi⁹ p̄q̄rereris aliq̄d abesse tue b̄titudini. i. felicitati
nō q̄ s̄ē mors ē oīm amarissima qz oīa abscidit. oīa deuorat. z qz aliq̄ iudicat se nō timē mor
tē z tñ timēt fm **Sen.** i de rem. for̄. **S**ic vita ē oīm dulcissima. oīa enī appetūt eē z viuē. iō vñ
qd̄qz naturalit̄ nitit̄ ad saluādū vitā q̄ nihil ē chari⁹. **S**i ḡ boeci⁹ possedit bō q̄ chariora s̄t vita
nō debuit se effiare miser s̄ magis felicē. **N**ō q̄ p̄bia amicos appellat ancoras. **S**ic ei tēpesta
te incubēte / p̄ ancorā nanis retinet̄ z a p̄clitatione saluat̄. sic iminete aduersitate fortunē. hō fideli
b⁹ amicis ne succūbat infortunio s̄leuat̄. fideles ei amici retinet̄ hoiez impetu fortunē agitātū ne
tōlit deijciat̄ a sua stabilitate. **N**ō fm **Uguil.** **S**uppetē. i. s̄mistrare v̄ supabūdare. s̄ pigere ē
pigrū eē. v̄ penitē. v̄ ḡuare. v̄ offendē.

Quis est enī tā p̄posite felicitatis vt nō aliq̄ ex pte cū
status sui q̄litate rixet⁹. **A**nxia enī res ē hūanoz con

Prosa quarta

ditio bonoz, et que vel nunq̄s tota pueniat, vel nunq̄s
 ppetua subsistat. **H**uic census exuberat/ s; est pudori
 degener sanguis. **H**uc nobilitas notū facit/ sed angu/
 gustia rei familiaris inclusus/ esse mallet ignotus. **I**
 le vtroq; circūfluus/ vitā celibē deflet. **I**lle nuptijs
 felix/ orbis liberis/ alieno censū nutrit heredi. **A**lius
 ple letat/ filij filieve delictis mest⁹ illachrymat. **I**dcir
 co nemo facile cū fortune sue pditione pcordat. **I**nest
 enī singulis qd̄ inexptus ignoret, exptus exhorreat.

pecunia, s; aliud sibi deficit qz degener sanguis, i. ignobilitas ē sibi pudori, hūc at. i. aliū hoies no
 bilitas facit notū, s; ipse inclusus angustia rei familiaris, i. pauprtatis mallet, i. magis vellet eē ig/
 notus. **I**lle, i. alter hō circūfluus, i. circūdatus vtroq; i. tā diuitijs q̄ nobilitate/ ipse deflet celibē
 i. castā vitā qz nō p̄t forsan ducē vxorē. **I**lle, i. alī felix nuptijs, s; habēdo vxorē orbis, i. carēs li
 beris, i. pueris ip̄e nutrit, i. pgregat censū alieno hēdi. **A**li⁹ at letat⁹ ple ip̄e mest⁹ illachrymat, i.
 ingemiscit delictis, i. p crimibus filij vel filie sue. **I**dcirco nēo facile pcordat cū pditione sue for
 tune. **I**nest enī singul⁹ hoibus aliqd̄ qd̄ ipse inexptus ignoret, vel exptus ip̄m exhorreat, z sic ri
 xatur cū q̄litate sui stat⁹. **N**ō qz nō ē hō tāfelix qn̄ inueniat aliquā pditionē in se quā vellet nō
 h̄re, p̄t qd̄ misera ē pditio hūanoz bonoz, qz nunq̄s hōi tota pueit, qz aliq̄s p̄temnē oīa p̄t s; oīa
 h̄re nō p̄t. **E**t elicit vna rō ex lra. **I**lli pditio hūanoz bonoz nō tota puenit cui suus stat⁹ i aliq̄
 displicet, s; nlls inuenit tāfelix cui status suus nō displiceat i aliq̄, sic declarat i lra. ḡ zē. **I**te san
 guis seruilis pditionis dī degener, qz hoies naturalit̄ liberi s̄t, s; p seruitutē degenerāt a natura.

Nō vita casta dī vita celebs q̄ celestis qz i carne vine p̄ter carnē est vita celestis z angelica.

Nō s; **U**guil. **I**llachrymari ē int⁹ lachrymari, vl̄ cū dolore lachrymari, z ē deponētis gener⁹,
 s; fm antiq̄s inueniat neutri⁹ gener⁹, z sic boeci⁹ ponit h̄ in neut⁹ genē cū dīc̄ mest⁹ illachrymat.

Adde qz felicissimi cuiusq; delicatissimus sensus est.

et nisi ad nutū cūcta suppetant/ oīs aduersitatis inso/
 lens: minimis qbusq; prosternit. **A**deo perigua sunt
 que fortunatissimis beatitudis summā detrahūt. **Q**uā/
 multos esse coniectas q̄ sese celo p̄rimos arbitrent̄ s;
 de fortune tue reliquijs ps eis minima p̄tingat. **H**ic
 ipse locus quē tu exiliū, vocas/ incolentibus patria ē
Adeo nihil ē miser nisi cū putes. **C**ōtraq; beata fors
 oīs est/ eq̄nimitate tolerantis. **Q**uis ē ille tāfelix q̄ cū
 dederit impatientie man⁹ statū suū mutare nō optet.

b⁹, i. bitantib⁹, z ita eoz iudicio spectat ad felicitatē **U**niuersalit̄ ḡ de reb⁹ fortunatis pcludit. **A**deo
 nihil ē miserū nisi cū tu putes, i. nisi ex reputatiōe aī tui estimes, z d̄, i. p d̄iū oīs fors ē brā eq̄ni
 mitate, i. patia aī tolerantis. **Q**uis ē ille tāfelix q̄ cū dederit man⁹ impatie, i. cū fuerit faā⁹ impati
 ens qn̄ ipse nō optet mutare statū suū, q. d. nlls tāfelix. **N**ō qz forsan aliq̄s dicēt, nlls hoim plz
 stat⁹ suus si deest sibi magnū fortunū, s; defcā⁹ boni modici nō ipedit p̄placētā stat⁹ qn̄ hō tō/
 lit sit felix, h⁹ excludit phia dīcēs, q̄nto aliq̄s ē felicior tāto ē delicatior, z q̄nto ē delicatior tāto
 magl. **Q**uāt ex defcā⁹ modici boni z sic felicissimis dēh̄it p̄plemētū b̄titudis. **N**ō qz vnaz eadē
 res quā vn⁹ iudicat spectat ad miserā, ali⁹ iudicat spectat ad felicitatē, ḡ dīc̄ phia loc⁹ quē tu zē
Nō q̄ntūcūq; hō sit abūdās reb⁹ fortunatis, s; aliqd̄ displicet sibi i statū suo, ip̄e optat statū suū mi

sternit. **3**^o pcludit ex his felicitates
 fortuitā amarā eē z miserā, q̄rto in/
 uehit s; hoies, scda ibi **A**dde qz fe/
 licissimi, t̄ta ibi q̄ ml̄tis, q̄rta ibi qd̄
 igit o mōzles. **P**rio dīc̄ **Q**uis ē tā
 cōposite felicitatis, i. tācopiose felix
 vt non rixet, i. discordet ex aliq̄ pte
 cū q̄litate, i. cū dispōne sui status, i.
 sue fortunē, q. d. nlls ē ita felix, qz cō
 ditio, i. stat⁹ hūanoz bonoz ē anxia
 i. misera res, q̄ nunq̄s hōi tō pueniat
 vel nunq̄s ppetua s̄b̄sistat. **I**nc̄ decla
 rat qz non tō pueniat hōi, qz huic, i.
 alicui hōi exuberat cēsus, i. abūdāt

Dic̄ oñt phia qz hō magl. felix le
 uiozi aduersitate p̄sternit cū h̄ p̄p̄a
 rādo boeciū ad alios, z dīc̄ **A**dde p̄
 dīctis qz s̄sus cuiuslibz hois felicif
 simi, i. fortunatissimi ē delicatissimus
 i. impatientissim⁹: nlls ad nutū suū
 cūcta suppetāt, i. abūdēt, ip̄e erit in/
 solens, i. impatiēs oīs aduersitatis,
 z p̄sternit a sua felicitate qbusq; mi
 nimis aduersitatib⁹, adeo perigua
 s̄t q̄ fortunatissimis dēc̄h̄t, i. auferūt
 sūmā, i. p̄fectionē b̄titudis. **B**oeci
 q̄ multos eē p̄iectas, i. opiaris q̄ se
 arbitrent̄ p̄rimos esse celo, i. deo s̄e
 eis p̄tingēt mīma ps de reliquijs, i.
 de particulis tue fortunē. **V**ic locus
 quē tu vocas exiliū/ ē p̄ria incolētī

Dic̄ oñt phia qz hō magl. felix le
 uiozi aduersitate p̄sternit cū h̄ p̄p̄a
 rādo boeciū ad alios, z dīc̄ **A**dde p̄
 dīctis qz s̄sus cuiuslibz hois felicif
 simi, i. fortunatissimi ē delicatissimus
 i. impatientissim⁹: nlls ad nutū suū
 cūcta suppetāt, i. abūdēt, ip̄e erit in/
 solens, i. impatiēs oīs aduersitatis,
 z p̄sternit a sua felicitate qbusq; mi
 nimis aduersitatib⁹, adeo perigua
 s̄t q̄ fortunatissimis dēc̄h̄t, i. auferūt
 sūmā, i. p̄fectionē b̄titudis. **B**oeci
 q̄ multos eē p̄iectas, i. opiaris q̄ se
 arbitrent̄ p̄rimos esse celo, i. deo s̄e
 eis p̄tingēt mīma ps de reliquijs, i.
 de particulis tue fortunē. **V**ic locus
 quē tu vocas exiliū/ ē p̄ria incolētī

Libri scđi de consolatione philosophie

tari emēdādo statū alteri? vñ miles emerit? laudat statū mercatoris. ecōtra mercator exptus pe-
ricula maria laudat miliciā. silt' legisperiti laudat agricolos. 7 agricolos vrbanos. Silt' ex^m p3 i
boecio de schol. disc. de filio incōstātie q̄ hñs duplicetā vñ? stat? sp aliū et aliū assūpsit. Nō
q̄ dic' nihil ē miser nisi cū putes. vñ dic' Sen. ix. ep. Miser est q̄ se bñm nō iudicat. lz mūdo im-
peret. nō ē bñs q̄ se bñm nō eē putat

Hic phia oñt fortuitā felicitatez
eē amarā 7 miserā d. Quāml' i. ama-
ritudib? dulcedo hūane felicitatis ē
respsa. i. pmixta q̄ etiā viderat iocū
da hōi fructi. tñ nō p̄t retineri q̄ mi-
nus p. vt. hō habeat eā cū velit. i. n̄
p̄t retineri ad volūtātē hoīs. et liq̄
i. manifestū ē q̄s misera sit bñtudo
rez mortaliū q̄ nec p̄petua p̄durat apud
eānimos. i. p̄stātes vel patiētes. nec ipsa tō. i. silt' delectat
anxios. i. miseros. Nō q̄ felicitas 7 dulcedo hūana nō est sine amaritudine. qz dicit bñs Bern
Nunq̄ i hōre sine labore. nunq̄ in p̄lacione sine fbulacione. nunq̄ in sblimitate sine vanitate q̄s
esse p̄t. Itē Alan? in anti-claudiano dicit. Sed nihil inuenio qd in oi pre beate. Quat. qn mul-
tas nob deferre querelas Possit. si nram velit accusare mineruam

Hic phia inuehit 3 hoies. di. d.
mortales qre petitis. i. qritis eē. i. i
reb? exteriorib? felicitate postā inē
vos. errorz inscitia. i. ignorātia p̄su-
dit vos. oñdam tibi breuit cardinē
i. radicē sūme felicitatis. Est ne ali-
qd tibi p̄cios? te ip̄o. nihil in q̄es.
si igit fueris p̄pos tui p̄ enq̄llitatez
ai tui tu possidebis qd nunq̄ amittē velis. i. delectationē in opatione p̄fecte v̄tutis
nec fortuna poterit tibi auferre. Nō q̄ duplex ē bñtudo. p̄fecta 7 imperfecta. p̄fecta **C**ausere
bñtudo habet p? hāc vitā. et ē vita etna. de q̄ loquit bñs Iohes dices. Nec ē vita etna vt cog-
noscat te solū vcz deus et que misisti Jesū ch̄m. Alia ē bñtudo imperfecta q̄ p̄t esse in p̄nti vita.
quā phi posuerūt p̄siste in opatione optie v̄tutis. vñ radix tal' bñtudis est enq̄llitas ai ex mode-
ratione 7 sedatione passionū p̄ habitu v̄tutis. p̄ talē at enq̄llitatē hō efficit sui p̄pos vt nō deici-
atur passionib?. ista at enq̄llitas nō est q̄reda i reb? exteriorib? s̄ solū hz esse in aio hoīs / de q̄ be-
atitudiez enq̄llitate h̄ loquit phia dices **Q**uid igit o mōzles zc. Et Sen loquēs de eadē felici-
tate. ix. ep. dic' Sūmū bonū extnsec? infra nō q̄rit. domi colit. ex se totū est: incipit fortunē eē s̄bie-
tū si quā p̄tē sui foris q̄rit. Idē. xxij. ep. dic' felicitatis auiditas tuta ē. que si aut vnde pueniat
q̄ris / ex bona p̄sciētia; ex honestis p̄silijs; ex rectis actiomb?; ex p̄teptu fortuitoz. Et. xxij. ep. dic'
Illud bonū est q̄rendū qd nō fiat de die in die pei? qd est hoc? anim? s̄ hic red? bonus. magn?
qd aliud voces hūc animū q̄s deū in corpe hūano hospitatū. Et. xli. ep. dic' Lauda bonū in hoie
qd eripi nō p̄t qd est p̄p̄riū hoīs. q̄ris qd sit illud / anim? et rō p̄fecta. rōnale nanq̄ aial est hō.

Hic phia pbat verā felicitatē n̄
posse p̄siste i reb? fortuitis lb? rōni-
bus. scđam ponit ibi. Ad hec. triaz
ibi. Et qm. Prima rō tal' est. In il-
lo nō p̄sistit felicitas hoīs qd p̄t au-
ferri ab hoie. s̄ bō fortuita s̄ hmōi.
s̄ zc. Maior nota qz sūmū bonū ē
p̄p̄riū hoīs. bonū at qd auferri pōt
nō est sūmū bonū. qz illud qd aufer-
ri nō p̄t: meli? est eo qd auferri p̄t. Mio: p3. bō fortuita p̄nt auferri cū sint mutabilia. vñ dic' in
lra. Et agnoscas bñtudinē nō posse p̄stare in reb? fortuitis. sic collige p̄tles rōnes. Si bñtudo
est sūmū bonū nature degentis rōne. i. nature rōnalis. nec ē illud sūmū bonū qd villo mō pōt eri-
pi. i. auferri. qz illud bonū qd nequeat. i. nō pōt auferri. hoc p̄cellit. i. meli? est eo qd p̄t auferri. ex q̄
manifestū est q̄ iustabilitas fortune nō possit aspirare. i. accedē ad bñtudinē accipiendaz. Nō

Quā multis amaritudinib? hūane felicitatis dulcedo
respersa est? Que si etiaz fruenti iocūda esse videat. tñ
quo min? cū velit abeat: retinēdi nō possit. Liquez igit
q̄ sit mortaliū rez misera bñtudo q̄ nec apud equanī-
mos p̄petua p̄durat. nec anxios tota delectat

Quā multis amaritudinib? hūane felicitatis dulcedo
respersa est? Que si etiaz fruenti iocūda esse videat. tñ
quo min? cū velit abeat: retinēdi nō possit. Liquez igit
q̄ sit mortaliū rez misera bñtudo q̄ nec apud equanī-
mos p̄petua p̄durat. nec anxios tota delectat

Quid igit o mortales eē petitis intra vos positā felici-
tate? Error vos inscitiaz p̄fundit. Ostendā breuit
tibi sūme cardinez felicitatis. Est ne aliqd tibi te ip̄so
p̄cios? nihil inquires. Igit si tui compos fueris: pos-

sidebis qd nec tu vnq̄ amittē velis: nec fortuna possit
tibi sūme cardinez felicitatis. Est ne aliqd tibi te ip̄so
p̄cios? nihil inquires. Igit si tui compos fueris: pos-
sidebis qd nec tu vnq̄ amittē velis: nec fortuna possit
tibi sūme cardinez felicitatis. Est ne aliqd tibi te ip̄so
p̄cios? nihil inquires. Igit si tui compos fueris: pos-

Atqz vt agnoscas i his fortuitis reb? beatitudinē cō-
stare nō posse: sic collige. Si beatitudo ē sūmū natuē
bonū ratiōe degētis. nec est sūmū bonū qd eripi villo
mō potest. qm̄ p̄cellit id qd nequeat auferri. manifestū
ē quin ad beatitudinē. p̄cipiendā fortune instabilitas
aspirare non possit

Atqz vt agnoscas i his fortuitis reb? beatitudinē cō-
stare nō posse: sic collige. Si beatitudo ē sūmū natuē
bonū ratiōe degētis. nec est sūmū bonū qd eripi villo
mō potest. qm̄ p̄cellit id qd nequeat auferri. manifestū
ē quin ad beatitudinē. p̄cipiendā fortune instabilitas
aspirare non possit

Prosa quarta

q̄ b̄ritudo ē sūmū bonū. q̄ in 3° hui⁹ sc̄da p̄sa d̄i q̄ b̄ritudo ē stat⁹ p̄fectus aggregatiōe oīm bono
rū. et b̄ritudo ē sūmū bonū nature degentis. i. viuentis. rōne. i. nature rationalis sicut homis. quia
hoim gen⁹ viuit arte rōne ex proemio metaphys. Nullum enī alioz aīalium est felix. ex. x. eth.
Bruta cū aīantia nēo felicitabit p̄mo eth. Et tal⁹ b̄ritudo nō cōsistit ī bonis exteriorib⁹ s̄ in aīu
sapie. q̄ d̄ic̄ Ar. in li. pol. Testis ē mihi d̄e⁹ q̄ in bonis exteriorib⁹ nō p̄sistit sūmū bonū. Et idē
in eodē. Nos sum⁹ felices r̄ d̄y. d̄y āt nō sunt felices bonis exteriorib⁹. ḡ nec hoies. Nō l̄z ī bo
nis exteriorib⁹ fortuitis nō cōsistat felicitas formalit̄ siue cēntialit̄. tū felicitas cōsistit ī eis orga
nice q̄ descriunt ad felicitatē verā. sine enī reb⁹ exteriorib⁹: quaz fortūa d̄na est: nō cōtingit eē
felice. supple organice. ex li. de bō fort. et ex. x. eth. Opus ē exteriori p̄spirare oī enti. Natura ei p̄
se nō est sufficiens ad speculandū s̄ oportet cibū potū r̄ reliquū famulatum p̄ existere.

Ad hec. quē caduca ista felicitas vehit. vel scit eā. vel
nescit eē mutabilē. Si nescit. quenā beata sors eē p̄
ignorātie cecitate? Si scit. metuatur necesse est. ne amit
tat qd̄ amitti posse non dubitat. Quare p̄tinu⁹ timor
nō sinit eē felicē. An vel s̄ amiserit. negligēdū putat.

Sic q̄q̄ perile bonū ē qd̄ equo aīo ferat̄ amissum
eē mutabilē. vel nescit. Si nescit. quenā sors beata. i. q̄ felicitas br̄a p̄t eē cecitate ignorātie. q̄ d.
nlla. Si scit eā eē mutabilē. necesse ē vt metuatur ne amittat illud. qd̄ nō dubitat posse amitti. q̄re
cōtinuus timor nō sinit ipm̄ esse felicē. Et forsan dicēs. hō nō timet amissionē fortune. q̄ nō cu
rat vtz eā amittat vel nō. Hoc excludēs p̄bia d̄ic̄ si amiserit bonū fortuitū r̄ putat illud negligē
dū. i. nō curādū. tūc illud bonū erit valde exile qd̄ amissū ferat̄ eq̄. i. eq̄li aīo sic p̄seruatū. r̄ p̄ p̄ns
illd̄ nō ē sūmū bonū. Nō ex 3° h⁹ p̄sa. ix. veraz p̄fecta felicitas facit hoim̄ potentē. reuerēdū
celebrē. r̄ letū. ḡ h̄a felicitas excludit timorē. r̄ p̄ p̄ns cōtinuus timor q̄ excludit leticiā: non sinit
esse felicē. Vñ Sen. ix. ep̄. Ille beatissim⁹ est r̄ securus sui possessor q̄ crastinū d̄ic̄ sine sollicitu
dine expectat. Nō ex q̄ felicitas cōsistit in speculatione dei r̄ substātiarū sepataz: ipsa excludit
cecitatem ignorantie in qua ignorantia felicitas eē non p̄t.

Et qm̄ tu idem es cui p̄suasū atq̄ insitū p̄ multis de
mōstratiōibus scio. mētes hoim̄ nullo mō esse morta
les. Cūq̄ claz sit fortuitā felicitatē corpis morte fini
ri: dubitari neq̄t si hec afferre beatitudinē p̄t. qn̄ om̄e
mortalū gen⁹ in miserā mortis sine labat̄. Quāsi mul
tos scimus beatitudis fructū nō morte solū. vtz etiā
doloribus supplicijsq̄ quesisse. quonam mō p̄ns vita

facere beatos potest. q̄ miseros transacta nō efficit?
minari morte hoīs neq̄t. i. nō p̄t dubitari si hec fortuita felicitas pōt afferre. i. dare b̄ritudinē qn̄
om̄e gen⁹ mortalū. i. hoim̄ labat̄ in miserā ī fine mortis. S̄z si scim⁹ multos. i. scōs q̄sisse fructū
b̄ritudis nō solū morte verū etiā dolorib⁹ r̄ supplicijs quā mō. i. p̄ quē modū p̄ns vita supple bōis
fortuitis ornata p̄t facē beatos q̄ vita t̄nsacta. i. t̄m̄iata nō efficit miseros. q̄ d. nullo mō. Nō cu
ius p̄ntia ē cā felicitatis: ei⁹ absentia ē cā miserie r̄ infelicitatis. Sic enī naua p̄ sui p̄ntiā est cā
felicitatis nauis. sic ei⁹ absentia ē cā piclitarōis ei⁹ ex. ij. phys. Si ḡ bō fortuita p̄ sui p̄ntiā eēt
cā b̄ritudis. p̄ sui absentia eēt cā miserie. Cū āt in morte hoīs bō fortuita relinquūt hoim̄ fugi
endo r̄ hō relinquat ea moriēdo: omnis homo post mortē eēt miser r̄ infelix. quod fallum est. nā
multi post mortē consequent̄ beatitudinē. Et quia forsan aliquis dicēt. mortuo homine: moriē r̄
aīa eius. r̄ sic post mortem nullam consequet̄ beatitudinē. hoc excludens p̄bia dicit ad boeciu⁹.
tu es idem ille cui p̄suasum est multis demonstratiōibus animas hominum esse immortales.

Vic p̄bia ponit sc̄daz rōnē q̄ tal⁹
est Ille q̄ felix est fortuita felicitate
aut scit eā mutabilē eē/aut nescit. si
nescit/est ignorās. r̄ p̄ p̄ns est infel
lix. si scit eā esse mutabilē/nēc est q̄
timeat ne eā amittat. cui āt inest cō
tinuus timor: felix eē nō p̄t. vñ d̄ic̄
in l̄ra. Ad hec. i. p̄d̄ic̄ta/addā. s̄. alia
rōnez. Vñ quē vehit. i. ducit ista ca
duca. i. fortuita felicitas. vel scit eaz

Vic p̄bia ponit triā rōnē q̄ tal⁹ ē
Si b̄ritudo cōsistit ī reb⁹ fortuitis
cuz bō fortuita finiunt̄ morte hoīs.
sequit̄ q̄ oīs hō in morte fiet miser
qd̄ nō est vtz. q̄ multi p̄ mortē p̄se
cuti s̄t felicitatez sic martyres r̄ alij
sci. q̄ p̄pelli s̄t maxia tormēta vt cō
sequēt̄ b̄ritudinē in aīa. Dic̄ ḡ ī l̄ra
Qm̄ tu idē es hō cui ego scio eē p̄
suasū p̄ multis. i. valde multis d̄mō
stratiōib⁹ mētes. i. aīas hoim̄ nullo
mō esse mortales. r̄ cū sit claz. i. ma
nifestū fortuitā felicitatē finiri. i. ter

Libri scđi Metrū quartū

Nō q̄ oēs leges in hoc cōueniūt q̄ aīa intellectiua hoīs sit īmortalis. sepat enī ab alijs sic p̄ petuū a corruptibili. ex. ij. de aīa. et hoc ē rōnabile. q̄ aīa intellectiua īmaterialis: nō est eduāta. de potētia materic s̄ ab ex. i. a deo. Ipsa enī s̄m Augl. creādo īfundit: et īfundēdo creat. p̄t qđ cū abāctio materic sit cā p̄petuaris p̄ Cōment. i. ce. et mū. Aīa intellectiua īmaterialis ex̄ns: ipa ē īmortalis.

Hic incipit q̄rtū metrū h̄ scđi qđ dī me/
trū anacreyntū ab īnuētoze. iābicū a pede p̄dante. dīme
trum a nūero pedū. catalecticū. q̄ deest vna syllaba ad
p̄plementū metri. Huic metro adiungit metrū p̄herēgratū
sic dictū ab īnuētoze. de q̄ sup̄ius dictū est. In hoc ḡ me/
tro p̄hīa p̄mēdat vitā mediocrē p̄ talē metaphorā. Edifi/
ciū p̄strūctū ī loco. nimis alto: v̄rget tempestatib⁹ ventoz
et fundatū ī loco arenoso desluit. s̄ fundatū ī loco humili
et saxoso: v̄trūq; vitat incōmodū. Sic vita p̄ns nimīū ele/
uata p̄sp̄itate: vel nimīū depressa aduersitate: frequent̄ eue/
tu īnopiāto calamitatib⁹ desluit. mediocris aut̄ secūra ma/
ner. Dic̄ ḡ ī l̄ra Quisq; hō caut⁹ voler ponē sedē pennē
.i. firmā mānsionē et ipse stabilis ex̄ns nec velit sterna. i. deij
ci sonoris flatibus euri illi⁹ vēti. et quisq; curat sp̄nē pō
tū minantē flūtib⁹. i. mare flūctūans: ille vitet cacumen. i.
sūmitatē alti mōtis. et vitet arenas bibulas. i. siccās. Tunc
assiḡt cāz q̄re debeāt vitari arene. q̄ he arene solute. i. dis/
iūde p̄ siccitatē recusant ferre. i. nolūt portare pendulū pō
dus. i. labile pondus. Tu ḡ fugiens p̄iculosam sortē. i. euen/
tū amēnē sedis. i. mansionis. et certus ex̄ns memēto figē. i.
stabilire domū tuā ī hūili saxo. i. dep̄sso lapide. quis ven/
tus miscens eq̄ra. i. volūēs maria tonet. i. seuiat ruinis. i. fla/
tibus ruinosīs. tu felix p̄ditus roboe. i. firmitate quieti val/
li. i. munitiōis. et tu seren⁹. i. tranq̄llus duces. i. ages eū. i.
vitā tuā ridens. i. deridens et p̄ nihilo h̄ns: iras. i. p̄secutio
nes etheris. i. aure vel venti senientis. **N**ō q̄ oīs stus
sup̄fluitate corrupit. cū stus p̄sistat ī medio. Est enī stus
habitus electiūns ī mediētate p̄sistens: recta rōne d̄fma/
tus. iō oīs sup̄fluitas tanq; viciosa vitāda est. P̄hīa ḡ do/
cet vitare sup̄flūā p̄speritatem quam designat p̄ cacumen
alti montis. q̄ p̄sp̄itas plerūq; impūgnat īuidia et potētia
magnatū q̄ p̄ ventū impellentē designat. Docet etiā vita/
re nimīā paup̄tatē quā desiḡt bibula arena. q̄ paup̄tas re/
cusat ferre īdigētia necessariōz q̄ p̄ pondus pendulū de/
signat. īdigētia enī ḡuat hoīem ad modū pendulū pōde/
ris. **N**ō securitas s̄m Tull. ī rhetorica sua est stus ī/
cōmoditates īminentes et īchoate rei affines: nō formidās. q̄ securitas maxime appetenda est.
p̄t qđ p̄hīa docet appetē vitā mediocrē q̄ reddit hoīem securū s̄m illud poeticū Medio tutissī
mus ibis. Et Catho Luta magis puppis est modico q̄ flumine fert. Quā vitā mediocrē desiḡt
p̄ humile saxū ī q̄ edificū impetu venti nō deijcīt. nec īnundationib⁹ tanq; bibula arena dissol
uit. **N**ō q̄ duplex ē paup̄tas. volūtaria et leta. alia īvolūtaria et tristis. Prīma paup̄tas est appe
tenda. scđa fugienda. De p̄ma loquit̄ Sen̄ ī ep̄. Donesta res est leta paup̄tas. paup̄tas enī ex/
pedira: secūra est. Et xvij ep̄ O Lucille incipe cū paup̄tate h̄re p̄merciū. aude p̄remnē opes. ne
mo al̄s est deo dign⁹ q̄ q̄ opes p̄p̄serit. Scđa paup̄tas. i. īvolūtaria et tristis fugienda est q̄
mortalis est. et rōne tristitie stupefacit et corrupit naturam.

**Prosa quinta libri scđi. Diversis de causis
ōnt nō esse appetēdas diuitias veluti sūt. pecunia. gem**

Prosa quinta
libri scđi
diversis de causis
ont non esse appetendas
diuitias veluti sunt.
pecunia. gem

Prosa quinta

me. possessiones. vestes ⁊ famuli

Sed quoniam rationum iam in te meorum fometa descendunt paulo validioribus utendum puto. Age enim si iam caduca et momentaria fortune dona non essent, **Quid** i eis est quod aut vestrum unquam fieri queat. aut non perspectum consideratumque vilescat?

Et omnia bona fortune. Secundo ponit rationes de diuitiis. ibi. **Diuitie.** Primum iterum talis rationem. **Nullus** magnopere debet illud appetere quod non potest esse suum: et quod in se consideratum est vile. Et omnia bona fortuita sunt hominibus. quia sunt mutabilia ideo non possunt esse propria hominis et in se considerata vilescunt. **¶** Vnde dicitur in littera. **Quonia** fometa. id est medicamenta meorum rationum in te descendunt quia ego video te paulatim fortunam retinere. puto esse utendum paulo validioribus rationibus. id est magis mouentibus. **¶** Age est aduerbium hortandi. si enim dona fortune non essent caduca. id est casualia et momentaria. id est transitoria ad modum momenti quod est in eis quod unquam queat fieri vestrum aut prospectum et in se consideratum non vilescat. **¶** quod dicitur nihil. **¶** Non quod bona fortune sunt caduca et transitoria. quia dicitur **Seneca**. lxxvi. epistola. **¶** Bona fortuna nobis accidit sed non adheret. nisi abducant sine ulla nostri laboratione discedunt. ex quo patet si mutabilia sunt: quod non sunt propria bona hominis. quia secundum eundem **Seneca**. **¶** Nihil proprium dicas quod mutari potest. **¶** Non quod bona fortuita in se considerata vilescunt quia dicitur **Io. chrysostomus**. **¶** Bona fortune in seipsis veterascunt et consumuntur. aut ab extraneis dolo vel violentia vel calumnia diripiuntur.

Diuitie ne vel vestra vel sui natura preciosa sunt? **Quid** earum potius? aurum ne an vis congesta pecunie? **Atque** hec effundendo magis quam coaceruando melius nitent. **Siquidem** auaritia semper odiosos. claros largitas facit. **¶** Quod si manere apud quenquam non potest. quod transferretur in alterum: tunc est preciosa pecunia cum translata in alios largiendi vsu: desinit possi-

An gemarum. 3° de possessionibus. ibi **An** vos. quarto de vestibus. ibi **¶** Ita vero. quanto de famulis veri. ibi **An** vero. **¶** Primum duabus rationibus probat diuitias non multum esse appetendas. secunda ibi. **¶** At eadem. **¶** Prima ratio talis est **¶** Illa non sunt multum appetenda que nec ex sui natura: nec ex natura vrentis sunt preciosa. **¶** Diuitie sunt hominibus. **¶** Maior nota quia nihil appetit nisi bonum et preciosum. **¶** Minor de claritate. diuitie non sunt bone ex sui natura. quia non faciunt bonum cum cui adueniunt. **¶** Nec sunt bone ex pretio vrentis. quia non in quantum preseruantur. sic ei faciunt homines auarum. nec in quantum distribuuntur. quia sic relinquunt homines. **¶** Dicit enim in littera **Diuitie** vel sunt preciose sui natura. aut natura vrentis eis. et quod earum est potius. id est preciosius. an aurum aut vis congeste pecunie. id est congregate: atque pro certe. hec. id est diuitie non sunt preciose preseruando eas. quia melius nitent effundendo. id est distribuendo eas quam coaceruando. id est retinendo eas. siquidem auaritia que pecuniam coacervat sepe facit homines odiosos. et largitas que pecuniam effundit: facit claros. id est honestos. **¶** Subdit. etsi illud quod transferretur in alterum non potest manere apud quemque: tunc est preciosa pecunia. loquendo ironice. cum ipsa vsu largiendi translata in alios desinit possideri. **¶** Non dicitur quod aliquid est bonum dupliciter. vel ex natura sui. vel ex natura vrentis. **¶** Illud dicitur bonum ex natura sui quod a se vel in se habet vnde sit bonum. et cuiuscumque aduenit facit ipsum bonum. sic ratio recta. pax. et filia. **¶** Sed illud dicitur bonum ex parte vrentis que si aliquis prouenit vtriusque aliquid boni inde prouenit. **¶** Vnde non secundum beatum **Bernardum**. **¶** Solus error hominum facit quod aurum et argentum reputantur preciosa. cum sint nisi fra rubear et alba. **¶** Non quod **Seneca**. lxxviiij. epistola probat diuitias non esse bonas sic arguit. **¶** Quod bonum est: bonos facit. diuitie non faciunt bonos. **¶** Sed diuitie bone non sunt. **¶** Item illud quod potest contingere precipitissimo et turpissimo: bonum non est. diuitie autem lenoniz laniste contingunt. **¶** Sed bone non sunt. **¶** Item bonum ex malo non fit. diuitie autem fiunt ex auaritia que mala est. **¶** Sed bone non sunt.

At eadem si apud unum quanta est ubique gentium congerat. ceteros sui inopes fecerit. et vox quidem tota pariter multorum replet auditum. **¶** Vestre vero diuitie nisi p minute. in

Hic incipit quinta prosa habet sedem in qua philosophia ponit remedia magis momentaria **¶** Boetium ad ostendendum quod bona fortune sunt contemnenda et minus esse doledum de amissione eorum. ista autem remedia sunt rationes sumptae ex rationibus particularium bonorum fortune scilicet diuitiarum. honorum. potestatum et glorie. **¶** Et primum ostendit quod de diuitiis quod non sunt magnopere appetende ponendo unam rationem generalem: respiciendo

Hic philosophia ponit rationes de diuitiis in speciali quod non sunt magnopere appetende. 2° probat hoc generaliter de diuitiis ibi. **¶** Quid autem **¶** Prima diuitiarum dicitur in quibus partes sunt quod quibus sunt genera diuitiarum que probat non multum esse appetenda. scilicet pecunia. gemme. possessiones. vestes. et famuli. **¶** Primum ostendit per positum de pecunia. 2° de gemmis ibi

Libri scđi de consolatione philosophiæ

pecunia quanta est vbiq; gentium. i. apud
omnes gentes si illa operatur apud unum
hominem. ipsa facit ceteros homines ino-
pes sui. i. carentes. et vna vox pariter
tota. i. si replet auditum multorum. diui-
tie autem non possunt transire in plures nisi com-
mune. i. diuise in partes. quod cum factum est. s. q. minute transeunt in alios: necesse est ut illos faciant pau-
peres quas relinquunt. Et tunc exclamat pro diuitias d. **D**igitur supple dico diuitias esse angustas. i. ar-
tas et inopes quas non licet pluribus habere totas. et que non veniunt ad quemlibet sine paupertate ceterorum. i. aliorum
hominum. **N**on quod diuitie non veniunt ad quemlibet sine aliorum paupertate quod dicit **Seneca**. i. de rebus. foris. **P**e-
cunia perdidisti quam ut haberes alio tempore perdidisti. perdidisti pecuniam. habes vno periculo minus. que te felici-
ter si cum illa auaricia perdidisti. **E**t idem. lxxxviii. ep. dicit **Diuitie** aios inflant. superbia pariunt. inuidia
pertrahunt. mentem alienant. timorem inducunt. insolentiam faciunt. **N**ihil autem aliud insolentia est quam spes fal-
se magnitudinis. et diuitie bone non sunt

Dicuntur philosophia quod gemme non sunt appetende tanquam proprium bonum hominis. inten-
dens tale rationem. **Q**uicquid bonitatis
vel pietatis est in gemmis: hoc consistit
in luce et splendore gemmarum. s. lux gemma-
rum non est proprium bonum hominis sed bonum
ipsarum gemmarum. et ceterum. **U**n deus in scriptura. **A**n
fulgor gemmarum trahit oculos hominum. s. ad
percipiscendum eas tanquam proprium bonum.
s. siquid est precipui. i. pietatis in
hoc splendore. illa lux est gemmarum et
non hominum. quas quidem gemmas vehementer
admiror homines mirari. i. mirando de-
siderare tanquam bonum suum. **Q**uid est enim
perit in rebus inanimatis. quod iure videatur. i. videri debeat esse pulchrum rei anime et rationabili nature? quod d.
nihil. que gemme tametsi per quoslibet trahant. i. recipiant aliquid postreme pulchritudinis opera. i. diligentia per-
tinet et sui distinctione. i. specifica formatione. tamen ipse collocare infra vestram excellentiam admirationem
nullo modo merebantur vestram admirationem. **N**on quod non est glandium de gemmis tanquam de proprio bono. quia
dicit **Seneca**. xli. ep. **N**emo gloriari debet nisi de suo. quod enim est stultius quam in homine aliena laudare? quod
est eo dementius quam ea mirari que ad alium transferri potest? **N**on faciunt equum meliorem aurei freni.

Non quod quadruplex est pulchritudo. prima est animalium rationalium. secunda est brutorum sensibilium. tertia plantarum ve-
getabilium. quarta est rerum inanimatarum. in que genere gemme collocantur. propter quod dicitur philosophia. **S**i gemme trahunt

Dicuntur philosophia idem de possessi-
onibus sicut de agris. et intendit hanc
sententiam. **B**onitas agrorum vel consistit in
pulchritudine eorum que delectat aspectum
et talis pulchritudo non magis est ipsius
hominis quam pulchritudo florum vel stellarum.
que etiam delectat aspectum hominis. et tamen
nihil ad hominum pulchritudinem istorum. **U**t
bonitas agrorum consistit in utilitate eorum
que est ad sustentationem hominis. s. hec
possessio agrorum non est multum appetenda
ut sit ampla. quia natura paucis est
contenta. **U**n deus in scriptura. **A**n pulchritudo
agrorum delectat vos ut gaudeat. de ea tanquam de bono vestro. **E**t dicitur bo-
ecius. **Q**uidni. i. que non delectaret.
est enim pulchra portio operis pulcherrimi

plures transire non possunt. **Q**uod cum factum est: pauperes necesse est faciant. quos relinquunt. **D**igitur angustas inopes
que diuitias quas nec habere totas pluribus licet. et ad
quemlibet sine ceterorum paupertate non veniunt.

An gemmarum fulgor oculos trahit? **S**ed si quid est in hoc
splendore precipui: gemmarum est lux illa: non hominum. **Q**uas
quidem mirari homines vehementer admiror. **Q**uid est enim
carens anime motu atque compage. quod anime rationabilis
nature pulchrum esse iure videatur? tametsi conditionis opera
suisque distinctione postreme aliquid pulchritudinis trahunt:
infra vestram tamen excellentiam collocare admirationem
vestram nullo modo merebantur

An vos agrorum pulchritudo delectat? **B**. **Q**uidni? **E**st
enim pulcherrimi operis pulchra portio. **S**ic quodam sereni
maris facie gaudemus. sic celi: sidera. lunam. solemque mira-
mur. **P**. **N**um te horum aliquid attingit? **N**um audes alii
cuius talium splendore gloriari? **A**n vernis floribus ipse dis-
tingueris? aut tua in estiuos fructus intumescit vber-
tas? **Q**uid inanibus gaudiis raperis? **Q**uid externa bo-
na per tuos amplexaris? **N**unquam tua faciet esse fortuna. que
a te natura rerum fecit aliena. **T**errarum quidem fructus am-
mirationem proculdubio debent alimentis. **S**ed si quod nature
satis est: replere indigentiam velis: nihil est quod fortune

An vos agrorum pulchritudo delectat? **B**. **Q**uidni? **E**st
enim pulcherrimi operis pulchra portio. **S**ic quodam sereni
maris facie gaudemus. sic celi: sidera. lunam. solemque mira-
mur. **P**. **N**um te horum aliquid attingit? **N**um audes alii
cuius talium splendore gloriari? **A**n vernis floribus ipse dis-
tingueris? aut tua in estiuos fructus intumescit vber-
tas? **Q**uid inanibus gaudiis raperis? **Q**uid externa bo-
na per tuos amplexaris? **N**unquam tua faciet esse fortuna. que
a te natura rerum fecit aliena. **T**errarum quidem fructus am-
mirationem proculdubio debent alimentis. **S**ed si quod nature
satis est: replere indigentiam velis: nihil est quod fortune

Prosa quinta

affluentiā petas. **P**aucis enī minimisq; natura p̄tēta est. cuius satietatem si sup̄fluis v̄gere velis: aut inio- cundum quod infuderis fiet: aut noxiū.

Nunquā andes glari splendore alicui⁹ taliū tanq; tuo? q. d. nō. **N**unquā tu distingueris. i. or naris vernis florib⁹. certe nō. **N**unquā tua vbertas. i. fertilitas intumescit. i. sup̄bit in estiuos fruā⁹. i. p̄ estiuos fruā⁹. q. d. nō. **Q**uid raperis. i. circūdaris iamib⁹ gaudijs sup̄ple reputādo ista eē tua bō? **Q**uid amplexaris externa bō p̄ tuis? q. d. frustra hoc facis. qz fortuna nūq; faciet eē tua q̄ natura rex a te fecit eē aliena. **T**ūc dic p̄bia. **N**ō nego qn̄ ista p̄nt tibi eē vtilia. fruā⁹ enī trax̄ p̄culdu/ bio debent alimētis aiantū. i. aialib⁹ p̄ alimētis. s̄ si velis replē indigentiaz nature qd̄ satis ē. i. ad sufficientiā. nihil est. i. nō o3 q̄ petas. i. desidēs affluentiā fortūe sup̄ple ad dilatādūz amplian/ dū agros. natura eī paucis p̄tēta ē. cui⁹ satietatē si velis v̄gē. i. cogē sup̄fluis cibis et potib⁹: illd̄ qd̄ infuderis vētri sup̄fluis/ aut fiet inio cūdū. i. triste. aut fiet noxiū. i. piculosū. **N**ō q̄ ex lra pōt formari tal̄ rō. **S**i illud qd̄ magis videt̄ inesse nō inest: nec illd̄ qd̄ min⁹. s̄ maḡ. videt̄ q̄ hō d3 glari de pulcritudie celi et stellaz. et nō d3. qz nihil hoz est suū. s̄ min⁹ d3 glari de pulcritudie a/ groz et aliaz possessionū. **N**ō q̄ natura nō ē onerāda sup̄fluis/ s̄ est alenda paucis. qz paucis cō tenta est. **U**n̄ Sen. xvi. ep̄. **S**i ad naturā vixeris: nunq; eris paup. si ad opionem/ nūq; eris di ues. **E**xiguū natura desiderat. opio nō imensū. **E**t beat⁹ Aug. **S**umēda s̄t alimēta tanq; medi/ camēta. et Gregl. **D**ū venter nimia satietate extēdit/ acule⁹ libidis suscitaf. **N**ō q̄ **A**ristoteles in qdā ep̄ ad Alexandrū dicit **Q**ui ēn̄sgredit̄ debitu modū i plenoz vacuo nō poterit euadē furo rē egritudis et molestias infirmitatū. **Q**ui s̄ appetit viuēz d̄nare/ renūciat desiderio/ pprie volupta tis. nec comestione comestioni sup̄addat. qz ois incōtinēs volūtariē ē egtans. ij. et h̄. **E**t s̄dit **A**u diui ab **P**ypocrate q̄ p̄suauit dietas p̄ qb⁹ debilitatē corpis sustiebat. cui dixit suus discipul⁹ **D**octor egregie si velles bñ comedē/ nō sustieres tāā corpis debilitatē. **C**ui r̄nt hypoētes. **E**go comedo vt viuā: nō viuo vt comedā. **U**n̄ dicit **A**rl. libidē **A**limentū p̄t durabilitatē est q̄rendū: nō durabilitas p̄t alimētū. **S**ubdit. **M**ultos noui q̄ diminuerūt de alimēto et comestione. absti nētes a suis appetitib⁹/ et parcētes gule. viuētes t̄pate p̄ dietas q̄ fuerūt sanissimi corpis: lōgio/

Jam nō pulcrū varijs fulgē vestibibus putas? quarū si grata intuitu species est. aut materie naturā. aut in- genū mirabor artificis.

Critudo. s̄ pulcritudo vestiū nō est hois pulcritudo s̄ ip̄az vestiū. s̄ zc. **U**n̄ dicit̄ i lra. **J**am putas pulcrū eē. i. tue pulcritudini ascribendū fulgē varijs vestib⁹. q. d. nō debes s̄ putare. qz. i. vestiū si spēs. i. pulcritudo est ḡta. i. delcabil̄ intuitu/ ego mirabor naturā materie vestiū. aut mirabor in genū. i. s̄tilitatē artificis vestē formātis/ nihil ascribēdo tibi. **N**ō q̄ splēdor habit⁹ exterior. nō fac̄ hoiez meliorē/ nisi fulgeat habit⁹ mētis interior i eo. vñ Sen. **M**l̄s dicit̄ gladiū eē bonū si balte⁹ eius deaurat⁹ est/ et vagina gēmis distīda. s̄ gladi⁹ bon⁹ est q̄ bñ incidit/ bonū acumē h3 et micro bon⁹ ē q̄ oē munimen ruptur⁹ est. vñ s̄ s̄sus. **A**urea nobilitas luteā si vestiat ollā. **N**ō iō sequit̄ hāc min⁹ eē luteā. **I**te poeta **C**inge caput lauro. tege corp⁹ gēmis et auro. **S**i fueris pri

An nō te long⁹ ordo famuloz facit esse felicē? **Q**ui si viciosi morib⁹ sint: p̄niciosa dom⁹ sarcina. et ipsi dño vehemēt̄ iimica. **S**in nō p̄bi. quonā mō in tuis opi/ bus aliena p̄bitas numerabit⁹? **E**x qb⁹ oib⁹ nihil hoz q̄ tu i tuis p̄putas bonis/ tuū eē bonū liq̄do mōstrat̄.

Quib⁹ si nihil inest appetēde pulcritudis. qd̄ ē q̄ vel amissis doleas. vel leteris retentis? **O** si natura pulcra sūt. qd̄ id tua refert? **N**ā hec p̄ se a tuis q̄q; opib⁹

mi. i. mūdi. sic nos gaudem⁹ facie. i. aspectu maris sereni. i. ēn̄ q̄lli. sic. i. eadē rōne miramur celū: sidēa: solē et lunā. **R**ūdet p̄bia. **N**unquā aliqd̄ hoz attingit te tanq; p̄p̄riū? q. d. nō. **N**unquā tu distingueris. i. or naris vernis florib⁹. certe nō. **N**unquā tua vbertas. i. fertilitas intumescit. i. sup̄bit in estiuos fruā⁹. i. p̄ estiuos fruā⁹. q. d. nō. **Q**uid raperis. i. circūdaris iamib⁹ gaudijs sup̄ple reputādo ista eē tua bō? **Q**uid amplexaris externa bō p̄ tuis? q. d. frustra hoc facis. qz fortuna nūq; faciet eē tua q̄ natura rex a te fecit eē aliena. **T**ūc dic p̄bia. **N**ō nego qn̄ ista p̄nt tibi eē vtilia. fruā⁹ enī trax̄ p̄culdu/ bio debent alimētis aiantū. i. aialib⁹ p̄ alimētis. s̄ si velis replē indigentiaz nature qd̄ satis ē. i. ad sufficientiā. nihil est. i. nō o3 q̄ petas. i. desidēs affluentiā fortūe sup̄ple ad dilatādūz amplian/ dū agros. natura eī paucis p̄tēta ē. cui⁹ satietatē si velis v̄gē. i. cogē sup̄fluis cibis et potib⁹: illd̄ qd̄ infuderis vētri sup̄fluis/ aut fiet inio cūdū. i. triste. aut fiet noxiū. i. piculosū. **N**ō q̄ ex lra pōt formari tal̄ rō. **S**i illud qd̄ magis videt̄ inesse nō inest: nec illd̄ qd̄ min⁹. s̄ maḡ. videt̄ q̄ hō d3 glari de pulcritudie celi et stellaz. et nō d3. qz nihil hoz est suū. s̄ min⁹ d3 glari de pulcritudie a/ groz et aliaz possessionū. **N**ō q̄ natura nō ē onerāda sup̄fluis/ s̄ est alenda paucis. qz paucis cō tenta est. **U**n̄ Sen. xvi. ep̄. **S**i ad naturā vixeris: nunq; eris paup. si ad opionem/ nūq; eris di ues. **E**xiguū natura desiderat. opio nō imensū. **E**t beat⁹ Aug. **S**umēda s̄t alimēta tanq; medi/ camēta. et Gregl. **D**ū venter nimia satietate extēdit/ acule⁹ libidis suscitaf. **N**ō q̄ **A**ristoteles in qdā ep̄ ad Alexandrū dicit **Q**ui ēn̄sgredit̄ debitu modū i plenoz vacuo nō poterit euadē furo rē egritudis et molestias infirmitatū. **Q**ui s̄ appetit viuēz d̄nare/ renūciat desiderio/ pprie volupta tis. nec comestione comestioni sup̄addat. qz ois incōtinēs volūtariē ē egtans. ij. et h̄. **E**t s̄dit **A**u diui ab **P**ypocrate q̄ p̄suauit dietas p̄ qb⁹ debilitatē corpis sustiebat. cui dixit suus discipul⁹ **D**octor egregie si velles bñ comedē/ nō sustieres tāā corpis debilitatē. **C**ui r̄nt hypoētes. **E**go comedo vt viuā: nō viuo vt comedā. **U**n̄ dicit̄ **A**rl. libidē **A**limentū p̄t durabilitatē est q̄rendū: nō durabilitas p̄t alimētū. **S**ubdit. **M**ultos noui q̄ diminuerūt de alimēto et comestione. absti nētes a suis appetitib⁹/ et parcētes gule. viuētes t̄pate p̄ dietas q̄ fuerūt sanissimi corpis: lōgio/ **C**ris vite: et boni appetitus.

Dic p̄bia ont q̄ nō sit gaudēdū de pulcritudie vestiū tāq; de pprio bono. et arguit sic. **D**e illi⁹ pulcritu dine nō ē gaudēdū q̄ nō ē hois pul critudo. s̄ pulcritudo vestiū nō est hois pulcritudo s̄ ip̄az vestiū. s̄ zc. **U**n̄ dicit̄ i lra. **J**am putas pulcrū eē. i. tue pulcritudini ascribendū fulgē varijs vestib⁹. q. d. nō debes s̄ putare. qz. i. vestiū si spēs. i. pulcritudo est ḡta. i. delcabil̄ intuitu/ ego mirabor naturā materie vestiū. aut mirabor in genū. i. s̄tilitatē artificis vestē formātis/ nihil ascribēdo tibi. **N**ō q̄ splēdor habit⁹ exterior. nō fac̄ hoiez meliorē/ nisi fulgeat habit⁹ mētis interior i eo. vñ Sen. **M**l̄s dicit̄ gladiū eē bonū si balte⁹ eius deaurat⁹ est/ et vagina gēmis distīda. s̄ gladi⁹ bon⁹ est q̄ bñ incidit/ bonū acumē h3 et micro bon⁹ ē q̄ oē munimen ruptur⁹ est. vñ s̄ s̄sus. **A**urea nobilitas luteā si vestiat ollā. **N**ō iō sequit̄ hāc min⁹ eē luteā. **I**te poeta **C**inge caput lauro. tege corp⁹ gēmis et auro. **S**i fueris pri

Edem remanebis rusticus idem. **D**ic p̄bia ont nō esse glandū de multitudine famuloz tanq; de pprio bono. et arguit sic. **F**amuli aut s̄t per uersi i morib⁹ et sic s̄t nociui. aut s̄t bñ morigerati: tē nihil ad te. qz hec p̄bitas ē famuloz. et nō tua. vñ dicit̄ in lra. **A**n nō te long⁹ ordo famuloz facit te esse felicē. q. i. famuli si s̄nt viciosi morib⁹/ tūc s̄t p̄niciosa sarcina. i. piculosū pond⁹ ipsi dom⁹. et s̄t ve hement̄ iimica sarcina ipsi dño. **S**i nō s̄nt p̄bi quā mō. i. p̄ quē modū: aliena p̄bitas nūerabit̄. i. p̄putabit̄

Libri scđi de consolatione philosophie

in tuis opibus. q. d. nullo modo. **Et tunc** concludit de oibus p̄dictis. d. **Ex q̄b̄** oib̄ p̄dictis monstrat liq̄do. i. apte nihil horum esse tuum bonum q̄ tu reputas in tuis bonis q̄b̄ si nihil inest appetēde leas de amissis/vel leteris de retētis: q̄ p̄ si p̄dicta s̄t pulchra natura. i. p̄t natura p̄pria. q̄d refert id tua. i. q̄d p̄tinet hoc ad te: q. d. nihil. nā hec sequestrata. i. diuisa a tuis opib̄ p̄ se placuissent: nō enī idcirco s̄t p̄ciosa q̄ in tuas venere diuitias. s̄ q̄ tibi videbant p̄ciosa/ tō maluisti ea annumerari tuis diuitijs. **Nō** q̄ serui pueri i morib̄ s̄t familiares inimici dñt̄ totū domū. de q̄bus postea dicit 3° h̄. q̄nta p̄sa. nō est pestis efficacior ad nocendū q̄s familiaris amic̄. c̄ssi vident aliquñ amici/ hoc ē rōne vtilitatis: nō rōne v̄tutis. de q̄b̄ loquit̄ **Sen.** i. de rem̄ for̄el. dicit̄ **Mel** musce sequunt̄. cadavera lupi: frumēta formice: p̄dā sequit̄ ista turba. non hoīem. **Idem** ep̄. xli. **In** hoīe illud laudandū ē q̄d ip̄ius est. si familiā formosā h̄z z domū pulchrā. si multū serit. si multū venerat/ nihil horum in ip̄o est. s̄ circa ip̄m. lauda in illo q̄d p̄p̄riū ē/ q̄d nec auferri nec eripi p̄t.

Hic p̄bia oñt generalr diuitias nō eē appetēdas magnope. et hoc facit trib̄ rōnib̄. scđaz ponit ibi **Ita** ne. triaz ibi. **Ego** s̄o nego **P̄ria** rō est ista **Illa** nō s̄t multuz appetēda p̄ q̄ hō nō p̄sequit̄ ea p̄t q̄ appetunt̄. s̄ p̄ diuitias hō non p̄sequit̄ ea p̄t q̄ ditie appetunt̄. appetunt̄ enī diuitie p̄pter fugam indigentie. quam fugā indigentie homo nō consequit̄ per diuitias. sicut declarat in l̄ra. dicit̄ **Quid** ar̄ tāto strepitu. i. labore/ desiderans. i. cū desiderio insistitis fortune. credo vos q̄ritis fugare indigentia copia. i. diuitijs: q. d. ideo desideratis diuitias. vt suppleatis v̄iam indigentia. s̄ h̄ ce dit vob̄ in p̄riū. q̄ p̄lib̄ admiculis. i. adiutorijs ē opus ad tuendā varietatē p̄ciose supellectil̄. i. possessionis. verūq̄ illud ē. p̄multis eos indigē q̄ p̄multa poss. dent. z etiā cōtra. i. p̄ p̄riū/ illi minimū indigēt q̄ meriant̄. i. mēsurāt suā abūdantiā nō supfluitate ambit̄. i. cupiditatis s̄ nēitate nature. **Nō** fm̄ **Sen.** p̄multis indigēt q̄ p̄multa possidet̄ p̄t q̄d multe diuitie nō fugāt indigentia s̄ magis excitāt. vñ poeta. **Nulla** ditari rōne potestis auari. **Vos** faciūt inopes q̄s cumularis opes.

Nō circa hoc q̄ dicit̄ minimū indigēt: dicit̄ **Sen.** lxij. ep̄. **Taurus** paucissimoz ingez pascuis implez. z vna silua p̄lib̄ elephātib̄ sufficit. hō fra pascit z mari. q̄d igit̄ tā insatiabile ventrē natura dedit nob̄ cū tā modica corpora nob̄ dederit. vt vassissimoz edacissimozq̄ aialū auiditatē vin/ cerem̄: q̄ntulū ē enī q̄d nature dat̄. paruo illa educat̄. nō fames n̄i v̄ctris nob̄ magno p̄stat/ s̄ ambitio. ventri aut̄ obediētes loco aialū numeremur: nō hoīm.

Hic ponit scđam rōnem. z^o deludit manifestū errorē hoīm. ibi q̄s s̄o late. **Et** rō tal̄ ē **Illa** nō s̄t appetēda q̄b̄ appetitis hō purās se talib̄ oz nari facit iniuriāz suo creatori. s̄ bō exteriora s̄t diuitie s̄t h̄mōi. vt declarat in l̄ra. ḡ. x. **Et** dicit̄ p̄ hoies nunq̄d nullū bonū ē p̄riū atq̄z insitū. i. naturale z intrinsecuz vob̄ ita vt q̄rat̄. bō v̄ia i externis. i. extrinsecis reb̄ z i reb̄ sepositis. i. a vob̄ seorsū positis: q. d. imo i vob̄ ē bonū s̄ p̄siderare vultis. s̄ sic ē s̄sa. i. mutata p̄ditio rez vt aial diuinū. i. hō q̄ est s̄lis deo. nō alit̄ videatur sibi splēdē nisi i possessione supellectilis thaiate. i. bonoz exterioroz q̄ s̄t inaiata

sequestrata/ placuissent. **Neq̄** enī idcirco sunt p̄ciosa q̄ in tuas venere diuitias. s̄ q̄m̄ p̄ciosa videbātur: tuis ea diuitijs annumerare maluisti

pulchritudis supple q̄ tibi ascribi poterit. q̄d ē. i. q̄re est q̄ tu do p̄ natura p̄pria. q̄d refert id tua. i. q̄d p̄tinet hoc ad te: q. d. nihil. nā hec sequestrata. i. diuisa a tuis opib̄ p̄ se placuissent: nō enī idcirco s̄t p̄ciosa q̄ in tuas venere diuitias. s̄ q̄ tibi videbant p̄ciosa/ tō maluisti ea annumerari tuis diuitijs. **Nō** q̄ serui pueri i morib̄ s̄t familiares inimici dñt̄ totū domū. de q̄bus postea dicit̄ 3° h̄. q̄nta p̄sa. nō est pestis efficacior ad nocendū q̄s familiaris amic̄. c̄ssi vident aliquñ amici/ hoc ē rōne vtilitatis: nō rōne v̄tutis. de q̄b̄ loquit̄ **Sen.** i. de rem̄ for̄el. dicit̄ **Mel** musce sequunt̄. cadavera lupi: frumēta formice: p̄dā sequit̄ ista turba. non hoīem. **Idem** ep̄. xli. **In** hoīe illud laudandū ē q̄d ip̄ius est. si familiā formosā h̄z z domū pulchrā. si multū serit. si multū venerat/ nihil horum in ip̄o est. s̄ circa ip̄m. lauda in illo q̄d p̄p̄riū ē/ q̄d nec auferri nec eripi p̄t.

Quid aut̄ tanto fortune strepitu desideratis? **Fugare** credo indigentiam/ copia queritis. **Atq̄** hoc vobis in p̄trariū cedit. **Plurib̄** q̄ppe adminiculis opus est ad tuendam p̄ciose supellectilis varietatē. verūq̄ illud est. p̄multis eos indigē qui p̄multa possideant. **Contraq̄** minimū/ qui abundantiam suam nature necessitate/ non ambitus superfluitate meriant̄.

Quid ar̄ tāto strepitu. i. labore/ desiderans. i. cū desiderio insistitis fortune. credo vos q̄ritis fugare indigentia copia. i. diuitijs: q. d. ideo desideratis diuitias. vt suppleatis v̄iam indigentia. s̄ h̄ ce dit vob̄ in p̄riū. q̄ p̄lib̄ admiculis. i. adiutorijs ē opus ad tuendā varietatē p̄ciose supellectil̄. i. possessionis. verūq̄ illud ē. p̄multis eos indigē q̄ p̄multa poss. dent. z etiā cōtra. i. p̄ p̄riū/ illi minimū indigēt q̄ meriant̄. i. mēsurāt suā abūdantiā nō supfluitate ambit̄. i. cupiditatis s̄ nēitate nature. **Nō** fm̄ **Sen.** p̄multis indigēt q̄ p̄multa possidet̄ p̄t q̄d multe diuitie nō fugāt indigentia s̄ magis excitāt. vñ poeta. **Nulla** ditari rōne potestis auari. **Vos** faciūt inopes q̄s cumularis opes. **Nō** circa hoc q̄ dicit̄ minimū indigēt: dicit̄ **Sen.** lxij. ep̄. **Taurus** paucissimoz ingez pascuis implez. z vna silua p̄lib̄ elephātib̄ sufficit. hō fra pascit z mari. q̄d igit̄ tā insatiabile ventrē natura dedit nob̄ cū tā modica corpora nob̄ dederit. vt vassissimoz edacissimozq̄ aialū auiditatē vin/ cerem̄: q̄ntulū ē enī q̄d nature dat̄. paruo illa educat̄. nō fames n̄i v̄ctris nob̄ magno p̄stat/ s̄ ambitio. ventri aut̄ obediētes loco aialū numeremur: nō hoīm.

Ita ne aut̄ nullū est p̄riū vobis atq̄z insitū bonū/ vt in externis ac sepositis rebus bona v̄ia queratis? sic rez s̄sa p̄ditio est: vt diuinū merito rōnis aial nō alit̄ sibi splēdē/ nisi inaiate supellectilis possessione videatur. **Et** alia q̄dem suis p̄tēta sunt. **Vos** aut̄ deo mēte p̄siles: ab rebus infimis/ excellentis nature ornāmēta captatis. nec intelligitis q̄ntā p̄ditori v̄io/ faciatis iniuriā. **Ille** genus humanuz terrenis oibus prestare voluit. vos dignitatē v̄iam infra infima queq̄ detruditis. **Nā** si omne q̄d cuiusq̄ bonū/ id eo cui⁹ est: con

Prosa quinta

stat esse preciosius. cū vilissima rez v̄a bona cē iudicatis: eisdem vosmetiplos v̄a existimatione sūmittitis. **Q**uidē haud immerito eadit. **H**umane quippe nature ista p̄ditio est: vt tum tm̄ ceteris rebus/ cuz se gno scit: excellat. eadē tm̄ infra bestias redigat/ si se nosse desierit. **N**am ceteris animantibus/ sese ignora re nature est: hominibus vitio venit

nū est p̄ciosius eo cū est bonū. cū vos iudicatis vilissima rez sic st bō fortune: esse v̄a bō/ vos sūmittitis i. subijcitis vos ipos eisdē/ v̄a existimatione. i. opione. z hoc nō immerito accidit hōi. **N**ā illa ē p̄ditio hūane nature q̄ tūc tm̄ excellat ceteris reb⁹ cū se cogit. eadē tm̄ natura hūana redigat infra bestias si desierit se nosse. **N**ā ceteris aiantib⁹ natura ē ignorare sese. s̄ homib⁹ venit. i. puenit ex vitio. **N**ō q̄ hōi est instū p̄riū bonū: qd̄ est recta rō q̄ sp̄ depect ad optia. i. cui⁹ actū et speculatione p̄sistit felicitas. qz sapiēs maxie ē felix. x. eth. **E**t hō curās intellectū/ deo anā tiffim⁹ videt. ibidē. iō nō est q̄rendū bonū hōis in reb⁹ externis. **N**ō q̄ hō mēte z rōne ē filis deo. qz fm̄ **S**en rō nihil aliud ē qz ps̄ dīni spūs/ mēsa in corp⁹ humanū. **E**t dicit idem q̄ anim⁹ reā est q̄i deus i hūano corpe hospitat⁹. **E**t idem dicit **D**isce poti⁹ animū extollē in imensū. nobilis ei z generosa res ē anim⁹. **N**ō q̄ hō scipm̄ igrans deterior ē bestia. vñ **B**oeci⁹ i r̄datu de fūmo bono allegās **C**ōmentatorē sic dicit **D**e vob hōibus q̄ de nūero bestiar⁹ p̄putati estis. diuinū qd̄ in vob est nō cogitētes p̄t qd̄ ad superiora ascenditis z deo filles estis. **E**t s̄ dicit **D**iuinū at in hōie vocat intellectū z rōnem. **N**ō q̄ nihil phibet vnūz idem esse nobili⁹ z ignobili⁹. qd̄ di uersificat fm̄ p̄ditionē seu p̄siderationē. vñ quis hō fz ser simplr sit nobili⁹z bestijs: tm̄ in q̄ntū deficit ab aliq̄ qd̄ sibi debet fm̄ naturā. i. cogitē se. qd̄ nō debet bestijs/ sic ē ignobili⁹z bestia

Quā hō late patet vester hic error: q̄ ornari posse ali quid ornamentis existimatis alienis. **A**t id fieri neq̄t. **N**ā siquid ex appositis luceat: ipsa quidē que sunt apposita laudant. illud hō his tectū atqz velatur/ in sua nihilo minus feditate perdurat rat. i. p̄seuerat i sua feditate. i. turpitudine. **N**ō si aliq̄ ē fetidū in se: ei⁹ fetitas nō tollit p̄ orna/ tū extrinsecū. vñ dicit poeta. Aurea nobilitas luceā si vestiat ollā. **N**ō iō sequit hanc min⁹ esse lūm̄ **E**t qd̄ cleric⁹ r̄ndens mulieri q̄rētī vtz esset pulcra dixit. **O** dñā pulcra sunt tibi appensa

Ego hō nego vllū esse bonū. qd̄ noceat habēti. **N**ū id mentior? **D**ime inquis. **A**tq̄ diuitie possidentibus per sepe nocuerūt. cū pessimus quisqz eo qz alieni magis auidus. quicqd̄ vsqz auri gēmaxqz est se solū qui habeat dignissimū putat. **T**u igit qui nūc contū gladiū sollicitus p̄timefcis: si vite hui⁹ callem/ vacuus viator intrasses: corā latrone cātares. **O** p̄clara opuz mortaliū b̄tudo quā cū adeptus fueris: securus esse

alieni eris ipse putat illū hōiez solū dignissimū q̄ hz. i. possidet q̄cqd̄ vsquā ē auri z gēmax. **T**u igit hō qui in diuitijs p̄stitit⁹ nūc p̄timefcis gladiūz contū si intrasses callē. i. semitā ei⁹ vite tanqz viator vacuus corā latrone securus cātares. **T**ūc inuehit⁹ diuitias. **O** p̄clara b̄tudo opū mortaliū. z loquit⁹ ironice. q. d. mīme p̄clara quā tu hō cū adeptus fueris: securus eē desistis. **N**ō diuitie nocēt hūi. vñ **A**rl. i. eth. dicit **T**alē qd̄ errozē hnt̄ dona q̄ mult

ta. et alia quidē ab hōie p̄tēta sūt su is hōis. vos at hōies deo p̄siles mē te captatis. i. q̄ritis ornām̄ta v̄e ex cellētis nature a reb⁹ infimis. i. in/ aiatis. qd̄ ē erroneū. nec intelligit. q̄ntā iuriā faciatis v̄o p̄ditori sup ple puertēdo ordinē ab eo institutū ille eni p̄ditor volebat hūanū gen⁹ p̄stare. i. p̄cellē oibus frenis. s̄ vos detrudist. v̄iam dignitatē infra q̄qz rez infima. qd̄ p̄bat ex h. **N**ā oē bo

Dic phia p̄cludit manifestū erro rē hōim. d. **O** hōies q̄late patet v̄ error q̄ existiat aliqd̄ posse ornari ornamentis alienis. s̄ illd̄ fieri neq̄t. **N**ā si aliqd̄ lucet ex appostis sibi z nō ex p̄ria pulcritudie/ tunc appost ta illa laudant. s̄ illd̄ qd̄ est velatū z tectū appostis illi nihilo min⁹ pdu

Dic ponit triā rōnem q̄ talē. **I** lud nō est multū appetēdū qd̄ nocz possidēti. s̄ diuitie sepe nocuerūt possidētib⁹. qd̄ declarat ex duob⁹. **P**ri mo qz diuitie faciūt possidentes de se falsa op̄ari vel existiare. 2⁹ qz faciūt possidentes amissa securitate timē. vñ dicit in l̄ra **E**go phia nego illud eē bonū qd̄ nocet habēti. **N**um id mētor. in q̄es mīme. atq̄ p̄ certe diuitie p̄sepe nocuerūt possidentib⁹ qz q̄sqz hō eo q̄ ipse ē auid⁹ magis

qz q̄sqz hō eo q̄ ipse ē auid⁹ magis alieni eris ipse putat illū hōiez solū dignissimū q̄ hz. i. possidet q̄cqd̄ vsquā ē auri z gēmax. **T**u igit hō qui in diuitijs p̄stitit⁹ nūc p̄timefcis gladiūz contū si intrasses callē. i. semitā ei⁹ vite tanqz viator vacuus corā latrone securus cātares. **T**ūc inuehit⁹ diuitias. **O** p̄clara b̄tudo opū mortaliū. z loquit⁹ ironice. q. d. mīme p̄clara quā tu hō cū adeptus fueris: securus eē desistis. **N**ō diuitie nocēt hūi. vñ **A**rl. i. eth. dicit **T**alē qd̄ errozē hnt̄ dona q̄ mult

Talē qd̄ errozē hnt̄ dona q̄ mult
e ij

Prosa sexta eiusdem

Utinam modo nra redirent
 In mores tempora pulcos
 Sed sciuoz ignibus etne
 Feruens amor ardet habendi
 Deu primus quis fuit ille
 Auri qui pondera tecti
 Gemmasq; latere volentes
 Preciosa pericula fodit?

Insatiabilis nunq; penit? extinguit. **Uñ** Tull in li. de finib? bo. 7. mak. dic? Cupiditates hoim? sunt insatiabiles q; no mo singulares s; vniuersas familias evertunt. Ex cupiditatib? eniz odia: seditiones. discordie. bella. nascunt? ex quibus vitam amarissimā necesse est effici.

Dignitatibus. honorib?. ac potestatib? demonstrat nihil inesse nature bonitatis. siue naturalis ac proprii boni

Quid aut de dignitatib? potētia q; differā. que vos vere dignitatis ac potestatis insci; celo exequatis? que si i improbilissimū queng; ceciderint q; flāmis etne crucuantib?; qd diluuiū tātas strages dederint. Certe vti memisse te arbitroz/psulare imperium (qd libertatis pncipiū fuerat) ob supbiā psulū/ vestri veteres abolere cupiuerūt. Qui ob eandez supbiā/ prius regium de ciuitate nomē abstulerant. At si qñ (qd prarū est) pbis deferant: qd in eis aliud q; pbitas vtentiū placet? Ita fit vt nō stutib? ex dignitate: s; ex stute dignitatibus honor accedat.

dederint/ tātas strages. i. picula flāmis crucuantib? .i. exētib?. et qd diluuiū dederit tantas strages sic illi mali qbus adueniūt dignitates. q. d. pla mala pueniūt ex dignitatib? z ptatib? maloz q; ex incēdio ignis vel diluuiū fluiū. Et sedit phia Sic arbitroz te memisse: vñ vetēs. i. antiqo res rōni cupierūt abolē. i. delē imperiū psulare. i. dignitatē psulare p̄t supbiā psulū. qd imperiū psulare fuerat pncipiū libtatis. q; rōni liberi? vinebāt s; psulib? q; sub regib?. q; rōni etiā prius abstulerāt de citate nomē regii p̄t eandē supbiā. s. regū. Ex q; p; q; dignitates faciūt malos deteriorēs. Si at ptates et dignitates deferant pbis: qd rarū est: qd in eis dignitatib? aliud placet q; pbitas vtentiū? q. d. nihil. Ita fit. i. p̄t hoc fit vt stutib? nō accedat honor ex dignitate: s; honor accedit dignitatibus ex stute vtentiū eis. z ita dignitates nihil boni adyēiūt ipis bonis.

Nō duplex ē dignitas z ptās. qdaz mūdāna siue tpalis. q; p̄sistit in bonis tpalib? exteriorib?. et in tali nō p̄sistit vera felicitas. cū sit res p̄sa. multis amaritudib?. Alia ē dignitas et ptās aie siue spūalis q; p̄sistit in sciētis et stutib?. et illa non p̄t supari vicio nec aduersitatib?: nec pspe ritatib?. in q; p̄sistit b̄ritudo et btā vita. **Uñ** Ambr. in li. de offic. dic? Dico beatā vitā p̄sistē i al titudie sapie. in suauitate p̄scie. et in stutis s̄limitate. **Nō** q; insci; dignitates et ptates mūdā nas adequāt celo. q; nō rectē iudicāt. iudicāt eni fm p̄cupiam. z nō s; rei veritatē. Imperiti eni velut alogē distātes a vitate/ specularē. i. elenchor? **Nō** q; mali dignitatib? z ptatib? pditi pl? nocēt q; ignis: vel diluuiū aquaz. q; mali dignitate sua et ptate/ extollunt in supbiā: alios iugo

Libri scđi de consolatione philosophie

seruitutis opprimēdo/ p quo exequēdo mouent bella qbus humanū genus plus offendit q̄ igne vel diluuiō. **Nō** q̄ ciuitas rōna a tpe Romuli sui p̄ditoris a regib⁹ erat gubnata. postea rōni exigente malicia ⁊ supbia regū/ ipsos deleuerūt. et p̄sules instituerūt. q̄ etiā p̄t̄ eoz supbia erant abiecti. **Ex** q̄ p̄z q̄ dignas et p̄t̄as maloz: eos efficit peiores **Nō** q̄ honor nō debet alicui rōne dignitatis/ s̄ poti⁹ rōne stutis. vñ **Ar.** iij. eth. **Nō** erit utiq; dign⁹ honore prauus ex̄ns. vir tutis enī premiū honor est. vñ fm veritate solus bonus est honorandus

Hic pbat sp̄alit̄ de p̄tate q̄ nō sit multū appetēda duab⁹ rōnibus. scđa ibi. qđ aut̄ est. **Rō** tal̄ est. **Illa** p̄t̄as nō est multū appetēda q̄ nō est magnez fortis reputatiōis: s̄ tm̄ est fragilis et imbecillis. s̄ p̄t̄as tp̄alis est hmōi. qz p̄ eā hō nō pt̄ sup̄ aiaz s̄ tm̄ sup̄ corpus. ⁊ sup̄ ea bō q̄ cor poris st̄. hūano at̄ corpe nihil ē imbecilli⁹. **Dic** ḡ i l̄ra. **Que** ē ista v̄ia expetibilis. i. desiderabil̄ ac p̄clara. i. nobil̄ potētia: q. d. nlla est. nonne p̄sideratis trena aialia qbus vide/ mi p̄esse. **Si** enīz int̄ mures vidēs vñū p̄ ceteris sibi v̄dicantē. i. vsur pantē ius ac p̄t̄atē sup̄ alios mures o q̄nto cachinno. i. risū tu mouerēt. qz derisibile eēt. et tal̄ est p̄t̄as trena. i. derisibil̄ q̄ nō extēdit se nisi ad corp⁹. **Quid** hō si tu sp̄ctes. i. p̄sideres corp⁹ ē imbecilli⁹. i. debili⁹ hoie q. d. nihil. q̄s hoies sepe necat. i. int̄ficat morsus muscularū. i. paruoz vermiū. vel etiā int̄rosus i. secreta. i. in interiora hois queq; reptantiū. i. serpentiū. **Quo** hō. i. quō q̄sq; p̄t̄ exerce ius aliqđ in quēpiam nisi in solū corpus. ⁊ in fortunā. i. i bō fortunē q̄ st̄ infra corp⁹: q. d. nllō mō. **Nūqđ** tu vnq; impabis libero aīo: q. d. nō. **Nūqđ** tu amouebis de statu p̄prie quietis mentē sibi firma rōne coherentē: q. d. nō. **Et** hoc pbat exemplo cuiusdā phi q̄ null̄ tormētis/ ad hoc potuit p̄pelli vt illd̄ facēt qđ rō naturalis iudicabat nō faciēdū. vñ dic̄ **Cū** qđā tyrānus putaret se adacturum. i. p̄pulsurū supplicij quendā libez. i. ingenuū virū. s̄. p̄m̄ quendā. ⁊ legit̄ fuisse **Anaxagoras**. vt ipse proderet. p̄scios facēte p̄iurationis aduersū se. ille liber hō linguā momordit atq; abscidit ⁊ in os tyrāni seuiētis abiectit. **Ita** illos cruciatus q̄s tyrānus putabat esse materiā. i. cām crudelitatis/ vir sapiens fecit eē stutis. qz hoc p̄ stute/ nō p̄ crudelitate ei reputatū est. **Nō** q̄ muscula est dinutuū h⁹ nois musca. ⁊ p̄ musculā dat̄ intelligē q̄cūq; aialia venenosa: vel v̄mes venenosos. **Et** ab isto loco recepit auctor floz cū dixit **Debili⁹** qđ sit mare q̄s nece muscula pdit̄ **Nō** q̄ anim⁹ hois liber est ⁊ cogi nō pt̄. vñ **Sen** Errat siq; seruitutē credit̄ trāsire in totū hoiem. nō enī transit in aiam. qz libtas ē in aia **Nō** q̄ hō liber ⁊ p̄t̄as nullis supplicij vinci p̄t̄. qz dicit **Sen**. in li. de clem̄. **Magni** animi p̄p̄riū est placidū esse ⁊ tranquillū. et iniurias. ⁊ offensiones supbie despice. **Et. xxviiij. ep̄. Triginta** tyrāni **Socratē** circūsteterūt nec potuerūt aim ei⁹ infringē

Hic p̄bia ponit scđam rōnem q̄ talis ē. **Illa** p̄t̄as nō est multū appetēda p̄ quā nō p̄t̄ facē q̄ ali⁹ non possit i ipz/ qđ ip̄e p̄t̄ in aliū. s̄ p̄t̄as tp̄alis ē hmōi. sic in l̄ra declarat p̄nes duo exēpla. de **Busiride** ⁊ **Regulo** **Primū** exēplū ē de **busiride**. **Busiride**

Que hō est ista v̄ia expetibilis/ ac p̄clara potentia? **Nōne** o trena aialia p̄sideratis/ qbus qui p̄sidiē v̄ideamini? **Nūc** si int̄ mures vidēs vñū aliqū ius sibi ac p̄t̄atem p̄ ceteris vindicantem: q̄nto mouerētis cachinno? **Quid** hō/ si corpus sp̄ctes/ imbecillius hoie reperire queas/ quos sepe muscularū q̄z vel morsus: vel in secreta queq; reptantiū/ necat int̄rosus? **Quo** hō q̄sq; ius aliqđ in quēpiam/ nisi in solū corpus: et qđ infra corpus ē (fortunam loquor) possit exerere? **Num**/ q̄cūq; libero imperabis aīo? **Num** mentē firma sibi rōne coherentē de statu p̄prie quietis amouebis? **Cū** liberū quendā virū supplicij se tyrānus adacturū putaret. vt aduersū se facēte p̄iurationis p̄scios p̄deret. linguā ille momordit atq; abscidit ⁊ in os tyrāni seuiētis abiectit. **Ita** cruciatus quos putabat tyrānus materiā crudelitatis: vir sapiens fecit eē stutis. **Cū** qđā tyrānus putaret se adacturum. i. p̄pulsurū supplicij quendā libez. i. ingenuū virū. s̄. p̄m̄ quendā. ⁊ legit̄ fuisse **Anaxagoras**. vt ipse proderet. p̄scios facēte p̄iurationis aduersū se. ille liber hō linguā momordit atq; abscidit ⁊ in os tyrāni seuiētis abiectit. **Ita** illos cruciatus q̄s tyrānus putabat esse materiā. i. cām crudelitatis/ vir sapiens fecit eē materiā stutis. qz hoc p̄ stute/ nō p̄ crudelitate ei reputatū est. **Nō** q̄ muscula est dinutuū h⁹ nois musca. ⁊ p̄ musculā dat̄ intelligē q̄cūq; aialia venenosa: vel v̄mes venenosos. **Et** ab isto loco recepit auctor floz cū dixit **Debili⁹** qđ sit mare q̄s nece muscula pdit̄ **Nō** q̄ anim⁹ hois liber est ⁊ cogi nō pt̄. vñ **Sen** Errat siq; seruitutē credit̄ trāsire in totū hoiem. nō enī transit in aiam. qz libtas ē in aia **Nō** q̄ hō liber ⁊ p̄t̄as nullis supplicij vinci p̄t̄. qz dicit **Sen**. in li. de clem̄. **Magni** animi p̄p̄riū est placidū esse ⁊ tranquillū. et iniurias. ⁊ offensiones supbie despice. **Et. xxviiij. ep̄. Triginta** tyrāni **Socratē** circūsteterūt nec potuerūt aim ei⁹ infringē

Quid aut̄ est qđ in alium facē quisq; possit. qđ sustinē ab alio ip̄e nō possit? **Busiridem** accepim⁹ necare ho spites solitū: ab hercule hospite fuisse mactatū. **Regulus** plures penoz bello captos in vincla coniecerat. s̄ mox ip̄e victoz catenis man⁹ p̄buit. **Villam** ne igit̄

Prosa sexta

eius hois potentia putas. qui qd ipse in alio potest. ne id in se alter valeat efficere non possit?

maçabat. Scdm exēplū ē de Regulo. Regul^o fuit cōsul romanus q̄ cū multa bella gessit cū carthaginētib^o. mltos ex eis captiuauit. s̄ tādē ab eis fuit capt^o. Ex quo p̄z q̄ q̄cqd poterit aliq̄s i. aliū facē/pt etiā illud ab alio pati. vñ Caetho. Victorē a victo zc. z p̄ p̄leq̄s nulla ē potētia hūana q̄ h̄ intercipē pt. vñ dic̄ i lra. Quid ē qd quisq̄ pot̄ facē i aliū/qd ip̄e nō possit sustinē ab alio? q. d. nihil. Postea declarat. Nos accepim^o. i. cognouim^o. Busfridē solitū. i. p̄suetū necare hospites: ip̄m fuisse maçatū ab hercule hospite supple suo. Aliud exēplū pōit. Regul^o p̄sul rōn^o plures p̄ noz. i. carthaginēsiū captos bello cōiecerat. i. poluerat i vicula. s̄ mox ip̄e p̄buit man^o catēis viçoz. i. carthaginēsiū. Nūqd̄ igit̄ vllā putas esse hois potētia q̄ nō possit efficē ne alijs valeat in se qd ip̄e pot̄ in alio? quasi diceret. nulla reputanda est hec potētia.

Ad hec. Si ipsis dignitatib^o ac p̄tātib^o inesset aliqd̄ naturalis ac p̄prij boni: nūq̄ pessimis puenirent. Neq̄ enī sibi solent aduersa sociari. Natura respuit vt p̄traria queq̄ iūganē. Ita dñ pessimos plerūq̄ dignitatib^o fungi dubiū non sit/illud etiā liquet natura sui bona non esse: que se pessimis herē patiant. Qd̄ qui/ dē de cūctis fortune munerib^o dignius existimari p̄t. que ad improbissimū quēq̄ vberiora pueniunt.

ralis et p̄prij boni: nūq̄ puenirēt pessimis. neq̄ enī aduersa. i. opposita solent sibi sociari. qz natura respuit vt queq̄ p̄traria iungant. i. stent sibi. Cū q̄ nō sit dubiū pessimos plerūq̄ fungi. i. vt dignitatib^o illud etiā liquet. i. manifestū ē: ip̄a nō esse bō sui natura q̄ se pessimis patiant herē. i. p̄manē. Qd̄ q̄dem dicit̄ de dignitatib^o z p̄tātib^o digni^o p̄t estimari de cūctis munerib^o fortune q̄. i. mūera vberiora. i. copiosiora pueniūt ad quēq̄ improbissimū. Nō q̄ duplex ē bonū. vñ qd̄ p̄uertit cū ente. et sic dignitates z p̄tātes/ lz malis adueniāt tñ sunt bone. Aliud est bonū qd̄ est quedā q̄litas derelicta ex bonis opationib^o. z vocat̄ bonū moris. z sic dignitates z p̄tātes bone nō st. qz vt plimū pessimis sociant.

Delq̄bus illud etiāz p̄siderādū puto. q̄ nemo dubitat esse fortē cui fortitudinē inesse p̄spexerit. Et cuiusq̄ velocitas adest: manifestū est esse velocem. sic musica q̄dez musicos: medicina medicos: rhetorica rhetores facit. Agit enī cuiusq̄ rei natura qd̄ p̄prij est. nec contrariarū rez misceat effectib^o. s̄ vltro que sunt aduersa depellit. Atq̄ nec opes in expletā restringē auariciā queunt. nec potestas sui p̄potem fecerit/ que viciose libidies insolubilib^o astrictū retinēt catenis. Et collata improbis dignitas: nō mō nō efficit dignos: s̄ pro dit potius z ostentat indignos. Cur ita puenit? Gaudetis enī res sese alit̄ habētes: falsis p̄pellare noib^o q̄ facile ip̄az rez redarguunt̄ effectū. Itaq̄ nec ille diuicie nec illa potētia. nec hec dignitas iure appellari p̄t.

frides fuit fili^o neptuni ex m̄re Li/bia q̄ hospites suos maçabat. hercules at apud ip̄z hospitat^o: ip̄z econē

Dic̄ p̄bat p̄bia sibi de dignitatib^o z p̄tātib^o q̄ nō hnt i se aliqd̄ natura le bonū. p̄t qd̄ sint appetēde. z ont q̄ idem vt p̄cludi de oib^o bonis for tuitis. ibi. Postreō. p̄mo facit qd̄ di cū est. z ont falsā noiationē bono/ rñ exterior. ibi. De q̄bus etiā illud Rō quā intendit ē illa. Illud quod in se naturalit̄ ē bonū/ nō p̄t adiūgi pessimis. s̄ dignitates et p̄tātes pel limis adueniunt. s̄ zc. Maior decla rat in lra. vñ dic̄. Si ipsis dignitati bus et p̄tātib^o inesset aliqd̄ natu/ ralis et p̄prij boni: nūq̄ puenirēt pessimis. neq̄ enī aduersa. i. opposita solent sibi sociari. qz natura respuit vt queq̄ p̄traria iungant. i. stent sibi. Cū q̄ nō sit dubiū pessimos plerūq̄ fungi. i. vt dignitatib^o illud etiā liquet. i. manifestū ē: ip̄a nō esse bō sui natura q̄ se pessimis patiant herē. i. p̄manē. Qd̄ q̄dem dicit̄ de dignitatib^o z p̄tātib^o digni^o p̄t estimari de cūctis munerib^o fortune q̄. i. mūera vberiora. i. copiosiora pueniūt ad quēq̄ improbissimū. Nō q̄ duplex ē bonū. vñ qd̄ p̄uertit cū ente. et sic dignitates z p̄tātes/ lz malis adueniāt tñ sunt bone. Aliud est bonū qd̄ est quedā q̄litas derelicta ex bonis opationib^o. z vocat̄ bonū moris. z sic dignitates z p̄tātes bone nō st. qz vt plimū pessimis sociant.

Dic̄ p̄bia p̄bat q̄ bō fortuita nō pnt in suū effectūz. et sic p̄ p̄ns hnt falsaz denoiationē/ arguēdo sic. Qd̄ qd̄ est naturalit̄ bonum/ efficit qd̄ ē ei p̄prij: z expellit p̄rijum. sic fortitu do facit fortē: velocitas velocē. sed bō fortune nō efficiūt qd̄ videt̄ eē p̄ p̄rij. qz diuitie nō faciūt diuitē/ cuz nō restringāt auariciāz. nec potētia facit potētē. nec dignitas dignuz. p̄t qd̄ diuitie s̄le noiant. vñ dic̄ i lra De q̄bus bonis fortuitis illd̄ etiāz puto p̄siderādū q̄ nō dubitat illū eē fortē cui p̄spexerit inesse fortitu/ dinē. z illū esse velocē cuiusq̄ inest velocitas. et sic musica fac̄ musicos medicina fac̄ medicos. rhetorica rhe tores. Natura ei cuiusq̄ rei agit qd̄ sibi ē p̄prij. z nō misceat effectib^o p̄rijoz. et vltro. i. sponte repellit q̄ st aduersa. i. p̄traria. Atq̄ p̄ certe nec

Libri scđi Metrum sextum

opes. i. diuitie queunt. i. pnt restringē inexpletā auariciā hoim. i. insatiabilē. nec ptās facit illū dpo
tem. i. potētē quē viciose libidies retinet astrictū insolubilib⁹ catenis. i. passionib⁹. et dignitas col
lata improbis nō mō. i. non tm̄ efficit dignos. s. pdit et ostentat indignos. Cur ita puenit q̄ bō
fortune nō efficiūt qđ videt eis esse p̄riū. hoc ē iō. qz vos hoies gaudetis res sese alit habentes
q̄ videant p̄pellare. i. denoiare fallis noibus q̄ noiaciones facile redarguunt effectu ipaz rez. iō
nec ille diuitie iure pnt appellari cū nō faciūt diuitē. nec illa potētia. nec hec dignitas iure appel
lari p̄t. **Nō** q̄ diuitie nō faciūt diuitē. qz nō restringūt auariciā. **Nā** diuitie fm̄ Sen. xxvii. ep̄
sē p̄posita paup̄tas i lege nature. tal̄ aut̄ paup̄tas fm̄ legē nature excludit auariciā q̄ insatiabilē ē
Natura enī paucis p̄tenta est **Nō** q̄ dignitas improboz ostētat improbos. qz improb⁹ tanto
a plib⁹ cogiscit q̄nto magis inotescit ei⁹ viciū. et q̄nto aliq̄s in maiori dignitate p̄stituit / t̄nto pl⁹
cogiscit. p̄t qđ dic̄ Sen. in puerb. **Loco** ignominie apud indignū est dignitas.

Hic phia oñt idem posse p̄cludi
de oib⁹ bonis fortuitis. d. **Postreō**
i. finalit licet hoc idē p̄cludē de tō
fortia in q̄ nihil est expetendū. i. de
siderādū. nihil inesse sibi nature bo
nitatis. i. natural. manifestū ē. q̄ for
tia nō adiūgit se sp̄ bonis. et q̄bus fuerit adiūcta / bonos nō efficit **Nō** q̄ bonū fortie nō facit
illud bonū cui addit. sic musica facit musicū. et v̄tus facit v̄tuosum. s. qz fortia malos q̄b⁹ aduer
nit / nō facit bonos. p̄z qz nihil nature bonitatis sibi inest. **Qualiter** aut̄ mali malos faciūt bonos;
p̄tēbit i q̄nto hui⁹ pla sexta

Postremo idem de tota p̄cludē fortuna licet. in qua
nihil expetendū. nihil nature bonitatis inesse manife
stū est. q̄ nec se bonis semp̄ adiūgit. et bonos quibus
fuerit adiūcta non efficit.

Isdē ē sextū metz h⁹ scđi

Scelera Neronis p̄ modū descriptiona Metrum sapphicū.

qđ dī sapphicū ab inuētoze.
trochaicū a pede p̄dante. et
est v̄ndecasyllabū. qz q̄libz vsus p̄tinet v̄ndecim
syllabas. **Et** ē acatalecticū. qz nlla syllaba deficit
ad p̄fectionē metri. **In** q̄ metro phia declarat p̄ e/
xemplū q̄ dīgates et p̄tates malis adueniētes. n̄
faciūt eos bonos. et hoc declarat p̄ Neronē q̄ q̄n
to fuit potentior / t̄nto fuit peior. **Lāgit** autē phia
q̄ttuoz malicias Neronis in h̄ metro. **Prima** ē q̄
v̄rbē Rōnā incendit q̄ arsit septē dieb⁹ et septē no
tib⁹. vt spectaculo illi⁹ ignis cogisceret q̄ntus o
lim fuerat ignis q̄ Troia capta arserat. **Scđm**
malū ē q̄ Nero magnā p̄tē senat⁹ sine vlla cā in
terfecit. **Tertiu** est q̄ p̄riū frat̄rē occidit vt solus
securius regnāet. **Quartū** est q̄ matrē suā occidi
fecit vt videt locuz v̄t̄ris in q̄ iacuit. **Dic̄** ḡ in
l̄ra Nouim⁹ quātas ruinas. i. quāta picula dederit
Nero: v̄rbe supple Romana flāmata. i. incensa. et
cessis. i. occisis p̄ribus i. senatorib⁹. qui Nero quon
dā ferus. i. crudelis interēpto frat̄re: ipse etiā ma
duit cruore m̄ris effuso. **Et** designās eius crudeli
tatē circa matrē dic̄. **Et** ipse Nero perrans. i. trās
iens visu gelidū. i. infrigidatū corp⁹ m̄ris. nō tin
xit. i. madidauit ora. i. faciē suā lachrymis s̄ ip̄e po
tuit sine oibus lachrymis eē censor. i. iudex extin
cti decoris. i. interfecte m̄ris que decoza fuit **Iam**
hic Nero lz ita malus eēt / regebat p̄plos sceptro
. i. impiali dignitate. hos inquā p̄plos rexit q̄s phe
bus. i. sol veniēs ab ortu extremo videt: condens
. i. abscondens radios suos sub v̄ndas. **Et** loquit more poetaz. q. d. **Ipe** rexit oēs p̄plos qui erāt
ab ortu solis vsqz ad occasum. **Siliter** regebat p̄plos q̄s septentriones. i. septē stelle que sūt i ma
iozi v̄rba. que dicunt triones q̄ teriones. qz illā plagā terūt gelidi. i. frigidi. premūt. **plaga** enī (s)

Quimus quātas dederit ruinas

Urbe flāmata patribusqz cessis

Fratre qui quondam ferus interempto
Matris effuso maduit cruore

Corpus et visu gelidum perrans
Ora non tinxit lachrymis. sed esse

Censor extincti potuit decoris

Hic tamen sceptro populos regebat
Quos videt condens radios s̄ v̄ndas

Phebus extremo veniens ab ortu
Quos premunt septem gelidi triones

Quos nothus sicco violentus estu.
Torret. ar dentes recoquens arenas

Tella num tandem valuit potestas
Vertere prauī rabiem Neronis

Deu grauem sortem: quotiens iniquus
Additur seuo gladius veneno

Ipe rexit oēs p̄plos qui erāt
ab ortu solis vsqz ad occasum. **Siliter** regebat p̄plos q̄s septentriones. i. septē stelle que sūt i ma
iozi v̄rba. que dicunt triones q̄ teriones. qz illā plagā terūt gelidi. i. frigidi. premūt. **plaga** enī (s)

Prosa septima eiusdem

prentionalis frigida est. q. d. regebat oēs p̄plos aquilonares. et istos regebat quos nothus. s. v̄e
tus ille collateralis austro violentus existens torret. i. cremat sicco estu. i. calore. nothus in quaz
recoquens ardentis arenas. i. calidas. venit eni ille ventus a torrida zona. et iō calidus est. q. d.
Nero etiaz regebat oēs p̄plos australes. et sic p̄ quattuor plagas mūdi oñt eius p̄tatem sup oēs
p̄plos. Tandē celsa. i. magna p̄tās nō valuit p̄tere. i. mutare rabiē. i. crudelitatem p̄raui Neronis.
Et tūc deplangit p̄iudatione magne p̄tātis cū magna malicia. qz multa mala ex ea pueniunt. d.
Deu supple dico esse guem sortem. i. euentū quotiens iniquus gladius. i. iniquū p̄tās addit seuo ve
neno. i. venenose crudelitati. Nō fm Arl. v. et̄. Principatus virū oñt. malicia eni hoīs vel p̄
bitas ostendit p̄ncipatu. sic p̄z in Nerone cui⁹ malicia et crudelitas i imperio sue dignitatis ap
paruit. p̄pter qd̄ dicit Aristoteles Seuissima ē iniusticia habens arma. Et. vij. et̄. dic̄ Simile
est igit̄ comparare iniusticia homi iniusto. est eni deterior bestia decies milies. plura eniz vtiqz
mala faciet hō malus q̄ bestia. Nō p̄ter hec mala Neronis que tangunt in lra multo p̄la ipse
ppetravit. nā dicit p̄bia 3. hui⁹ q̄nta prosa. Nero Senecaz familiare suū p̄ceptorē/ ad eligende
mortis coegit arbitriū. Et quia Nero fuit crudelissimus hoīm. ideo Seneca scripsit quēdā libel
lū ad ipsum q̄ intitulat lib̄ de clemētia. in q̄ hortat eū ad fugam crudelitatis et ad vsū clementie
**Talis est comparatio temporalis glorie ad eternitatez qua
lis terre breuitatis ad magnitudinem celi .v.**

Quam ego. Scis inq̄ ipa minimū nob ambitio
nē mortaliū rez fuisse dominatā: s; materiā ge
rendis rebus optauimus. q̄ ne stus tacita p̄senescēt.
tates/ nisi in q̄ntū st materia rez gerēdaz. et oñt p̄bia q̄ glā sit perile bo^m/ et nō multū appetēda.
scda. ibi. Et illa. Dic̄ p̄mo Tum p̄ tūc ego boeci⁹ in quā. i. dixi o p̄bia tu scis ambitionē. i. cupidita
tē rez mortaliū de q̄b⁹ dixisti mimū nob fuisse dñatā. s. bñ optauim⁹ materiā rez gerendis q̄
ne put nō p̄senescēt in nob stus tacita. i. nō excitata. Nō q̄ in sapiēte nō dñat cupiditas rez
tpaliū qz p̄bia inducit mobilis affluētie p̄temptū. ex li. de plārl. Et Soctes cū Athenis ad stu
diū p̄geret/ magnū pōdus auri in mare piccit. d. Mergam te: ne mergar a te. Nō q̄ materia
rez gerendaz st ista sine q̄b⁹ res puenient geri nō p̄nt. et st tria. sapia. auctoritas et potētia. Sine
enī sapia nihil puenient gerit. vt de se p̄z. Res etiā gerēda aucte. ornat. qz hō auctēticus libētī
us audif. et facit⁹ ei credif. Potētia ho/ mali d̄pmunt. et boni extollunt. Hāc materiā boeci⁹ d̄/
siderās/ potētia et dignitates q̄sunt. Nō q̄ boeci⁹ materiā dignitatis et p̄tātis iō q̄sunt ne stus sua
tacita p̄senescēt. i. nedū ip̄e ad seueatē pueniret/ stus sua tacita eēt: dū nlls aliqd loq̄ret de lau
de sue stutis: vel scribēt. Tūc eni stus tacita p̄senescit q̄ nō agit aliq̄s vnde aliq̄ loquant. et dū
nihil scribif de suis beneficijs. qz stus habentē perficit. et opus eius laudabile reddit

P. Et illa Atq̄ hoc vnū est/ qd̄ prestātes q̄dem natu
ra mentes: s; nōdū ad extremā manū virtutū p̄fectio
ne pductas/ allicē possit. glē scz cupido. et optimoz in
republicam fama meritoz. Que q̄ sit exilis et toti
us vacua ponderis: sic considera

vnū ē. s. cupido glē et fama optimoz meritoz i republicā q̄ fama solet allicē mētes hoīm natura p̄
stātes. i. excellētes. s. nondū. i. nō adhuc pductas ad extremā manū p̄fectionē stutū. i. ad sumā p̄
fectionē. q̄ fama et glā q̄ sit exilis et vacua toti⁹ ponderis. i. p̄ciositatis sic p̄sidera ex sequentibus
Nō q̄ cupido vane glē multos allicet et delectat. vñ Sen. lxi. ep̄. dic̄ Illud p̄cipue nos impe
dit q̄ cito nob placem⁹ si inuenim⁹ q̄ nos bonos viros dicāt. q̄ prudētes. q̄ sanctos/ non sumus
modica laudatione p̄renti q̄cqd̄ in nos adulario sine pudore p̄gesserit tanq̄ debitū putam⁹. opti
mos esse sapientissimosqz affirmātib⁹/ assentimus. cū sciam⁹ nos sepe multa mentiri. adeo qz in
dulgem⁹ nob vt laudari velim⁹ in id cui p̄trariū maxie facim⁹. Nō q̄ duplex est bonitas men
tis. s. naturalis et adq̄sita. Naturalis bonitas est s; quā aliq̄ naturalit̄ st p̄ū. māfucti. sobrii. et casti

Libri scđi de consolatione philosophie

h̄ hec bonitas si nō emendat. struzet sapia/cito extollit hoiez ad inanē glāz. **Alia** est bonitas ad q̄sta exercitio virtutū sciaz q̄ nō pmittit hoiez extolli vana glā. qz sapiens fructū suum ponit in scia. stult⁹ at̄ in laude fm **Macrob.** Ideo dic̄ phia q̄ cupido glē allicit mētes natura pstantes nondū adhuc virtutib⁹ pfectas. **Nō** q̄ fama est frequēs laus optimoz meritoz in rēpublicā. **Sz** glā est clara notitia cū laude. vel glā est late patens pconium. i. annūciatio.

Dic phia ont glāz mūdānā eē ex stem. nec multū appetēdā. pmo hoc ont ex pte spacij in q̄ dilatat. 2° ont hoc ex diuersitate nationū ad q̄s n̄ diuulgat. 3° ont idem ex diuersitate mox p̄t q̄s de eodez p̄rie iudicat. q̄rto ont idē ex breuitate duratiōis p̄t quā nō ppetuat. scđa ibi **Adde** q̄ hoc ipm. scia ibi. **Quid** q̄ diuer/saz. q̄rta ibi. **Sz** q̄m multos. **P̄rio** in tendit talē rōnē. **Latitudo fame** p̄st̄ sit in latitudine tre sup quā dilatat. h̄ fra nō ē lata sup quā fit dilatatō fame. sic declarat in l̄ra. q̄ fama late nō p̄t diffūdi. 7 p̄ p̄ns est exilis nec multū appetēda. vñ dic̄ i l̄ra **Tu** accepisti. i. didicisti astrologicis demōstrationib⁹ oēz ambitū. i. spacij tre obtinē. i. h̄re rōnem p̄cti ad spacij celi. i. ad magnitudines celi. qd̄ magis exponēs dic̄ **Ut** si fra p̄ferat. i. p̄paret ad magnitudinē celestis globi/ipsa iudicet p̄orsus nihil spacij h̄re. **Dui**⁹ igit̄ tā exigue regionis. i. tre i mūdo fere q̄rta portio. i. q̄rta ps ē q̄ incolit. i. inhabitat ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄is sic tu didicisti a **Ptolemeo** hoc pbante **Si** subtereris cogitatiōe huic q̄rte p̄ti tre q̄ntū maria 7 paludes premūt. i. occupāt. 7 q̄ntū vasta. i. ampla regio distēdit l̄ri. i. siccitate/tūc vix relinquet̄ hoib⁹ angustissima area. i. artissim⁹ loc⁹ inhabitandi. **In** hoc q̄ qdā mīmo p̄ctō p̄cti. i. mīma portione tre vos hoies circūsepti atqz p̄clusi cogitatis de puulganda fama/ de p̄ferēdo. i. extollēdo noie. i. fama. et hoc fit inuutilit. **Sz** qd̄ habeat. i. p̄t h̄re glā amplū et magnificū q̄ artata est tā angustis 7 exiguis limitib⁹. i. finibus. q. d. nihil h̄z magnificū. **Nō** fra respectū celi nō ē alicui⁹ q̄ntitatis sensibil. h̄z se sic p̄ctus. qz orizon q̄ tminat visū n̄m/ diuidit celū i duo media qd̄ nō eēt si fra in p̄patione ad celū h̄ret aliquā q̄ntitatē. **Itē** si fra eēt alicui⁹ q̄ntitatis sensibil respectū celi/ tūc stelle nō apparerēt nob̄ eiusdē q̄ntitatis. qd̄ p̄z falsū. qz in ea pte. vbi fra eēt magis gibbosa 7 p̄pinqz or celo/ apparerēt stelle maiores/ 7 in opposita pte minores. **Itē** mīma stella fixa visu notabil: ē maior tota fra. si q̄ tal̄ stella apparet nob̄ ex̄ntib⁹ in fra sic p̄ctus. multo magis fra respectū celi erit sic p̄ctus. **Itē** p̄ctus ē qdā indiuisibile a q̄ linea eq̄lit distās fac̄ circulū. 7 q̄a celū ex oi pte eq̄lit distat a fra iō fra respectū celi h̄z se sic p̄ctus. **Nō** q̄ tres ptes tre s̄t inhabitabiles. vna p̄t nīmū calorē. due p̄t nīmū frigus. h̄ q̄rta ps q̄ est t̄pata a caliditatez frigiditate a nob̄ inhabitat. h̄ qz adhuc nō tō inhabitat p̄t maria 7 paludes. 7 p̄t nīmū siccitatē. iō dic̄ phia q̄ q̄rta ps fere ē hitabilis. **Ut** dic̄ fere h̄z alios qz estus solis nō facit torridā zonā rōlit̄ in hitabile. cū qdā citas dicta **Venit** sup quā **Ptolemeo** d̄z sudasse astrolabiū/ directē sit s̄b eq̄nocti ali. h̄ d̄z inhabitabil qz est ḡuis inhabitationis. h̄ vlt̄ eq̄noctiales oio ē inhabitabil p̄t nīmū calorē. **Itē** dic̄ q̄rta pte tre inhabitari ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄is. h̄ forsan dic̄ p̄t antipodes si s̄t q̄ nob̄ s̄t ignoti.

Dic phia ont glām nō eē appetēdā ex diuersitate nationū ad q̄s nō diuulgat: intēdēs talē rōnē. **Diuerse** nationes 7 diuersa idiomata non solū impediūt p̄mulgationem fame hoim/ s̄ etiā vrbū. **Sz** in fra habitabili s̄t diuerse nationes diuersoz idiomatū. h̄ p̄mulgatio fame p̄t

Omne terre ambitū (sicuti astrologicis demonstratiomb⁹ accepisti) ad celi spacij/ puncti p̄stat obtinere rōnem. **Id** est vt si ad celestis globi magnitudinē cōferat. nihil spacij p̄orsus habere iudicet. **Dui**⁹ igit̄ tā exigue in mūdo regionis: q̄rta fere portio ē (sic **Ptolemeo** pbante didicisti) que nob̄ cognit̄is aiantibus incolat. **Huic** quarte si quantū maria paludesqz premūt/ quātumqz sui vasta regio distēdit: cogitatione subtraxeris: vix angustissima inhabitādi hoibus area relinquet̄. **In** hoc igit̄ mīmo p̄cti quodā puncto/ circumsepti atqz p̄clusi: de puulganda fama/ de proferēdo noie cogitatis. **At** quid habeat amplū magnificū 7 gloria tam angustis exiguisqz limitibus artata?

Dui⁹ igit̄ tā exigue regionis. i. tre i mūdo fere q̄rta portio. i. q̄rta ps ē q̄ incolit. i. inhabitat ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄is sic tu didicisti a **Ptolemeo** hoc pbante **Si** subtereris cogitatiōe huic q̄rte p̄ti tre q̄ntū maria 7 paludes premūt. i. occupāt. 7 q̄ntū vasta. i. ampla regio distēdit l̄ri. i. siccitate/tūc vix relinquet̄ hoib⁹ angustissima area. i. artissim⁹ loc⁹ inhabitandi. **In** hoc q̄ qdā mīmo p̄ctō p̄cti. i. mīma portione tre vos hoies circūsepti atqz p̄clusi cogitatis de puulganda fama/ de p̄ferēdo. i. extollēdo noie. i. fama. et hoc fit inuutilit. **Sz** qd̄ habeat. i. p̄t h̄re glā amplū et magnificū q̄ artata est tā angustis 7 exiguis limitib⁹. i. finibus. q. d. nihil h̄z magnificū. **Nō** fra respectū celi nō ē alicui⁹ q̄ntitatis sensibil. h̄z se sic p̄ctus. qz orizon q̄ tminat visū n̄m/ diuidit celū i duo media qd̄ nō eēt si fra in p̄patione ad celū h̄ret aliquā q̄ntitatē. **Itē** si fra eēt alicui⁹ q̄ntitatis sensibil respectū celi/ tūc stelle nō apparerēt nob̄ eiusdē q̄ntitatis. qd̄ p̄z falsū. qz in ea pte. vbi fra eēt magis gibbosa 7 p̄pinqz or celo/ apparerēt stelle maiores/ 7 in opposita pte minores. **Itē** mīma stella fixa visu notabil: ē maior tota fra. si q̄ tal̄ stella apparet nob̄ ex̄ntib⁹ in fra sic p̄ctus. multo magis fra respectū celi erit sic p̄ctus. **Itē** p̄ctus ē qdā indiuisibile a q̄ linea eq̄lit distās fac̄ circulū. 7 q̄a celū ex oi pte eq̄lit distat a fra iō fra respectū celi h̄z se sic p̄ctus. **Nō** q̄ tres ptes tre s̄t inhabitabiles. vna p̄t nīmū calorē. due p̄t nīmū frigus. h̄ q̄rta ps q̄ est t̄pata a caliditatez frigiditate a nob̄ inhabitat. h̄ qz adhuc nō tō inhabitat p̄t maria 7 paludes. 7 p̄t nīmū siccitatē. iō dic̄ phia q̄ q̄rta ps fere ē hitabilis. **Ut** dic̄ fere h̄z alios qz estus solis nō facit torridā zonā rōlit̄ in hitabile. cū qdā citas dicta **Venit** sup quā **Ptolemeo** d̄z sudasse astrolabiū/ directē sit s̄b eq̄nocti ali. h̄ d̄z inhabitabil qz est ḡuis inhabitationis. h̄ vlt̄ eq̄noctiales oio ē inhabitabil p̄t nīmū calorē. **Itē** dic̄ q̄rta pte tre inhabitari ab aiantib⁹ nob̄ cognit̄is. h̄ forsan dic̄ p̄t antipodes si s̄t q̄ nob̄ s̄t ignoti.

Adde q̄ hoc ipsuz breuis habitaculi septū plures incolunt nationes. lingua: moribus/ totius vite ratōne distātes. **Ad** quas: tum difficultate itinēz: tum loquēdi diuersitate: tum cōmercij insolentia: nō modo fama hoim singuloz/ s̄z ne vrbū qd̄m puenire queat. **Eta**

Prosa septima

te deniq; Marci Tullij (sicut ipse quodā loco signifi-
cat) nondū caucasum montē romane reipublice fama
transcenderat. et erat tūc adulta/ parthis etiā ceteris
q; id locorū gentibus formidolosa. **V**ides ne igit q;
sit angusta q; compressa gloria/ quā dilatare ac p;pagari
re laboratis? **A**n vbi romani nois trāsire fama neq;
romani homis gloria progredietur?

.i. tā diuersitate loquēdi. i. idiomatū. tuz. i. tam insolentia. i. in cōsuetudie p;mer cū. q; etate. i. tpe Marci Tullij sic ipse Marcus tullij signi-
ficat q; daz loco. i. in q;busdā suis scriptis/ fama rōne reipublice nōdū trās cenderat caucasuz mon-
tē. et tūc fama romanoz erat adulta .i. ab antiq; nota. etiā formidolosa parthis talib; hoib;. 7 cete-
ris gentib; id locoz circa caucasū montē. **V**ides ne igit q; angusta sit gla. q; compressa. i. in modū
cū redacta quā laboratis dilatare et p;pagare. **A**n p; nunq; d; gla vni; hois romani illuc p;grediet;
.i. pueniet vbi fama romani nois. i. romae vrbis neq; trāsire. q. d. nō. **N**ō p; tē tre hitabile vo-
cat septū. q; est septa. i. circūdata mari. **U**n Linconien; in cātatu suo de spera. et etiā Macrobi;
dicūt q; q;ta portio nra hitabilis vndiq; cingit mari **N**ō q; insolentia fm Sen est spēs false
magnitudis. s; 3; Uguel. Insolētia est supbia vel fatuitas. In p;posito at p; exponi p; dissuēdie
et tūc d; ab in q; d; nō. et soleo q; d; p;suēco. **N**ō q; caucasus ē mons quidā situs i pte septent-
trionis/ ad quē nō puenerat fama romane vrbis. lz parthis 7 alijs gentib; assidētib; fama roma-
noz erat formidolosa. i. formidabilis

Quid q; diuersaz gentiuz mores in se atq; instituta
discordant: vt qd apud alios laude: apud alios suppli-
cio dignū iudicet? **Q**uo fit vt si quē fame p;dicatio de-
lectat: huic in plurimos populos nomē p;ferre nullo
mō p;ducatur. **E**rit igit puagata in suos gloria quisq;
p;tentus. 7 intra vni; gentis terminos p;clare illa fa-
me immortalitas coartabitur.

ē iudicandū q; mores 7 instituta 7 leges diuersaz gentiū in se discordant vt illud qd apud alios
iudicaf dignū laude: apud alios iudicet dignū supplicio. quo fit. i. p; qd fit. vt si p;dicatio. i. dila-
tatio fame delectat que. i. aliquē. nullo mō p;ducatur. i. laboret p;ferre nomē. i. famā suā in plimos po-
pulos. q; lz ab aliq;bus laudaret: ab alijs tū vituperaret. **E**rit igit q; q; p;tent; gla puagata. i. di-
larata in suos. **E**t ista p; clara immortalitas fame. 7 loquit; ironice/ q; nō est p; clara nec immortal.
illa coartabit. i. p;stringet in fminus vni; gentis. i. vni; idiomatis **N**ō q; tāta ē diuersitas mo-
rū in gentib; q; illud qd reputaf apud alios laudabile: apud alios reputaf vitupabile. **R**eputaf
enī apud syrios laudabile comedē parētes mortuos ne comedant a ximibus in tra. qd apud alios
ē execrabile. **S**iliter apud iudeos reputaf laudabile ducē vxores p; sanguinitate propri-
mas qd apud ch;ianos p;hibet. **I**n trīuallis laudabile est occidē p;rem sexagenariū 7 cremare
ipm. qd apud alios ē vitupabile. **U**n dic; poeta **S**ūt loca: sūt gentes: q;bus et maciare parentes
Est fas 7 pietas duz longa supuenit etas.

Sz q; multos clarissimos suis t;pius viros: scripto-
rū inops delectit obliuio. **Q**uanq; qd ipa scripta pro-
ficiant/ que cum suis auctoibus p;mit longior atq;
obscura vetustas?

Vos at. **P**rio dic; **O** fama et gla nō sit immortal; p;tz. q; multos viros clarissimos. i. glosos suis

impedit. 7 p; p;ns nō est multū appe-
tēda. vñ dic; in lra. **A**dde p;dicte rō-
ni q; hoc ipm septū. i. spaciū breuis
hitaculi. i. pui spaciū i q; nos hitam;
incolūt. i. inhabitant ples natōes. i. gē-
tes distantes. i. differētes lingua. i.
idiomate et moribus et rōne totius
vite. i. rōne modi viuēdi. ad q; non
p; puenire nō mō. i. nō tm fama sūz
guloz hoim: s; etiā nec fama vrbuz
tum. i. tā difficultate itinez. i. viar. tū

Hic oñt glaz mūdānā eē exitem
ex pte diuersitatis morū. p; q; de
eodē apd diuersos p;re iudicaf. et
intēdit talē rōnē. **C**ōtrarietates in/
stitutionū 7 legū impediūt fame di-
latacionē. s; hoies p;trariar; institut;
onū 7 legū trā inhabitant. s; diuersi-
tas institutionū 7 legū impediūt di-
latacionē fame 7 p; p;ns nō ē multuz
appetēda. vñ dic; in lra **Q**uid supple

Hic p;hia oñt exilitatē glē ex bre-
uitate durationis. p; quā nō p;peru-
atur. **E**t diuidit in tres ptes. pmo
oñt hoc ex hoim obliuioē. 2° ex t;piis
breuitate. ibi. **V**os s; o. 3° oñt glam
a vris stuoosis nō esse appetēdā. ibi

Libri scđi de consolatione philosophie

pius deleuit inops, i. defectuosa obliuio scriptoz, quanq̄ etiā ip̄a scripta pficiant qđ .i. parū, q̄ scripta longior z obscura uerustas t̄pis p̄mit, i. p̄mit cū suis auctozib⁹ q̄z s̄t scripta. Nō q̄ p̄ scripturā fama gestoz trāsmittit ad posteros, tal̄ aut̄ scriptura q̄nq̄ deficit: uel p̄t̄ inopiā scrip̄toz, uel q̄ ipsa scripta in se uerustate p̄sumunt, et iō fama z gl̄a in obliuionē pueniūt, vñ Salustius i. catilinario p̄querit̄ res gestas romanoz min⁹ eē famolas p̄pter inopiā scrip̄toz, Athenē sium nō maioris fame q̄s romanoz/ p̄pter scrip̄toz copiam.

Hic p̄bia ont̄ famā z gl̄az nō eē durabile z imortalē ex t̄pis breuitate. d. **Nos** nō hoies uide mi vob p̄ pagare, i. facē imortalitātē/ cū cogitatis famā futuri t̄pis, z i h⁹ frustra cogitatis, q̄z exilis ē duratō fame p̄ t̄ps, qđ, i. t̄ps si p̄cētes, i. p̄pares ad infinita spacia c̄nitas/ qđ habes q̄z leteris de diurnitate tui nois, i. tue fame, q. d. nihil ē. **Etenī** mora vni⁹ momēti si p̄ferat, i. p̄paret de cē milib⁹ annis: h̄z aliquā p̄portioē z lz minā, i. valde parua, qm̄ vtrūq̄z spaciū t̄pis ē finitū, s̄ h̄ nūerus āno rū, i. decē milia: uel cī⁹ nūeri q̄ntūlibet multiplex sic duplū vl̄ triplū: n̄ p̄t̄ p̄pari ad inf̄minabilitātē diurnitatis q̄ ē c̄nitas, q̄z finitis ad se i uicē qđā fuēt collatio, i. p̄pario, inf̄niti nō z finiti nlla vnq̄z p̄t̄ eē collatio, Ita sit vt fama t̄pis q̄n tūlibz p̄lixī si cogitef̄ p̄pando cū inexhausta, i. infinita c̄nitate/ ipsa videat nō pua s̄ plane nlla esse. **Nō** omē qđ incipit in t̄pe: n̄cario h̄z finē in t̄pe, cū sit cā corruptōis t̄paliū, iij. p̄hyf. **Cū** igit̄ fama sit t̄paliū/ incipit̄: ip̄a desinet in t̄pe, z p̄ p̄ns nō est p̄petua. **Nō** q̄ t̄ps q̄ntūcūq̄z magnū p̄pātū ad c̄nitatē/ minū reputat z q̄ nulli⁹ momēti, lz enī finitōz ad se inuicē possit eē p̄pario z inf̄ ipsa possit eē p̄portio: t̄n finiti ad infinitū nlla est p̄pario. **Cū** igit̄ c̄nitas sit duratio inf̄nita tota s̄t̄ ex̄ns, z t̄ps q̄ntūcūq̄z magnū sit finitū, t̄ps nllam hēbit p̄portioē ad c̄nitatē, z per d̄ns fama q̄ntūcūq̄z p̄lixī t̄pis p̄pata ad eternitatem: nlla videt̄ esse.

Hic p̄bia ont̄ gl̄am a uiris n̄tuo sis nō eē curandā, et hoc duab⁹ rō/ nib⁹, scđa ibi. **Quid** aut̄ est. **Pria** rō ē illa. **Illo** qđ spectat ad leuitatē ar rogātīe: a sapiētib⁹ nō est curandū, s̄ gl̄a p̄t̄ quā hō recte facit p̄t̄ lau des hoim/ illa spectat ad leuitatē ar rogātīe, z est digna derisione, q̄ zc̄. **Quē** aut̄ tal̄ arrogātia sit quedā derisio declarat i. l̄ra, z dīc. **Nos** hoies nescitis recte facē nisi ad p̄plares auras, i. ad p̄ploz p̄placētias z ad inanes rumores z laudes, z vos postulat̄s, i. desiderat̄s p̄mia de sermūculis alienis, relicta, i. postposita p̄stantia, i. dignitate v̄re p̄scie, z n̄tutis p̄pter quā debētis recte opari. **Acci**pe, i. p̄lidēa q̄festiue, i. gl̄ose aliq̄s illuſcrit, i. deriserit quendā dicentē se eē p̄hm i leuitate h̄mōi arrogātīe. **Nā** cū qđā tyrānus esset adorsus p̄tumeliōse quedā hoiez q̄ induerat, i. vsurpauerat sibi falsū nomē p̄hi, nō ad vsuz uere n̄tutis: s̄ ad sup̄bā gl̄am, z tyrānus adiecisset, i. dixisset se iā sciturū an iste eēt p̄hs/ si qđem illatas sibi in/ surias patient̄ leuitq̄z tolerasset. **Ille** q̄ dixit se p̄hm/ paulisper patientiā assumpsit, i. in p̄ncipio, z accepta p̄tumelia a tyrāno uelut sibi insultās inq̄t ad tyrānū, **Intelligis** ne me esse p̄hm? tūc ille

Nos nō immortalitātē vob p̄pagare uide mi: cū futuri famā t̄pis cogitatis. **Qđ** si ad eternitatis infinita spacia p̄tractes/ qđ habes q̄ de nois tui diurnitate leteris? **Unius** etenī mora momēti si decē milib⁹ p̄ferat̄ annis: qm̄ vtrūq̄z spaciū definitū est: minū licz: h̄z t̄n aliquā portioē. **At** hic ipse nūerus annoz/ cī⁹ q̄z q̄ntūlibet multiplex/ ad inf̄minabilē diurnitatez ne p̄pari quidē p̄t̄. **Etenī** finitis ad se inuicē fuerit q̄/ dam, inf̄niti nō atq̄ finiti nulla vnq̄z poterit eē collatio. **Ita** sit vt q̄ntūcūq̄z p̄lixī t̄pis fama si cū inexhausta c̄nitate cogitef̄: nō parua s̄z plane nlla eē videat̄.

Nos aut̄ nisi ad populares auras inanesq̄ rumores recte facē nescitis, et relicta p̄scientie n̄tutis q̄z prestātia de alienis premia sermūculis postulat̄s. **Acci**pe i. huiusmodi arrogātīe leuitate q̄festiue aliq̄s illuſcrit. **Nā** cū quidā adorsus esset hoim p̄tumelijs q̄ nō ad vere n̄tutis vsuz s̄z ad sup̄bā gloriā/ falsuz sibi philoſophi nomē induerat, adiecisset q̄z iāz se sciturū an ille p̄hs esset: si quidē illatas iniurias leuit̄ patientq̄z tolerasset. **Ille** patientiā paulisper assumpsit, accepta q̄z p̄tumelia uelut insultans, iam tandē inquit intelligis me esse philoſophū? **Tūc** ille nimū mordaciter **Int**ellexeram inquit si tacuisses.

Nā cū qđā tyrānus esset adorsus p̄tumelijs, i. incepisset alloq̄ p̄tumeliōse quedā hoiez q̄ induerat, i. vsurpauerat sibi falsū nomē p̄hi, nō ad vsuz uere n̄tutis: s̄ ad sup̄bā gl̄am, z tyrānus adiecisset, i. dixisset se iā sciturū an iste eēt p̄hs/ si qđem illatas sibi in/ surias patient̄ leuitq̄z tolerasset. **Ille** q̄ dixit se p̄hm/ paulisper patientiā assumpsit, i. in p̄ncipio, z accepta p̄tumelia a tyrāno uelut sibi insultās inq̄t ad tyrānū, **Intelligis** ne me esse p̄hm? tūc ille

Metrum septimum

tyrannus mordacis inquit Intellexeram te plim si tacuisses. **N**o fm Comentatorē in plogo. viij. pbyf Verus pbs dz ee pfaa oib' generib' dtutu, z p pns debet ee magnanim'. **S**z fm Gen. in li. de clem magnanimi e iniurias z offensiones supbi despice. z p pns vbis ptumeliosis puocari no dz. **I**te veri phi est no vinci a passionib' s pot' dz moderaret refrenare passiones. cuz ptus pstat i moderatione passionu. vñ Arl. iij. eth. dic' Mansuet' vult impurbatus esse et no duci a passione. **U**n qdā pbs ptumeliose sibi insultanti dixit Tu didicisti maledicē: s ego didici maledicta ptemnere.

Quid autē est qd ad p̄cipuos viros (de his enī sermo est) qui stute gloriā petūt. qd inquā est qd ad hos de fama post resolutū morte sup̄ma corpus attineat? **N**ā si (qd nre rōnes credi vetāt) toti moriunt hoies: nula est oīno gloria. cū is cui' ea esse dicif nō extet oīno. **S**in ho bene sibi mens conscia terrēo carcere resoluta celū libera petit. **N**ōne omne terrenū negociū spernit: que se celo fruens: terrenis gaudet exemptam?

te: q. d. nihil. de his enī viris ē fmo nre qui petūt. i. q̄runt gl'am stute. i. opib' stuosis. **N**ā si hoies toti moriunt corpe z aia vt quidā putāt. qd tñ nre rōnes. i. phice vetant. i. phibent credi. qz fm phiam aia intellectia ē imortal. nlla est oio gla p' mortē. cū iste oio nō extet. i. non sit cui' ea gla esse dī. **S**in ho mens bñ sibi p̄scia. i. illesa/resoluta. i. liberata freno carce. i. a corpe/ p' mortez libera petit celū. **N**ōne ipa aia q̄ celo fruēs gaudet se exemptā frenis/ ipa spernit oē frenū negociū z p' pns frenā glaz' q. d. sic. **N**o q ad stuosos nihil spectat de fama nec in pnti vita: nec i futura. **N**o in pnti qz dic' Sen in puerb. q plimi curāt famā: pauci at p̄sciam. z tales pauci curātes p̄sciam/ st stuosi z phi. de quib' loquit boeci' in fine ētat' de sūmo bono. d. **P**auci st viri honoradi sic phi q̄ ptemnūt desiderū sensus/ z sequunt desiderū intellect'. **P**lmi at st q̄ curāt famā sic st vulgares q̄ relicta stute p̄scie: p̄t laudes hoim recte faciūt. **P**e qb' dic' septura **A** mē dico vob/ receperit mercedē suā. **N**ec etiā fama spectat ad viros stuosos i futura vita q̄ vir/ tuosi si tōlit moriunt/ nihil ad eos de fama. **S**i at aia viuit p' mortē/ ista euolat ad celuz. z nihil curat de fama. spernit omne frenū negociū. z poti' gaudet qz ē exempta a curis frenis z gaudio celesti fruit in eternum

Metrum iambicum archilochium

Quicunq; solā mente p̄cipiti petit
Summumq; credit/ gloriam.

Late patentes etheris cernat plagas

Artumq; terrarum situm

Breuem replere non valentis ambitū

Pudebit aucti nominis

Quid o superbi colla mortali iugo

Frustra leuare gestiunt?

Licet remotos fama p̄ populos means

Diffusa. linguas explicet.

Et magna titulis fulgeat clara domus

Dors spernit altam gloriam

Inuoluit humile parit et celsum caput

Dic incipit metrum septimum h' scdā qd dī archilochium ab inuente. iambicum a pede p̄nante. z constat ex pmo stū metro. z dimetro. **I**n quo metro phia docet quomodo gla sit ptemnēda ex p̄sideratione amplitudis celi et strictitudis terre. dicens. **Q**uicunq; petit. i. desiderat p̄cipiti mēte solā glaz. z credit istā ee sūmū bonū. i. p̄cipiū int' appetēda: iste cernat. i. p̄sidēt plagas etheris. i. p̄tes celi late patētes. z cernat artū sitū traz. i. strictū spaciū fre in p̄patione ad celū: ille pudebit. i. verecūdabit aucti nois. i. aucte fame sue/ n̄ valētis replē breuē ambitū. i. parū spaciū fre. **E**t tūc exclamat. d. **D** p̄t hoc miror qd. i. p̄t qd supbi gestiūt. i. cupiūt frustra leuare. i. extollē colla sua mortali iugo. i. mortali fama. lz enī fama diffusa means. i. trāsiens p̄ rēmosos p̄plos. explicet se linguas. id ē. p̄ linguas p̄ploz. z lz magna dom' tua. i. nobil' parēcla vl' familia tua fulgeat claris titulis. i. laudib'. tñ mors spernit altā gl'am. z mors parit. i. sil' inuoluit hūile caput. i. misēz hoiez et celū. i. nobilē vel dinitē. z mors equat infima sūmis nll' p̄cendo. qd declarat. d. **U**bi nūc manēt ossa fidel' fabricij. qd **B**ur'

Libri scđi de consolatione philosophie

aut rigidus **C**atho supple est. q. d. qđ manet de gla
coz post mortē vtiq; modicū. s. illud manet qđ te/
nuit. i. exilis fama/ supstes. i. manēs signat iane no
men eoz pauculis lris scriptis i epitaphijs eoz. s.
qđ id ē. i. ad qđ nouim? decora vōbula scpta. nun
qđ intelligit p ea ipos esse psumptos. i. mortuos?
q. d. immo. **J**acetis g mortui proius ignorabiles
nec fama efficit vos notos. **E**t qz aliqs dicēt. licz
ipsi sint mortui corpe. tñ viuūt f3 famā. dic phia
Si putatis vitā vīam longius trahi. i. plongari
aura mortal' nois. i. splēdore mortalis fame cuz se
ra. i. vltia dies vob hoc rapiet. i. famā auferet. iam
vos manet. i. expectat scđa mors. q. d. si estis pri?
mortui corpe: z fama manēs/ est vita vīa: illa ces/
sante scđario moriemī **N**ō fabrici? fuit p sul ro
man? q cū mitteret pugnare p **P**yrhū regē epi
rotaz. rex pmisit sibi ptez regni sui vt ēnsiret ad
ipm. qđ fabrici? ptempfit. sequeti āno **P**yrhus
obtulit sibi magnā pecuniā auri vt ēderet **R**oma/
nū imperiū. cui ait fabrici? **R**oma nō vult aurū.
s vult impare hūitibus auz. p hoc ipse diā? fu
it fidelis fabrici?. **D**icit etiā de fabricio q cū q
dā ad eū venisset pmittēs se pyrhu occisurū si fabrici? sibi pecuniā aliquā dare vellet. ipē &
fabrici? hūc traditozē ligatū misit ad pyrhu p tali scelē pniēdū. **C**ui tūc pyrhus dixit **P**ol
libili? ē solē a suo tramite deniare qz fabriciū a via reā rōnis discedē **N**ō q **B**rut? fuit pri
mus p sul rōnus q amore libtatis z iusticie p stupz **L**ucrecie plima egit. z multa bella p rōnis
inūt. p qđ etiā famosus fuit. **N**ō q **C**atho diā? ē rigid? p rigozē ai sui qui ad nihil turpe
flecti potuit. et tate iusticie fuit vt **L**ucan? ipm dūs pparet in iudicāda cā q fuit inf **J**uliū cels/
rem et **P**ompeiu dicēs. **V**itrix cā dūs placuit s vīdā **C**athoni. **E**t de hoc magis patebit qto
huius p:osa scđ

Probat aduersam fortunā meliorē prospera

Ista ē ođana pfa hui? scđi. et qz
phia oñt hō fortunē nō multū eē ap/
petēda/ aliqs putaret q i fortuna ni
hil eēt boni: iō iā oñt phia cuiusmo
di bonū sit i fortuna. z pbat fortunā
aduersā pl? eē bonā qz pspērā. z p
pmittit suā intētionē. z pbat inten
tū. ibi. **I**lla ei **P**rio diē **B**oeci ex
dicitis p3 q fortuna ē ptemēda. sed
ne putes me gerē. i. facē bellū inero
rabile. i. implacabile p fortunaz sup
ple scias q aliqn est. i. ptingit q ipsa fortuna nihil fallax. i. nihil fallacit agēs bñ mereat de hōib?
eo q aliqd bonū euenit hōib? p eā tum. s. cū fortuna se agit manifestādo suā falsitatem. cū deregit
frontē p sui aduersitatē. cū pfitet mores suos p instabilitatē. **E**t sdit phia. nōdū forte intelligis
qd loqr. qz mirū est qđ ego gestio. i. cupio dicē. eoq; i. iō vix queo explicare sniaz vbis. etenī ego
reoz. i. opior aduersam fortunā pl? pdesse hōib? qz pspērā **N**ō qñcūq; in aliq diāto videt eē re
pugnātia illud videt mirabile diā. s. dicē fortunā aduersā hōib? prodesse/ videt esse quedā re/
pugnātia in diāto. nā esse aduersū alicui z sibi pdesse: adinvicē repugnāt. iō diē phia mirū est qđ
gestio dicē. scz fortunā aduersam magis prodesse qz prosperam.

Dic phia pbat intentū q fortunā
aduersa melior sit qz pspa fb? rōni
bus. scđa ibi. **P**ostrēo. scia ibi. **A**n
hoc. **P**rio diē **I**lla fortuna pspa sp

Sed ne me inexorabile ptra fortunaz gerē bel
lū putes. **E**st aliqn cū de hōibus illa fallax ni
hil bene mereat. tum scilicet cū se aperit/ cū frontē de
regit moresq; pfitet. **N**ondū forte qđ loquar intelli
gis? **M**irū est qđ dicē gestio. eoq; sententiā vbis expli
care vix queo. **E**tenī plus hōibus reoz aduersam qz
prosperam prodesse fortunam.

Illa enī sp specie felicitatis cū videt blanda mentit.
Hec sp vera ē. cū se instabilē mutatione demonstrat.
Illa fallit: hec instruit. **I**lla mendaciuz specie bonoz

Illa enī sp specie felicitatis cū videt blanda mentit.
Hec sp vera ē. cū se instabilē mutatione demonstrat.
Illa fallit: hec instruit. **I**lla mendaciuz specie bonoz

Equatq; summis infima

Vbi nunc fidelis ossa Fabricij manent?

Quid Brutus aut rigidus Catho?

Signat superstes fama tenuis pauculis

Inane nomen litteris

Sed quid decora nouimus vocabula

Num scire consumptos datur?

Jacetis ergo proius ignorabiles

Nec fama notos efficit

O si putatis longius vitam trahi

Mortalis aura nominis

Cum sera vobis rapiet hoc etiam dies

Iam vos secunda mors manet

Prosa octava

mentes fruentiū ligat. hec cognitione fragilis felicita-
tis: absoluit. Itaq; illaz videas ventosam: fluentem:
siniq; semper ignarā. Hāc sobriā succindamq; z ipsi?

aduersitatis exercitatione prudentē

tes i se fallit. hec at aduersa fortuna hoiez instruit onēdo q; nō sit p̄fidēdū p̄spe fortunē p̄t ei? mu-
tabilitatē. **Illa.** s. p̄spa fortuna ligat. i. fallēdo mētes fruentiū hoim sp̄cie bonoz mēdacū. hec. s. ad-
uersa fortuna absoluit. i. liberat. s. mētes hoim cognitōe fragil. i. enīstorie felicitatis. **Et tūc recollē-
git effect⁹** vtriusq; fortunē. d. Itaq; illā. s. p̄spērā fortunā vides ventosā. i. supbā fluētē. i. p̄digā. et
sui ipsi? ignarā. nā hoies in p̄spitate p̄tinua/seip̄os nō cognoscūt. hāc. s. aduersam fortunā tu vi-
des sobriā et succindā. i. humilē nō supbā. z prudentē exercitatione aduersitatis. **Nō q; ex ista
lra p̄nt formari tres rōnes q; aduersa fortuna melior sit p̄spa.** P̄ria rō est ista. Bona fortuna i spe-
cie vere felicitatis accipit hntez ipam. s. fortuna aduersa nō decipit/ s. vera ē. ostēdens se talē qlis
est. s. aduersa melior est q̄s p̄spa. **Secda rō est.** P̄rospe fortuna ligat mētes hoim mēdacib⁹ bōis.
s. aduersa liberat mētes a falsa felicitate. s. ē melior. **Tertia rō.** P̄rospe fortuna reddit homies sui
ignaros. s. aduersa facit hoies sapientes. s. ē melior q̄s prospera.

Postremo felix a vero bono deuos blandicijs t̄hit.

aduersa plerūq; ad vera bona reduces vnco retrahit
t̄hit a vero bono. s. fortuna aduersa ē hmōi. s. zc. **Quā** diē in lra **Postremo felix.** i. p̄spa fortuna. cū sit
is blādicij t̄hit deuos. i. errātes a vero bono. s. aduersa fortuna plerūq; rēhit vnco. i. tenaculo
reduces. i. reuertētes ad vera bō. **Nō q; qz p̄spa fortuna videt ee p̄pinq; felicitati eo q; sine bo-
nis fortunē nō p̄tingit ee felicē.** ex de bō fortuna. iō suis blādicij t̄hit hoim sensualē a vero bono
qđ p̄sistit in speculātōe dei. Aduersa at fortuna/ qz ont. p̄spērā fortunam ee mutabilē: ipa reducit

**An hoc int̄ minima estimādū putas. q; amicoz tibi fi-
deliū mētes: hec aspera/ hec horribilis fortuna detexit?
Hec tibi certos sodaliū vultus ambiguosq; secrenit.
discedens/ suos abstulit: tuos reliquit. Quāti hoc in-
teger vt videbaris tibi fortunat⁹ emisses? Desine nūc
amissas opes querere. quod preciosissimū diuitiarum
genus est/ amicos inuenisti**

coz. q. d. aspa fortuna docuit te discernē int̄ v̄cos amicos z falsos. qz p̄spa fortuna a te discedēs abs-
tulit suos. i. q̄ erāt amici rōne p̄spitatis. z reliq̄t tuos amicos q̄ te dilexerūt nō p̄t tua. **Quāti.** i.
q̄nto p̄cio tu emisses hoc integer. i. i integritate fortunē p̄stitit⁹ cū videbaris tibi fortunat⁹ vt potu-
ses cognoscē veros amicos. nunc desine. i. cessa q̄rere opes. i. diuitias amissas qz inuenisti veros
amicos q̄ s̄t p̄ciosissimū gen⁹ diuitiaz. **Nō** i aduersitate falsi amici fugiūt: s. i tpe p̄spitatis ma-
nēt. vñ **Sen.** i. li. de rem. **Quē** tu felicē credis: illū multi comitant. vt mel musce sequunt. cadaue-
ra lupi. frumēta formice. predā ista turba sequit/ nō hoiez. **Nō q; aduersa fortuna ont̄ fideles a/
micos.** vñ **Sen.** x̄. ep̄. **Turba** familiaris cū a te pasci desierit/ ipa te nō pascet. et qđ tu bñficio
tuo scire nō poteras/ paup̄tate scies. illa veros amicos retinebit. discedit q̄cūq; nō te s̄ aliud se/
quebat. **Est** autēz p̄pter hoc vnū amanda paup̄tas q; a quibus ameris ostendit. **Unde pauper
Hericus.** **Preualet** hoc solo mala sorz q; monstrat amicos. **Qui** boni q̄ mali mōstrat vtrāq; viā
Itē poeta **Ipe** felici nō cognoscunt amici. **Sorte** patet misera q̄ sit dilectio dā. **Itē** alibi **Cū** fu-
eris felix mltos nūerabis amicos **Ipa** si fuerit nubila: sol⁹ eris. **Itē** **Lobias** fluctuat ad cēlū ve-
nalis amic⁹ egenū **Sz** ver⁹ refouet vt fabricat⁹ amor. **Nō q; fidel** amic⁹ ē p̄ciosissimuz gen⁹
diuitiaz. qz amic⁹. ix. et̄. ē alk ego. i. amicoy est idē velle z nolle. **Nō** enī eligit vinē sine amicis
h̄ns reliq̄ bō. **Et** **Sen.** ix. ep̄ diē **Sapies** z si p̄tent⁹ sit se ip̄o t̄n̄ amicū h̄re vult p̄t nihil aliud
nisi vt exerceat amiciciā nē tā magna p̄tus lateat. **Et** **Lull** i. li. de offid. diē. **Honores:** diuitie: z
Dignitates nunq; sūt amicicie antepōnēde

Vic incipit octauum et vltimum metrum huius scdi quod dicitur glyconicum ab inuictore amphimacrum a pede pedante et est amphimacrus pes antiquus... Dic si freno... Prio die amor dinus regens tras ac pelagus et imperitas...

Metrum glyconicum

Quod mundus stabili fide concordet variat vi... De pugnata semina... Fedus perpetuum tenent... De phebibus roseum diem... Curru prouehit aureo... Et quas duxerit hesperus... Phebe noctibus imperet... Et finctus auidum mare... Certo sine coereat... Ne terris liceat vagis... Latos tendere terminos... Hanc rerum seriem ligat... Terras ac pelagus regens... Et celo imperitans amor...

Hic sunt quod amore dino subtrahit omnia corrumpunt... Si hic amor dinus remiserit freno... Hic si freno remiserit... Quicquid nunc amat inuicem... Bellum continuo geret... Et quam nunc socia fide... Pulcris moribus incitant... Certat soluere machinam... Hic sancto populos quos...

Hic si freno remiserit... Quicquid nunc amat inuicem... Bellum continuo geret... Et quam nunc socia fide... Pulcris moribus incitant... Certat soluere machinam...

Hic sunt phia quod per amore seruat et peccat amicitia humana... Dic amor continet... Seruat populos inactos... Amicitie... Hic amor necit sacrum... Hic fidis etiam sua... Dicat iura sodalibus... Ofelix hominum genus... Si vestros animos amor... Quo celum regitur: regat...

Hic sancto populos quos... Junctos federe continet... Hic et coniugii sacrum... Castis necit amoribus... Hic fidis etiam sua... Dicat iura sodalibus... Ofelix hominum genus... Si vestros animos amor... Quo celum regitur: regat...

Finit scds de Consolone phie. Sequit tertius.

Liber tertius

Animo solato mulcedine philosophie: merore pulso antiquo introducitur felicitas vera.

Prosa .i.

Am cantū illa finiuerat. cū me audiēdi auidū stupen-
temq; arreētis adhuc auribus: carminis mulcedo defi-
xerat. Itaq; paulo post. **D**inquā summū lassorū sola-
men animoz. q̄ntū me vel sententiaz pondere. vel ca-
nendi etiā iocūditate refouisti. **A**deo vt iam me post/
hac imparē fortune iētibus nō arbitrer Itaq; reme-
dia que pauloante acriora eē dicebas: nō mō nō per-
horresco. sed audiēdi auidus vehementer efflagito.

git quādā petitionē ad ipam. scda ibi. **T**um illa. tertia ibi **T**um ego. **D**icit primo **I**ta illa phia si-
nierat cantū .i. metrū qd̄ erat de cōmēdatione amoris diuini: amicitie. et cuz ego boecius arreētis
allectus dulcedine metri ad audiendū cuz auiditate et admiratione verba phie auribus arreētis
ego dixi. **D** phia que es summū solamē animoz lassoz q̄ntū me refocillasti tuis prosis et metris
in tān q̄ iā bñ possuz resistē insulribus fortune. et iō dicit. remedia que prius dixisti esse grauiā
nō timeo s̄ ea audire diligent expecto. **N**ō q̄ boecius metrū vocat cantū. sicut enī in cantu ē
elevation et depressio vocis. sic s̄lter in metro rōne q̄ntitatis correpte et p̄ducte syllabarū attenti-
dī quedā eleuatio et depressio. qz rōne q̄ntitatis produāte sit eleuatio. rōne q̄ntitatis correpte
sit depressio. **I**tē qz metrū est subtilius et delectabili⁹ prosa. idō animuz demulcet. **U**n̄ auctor
poetrie metrū p̄parat domicelle dicēs **C**ultq; venire metruz tanq; domicella compro **C**rine. nī-
tente gena: subtili corpore: forma egregia **I**deo dicit **B**oecius: mulcedo carminis .i. metri **I**tem
hō debet eē auidus et stupens circa phiam. **A**uidus inquā qz dicit **S**en̄ xvij. eplā **P**roūce oīa
ista si lapis. imo vt sapias. et ad phiaz magno cursu totisq; viribus tende. **E**tiaz hō debet eē stu-
pens. .i. admirans de phia. qz ipsa est res mirabilis et diuina fm̄ **A**risko. in p̄ncipio li. sui de mū-
do. et phia pfert mirabiles delectationes. x. et h̄. **I**tē animi lassi sunt graui cura vel aduersitate
aliqua oppressi. hōz phia est sūmū solamē qz ipsa p̄suadet magnanimitatē qua p̄tra aduersitates
fortune hō p̄stāter debet militare. **I**tē p̄ phiam hō bñ p̄t resistē iētibus fortune. qz. i. et h̄. dicit
Arisk. **S**apientis bñ scit ferre fortunas. et h̄z se sine vituperio sicut retragonū. **U**n̄ dicit in l̄ra
Iam illa supple phia finierat cantū .i. metrū de amore diuino. et cū mulcedo. .i. suauitas carminis
defixerat. .i. stabilierat me auidū. .i. cupidū audiēdi et stupentē. .i. admiratē supple v̄ba phie aurib⁹
meis arreētis. .i. eleuatis ad hec. s̄. v̄ba. **I**taq; paulo post ego inquā. .i. dixi **D** sūmū solamen lassoz
animoz supple p̄ aduersitate q̄ntū me refouisti pondere sniaz supple prose. vel etiā iocūditate ca-
nendi. .i. metri. adeo. .i. in tān vt iā posthac nō arbitrer me esse imparē. .i. dissilem in resistēdo iēt-
ibus. .i. insulribus fortune. **I**taq; remedia illa que pauloante dicebas esse acriora. id ē grauiā non
mō. .i. nō tm̄ nō phorresco. .i. nō timeo. s̄ ego auidus audiēdi supple ea vehementer efflagito. .i. ex-
postulo. **U**bi sciendū q̄ fm̄ **U**gnitionē efflagitare est valde flagitare et postulare. petē cū cla-

P. **T**um illa. **S**ensī inquit cū verba tacitus n̄ra at/
tentus q; rapiebas. eū q; tue mentis habitū vel expe-

more. poscere
Dic ponit r̄ñsiones phie dicens
Ego bñ sensi illud cū tu tacitus et
attetus recepisti v̄ba n̄ra. et cū ego
pfeci mentē tuā. talia enī sūt remedia que adhuc restāt vt ipsa degustata p̄mo sint amara. s̄ post
dulcescāt. **S**ed qz tu dicis te esse cupidū audiēdi v̄ba n̄ra **D** q̄nto desiderio arderes si cognosce-
res quo laboramus te educē. **E**t dicit boecius **Q**uo vis me ducē. **R**ūdet phia. **A**d cognitionem

.i.

Libri tertij Prosa prima.

vere felicitatis quā anim^o tuus q̄si
somniaando adhuc vix cognoscit qz
est occupatus imaginibus false felici
tatis. **Nō** qz boecius tacitus ver
ba phie rapiebat silio Seneca di
centis **Esto** s̄boz tacitus auditor.
auditorz promptus rextitor **Nō**
qz p̄cepta phicalia p̄mo sūt amara.
postea dulcescūt s̄ illud poete **Di
scere** sit charū q̄uis p̄mo sit amara
Et Eustraci^o. i. eth. dic̄ **Scūt** do/
cti qm̄ laboriosa est possessio s̄tutū

s̄ p̄pter eius amaritudinē phia nō est
abijcienda qz nō est dignus dulcoris acumine q̄ amaritu
dinis nequit inuiscari gūamine s̄m **Boe.** in de disci. schol. **Nō** sicut somniās putat phāasma
ta sibi occurrentia esse veras res de quibus somniat. et tñ nō sūt ipse res. **Sic** boe. in istis t̄pali
bus putavit esse verā felicitatē. que tñ nō est. s̄ tñ sūt quedā similitudines vere felicitatis sicut phā
tasma somniōz. sunt similitudines rez. **Nō** qz bona exteriora vocat imagines vere felicitatis.
Sicut eni imago est rei imitago. et nō ipsa res. sic bona exteriora vident̄ exp̄mere formā vere
felicitatis. s̄ vera felicitas non est in ipsis **Un̄** dicit in l̄ra. **Tum** pro t̄nc. illa. i. phia inq̄t. ego
sens̄. i. noui. supple intentionē tuā cū tu tacitus et attentus rapiebas s̄ba n̄ra. qz p̄ et. cū ego ex
pedāui. alia l̄ra h̄z exp̄tūi. i. reuocavi habitū tue mētis. v̄l qd̄ est verius dicē cū ego ipsa habi
tū tue mentis p̄fec̄i. q̄ppe mix talia sunt supple remedia que restant supple sumenda. vt ipsa qd̄
degustata p̄mo mordeat. i. displiceat. interius at̄ recepta dulcescāt. **Sed** qz tu dicis te cupidū au
diendū supple illa remedia. **P** q̄nto ardoze. i. desiderio flagrares. i. arderes si agnosces quonā. i.
ad quē locū aggredimur. i. incipimus te ducē. **Ego** boeci^o inq̄a. i. dixi. quonā supple vis me du
cere. **Inq̄t** supple phia. ad verā felicitatē quaz tuus anim^o somniat. i. imp̄f̄ctē cognoscit. s̄ visu. i.
cognitione. occupato ad imagines. i. ad bona t̄palia q̄ sūt imagines z similitudines vere felicitatis.
tu non potes intueri. i. inspicere ipsam supple veram felicitatem.

Vic boe^o. dirigit petitionē phie
z ponit p̄sensū sue petitionis dicens
Phia rogo vt sine dilatiōe amō
stres mihi que sit vera felicitas. et
phia p̄sentēs dic̄t. libēt̄ faciā tui
causa sed prius ostendā tibi falsā fe
licitatē tibi notiorē. vt illa cognita
per p̄trariū possis postea agnoscere
verā felicitatem. **Nota** circa hoc
qz dicit faciā tui causa libenter. qz
phia petitiones hominum admittit.

Un̄ Sen. Nulli p̄clusa est v̄tus sapie. oibus patet. oēs inuitat. oēs admittit. nō eligit donū neqz
censū. s̄ nudo hoie p̄tent. **Nō** innata ē nobis via p̄cedēdi ex nob̄ magis notis ad minus no
ta. p̄mo phif. et. ij. de aīa. **Cū** igit bona exteriora sint magis nobis nota in q̄bus aliq̄ posuerūt
p̄sistere felicitatē qz bona interiora. iō phia p̄mo vult determinare de falsa felicitate nob̄ magis
nota. q̄ ponit in bonis exterioribus. ip̄am extirpando. vt p̄ eā coḡscamus verā felicitatem tanqz
p̄ p̄riū **Nō** qz **Seneca** in de v̄tutibus card̄ dicit. Scire debes qz quedā nō vident̄ eē bona z
sūt. quedā vident̄ z nō sunt. quecūqz aut̄ ex rebus trāsitorijs possides. nō hec magna existimes.
nō mireris qd̄ cadnē est. **Et** quo pz qz vera felicitas nō p̄sistit in bonis exterioribus q̄ vident̄
esse vera bona et tñ nō sūt. **Un̄** dicit in l̄ra **Tum** p̄ t̄nc. ego supple boecius dixi **Phia** obse
secro. i. peto fac. i. duc me ad illā felicitatē. z demonstra mihi sine cūctatione. i. sine mora q̄ sit illa
vera supple felicitas. **Illa** phia inquit. faciāz libent̄ tui cā. sed ego prius conabor. i. laborabo tibi
designare verbis. atqz pro et. informare que causa id est que felicitas habens rationē cause. fina
lis sit tibi notior id est manifestior vt ea supple falsa felicitate p̄specta id est cognita. possis ag
noscere specimē similitudinē vere beatitudinis cuz flexeris oculos supple cognitionis in p̄tra
riam partem false felicitatis.

ctavi. vel qd̄ est verius ipsa p̄fecti. **Talia** sunt quip
pe que restāt. vt degustata quidē mordeant. interius
aut̄ recepta dulcescant. **Sed** qz tu te audiendū cupidū
dicis. quāto ardoze flagrares. si quonam te ducere ag
grediamur agnosceres? **B.** Quonaz inq̄a? **P.** Ad
verā inquit felicitatē quā tuus quoqz somniat anim^o
s̄ occupato ad imagines visu. ipsaz illā nō p̄t intueri.

B. Tum ego. fac obsecro. et que illa vera sit sine cun
ctatione demonstra. **P.** Faciā inquit illa. tui causa li
benter. **Sed** que tibi causa notior est eā prius designa
re verbis. atqz informare conabor. vt ea p̄specta. cum
in p̄trariā p̄tem flexeris oculos. vere specimē beati
tudinis possis agnoscere.

B. Tum ego. fac obsecro. et que illa vera sit sine cun
ctatione demonstra. **P.** Faciā inquit illa. tui causa li
benter. **Sed** que tibi causa notior est eā prius designa
re verbis. atqz informare conabor. vt ea p̄specta. cum
in p̄trariā p̄tem flexeris oculos. vere specimē beati
tudinis possis agnoscere.

Marginal notes on the right edge of the page, including references to other books and sections.

Qui serere ingenuū volet agrum
 Liberat arua prius fruticibus
 Falce rubos silicemq; resecat
 Et noua fruge grauis ceres eat
 Dulcior est apium mage labor
 Si malus ora prius sapor edat
 Gratius astra nitent. vbi nothys
 Desinit imbriferos dare sonos
 Lucifer vt tenebras pepulerit
 Pulcra dies roseos agit equos
 Tu quoq; falsa tuens bona prius
 Incipe colla iugo retrahere
 Ultra dehinc animum subierint

Itud est primū metrū hui⁹ tertij qd; dī metry choristū ab inuērore. dactylicū a pede pdominā te. z prim⁹ Nūs hui⁹ metri est hypcatalectic⁹ qz post primū pedem abundat vna syllaba scz re. in hac dictioe serere. z qz phia pdixit qz prius esset oñdēdū que sit falsa felicitas z postea q̄ sit vera iō phia in hoc metro p̄medat hūc ordinē p̄ exē/ pla q̄ttuor. Primū est. Quicūq; vult seminare bo nū agrū oportet p̄us extirpare nocuas herbas vt ager bñ fructificet. Similit̄ aliq̄s volēs co/ gnoscē verā felicitatē oportet prius extirpae fal sas. Un̄ dicit in lra. Qui vult serē agrū ingenuū .i. nobile p̄us liberat arua. i. agros fruticib⁹. i. ra/ dicib⁹ que impediūt ne semē crescat z ille reser cat. i. p̄scidit silicē. i. herbā inutilē falce. i. falcastro vt noua ceres eat. i. pficiat gūs. i. onusta fruge. Secūdu exēplū est Sicut p̄gustādo aliqd̄ ama/ rū: mel apparet dulcius. sic p̄pter p̄gnitiōz false fe licitatis magis cognoscit̄ vera felicitas. Un̄ di cit in lra. Labor apū est mage dulcior. i. mel est magis dulce si mal⁹ sapor p̄us edat. i. pficiat ora. Tertiu exēplū est. Sicut post tēpus nebulosum

gratior est serenitas sic post p̄gnitiōnē false felicitatis gratior est cognitio vere felicitatis. Un̄ dicit in lra. Vbi pro postq̄z noth⁹ .i. ventus australis desinit. i. cessat dare imbriferos sonos. i. flans p̄ducēs imbrēs tūc astra nitēt gratius. i. delectabilius. Quartū exēplū est. Sicut pulcra dies sequit̄ tenebras noctis. sic p̄gnitiō vere felicitatis sequit̄ p̄gnitiōz false felicitatis. Un̄ di cit in lra. vt. i. postq̄z lucifer. i. stella matutina pepulerit. i. fugauerit tenebras noctis. tūc pulcra di es agit. i. ducit roseos equos solis. Tūc applicat exēpla ad p̄positū dicens. Tu p̄us abes p̄side/ rare falsa bona z ip̄is extirpatis abes p̄gnoscere vera bona in quib⁹ cōsistit felicitas. Un̄ dicit in lra. Tu quoq; p̄us intues. i. respiciens falsa bona. incipe retrahē colla iugo. i. a iugo false felici tatis. dehinc. i. postea vera bona s̄bierint. i. s̄bintrabūt aim tuū. Nota qz sicut prius extirpanda sūt vicia z postea inserēde virtutes. sic ager prius est purgādus z postea seminādus. Un̄ Tho/ bias. Spinis z tribulis purgari noualia debēt Agri vt semē fructificare qat. Nō qz frutex fm p̄gnitiōnē est densitas virgularū vel arborū vel ip̄inaz. vel fm alios frutex est arbor parua que terrā fronde tegit. Nota qz filix est inutilis herba habēs folia ad modū filozū de qua dicit. Per sius. Non tamē ista filix vllō māsuēscit in agro. Nō qz post amaritudinē dulcedo est. gratior z sensibilib⁹. Un̄ poeta. Dulcia nō meruit qui nō gustauit amara. Namq; p̄ oppositū nōscitur oē bonū. hec paup̄ Hēricus. Nō qz Boecius hic dicit apū z nō apū p̄z p̄ metrū qd̄ semp̄ p̄stat ex tribus dactylis cōtinuis. Si aut̄ poneret̄ apum nō essent tres dactyli continui. posset tñ dici qz eā metri ponitur apium p̄ apum.

Prosa secunda libri tertij.

Quam defixo paululū visu z velut in augustaz
 lue mentis sedem recepta sic cepit.

Hic est prosa secūda huius tertij in qua phia ponit diuersas opinio nes circa falsaz felicitatē. z primo Boeci⁹ oñt quō se phia habuit p̄ pdicta. secūdo phia oñt qz oñes ho mines nitūtur puenire ad britudi nē quā ip̄a diffinit. tertio oñt qz ho

mines sepe abducūtur a verā felicitate diuersis erroribus. quarto ponit errores siue opiniones circa felicitatē. secūda ibi. Dis mortaliū. tertia ibi. Hūc vti. quarta ibi. Quoz quidē. Dicit primo Postq̄z phia p̄misit ordinē p̄cedendi de falsa felicitate ad verā. tum p̄ tūc ip̄a paululū defixo vi su. i. inclinatis oculis z recepta velut in augustā. nobile sedē mētis sue sic cepit. i. incepit loqui.

Nota qz capitis inclinatio est signū subtilis imaginationis. p̄pter quod subtilit̄ z p̄funde ima/

ginātes caput inclināt. ⁊ quādoq; nō vidēt delata coram oculis. Nō phia volēs sibiliter speculari de felicitate. cuius speculatio difficilis est: ipa inclinato visu contraxit se in nobilem speculationē sue mentis.

Vic phia ont q oēs homines nitunt puenire ad vnu finem btitudinis quā btitudinē ipsa etiā diffinit et dicit sic. **O**mnis cura. i. sollicitudo mortaliū. i. hoim quā curā exercet labor multipliciū studiozū quia aliq studēt in lratura. aliq in mercātia ⁊ sic de alijs. illa cura pcedit diuerso calle. i. diuerso modo viuendi sed tñ nitit puenire ad vnu finē beatitudinis. **I**llud at ad qd homines nitunt puenire est tale bonū q quis adepto nihil vltierius queat desiderare. quod. s. bonū est summū dñius bonozū cōtinens in se cūcta bona.

cui. s. bono si quid. i. aliquid abforet. i. deesset nō posset esse sumū bonū. qz reliqueret aliquid extrinsecus. i. extra illud bonū qd posset optari. **E**x quib⁹ deis phia pcludit diffinitionē btitudinis dicens. **L**iquet. i. manifestū est btitudinē esse statū pfectū pgregatiōe omnium bonoz. **N**ota pgnitio vltimi finis magnū incrementū cōfert ad vitā. i. ethicoz. qz fm exigentiā finis cetera moderant fm **L**inconiensē pzo posterior. iō phia tradit nobis pgnitionē vltimi finis scz beatitudinis. **N**ō finis magis est eligēdus his que sūt ppter finē. vt p 3 p **A**ristotēle tertio topicorum. **I**te ibidē **C**uius finis est bonus ipm quoq; bonū. **I**te oia anomināda sūt a fine. **T**ñ poeta. **S**i finis bonus est totū laudabile tñc est. **N**ota finis in agilibus habet se sicut pncipiū in speculabilib⁹. sicut ḡ intellēctus nō naturalit adheret primis pncipijs. sic appetitus nō naturalit adheret vltimo fini qui est summū bonū. **N**ota q duplex est finis. s. finis quo ⁊ finis grā cuius oia sūt **I**lle est enī vn⁹ sicut deus vel btitudo. ⁊ iste finis appetit ab oib⁹ sub vna rōne iquātū ē bonū factiās appetitū hoīs. finis at q est opatio q hoies nitunt adipisci finē grā cui⁹ ⁊ tñs finis nō ē vn⁹ sicut nō ē vna opatio oiz. iō dicit phia q cura hoiz pcedit diuerso calle ad psequēdū vltimū finē

Nota illud ad qd oēs hoies nitunt puenire est bonū. qz bonū est qd oia appetāt. i. ethicoz.

Nota q btitudo habet rōnē vltimi finis. ipa est tale bonū quo adepto nihil vltierius desideratur. nā de rōne finis est esse vltimū. ⁊ vltra illud qd est vltimū: nihil est. ergo etiā oportet illd eē sumū bonū qz illd q adepto nihil vltierius desiderat est sumū bonū. tale aut est btitudo. **N**ota quia btitudo est bonū optimū pulcherrimū ⁊ delectabilissimū. iō btitudo est status pfect⁹ pgregatiōe oim bonoz pñēs in se oia bona. si ei aliquod bonū sibi deficeret nō esset summū bonū.

In ista parte ont phia q hoies a vera felicitate diuersi errorib⁹ abducunt d. **H**ic scz statū btitudinis oēs mortales sicut dixim⁹ conant adipisci diuerso tramite. i. via. qz cupiditas. i. appetitus veri boni naturaliter est inserta mētib⁹ hoim. sed btitudo est verū bonū. quia summū. sed cuius error abducit homines ad falsa bona. **N**ō quia btitudo aggregat in se oia bona iō eius cupiditas naturalit est hoibus inserta. **U**bi tñ sciendū q btitudinē pñere oia bona potest intelligi duplicit. **U**no mō formalit sic nō pñet oia bona quia felicitas formalit ⁊ essentialit pōt esse sine exterioribus vt sine diuicijs ⁊ ceteris bonis. **A**lio mō intelligit pñere ea virtualiter ita q btitudo excellat oia bona. ⁊ sic est vera. **N**ota q phia hic vtitur quadā figura que dī epitheton si dicas tristitia bella.

Nota cū mēs hūana naturalit desideret verū bonū nūq; tendit in falsum bonū nisi inquātūm ipsū estimat eē verū bonū. talis aut estimatio est cuius error. ergo cuius error ad falsa abducit

Id. omnis mortaliū cura. quā multipliciū studiozū labor exercet. diuerso quidē calle pcedit. sed ad vnu tñ btitudinis finē nititur puenire. **I**d at est bonū. quo quis adepto nihil vltierius desiderare queat **Q**uod quidē est oim summū bonozū. cūctaq; intra se bona cōtinens. **C**ui si quid abforet summū esse non posset. qm relinqueret extrinsecus qd posset optari. **L**iquet igitur esse btitudinem statum bonozū oim cōgregatiōe pfectum.

Hunc vti diximus diuerso tramite mortales oēs conatur adipisci. **E**st enī mētibus hoim veri boni naturalit inserta cupiditas sed a falsa deui⁹ error abducit

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

Quorū quidem alij summū bonū esse nihilo indigere credentes. vt diuitijs affluant elaborāt. **Alij** vero bonū qđ sit dignissimū veneratione iudicantes: adeptis honoribus reuerendi ciuibus suis esse nituntur. **Sūt** qui summū bonū in summa potentia esse cōstituāt. hi vel regnare ipsi volunt. vel regnantibus adherē cōnātur. **At** quibus optimuz quiddam claritas videtur hi vel belli vel pacis artibus gloriosum nomē p̄pagare festinant. **Plurimi** vero boni fructū gaudio leticia qđ metiūtur: hi felicissimum putāt voluptate disfluere

nihilo indigē: ipsi elaborāt vt affluāt. i. abundant diuitijs ponēdo oēm sufficientiā esse in diuitijs et in hoc errabāt. **Alij** vero summū bonū iudicātes qđ dignissimū ē veneratione. i. hōre. tales ad eptis hōribus nitunt esse reuerendi suis ciuib⁹. putātes in honorib⁹ t̄palib⁹ verā dignitatē cōstitere et in hoc errabāt. **Sūt** alij qđ summū bonū p̄stituūt in summa potētia. hi cōnātur regnāre vel adherere regnātibus tanq̄ p̄siliarij vel familiares eorū. p̄ hoc putātes se esse vere potentes et in hoc decipiunt. **Sed** quib⁹ claritas. i. fama videt esse optimū bonū: illi festinant p̄pagare. i. dilatate glōsum nomē. i. pulcrā famā artibus. i. studijs belli sicut viri militares. vel artibus pacis sicut sapientes mūdi: credentes se p̄ hoc acq̄rere glām immortalē et decipiunt p̄ hoc. **Plurimi** vērō. i. multi metiūtur. i. mensurāt fructū boni gaudio et leticia exteriori. hi putāt. i. estimāt felicissimū disfluē. i. abūdere voluptate. i. delectatiōe corpali estimantes i hō p̄sistē verū gaudiū qđ ē erroneū.

Nō q̄nq; s̄t i q̄bus errātes a vero bono posuerūt p̄sistē verā felicitatē scz diuitie. hōres. p̄tātes. glā. et voluptates. **Quoz** sufficiētia sic accipit. **Cū** finis habeat rōnē boni: fm diuersitatē boni diuersificat finis. **Est** autē triplex bonū. vtile. delectabile. et bonū honestū. et illi qui intendebāt bono vtili posuerūt felicitatē in diuitijs s̄ qui intendebant bono delectabili ponebāt voluptates et in illis posuerūt finē et felicitatē. **Qui** autē intendebāt bono honesto illi diuersificant qz bonū honestū est bonū fm rōnem. **Ratio** autē est duplex. i. speculatiua et practica. et bono honesto qđ p̄sistit in speculatiōe: nō loquebant istī. quia tale bonū est latens. ipi autē posuerūt felicitatē in bono honesto quod est bonū rōnis practice. **Tale** ḡ bonū vel p̄sistit i opiniōe hōim et sic est gloria vel consistit in exercitio actus realis et hoc dupliciter. vel enī cōsistit in exercitio p̄rij ad circa alios. et sic est potestas. vel p̄sistit in exercitio actus alioz circa se et sic est honor.

Sūt etiā qui hōrū fines causas qđ alterutro p̄mutēt. vt qui diuitias ob potētia voluptates qđ desiderāt. vel qui potētia. seu pecunie causa seu proferēdi nominis petunt.

Propter diuitias vel cā p̄ferendi nois. i. cā dilatationis fame. **Qualis** vnusquisq; est. talis finis videtur ei. fm ḡ diuersam dispositionē hōim: diuersi fines eligunt. **Illud** autē eligit p̄pter aliquem finē p̄ qđ aliquis videtur posse p̄sequi illū finē. **Cū** igitur ponentes finem eē diuitias. magis putabant se diuitias p̄sequi p̄ potētia: ipsi appetebant potētia p̄pter diuitias. et eod̄uerso. quib⁹ videbatur se posse p̄sequi potētia p̄ diuitias: ipi appetebāt diuitias p̄pter potētia. et sic posuerūt p̄mutationē istoz finū adinuicem.

In his igitur ceterisq; talibus hūanorū actū voto rūq; versatur intentio vcluti nobilitas fauorq; po-

Dic phia ponit diuersas opiniones circa felicitatē: oīs quō hōies p̄ errore ad falsa bona ducebant. se cūdo ont q̄ in t̄libus bonis posuerūt b̄tudinē. tertio ont q̄ naturali ter eoz interio tēdebat ad verā b̄tudinē. secūda ibi. **Quib⁹** oib⁹. tertio ibi. sed ad hōim studia. **Primo** ont quō hōies errabant circa falsa bona: statuēdo i eis finē. secūdo ont quō quidā fines adiuicē p̄mutabāt. tertio alia bona fortuita reducit ad p̄dicta secūda ibi. **Sūt** etiā. tertio ibi. **In** his igit. **P̄rio** dic. **Quo** rū supple hōim qui ducunt ad falsa bona. alij credētes summū bonū eē

In ista parte ont quō quidā isto rū fines iā dictos p̄mutabāt et dic. **Sūt** etiā aliqui qui fines et causas finales p̄mutāt alterutro. i. adiuicē. desiderātes vnū p̄pter alter. nā qui dā desiderāt diuitias p̄pter potētia et voluptates. et sunt alij qui potētia petunt. i. desiderāt cā pecunie. i.

Nota fm Aristotele. ij. ethicorū **Dic** phia reducit oia bona fortune in quibus ponūt hōies felicitatē ad p̄dicta quinq; et dicit. **In** his igit quinq; bonis et ceteris talibus

.s. reducibilib⁹ ad p̄dita: versat intē
tio aduūm humanozum z votozum
.i. desideriozū. z manifestat exēplari/
ter q̄ alia reducant ad ipsa d. **Ue/**
luti nobilitas z fauor popularis q̄ vi
dētur cōparare quādā claritatem. i.
glaz iō supple reducunt ad gloriā
Uxor autē z **liberi**. i. filij. sūt que ap
petunt grā iocunditatis. i. cā volu/
ptatis: iō ad voluptatē reducūtur.
sed sc̄issimū gen⁹ amīcoz nō nume
rat int̄ bona fortune sed numerat
in virtute. **Reliquū** vero quod cal
dit sub exteriori fortuna: illud assu
mit vel cā potētie sicut est administratio officioz. vel assumit cā delectationis sicut exercitiū lu/
doz. **Sed** bona corporis promptū est vt referant. i. reducant etiā ad supiora bona qz robur et
magnitudo q̄ est signū fortitudis corporalis vident̄ p̄stare valentiā. i. potētiā. z sic ad potētiā re
ducunt. **Sic** pulcritudo z felicitas vident̄ p̄stare celebritatē. i. glaz. ad quā reducunt. **Salubri/
tas** at. i. sanitas videt̄ p̄ferre voluptatē ad quā reducūt. z sic oia bona fortune reducunt ad p̄di/
ta q̄nqz. **Nō** indigētia alicui⁹ boni auget desiderū illi⁹ boni. iō s̄z variā indigētiā hoim va
riat eoz desiderū. **Uñ** **Ar.** i. erib. dicit q̄ egorās sanitatē: mēdicus diuitias. concij at sibi ipsis.
ignorātē eos q̄ magnū aliqd̄ hnt sup se admirant. **fm** q̄ diuersam dispōnez hoim felicitas pone
bat in diuersis bonis fortune. que tñ sub p̄ditiis bonis q̄nqz p̄prehendunt. **Nō** licet amici af
ferat iocunditatē: tñ nō s̄t p̄putandi int̄ bona fortune. cū enī amicitia sit stus oportet q̄ amicitia vir
tute adq̄rant. qd̄ autē stute adq̄rit: p̄ stute p̄seruat. z tale nō p̄t esse bonū fortuitū. **Itē** amicitia
fundata sup bono honesto est sanctissima z in stute numerat. s̄ amicitia fundata sup bono vir
li z delectabili fortuita est.

In ista pte pbat p̄bia q̄ oēs p̄di
ti q̄rebāt britudinez i his bonis. z
dicit **Dibus** desiderantibus p̄dita
bona liquet. i. manifestū est ipsos de
siderare beatitudinē. nā illud bonū
qd̄ q̄sqz petit. i. desiderat p̄ ceteris:
illud iudicat esse summū bonū. sed
nos definiuim⁹ summū bonū eē bea
titudinē. q̄re statū illū quē quisqz de
siderat p̄ ceteris: illud iudicat eē sta
tū bonū. i. britudinē. **Et** tñc recollig
git bona false felicitatis dicēs **Da**
bes añ oculos tuos p̄positā formā
hūane felicitatis. s. opes. hōres. pot
entiā. gloriā. voluptates. q̄ p̄siderās
Epicurus p̄stituit voluptatē eē summū bonū eo q̄ oia cete/
ra videant̄ afferre. i. dare aio iocunditatē. **Nō** q̄ oēs appetētes p̄dita bona: appetebāt britudi/
nē. nā q̄cqd̄ aliq̄s eligit p̄ alijs: hoc videt̄ esse sibi summū bonū. s̄ aliq̄s p̄ ceteris eligit diuitias. s̄
diuitie videbant̄ sibi summū bonū. aliq̄s honores. z sic de alijs. s̄ oēs p̄diti appetebāt britudinē.
Nō qz p̄dita bō vident̄ p̄ferre aliquā iocunditatē. oia vident̄ eē ordinata ad iocunditatē tanqz
ad finē. z qz i voluptatibus ē maxia iocunditas. iō epicuri posuerūt felicitatē p̄sistē i voluptatib⁹
Hic ont̄ p̄bia q̄ licz hoies i p̄di
tio mō errent. tñ eoz intētio sp̄ fert
ad verā britudinē. sc̄do ont̄ vñ h⁹
p̄ueniat. ibi. **In** q̄ q̄nta sit. **Pr̄io** p̄
mittit intētiū suū. sc̄do declarat. ibi
Num enī. **Pr̄mo** dicit **Ego** reuertoz ad studia. i. ad intētiōnes hoim quoz animus. et si p̄ quibz
memoria caligatē. i. obscurata: supple desiderio p̄ntiū bonoz. tñ sp̄ repetit p̄ naturalē inclinacionē
summū bonū. s̄ ignorat quō illud repetat velut ebri⁹ q̄ ignorat q̄ tramite. i. qua via reuertat domū

popularis. que vidētur quādā claritudines cōparare.
Uxor ac **liberi** que iocunditatis grā petunt. **Amicoz**
ho qd̄ sc̄issimū quidē genus est. nō in fortuna s̄z i vir
tute numerat. **Reliquū** vero vel potētie causa vel
delectationis assumit. **Jam** ho corporis bona prom/
ptū est: vt ad superiora referātur. **Robur** enī magni/
tudoqz vident̄ p̄stare valentiā. **Pulcritudo** atqz ve/
locitas celebritatē. salubritas voluptatem.

vel assumit cā delectationis sicut exercitiū lu/
doz. **Sed** bona corporis promptū est vt referant. i. reducant etiā ad supiora bona qz robur et
magnitudo q̄ est signū fortitudis corporalis vident̄ p̄stare valentiā. i. potētiā. z sic ad potētiā re
ducunt. **Sic** pulcritudo z felicitas vident̄ p̄stare celebritatē. i. glaz. ad quā reducunt. **Salubri/
tas** at. i. sanitas videt̄ p̄ferre voluptatē ad quā reducūt. z sic oia bona fortune reducunt ad p̄di/
ta q̄nqz. **Nō** indigētia alicui⁹ boni auget desiderū illi⁹ boni. iō s̄z variā indigētiā hoim va
riat eoz desiderū. **Uñ** **Ar.** i. erib. dicit q̄ egorās sanitatē: mēdicus diuitias. concij at sibi ipsis.
ignorātē eos q̄ magnū aliqd̄ hnt sup se admirant. **fm** q̄ diuersam dispōnez hoim felicitas pone
bat in diuersis bonis fortune. que tñ sub p̄ditiis bonis q̄nqz p̄prehendunt. **Nō** licet amici af
ferat iocunditatē: tñ nō s̄t p̄putandi int̄ bona fortune. cū enī amicitia sit stus oportet q̄ amicitia vir
tute adq̄rant. qd̄ autē stute adq̄rit: p̄ stute p̄seruat. z tale nō p̄t esse bonū fortuitū. **Itē** amicitia
fundata sup bono honesto est sanctissima z in stute numerat. s̄ amicitia fundata sup bono vir
li z delectabili fortuita est.

Quibus oibus solā britudinē desiderari liquet. **Nā**
qd̄ quisqz p̄ ceteris petit id summū iudicat eē bonū
sed summū bonū britudinē esse definiuimus. **Quare**
beatū eē iudicat statū quē p̄ ceteris quisqz desiderat.
Habes igitur ante oculos p̄positā fere formā felicitatis
humane. opes. honores. potētiā. glaz. voluptates
Que quidē sola cōsiderans **Epicurus**. cōsequēter si
bi summū bonū voluptatē esse cōstituit. q̄ cetera oia
iocunditatem aio videantur afferre.

Epicurus p̄stituit voluptatē eē summū bonū eo q̄ oia cete/
ra videant̄ afferre. i. dare aio iocunditatē. **Nō** q̄ oēs appetētes p̄dita bona: appetebāt britudi/
nē. nā q̄cqd̄ aliq̄s eligit p̄ alijs: hoc videt̄ esse sibi summū bonū. s̄ aliq̄s p̄ ceteris eligit diuitias. s̄
diuitie videbant̄ sibi summū bonū. aliq̄s honores. z sic de alijs. s̄ oēs p̄diti appetebāt britudinē.
Nō qz p̄dita bō vident̄ p̄ferre aliquā iocunditatē. oia vident̄ eē ordinata ad iocunditatē tanqz
ad finē. z qz i voluptatibus ē maxia iocunditas. iō epicuri posuerūt felicitatē p̄sistē i voluptatib⁹
Sed ad hoim studia reuertoz quoz anim⁹ et si caligā
te memoria. tñ bonū summū repetit. s̄z velut ebrius:
domū quo tramite reuertatur ignorat.

et si p̄ quibz
memoria caligatē. i. obscurata: supple desiderio p̄ntiū bonoz. tñ sp̄ repetit p̄ naturalē inclinacionē
summū bonū. s̄ ignorat quō illud repetat velut ebri⁹ q̄ ignorat q̄ tramite. i. qua via reuertat domū

Nota sicut ebrius scit se h̄c domū sed p̄pter d̄fectū rōnis nescit quō ad eam redeat. Sic ho-
mines aliquo mō in generali sciunt ⁊ cognoscunt summū bonū ⁊ naturalit̄ inclinant̄ ad illud tā
q̄ ad p̄ncipiū a quo p̄cesserūt. sed iebriati amore t̄paliū bonoz; nesciūt quō ad id pueniant.

Nū enī vident̄ errare hī: qui nibilo indigere nitunt̄?

Atqui nō est aliud quod eque p̄ficere b̄titudinē possit. q̄ copiosus bonozū oīm status nec alieni egēs sed sibi ipse sufficiens. **N**ū vero labūtur hī: qui quod sit optimū: id etiā reuerētie cultu dignissimū putēt; minime. Neq; enī vile quiddāz cōtēnendūq; est. quod adipisci oīm fere mortalū laborat intentio. **A**n in bonis nō est numerāda potētia? **Q**uid igit̄? **N**um imbecillū ac sine viribus estimādū est: quod oīb; rebus cōstat esse p̄stantius? **A**n claritudo nihilipēdēda ē. **S**ed sequestrari nequit. q̄n oē quod excellentissimū ē. id etiā videatur esse clarissimū. **N**ā nō esse anxīā tristēq; beatitudinē. nec doloribus molestijsq; subiectā: quid atinet dicere: quādo ī mimis quoq; rebus id appetitur qd h̄c fruiq; delectat? **A**tqui hec sūt q̄ adipisci hoīnes volūt: eaq; de eā diuitias. dignitates. regna. gloriā. voluptates q; desiderant. q; per hec sibi sufficientiā. reuerētia. potētia. celebritatē. leticiā. credūt eē venturā. **B**onū ē igit̄ qd tā diuersis studijs hoīes petūt.

qd constat esse p̄stantius. i. potētius oībus rebus. **T**ūc ont̄ idē de gl̄a dicēs. **A**n claritudo. i. gloria est nihilipendēda ita vt querentes gl̄am nō tendāt ad summū bonū: q. d. nō est nihilipendēda. sed nequit. i. nō pōt sequestrari. i. negari q̄n oē qd est excellentissimū illud etiā videat̄ clarissimū. i. gl̄osissimū. **T**ūc ont̄ idē de voluptate dicēs. **Q**uid atinet dicē: q. d. de se manifestū est b̄titudinē nō esse anxīā ⁊ tristē nec subiectā dolorib; ⁊ molestijs s; supple magis est plena voluptate ⁊ iocūditate ⁊ p̄ his querētes voluptatē ⁊ leticiā tendūt ad summū bonū. **N**ō sūt iocūditas ⁊ voluptas includat̄ in summo bono p̄bat p̄ locū a minori dicēs. **Q**ūm in oībus rebus. i. appetēdis p̄ q; aliqd appetit̄ qd delectat hū ⁊ ip̄o frui. **N**ec igit̄ sunt que hoīes volūt adipisci ⁊ ea de eā querūt diuitias. dignitates. regna. gloriā. ⁊ voluptates. qz p̄ hoc credūt sibi eē venturā sufficientiā. reuerētia. potētia. celebritatē. ⁊ leticiā. **B**onū igitur est quod hoīes appetūt diuersi studijs. i. intētiōibus.

Nota q; ex ista tota l̄ra pōt formari vna rō scz q; querētes p̄dicta bona querūt b̄titudinē. **R**ō est ista **I**lli tendūt ad b̄titudinē q̄ tendūt ad sufficientiā. reuerētia. potētia. celebritatē. ⁊ leticiā. s; appetētes p̄dicta bona. i. diuitias. dignitates. regna. gl̄az. voluptates. tendūt ad sufficientiā. reuerētia. ⁊ sic de alijs. ergo tendūt ad b̄titudinē. **M**aior est nota. qz sufficientia reuerētia sūt p̄dictiōnes b̄titudinis que p̄fectissime reperiūtur in b̄titudine. **Q**uerētes s; p̄prietates b̄titudinis tendūt ad b̄titudinē. **M**inor p̄z ex l̄ra. **N**ō q; querētes diuitias p̄pter sufficientiā ferebant̄ in summo bonū naturali appetitū qz in summo bono est vera sufficientia. ⁊ in hoc nō errabāt. sed qz sufficientia q̄ est nullū indigētie putabāt sibi puenire p̄ diuitias in hoc errabāt. **S**ilr q̄rētes dignitates p̄pter reuerētia naturalē intētiōne ferebant̄ ī b̄titudine eo q; b̄tudo est reuerentissima. s; qz sumā reuerētia putabāt sibi īuenire per dignitates t̄pales. iō in hoc errabant. ⁊ sic intelligit̄ de alijs.

Libri tertij

Hic ostendit philosophia vnde hoc pueniat quod quantumcumque intentio hominum sit diuersa. tamen intendit in beatitudine. et ostendit quod hoc puenit ex vi naturalis inclinationis que nulli auferri potest. et dicitur. In quo scilicet appetitu boni vel beatitudinis facile monstratur quanta sit vis nature cum licet sint varie et dissidentes. id est discordantes sententie hominum de summo bono. tamen homines sentiunt. id est recordantur in diligendo. id est diligenter appetendo fine boni. id est beatitudinis.

Nota quod sine existere vno possunt diuersificari actiones tendentes in illum finem. Si enim propter diuersitatem actionum esset diuersitas finium non esset deuenire ad vnum finem sed procederet in infinitum in finibus. quod patet falsum ex. ij. metaphysice. et hoc est verum de fine cuius gratia omnia fiunt quod ille est vnus et non de fine quo vt prius visum est. licet ergo sint diuersae sententiae et studia hominum tamen pueniunt in appetendo vnum finem scilicet beatitudinem.

Hic incipit secundum metrum huius tertij quod dicitur per daricum ab inuictore. anapesticum a pede predominantem. Ter est dimeter quia constat ex quatuor pedibus quorum duo consistunt vnum metrum. In quo metro quod philosophia super dixerat quod vis nature operatur quod intentio hominum semper tendit in bonum. id est hic commendat vim nature ostendens quod ratio est vis nature quod quantumcumque res abducatur assuetudine vel violentia ad aliquid quod est sibi preter naturam. tamen sibi ipsi derelicta semper redit ad illud quod iest sibi secundum naturam. et permittit suam intentionem. secundo manifestat propositum ibi. Quamuis primo dicit. Mihi philosophia placet promere. id est maiestare catu arguto. id est sonoro letis fidibus. id est chordis lete sonantibus quantas habenas. id est naturales inclinationes potest natura flectat. id est regat quibus legibus prouida seruet. id est seruet immensus orbem. et quibus legibus natura stringat ligas singula ireresoluto neru. id est diuisione idissolubili. Non triplex est natura. natura naturas sic est deus a quo dependet celum et tota natura. Alia est natura naturas et naturata simul sicut celum quod dicitur natura naturata in quantum dependet a deo. et dicitur natura naturas in quantum insinit naturalis istorum inferiorum. Alia est natura naturata tamen quam beatissimus Augustinus sic diffinit. Natura est quedam vis et potentia diuinitus inserta rebus creatis que vnicuique rei suam tribuit. qua cum quisque male vtitur malus esse iudicatur. In proposito dicitur philosophia potest intelligi de natura tertio modo dicta licet quidam exponant per natura primo modo sumpta. Item leges nature hic vocat determinationes et proprietates naturales cuiuslibet rei a deo sibi constitutas.

Hic philosophia manifestat propositum per quatuor exempla. scilicet quando generaliter concludit similiter esse in omnibus alijs ibi. Repetit. Prima in quatuor presertim quatuor exempla que patebunt. Primum exemplum est de quadrupedibus sicut de leonibus. quod licet ex quadam assuetudine domentur ita vt mitescant metuendo suum magistrum. tamen si multum offendantur redit eorum crudelitas naturalis ita vt prius lacerant dentibus magistrum suum. Tunc dicit in littera. Quamuis leones peni. id est lybici gestent. id est portent pulcra vincula. id est catenas in collo. et captent. id est recipiant escas datas. id est porrectas eis manibus suis magistrum. et quis metuant trucez. id est crudeliter magistrum. leones inquam soliti ferre. id est pati verbera magistrum. sed si cruoz tingerit. id est madidauerit horrida ora. id est colla leonum per nimiam verbera. tunc animi leonum resertent. id est quieti redeunt ad naturalem crudelitatem et leones meminere sui. id est sue nature graui fremitu. id est magno rugitu ipsi laxant. id est soluant colla solutis nodis. id est ruptis vinculis et primus suus domitor. id est magister

In quo quanta sit nature vis facile monstratur. cum licet varie dissidentesque sententiae. tamen in diligendo boni fine consentiunt.

Metrum secundum. iij. libri.

Quantas rerum flectat habenas
Natura potes. quibus immensum
Legibus orbem prouida seruet
Stringatque ligans ireresoluto
Singula nexu. placet arguto
Fidibus lentis promere cantu

Quamuis peni pulcra leones
Vincula gestent. manibusque datas
Captent escas. metuaturque trucez
Soliti verbera ferre magistrum
Si cruoz horrida tingerit ora
Resides olim redeunt animi
Fremituque graui meminere sui
Laxant nodis colla solutis
Primusque lacer dente cruento
Domitor rabidas imbuit iras

Domitor rabidas imbuit iras
Primus suus domitor. id est magister

Metrum secundum

ille imbuit. i. recipit lacer. i. laceratus rabidas iras cruento dente. f. leonis. **N**o fm **Id.** li. ety. pe
ni sunt homines carthaginenses. Est at carthago ciuitas lybie ppter quod leones lybie vocat leones
peni. et hmoi leones lybie facilius domantur. Nota quatenus leones doment et assuetudine
ducant a sua crudelitate. si tñ afficiant cruore vel sanguine redeunt ad naturalē crudelitatem.

Que canit altis garrula ramis

Mes cauee clauditur antro

Huic licet illira pocula melle

Largasq; dapes dulci studio

Ludens hominum cura ministrat

Si tamē arto saliens tecto

Nemorum gratas viderit umbras

Sparfas pedibus proterit escas

Silvas tantū mesta requirit

Silvas dulci voce susurrat

Validis quondā viribus acta

Pronum flectit virga cacumen

Hanc si curuans dextra remisit

Recto spectat vertice celum

tis virga redit ad naturalē rectitudinē.

trariū tñ i hoibus rōnalib; mltū facit assuescēdo vt

tñ p vsū et assuetudinē habilitat et pplexio mutat.

Cadit hesperias phebū in vndas

Sed secreto tramite rursus

Curram solitos vertit ad ortus

tit currū suū ad solitos ortus. i. ad partes orientales.

qui dicebāt solē tpe vesprino dēscēdere in mare occidentale vt ibi lauaret a sordib; et a puluere q

maculat; fuit existens in nro hemisperio sed hoc nō est verū quia sic apparet ruditati hoim.

Reperit proprios queq; recursus

Redituq; suo singula gaudent

Nec manet vlli traditus ordo

Nisi q; fini inuenerit ortum

Stabileq; sui fecerit orbem

culationē sui pūgendo finē pncipio.

ta rediens ad idē punctū vñ incipit equaliter distans a medio.

Facit autē homo stabile sui orbis

pedens a deo tanq; a suo pncipio et transiens per temporalia in illis nō sūstit sed redit ad xum

tanq; ad suum finem per contemplationem mentis

Vic ponit secundū exemplū qd ē de volatilibus et est
tale. Auicula capta que pter naturā domesticat quātū
cūq; foueat delicijs hoiz tñ hira oportunitate. redit ad
aeris vastitatē. **Uñ** dicit in lra. **Mes** garrula q canit
altis ramis si illa capta claudit in antro cauee. i. domū
cule supple vt ibi maneat ad solatiū hoim. licet ludens
cura hoim ministrat huic aui pocula illira. i. linira mel/
le et largas dapes ministrat dulci studio si tñ illa auis sa/
liens ex arto tecto. i. ex arto domuncula viderit gratas
umbras nemoz ipa proterit pedibus suis escas spar/
fas et ipsa melta q; fuit detenta requirit silvas et dulci vo/
ce susurrat. i. cātat i siluis. **Nō** natura nō assuescit in
ptariū. si eni lapis centies millesies pūciat sursum nō
assuescit ascendere sursum. licet ergo aliqua p̄suetudine
vel violentia natura possit ad tempus impediri. tñ sp̄ in
clinat ad p̄prium opus

Vic ponit tertiu exemplū de vegetabilibus sicut de
virga crescente qd tale est. **Licet** virgula erecta p vio/
lentia incuruet. tñ relicta p̄prie nature ipa sursum erigit
Uñ dicit in lra. **Virga** quāda acta. i. coacta validis virib;
supple hois incuruatis eā ipa flectit p̄nū. i. flexum cacu/
mē sed si dextra curuās remisit hac ipa spectat. i. re/
spicit celū recto vertice. q. d. deposita violentia incuruā/
Nō lz natura rerū inaiatarū nō facile assuescat in con/
trariū vt assuescēdo q; licet aliq; sit male pplexionat;
tñ p vsū et assuetudinē habilitat et pplexio mutat. **Uñ** **Seneca.** Consuetudo est altera natura

Vic p̄bia pbat intētū suū ponēdo qrtū exemplū i cor
porib; celestib; et e tle. **Sol** mot; ab oriente i occidentē
cadit i mare hespericū. s. naturali inclinatioe redit ad
orientē sub nro hemisperio. **Uñ** dicit in lra. **Phebus**
.i. sol cadit in vndas hesperias. i. occidentales s. secre/
to tramite. i. secreta via scz sub terris rursus. i. itez ver/
te

Nō q; **Boecius** hic loquit more poetaz
qui dicebāt solē tpe vesprino dēscēdere in mare occidentale vt ibi lauaret a sordib; et a puluere q
maculat; fuit existens in nro hemisperio sed hoc nō est verū quia sic apparet ruditati hoim.
Vic p̄bia pcludit idē esse i oibus alijs entibus. vi/
delicet q; oia entia quocūq; mō p violentia seu assue/
fationē a sua abducant natura tñ sibi relicta semp
redēnt ad illud quod inest eis p naturā **Uñ** dicit in
lra. **Queq;** .i. quelibet entia reperit p̄prios recursus
.i. naturales motus et singula. i. oia entia gaudent suo
reditu supple redēdo ad illud qd puenit eis s; natu/
rā. **Nec** vlli manet. i. adest tradit; ordo nisi qd suo fi/
ni inuenerit ortū. i. pncipiū et fecerit stabile orbis. i. cir/
culationē sui pūgendo finē pncipio.

Nota q; orbis in pposito est circulus vel linea circūdu/
ta rediens ad idē punctū vñ incipit equaliter distans a medio. **Facit** autē homo stabile sui orbis
pedens a deo tanq; a suo pncipio et transiens per temporalia in illis nō sūstit sed redit ad xum
tanq; ad suum finem per contemplationem mentis

Prosa tertia. Libri tertij.

Ita est tertia prosa huius tertij in qua et in alijs sequentibus ont q vera felicitas no pñstia in illis que quida putauerunt esse suma bona, s tñ est falsa felicitas in ipis. Et primo pñstia ea que dicta sunt in metro adaptat specialit ad hoies et cu hoc pponit intentu suu. secundo pbat in tentu ibi. **Primu** igit. Dicit primo **Dictu** e q oia repetunt suu fine. vos quoq o terrena aialia. i. vos hoies qui estis dediti terrenis somniati. i. impfecte pgnoscitis vestrū pñcipiu licz tenui imagine. i. evili similitudine et pspicitis illu veru finez britudis licet pgnitioe mime pspicaci. tñ qñ cūqz cognitioe eoqz. i. io natural in tentio ducit vos ad veru bonu et ml triplex error ab eode vos abducit. Et tñc ponit intetu suu dices. **Cōsidera** nāqz o **Boeci** an hoies valeant puenire ad destinatum fine. i. ad britudine per ea quib⁹ putat se adepturos britudine. si eni pecunia vlt hoies et cetera afferunt quid. i. aliquid fieri felices adeptione horu bonoru. sed si no valent efficere. i. facere quod pmittit et carent pluribus bonis. none liquido. i. manifeste falsa spes britudinis in eis dēphendit. q. d. sic. **Itō** pñcipiu oim reru quod est. xus. est vera britudo vt postea patebit. tñ pñcipiu quasi somniado cog noscit et difficulter ad ipm xuenit. non eni pfecte in pñti statu ipm pgnoscimus. quia intellectus nō habet se ad ipm sicut oculus noctue ad lumen solis ex. ij. metaphys. Etia ad tale beatitudinē cū difficultate puenit. **Un** **Alanus** in antichaudiano dicit. Difficilis accessus ad hanc. facilisqz recessus. **Accessus** paucis. casus parz oibus. in qua **Vir** aliqs transire valet. valet ois ab illa **Declinare** via. que paucis peruia. multis **Claudif.** arta nimis. intrati larga ruine

Hic pñstia pbat intetu suu q ista bō no efficiat qd pmittit. et p oñs in eis efalsa britudo. et p^o ont h de dinitijs. post idē de alijs bōis. **Primo** q pbat q dinitie no pferunt sufficientia qua vident pmittere ppter qua appetunt. **Secundo** pbat q dinitie pferunt indigentia. **Tertio** pbat q indigentia no auferunt scda ibi. **Atqui.** tertia ibi. **Quis** aut modus. **Prio** intendit talem rōnem. **In** illis no pñstia vera felicitas q no reddunt hoies sibi sufficientē. sed dinitie sūt hmoī. q. d. **Maioz** est no qz felicitas est bonu sufficientissimu nullius egens. **Minoz** declarat in lra. et pcedit pñstia more didascalico. i. interrogado. et rōndendo et dic sic. **Primu** igit teipz **Boeciū** interrogo qui paulo an dinitijs affluebas. i. abundabas. nunqz ne anxietas. i. tristitia cōcepta ex aliqua

Latens argumentum

Vos quoqz o terrena aialia. tenui licet imagine vestrū tñ pñcipiu somniatis. veruqz illu beatitudinis fine licet mīme perspicaci. qualicūqz tñ cogitatione prospicitis. eo qz vos et ad veru bonu naturalis ducit intentio et ab eodem multiplex error abducit. **Cōsidera** nāqz an per ea quibus se hoies adepturos beatitudinē putant. ad destinatu fine valeat peruenire? **Si** eni vel pecunia vel hoies ceteraqz tale quid afferunt. cui nihil bonoru abesse videatur. **Nos** quoqz fateamur fieri aliquos horu adeptioe felices. **Qu** si neqz id valet efficere quod promittit. bonisqz pluribus carent. none liquido falsa i eis britudis spes dēphendit. tale cui nihil bonoru videat abesse nos fateamur aliquos fieri felices adeptione horu bonoru. sed si no valent efficere. i. facere quod pmittit et carent pluribus bonis. none liquido. i. manifeste falsa spes britudinis in eis dēphendit. q. d. sic. **Itō** pñcipiu oim reru quod est. xus. est vera britudo vt postea patebit. tñ pñcipiu quasi somniado cog noscit et difficulter ad ipm xuenit. non eni pfecte in pñti statu ipm pgnoscimus. quia intellectus nō habet se ad ipm sicut oculus noctue ad lumen solis ex. ij. metaphys. Etia ad tale beatitudinē cū difficultate puenit. **Un** **Alanus** in antichaudiano dicit. Difficilis accessus ad hanc. facilisqz recessus. **Accessus** paucis. casus parz oibus. in qua **Vir** aliqs transire valet. valet ois ab illa **Declinare** via. que paucis peruia. multis **Claudif.** arta nimis. intrati larga ruine

Primu igitur te ipsuz qui pauloate dinitijs affluebas iterrogo. iter illas abundantissimas opes. mū quā ne aimū tuū cōcepta ex qualibet iniuria cōfudit anxietas? **B.** Atqui inquaz libero me fuisse aīo. quin aliquid semper āgeret reminisci nequeo **P.** None quia vel aberat qd abesse nō velles. vel aderat quod adesse noluisset? **B.** Ita ē inquā. **P.** Illius igitur presentia. huius absentiaz desiderabas. **B.** Cōfiteor inquā. **P.** Eget vero inquit eo qd quisqz desiderat. **B.** Eget inquā. **P.** Qui vero eget aliquo. **Tū** est vsquequa qz sibi ipse suffi

ciens? **B.** *Mime inquam.* **P.** Tu itaqz hanc insuffi-
cientiā plenus inquit opibus sustinebas? **B.** *Quid
ni inquam.* **P.** *Opes igitur a nullo indigentem suffici-*
entēqz sibi facere nequeunt. et hoc erat qd promit-
tere videbantur.

siderabas. h^o at qd aderat desiderabas absentia. **Diē Boecius.** *Cōfiteor iquā. Et p̄bia inqt. Eget*
ho. i. caret qd quisqz desiderat. Diē Boecius. Eget. Et p̄bia. Qui vero eget. aliquo mō nō est vl-
quequaqz sibi sufficiens. Dicit Boecius. Mime supple est sufficiens. Et p̄bia Tu itaqz hanc in-
sufficiētiā sustinebas plen^o opibus. Cōcludit ergo p̄bia ex p̄cellis dicens. Igit opes nequeunt
facere nihilo indigente z sibi sufficientē. z hoc erat qd p̄mittē videbant. *Nota qz ois appeti-*
tus est rōne carentie. vñ illud quod quis habet p̄prie nō desiderat sed magis amat. Vñ Augu^o
ix. li. de tri. dicit Idē appetitus quo quis inhiat rei cognoscēde sit amor rei cognite. iō dicit p̄bia.
eget vero qd quisqz desiderat. Nota p̄bia diē. qui eget nō est sibi sufficiens. Cōtra hoc diceret
aliquis. Sapiens eget qz indiget bonis exteriorib^o sine quibus viuere nō pōt. z tñ sapiens est sibi
sufficiens. p̄ Seneca ix. epistola q̄ dicit. Sapiens seipo p̄tent^o est. Ad hoc dicendū qz sapiēs
indiget quibusdā ad viuendū sed nō ad brē viuendū. Ad viuendū enī mltis rebus illi opus est
z ad beate viuendū tm̄ p̄tentus est aio sano z creāto z respiciente fortunam.

Atqui hoc quoqz maxime cōsiderandū puto. qd
nihil habeat suapte natura pecunia. vt his a qui-
bus possidetur. inuitis. nequeat auferri **B.** fateor
inquā. **P.** *Quidni fateare. cū eā quotidie valētior*
aliquis eripiat inuito? Vñ enī forēsēs querimonie
nisi qd vel vi vel fraude nolentibus pecunie repe-
tuntur crepte? B. Ita est inquam. P. Egebit igitur
inquit extrinsecus petito presidio quo suam pecu-
niā quisqz tueatur? B. Quis id inquam neget? P.
Atqui n̄ egeret eo nisi possideret pecuniā quā pos-
set amittere. B. Subitari iquā nequit. P. In cō-
trariū igitur relapsa res est. Nā que sufficientes si-
bi facere putabantur opes. alieno potius presidio
faciunt indigentes.

gens. Igit res est relapsa. i. mutata in p̄riū. nā opes que putabant facere sufficientes faciūt poti-
us indigentes alieno p̄sidio. *Nota illud quod per violentiā acquirif per violentiā potest au-*
ferri. sed pecunia per violentiā acquirif. quia dicit Aristoteles. primo ethicozū. qz ois pecunio
sus est violentus. ergo violenter auferf pecunia p̄pter quā violentiā fiunt querimonie forēsēs.
Ubi sciendū qz forū est locus rerum venalium. sed forus est locus exercendarum litū coram iu-
dicio. Inde forēnsis quod idem est qd iudicialis

Hic pbat p̄bia qz diuicie p̄ferūt
indigentia. z p̄ p̄ns nō p̄sistit in eis
felicitas. cuz felicitas sit bonus sine
oi indigentia. *Probat aut in lra qz*
pecunia p̄fert indigentia p̄ hoc qz pe-
cunia facit vt homo indigeat alieno
p̄sidio quo pecuniā suaz tueat ne p̄
violentia auferat. vñ subdit in lra.
Atqui p̄ certe ego puto hoc marie
p̄siderandū qz pecunia nihil habeat
suapte natura. i. sua natura vt neq̄
at auferri his inuitis. i. nolentib^o a
quibus possidet. Dicit Boecius. fa-
teor inquam. Et p̄bia. Quidni fateae
. q. d. oportet vt fatearis cū quotidie
aliquis valētior. i. fortior eripiat eā
inuito. i. nolenti. Vñ enī sunt queri-
monie forēsēs. i. iudiciales nisi qz pe-
cunie crepte vi vel fraude repetun-
tur i iudicio: Rñdet Boecius. Ita
est inquam. Et p̄bia. Egebit igit quis
qz p̄sidio. i. auxilio extrinsecus petito
q̄ tueat suā pecuniā quā possz amit-
tere: Rñdet Boecius. Dubitari ne-
quit. Tūc p̄bia p̄cludit ex diātis di-

Libri tertij

Dic phia pbat q̄ diuitie nō auferūt indigentia, z sic p̄ psequens nō p̄sistit i eis felicitas z dic. Quis est modus quo indigentia depellat diuitijs: nūquid diuites nequeūt e/ suriē: q. d. sic. nūquid nō p̄nt sitire: q. d. diceret imo, nunquid mēbra pecuniosoz nō sentiūt frīg° hibernuz. i. hemale: q. d. sic. Sed tu iquies. i. dices opulētis. i. diuitibus adest aliquid quo famē satient z frigus depellat Rūder phia hoc mō. Indigentia pōt p̄solari diuitijs s̄ penit° auferri nō pōt. Nā si hec indigentia sp̄ hians. i. desiderās z p̄scens aliq̄d explet opibus. necesse est tñ vt maneāt indigentia que possit expleri qz quātūcūqz sitis diuitijs vel fames mitiget. adhuc diues post sitiet z esuriet. z quod nature nimium est. auaricie nihil satis est. Quare si opes nō p̄nt summouere. i. repellere indigentia. sed faciūt indigentia. quid est. i. quō esse potest q̄ credatis eas p̄stare. i. dare sufficientia: q. d. nullo mō a bet credi. Nota q̄ oīs indigentia vlt est indigentia nature vel auaricie. Indigentia nature paucissimis suppleri pōt. eo q̄ natura paucis minimis q̄ p̄tēta est. Nū p̄pter natura nō oportet multū querere diuitias. nec p̄ diuitias indigentia nature amoueri potest. sicut nec ipa natura mutari pōt Indigentia vero auaricie ē que nullo mō expleri pōt. z ita diuitie eā amouere nō possunt. iō plus augent. quia dicitur Auarus nō implebitur pecunia. Nota q̄ diuitie nō solū nō inducūt sufficientia sed nec inducunt sapientia. quia dicit Sen. Quid p̄sunt stulto multe diuitie dñ per eas nō possit fieri sapiens.

Istud est tertium metrum huius tertij qd dicitur archilogiciū ab iuētoze iābicū a pede p̄domināte cui p̄tingitur metrum elegiacū. In quo metro phia inuehit p̄tra auaros quos in p̄nti vita solitudo diuitiarū affligit z in morte derelinquit z dicit Quāuis diues auarus fluēt. i. abūdate auri gurgite. i. multitudie cogat. i. p̄greget siue coaceruet opes nō expleturas suā cupiditate z quāuis diues oneret. i. p̄emat colla sua baccis. i. gēmis p̄ciosis rubri litoris. i. rubri maris qz gēme colligunt in litorē rubri maris z quāuis scindat. i. diuidat arādo rura opima. i. agros fecūdos cete no boue. i. cū centū bobus. adhuc cura mordax. i. sollicitudo nō deserit ip̄z supstite. i. viuente. z leues opes que leuif trāseūt nō comitant ip̄m tñ dñm. i. mortuū. Nota q̄ circa litterā gurges s̄m Uguicionē z Isidorū libro etymologiarum est locus alt°. i. p̄fundus in flumine z in p̄posito signat abundantē affluentia auri. Itē s̄z Uguicionē bacca p̄ duplex e inuenit p̄stū p̄ fructū oliue vel lauri vel p̄ quolibet fructū aliq̄n aut inuenit p̄ gēma p̄ciōsa z sic sumit hic Itē diues auarus duplici malo p̄mitur. in p̄nti vita sp̄ sollicitat. z post mortē nihil ipsum de diuitijs comitat. de quo diuite loquitur Manus in li. de plātu nature dicens. Et loculis varia numoz sercula dñet. Imponit p̄prio diues iciunia v̄ntri. Itē ioculatur ocellis diues in argento s̄ venter philosophari cogit.

Prosa quarta tertij libri. De eo satis dixit qd per diuitias sufficientia adipisci

Quis autem modus est. q̄ pellat diuitijs indigentia? Nū enī diuites esurire nequeūt? Nū sitire nō p̄nt? Nū frigus hybernū pecuniosoz mēbra non sentiūt? Sed adest iniquies opulētis quo famē satiet: quo sitim frigusqz depellant. Sed hoc modo p̄solari qui dez diuitijs indigentia potest. auferri penitus non pōt. Nā si hec hians semp atqz aliquid p̄scens opibus explet maneat necesse ē que possit expleri. Taceo q̄ nature minimū qz auaricie nihil satis est. Quare. si opes nec summouere indigentia p̄nt. z ipse suā faciūt. quid est q̄ eas sufficientia p̄stare credatis?

Metz. iij. Tertij libri

Quāuis fluente diues auri gurgite
Nō expleturas cogat auarus opes
Oneretqz baccis colla rubri litoris
Ruraqz centeno scindat opima boue
Nec cura mordax deseret superstitem
Defunctūqz leues non comitantur opes

Itē s̄z Uguicionē bacca p̄ duplex e inuenit p̄stū p̄ fructū oliue vel lauri vel p̄ quolibet fructū aliq̄n aut inuenit p̄ gēma p̄ciōsa z sic sumit hic Itē diues auarus duplici malo p̄mitur. in p̄nti vita sp̄ sollicitat. z post mortē nihil ipsum de diuitijs comitat. de quo diuite loquitur Manus in li. de plātu nature dicens. Et loculis varia numoz sercula dñet. Imponit p̄prio diues iciunia v̄ntri. Itē ioculatur ocellis diues in argento s̄ venter philosophari cogit.

Prosa quarta.

nō potest. Nūc vult ostēdere qđ dignitas pro magno nō est habēda que malū magis ociosum quā clarum efficit.

Sed dignitates honorabilem reuerendum qđ cui prouenerint reddunt?

quēs nō est in eis vera beatitudo. Et p̄rio p̄ponit qđ dignitates faciūt honorabile. secūdo im̄bat ibi. Nū vis. Primo dicit. Sed dignitates reddūt hoīem honorabile z reuerendū cui p̄uenierint. Nota honor est exhibitio reuerentiae alicui i testimoniū virtutis. sicut accipit ex. iij. c. ethicoz. Vel alit̄ honor est opinionis benefactiue signū. vt dicit Aristoteles li. r̄heroz. Quando enī opinamur nobis posse bene fieri ab aliquo. ipsum honoramus. Sed reuerentia est accens ac matura grauitas fm̄ Tullium.

Nū vis ea ē magistratibus vt vtentiū mētibus virtutes inserant. vitia depellant? Atqui nō fugare: sed illustrare potius nequitia solēt. Quo fit vt indignemur eas sepe nequissimis hoībus cōtigisse. Vñ Catullus licet in curuli Noniū sedentē: strumā tamē appellat. Vides ne q̄ntū malis dedecus adijciant dignitates? Atqui minus eozū patebit indignitas si nullis honoribus inclarescāt. Tu quoq; nū tandē tot periculis adduci potuisti vt cū Decorato gerere magistratum putares. cū in eo mētē nequissimi scurre delatoris qđ respiceres. Nō enī possumus ob honores reuerentia dignos iudicare. quos ipsis honoribus iudicamus in dignos. At si quē sapientia predictū videres. nū posses eū vel reuerentia. vel ea qua est predictus sapientia nō dignū putare? **B.** Minime. **P.** Inest enī dignitas p̄pria virtuti. quā protinus in eos quibus fuerit adiuncta transfundit. Quod quia populares facere nequeunt honores. liquet eos p̄p̄iam dignitatis pulcritudinem non habere.

corato. i. tali viro magistratū gereres cū in eo respiceres mentē nequissimi scurre z delatoris: q. d. nō. Nūquid possumus iudicare dignos reuerentia ob honores. i. p̄pter dignitates: quos iudicamus indignos ipsis honoribus. i. dignitatibus: q. d. nō. Et si quē videres predictū sapia licet non hēe dignitatē nūquid posses eū nō putare dignū reuerentia vel sapientia qua predictus esset: q. d. nō posses eū iudicare indignū sapientia z virtute sua. qz p̄pria dignitas inest virtuti quā virtus transfundit i eos quibus fuerit adiuncta. z qz populares honores hoc facere nequeūt. liquet. i. manifestū est eos p̄p̄iam pulcritudinē dignitatis nō hēe. Nota qđ ex lra pōt formari talis rō

Ista est quarta p̄sa huius tertij in qua p̄bat p̄bia qđ dignitates temporales nō p̄ferūt honorē z reuerentiā quā p̄mittere vident. z p̄ conse

faciūt honorabile. secūdo im̄bat ibi. Nū vis. Primo dicit. Sed dignitates reddūt hoīem honorabile z reuerendū cui p̄uenierint. Nota honor est exhibitio reuerentiae alicui i testimoniū virtutis. sicut accipit ex. iij. c. ethicoz. Vel alit̄ honor est opinionis benefactiue signū. vt dicit Aristoteles li. r̄heroz. Quando enī opinamur nobis posse bene fieri ab aliquo. ipsum honoramus. Sed reuerentia est accens ac matura grauitas fm̄ Tullium.

Hic p̄bia im̄bat p̄positū qđ duplici via. i. qđ dignitates nō p̄ferūt honorē z reuerentiā. Primo qz malis sepe eueniūt. secūdo qz p̄ dignitates vitia improbozū innotescūt. tertio qz opinione hoīm vilescunt. quarto qz t̄porū mutatiōe splēdere cessant. secūda ibi. In quo. tertia ibi. Atqui vt agnoscas. q̄rta ibi. Sed hoc apud exteras. Primo dicit. Nū p̄ nūquid ea vis. i. t̄lis virtus est magistratibus. i. dignitatibus vt inserant virtutes mētibus vtentiū eis vt depellant vitia: q. d. nō. vñ ibidē. Atqui p̄ certe dignitates nō solēt fugare nequitia s̄ potius illustrare. i. manifestare. quo fit. i. p̄pter qđ fit vt nos indignemur eas sepius contigisse hoībus nequissimis. vñ Catullus qui erat vir sapiens z virtuosus Noniū qui erat hō viciosus appellat strumā. licet viderit ip̄m sedentē in curuli. i. in sede dignitatis iudiciaria. Vides igit̄ quāntū dedecus dignitates adijciant malis hoībus z manifestant eos eē p̄emptibiles a bonis. atq; p̄ certe indignitas. i. malicia eoz min⁹ p̄tēbit si nullis honoribus inclarescant. i. splēdeant. o. boeci nūquid tu potuisti tot periculis adduci. i. affligi vt cū Decorato.

Libri tertij.

Illud quod adueniens alicui non profert: et non adueniens non aufert honorem. illud non facit vere honorabile. sed dignitates non profert honorem cui adueniunt. nec tollunt si non adueniunt. **S. 2.** Minor probatur quod honor sequitur virtutem ex iij. ethicorum. Unde viciosum nullo honore dignum reputamus in quacumque dignitate fuerit. sed solum virtuosum etiam si non sit in dignitate. Cum igitur dignitates temporales non profert virtutem: nec tollat vicia: manifestum est quod honorabile non faciunt. **Nota Catullus** erat vir sapiens et virtuosus qui Nonium sedentem in curuli ex animi indignatione vocabat strumam eo quod viro tam malicioso collata fuit dignitas. Est autem struma generis humorum in collo. sub hac autem similitudine ipsum appellabat strumam. quia in pectore habuit generis vicio. **No** quod rex Theodericus voluit quendam nomine Decoratum violenter intrudere in magistratum ut una cum Boetio republicam generet cui nequitia Boetius detestatus recusavit sibi associari propter quod Boetius multis iniuriis afflictus fuit a rege Theoderico. **Nota** quod scurra secundum Augustinum idem est quod leccator vel vaniloquus. proprie autem dicitur qui sequitur curiam gratia cibi. **Nota** quod virtus facit hominem reuerendum et nobilem. non dignitas quia dicitur Seneca. **Seneca. xliij. epla.** Virtus non accipit Platonem nobilem et reuerendum sed fecit. quis enim est generosus: virtuosus: et dignus: nisi qui ad virtutem est bene dispositus; non facit hominem nobilem atrium plenum famosis imaginibus et numis. sed animus et virtus supra fortunam surgens.

Dic philosophia probat secundam viam quod dignitates non faciunt hominem nobilem. et honorabilem. quia vicia in proborum manifestant: dicens. **In quo: scilicet quod dignitas adueit malis: illud est animaduertendum quod si aliquis eo est abiectior. i. vilior quo. i. quanto magis pretiosus a pluribus. cum dignitas nequeat facere improbos reuerendos: ipsos facit despectiores quos pluribus ostentat. verum pro sed hoc non est impune. i. dignitas non facit hoc impunita. quia improbi pariter vicem reddunt dignitatibus quas ipsi commaculant sua praegione. quod dicitur sicut dignitas maculat improbos. quia eorum malicia manifestat. sic e contra improbi commaculant dignitates. **Nota** pro dignitates vicia improborum innotescunt. quia principatus virum ostendit. cum igitur viciam faciat hominem contemptibilem. temporalis dignitas adueniens improbis facit eos despectiores. **Seneca.** Juuenalis poeta. **Omne autem viciam tanto despectus in se Crimine habet. quanto quod peccat maior habetur.** **Et Seneca.** Loco ignominie apud indignum est dignitas**

Dic philosophia probat tertiam viam quod dignitates non faciunt reuerendum. quia opinione hominum vilescunt. qui ei dignitatibus funguntur quibus a suis honorantur tamen apud extraneos homines non curantur. ut ab illis qui sunt alterius dioecesis. **Seneca.** Atque ut tu cognoscas veram reuerentiam que est brittle: non posse contingere alicui homini per has dignitates vmbrales. i. transitorias ad modum vmbre. sic collige. **Si quis homo fundus. i. usus multiplici consulari. i. dignitate: deuenit forte in barbaras nationes. i. extraneas gentes. facit ne honor consularis ipsum venerandum barbaris: quod dicitur non. Atque pro certe. si hoc scilicet facere reuerendum: est naturale munus dignitatibus: nullo modo cessarent ab officio suo quoquo. i. quocumque loco gentium. sicut ignis ubique terrarum nunquam desistit calere. i. cremare. **Sed** quoniam id scilicet reuerendum facere: eis auerit fallax opinio hominum et non propria vis: illico. i. statim valescunt cum ad eos venerint qui non estimant eas esse dignitates sicut sunt nationes barbarice. i. extraneae. **Nota** quod res non desistit a sua propria operatione. cum enim operatio sit finis habentis operationem: secundo celi et mundi. res desistit a sua operatione desistit a suo fine. et sic esset frustra. **Si ergo facere****

In quo illud est animaduertendum magis. Nam si eo abiectior est quo magis a pluribus quisque pretenditur cum reuerendos facere nequeat quos pluribus ostentat: despectiores potius improbos dignitas facit. Verum non impune. **Reddunt namque improbi pariter dignitatibus vices quas sua contagione commaculant**

Atque ut agnoscas veram illam reuerentiam per has vmbrales dignitates non posse contingere: sic collige. **Si quis** multiplici consulari functus: in barbaras nationes forte deuenit. venerandum ne barbaris honor faciet? **Qui** si hoc naturale munus dignitatibus foret: ab officio suo quoquo gentium nullo modo cessarent. **Sicut** ignis ubique terrarum nunquam tamen calere desistit. sed quoniam id eis non propria vis. sed hominum fallax adnectit opinio. valescunt illico cum ad eos venerint qui dignitates eas esse non estimant.

Atque ut agnoscas veram illam reuerentiam per has vmbrales dignitates non posse contingere: sic collige. **Si quis** multiplici consulari functus: in barbaras nationes forte deuenit. venerandum ne barbaris honor faciet? **Qui** si hoc naturale munus dignitatibus foret: ab officio suo quoquo gentium nullo modo cessarent. **Sicut** ignis ubique terrarum nunquam tamen calere desistit. sed quoniam id eis non propria vis. sed hominum fallax adnectit opinio. valescunt illico cum ad eos venerint qui dignitates eas esse non estimant.

Prosa quarta.

reuerendū esse naturalis operatio dignitatū vbiq; gentiū facerent hominē reuerendum. sed vide mus q; dignitates faciūt aliquē reuerendū apud suos. apud extraneos nō faciūt ipm reuerendū.

Sed hoc apud exteras nationes Inter eos apud q̄s or te sūt. Num ppetuo pdurant? Atq; p̄tura: magna olim potestas. nūc inane nomē. ⁊ senatorij census gra uis sarcina. Si quis quondā populi curasset annonā magnus habebatur. Nūc ea p̄fectura quid abiectius? Ut enī pauloante diximus: qd̄ nihil habet ppriū de/ coris: opinioē vtentiū nūc splēdorē accipit: nūc amit tit. Sic igitur reuerendos facere nequeūt dignitates si vltro improborū cōtagione sordescunt. si mutatioē tempoz splendere desinūt. si gentiū estimatione vile/ scunt. quid ē quod in se expetende pulcritudinis. ha/ beant. ne dum alijs prestent?

amittit. Et tunc epilogat dicens. Igit si dignitates nequeūt facere reuerēdos vt patet ex prima via. si sordescūt cōtagione. i. vicio im pborū vt patz ex secūda via. si desinūt splendere mutatione tempoz vt docet q̄ta via. si vilescūt estimatione gentiū vt pz ex tertia via. quid est qd̄ habeant in se expetēde. i. desiderande pulcritudinis neduz alijs prestent: q. d. nihil habet pulcritudinis. ⁊ iō nec eā alijs p̄stare possunt. Nota q; p̄fectura quondā erat magna dignitas apud Romanos Et dicit ille p̄fectus q; ceteris magistratibus p̄fuit. ⁊ oēs dignitates in ciuitate Romana atēcel lebat. sed postq; Julius cesar imperiū inuasit talis ad imperatorē trāsserebat. ⁊ diminuebatur eius potestas ita q; nomē illius dignitatis mansit sine re. Item senatoria dignitas magna fuit apud Romanos. q̄a officij senatoroz prius fuit honestū. s. vtilit̄ p̄sulere reipublice. sed postea cō/ pulsi fuerūt senatores ad seruicijū vltimū principis in damnū rei publice.

Metz. iiii. tertij libri.

Quāuis se tyrio superbus ostro

Comeret. ⁊ niueis lapillis

Inuisus tñ omnibus vigeat.

Auxurie Nero seuientis

Sed quondā dabat improbus verendis

Patribus indecores curules

Quis illos igitur putet beatos

Quos miseri tribuunt honores

buūt: q. d. nullus. Nota dicit Nerone seuientis luxurie. quia eps Linconiensis: noie Precul/ sus narrat q; Nero oia theatra italie ⁊ grecie plustrans: assumpto vario decore vestitus: cithari/ stas: tragedos: ⁊ aurigas sepe supasse visus est. tātis libidinibus exagitatus vt nec a matre nec a sorore abstinnisse videbat: reuerētia p̄sanguinitatis. Virū i vrozē duxerat. ⁊ ipē a viro in vzo rē receptus est. ⁊ fuit luxurie tā ineffrenate vt retibus aureis piscaret que purpureis funibus ex

Dic phia pbat q̄ta via que su/ mis ex hoc q; dignitates: tempoz mutatione sordescūt. quod enī ma/ gna olim fuit dignitas: moderno tē pore p̄ nihilo reputat. vñ dicit. S; hoc qd̄ dixi: verū est apud exteras nationes. i. extraneas. s. int̄ eos apd̄ quos dignitates or te sūt: nō ppetuo durāt. Atqui p̄ certe. nā p̄fectura olim erat magna potestas apd̄ Ro manos. sed nūc est inane nomen. ⁊ census. i. p̄ciositas senatorij nūc ē grauis sarcina q; oli erat magna di gnitas. Et si quis quondā curasset annonā populi qui dicebat p̄fectus annone: ille magnus habebat. nūc illa p̄fectura quid est abiectius: q. d. nihil. Ut enī pauloante diximus ni hil habz ppriū decoris quod opinioē vtentiū nūc accipit splēdorē: nūc

Hic incipit quartū metrū huius tertij qd̄ dici tur metz fallentiū ab inētoze. da dylia a pede p̄i domināte. tetrametz a numero pedū. In q; metro phia cōfirmat p̄ exemplū q; dignitates nō faciūt vere reuerendū ⁊ p̄ sequeū nō est b̄tūdo querē da in eis. quia dignitates adueniebant Neroni q; pessimus erat ⁊ ab eo alijs cōferebant. vñ dicit in lra. Quāuis supbus Nero seuientis luxurie co meret. i. ornaret se ostro tyrio. i. purpura tināta in sanguie tyri. ⁊ quāuis comeret se niueis lapillis. i. albis margaritis. tñ ipse vigeat oib; inuisus. i. odiosus. nā im pbus Nero dabat verēdis p̄ribus. i. reuerendis senatorib; curules. i. tales dignita/ tes pp̄ q̄s sedebant i curulib; indecoris. quia ab indigno dabant. Quis igitur putet. i. reputet istos honores beatos q̄s miseri. i. improbi ⁊ viciosi tri

traherant. et lauebant ea frigidis et calidis vnguentis que nunc minus quam mille talentis confecit. et nihilominus ipse Nero tam viciosus. dignitate imperiali adeptus est. imo etiam alijs dignitates largitus est.

Prosa quinta tertii libri
Regno vel potentatu beatos non fieri

Nec est quinta prosa huius tertij in qua ostenditur perbia que regnum et regni familiaritas non conferant veram potentiam quam permittit et propter quas appetunt. Et primo ostenditur veram potentiam non esse in regnantibus. secundo quod non in regum familiaribus ibi **N**am quod ego. Quod autem in regnantibus non sit vera potentia et per consequens nec beatitudo probatur quatuor vijs. Prima sumitur ex paruitate durationis regnatum. secunda sumitur ex paruitate extensionis. tertia ex annexione timoris. quarta ex defectu securitatis. secunda ibi quod si hec. tertia ibi **E**xpertus sortis. quarta ibi **A**tque vellet. Primo proponitur intentum per modum questionis dicens. **A**n regna et regum familiaritas valent efficere potentem: et respondet ironice. quidni. id est quare non. efficerent. quando eorum felicitas. id est potestas perpetuo perdurat: quod supple nunc primum arguit. unde subdit. **A**tqui per certe vetustas plena est exemplorum et etiam potestas etas que reges mutauerunt suam felicitatem calamitate. **E**t subdit. **O** preclara est potentia: loquendo ironice: que nec inuenitur satis efficax ad preservationem sui. **N**ota nulla felicitas perpetuo perdurat saltem temporalis. hoc patuit prius exemplo vetustatis posito de **C**reso rege lydor. **N**oc etiam per exempla eorum que erant tempore **B**oecij. sicut de imperatoribus Romanis qui crebro circa tempora sua mutabantur. nunc bellis nunc insidijs oppressi vel alio modo abiecti. **E**t idem testatur **B**asfredus in poetria dicens. **N**oc unum prescire potes quod nulla potestas esse morosa potest. si vis exempla prioris **R**espice fortunas emicuit illa per eorum florida prosperitas **M**inos subuertit athenas.

Vic ostenditur quod potestas regia non est vera potestas nec benefica propter paruitatem extensionis eius dicens **Q**uod si hec potestas regnorum est auctor. id est causa beatitudinis nonne si qua parte defuerit regia potestas: ipsa minuat felicitatem et inducat miseriam. quod dicitur sic **S**ed quis humana imperia late tendant. tamen necesse est plures gentes relinqui. quibus quisque regum non imperat. non enim potest esse quod unus omnibus imperet. que autem parte definit potestas faciens beatos: hac parte subintrat impotentia faciens miseros. hoc ergo modo necesse est in regibus esse maiorem portionem miserie quam felicitatis cum in maiori parte sint impotentes. **N**ota si potestas regia efficit beatum. ergo ubi est defectus potestatis regie ibi erit defectus beatitudinis. cum igitur plures sint gentes super quas non est potestas unius regis quam que subiaceant sue potestati. sequitur rex in maiori parte erit miser et non beatus. igitur in potestate regia non consistit vera beatitudo.

Vic ostenditur quod in regnantibus non sit vera potestas propter annexione timoris per exemplum dicens **Q**uidam tyrannus scilicet **D**ionysius expertus sue sortis. id est fortune: quantum esset anxius. periculum metus. id est timoris sui ipse simulavit. id est similitudine demonstravit terrore gladij super verticem pendens. **Q**ue est igitur hec potestas que nequit expellere morsus. id est corrosiones

At vero regna regumque familiaritas efficere potentem valent? **Q**uidni quando eorum felicitas perpetuo perdurat. **A**tqui plena est exemplorum vetustas. plena etiam potestas etas. qui reges felicitatem calamitate mutauerunt. **O** preclara potentia. que nec ad conservationem quidem sui: satis efficax inuenitur.

Quod si hec regnorum potestas beatitudinis auctor est. nonne si qua parte defuerit. felicitatem minuat. miseriam impotet? **S**ed quis late humana tendant imperia. plures necesse est gentes relinqui quibus regum quisque non imperet. **Q**ua vero parte beatos faciens desinit. potestas. hac impotentia subintrat que miseros facit. **H**oc igitur modo maiorem regibus inesse necesse est miserie portionem

Expertus sortis sue periculorum tyrannus: regni metus pendens supra verticem gladij terrore simulavit. **Q**ue est igitur hec potestas: que solitudinum morsus expellere que formidinum aculeos vitare nequit?

Que est igitur hec potestas que nequit expellere morsus. id est corrosiones

Prosa quinta...
libri tertii...
regno vel potentatu...
beatos non fieri...
Nec est quinta prosa...
in qua ostenditur...
perbia que regnum...
et regni familiaritas...
non conferant...
veram potentiam...
quam permittit...
et propter quas...
appetunt.
Et primo ostenditur...
veram potentiam...
non esse in...
regnantibus.
secundo quod...
non in regum...
familiaribus...
ibi Nam quod...
ego. Quod autem...
in regnantibus...
non sit vera...
potentia et per...
consequens nec...
beatitudo probatur...
quatuor vijs.
Prima sumitur...
ex paruitate...
durationis...
regnatum.
secunda sumitur...
ex paruitate...
extensionis.
tertia ex annexione...
timoris.
quarta ex defectu...
securitatis.
secunda ibi quod...
si hec. tertia ibi...
Expertus sortis.
quarta ibi Atque...
vellet. Primo...
proponitur...
intentum per...
modum...
questionis...
dicens. An...
regna et regum...
familiaritas...
valent...
efficere...
potentem:
et respondet...
ironice. quidni.
id est quare...
non. efficerent.
quando eorum...
felicitas. id est...
potestas...
perpetuo...
perdurat: quod...
supple nunc...
primum...
arguit. unde...
subdit. Atqui...
per certe...
vetustas...
plena est...
exemplorum...
et etiam...
potestas...
etas que...
reges...
mutauerunt...
suam...
felicitatem...
calamitate.
Et subdit. O...
preclara...
est...
potentia:
loquendo...
ironice: que...
nec inuenitur...
satis...
efficax...
ad...
preservationem...
sui.
Nota nulla...
felicitas...
perpetuo...
perdurat...
saltem...
temporalis.
hoc patuit...
prius...
exemplo...
vetustatis...
posito de...
Creso...
rege lydor.
Noc etiam...
per...
exempla...
eorum...
que erant...
tempore...
Boecij.
sicut de...
imperatoribus...
Romanis...
qui crebro...
circa...
tempora...
sua...
mutabantur.
nunc...
bellis...
nunc...
insidijs...
oppressi...
vel alio...
modo...
abiecti.
Et idem...
testatur...
Basfredus...
in poetria...
dicens. Noc...
unum...
prescire...
potes...
quod...
nulla...
potestas...
esse...
morosa...
potest.
si vis...
exempla...
prioris...
Respice...
fortunas...
emicuit...
illa...
per...
eorum...
florida...
prosperitas...
Minos...
subuertit...
athenas.

Prosa quinta

solicitudinū. nec p̄t vitare aculeos. i. stimulos formidinū. i. timorū. q. d. epilis. i. pua est talis p̄as. Nō q̄ Dionysius fuit qdā rex q̄ cū req̄reret a qdaz suo familiari q̄re sp̄ tristarēt/ cū tū ip̄ haberet vitā beatā. Iste Dionysius volēs sibi designare cām sue tristitie: iussit eū poni int̄ epulas lautas. et sibi sup̄ d̄tice iussit suspendi gladiū acutū tenui filo. Iste viso gladio p̄territus: epulari nec lerari potuit. Cui dixit Dionysius Talis est enī vita mea quā tu beatā putabas. sp̄ enī mortē mihi iminentē p̄ideo. Considera ḡ quō felix esse poterit qui timē non desinit.

Atqui vellent ipsi vixisse securi. s̄ nequeūt. Dehinc de p̄tate glorian̄. An tu potentē censes: quez videas velle qd̄ nō possit efficē? Potentē censes/ qui satelli/ te latus ambit: qui quos terret/ ipse plus metuit? qui vt potens esse videat̄ in seruentium manu situm est. i. p̄ficē velle qd̄ nō p̄t. q. d. nō est potens. An. i. nunqd̄ illū censes potentē q̄ ambit. i. circumdat latus suū satellite. i. multitudie. q̄ plus metuit illos q̄s ipse t̄ret. q̄ vt videat̄ potens. strū. i. locatū est in manu seruentiū. q. d. nō est potens. Nō ex l̄ra p̄t formari tal̄ rō. Illud qd̄ nō facit hoiez securū: hoc nō facit vere beatū. s̄ potētia tp̄alis est hmōi. igit̄ zc. p̄na est nota. qz q̄nto maior potentia/ tanto minor securitas. Nō reges securi esse nō p̄nt qz incōmoditates iminentes non p̄nt nō formidare. Narrat enī Valerius de Dionysio. s̄ dicto q̄ in tātū timuit tonsores barbarū q̄ filias suas docuit detondē barbas. Ips̄ aut̄ senescentib⁹ p̄cepit vt barbā z capillos sibi aburerēt z lectū cubicularē in lata fossa fecit in quē se ligneo ponte recepit. qz satellites z barbaros timuit.

Nam quid ego de regū familiarib⁹ disseram. cū regna ipsa tante imbecillitatis plena demonstrē? quos qui dem regia potestas: sepe incolumis. sepe autē lapsa p̄sternit. Vero Senecā familiarē p̄ceptorēq̄ suū: ad eligende mortis coegit arbitriū Papinianū diu int̄ aulicos potentē. militū gladijs Antoninus obiecit. At/ qui vterq̄ potentie sue renūciare voluerunt. Quoz Seneca opes etiam suas tradē Neroni se qz in oculū p̄ferre conatus est. s̄ duz ruituros moles ipsa trahit: neuter qd̄ voluit effecit. Que est igit̄ ista potētia quā pertimescūt habentes: quā nec habere cū velis: tutus sis. et cū deponē cupias/ vitare non possis?

Papinianū suū familiarē diu potentēz int̄ aulicos. z fuit scriptor legū. Cū at̄ vterq̄ Senecaz Papinian⁹ vellent renūciare sue potentie. p̄t crudelitate p̄ncipū voluerūt se s̄trahē ab eis. qz duoz Seneca conatus ē opes suas tradē Neroni vt ip̄m placaret. z voluit se p̄ferre i oculū. i. i vitā solitariā. s̄ dū ipsa moles. i. magnitudo potētie ēbit ipsos ruituros. i. casuros. neuter effecit qd̄ voluit. Que est ḡ ista potētia quā h̄ntes primescūt. quā cū h̄re velis/ nō sis tut⁹. z cū deponē cupias: vitare nō possis: vt patuit de Seneca et Papiniano. Nō Nero fingeat se magistrū suū Senecā timē postqz Impator fact⁹ est sic in puericia. vñ mādauit sibi vt gen⁹ mortis eligēt qz viuē nō posset. Seneca cibo z potu satiatus: apire fecit venā. z bibēs de anulo venenoso interijt. An etiq̄ enī potētes z nobiles s̄ gēma anulī venenū portabāt vt siquid aduersi eos p̄tigisset ad mortē p̄fugerēt. Itē Antonin⁹ ex̄ns impator i suos tyrānizauit. q̄ papinianū suū familiarē diu int̄ aulicos potentē: gladijs militū occidi fecit. Ex q̄bus p̄z quō regia p̄as incolumis/ sepe suos familiares p̄sternit. Quō at̄ regia p̄as lapsa p̄sternit suos familiares ex hoc patz. Cū enī familiares imitantē regīa p̄atem: necesse est vt ipsa deficiente: etiā ip̄s familiares deficiant.

Hic pbia excludit obediētionem. Posset enī aliq̄s dicē q̄ hō p̄t p̄seruari in sua potētia p̄ amicos. vñ q̄ aliq̄ p̄dūt p̄tātē: est p̄t̄ defectū amīcoz. hoc excludit p̄bia. d. q̄ hoc nō p̄t esse verū de amicis q̄ fortūa p̄ciliant. de amicis at̄ q̄ hō p̄t p̄ciliant: nō est hic loquēdū. cū nō p̄putent̄ int̄ hō fortūe de qb̄ h̄ loq̄mur. Un̄ dicit̄ in lra An p̄fidio. i. auxilio s̄t amīci q̄s nō h̄tus/ h̄ fortūa p̄ciliat. q. d. nō. Hoc p̄bat p̄ locuz ab oppositis sc. Quē felicitas. i. fortūa fecit amīcū/ illū infortunū faciet inimicū. q̄ hō pestis est efficacior ad nocēdū q̄ familiaris inimicus. q. d. nlla. qz inimicitia illi⁹ cauē nō possum⁹. cū ei p̄stent secreta nra p̄t familiaritatē. Nō de amicis sophisticis loquit̄ Sen. i. ep̄ Qui vtilitatis causa assumpt⁹ fut̄ erit tādū placebit q̄dū vtil̄ fuerit. Amīcoz turba flozētes circūfedit. h̄ circa euersos solitudo ē. Un̄ poeta Nā p̄cio q̄situs amor/ cū munē cedit. In q̄ntū durat largitio: durat amīc⁹. Alter poēta Dū fortuna tonat fugientes fret amicos. Nā q̄s amet/ q̄s nō. vera p̄cella docet. Et alter poēta Dū zephyrus flabat multis comitabar amicis. Ast oīs aq̄lo turbine flāte fugat. Et Horacius Porca formice nunq̄s ad inania tendūt Null⁹ ad amissas ibit amīc⁹ opes. Qu autē familiaris inimic⁹ multū noceat dicit̄ poēta. Plus nocet vt nostis ad cūcta domestic⁹ hostis. Et res ipsa docet qualif̄ ipse nocet.

Hic incipit metz q̄ntū h⁹ tertij qd̄ d̄ partemiacū ab inuētoze. anapsticiū a pede p̄dnante. ca talecticiū qz vna syllaba deficit ad metri p̄fectionē. In q̄ met⁹ p̄bia oñt quō vera potētia sit adq̄redā. d. q̄ vera potētia p̄sistit in rēp̄mēdo viciosos motus: vel p̄cupias inordinatas qz sine hoc nlls est vere potens/ q̄ntūcūq̄ dñet. Dicit̄ h̄ Ille q̄ vult se esse potente: domet aios feroces. i. crudelēs. qz crudelitate hō assilāt feris. nec sūmittat colla victa libidine p̄cupie fedis habenis. i. victiosis motib⁹. Licet enī tellus indica. i. fra indie tremiscat tua iura lōge. i. lz ptās tna extēdat se ad indiā. et lz tibi fūiat vltia thyle q̄ est insula vlt̄ Britāniā. a q̄ vni⁹ diei navigatione puenit ad p̄gelatū mare. vbi sol facit solsticiū estiuū. z vlt̄ nō p̄gredit̄. tū nō posse pellē atras curas. i. obscuras sollicitudines. et fugare miserās q̄relas supueniētes ex aduersitate fortune: nlla est potētia. Nō q̄ vere potens ē q̄ sen/ tualitate subijcit rōni. Un̄ Sen Si vis oīa tibi subijcē: subijcē te rōni. Multos enīz rēxeris si rō te rēxerit. Et Ar. iij. et̄h. Quēadmodū puez oportet vinē fm̄ p̄cepta pedagogi: ita oz p̄cupiscibile p̄sonare rōni. Itē Sen Magnū imperiū regū q̄ sibi ipsi dñat. fortior est q̄ cupiditate vincit q̄ hōstē subijcit. Est enī dulcissimū vincē se ipm̄. Et Galon fortior est expugnator animi expugnatore vbiū

Prosa sexta Gloria beatos fieri nō posse

Ista est sexta p̄ia h⁹ tertij in qua p̄bia oñt q̄ glā mūdāna nō spēdat ad verā b̄titudinē: nec facit vere beatū. Et p̄mo oñt h̄ de glā p̄prie virtutis. 2° de glā q̄ puenit ex nobilitate sanguis. ibi Jā hō. P̄rio oñt intē tū de glā q̄ puenit ex laude false virtutis. 2° de illa glā q̄ ex veris meritis p̄cedit. ibi. Que s̄ etiā. P̄rio intēndit talē rōnem. Illud qd̄ est fallax non spēdat ad b̄titudinē/ nec facit beatū. h̄ glā false adq̄sita est fallax. igit̄ zc. Un̄ dicit̄ in lra Glā hō q̄ fallax sit et q̄turpis supple satis p̄z. Qu at̄ sit fallax p̄bat auctē cuiusdā poete q̄ tragedias p̄posuit. et nōnulli dicūt de Pacubio sumptū fuisse. Et dicit̄ Un̄ tragicus qd̄a exclamat. et ponit auctētem ei⁹ in greco q̄ tātm̄ sonat in latino O glā glā in milib⁹ hōim/ nihil aliud facta es q̄

An p̄sidio sūt amīci: q̄s nō h̄tus h̄ fortūa p̄ciliat? Sz quē felicitas amīcū fecit: infortunū faciet iūmicū. Que

hō pestis efficacior ad nocēdū/ q̄ familiaris inimic⁹? Nō de amicis sophisticis loquit̄ Sen. i. ep̄ Qui vtilitatis causa assumpt⁹ fut̄ erit tādū placebit q̄dū vtil̄ fuerit. Amīcoz turba flozētes circūfedit. h̄ circa euersos solitudo ē. Un̄ poeta Nā p̄cio q̄situs amor/ cū munē cedit. In q̄ntū durat largitio: durat amīc⁹. Alter poēta Dū fortuna tonat fugientes fret amicos. Nā q̄s amet/ q̄s nō. vera p̄cella docet. Et alter poēta Dū zephyrus flabat multis comitabar amicis. Ast oīs aq̄lo turbine flāte fugat. Et Horacius Porca formice nunq̄s ad inania tendūt Null⁹ ad amissas ibit amīc⁹ opes. Qu autē familiaris inimic⁹ multū noceat dicit̄ poēta. Plus nocet vt nostis ad cūcta domestic⁹ hostis. Et res ipsa docet qualif̄ ipse nocet.

Metz anapelticiū parreniacum.

O si se vult esse potente
Animos domet ille fero
Nec victa libidine colla
Cecis
Fedis summittat habenis
Etenim licet Indica longe
Tellus: tua iura tremiscat
Et seruiat vltima thyle
Lamen atras pellere curas
Miseras qz fugare querelas
Non posse: potentia non est.

Oloria hō q̄ fallax sepe q̄ turpis est. Un̄ nō iniuria tragicus exclamat O glā o glā milib⁹ hōim mortaliū nihil aliud facta nisi auriū inflatio magna. Plures enī magnū sepe nomē: falsis vulgi opinibus abstulerūt. Quo qd̄ turpius excogitari p̄t: Nā q̄ falso p̄dicant̄: suis ipi necesse ē laudib⁹ erubescant. Glā hō q̄ fallax sit et q̄turpis supple satis p̄z. Qu at̄ sit fallax p̄bat auctē cuiusdā poete q̄ tragedias p̄posuit. et nōnulli dicūt de Pacubio sumptū fuisse. Et dicit̄ Un̄ tragicus qd̄a exclamat. et ponit auctētem ei⁹ in greco q̄ tātm̄ sonat in latino O glā glā in milib⁹ hōim/ nihil aliud facta es q̄

Prosa sexta

magna aurium inflatio. quod manifestat dicentes Plures ei magnam nomen. i. gloriam abstulerunt. i. false receperunt falsis opinionibus vulgi. Et ont quod homini gloria sit turpis dicentes Quo. s. ia dicto. s. h. e. glaz fallis opinionibus quod turpi excogitari potest. q. d. nihil. Nam quod falso predicant. i. laudant nec est ut erubescant suis laudibus. Non quod s. z. Tull. gloria est frequens fama cum laude. Et est duplex. vana et vera. Vana gloria est quod nullo proficiete pcedit i esse. Vera est quod nullo proficiete non pcedit i ee. fama autem est cognitio alicuius non solum in prope quod est i remoto. Non quod fama inducit fallam glaz. Nam gloria erubescencia. nam erubescencia est crime in glarosis causatum ex alio turpi perpetrato. Cum autem aliquis se cogitit false ad quod glaz. tunc h. timet manifestari. ex cuius manifestatone incidit i glarione z verecundiam.

Que si etiam meritis pascite sint: quod tamen sapientis adiecerint psciencie: quod bonum suum non populari rumore. s. psciencie veritate metit. Quod si h. ipm. p. pagasse nomen pulchrum videtur psequens est ut fedum non extedisse iudicet. Sed cum (vt paulo ante disserui) plures esse gētes nec sit ad quos vni? fama hominis nequit puenire: sit ut quem tu estimas esse gloriosum: proxima parte trax videat inglorius. Int hec homo: populari gratia nec p. memoratone quod digna puto. quod nec iudicio puenit: nec vnquam firma p. durat.

trax nec sit nomen non est p. pagatum nec est p. maiori parte miser esse. Dicunt quod si h. ipm. pulchrum videtur. s. p. pagasse. i. diuulgasse nomen. i. glaz: psequens est ut iudicet fedum non extedisse nomen. s. sicut paulo ante disserui nec est esse plures gētes ad quas fama vni? hominis nequit puenire. sit. i. cogitit vt p. maxima parte trax ille videat inglorius: quem tu estimas gloriosum. Et quod aliquis dicet. sufficit ad britudinem quod homo sit gloriosus i populo suo: hinc fanore populi. Dicit p. h. a. iter hec bona quod sit i opatiōe virtuosa non puto gratia populari digna p. memoratone quod nec iudicio recte rōis puenit nec vnquam firma p. durat. Non quod sapienti non est cura de gloria. quod dicit Macrobius. Sapiens fructum i p. scia ponit. stultus autem i gloria. Et Seneca. Cōsciencia potius quam fama attēde h. plerique famam. pauci p. sciencia verentur. Non quod fama popularis non puenit ex recto iudicio rōnis. Plures ei plures sequuntur inclinatione sensus quam iudicium rōnis. Nec etiam fama eorum p. petue durat. quod s. z. diuersas passiones vulgi variat fama pluri. vni vulgares iudicant s. z. p. cupiaz non s. m. rei veritate. p. tato siles s. e. a. u. b. quod itutu nox illuinarz dies cecat ex. i. s. h. p. s. a. i. i. i.

Ita homo quod sit inane. quod futile nobilitatis nomen quod non videat: quod si ad claritudinem refert aliena est. Videt namque esse nobilitas quod de meritis veniens laus parētū. Quod si claritudinem p. dicatio facit: illi sint clari nec est quod p. dicatur. Quod splēdidū te. si tuā non hēs. aliena claritudo non efficitur.

nec. i. ad glaz: aliena est ab illis quod se nobiles esse glant. quod p. bat p. diffinitione nobilitatis. d. Namque nobilitas videtur esse quod laus veniens de meritis parētū. quod si p. dicatio. i. laus facit claritudinem nec est vt illi sint clari quod p. dicant. i. laudant. homini autem sunt parētes. non tu. quod si non hēs tuā claritatē quod ex laude tua pueniat: aliena claritudo non efficit te splēdidū. i. gloriū. Nōndū quod nobilitas sanguis est inane et futile nomen. quod nihil vere nobilitat homines nisi s. t. vni. Alanus in li. de plāctū na. Quid tibi nobilitas quod claz nomen auoz. Si s. v. virtus facta es ipse tuis. Itē. Nobilē est ei si quod virtute refulget. De generē solus cui mala vita placet. Et paup. Veric. Non p. signe genē nec claz nomen auoz. Sed p. bitas vera nobilitate viget. z Seneca. Nemo est melior altero nisi quod rectius ingentū h. z altero et

Quod si quod est i nobilitate bonū. id arbitror esse solū vt imposita nobilibus necessitudo videat. ne a maiorū virtute degeneret.

Hic p. h. a. p. bat quod gloria metis ad quod sita non spectat ad britudinem: itēdes talē rōne. Illud non spectat ad britudinem de quod nulla est cura sapienti. s. de gloria etiam meritis ad quod sita nulla est cura sapienti. s. z. Maior est nota. Nam sapiens maxime curat britudinem cuius sit maxime felix. z. et h. Minor est ponit i lra. d. Que. s. laudes spectantes ad glaz s. z. sint p. scite meritis quod tamen adiecerit p. sciencie sapientis quod bonum suum metit non rumore populi sed veritate p. sciencie. q. d. nihil. Sed o. p. bat idē p. locū ab opposit. dicēs quod si pulchrum est p. pagasse nomen. s. miser est nomen non p. pagasse. s. cum magna parte trax nec sit nomen non est p. pagatum nec est p. maiori parte miser esse. Dicunt quod si h. ipm. pulchrum videtur. s. p. pagasse. i. diuulgasse nomen. i. glaz: psequens est ut iudicet fedum non extedisse nomen. s. sicut paulo ante disserui nec est esse plures gētes ad quas fama vni? hominis nequit puenire. sit. i. cogitit vt p. maxima parte trax ille videat inglorius: quem tu estimas gloriosum. Et quod aliquis dicet. sufficit ad britudinem quod homo sit gloriosus i populo suo: hinc fanore populi. Dicit p. h. a. iter hec bona quod sit i opatiōe virtuosa non puto gratia populari digna p. memoratone quod nec iudicio recte rōis puenit nec vnquam firma p. durat. Non quod sapienti non est cura de gloria. quod dicit Macrobius. Sapiens fructum i p. scia ponit. stultus autem i gloria. Et Seneca. Cōsciencia potius quam fama attēde h. plerique famam. pauci p. sciencia verentur. Non quod fama popularis non puenit ex recto iudicio rōnis. Plures ei plures sequuntur inclinatione sensus quam iudicium rōnis. Nec etiam fama eorum p. petue durat. quod s. z. diuersas passiones vulgi variat fama pluri. vni vulgares iudicant s. z. p. cupiaz non s. m. rei veritate. p. tato siles s. e. a. u. b. quod itutu nox illuinarz dies cecat ex. i. s. h. p. s. a. i. i. i.

Hic p. bat quod gloria pueniens ex nobilitate sanguis est non spectat ad veram britudinem. Et pmo ont virtutē homini glē. sed o. ont quod boni sit in nobilitate ibi. Quod si quod dicit p. Ita homo quod non videat quod inane quod futile. i. labile sit nomen nobilitatis. q. d. manifestū est quod nobilitas si refert ad claritudinem. i. ad glaz: aliena est ab illis quod se nobiles esse glant. quod p. bat p. diffinitione nobilitatis. d. Namque nobilitas videtur esse quod laus veniens de meritis parētū. quod si p. dicatio. i. laus facit claritudinem nec est vt illi sint clari quod p. dicant. i. laudant. homini autem sunt parētes. non tu. quod si non hēs tuā claritatē quod ex laude tua pueniat: aliena claritudo non efficit te splēdidū. i. gloriū. Nōndū quod nobilitas sanguis est inane et futile nomen. quod nihil vere nobilitat homines nisi s. t. vni. Alanus in li. de plāctū na. Quid tibi nobilitas quod claz nomen auoz. Si s. v. virtus facta es ipse tuis. Itē. Nobilē est ei si quod virtute refulget. De generē solus cui mala vita placet. Et paup. Veric. Non p. signe genē nec claz nomen auoz. Sed p. bitas vera nobilitate viget. z Seneca. Nemo est melior altero nisi quod rectius ingentū h. z altero et

Ad bonas artes aptius. Hic ont cuiusmodi bonū sit i nobilitate. d. Si quod bonū est i nobilitate. illud solū est arbitror vt nobilibus.

Libri tertii Metrum sextum

videat eē impōita necessitudo ne a stute maiorz. i. pgenitoz degenerēt supple p mores vitioſa
Melius ē ei a pte ignobili descendē z morigeratū esse q̄ a nobilitate p vitia degenerare **Nō** q̄
glandū non est de nobilitate. qz dicit **Sen.** Si pulcer es/ lauda naturā. si nobilis/ lauda pntes.
si stultus z sapiēs/ lauda teipm. si diues/ lauda fortunā. si potens/ expēda paulisper z nihil eris.
Nōndū s̄z **Lullii** optia hēditas a p̄ib⁹ edit liberis oi primōio p̄stātor. i. glā stutū z decor rez
gestaz

Metz dactylicū alcmānicū trimetꝝ hypertalecticū

Istud ē sextū metꝝ huius trīj qd̄ dī alcmānicūz ab
inuentore. dactylicum a pede p̄nante. trimetꝝ a nu
mero peduz. hypertalecticū qz vna syllaba supabū/
dat **I**n quo metro p̄bia pbat oēs homies esse nobiles
p̄ter vitioſos. d. **O**mne gen⁹ hominū in terris cuius/
cunqz sit p̄ditionis surgit ab ortu simili qz fm aniam
omnes sunt ab vno creatore **U**nus ei ē p̄ rez id ē
vnus creator: supple nobilis qui cūcta mīstrat supple
gubnādo. ille vn⁹ p̄ dedit phebo radios suos. dedit
lune cornua. dedit hoies terris. i. habitare i frīs. de/
dit celo sidera p̄pter ornamentū eius **D**ic p̄ clausit
aīos mēbris. supple corpis. animos inq̄ petitos. i. ac
ceptos celsa sede id ē in celo **I**deo nobile germen. i.
nobile p̄cipiū edit. i. p̄ducit cūctos mortales. i. ho
mies **P** homies qd̄. i. ad quid strepitis. i. cū strepitu
iactatis gen⁹ vestꝝ z pauos vestros? si. n. tu spectes
.i. p̄sideres auctore deūz p̄mordia vīa null⁹ extat. i.
est degener. i. ignobilis nisi fouēs. i. operās peiora vi
tijs suis deserat p̄ximū ortū. i. deum a quo processit

Nō q̄ oēs hoies ex ea pte qua sūt hoies: s̄t eq̄ no/
biles. cū ei nobilitas sit q̄daz excellētia p̄traāta ab o/
rigie. nobilitas hois p̄cipue debz attendi ex ea pte q̄
ē hō. s̄. ex pte aīe **Cū** igit̄ in oib⁹ hoibus sit eade ori/
go aīe qz oēs aīe sunt a deo. oēs hoies s̄t eq̄ nobiles.
solū at̄ illi sunt ignobiles q̄ degenerāt a vna origine.
aīa at̄ a sua origine p̄ducta est a deo z silis ē deo. **I**ō
illi soli a nobilitate degenerant q̄ vitioſis morib⁹ sili/
tudine dei deturpāt quā ex origine p̄traxerēt **Nō** di
cit aīos celsa sede petitos. s̄ loquit̄ more platonico q̄
voluit oēs aīas siml̄ esse creatas i celo z postea mitterent̄ i corpa. qd̄ n̄ ēvez. s̄ aīe creat̄ in cor
pib⁹. s̄ loquit̄ more platonico q̄ de aīas receptas in celo clausit mēbris corporeis. z de s̄ ma
gis videbit̄. ix. metro h⁹ trīj **Nō** q̄ sim hoim ē vna origo qz a deo sunt quē p̄ez oēs vocam⁹
z oēs aīe sūt a deo. s̄ null⁹ ē nobilior alio fm creationez. s̄ fm ingenū bene. qz soli illi sūt igno
biles q̄ degenerāt suaz genealogiā cū discedūt a stutib⁹ z adherent vitijs

Prosa septia libri trīj Corpis voluptatib⁹ btōs fieri n̄ posse

Ista ē p̄sa septia hui⁹ tertij in q̄
p̄bia ont̄ britudine n̄ esse in volu
ptate **E**t p̄mo ont̄ s̄ de voluptate
genēalit̄. **S**ecūda de q̄dā voluptate
specialit̄. secūda ibi **H**onestissima q̄
dē. **P**rimū pbat duplicit̄. fm qd̄
ponit duas rōes. secūda ibi **Q**ue s̄
btōs **P**rimo intendit talē rōnē **I**n
illis n̄ p̄sistit britudo ad q̄ sequunt̄
mlte incōmoditates. s̄ ad volupta
tes sequūt̄ multe incōmoditates s̄

Quid at̄ de corpis voluptatibus loquar. quaz
appetētia qd̄ plena ē anxietatis. satietas s̄ o
penitentie? **Q**uātos ille morbos q̄ intolerabiles do/
lores. q̄i quendā fructū nequitie. fruētū solent refer
re corpibus. quātū motus quid habeat iocundita
tis ignoro. **T**ristes vero eē voluptatuz exitus quib⁹
buis reminisci libidinū suaz volet/ intelliget.

Prosa septima et...

Prosa septima et Metrum septimum

cut declarat in lra 7 dic. Quid loqr de voluptatib⁹ corp'alib⁹ qz appetētia. i. cupiditas plena est
 anxietatis qz hō anxiat cū caret eo qd cupit. satietas pō. i. plenitudo voluptatū plena e peniten
 tia. i. pena. cū igit voluptatib⁹ sit pūda anxietas 7 pūis. i. eis nō pssit bñtudo. Et addit qntos
 morbos ille voluptates et qz intolerabiles dolores solēt afferre corp'ibus fruentiū eis qī quendā
 fructū neq'tie supple satis p3. qz voluptatū motus. i. affect⁹ qd habeat iocūditatis. i. voluptatis ig
 noro. q'squis at volet remisci suaz libidinū. i. voluptatū ipē intelliget. i. cognoscer erit⁹. i. fines vo
 luptatū eē tristes. Nō q duplex ē voluptas. i. intellectuālis et corp'alis. P'ia est psequēda. i. in
 intellectuālis qz pssit in speculatione aiaz bñficās. Sēda ē fugiēda qz pssit in dēlatione sensua
 li corp' mortificans. Un Sen. lū. ep. dic. Voluptates p'cipue extirpa q latronū more nos am
 plectunt vt strāgulēt. Et Tull. Voluptas impedit oē p'siliū atqz vt sic dicā oculos p'stringit mē
 tū. 7 inimica ē rationi. nllm vult cū d'tute hēre cōmer cū. Nō q voluptas plena ē p'ia. Narrat ei
 Valer⁹ q cū Demosthenes p'hs q'rēt amorē Thaidis mētricis vt cōsensū ferret ei. cētū talenta
 petebat. Demosthenes aspiciēs in celū rnt. p tātō p'cio nō emā tantū p'nie. sciebat ei q voluptas
 te inseparabilē sequit p'ia. Nō q voluptates multos morbos afferūt. qz dic. Sen qdaz epla.
 Multos morbos multa sercula fecerūt. 7 vult Arist. in ethicis q laborātes in passiōib⁹ veneris et
 crapule maxime transmutant h3 corp⁹. crapula ei plures occidit qz gladi⁹.

**Que si beatos explicare possunt/nihil cause quin pe/
 cudes quoqz beate esse dicant. quaruz omnis ad ex**

plendam corpalem lacunā festinat intentio.
 Des ei laborāt ad explendā corp'is voluptatē. vñ dicit. Que voluptates si possunt explicare be/
 atos. nihil eē. i. nihil impedit qn pecudes iudicent esse beate. qz ois intētio festinat ad explen/
 dam corp'alē lasciniā. Nōndū q cū felicitas sit bonū nature 7 rationalis. null⁹ bestias felicita/
 bit. qz tm gen⁹ hūanū viuūt arte et ratioē. Nōndū q ad fugā bestialiū voluptatū hortat Arist.
 Alexand⁹ qdā epla. d. Alexander declina a conatib⁹ bestialiū voluptatū q corruptibiles sūt
 carnalis ei appetit⁹ inclināt ad corp'ales voluptates q p'striant intellectu. Et s'bdit Conat⁹ volu/
 ptatū generat carnalē amorē. hic generat auariciam. hec generat desideriū diuitiarū. q generat
 inuerecundiam. inuerecundia p'sumptionem. p'sumptio infidelitatem. infidelitas latrocinium.
 ppter que mala vitāda ē voluptas.

Honestissima quidē pūgis foret liberorūqz iocundi
 tas. s3 nimis e natura dictum est. nescio quē filios in/
 uenisse tortores. Quorū qz sit mordax quēcūqz p'ditio
 neqz alias exp'tū te. neqz nunc anxius necesse ē admo
 nere. In quo Euripidis mei sententiam p'bo. qui ca
 rentē liberis infortunio dixit esse felicem.

eo quē. i. aliquē inuenisse. i. habuisse filios tortores quorū filiorū qz sit mordax. i. anxia q'cūqz p'di
 tio siue bona siue mala nō nec ē te admonē. alias exp'tū ē neqz nec ē admonere te nūc anxī. In
 quo ego approbo sūiam Euripidis mei p'hi q dixit caretē liberis infortunio felicē esse. Nōndū
 q anxietas inest patrib⁹ p' maliciā filiorū. Narrat ei Euripides trop⁹ in historia rōnorū q Deme
 trides in suos seutens filios duos ex eis interfecit. 7 cuz psequeret t'riū. ille cōgregato exercitu
 obfedit p'iem. Pater autē videns se nō posse euadere. seipm interfecit. Etiam pat' anxiat de bōis
 filijs ppter intensam dilectiōnē eorū et p'motionem. quibus si aliquid aduersi contigerit. pater re
 putat se in felicē. Ex quo p'z q voluptas pūgalis h3 anxietatē sibi anexam.

Metrum iambicū anacreonticū

Habz hoc voluptas omnis
 Stimulis agit fruentes
 Apiumqz par volantum

Itud ē metz septimū huius tertij qd dē
 anacreonticū ab inuētoze. iambicū vñ anape
 sticū a pede p'domināte. qz h3 primū pedē anapestum.
 7 reliquos iambos. 7 ē dimetz. i. quattuor pedū. catale/
 ticū qz deficit vna syllaba. nā p⁹ tres pedes remanet
 vna syllaba. d quarto pede. In q metro p'ia ont qd ma
 8 11

Libri tertii Prosa octava

li consequat omnem voluptatem. omnis enim voluptas preter anxietatem sibi annexam est transitoria. quod confirmat per quoddam exemplum Omnis voluptas habet h quod dicitur. quod voluptas agit. i. verat. fructes stimulis. i. punctionibus. et est par. i. sillis stimulis apium volantis. ubi postquam apis fudit grata mella fugit et ferit corda ita. i. percussa anxietate nimis tenaci moris. q. d. iocunditas voluptatis nimis est transitoria sed anxietas quam affert nimis est permansura Non licet omnis voluptas corporalis primo delectet. et postea pungat ad modum apium. tamen h maxime inuenit in voluptate venerea. ad cuius fugam Aristoteles hortabat Alexandrum. d. Clemens imperator nolite multum inclinari ad coitum quod coitus quedam proprietates porcorum as vitium bestiarum et adus brutorum. Crede mihi indubitanter quod coitus est destructio corporis. abbreviatio vite. corruptio virtutis. legis transgressio est generat femineos mores Qualiter autem sit fugienda delectatio venerea docet Alanus in de placitu nature. d. Si venerem fugare velis: loca: terra: vita Non locus et tempus pabula donant ei Et pauper Henricus loquens de amore dicit Proscribat igitur gladius et fustibus ipsum Et fugiendo fuga que fuga sola fugat

Merito sanctorum notatorum id est diuitiarum dignitatum regnorum glorie dolo pratum. non se vie ad vera beatitudinem inquirendum sed errorum deceptio

Ista est octava psalms h^o tertium in quo propheta ostendit quanta malis sint implicata predicta bona in quibus aliqui posuerunt felicitatem. 2° ostendit quod exilia sunt corporis bona. ibi. **I**am h^o **P**rimo dicit Nulli dubium est predicta considerari quoniam he vie quibus nituntur homines ad beatitudinem pervenire sunt quedam deum nec valeant quocumque perducere eo. i. illuc ad quod permittunt se esse perducendas **Q**uantis vero malis sint implicite brevissime monstrabo. **Q**uid ei supple istorum est si ne malo. q. d. nihil vni subdit Pecuniam congregare ne conaberis. i. laborabis sed eripies. i. recipies hnti. et ita implicaberis malo violentie **V**is fulgere dignitatis? danti supplicabis et qui cupis ceteros preire hore/tu vis lesces humilitate poscedi **P**otentiam ne desideras. sbiacebis piculis sbiectorum **G**loriam petis? sed per aspera queque distractus. securus esse desistis **V**oluptariam vitam degas: sed quis non spernat atque abijciat. vilissimam me fragillissimeque rei corporis serum?

Vic propheta probat in speciali quod vilia sunt bona corporis que aliqui reputant eximia bona. 2° breviter recolligit supra dicta ibi. **E**t quibus omnibus. **P**rimo ostendit intentum de magnitudine. fortitudine et corporis agilitate. 2° de pulcritudine ibi forme h^o. **P**rimo ostendit quod homo non debet mirari de magnitudine fortitudine et agilitate corporis. quod illa excellenter inveniuntur in brutis quod in

Ubi grata mella fudit **F**ugit. et nimis tenaciter **F**erit ita corda moris **Q**ue igitur tibi gloria si exerceas **Q**ue igitur tibi gloria si exerceas **Q**ue igitur tibi gloria si exerceas **Q**ue igitur tibi gloria si exerceas

Nihil igitur dubium est quin hec ad beatitudinem pervenire non possunt nec perducere quocumque eo valeant ad quod se perducendas esse permittunt. **Q**uanta vero implicite malis sunt: brevissime monstrabo **Q**uid ei? per cuniam ne congregare conaberis? sed eripies habenti. **D**ignitatibus fulgere velis? danti supplicabis. et qui preire ceteros honore cupis. poscendi humilitate vis lesces **P**otentiam ne desideras? sbiectorum insidiis obnoxius: periculis sbiacebis. **G**loriam petis? sed per aspera queque distractus. securus esse desistis **V**oluptariam vitam degas: sed quis non spernat atque abijciat. vilissimam me fragillissimeque rei corporis serum?

Gloriam petis? sed per aspera queque distractus. securus esse desistis **V**oluptariam vitam degas? sed quis non spernat atque abijciat atque preteribile suum vilissimam et fragillissime relescorum. **N**ondum quod homo quies pecuniam incidit in malum violentie. quod omnis pecuniosus est violentus. i. est **S**ed queres honores et dignitates humiliando se alijs supplicabit **S**ed dicit Seneca in li. de beneficijs **M**olestum est vbi et onerosum demisso vultu dicere. rogo. **Q**ueres autem potentiam et glam: os quod propter potentiam et glam defendenda persecutio improborum se obijciat. et sic securus esse desistit **Q**ueres autem vitam voluptuosam os quod corpori seruiat. **S**ed dicit Seneca Maior sum et ad maiora genitum sum quod non aliter aspiciam quam aliqd vinculum mee libertati circumdatum.

Iam vero qui bona pre se corporis ferunt. quod exigua que fragili possessione nituntur. **N**um enim elephantos mole. tauris robore superare poteritis? **N**um tigris velocitate prebitis? **R**espiciate celi spacium. firmitudinem. celeritatem. **E**t aliquando desinite vilia mirari **Q**uid quidem celum non his potest esse. quod sua qua regit ratione mirandum

et Metrum octauum

hoibus d. Jā vero q̄ ferūt. i. cupiūt bona corpis pre te. i. grā sui t̄q̄ sint optia. q̄ exigua. i. valde vilia q̄ fragili possessiōe nitunt. i. laborāt Num enī elephātes mole. i. magnitudie supare. i. excedere poteritis. et tauros robore. i. fortitudie? Num tigres p̄ibitis velocitate? Respicite spaciū. i. magnitudiem celi. firmitudinē. i. fortitudinē celi. celeritatē. i. velocitatē ei⁹. et aliq̄ desinite. i. cessate mirari vilia. i. inferiora bona. qd̄ qd̄ celū nō his p̄diātis potius imo multo minus mirādum ē q̄ sua rōne. i. intelligētia qua regit Sic similit in hoie multo magis laudāda sūt bona rōnis q̄ bona corpis Nō q̄ bona corpis sicut magnitudo. fortitudo. agilitas. nō multū sūt mirāda. qz dicit Sen Non magnitudie et corpis velocitate magne res gerunt: s̄ stute. Un̄ Carbo Cōsilio pollet cui vim natura negavit Irē Sen Excellētia igenij pōt latē s̄ q̄cūq; pelle Nō fm̄ Jsidor̄ i li bro etymologiaz Elephāte greci a magnitudie corpis putāt dictū eo q̄ formā montis preferat. Apud indos vero dicūt barro eo q̄ vor eius barritus dicūt. dentes eius ebur. rostr̄ eius p̄mūscida dī Nō fm̄ Jsidor̄ Tigris ē bestia varijs coloribus distincta mirabilis velocitatis. ex cuius noie quidā fluuius tigris appellat q̄ rapacissimus ē oim̄ fluuior̄ Et sciēdū q̄ pro bestia dicūt hec tigris. in ḡno tigris vel tigridis. s̄ p̄ fluuiio dicūt tm̄ hic tigris ⁊ in genitio huius tigris

Forme hō nitor vt rapidus est. vt velox ⁊ vernaliū floz mutabilitate fugacior. **Q**e si (vt aristoteles ait) linceis oculis homines vterent. vt eoz visus obstātia penetraret. Nōne introspectis visceribus. illud Alcibiadis sup̄ficie pulcerrimū corp⁹/turpissimū videret? Igit̄ pulcrū te videri nō tua natura: s̄ oculoꝝ spectatiū reddit infirmitas **S**z estimate q̄ vultis nimio corpis bona: dū sciatis hoc qd̄cūq; miramini triuane febris igniculo posse dissolui **E**x quibus omnibus illud redigere in summā licet. q̄ hec que nec prestante que pollicent̄ bona possunt. nec oim̄ bonoz congregatiōe perfectā sunt/ea nec ad beatitudinem qua

Dic phia oūt intētū de pulcritudine forme supple q̄ sit exile bonū qz ē trāsitoria. et qz ē tm̄ sup̄ficialis. et dicit **V**ero p̄ sed nitor. i. pulcritudo forme vt id ē q̄ rapidus ē. vt id ē q̄ velox. i. velocit̄ ē ensis. ⁊ ē fugacior. i. mutabilior mutabilitate floz vernaliū. q. d. satis euident̄ ē. Un̄ si hoies vterent linceis oculis vt ait Arist. ita vt eoz visus penetraret obstātia. i. corpa nōne illud corpus Alcibiadis sup̄ficie pulcerrimū introspectis viscerib⁹/turpissimū videret. q. d. sic **E**x q̄ cludit phia Igit̄ te pulcr̄ videri nō facit tua natura s̄ infirmitas oculoꝝ spectatiū. **E**t s̄ dicit. **S**ed estimate q̄ nimio vultis bōa corpis dū sciatis hoc qd̄cūq; fuerit de hōis corpis posse dissolui igniculo. i. calore febris triuane. febris enī acuta fm̄ medicos q̄nq; licz redigē in summā. q̄ hec. s̄ p̄dicta

si quidā calles ferunt. nec beatos ipsa perficiunt t̄no die pimit. **E**t tūc breuif̄ recolligit s̄ dicta. d. **E**x q̄b⁹ oib⁹ licz redigē in summā. q̄ hec. s̄ p̄dicta bōa nō p̄t p̄stare ea q̄ pollicent̄. i. p̄mittūt nec p̄fecta s̄ congregatiōe oim̄ bonoz nec ad beatitudinē ferūt q̄ qdā calles. i. vie. nec ip̄a p̄ficiūt b̄tōs Nō q̄ pulcritudo corpis nō est durabilis. qz dicit **V**irgilius p̄ formose puer nimium ne crede color. Alba ligustra cadūt vaccinia nigra leguntur Nōndū q̄ p̄ter dicūt q̄ visus linceus obstātia corpa penetrat. s̄ illd̄ nec ab Aristotele neq; ab aliq̄ autērico inuenit Un̄ Jsid̄ in li. etymologiaz loquēs de lince dicit q̄ linc̄ dicit̄ est qz lupoz genē numerat. bestia maculis distincta tergo vt pard⁹. s̄ similit lupoz. cui⁹ vrinā p̄uertit i duricia p̄ cios lapidis dicūt. q̄ ligurus appellat. nihil autē dicit̄ Jsidor̄ de penetratiōe visus Nō q̄ Alcibiades mulier fuit pulcerrima quā vidētes qdā discipuli Aristotelis dixerūt eā ad Aristotelez vt ip̄am vidēt q̄ visa dicit̄ Si hoies linceos oculos haberēt vt q̄q; obstātia penetrarēt. introspectis visceribus: corpus qd̄ apparet pulcerrimū turpissimū videret

Et tūc breuif̄ recolligit s̄ dicta. d. **E**x q̄b⁹ oib⁹ licz redigē in summā. q̄ hec. s̄ p̄dicta bōa nō p̄t p̄stare ea q̄ pollicent̄. i. p̄mittūt nec p̄fecta s̄ congregatiōe oim̄ bonoz nec ad beatitudinē ferūt q̄ qdā calles. i. vie. nec ip̄a p̄ficiūt b̄tōs Nō q̄ pulcritudo corpis nō est durabilis. qz dicit **V**irgilius p̄ formose puer nimium ne crede color. Alba ligustra cadūt vaccinia nigra leguntur Nōndū q̄ p̄ter dicūt q̄ visus linceus obstātia corpa penetrat. s̄ illd̄ nec ab Aristotele neq; ab aliq̄ autērico inuenit Un̄ Jsid̄ in li. etymologiaz loquēs de lince dicit q̄ linc̄ dicit̄ est qz lupoz genē numerat. bestia maculis distincta tergo vt pard⁹. s̄ similit lupoz. cui⁹ vrinā p̄uertit i duricia p̄ cios lapidis dicūt. q̄ ligurus appellat. nihil autē dicit̄ Jsidor̄ de penetratiōe visus Nō q̄ Alcibiades mulier fuit pulcerrima quā vidētes qdā discipuli Aristotelis dixerūt eā ad Aristotelez vt ip̄am vidēt q̄ visa dicit̄ Si hoies linceos oculos haberēt vt q̄q; obstātia penetrarēt. introspectis visceribus: corpus qd̄ apparet pulcerrimū turpissimū videret

Metrum asclepiadiū iambicū archilochiū dimetrum acatalecticū

Metrum asclepiadiū iambicū archilochiū dimetrum acatalecticū **I**stud est octauum metrum huius tertij. cuius p̄mus vsus dī metz asclepiadiū ab inuētore. choriambicū secundus versus dicit̄ metz archilochiū ab inuētore. iambicū a pede p̄dominate In q̄ metro phia deplāgit erroz hominū q̄ i q̄redo mima bona sūt prudētēs. s̄ i q̄redo

Heu que miseros tramite deuiō. **A**bducit ignorantia **N**on aurum in viridi queritis arbore

cum a pede p̄dominate **S**ecūsus versus dicit̄ metz archilochiū ab inuētore. iambicū a pede p̄dominate In q̄ metro phia deplāgit erroz hominū q̄ i q̄redo mima bona sūt prudētēs. s̄ i q̄redo

osa octava
ibi gratia mellis
Fugit et nimis tenet
Fere ita corda mota
ita ita. i. gressu arripere
morsus quā afferit nimis et
morsus ad modū sp̄m̄ hōma
Alcibiadis. d. dicitur in
Qua legi tūc q̄ si exerce
e d. dicitur in corp̄ abbōis
morsus. dicitur in hōi hōi
re fugare velis. i. dicitur
e amore dicit̄ Politiū igne

Libri tertij Metrum octauum

summū bonū abducunt ignorantia. **P**rio fac h. 2. p. ca. ut hoies tediati falsis bonis redāt ad verū bonū scda ibi **Q**uid dignū. **D**ic g. **P**eu ē inticatio dolētis 7 ē dissyllaba ppter metz q ignoratia abducit miseros deuio tēite. i. inuisersa via supple a vero bono. vos hoies n̄ qritis aurū i viridi arboze. nec carpitis gēmas i vite vos nō abdiris. i. nō absconditis laqos p captura pisciū i alt. mōtibz ut ditetis dapes pisce. et vob liceat seq capreas nō captatis. i. nō acceditis vada tyrrhena. i. maē tyrrhennū qd ē i Italia. qnetiaz p certe hoies nozūt. i. nouerūt ipos recessus abditos. i. absconditos. fluctibz egris. etiam hoies nozūt q vnda sit feracior rubētis purpure. i. conchilioz qz sanguie sit purpura. **E**t hoies nozūt q litora prestāt. i. abūdēt tenero pisce vel asperis echinis. i. talibz piscibz. s. quonā. i. vbi lateat bonū. s. btificū qd cupiunt. nesciē sustinēt ceci exntes. 7 illd bonū qd abijt tras polū stellifex. illud hoies demersi cecitate ignorātē petūt tellure. i. querūt i terra **N**ō fm **I**sd li. etymol. **C**aprea ē agrestis capra qz acutissime videt: greci eā pntoidā appellauerāt **I**te hz eūdez echin⁹ ē piscis paruus semipedal q adherēdo videt retinē nauē. et ē piscis asperim⁹ ad modū ericij ad edēdū satis suauis. **N**ūc piscē vocāt latini morā eo q cogat stare nauigia.

Dic p. ca. pbia ut post tediū falsoz bonoz hoies redeant ad verū bonū. et dic **Q**uid dignū ego imprecer stolidis mentibz hoim. q. d. nihil aliud nisi h q hoies ambiant. i. diligāt ipsos hōzes et opes. 7 cū parauerint. i. adq̄suerint sibi falsa bona gūi mole. i. tediosa solitudine: tandē tediū ducti cognoscāt vera bō. **N**ō q ista deceptio pbie nō ē ex malivolētia s ex benignitate. et iō nō optat q hoies pmaneat in desiderio bonoz tpaliū: s vt illud desiderū magis sit in eis mediū pducēdi ad verū bonū. **N**ec ipsa imprecat cupiditatē vel ambitionē honoris adesse. s vt qbus adest per hoc ad verū bonū deducant.

Ista ē ip. p. ca. h. 2. ter. **B**eatitude essentia indagat luculentissime **H**actenus mēdacis formā felicitatis ostēdisse suffecerit. quā si pspicacitē intueris. ordo ē deinceps q sit vera mōstrare. **B.** Atq̄ video inquā nec opibz sufficiētā. nec regnis potētā. nec reuerentiā dignitatibz. nec celebritatez glā. nec leticiā voluptatibz. posse ptingē. **P.** An etiā cās cur id ita sit dephēditisti? **B.** Tenui qdē veluti rimula mihi videoz itueri. s ex te apt⁹ p̄gscē malim. **P.** Atq̄ p̄mptissima rō est **C**ōndere q sit vera felicitas

Ita ē ip. p. ca. h. 2. ter. **B**eatitude essentia indagat luculentissime **H**actenus mēdacis formā felicitatis ostēdisse suffecerit. quā si pspicacitē intueris. ordo ē deinceps q sit vera mōstrare. **B.** Atq̄ video inquā nec opibz sufficiētā. nec regnis potētā. nec reuerentiā dignitatibz. nec celebritatez glā. nec leticiā voluptatibz. posse ptingē. **P.** An etiā cās cur id ita sit dephēditisti? **B.** Tenui qdē veluti rimula mihi videoz itueri. s ex te apt⁹ p̄gscē malim. **P.** Atq̄ p̄mptissima rō est **C**ōndere q sit vera felicitas

Libri de consolatione philosophie

rantur ad deum sicut effectus ad
suam causam, et qz noticia cuiusli/
bet cause relucet in suo effectu ne/
cesse est ipsius dei habere noticiam per effectum et noticiam cum laude quia effectus dei repre/
sentat ipm sub ratione bonitatis et pfectionis que e materia laudis, cum igit gla sit clara cu lau/
de noticia necesse e principiu oim rez qd e sufficientissimu, potentissimu et reuerendissimu, etiaz
e e gloriosissimu. Nondu q sufficientissimo nullu bonu deest z tale hz appetitu quietatu i bor/
no adepto, qes at appetit in bono adepto e leticia, g bonu sufficientissimu etia e letissimu. No
q omnia ista sufficientia, potetia, reuerentia, gla et leticia st vnu in substantia, no at sunt vnum in sub/
stantia sicut aggregatu ex diuersis reb, tuc ei eet ibi ppositio qd repugnat potetissimo et dignis/
simo eo q simpliciora digniora sunt ppositis, s de h postea melius patebit.

Hic phia ont qlit hoies illd qd
e vnu re diuidit. Secdo mouz dubi/
tatione ibi Quid igit inqz. Primo
ont quo hoies didit illd qd e vnu
et dicit. Illd qd e vnu z simplex na/
tura illud dispertit, i. diuidit prauit/
tas huana, i. prauo error hoim qre
do vnu sine alio, et du hoies conan/
tat, i. laborat adipisci pte rei q par/
tus caret, ho no assequit vlla por/
tionem, i. pte, nec ipaz re integra qua
assequat. Et querit Boecius Quona
mo diuidit hoies ista? Dicit phia,
q petit ditias pp fugam penurie id
e ea sufficientie nihil laborat de po/
tentia s maullt, i. magis vult ee vil/
i. indigno et obscuro, i. inglorioso, et
ita nihil curat de dignitate et gla,
talit etia sbrabit sibi mltas volu/
ptates naturales ne amittat pecuni/
am qua parauit, i. lucrat. Et hoc
mo nec sufficientia pringit ei quem
valentia, i. potetia deserit, que mole/
stia pungit, que vilitas, i. irreueren/
tia abijcit, que obscuritas, i. infamia
recodit, q. d. no. Tuc ont de potetia
ide d. Qui no solu desiderat posse
i. potetia ille pfligat, i. dispigit o/
pes, despicit voluptates z hore ca/
repte potentia et nihilipedit glam, s
vides qz multa huic deficient fit eni aliqn
vt talis egeat ne cessarijs, vt mordeat
anxietatib. Et cu nequeat ista depellere etia
illud qd maxime petebat, de silit ee potes.
Similit rocinari de alijs trib, s. de honorib,
de gla, de voluptatib, sicut de pdi/
tis duob, na cu vnudqz hoz pfecte acceptu/
sit ide qd cetera, vt declaratu e: q quis
petit aliqd hoz sine ceteris, no apprehedit
illud qd desiderat. Nondu q querit pte rei
indisibilib, pte non inueniet nec ipaz re
cui pte querit, qz in rez natura indisibile
pte no hz, cu igit pdiata quinqz, s. sufficientia
reuerentia zc, ex pte rei sint vnum z
indisibilia, licet differat nominibus: qui
querit vnum sine alio no inueniet. No q ista
quinqz prout inueniunt in rebus sensibilibus
in qbus habent esse modo imperfecto z
diminuto, sic vnum inuenit sine alio. In
quantum autem accipiunt fm esse perfectum
et fm esse summum prout inuenitur in
beatitudine, sic sunt idem indisibilib et
vnuz no inuenit sine alio, qz summa
sufficientia e beatitudo, summa reuerentia
est beatitudo, summa potentia est beatitudo,
et sic de alijs. Notandum q quia homo
naturaliter desiderat beatitudinem tunc
vnunquodqz predictoz quinqz desiderat fm
q spectat ad beatitudinem, hoc at est fm
esse perfectu inquantu ead sunt beatitudi/
ni, et quia beatitudo cu sit de e indisibilib,
ois

dem esse diuersa nullo modo vero discrepare substantiam. **B.** Necesse est inquam.

P. Hoc igit qd est vnu simplex qz natura: prauitas
huana dispertit. Et duz rei que partib caret: partem
conat adipisci, nec portionem que nulla e, nec ipaz qua
minime affectat: assequit. **B.** Quona in qua mo? **P.**
Qui diuitias inqt petit, penurie fuga, b potetia nihil
laborat, vilis obscuro qz ee maullt. Multas etia sibi
naturales quoqz sbrabit voluptates ne pecunia qua
parauit amittat. S; h mo nec sufficientia qde pringit ei
que valentia deserit, que molestia pungit, que vilitas
abijcit, que recodit obscuritas. Qui no solu posse de/
siderat, pfligat opes, despicit voluptates, honorem qz
potetia carente, gloria qz nihilipedit. Sed hunc qz
q multa deficient vides. Fit eni vt aliqn necessarijs
egeat, vt anxietatib mordeat. Cuz hec depelle neq/
at: etia id qd maxime petebat potes ee desistat. Silit
rocinari de honorib, gloria, voluptatib licet. Nam
cu vnunquodqz hoz qd cetera sit, quisquis hoz aliqd

sine ceteris petit: nec illud qde qd desiderat apprehedit
illud qd desiderat. Nondu q querit pte rei
indisibilib, pte non inueniet nec ipaz re
cui pte querit, qz in rez natura indisibile
pte no hz, cu igit pdiata quinqz, s. sufficientia
reuerentia zc, ex pte rei sint vnum z
indisibilia, licet differat nominibus: qui
querit vnum sine alio no inueniet. No q ista
quinqz prout inueniunt in rebus sensibilibus
in qbus habent esse modo imperfecto z
diminuto, sic vnum inuenit sine alio. In
quantum autem accipiunt fm esse perfectum
et fm esse summum prout inuenitur in
beatitudine, sic sunt idem indisibilib et
vnuz no inuenit sine alio, qz summa
sufficientia e beatitudo, summa reuerentia
est beatitudo, summa potentia est beatitudo,
et sic de alijs. Notandum q quia homo
naturaliter desiderat beatitudinem tunc
vnunquodqz predictoz quinqz desiderat fm
q spectat ad beatitudinem, hoc at est fm
esse perfectu inquantu ead sunt beatitudi/
ni, et quia beatitudo cu sit de e indisibilib,
ois

prosa nona

quinq; p̄dicta sunt vnū in diuisibilit̄. Ex q̄ p̄z q̄ q̄z hoies querunt ista fm̄ q̄ imp̄fecta in quantum sunt in sensibilib; ⁊ t̄m̄ desiderat ea fm̄ p̄fectione iō hoies nō assequunt p̄ ea qd̄ desiderant

B. Quid igit̄ inq̄? **S.** Si q̄s cuncta simul cupiat adipsi/ sci. **P.** Sūmā qd̄ ille b̄titudinis velit **S.** Sed num in his eā reperiet q̄ demōstrauim⁹ id qd̄ pollicent̄ non posse p̄ferre? **B.** Dime inq̄. **P.** In his igit̄ q̄ singu/ la qd̄a exp̄tedoz p̄stare credunt̄: b̄tudo nllō mō in

uestigāda ē. **B.** Fateor inq̄ ⁊ h̄ nihil dici veri⁹ pōt b̄tudinē repiet in his bōis q̄ demōstrauim⁹ nō posse p̄ferre qd̄ pollicent̄. i. p̄mittūt. **E.** r̄nt boeci⁹ **Dime inq̄.** **C.** Concludit ḡ p̄bia d. In his ḡ. nllō mō ē inuestigāda b̄tudo q̄ credunt̄ p̄stare singla exp̄tedoz. i. desiderādoz. qd̄ Boeci⁹ p̄cedit. d. **Q.** Quod fateor. i. affirmo inq̄ ita eē. ⁊ h̄ nihil veri⁹ dici pōt. **Nō** si aliq̄s q̄rit oīa quinq; simul/ ille q̄rit b̄tudinē in vniuersali. h̄ errat in p̄ticulari q̄redo eā in illis t̄palib; bōis in q̄bus nō inuenit̄. nō eī summa sufficiētia nec potētia inuenit̄ in eis. et sic p̄z q̄ q̄res vnū illoz vel oīa simul fm̄ q̄ inueniunt̄ in reb; sensibilib; cū habeāt eē in eis mō imp̄fecto/ nō p̄sequit̄ b̄tudinē. q̄res at̄ vnū istoz fm̄ esse p̄fectū: cum omnia sint vnū in diuisibilit̄. oīa querit et querit beatitudinem.

P. Habes igit̄ inq̄ ⁊ formā false felicitatis ⁊ causas **D.** Deflecte nunc in aduersum mentis incuitū **I.** Ibi einz verā quā p̄missimus statim videbis **B.** Atq; hec inq̄ vel ceco perspicua ē. eāq; tu pauloante monstrasti. dñi false cās apire conabar̄is. **Nā** (nisi fallor) ea vera est et p̄fecta felicitas que sufficientē. potentē reuerēduz celebrē letū q̄ p̄ficiat **A.** Atq; vt me interi⁹ animaduer/ tisse cognoscas. q̄ vnū horū (qm̄ idem cūcta s̄t) vera/ citer prestare pōt. h̄ac eē plenā b̄tudinē sine ambi/ guitate cognosco **P.** **D.** te alumne h̄ac opinioe felicē sentio. si qd̄ hoc inq̄t adieceris. **B.** Quidnā inq̄? **P.** Esse ne aliqd̄ in his mortalib; caducis q̄ reb; putas qd̄ hm̄i statū possit asferre? **B.** Dime inq̄ puto **I.** Id q̄ a te nihil vt ampli⁹ desideret̄ oñsuz ē **P.** **Hec** igit̄ vel imagines veri boni/ vel imp̄fecta quedā dare bo na mortalibus vident̄ **Vex** aut̄ atq; p̄fectū bonū cō ferre non possunt. **B.** Assentior inquam.

D. gratulādo **Boecio** ⁊ alumne h̄ac opinioe te felicē supple dico. si qd̄ h̄ adieceris supple qd̄ mō dicā **E.** et ideo dicit **Boeci⁹** **Q.** Quidnā dicā? **D.** Dic p̄bia **P.** Putas ne aliquid esse i his reb; mōzlibus ⁊ caducis. i. ensitorijs qd̄ possit asferre. i. dare hm̄i statū? **R.** **U.** dicit **Boeci⁹** **Dime** puto **E.** illd̄ ostē suz ē a te vt nihil ampli⁹ desideret̄ b̄tudinē. **C.** Concludit ergo p̄bia dicens **Hec** igit̄. i. sufficiētia reuerentia. ⁊c̄ que in reb; caducis inueniuntur vel sunt imagines. i. similitudines veri boni ⁊ vident̄ clare mōzlibus imp̄fecta bōa. vex at̄ ⁊ p̄fectū bonū p̄ferre n̄ p̄nt **E.** et dicit **Boe.** **Assentior** inq̄. **Nō** sufficiētia ip̄fecta q̄ p̄siderat̄ i reb; t̄palibus n̄ ē vera sufficiētia h̄ t̄m̄ similitudinaria **Sufficiētia** aut̄ p̄fecta includit oīa alia quattuor. et singulū alioz quattuor p̄fecte alia includit. et

Hic p̄bia mouz dubitationē q̄a diā ē iā q̄ hō q̄redo singuluz hoz diuisim: ipe frustra b̄tudinē/ pōt ḡ dubitari vtz q̄redo oīa s̄t: q̄rat be atitudo **Dicit ḡ Boeci⁹** i tra **Q.** Quid igit̄ inq̄? q. d. l. z nō q̄rat b̄tudo q̄/ rendo vnūq̄q; diuisim. qd̄ igit̄ erit si q̄s cūcta s̄t cupiat adipsi. nūq̄d ille sic velit sūmaz b̄tudis? nūq̄d **E.** r̄nt boeci⁹

Postq̄ p̄bia assignauit cām false felicitatis. h̄ ont̄ que sit vera felicitas **S.** Secūdo ont̄ in quo sit constituta ibi. **Q.** in igit̄ agnouisti **P.** **Primo** p̄bia dicit **Habes** igit̄ iā cās et for mā false felicitatis. nūc deflecte itū itū mentis tue i aduersū. i. in p̄tra/ riū false felicitatis **H.** ē ad verā felicitatē ibi statim videbis verā felicitatē quā p̄missim⁹ **E.** et dicit **Boeci⁹**. **Atqui** p̄ certe vera beatitudo p̄spi cua ē. i. manifesta ex dictis. etiā hōi ceco. q. d. tā manifesta ē vera b̄tudo et dictis q̄ etiā ceco si aliquid pos/ set vidē pateret. ⁊ tu pauloante mō/ strasti eā supple verā felicitatē duz conabar̄is aperire. i. declarare cau/ las false felicitatis **E.** et dicit **Boeci⁹** **Nisi** ego fallor ea ē vera et p̄fecta felicitas q̄ p̄ficiat sufficiētē. potēte et reuerendū celebrē ⁊ letū. **E.** et tu p̄bia cognosceas me **Boeciū** interius. i. plen⁹ aiaduertisse q̄ sit vera felicitas. ego sine ambiguitate cog/ nosco h̄ac esse plenā b̄tudinē que vnū hoz. i. p̄dictoz veracit̄ p̄t p̄sta re qm̄ idē cūcta s̄t **E.** et dicit p̄bia q̄si

330

Libri tertii de consolatione philosophie

ideo illud quod dat unum perfectum dat omnia. s. illud quod dat omnia facit vere perfectum. s. dicit Boetius Illud quod potest veraciter unum proferre illud cognosco esse beatitudinem. **Ite** assentior est solum deponentale. et idem significat cum verbo neutrali quod est assentio

Vic omnia philosophia in quo vera felicitas sit constituta. Et primo tangit ordinem huius partis ad precedentia et docet diuinum auxilium esse implorandum ut cognoscat in quo sit vera beatitudo. et inuocat diuinum auxilium. scilicet omnia intentus in quo sit vera beatitudo. secunda ibi. **Q**ui perpetua. tertia ibi. **Q**uoniam igitur. **P**rimo dicit philosophia **B**oetii qui agnouisti que mentiantur beatitudinem nunc superest ut agnoscas unde illam veram beatitudinem petere possis. **E**t dicit **B**oetius Illud iamdudum a te vehementer expecto. **E**t dicit philosophia **C**um diuinum auxilium in minimis rebus debeat implorari sicut placet **P**latoni nostro in **T**imeo quid nunc censes faciendam supple in tam arduo negotio. **R**espondit **B**oetius **I**nuocandum supple censes et sic sine intervallo philosophia ita modulata est. **I**psius inuocatione dei metrica modulatione.

Non quod omnino diuinum auxilium est implorandum. quod deus est qui diuitias sue sapientie inluit in animas sapienter sibi ut studentibus gratia concessit. cui nihil est difficile. et sine quo nihil possibile est possideri. Ita scribit in prologo de regimine principum. **E**t omne datum optimum et omne donum perfectum desursus est descendens a parte luminis ut dicit alia scriptura. **E**t dicit beatus **A**ugustinus **N**emo tam eruditus. neco tam doctus qui supra naturalia illustratio non indigeat. **E**t beatus **G**regorius **N**isi iterum sit qui doceat. inuocantur lingua doctoris laborat. **I**o philosophia volens ostendere que sit vera beatitudo. inuocat diuinum auxilium que premissis nullum rite fundat exordium.

Istod est metrum nonum huius tertium quod dicitur homericum ab iuatore quod homerus ipsius adinuenit. et dicitur heroicum a materia quod gesta heroum. i. viro rum illustrium huius metro describentur et dicitur dactylicum a pede predominante. hexametrum a numero pedum quod constat ex sex pedibus. **I**n quo metro philosophia inuocat diuinum auxilium ad ostendendum que sit vera beatitudo et quomodo ad ipsam perueniat. **P**rimo quod philosophia captando beniuolentiam dei ipsius multipliciter commendat. et petitionem suam exprimit ibi. **D**a pro Circa primum sciendum quod tria requirunt ad petitionem exaudientiam. **P**rimo requirit potentiam exaudienti. **S**ecundo voluntas. **T**ertio scientia. **D**e primis duobus dicitur in quarto huius psalms. **D**uo sunt in quibus omnis humanorum actuum effectus. **P**otestas voluntas et potestas. **Q**uod si alter desit nihil est quod explicare queat. **D**e scientia patet. quod sine ea nihil rationabiliter geritur. **V**olens quod philosophia ostendit quod deus possit. velit. et sciat. exaudire suam petitionem. omnia ipsam esse potestatem ex mundi gubernatione. ex celi et terre creatione. ex temporis productione. et omnia ipsam volentem siue beniuolentiam ex sui bonitate et clementia que produxit cuncta. et omnia ipsam esse sapientem ex quodammodo effectum suum specialium productione. secunda ibi. **Q**ue non externe. **T**ertia ibi. **I**n numeris. **P**rimo dicitur quod philosophia gubernas mundum perpetua ratione. i. perpetua prudentia tua que es sator. i. creator terre et celi que iubes tempus ire. i. procedere ab euo. i. a perpetua tua duratione tu manens stabilis. i. immutabilis. **D**as. i. facis cuncta moueri. **N**on quod ista ratio littera. **Q**ue perpetua usque ad illam partem. **D**a pro. debet legi suspensiuue. et potest o huius tene ri vocat. admiratiue vel deprecative. **N**on quod gubernare est res in debitu sui finem ordinare. quod specialiter ad diuinam bonitatem. regit aut prima causa omnes res. preter huius quod miscet eum eis insuadendo super eas suam esse vite et bonitatem. s. auctorem. **L**i. d. causam. **N**on quod mundus huius Aristoteles in libro de mundo est constitutio ex celo et terra naturali. que in eis sit que mundum deo gubernat perpetua ratione. i. sua prudentia perpetua que non est infortia sic prudentia humana. s. permanens duratione infinita. **N**on sic aliquis dicit sator que semina plantat.

Metrum heroicum hexametrum

Qui perpetua mundum ratione gubernas
Terrarum celiq; sator qui tempus ab euo

Ire iubes. stabilisq; manens das cuncta moueri
Circa primum sciendum quod tria requirunt ad petitionem exaudientiam. **P**rimo requirit potentiam exaudienti. **S**ecundo voluntas. **T**ertio scientia. **D**e primis duobus dicitur in quarto huius psalms. **D**uo sunt in quibus omnis humanorum actuum effectus. **P**otestas voluntas et potestas. **Q**uod si alter desit nihil est quod explicare queat. **D**e scientia patet. quod sine ea nihil rationabiliter geritur. **V**olens quod philosophia ostendit quod deus possit. velit. et sciat. exaudire suam petitionem. omnia ipsam esse potestatem ex mundi gubernatione. ex celi et terre creatione. ex temporis productione. et omnia ipsam volentem siue beniuolentiam ex sui bonitate et clementia que produxit cuncta. et omnia ipsam esse sapientem ex quodammodo effectum suum specialium productione. secunda ibi. **Q**ue non externe. **T**ertia ibi. **I**n numeris. **P**rimo dicitur quod philosophia gubernas mundum perpetua ratione. i. perpetua prudentia tua que es sator. i. creator terre et celi que iubes tempus ire. i. procedere ab euo. i. a perpetua tua duratione tu manens stabilis. i. immutabilis. **D**as. i. facis cuncta moueri. **N**on quod ista ratio littera. **Q**ue perpetua usque ad illam partem. **D**a pro. debet legi suspensiuue. et potest o huius tene ri vocat. admiratiue vel deprecative. **N**on quod gubernare est res in debitu sui finem ordinare. quod specialiter ad diuinam bonitatem. regit aut prima causa omnes res. preter huius quod miscet eum eis insuadendo super eas suam esse vite et bonitatem. s. auctorem. **L**i. d. causam. **N**on quod mundus huius Aristoteles in libro de mundo est constitutio ex celo et terra naturali. que in eis sit que mundum deo gubernat perpetua ratione. i. sua prudentia perpetua que non est infortia sic prudentia humana. s. permanens duratione infinita. **N**on sic aliquis dicit sator que semina plantat.

Metrum nosum

arbor p̄c̄it. sic deo d̄i sator i q̄ntū celūz fr̄a creauit z p̄dūxit. p̄ celū atz fr̄a itelligūt elem̄ta q̄ s̄t i medio. Dicit at̄ terraz/ponēdo numez pluralē p̄ singulari p̄ antithesiz. Nōndū q̄ tps est duratio successiua cū sit numerus morus fm̄ p̄z̄ z posterius. ex. iij. ph. q̄ duratio p̄cedit ab euo. Ubi notandū q̄ eū ē duratio p̄manēs tō simul nullā h̄ns successione vel mutabilitatē āneraz. z ē idēz q̄ c̄nitas q̄ ē p̄p̄ia duratio dei fm̄ quā deo ē cā t̄pis. Sic ei deo p̄ suū eē cā cuiuslibz cē. z p̄ suam bonitatē est cā cuiuslibz h̄oi: ita p̄ suā durationē est cā cuiuslibz duratōis. Nō q̄ deo ē ita bilis. i. immutabil. qz nlla sp̄e morus mouet. nō generatōez corruptōe cū sit ingeneabil et incorruptibilis. nec augmētatiōe et dinutiōe cū n̄ sit q̄ntus. nō alteratiōe nec loci mutatiōe cū sit imperitibil. Et p̄bat Arl. viij. ph. ex ordine mouētū z mobiliū q̄ n̄cē ē deueniē ad aliqd̄ p̄mū oio immobile. z p̄ se z p̄ accūs. Nōndū q̄ oia a p̄mo s̄t mutabilia vl̄ fm̄ eē vel fm̄ opationē si fm̄ eē h̄ ē duplici vel fm̄ eē s̄bnale sicut entia geneabiliaz corruptibilia. vel fm̄ esse accidētale sic corpa celestia q̄ lz nō mutant genēatiōe et corruptiōe tū mutat fm̄ eē locale. Si at̄ ē mutatio h̄z opationē. sic itelligētē s̄t mutabiles qz i ip̄is ē successio itelleatiōnū. lz h̄ n̄ mutant q̄ ad eē: tū q̄ ad opationē. Alii exponit̄ Stabilis manēs das cūda moueri. vel oibz species motū vl̄ aliqbz sp̄ebz morus accipiēdo motū strictē vel large. Alii expōit̄ Stabilis manēs das cūda moueri nō q̄ oia moueant. s̄ q̄cqd̄ mouet te d̄ate mouet. Et ille genus locutionis h̄z Joh. i. Illuminat oēm hoiez uenientem i hūc mūdū. nō q̄ oēs simul illuminent. s̄ oēs q̄ illuminant / a deo illuminant.

Quem non externe pepulerunt fingere cause
Materie fluitatis opus/ vey insita summi
Forma boni liuore carens. tu cuncta superno
Ducis ab exemplo. pulcrum pulcerrimus ipse
Mūdū mēte gerens similiqz in imagine formās
Perfectas qz iubens pfectum absolue partes

Hic phia ont̄ d̄ū eē beuoluū ex bōitate elem̄tie q̄ oia p̄dūxit z d̄ic̄. Quē. s̄. d̄ū ext̄ne. i. ext̄nsece cē n̄ pepuleit. i. nō coegerit fingē. i. p̄ponē op̄. i. creaturā fluitatis materie q̄ fluit de eē ad n̄ eē. z ecōuerso de nō eē ad eē forme. vey p̄ h̄. insita. i. insitēca forma sumi h̄oi. i. sūme tue bōitat̄. s̄. p̄pūlit te fingē op̄ fluitatis matēie. p̄ tu ducis. i. p̄ducis cū/ ta exēplo supno. i. ab exemplari p̄petuo. tu ip̄e pulcerrim⁹ ab oī deformatate clōgat⁹ gerēs mēte. i. mēoria pulcr̄ mūdū. s̄. architicū z

formās. i. p̄ducēs ip̄m mūdū sensibile s̄llī imagine sic p̄fuit i mēte tua. z tu iubēs mūdū p̄fētū. i. p̄fēte p̄dūctū absolue. i. absolutū tenē. sine defcū alicui⁹ p̄fētās p̄tes. i. elem̄ta z elem̄tata q̄ sp̄c̄at ad integritatē. mūdū. Nōndū q̄ oē qd̄ necessitat a cā ext̄nseca/ necessitat ab efficiēte vel a fine qz n̄ s̄t p̄les cē ext̄nsece. Efficiēs at̄ necessitat dupl̄. vl̄ violetiā inferēdo vt p̄c̄iēs lapidē sursū. vl̄ aliqd̄ p̄ferēdo q̄ naturalit̄ moueat. sic generās d̄as formā lenitatis/ mouz ignē sursū de n̄c̄itate nature. Deo at̄ nō n̄c̄itat ab efficiēte p̄mō. s̄. n̄c̄itate violetie. cū nihil sit poteri⁹ eo. nec n̄c̄itate z mō cū nihil ab alio recipiat. nec etiā n̄c̄itat n̄c̄itate finis. qz qd̄ n̄c̄itat ab alio t̄qz a fine/ p̄p̄at ad ip̄z sic imp̄fem ad p̄fētū: eo q̄ finis ē bōm⁹ z p̄fētō illi⁹ qd̄ ē ad finē. Deo at̄ a nullo ext̄nseco p̄ficiē. Nō q̄ sola bōitas d̄ina coegit ip̄z ad p̄ducēdū op̄ fluitatis materie n̄ at̄ coegit ip̄z necel strādo sed libere mouendo. Nō q̄ inuidia facit q̄ aliqz bonū alteri n̄ p̄icat. qz inuidia ē tristitia de bono alteri⁹. Et qz talis inuidia i deo n̄ ē. ideo sūmā bōitatē p̄ creationē alijs p̄cauit. Unde d̄ic̄ Plato i Timeo Ab optio inuidia lōge relegata ē. z p̄ p̄sequēs sibi dissimilis put naturaliter cuiusqz capax b̄itudis eē poterat. efficiqz voluēt. Nō q̄ sic in agētibz p̄ natura forma rei fieri de p̄existit i agēte h̄z eē reale. sic i agētibz h̄z itelleatū forma rei p̄ducēde p̄existit h̄z eē itelleuale. Sicut artifex volēs p̄ducē domū. oz formā dom⁹ p̄mo i mēte p̄existit tāqz exēplar ad cuius imitationē faciat domū in materia. Cū igit̄ deo sit agēs p̄ itelleatū p̄ducēs mūdū ip̄e p̄habuit in mēte sua exēplar mūdū et oīm partū eius. ad cui⁹ imitationē p̄ducit mūdū extra. supple q̄ mūdū in mente diuina p̄existens dicitur archityp⁹. ab archos qd̄ est princeps et typos similitudo quasi principalis similitudo cuius imago dicitur iste mundus sensibilis.

Tu numeris elemēta ligas. vt frigora flāmis
Arida cōueniāt liq̄dis. ne purior ignis
Euolet aut mersas deducāt pondera terras

Hic phia cōmēdat deū ex p̄te sapie quo ad specialez effectū p̄dūctiōem. Et primo ex p̄dūctiōe elementoz. z ex p̄dūctiōe aie mūdū. tertio ex p̄dūctiōe n̄faz aiaz. sc̄da ibi. Tu triplicis. tertia ibi. Tu causis. Primo dicit̄ p̄ tu ligas elem̄ta nūeris. i. p̄portioibz nūeralibz vt elem̄ta frigida p̄ueniāt. i. p̄cordēt flāmis. i. calidis elem̄tis. z vt arida. i. sicca elementa p̄ueniāt liq̄dis. i. humidis elem̄tis ne ignis pu

Libri tertii Meteorum nonum et

rior in elemēta enolet, i. creat sperā suā magis ascēdēdo, et ne pondera, i. grauitates deducāt, i. magis deorsū ducāt trās mēras, i. dep̄ssas. **Nō** q̄ elemēta hnt p̄portione nūmeralem int se, sic enī duo nūeri q̄drati p̄ueniūt i vno nūero medio p̄portionali, sic duo elemēta p̄traria in duabus q̄lītātib⁹ p̄ueniūt i vno elemēto medio p̄portionali vtriqs, s̄bi q̄ra **Nūerus** q̄drat⁹ est q̄ stat ex duātū sui ipsi⁹ i seipm, dicēdo bis duo, ter tria, bis duo i q̄nariū, ⁊ ter tria i nouēariū, ⁊ accipe vniū nūez mediū p̄portionabilē, s̄. senariū q̄ hz eādē p̄portionē excedit q̄tuor i q̄ excedit a nouē, **Hē** ei nouē p̄inet sex et mediā p̄te sex, ita sex p̄inet q̄tuor ⁊ mediā p̄te q̄tuor **Sic** similit̄ ē i elemētis **Nā** ignis ⁊ aq̄ in duab⁹ q̄lītātib⁹ p̄trariant, ignis ei ē calid⁹ ⁊ siccus, aq̄ frigidā et hūida, ⁊ colligātur vno medio, s̄. aere q̄ p̄uenit cū igne in caliditate, et cū aqua i hūiditate, similit̄ est de aere ⁊ trā respēctū aque **Sed** hāc s̄ntiam trā sic exponat **Tu** ligas elemēta numeris, i. p̄portio/nib⁹ numeralib⁹ vt frigidā, i. aque que frigide sunt p̄ueniāt flāmīs, i. ignib⁹ q̄ calidi sunt, p̄ vniū elemētū mediū qd̄ ē aer, et aridā, i. terre q̄ aride sunt p̄ueniāt liq̄dis, i. p̄tib⁹ aeris que hūmide s̄t

Dic p̄bia oñt sapiāz ex aie mūdi p̄ductōe **Vbi** sciēdiū q̄ ista trā p̄mūt̄ exponit ad intē tionē **Plato**s in **Timeo**, s̄ qz ista expositio ē diffīcillīz modice vtilitatis ego eā p̄nseo ⁊ ponā facīlē expōnez q̄ ē de mētē **Aristotel** **Ad** cui⁹ euidētiā ē nōndū q̄ p̄ aīaz mūdi h̄ intelligit̄ intelligētia mouēs orbē q̄ per motū s̄tutē suā influit inferiorib⁹, ⁊ hēc in/ telligētia d̄z mediā int̄ deū et aīam hūanāz

Sicut ei i dignitate et p̄fectiōe excedit a deo, sic ipā excedit aīaz n̄raz **Notādū** q̄ intelligētia h̄mōi d̄z ēē triplicis nature p̄t tres opatiōes q̄s hz, s̄. mouere orbēz, intelligē deū, et intelligē se ipsā **Notādū** q̄ orbēs celestēs dicunt̄ p̄sona mēbra intelligētē, qz p̄ ipos rōz p̄ organa ⁊ instru mēta intelligētia influit inferiorib⁹ **Licet** ei intelligētia p̄ma intētiōe moueat p̄t se, tñ secūda mo uet p̄pter inferiora **Dis** p̄missis trā plana erit **An** dicit sic **Tu** deus aīaz supplē mūdi q̄ ē intelli gētia/mediā supplē int̄ deū ⁊ aīam hūanāz, triplicis nature, i. triplicis opatiōis mouētē cūda supplē inferiora p̄ influrū: illā tu cōnectēs resoluis, i. diffīguis eā p̄ cōsona mēbra, i. p̄ p̄ueniētēs orbēs, q̄ aīa cū sēctā, i. diuisa quātū ad opatiōēs glomeravit, i. imp̄ssit motū i duos orbēs supplē in orbē p̄mī mobilis, et in orbē planetāz, ipā rēditura, i. reflexa meat, i. p̄cedit i semetipm supplē itelligēdo qd̄ ē vna opatio, ⁊ ipā circuit mētē p̄fūdā, i. diuinā deū intelligēdo, q̄ ē alia opatio, et ipā cōuertit, i. mouet celū simili imaginē, i. itellectiōe qd̄ ē tertia opatio ei⁹ **Adhuc** nō, h̄z corpa celestia s̄nt diuersa, tñ rōne vnitatis p̄nt dici vniū corp⁹ **Sicut** intelligētē h̄z s̄nt diuersē tñ p̄nt dici vna intelligētia p̄t vnitātē ordīs i opatiōe mouēdi, q̄ dicit i singulari aniam et nō animas

Dic p̄bia p̄mēdat sapiāz dei ex animarū n̄raz creatiōe, di. **D** p̄ tu p̄uehis, i. p̄ducis aīaz hoīm et mīozes vitas, i. aīas b̄rutor̄ et plātāz paribus causis qb⁹ animā mūdi pro duxisti, s̄. tu aptās s̄blimes, i. aīas rōnāles ho minū leuib⁹ currīb⁹, i. celestib⁹ stellis, tu se/ ris eas i celū ⁊ terrā, i. i corpa frenā, q̄s aīas cōuersas reduci igne, i. charitate reducētē facis re/ uerti ad te benigna lege, i. ordiatōe tua **Nō** q̄ aie bestiaz ⁊ plātāz d̄nr mīozis vite respēctū aie hoīs eo q̄ nō hnt tot nec ita p̄fectas opatiōes vite sicut aie hoīm **Nō** q̄ p̄ leues currus fm in tētione platōicōz, intelligit̄ stellas cōpares currīb⁹ **Dixerūt** ei platōici q̄ de⁹ oēs aīas simul cre auerit et seminauerit eas i celo delegēdo eas stellis cōparib⁹ a quib⁹ postea dilabunt̄ in corpa **Sz** hēc opio non valz, s̄. q̄ oēs aie simul sint create, imo omni die de nouo creant̄, ⁊ create cor/ poribus infūdunt̄ **Dicunt̄** at̄ aie seri in celū p̄t̄ s̄tutē celestē ex q̄ vniū aie ad corp⁹ p̄trahit suāz periodū, h̄z aīa a deo p̄ducāt i corpe, tñ vniū ex p̄te dispositionū corpalīū dependet q̄tute cele sti, iō dicit eas seri i celū et terrā qz aie n̄ coaptant̄ corpb⁹ nisi mediātē s̄tute celesti **Un̄**, y. p̄by sicoz **Dō** ei generat hoīez et sol **Nō** q̄ de⁹ aīas creatas aptat leuib⁹ currīb⁹, i. stellis cōpari/ bus: qd̄ sic p̄t̄ intelligi qz aīa creata cōparitātē et similitudinē h̄z cū stella **Sicut** ei stella ē nobili or pars sui orbis et ē p̄petua: sic aīa rōnālis p̄petua ex n̄s ē nobilior pars hoīs **Vel** sic p̄t̄ intel/ ligi q̄ de⁹ aīas creatas aptat leuib⁹ currīb⁹, i. rōnī et itellectū q̄ dicunt̄ curr⁹ aie qz ducāt ho minē i cognitionē rez quas aīas serit in celūz in trā, qz aīa rōnez itellectū h̄z cognitionē cele

Tu triplicis mediā nature cūcta mouentem
Cōnectens aīam, p̄ consona mēbra resoluis
Que cū sēctā duos motū glomeravit i orbēs
In semet rēditura meat mentē q̄z p̄ofundam
Circuit, et simili cōuertit imaginē celum

Notādū q̄ intelligētia h̄mōi d̄z ēē triplicis nature p̄t tres opatiōes q̄s hz, s̄. mouere orbēz, intelligē deū, et intelligē se ipsā **Notādū** q̄ orbēs celestēs dicunt̄ p̄sona mēbra intelligētē, qz p̄ ipos rōz p̄ organa ⁊ instru mēta intelligētia influit inferiorib⁹ **Licet** ei intelligētia p̄ma intētiōe moueat p̄t se, tñ secūda mo uet p̄pter inferiora **Dis** p̄missis trā plana erit **An** dicit sic **Tu** deus aīaz supplē mūdi q̄ ē intelli gētia/mediā supplē int̄ deū ⁊ aīam hūanāz, triplicis nature, i. triplicis opatiōis mouētē cūda supplē inferiora p̄ influrū: illā tu cōnectēs resoluis, i. diffīguis eā p̄ cōsona mēbra, i. p̄ p̄ueniētēs orbēs, q̄ aīa cū sēctā, i. diuisa quātū ad opatiōēs glomeravit, i. imp̄ssit motū i duos orbēs supplē in orbē p̄mī mobilis, et in orbē planetāz, ipā rēditura, i. reflexa meat, i. p̄cedit i semetipm supplē itelligēdo qd̄ ē vna opatio, ⁊ ipā circuit mētē p̄fūdā, i. diuinā deū intelligēdo, q̄ ē alia opatio, et ipā cōuertit, i. mouet celū simili imaginē, i. itellectiōe qd̄ ē tertia opatio ei⁹ **Adhuc** nō, h̄z corpa celestia s̄nt diuersa, tñ rōne vnitatis p̄nt dici vniū corp⁹ **Sicut** intelligētē h̄z s̄nt diuersē tñ p̄nt dici vna intelligētia p̄t vnitātē ordīs i opatiōe mouēdi, q̄ dicit i singulari aniam et nō animas

Tu causis animas paribus vitasq̄ minores
Prouehis, ⁊ leuib⁹ s̄blimes currīb⁹ aptans
In celū terramq̄ seris, quas lege benigna

Ad te conuersas reduci facis igne reuertī **Nō** q̄ aie bestiaz ⁊ plātāz d̄nr mīozis vite respēctū aie hoīs eo q̄ nō hnt tot nec ita p̄fectas opatiōes vite sicut aie hoīm **Nō** q̄ p̄ leues currus fm in tētione platōicōz, intelligit̄ stellas cōpares currīb⁹ **Dixerūt** ei platōici q̄ de⁹ oēs aīas simul cre auerit et seminauerit eas i celo delegēdo eas stellis cōparib⁹ a quib⁹ postea dilabunt̄ in corpa **Sz** hēc opio non valz, s̄. q̄ oēs aie simul sint create, imo omni die de nouo creant̄, ⁊ create cor/ poribus infūdunt̄ **Dicunt̄** at̄ aie seri in celū p̄t̄ s̄tutē celestē ex q̄ vniū aie ad corp⁹ p̄trahit suāz periodū, h̄z aīa a deo p̄ducāt i corpe, tñ vniū ex p̄te dispositionū corpalīū dependet q̄tute cele sti, iō dicit eas seri i celū et terrā qz aie n̄ coaptant̄ corpb⁹ nisi mediātē s̄tute celesti **Un̄**, y. p̄by sicoz **Dō** ei generat hoīez et sol **Nō** q̄ de⁹ aīas creatas aptat leuib⁹ currīb⁹, i. stellis cōpari/ bus: qd̄ sic p̄t̄ intelligi qz aīa creata cōparitātē et similitudinē h̄z cū stella **Sicut** ei stella ē nobili or pars sui orbis et ē p̄petua: sic aīa rōnālis p̄petua ex n̄s ē nobilior pars hoīs **Vel** sic p̄t̄ intel/ ligi q̄ de⁹ aīas creatas aptat leuib⁹ currīb⁹, i. rōnī et itellectū q̄ dicunt̄ curr⁹ aie qz ducāt ho minē i cognitionē rez quas aīas serit in celūz in trā, qz aīa rōnez itellectū h̄z cognitionē cele

q̄stuz trēstrīā.

Prosa decima

Nō q̄ p ignē reducē: intelligit ardorē charitatis q̄ hoīem auersū a deo vicijis: facit ip̄m redē
stutib⁹ nisi enī hō deū amet: ip̄m nō q̄rit: nisi q̄rat nō inueniet: nisi inueniat: ad ip̄m nō reuertet

Da pater augustam menti conscendē sedē

Da fontem lustrare boni. da luce reperta

In te conspicuos animi defigere visus

Dilijce terrene nebulas et pondera molis

Atq; tuo splendore mica, tu nanq; serenū

Tu requies tranquilla p̄is. te cernē finis

Pncipiū. vector. dux. semita. f̄min⁹ idem.

Dore. tu nāq; es serenū q̄. s. oia illustrant. tu es trāq̄lla req̄es p̄is. s. mētib⁹. te cernē. i. vidē ē finis
supple oim. tu idem ex̄ns es pncipiū qz origo oim rez. tu es vector qz vehis nos p grām q̄ pueni
re nō possum⁹ p naturā. tu es dux ducens ab errore ignorātie ad veritatē sapie. tu es semita cuz
sis viat̄ ritas. z p te ad te ip̄m puenit. tu es f̄minus vlē quē nihil q̄rit cū sis sumū z pfectū bo
nū. **N**ō q̄ sedes sumi boni d̄ angusta. i. subtil. qz vix magno labore ad ip̄am puenit. vl̄ d̄ au
gusta. i. nobil qz nihil sibi p̄pari p̄t **I**tē deū vocat fontē sumi boni. sic ei rituli h̄nt existēz finē
a fonte et ipse a nllō. sic a deo oē bonū h̄z eē. ip̄e at a nllō **N**ō ad h̄ q̄ sedes sumi boni p̄cedat

Postq; p̄bia captauit beniuolentiā dei ip̄m
multipl̄r p̄mēdādo. h̄ exp̄mit suā petitionē. d.

Dp̄ qui facis oia p̄dita da. i. p̄cede mētī h̄u
mane p̄scendē augustā. i. nobile sedez sumi bo
ni. da lustrare. i. inuestigādo inuenire fontē bo
ni. i. deū q̄ est fons ois boni. da luce reperta. i.
cognitione p̄habita i te defigē. s. p̄ amorē. p̄p̄i
cuos visus. i. claros intuit⁹ animi. i. rōnis z in
tellect⁹. **D**p̄ tu dilijce. i. disp̄ge nebulas. i. ob/
scuritates z pondera. i. q̄uitates trene molis. i.
dilectōnis trene. atq; mica. i. resplēde tuo splē

Nō q̄ qz intellect⁹ z rō impediunt z ob
scurant p̄ affectionē z desiderii trenoz. qz corp⁹ qd̄ corrupit. aḡgnat aiaz qm̄ corpi ē subiecta iō
p̄bia petit fugari nebulas trene molis. et qz non sufficit fuga tēbray nisi assit lux illūinans. iō pe
tit illūinationē dicēs **A**tq; tuo splendore mica **I**tē dilijcio cis. i. diuersis modis iacē. disp̄gē. i. e/
parare. diuellē. destrue. **E**t d̄ a dis et iacio. z scribit̄ p̄ duplex. i. in sc̄da syllaba.

Demoustrat beatitudinez deum summū bonū esse

Prosa decima tertij li.

Quonā igit̄ que sit imp̄fecti. que etiaz p̄fecti
boni forma vidisti. nūc demōstrandum reoz:

quonā hec felicitatis p̄fectio p̄stituta sit. **I**n quo illd̄
p̄mū arbitroz inq̄rendū. an aliqd̄ hm̄oi bonū q̄le pau
loante definisti. i. rez natura possit existē. ne nos p̄e/
ter rei subiecte veritatē: cassa cogitationis imago de/
cipiat. **S**z quin existat/ sit q̄ hoc veluti q̄daz omnū
fons bonoz negari nequit. **O**mne enī qd̄ imp̄fectū eē
dict̄: id imminutione p̄fecti/ imp̄fectuz esse phibeť.

Quo sit vt si in quolibet genere imp̄fectū quid eē vi
deat̄: in eo p̄fectū quoq; aliqd̄ esse necesse sit. **E**tenī p/
fectione sublata: vnde illud qd̄ imp̄fectū phibeť extite
rit: ne fingi q̄dem p̄t. **N**eq; enī ab diminutis incōsum
matisq; natura rez cepit exordiū. s̄ ab integris abso
lutisq; p̄cedens: i. hec extrema atq; effecta dilabit̄. **D**e

Ista est decia p̄sa h̄o tertij in q̄
p̄bia ont̄ vbi vera b̄ritudo sit cōsti
tuta. z p̄mo p̄rinuādo se p̄bat b̄ritu
dinē p̄fectā esse i rez natura. z ont̄
in q̄ sit vera b̄ritudo. ibi. **Q**uo s̄o.

Prio diē. **O** boeci qm̄ vidisti in p/
cedentib⁹ q̄ sit forma imp̄fecti boni
z q̄ sit forma p̄fecti boni: nūc reoz. i.
opinor esse dem̄randū quonā. i. vbi
hec p̄fectio felicitatis. i. p̄fecta felici
tas sit p̄stituta. in q̄ supple inuestigā
do/ illud ego arbitroz p̄mū eē inq̄rē
dū an aliqd̄ hm̄oi bonū p̄fectuz q̄le
pauante. s. octā p̄sa diffinisti pos/
sit existē in rez natura ne cassa. i. va
na imago. i. sp̄s cogitatiois nos de
cipiat p̄ter veritatē b̄iecte rei. i. exi
stetis rei. s̄ neq; negari qm̄ existet i
rez natura p̄fectū bonū z p̄fecta feli
citas. et h̄o bonū sit veluti fons om
nū bonoz. z tūc p̄bat ip̄m eē tali
rōne. **I**n q̄cūq; genē est rep̄ire imp̄
fectū/ in eodē est rep̄ire p̄fectū. s̄ in
genē rez est rep̄ire imp̄fectū bonū z
imp̄fectā felicitatē. vt p̄z ex p̄cedēti
bus. s̄ in rez natura erit dare p̄fem

Libri tertij de consolatione philosophie

bonūz pfectā felicitatē. **V**āc rōnez
ptractat in sra z dicit. **O**me qd dicitur esse
impectū/illud phibet impectū di-
minutiōe. i. ex defectu pfecti. qd fit vt
si in quibet genē videat esse qd. i. aliqd impectū in eo genē: nec sit aliqd esse pfectū. eteni sublata
.i. circūscripta pfectiōe. nec fingi pot vt de extiterit. i. esse habeat qd phibet impectū. neq; ei na-
tura cepit exordiu a diminutis z incōsumatis. i. ab impectis. s. natura pcedens ab integris ab-
solutis. i. pfectis dilabit in hec extrema. i. inferiora atq; effera. i. infructuosa. **E**t hoc qd accipit ma-
ior rōnis. **I**n quibz reperit aliqd impectū: in eodē reperit pfectū. **I**nc subūigit minorē. d. **S**
sic paulo an monstrauim? est qdā fragilis bonūz impecta felicitas. **E**t ponit p̄clonem. d. qd dūbi-
tari nō pot esse aliquā solidā z pfectā felicitatē. **Q**d pcedens boeciū dicit firmissime z verissime cō-
clūsum est **N**ō q in tpalib⁹ et sensibilib⁹ nō pot esse sumūz pfectū bonū. **E**t qz multi sūt q non pu-
tāt esse alia bona pter sensibilia. iō ne aliqs putet nullū esse pfectū bonū in rez natura: pbia pmo
antēq; ondat vbi sit sitū pfectū bonū pbat ipm esse **N**ō q res sbiecta est de q habeat pmo z cog-
nitio. s. dū cogitam⁹ de re q nō est: tūc est cogitatio cassa pter vitatē sbiecte rei decipies nos. ne
sūt talis cognitio videat esse sumūz bonū: iō pmo pbat ipm esse in rez natura **N**ō q impectū nō
pot esse pncipiū rez qz pfectū prius est impecto. pncipio at nō est aliqd prius. ex q sequit q vbi
est impectū: ibi est repire pfectū **N**ō q est deuenire ad aliqd pfectū a q natura incipiens pgre-
dit ad posteriora impecta. cuiusmodi sunt hec inferiora que dicuntur extrema z effera qz sūt vltia
causatorū. non cā alijs inferioribus.

Dic pbia ont in q pfectū bonū si-
ue felicitas sit sita. 2° pcludit qdā
collariū. 3° mouet dubitationem.
scdā ibi **S**up hec. tēia ibi **A**t qd hoc
qz. **P**riō dicit vel ont pfectā felicitatē
esse in deo pstiturā. 2° ont p que modū sit in deo ibi **S**ed qso. **P**rimo ponit vnā ppositionem
notā. 2° ex ea pbat intentū. ibi. **I**ta sō. **P**riō dicit **I**a pbatū est q est dare pfectū bonū/ q sō. i. in
quo habitet illud pfectū bonū: ita p̄sidera. **E**t tūc subūigit ppositionē **D**is pceptio humanoz aio-
rū pbat. i. pcedit deū esse bonū. pncipē oim rez. **E**t qz deus sit qdā bonū pbat p hoc qz deo ni-
hil melius excogitari pot. et qd dubitat illd esse bonū q meli⁹ nihil est. q. d. nlls **N**ō q deū eē p̄-
cipē oim rez oēs pcedūt. s. qz pythagorici duo posuerūt esse pncipia rez. vnū bonū. aliud malū
ne q aliqs occasione hui⁹ negaret deū esse bonū: iō hoc pbat ex eo q nihil pot melius excogitari
deo **V**n dicit Aug. in li. de vāl. christi. **O**ēs latine lingue scientes cū aures eoz son⁹ tetigerūt q
pferē de⁹: mouent ad cogitandū excellētissimā quandā imortale naturā. ita at cogitat de⁹ vt ali-
quid quo nihil sit melius.

Dic pbat intentū q btrudo siue
pfectū bonū sit sitū in deo tali rōne
Pfectū bonū est sa btrudo. s. in
deo ē pfectū bonū. q in deo ē sa btri-
tudo. vn dicit in sra. **R**ō ista dem̄rat
deū eē bonū vt puincat. i. infallibilē
pcludat i eo eē pfectū bonū. nā nisi
de⁹ sit tale. i. pfectū bonū/ erit aliqd
prestanti⁹ eo: possidens pfectū bo-
nū. qz oia pfecta claruerūt. i. manife-
sta sūt esse pōra min⁹ integris. i. im-
pfectis. qre ne rō pcedat in infinitū
pfitendū est sumūz deū eē p̄lissimū
sumūz pfecti bonū. z sic pz minor rō-
nis. i. q in deo ē pfectū bonū. **T**ūc
pbat maiorē. d. **S**ed pcessim⁹. i. pbauim⁹. s. p̄sa pfectū bonū esse verā btrudinē. igit restat con-
cludē q nec est verā btrudinē sra esse in sumo deo. **C**ui boeciū p̄sentiens dicit. **A**ccipio. i. pcedo
inquā. nec est qd vllō mō queat p̄dici. **N**ō q si deus nō eēt pfectū bonū s. impectū: pcederet
in infinitū/ sic arguēdo. **D**e⁹ vel ē pfectū bonū vel impectū. si pfectū habet ppositū. si impectū:

si vti paulo ante monstrauius est quedā bonū fragi-
lis impecta felicitas. esse aliquā solidā pfectāq; nō pot
dubitari. **B.** Firmissime inquā verissimeq; p̄clūsum est
si vti paulo ante monstrauius est quedā bonū fragi-
lis impecta felicitas. esse aliquā solidā pfectāq; nō pot
dubitari. **B.** Firmissime inquā verissimeq; p̄clūsum est
si vti paulo ante monstrauius est quedā bonū fragi-
lis impecta felicitas. esse aliquā solidā pfectāq; nō pot
dubitari. **B.** Firmissime inquā verissimeq; p̄clūsum est

Quo sō inquit habitet: ita p̄sidera. **D**eū rez om-
nū principē/ bonū esse: p̄munis humanoz pceptio p-
bat animoz **N**az cū nihil deo melius excogitari que-
at: id quo melius nihil est/ bonū esse quis dubitet?
Sed qso. **P**rimo ponit vnā ppositionem
notā. 2° ex ea pbat intentū. ibi. **I**ta sō. **P**riō dicit **I**a pbatū est q est dare pfectū bonū/ q sō. i. in
quo habitet illud pfectū bonū: ita p̄sidera. **E**t tūc subūigit ppositionē **D**is pceptio humanoz aio-
rū pbat. i. pcedit deū esse bonū. pncipē oim rez. **E**t qz deus sit qdā bonū pbat p hoc qz deo ni-
hil melius excogitari pot. et qd dubitat illd esse bonū q meli⁹ nihil est. q. d. nlls **N**ō q deū eē p̄-
cipē oim rez oēs pcedūt. s. qz pythagorici duo posuerūt esse pncipia rez. vnū bonū. aliud malū
ne q aliqs occasione hui⁹ negaret deū esse bonū: iō hoc pbat ex eo q nihil pot melius excogitari
deo **V**n dicit Aug. in li. de vāl. christi. **O**ēs latine lingue scientes cū aures eoz son⁹ tetigerūt q
pferē de⁹: mouent ad cogitandū excellētissimā quandā imortale naturā. ita at cogitat de⁹ vt ali-
quid quo nihil sit melius.

Ita sō bonū esse deū rō demonstrat. vt pfectū qz in
eo bonū esse puincat. **N**az ni tale sit: rez oim pnceps
esse non poterit. **E**rit enī eo prestantius aliqd/ pfectū
possidens bonū. qd hoc prius atq; antiqui⁹ esse videri
atur. **D**ia nanq; pfecta minus integris priora eē cla-
ruerūt. **Q**uare ne in infinitū rō prodeat/ pfitenduz est
sumūz deū: sumūz pfectiq; bonū esse plenissimū. **S**z p̄-
ctū bonū: verā esse beatitudinē p̄stituius. **V**erā igitur
beatitudinē in sumo deo sitam esse necesse est. **B.**

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and faintly written.]

Prosa decima

erit aliqd prius eo. cū pfectū sit prius imperfecto. Illud ergo prius: vel est pfectum bonum vel im-
perfectum. si pfectū illud erit deus. et habetur propositū. si imperfectum erit aliquid eo. cum pfectū
sit prius imperfecto. Itē querit de illo priori: vel est pfectū bonū v' imperfectū. et sic pcedit
in infinitum. vel dabit deum eē perfectum bonum. et hoc innuit i lra cū dicit Quare ne in infini-
tū rō pcedat.

P. Sed queso inqt te. vide q̄ id sancte atq; inuolab/
bilitate pbes q̄ boni sūmū sūmū deū diximus esse ple-
nissimū. **B.** Quonā inquā mō? **P.** Ne hūc rez omni-
um p̄em/ illud sūmū bonū quo plen^o esse phibet. vel
extrinsecus accepisse/ vel ita naturalit̄ habē p̄sumas.
quasi habentis dei habite q̄ beatitudis diuersam co-
gites esse substātiā? **Nā** si extrinsecus acceptū putes:
prestantius id qd dederit ab eo qd acceperit existima-
re possis. **Sed** hūc esse rez oīm p̄cellentissimū dignif-
sime p̄stentur. **Qd** si natura qdem inest: s; est rōne di-
uersū. cū de rez p̄ncipe loquamur deo. fingat qui p̄t.
quis hec diuersa coniūxerit.

improbat mēbra p̄mo q̄ de^o nō accepit sūmū bonū ab extrinsecō. **d.** **Nā** si putes bonū qd in deo ē
extrinsecus acceptū/ tūc tu possis. i. potes estimare esse p̄stanti^o. i. meli^o illd bonū qd dederit. eo qd
acceperit. i. deo qd ē falsū. qz p̄stentur hūc p̄cellentissimū oīm rez. **Tūc** pbat q̄ pfectū bonū i deo
nō est in ipō naturalit̄ tanq; differēs a s̄na sua dices **Qd** si natura. i. p̄ natura inest deo sūmū bo-
nū s; est diuersū ab ipō rōne q̄ditariua. fingat q̄ p̄t q̄s hec diuersa p̄iūxerit. i. deū z sūmū bonū. q.
d. nō est dare aliq̄e priorē ista diuersa p̄iūgentē **Nō** q̄ rō quā phia p̄tendit ē ista. **Sūmū** bo-
nū qd est in deo vel est acceptū ab extrinsecō/ vel inest sibi naturalit̄. si ab extrinsecō/ aliqd erit pre-
stantius et nobili^o deo. qz dās sūmū bonū/ p̄stanti^o est recipiente ipm. **Si** at̄ inest deo naturalit̄:
vel tanq; idem sibi: vel tanq; diuersū ab ipō. **Si** tanq; idem sibi: habet p̄positū. si tanq; diuersū
ab ipō: erit aliqd prius qd ista diuersa p̄iūxerit. talia aut̄ fingē est difficile

Postremo qd a qualibz re diuersū est. id nō est illud
a quo intelligit̄ eē diuersuz. **Quare** qd a sūmo bono
diuersuz est. sui natura id sūmū bonū non est. **Qd** ne/
fas ē de eo cogitaē. quo nihil p̄stat esse p̄stantius

si a qlibz re/ illud nō ē illd a q̄ videt̄ esse diuersū. qre qd sui natura diuersū ē a sūmo bono: illd
nō est sūmū bonū. si igit̄ sūmū bonū ita sit in deo q̄ fm naturā sit diuersuz a deo/ sequit̄ q̄ deus
nō sit sūmū bonū. qd nefas est cogitare de deo. q̄ nihil p̄stat esse p̄stantius. **Nō** si aliqd eēt i deo
diuersū ab ipō: deus eēt p̄positus et nō essentie simplicis. qd est falsū. **Itē** qd est in deo diuersū
ab ipō/ vel est accidens vel ps ei^o. nō accidens qz de^o nō est subiectū alicui^o accidētis. si est ps
ei^o/ cū ps p̄cedat totū: aliqd erit prius deo. quod est falsum

Omnino enī nulli^o rei natura suo p̄ncipio melior po-
tēit existē. **Quare** qd oīm p̄ncipiū sit: id etiā sui s̄stan-
tia sūmū eē bonū/ verissima rōne cōcluserim. **B.** **Re-**
ctissime inquaz **P.** **Sz** sūmū bonū b̄titudine eē con-
cessum ē. **B.** **Ita** ē inquā. **P.** **Igit̄** inqt deuz eē ipaz

Dic phia oīt p̄ quē modū vera
b̄tudo sit in deo. qz non est in deo
tanq; aliqd distinctū ab ipō. sic ac-
cidens a subiectō. s; e idē cū ipō qd
pbat q̄ttuor rōnib^o. scdā. ibi. postre-
mo. t̄tia ibi **Dio** enī. q̄rta ibi **Respi-**
ce inqt **Prio** p̄mittit intētū suū cū
quadā diuisione cui^o mēbra impro-
bat. **d.** **Boeci** q̄so te vide q̄ id san-
ctē. i. firmit̄ z inuolabit̄ pbes q̄ di-
rim^o sūmū deū esse plenissimū sūmū
boni. **Et** dicit boeci^o **Quonā** mō sup-
ple hoc pbat. **Tūc** ponit phia diui-
sionē. **d.** **Presumis**. i. putas ne hūc
p̄ez oīz rez accepisse extrinsec^o illd
sūmū bonū q̄ phibet eē plen^o. v' p̄-
sumis ita naturalit̄ h̄re a se illd bo-
nū q̄ cogites diuersā eē s̄nam dei
habētis et b̄titudis habite. **Et** tunc

Dic phia ponit scdā rōnem q̄
sūmū bonū in deo nō d̄t ab ipō. z
est rō talis. **Illud** qd est diuersū ab
alio nō est illud a q̄ est diuersū. si q̄
sūmū bonū esset diuersū a deo/ de^o
nō esset sūmū qd nefas est dicē. vñ
dic̄ i lra. **Postremo** illd qd ē diuer-

Dic phia pōit t̄tia rōnez q̄ talē
Illud qd ē p̄ncipiū oīm formalit̄: ē
sūmū bonū qz sūmū bonū nō p̄t eē
p̄ncipiū. s; de^o est p̄ncipiū oīm. s;
formalit̄ est sūmū bonū. sūmū at̄ bo-
nū est b̄tudo. s; de^o formalit̄ est sū-
ma b̄tudo. **Un̄** dicit in lra **Dio**. i.
h i

Libri tertii de consolatione philosophie

generalit' nulli rei natura poterit
eē melior suo principio, quē qd oim ē
principiū sic deus; illd etiā conclusim
verissima rōne sumū esse bonū sub/
stantia. i. p sui substantiā, cui assentiēs boeci⁹ dicit plenissime inq̄ conclusū est. Subiungit p̄bia. **S**z sū
mū bonū esse beatitudinē conclusū est. Dicit boeci⁹, ita est inq̄. Concludit ḡ p̄bia. Igit' necesse ē deuz
p̄fiteri ipam beatitudinē. Dicit boeci⁹. **N**ec queo refragari. i. resistē priorib⁹ p̄positis. i. p̄missis. et ego
p̄spicio hoc illatū eē p̄sequēs illis. i. ad illa. **N**ō q̄ principiū oim rez oz esse sūmū bonū substanti/
alif. qz si aliqd aliud a principio eēt sūmū bonū substantiālit sic aliqd principiātū sequit' q̄ principia
tū sit nobilius suo principio. nā bonū substantiālit/nobili⁹ est bono accidentalif. **I**te si principiū nō ē
bonū substantiālit s̄ accidentalif. cū oē qd ē tle p̄ accidēs: reducat' ad aliqd tle p̄ se. tūc principiū reduce/
ret' ad aliqd. et p̄ p̄ns nō eēt principiū.

Die ponit q̄rtā rōnez q̄ beatitudo
in deo nō differt ab ipso. **S**i beati/
tudo differt a deo: cū vtrūqz tam
deus ḡ beatitudo sit sūmū bonū. eēt
duo sūma bona qz vnū nō esset al/
ter. et cū vnū desit alteri neutz erit
p̄fectū et sūmū bonū. qz p̄fectū ē cui
nihil deest. ḡ necesse ē beatitudinē eē
idē euz deo. **U**n dicit in lra. **P** boeci
respice an hinc qd mō dicā illd qd
p̄batū est firmi⁹ approbet. duo sum
ma bona esse nō p̄nt que sint a se di
uersa. etenī liquet. i. manifestū est q̄
bona q̄ discrepāt alterz non esse qd
alterz sit. qre cū alterz desit alteri neu
trū poterit esse p̄fectū. cū p̄fectuz sit
cui nihil deest. s̄ manifestuz eē illud
nō eē sūmū bonū qd nō est p̄fectū. igit' nullo mō p̄nt esse diuersa ea q̄ sunt sūma bona. s̄ deū et bri
tudinē collegim⁹ esse sūmū bonū qre necesse est ipam naturā que est diuitas. i. naturā dei eē sū
mā beatitudinē. quare necesse est ipaz naturā que ē diuitas. i. naturā dei eē sūmā beatitudinē. qd bo/
eci⁹ approbās dicit nihil verius est ipsa re nec rōinatione firmi⁹. nec deo digni⁹ p̄cludi p̄t. **N**ō
ex q̄rto topicoz qd p̄ supabūdantiā dī vni soli puenit. cū igit' sūmū bonū dicat' p̄ supabūdantiā:
nō erūt duo sūma bona. **I**te si essent duo sūma bona: vel essent eiusdē speciei vl' differtēt specie.
si eiusdē speciei: erūt eqli⁹ p̄fecta et vnū erit supflūū. si dīnt sp̄e/vnū erit p̄fectū altero. qz impossi
bile est duas sp̄es esse eqli⁹ p̄fectas. s̄ qd est imp̄fectius nō est sūmū bonū. ḡ nō s̄ pla sūma bō.

Hic p̄bia p̄cludit ex dictis q̄ndā
p̄clonem corollariā. d. **S**up hec p̄
dicta ego tibi dabo corollariū. i. cō
clusionē corollariā ita scz. **S**ic geo
metre aliqd solent demonstratis suis
p̄positis inferre que illata ipivocāt
porismata. i. aptiones. **E**t tūc ponit
corollariū q̄ ois beat⁹ ē de⁹. qd sic
infert. qz adeptione beatitudinis sūnt ho
mines bti. beatitudo ḡo est ipa diuini
tas vt p̄batū est: manifestū ē hoies
beatos fieri adeptione diuinitatis. s̄
sic adeptōne iustitie sūnt hoies iusti
et adeptōne sapie sapiētes. ita nē
est adeptōne diuinitatis esse beatos
sive deos. **I**git' ois btis ē de⁹. s̄ na
tura q̄dez vn⁹ deus est et nō plures

titudinē necesse est p̄fiteri. **B.** **N**ec p̄positis inq̄a p̄i
oribus refragari queo. et illis hoc illatū consequens
esse perspicio.

P. **R**espice inquit/ an hinc quoqz idem firmius ap
probet' q̄ duo sūma bona que a se diuersa sint esse nō
p̄nt. **E**tenī que discrepant bona nō esse alterū qd sit
alterz liquet. **Q**uare neutrū poterit esse p̄fectū/ cū alte
rutri alterū deest. **S**ed qd p̄fectū nō sit/ id sūmū non
esse manifestū est. **N**ullo mō igit' que sūma sunt bona
ea possunt esse diuersa. **A**tq̄ et beatitudinē et deum:
sūmū bonuz esse collegim⁹. **Q**uare ipam necesse est
sūmā esse beatitudinē: que sit sūma diuinitas. **B.** **N**i
hil inq̄a nec re ipsa verius. nec ratiocinatione firmi
us. nec deo dignius p̄cludi potest.

P. **S**up hec inq̄t igit' veluti geometre solēt demon
stratis p̄positis/ aliqd inferre q̄ porismata ipi vocāt:
ita ego quoqz tibi veluti corollariū dabo. **N**ā qm̄ be
atitudinis adeptiōe sūnt hoies beati. beatitudo ḡo ē ipsa
diuinitas: diuinitatis adeptiōe beatos fieri manifestuz ē.
Sz vti iusticie adeptiōe iusti: sapie sapiētes fiunt. ita
diuinitatē adeptos. deos fieri sili rōne necesse est. **D**is
igit' beatus: de⁹. s̄ natura q̄dē vn⁹. participatiōe ḡo
nihil p̄hibet eē ḡ plurimos. **B.** **E**t pulcrū inq̄a s̄
atz p̄ciosū sive porisma sive corollariū vocari maio

participatione at nihil prohibet plures deos esse. **N**ac personam pmedans boeci⁹ dicit. **E**t pulcrum in qua hoc. s. qd mo conclusi atq; p cios n suae porisma siue corollarium maus. i. magis velis ipm vo/ cari. **N**o q ois beat⁹ est de⁹. hoc pbat ex lra sic. **V**oces sunt bti adeptione btrudis. s. btrudo e diuitas. s. hoies sunt bti adeptione diuitatis. s. adeptione diuitatis aliqs efficit deus. s. ois beat⁹ est deus. **N**el pt sic argui. **A**deptione diuitatis aliqs efficit deus. adeptione diuitatis aliqs efficit beatus. cu diuitas sit idem cu btrudine. s. ois btrudis est deus. **N**o fm **U**guil. porus ri est subtile foramen in corpe p qd sudor emanat. **I**nde porisma atis. i. aptio vel illuminatio sensus. **D**i cum etia porismata regule quas geometre pponit ad aliqd ostendendu eo q aperiatur illuminent mente lectoris. **E**t ipse allegat boeciū in hoc libro de hoc noie porisma. **N**o fm eundē **U**guil. a corona venit coronariū qd est premiū victorie vel premiū belli vel certamis. s. corona vel ali qd aliud. vel coronariū est vnde aliqs meret honorē vel adipiscit coronā. **E**t etia allegat boeci um in hoc loco de hoc noie coronariū. s. cōter ipm noiam⁹ corollarium. et est corollarium celo se quēs ex pmissis. **N**o aliqs dicit **S**i ois btrudis est de⁹. cu plures sint bti: plures erūt dū. **R**ūdet boe cius q vn⁹ est de⁹ naturalit⁹ essentialit⁹. s. picipatiue scz picipatione stutis z immortalitatis pnt eē plures dū. **U**n ps **E**go dixi dū estis z filij excelsi oēs. **I**te innuit pbs rj. metaph. vbi sic pclu dit **N**o valet pcalitas pncipū. sit y vn⁹ pnceps. s. fm naturā z essentiā. **E**rgo dicit **S**en **U**ir spe culatiū est qd de⁹ in hūano corpe hospitat⁹. **P**ro q vlteri⁹ nōndū q de⁹ est qdruplex. **A**liqs e de⁹ nūcupatiue vt idolū. ali⁹ vsurpatiue vt demones cultū dei sibi vsurpātes vt dicit scriptura **D**ēs dū gentiū demonia **T**erti⁹ picipatiue vt hoies btrudine picipātes. **Q**uart⁹ est de⁹ natu/ ra/ hūs essentia eternitatē. imutabilitatē. z incōcābilitatē **P**rimis tbus modis pnt hū esse plures dū s nō qrtō mō **U**ltio nō deitatē siue diuitatē picipare nō est nisi immortalitatē. impassibilitatē. subtilitatē. z agilitatē adipisci. nā mortale additū nob separat nos a dū. vt dicit **P**orphyrus. s. adeptione immortalitatis erim⁹ dū

P. Atq hoc qz pulcrus nihil est qd his annectēduz esse ratio psuadet. **B.** Quid inqūa? **P.** Cū mlta inqt btrudo pntē videat/ vtz ne hec oia vnū veluti cor/ pus btrudis quadā partiū varietate piungant. an sit eoz aliqd qd btrudis substātiāz ppleat. ad hoc nō ce/ tera referant⁹. **B.** Vellē inqūa id ipsaz rez pmemora/ tione patefacēs. **P.** Nōne inqt btrudine bonū esse censuim⁹? **B.** Ac sūmū qdem inqūa. **P.** Addas inqt hoc oibus licet. **N**ā eadē sufficiētia/ sūma est. eadē sū/ ma potētia. reuerentia quoq; claritas ac voluptas be/ atitudo esse iudicat. **B.** Quid igit⁹? **P.** Beccine oia bona. sufficiētia potētia. cetera q; veluti quedā beati/ tudinis mēbra sunt. an ad bonū veluti ad hūicē cun/ cta referunt⁹? **B.** Intellego inquam qd inuestiganduz aponas: sed quid pstituas audire desidero/ ptas. **Q**uid igit⁹ estimas dicendū. beccine. i. nūquid hec oia. s. sufficiētia. potētia. zc sē veluti qdā mēbra btrudis an cūcta referunt ad bonū veluti ad hūicē. i. tanq; ad sūmā rōnem appetendi oia alia. **T**ūc boeci⁹ fatef se intelligē qōnem et pstolari ei⁹ solutionē dicēs. **I**ntelligo qd aponas in/ uestigandū. s. desidero audire qd pstituas. i. diffinitas qōnem dissoluēdo. **N**o q qstio quā pbia mouet ē ista **U**tz p dīctā qng. s. sufficiētia. reuerētia. zc. pstituat btrudine sic diuersa mēbra vnū corpus vel vtz oia sint eadē z referant ad aliqd vnū. s. ad bonū qd sit rō appetēdi oia ista. **N**o qz in btrudine est sūmū bonū. z in btrudine est sufficiētia. reuerētia. potētia. glā z iocūditas. iō

Dic pbia mouet circa p dīctā qn dā dubitationē. z soluit eā sibi. **C**u/ tus discretionē. **P**rio dicit **E**x q dicit s corollarium eē pulcr. **A**tq p certo s qd iā dicā nihil est pulcr⁹ qd rō psuadet eē annectēduz his. s. di/ ctis. z dicit boeci⁹ qd est pulcr⁹ illud **D**ic pbia. cū btrudo videat multa pntē dubitat vtz hec oia piugant. i. pstituat veluti vnū corpus btrudinis qua dā varietate ptiuz. an sit aliqd eozū qd ppleat substātiā btrudis ad qd cetera referant⁹. **T**ūc boeci⁹ petit hāc qōnem magis elu/ cidari. d. **V**ellem inqt vt patefacēs illud qd qris p mēoratione ipaz re/ rū supple exemplificando. **E**t pbia pdescendēs boecio qrit. nōne censu/ smus btrudine esse bonū? **D**ic boe/ cius certe sūmū bonū. **C**ui pbia. **L**icet. i. licitū est addas hoc. s. sūmū oī bus his. nā btrudo est sūma sufficiē/ tia. eadē est sūma potētia. z iudicat esse sūma reuerētia. claritas z volu/ ptas. **Q**uid igit⁹ estimas dicendū. beccine. i. nūquid hec oia. s. sufficiētia. potētia. zc sē veluti qdā mēbra btrudis an cūcta referunt ad bonū veluti ad hūicē. i. tanq; ad sūmā rōnem appetendi oia alia. **T**ūc boeci⁹ fatef se intelligē qōnem et pstolari ei⁹ solutionē dicēs. **I**ntelligo qd aponas in/ uestigandū. s. desidero audire qd pstituas. i. diffinitas qōnem dissoluēdo. **N**o q qstio quā pbia mouet ē ista **U**tz p dīctā qng. s. sufficiētia. reuerētia. zc. pstituat btrudine sic diuersa mēbra vnū corpus vel vtz oia sint eadē z referant ad aliqd vnū. s. ad bonū qd sit rō appetēdi oia ista. **N**o qz in btrudine est sūmū bonū. z in btrudine est sufficiētia. reuerētia. potētia. glā z iocūditas. iō

querit an ista sint in bñtudine tanq̄ diuersa aut ad vnũ relata. s. ad bonũ rōne cui⁹ appetunt. Nō ad p̄mā p̄tē q̄n̄is debet r̄nderi q̄ nō. qz mēbra vnũ corpus p̄stituentia debet esse int̄ se diuersa vt statim pbabit in l̄ra sequenti. s. illa q̄n̄q̄ s̄ vnũ vt pbatũ ē. s̄ non p̄nt eē p̄tes bñtudis p̄stituētes ip̄am sic mēbra vnũ corpus. Etiā si sic seq̄ret q̄ bñtudo seu de⁹ nō eēt oio simplex qd̄ est impossibile

Vic p̄bia soluit q̄n̄em. Et p̄mo oñt q̄ ista q̄n̄q̄ nō s̄nt p̄tes z mēbra bñtudinis. 2º oñt q̄ oia referant̄ ad bonũ ibi. Ad bonũ s̄o. **P**rimo int̄dit talē rōnem. **M**ēbra p̄stituentia aliqd̄ vnũ ad inuicē debet eē diuersa. s. ista oia q̄n̄q̄ s̄nt idem. s̄ nō s̄nt mēbra et p̄tes bñtudis. vn̄ dicit̄ i l̄ra **C**ui⁹ rei sup̄ple posite in q̄stione sic accipe discretionē. i. discretā solutio nē. **S**i hec oia forēt mēbra bñtudi

nis tunc discreparēt a se inuicē. **N**ec enī ē natura partiu⁹ vt diuersa p̄ponat̄ vnũ corpus. atq̄ p̄ certo hec oia q̄n̄q̄ mōstrata s̄nt idem esse sup̄ple in. ix. p̄la. igit̄ mīme s̄nt mēbra bñtudis. s̄ si i eis saluet̄ rō mēbra/oia erūt vnũ mēbrũ. et tūc sequit̄ bñtudine p̄poni ex vno mēbro qd̄ est impossibile. et s̄ est qd̄ dicit̄. **A**lioq̄n. i. si alit̄ dicat̄ q̄ nō s̄nt mēbra s̄ vnũ mēbrũ videt̄ bñtudo eē p̄iūta ex vno mēbro qd̄ fieri neq̄t. **E**t dicit̄ boeci⁹. id qd̄ qd̄ mō p̄clusũ est nō est dubiũ. s̄ istud qd̄ restat de bñtate alteri⁹ p̄tis q̄n̄is expecto. **N**ō q̄ bñtudo est diuinitas vt prius visũ est. et qz diuinitas est oio simplex et indiuisibilis. ex nullo p̄t esse p̄stituta. cū enī p̄stituens prius sit p̄stituto: esset aliqd̄ p̄t⁹ deitate qd̄ absurdũ ē. s̄ bñtudo nō p̄t esse p̄stituta ex pl̄ib⁹ mēbris v̄l ex vno mēbro

Vic p̄bia oñt q̄ oia referant̄ ad bonũ tanq̄ ad causam. p̄p̄ quā appetunt. 2º ex dictis deducit̄ q̄sdā p̄clones superi⁹ pbatas vt meli⁹ intelligant̄. sc̄da ibi **C**ui⁹ s̄o cā **P**ri⁹ dicit̄ **P**alā est cet̄a. s. q̄n̄q̄ s̄ dicta ad q̄ oia appetenda reducunt̄: ip̄a referri ad bonũ. **I**dcirco ei peti⁹. i. appeti⁹ sufficientia qz bonũ eē iudicat̄. idcirco potentia desiderat̄ qz id etiā credit̄ esse bonũ. idem licet p̄iectare. i. iudicare de reuerētia: claritate et iocūditate. z sic vniuersalit̄ p̄cludē q̄ bonũ ē sūma. i. p̄fectio et cā oim̄ exp̄petendoy. i. desiderandoy. quod declarat p̄ signũ dicēs. **I**llud enī qd̄ neq̄ i re neq̄ in similitudine. i. apparētia vllũ bonũ retinet in se: illud nullo mō p̄t exp̄peti. i. desiderari. et s̄. i. p̄ p̄trariũ illa q̄ nō s̄ bona natura. i. ex natura tñ si videant̄. i. appar̄ eāt eē q̄i vera bona sint/ appetunt. q̄ fit vti bonitas iure credit̄ esse sūma atq̄ cā oim̄ exp̄petendoy. **N**ō q̄ bonũ est cā oim̄ desiderandoy. qz deficiente rōne boni in aliq̄ siue sit bonũ fm̄ apparētia siue existentia: tollit̄ rō appetibilis. posita s̄o rōne boni in aliq̄ siue fm̄ rem siue fm̄ apparētia ip̄m est appetibile. p̄pter qd̄ dicit̄ **A**r. iij. de aia **N**o uet̄ enī appetibile hoc qd̄dem bonũ. hoc aut̄ apparens bonũ

Vic ex dictis p̄bia deducit̄ q̄sdā p̄clones pri⁹ pbatas vt meli⁹ intelligant̄ et s̄ due. **P**riā est q̄ bonũ z bñtudo s̄nt idem. **S**c̄da q̄ de⁹ et bonũ idem s̄nt. **D**educēs s̄ p̄imā p̄clonē dicit̄ **I**llud maxie videt̄ optari cuius cā quid. i. aliqd̄ exp̄petit̄. i. desiderat̄. vt si cā salutis. i. sanitatis quis/ p̄iam. i. aliq̄s. velit equitare nō tam

P. **C**ui⁹ discretionē rei sic accipe **S**i hec oia bñtudi nis mēbra forent: a se quoq̄ inuicē discreparēt. **N**ec est enī partiu⁹ natura/ vt vnũ corpus diuersa p̄ponat̄ **B**. **A**tq̄ hec oia idem esse monstrata sunt. **P**. **D**ime igit̄ membra sunt. **A**lioq̄n ex vno membro beatitudo videbit̄ esse coniuncta: qd̄ fieri nequit. **B**. **I**d quidez inquam dubiũ nō est/ sed id qd̄ restat expecto

P. **A**d bonũ s̄o cetera referri palā est. **I**dcirco enīz sufficiētia peti⁹/ qm̄ bonũ eē iudicat̄. **I**dcirco potētia qm̄ id quoq̄ esse credit̄ bonũ. **I**dem de reuerētia claritudine. iocūditate p̄iectare licet. **D**im igit̄ exp̄petēdo rū sūma atq̄ cā: bonũ est. **Q**d̄ enī neq̄ re neq̄ similitudine vllũ in se retinet bonũ: id exp̄peti nullo mō p̄t. **C**ōtraq̄ etiā q̄ natura bona nō sunt: tñ si esse videant̄: q̄i vere bona sint appetunt. **Q**uo fit vti sūma cardo atq̄ causa exp̄petendoy oim̄ bonitas esse iure credit̄.

Illud enīz qd̄ neq̄ i re neq̄ in similitudine. i. apparētia vllũ bonũ retinet in se: illud nullo mō p̄t exp̄peti. i. desiderari. et s̄. i. p̄ p̄trariũ illa q̄ nō s̄ bona natura. i. ex natura tñ si videant̄. i. appar̄ eāt eē q̄i vera bona sint/ appetunt. q̄ fit vti bonitas iure credit̄ esse sūma atq̄ cā oim̄ exp̄petendoy. **N**ō q̄ bonũ est cā oim̄ desiderandoy. qz deficiente rōne boni in aliq̄ siue sit bonũ fm̄ apparētia siue existentia: tollit̄ rō appetibilis. posita s̄o rōne boni in aliq̄ siue fm̄ rem siue fm̄ apparētia ip̄m est appetibile. p̄pter qd̄ dicit̄ **A**r. iij. de aia **N**o uet̄ enī appetibile hoc qd̄dem bonũ. hoc aut̄ apparens bonũ

Cuius s̄o cā qd̄ appetit̄/ id maxie videt̄ optari **V**eluti si salutis causa quispiā velit equitare. nō tā equitandi motũ desiderat̄ q̄ salutis effectũ. **C**uz igit̄ oia boni gr̄a petant̄: nō illa poti⁹ q̄ bonũ ip̄m desiderat̄ ab oibus **S**ed p̄pter qd̄ cetera optant̄: bñtudine eē p̄cessā

et Metrum decimum

mus. Quare sic quoque sola querit beatitudo Ex quo
 liqdo apparet ipsius boni et beatitudinis unam atque eandem
 esse substantiam. **N**ihil video cur dissentire quodammodo possit
 ipsum bonum, sed nos processimus beatitudinem esse propter quam cetera optantur. quare sola beatitudo tanquam finis omnium
 aliorum desideratur, ex quo liqdo, id est manifeste apparet esse eandem substantiam ipsius boni et beatitudinis. **B**oecius
 etiam assentiens isti deductioni dicit, nihil video cur quodammodo dissentire. **N**on quorumcumque appetituras
 se esse eadem: nec est illa esse eadem, cum igitur bonum et beatitudo habeant unam et eandem per se appetituras:
 erunt eadem. **N**am per se appetitur est beatitudini quod omnia propter eam desiderantur. similiter illa appetituras est boni quod omnia
 appetuntur quod bona, sed bonum et beatitudo sunt idem. **N**on quod illud magis appetitur cuius causa aliquid appetitur, quod
 illud propter quod aliquid appetitur propter est in eandem motum desiderium quod illud quod appetitur propter aliud, quod causa pro
 maria propter influit quod scilicet ariam, et ideo illud propter quod aliquid appetitur: plus influit desiderio: quod illud quod ap
 petitur propter aliud, sic finis propter influit quod ordinata in finem. **E**t hoc declarat per exemplum in littera de sanitate
 que propter appetitur quod actus equitandi factus propter sanitatem.

.i. non tantum desiderat actum equitandi quod
 .i. quantum desiderat effectum salutis, id est la
 nitatis. **C**um igitur omnia petantur gratia boni
 illa non potest desiderantur ab omnibus quod
 illa non potest desiderantur ab omnibus quod
 illa non potest desiderantur ab omnibus quod

P. Sed deum veramque beatitudinem unum atque idem esse motum
 struam. **B**. Ita inquam. **P**. Securo igitur concludere
 licet, dei quoque in ipso bono nec usquam alio sitam esse
 substantiam.

Hic philosophia ex ratione prius probata
 deducit secundum, id est deum et bonum esse idem
 secundum substantiam, et dicit. **S**ed deum et bonum
 deum et veram beatitudinem esse idem unum,
 dicit boecius. Ita est inquam, ex quo concluditur
 dicit boecius. Ita est inquam, ex quo concluditur

dit philosophia dicens. Igitur secure licet concludere substantiam dei sitam esse in ipso bono nec
 usquam alio, id est alibi. **N**on quod ex philosophia ratione inferat scilicet accipiendo philosophia ratione
 pro maiore, arguendo sic. **B**onum et beatitudo sunt idem secundum substantiam, sed deus est vera beatitudo, sed deus et bo
 num sunt idem secundum substantiam.

Istud est metrum decimum huiusmodi quod dicitur fallentium
 ab innere, et est undecasyllabum, scilicet scilicet ex spondeo
 et dactylo, ex duobus vel tribus trocheis, quod ultio
 loco potest poni spondeus, vel trocheus. **I**n quo metro
 philosophia postquam ostendit quod sit summa beatitudo: hortatur ad istam
 beatitudinem pervenire dicens. **O**mnes capti quod fallax libido
 .i. delectatio habitas, id est possidens frenas mentes li
 gat improbis catenis, id est viciosis cupiditatibus, veni
 te pariter huc, id est ad summum bonum quod est situm in deo. **T**unc
 ostendit utilitatem veniendi ad illud bonum, d. **D**ec, scilicet beatitu
 do quod est deus erit vobis requies laborum, cum ipse sit
 primum in hac vita laborantium, hic est portus, id est securi
 tas manens placida quiete hic est asylum, id est domus re
 fugii unum, id est solium quod tunc ad deum est tutum refugium, patens
 .i. aptum miseris. **T**unc comparat istud bonum ad bo
 na temporalia ostendens bona temporalia esse danosa, quod sui cu
 piditate obtenebrant animam dicens. **Q**uicquid donat
 ragus flumini iste aureis suis arenis, quicquid donat
 hermum fluvium rutilante, id est splendete sua ripa aut **I**n
 dus flumini, a quo dicitur India prope calido orbi, quod vi
 cinum torride zone **I**ndia inquam commiscet lapillos vi
 rides, id est smaragdos candidis, id est margaritis, totum illud
 non illustrat aciem magis quam cecos, id est magis condunt, id est ut
 nolunt cecos oculos in suas tenebras, id est ignorantias ve
 ri boni, scilicet bonum temporale quod est quod cumque placet et ex
 citat mentes ad cupiditatem, illud tellus aluit infimis
 cavernis, id est profundis, quod in profundo terre gignunt me
 tallas gemas. **T**unc ostendit utilitatem boni quod est deum in quo
 est vera beatitudo, d. **S**plendor, id est beatitudo splendens
 quod splendore regit celum ille vitat obscuras ruinas
 aie, quod splendor et obscuritas se non participant in eo
 deum, quod quisque poterit notare, id est notare habere hanc lucem ipse
 h. iij.

Metrum fallentium

Hec omnes pariter venite capti
 Quos fallax ligat improbis ca/
 Terras habitas libido mentes **T**enis
 Dec erit vobis requies laborum
 Hic portus placida manens quiete
 Hoc patens unum miseris asylum
 Non quicquid tagus aureis arenis
 Donat, aut hermus rutilante ripa
 Aut indus calido propinquus orbi
 Candidis miscens virides lapillos
 Illustrant aciem magis quam cecos
 In suas condunt animos tenebras
 Hoc quicquid placet excitatque mentes
 Infimis tellus aluit cavernis
 Splendor quo regitur vigetque celum
 Vitat obscuras anime ruinas
 Hanc quisquis poterit notare lucem
 Candidos phebi radios negabit.

Libri tertij de consolatione philosophiæ

negabit. i. nō curabit cādidos radios p̄bebi. i. solis Nō p̄t l̄ram q̄ alylū fm Uguil. d̄i dom̄ re fugy quā Romul⁹ fecit. ab a qd̄ ē sine z filon qd̄ est tact⁹ q̄si sine tactu. qz nō erat fas aliq̄e ibi tangē vel offendē Nō fm Iud. li. etym. Tagus est flui⁹ quē Carthago hispanie sic nuncupa nit. qui et padolus d̄i. ex q̄ p̄cedit flui⁹ arenis auriferis copiosus. z ob h̄ cetēis flui⁹s hispanie est platus Nō fm Uguil. q̄ hermus est flui⁹ sic q̄ campos smirneos secat fludib⁹. z ē plen⁹ aureis arenis Indus at̄ h̄z Iud̄ est flui⁹ orientis q̄ rubro mari excipit. a q̄ India nūcupat abū dans marga ritis z smara gdis.

Hic vult monstrare quid sit bonū. q̄ unū atqz idem est bonū. et q̄ unum semper desiderat subsistere.

Ista est. xi. pla h⁹ trj in q̄ phia inducit boeciū i cognitionē q̄rundā q̄ prius falsus fuit se igrare. i. q̄s sit finis oim rez. z q̄bus gubernaculis mūd⁹ regat. P̄rio ducit ip̄m i cog nitionē p̄m̄. z scd̄i in sequenti pla. P̄rio phia inuestigat diffōnem bo ni. z ex hoc oñt q̄s sit finis oim re rū. ibi. Et illa nitūū. P̄mo p̄mit/ tunt quedā. z phia aggredit̄ p̄o/ sitū. ibi. Nōne inq̄t. P̄rio boeciū assentiens p̄dictis dic̄ Assentior inquā. s. i. s. d̄ictis. cūcā enīz p̄stant nexa firmissimis rōnibus qz dem̄stratiuis. Et phia inq̄t Quanti. i. p̄cū estimabis si agnoue ris qd̄ sit ip̄m bonū? R̄ndet boeciū. infiniti. i. p̄cū inquā estimabo. si qd̄e mihi parit̄ p̄tingat ag noscē deū qui bonū ē. Dic̄ phia Atq̄ p̄ certe h̄ patefaciā verissima rōne. maneāt. i. p̄cedant mō .i. t̄m̄mō q̄ p̄clusa sunt pauloante. Et dic̄ boeci⁹. manebūt sine oi p̄ditione in sui p̄tate Nō q̄ ad p̄bandā aliquā p̄clonem oz p̄ncipia manē in sui p̄tate et ea p̄cedi. si enī negarent non posset ex eis deduci p̄clo. Volēs ḡ phia ex his q̄ p̄clusa s̄t tanq̄z ex p̄ncipijs p̄cludē qd̄ sit bonū; dic̄ h̄ velle facere manentibus his q̄ p̄bata sunt. Et dic̄ boeci⁹ q̄ manebunt in sui p̄tate

Dic̄ phia aggredit̄ intētū on den d̄ qd̄ sit bonū. z intēdit p̄bare istā p̄clonem. bonū est illud qd̄ oia appe tūt. quā p̄bat t̄li rōne. Unūz bonū sunt idem. s. oia appetūt esse vnū. ḡ oia appetūt bonū. Circa istā rōnem sic p̄cedit. p̄mo p̄bat maiore. z mi noze. z resum̄pta maiore inferē con clusionē. scd̄a ibi. Nōsti ne igit̄. t̄ria ibi. Est ne igit̄. Probat ḡ maiorem q̄ vnū et bonū s̄t idem p̄ modū qd̄ nis. z p̄mo q̄rit dicēs. Nōne s̄ mō/ strauim⁹ in i. p̄. pla ea q̄ appetunt a plibus. i. sufficientia. reuerētia. potē tia. idcirco nō esse vera bonaz p̄fe/ cta qm̄ discreparēt a se inuicē sup/ ple eo mō quo appetunt a plibus. z cū alterz abessz alteri nō posse affer re plenūz absolutū bonū qd̄ nullo in digeat? Tūc at̄ mōstrauim⁹ vnū ve rū bonū fieri/ cū colligunt̄ i vnā for mā b̄titudis atqz efficientiā. i. i. vnā eāz efficiētē. s. deū. vt q̄ sit sufficientia eadē sit potētia z reuerētia. claritas z iocūditas. nisi h̄o oia sint vnūz et idē/ mōstratū ē ea nihil h̄e q̄ nume rent. i. p̄putent̄ int̄ expectēda. i. desir

Assentior inquā. Cūcā enī firmissimis nexa rōnibus p̄stant. P. Tum illa quāti inq̄t esti mabis: si bonū ip̄m qd̄ sit agnoueris? B. Infinito in/ quā siquidē mihi p̄iter deuz q̄z q̄ bonū ē p̄tinget ag/ noscē P. Atqui hoc verissima inq̄t rōne patefaciāz? Maneāt mō q̄ pauloan̄ p̄clusa s̄t. B. Manebūt.

Assentior inquā. s. i. s. d̄ictis. cūcā enīz p̄stant nexa firmissimis rōnibus qz dem̄stratiuis. Et phia inq̄t Quanti. i. p̄cū estimabis si agnoue ris qd̄ sit ip̄m bonū? R̄ndet boeciū. infiniti. i. p̄cū inquā estimabo. si qd̄e mihi parit̄ p̄tingat ag noscē deū qui bonū ē. Dic̄ phia Atq̄ p̄ certe h̄ patefaciā verissima rōne. maneāt. i. p̄cedant mō .i. t̄m̄mō q̄ p̄clusa sunt pauloante. Et dic̄ boeci⁹. manebūt sine oi p̄ditione in sui p̄tate Nō q̄ ad p̄bandā aliquā p̄clonem oz p̄ncipia manē in sui p̄tate et ea p̄cedi. si enī negarent non posset ex eis deduci p̄clo. Volēs ḡ phia ex his q̄ p̄clusa s̄t tanq̄z ex p̄ncipijs p̄cludē qd̄ sit bonū; dic̄ h̄ velle facere manentibus his q̄ p̄bata sunt. Et dic̄ boeci⁹ q̄ manebunt in sui p̄tate

P. Nōne inq̄t mōstrauim⁹ ea que appetunt a plib⁹ idcirco vera p̄fecta qz bona nō eē. qm̄ a se inuicē discre parēt. cūqz alteri abesset alterz. plenūz absolutūz bo nū afferre nō posse. Tum at̄ vex bonū fieri. cū i vnā veluti formā atqz efficiētīā colligunt̄. vt q̄ sufficientia est: eadē sit potētia. reuerētia claritas. atqz iocūditas. Nisi h̄o vnū atqz idem oia sint/ nihil habē quo inter expectēda n̄suerent. B. Demōstratū inquā nec dubita ri vllō mō pōt P. Que igit̄ cū discrepant: mīme bō s̄t. cū h̄o vnū eē ceperint: bō fiūt. Nōne hec vt bo na sint. vnitatis fieri adeptiōe p̄tingit? B. Ita iquaz videt̄. P. S̄z omne qd̄ bonū est: boni p̄ticipatiōe bo nū esse p̄cedis. an mīme? B. Ita ē. P. Oportet igit̄ idēz esse vnū atqz bonūz. simili rōne p̄cedas. Eadem nanqz s̄stantia est eoz quorum naturalit̄ non est vi uersus effectus B. Negare inquā nequeo.

3

Prolo...

Prosa undecima

derada. Et dicit boecius. Demonstratum est inquam. nec ullo modo dubitari potest. **U**lterius querit philosophia. **I**lla quae cum discrepant mimes sunt bona. et cum ceperint esse unum/fuerint bona. nonne haec contingit fieri bona adeptione unitatis? **D**icit boecius. **I**ta videtur inquam. **E**t subdit philosophia. scilicet oportet quod est bonum participatione boni: eo quod cedis esse bonum an mimes? **E**t dicit boecius. **I**ta est. **T**unc philosophia ex processis concludit maiorem. d. **I**gitur si licet modo oportet ut cedas unum et bonum esse idem. et confirmat illam conclusionem per locum ab effectu. d. **N**amque eadem est substantia eorum quae non est naturaliter diuersus effectus. quia idem in quantum idem/naturum est facere idem. **B**oecius. **R**espondens dicit. **N**egare inquam nequeo. **N**on ex se sic probatur quod unum et bonum sunt idem. **Q**uia non sunt bona nisi quia sunt unum: illa non sunt bona nisi adeptione unitatis. scilicet omnia sunt bona adeptione unitatis. scilicet unum et bonum idem sunt. **V**el aliter arguitur sic. **O**mnia sunt bona adeptione bonitatis. omnia sunt bona unitatis. scilicet unum et bonum idem sunt. **A**liam rationem inuit in se dices. **I**lla sunt unum quae non est diuersus effectus. quia idem in quantum idem/naturum facit nisi idem. ex. ij. de generatione. scilicet unum et bonum non est diuersus effectus. quia effectus utriusque est bonum. scilicet sunt idem. **E**t haec conclusio patet ex. iij. metaphysice ubi Aristoteles vult quod bonum et unum conuertantur.

P. Nosti ne igitur inquit. omne quod est. tadium manet atque subsistere quod diu sit unum. scilicet interire atque dissolui poterit atque unum esse destiterit? **R**. **Q**uoniam modo? **P**. **E**t in animalibus inquit. cum in unum coeunt ac permanet anima corpusque: id animal vocatur. **C**um vero haec unitas utriusque separatione dissoluitur: interire nec iam esse animal liquet. **I**tem quoque corpus cum in una forma membrorum coniunctione permanet: humana visum species. **A**t si distribute segregateque partes corporis distraxerit unitatem. desinit esse quod fuerat. **E**oque modo percurrenti cetera. perculdubio patebit subsistere unum quodque dum unum est. **C**um vero unum esse desinit: interire. **B**. **C**onsideranti inquam mihi plura mimes aliud videtur

festum esse animal interire et iam non esse animal. **P**onit aliud exemplum. **I**psum etiam corpus humanum cum permanet in una forma coniunctione membrorum tunc visum. id est videtur humana species. scilicet si partes corporis distribute et segregate. id est separe ab inuicem distraxerint unitatem corpus desinit esse quod fuerat. **E**odem modo percurrenti cetera perculdubio patebit unum quodque subsistere. id est permanere dum est unum. cum vero desinit esse unum interire videtur. **E**t dicit boecius. **M**imes inquam videtur mihi aliud consideranti plura. **N**on quod alius dicit. non videtur esse et esse unum sint eadem. quia mali sunt et tamen non sunt unum. **P**robatio. **U**num et bonum sunt idem ut iam probatum est. scilicet mali non sunt boni. scilicet non sunt unum. **I**ta ratio soluitur ex quarto habet negatio maiorem. quia philosophia quarto habet probat malos non solum non esse potentes sed simpliciter non esse. unum mali bene sunt mali. sed quod simpliciter dicantur esse non est verum. sicut homo mortuus simpliciter non est homo. et de hoc videbitur in quarto.

P. Est ne igitur inquit. quod in quantum naturaliter agat: relicta subsistendi appetentia: venire ad interitum corruptionemque desideret? **R**. **S**i animalia inquam considerentur quae habent aliquam volendi nolendi que naturam: nihil inuenio quod nullis extra cogentibus abijciant manendi intentionem: et ad interitum sponte festinent. **O**mne namque animal tuum saltem laborat. mortem vero perniciemque deuorat. **S**ed quid de herbis arboribusque. quod de inanimatis omnino presentia rebus: **C**onprosus dubito?

Dicit philosophia probat minores. scilicet quod omnia appetunt esse unum per tale rationem. **U**num quodque tadium manet atque subsistit quantum diu est unum. scilicet omnia naturaliter appetunt manere et subsistere. scilicet omnia appetunt esse unum. **I**lli rationis primo declarat maiorem. et minorē ibi. **E**st ne igitur. 3. resumpta maiore concludit intentum ibi. **Q**uod autem inquit. **P**rimo declaratur maiorem quod unum quodque tadium manet quantum diu est unum. dicit. **N**osti o boecius omne quod est tadium manere atque subsistere quantum diu sit unum. et cum desinit esse unum: pariter contingit dissolui atque interire. **Q**uerit boecius. **Q**uoniam modo? **P**hilosophia declarat in exemplo dices. **I**n animalibus scilicet per se cum anima et corpus in unum coeunt atque permanet unum: illud unum vocatur animal. cum vero haec unitas dissoluitur separatione utriusque anime et corporis: liquet. id est manet

Dicit philosophia probat seu declarat minorem. scilicet quod omnia appetant esse et permanere. **E**t primo ostendit. 2. probat quod talis appetitus est naturalis. scilicet ibi. **N**egat nunc nos. **P**rimo ostendit intentum in animalibus. 2. in vegetabilibus. 3. in rebus inanimatis. scilicet ibi. **A**tque non est. tria ibi. **E**t etiam. **P**rimo dicit philosophia. **E**st ne aliquid quod in quantum naturaliter agat/desideret per venire ad interitum. id est mortem et ad corruptionem et relicta appetentia subsistendi? **R**espondet boecius. **S**i considerentur animalia quae habent naturam. id est appetitum volendi b iij

Libri tertij de consolatione philosophie

di .i. psequēdi, et nolēdi .i. fugiēdi aliqd. nihil inuenio qd abijciat intētionē manēdi supple i re
rū natura z festinet spōte .i. volutarie ad interitū null' causis ex cogētib'. qz oē aīal laborat tueri
salutē z deuitat mortē et pnicē. s. ego prius dubito qd de hīs z arborib'. z qd de reb' inaiatis
oīo p̄sentia. s. an talia appetāt esse z pmanē. **Nō** boeci' nō dubitat qn aīalia appetāt esse z pma
nē. cui' rōnem inuit. **Illud** qd laborat tueri salutē z vitare mortē h' appetit esse z pmanē. s. oē aīal
est hmōi. s. zc. **Sz** vtz ita sit in vegetabilib' et i reb' inaiatis. de h' dubitat. et p̄t esse rō dubitati
onis. qz in talib' nō s̄t opationes ita manifeste subseruētēs appetitui naturali pmanēdi sic i aīa
lib' q̄ mouent ad p̄cipiendū nutrimentū et ad alia q̄ p̄tinēt ad p̄seruationē vite

Vic p̄bia pbat q̄ vegetabilia sic
herbe arbores appetāt eē z pmanē.
z h' pbat q̄ttuor modis sic patebit
P̄rio ex locoꝝ q̄litate qz i talib' lo
cis nascunt' vbi diuī' p̄nt p̄suari i
eē. vñ dīc. **Atq̄** p̄ certe o boeci' nō ē
q̄ possis ambigē. i. dubitāz de h' vtz
inaiata z vegetabilia appetāt eē p̄
mū. i. p̄mo signo. **Cū** tu intuearis her
bas atqz arbores inasci locis sibi cō
uenientib' vbi q̄ntū earū natura. i.
vigor nature queat nō p̄nt cito ex
arescēz interire. nā alie cāpis oriūt
sic oliue. alie mōtib' sic cypressi. alias ferūt paludes sic alnos z salices. alie adherēt saxis sic hbe
q̄ dnr capilli veneris. et barba iouis. aliaz h̄baz s̄t fecūde. i. abūdātes steriles arene vt illi' hbe
q̄ dī murica. q̄s s̄t q̄sq̄uā conat' ēnsferre i alia loca arescūt. s. natura dat vnicuiqz qd sibi puenit. et
elaborat ne intereāt q̄ndiu manē p̄nt **Nō** loc' est p̄ncipiū generatōis qz saluat z p̄seruat locatū
z ipso mediāte s̄tus celestis influit ipsi locato. cū igit' vegetabilia sic hbe z plāte requirāt desmi
nata loca in q̄bus saluant' et in alijs arescant. patet q̄ ipsa appetant esse et pmanere.

Vic p̄bia pbat idē alio signo qd
sumit' ex mō situatōis p̄tū s̄m pue
niētā ad arctationē alimētū q̄ p̄suaf
esse eoz. **Et** dīc **Quid** iudicas ex h'
q̄ oēs hbe z arbores ēhūt alimēta
radicib' velut ore demerso in fras.
et diffūdūt sibi alimētū p̄ medullas
p̄ robur. z p̄ corticē qd nō est nisi p̄
pter appetitū pmanēdi. **Tūc** ponit
aliud lignū quod sumit' de dispōne
p̄tū ad phibēdū nocumētū exnse
cū. d. **Quid** iudicas ex h' q̄ mollissi
mū qd qz sic ē medulla sp̄ recondit'.
i. locat' in interiore sede. i. i medio
plāte. ex hō ruct' qdā ligni firmita
te. vltim' at. i. exterior cortex arboris q̄ patēs mali. i. potens sustinē mala' opponit' defensor ad
uersū intēperie celi. i. aeris. **Tūc** ponit aliud signū qd sumit' ex p̄pagatōne seīs q̄ ordinat' ad p̄ser
uationē nature i alio sibi in sp̄. cū nō possit manē idē nūero **Et** dīc **Itā** hō q̄nta est diligētia natu
re vt cūcta p̄pagent' seie multiplicato supple p̄sidera q̄ oia seia q̄s nesciat esse tanq̄ q̄sdā machi
nas. i. infra manēdi nō mō. i. nō tm̄ ad tps: vtz etiā manēdi in p̄petuū generatim. i. successiua ge
neratione. q. d. null' ē cui hec nō pateāt **Nō** q̄ radices plātaz ori siles s̄t cū habeāt eādē opa
tionē. s. ēhē alimētū. **Vñ** at plāte radices infixas tre qz ex fra hūorem ēhūt z alimētū qd p̄mo
diffundit' i medullā. deinde i robur. deinde i corticē. **Est** at medulla mollissimū qd ē i medio plā
te vel arboris nō potēs pati intēperie caloris z frigoris. iō natura ipam locauit i medio quā cir
cūdat robur qd ē lignū arboris. robur at circūdat corticē exteriori tanq̄ defensor et ab intēperie
aeris **Nō** q̄ qz vegetabilia nō p̄nt idē nūero manē. iō natura p̄ducit i eis seia p̄ q̄z p̄pagatio
nē maneant idem in sp̄. s. in suo sili

Vic p̄bia pbat q̄ etiā inaiata ap
petāt eē duob' signis: P̄rio ex incli
natōe naturali eoz ad locum. z dīc

P. Atq̄ nō est q̄ de h' possis ambigē cū herbas atqz
arbores intuearis p̄mū sibi puenientib' inasci locis.
vbi q̄ntū natura eaz queat/ cito exarescē atz interire
nō possint. **Nā** alie qdē cāpis: alie montibus oriunt'.
alias ferūt paludes. alie saxis herent. aliaz fecūde sūt
steriles arene. **Quas** si in alia quispiā loca trāsserre co
nēt: arescāt. **Sed** dat cuiqz natura qd puenit. et ne dū
manē p̄nt/ intereāt: elaborat

Quid q̄ oēs veluti in fras ore demerso ēhūt alimē
ta radicib': ac p̄ medullas. robur. corticēqz diffūdūt.
Quid q̄ mollissimū qd qz sicuti medulla ē. intēiore sp̄
sede recondit'. ex hō qdā ligni firmitate. vltim' at cor
tex aduersus celi intemperie q̄ mali patiens defensor
opponit'. **Jam** hō q̄nta est nature diligētia vt cūcta
semie multiplicato p̄pagent'. q̄ oia nō mō ad tps manē
di: vtz generatim qz quasi in p̄petuū pmanēdi veluti
quasdam machinas esse quis nesciat.

Ea etiā q̄ inaiata eē credunt'. nōne qd suuz ē/ qz sili
rōne desiderāt? **Cur** enī flāmas qdē sur sū leuitas. ve

Prosa undecima

hit. frax **N**o deorsuz pond^o depmit. nisi q^d hec singu/
lis loca motionesq^z puenit. **P**orro at q^d cuiq^z co
sentaneuz e: id vnūq^z pseruat. sicuti ea q^z st inimica
corrūpūt. **I**az **N**o q^d dura st vt lapides: adherēt tena
cissime p^orib^o suis. z ne facile dissoluant: resistūt. **Q**ue
No liquētia. vt aer atq^z aqua facile q^d dē diuidētib^o ce
dūt. sed cito i ea rursus a quib^o sunt abscisa relabunt
Ignis vero omnē refugit sectionem.

p aliud signū sūptū ex p^oseruatione natural^o p^orietatis. cuiusmodi ē p^otrinitas quā qlibet res natu/
ral^o nitit p^oseruare. vñ dic^o. **I**ā supple ista **N**o q^d dura st vt lapides adherēt tenacissime. i. firmissime
suis p^orib^o z resistūt p^o suā duriciē ne facile dissoluant. **Q**ue **N**o st liquētia. i. mollia sic aer et aq^z fa
cile cedūt diuidētib^o s cito relabunt i sui integritatē. s ignis refugit oēm sectionē. i. nō pnt secari
p^otes ignis qn sp in aliq^z pueniāt. vel qz p^o vehementiā actionis corrūpūt ipm q^d debet secare

Neq^z nūc nos de volūtarijs aie pgnosctis motib^o:

s^z de naturali intentiōe ēctam^o sicuti ē q^d acceptas e/
scas sine cogitatiōe ēnsigim^o. q^d in somno spūm duci
m^o nescientes **N**ā ne i aīalib^o quidē manēdi amor/ ex
aie volūtati^o. vey ex nature pncipijs venit **N**ā se/
pe mortē cogētib^o causis quā natura reformidat: vo
luntas āplectit **C**ōtraq^z illd^o q^d solo mortaliū rez du
rat diurnitas/ gignēdi op^o (q^d natura sp appetit)
inēdū coerct volūtas **A**deo hec sui charitas/ nō ex
aīali motione. s^z ex naturali intentiōe pcedit. **D**edit
enī puidētia creatis a se reb^o hāc vl^o maxiaz manēdi
cām. vt quoad pnt. naturalit^o manē desiderēt. **Q**uare
nihil ē. q^d vllō mō queas dubitare. cūcta q^z st appetē
naturalit^o pstantiā pmanendi. deuitare pnciē. **B. C**ō
fiteor inquā nūc me indubitato cernere/ que dudum

diurnitas. i. pmanētia rez mortaliū q^d natura appetit: inēdū coerct vo
luntas sic p^o in p^otrinitib^o. adeo hec charitas. i. appetit^o sui supple manēdi nō
pcedit ex aīali motione s^z ex naturali intētiōe quā de^o indidit nature. dedit enī puidētia dina
reb^o creatis a se hāc maximā cāz manēdi. vt desiderēt pmanē naturalit^o qndiu pnt. qre nihil ē q^d
vllō mō queas dubitare cūcta q^z st naturalit^o appetē pstantiā pmanēdi z deuitare pnciē. q^d boeci^o
pcedēs dic^o **C**ōfiteor inquā nūc me cernē indubitato. i. sine dubitatōe q^d dudū icerta videbant. s.
q^d vegetabiliaz in aīata naturalit^o appetūt pmanētia eēdi. **N**ō q^d duplex est appetit^o. natural^o z
aīalis. **N**atural^o est q^d psequit formā naturalē. et qz p^oma pfectio illi^o q^d hz formā naturalē ē eē. iō
appetit^o cuiuslibet rei naturalis est ad suū esse habēdū si careat. vel ad pseruādū si habeat. **A**pe
titus aīalis est q^d psequit formā apprehensam. et si forma ē apphensa p sensus sic est appetit^o sen
sitius q^d sp tendit in puenientia nature. si aut est forma apphensa p intellectū tūc sp inclinatio
pueniens est appetitus rōnalis q^d est volūtas. et qz illud q^d fm se est discoueniens nature: sibi ē
mors/ illud hō apphendit qnq^z tanq^z pueniens p^o aliud annexū. s. p^o p^omū etne vite. iō volun
h .v.

Ea etiā q^d credunt eē inaiata. vt la/
pis. aer. ignis. nōne desiderāt. i. appe
tūt q^z. i. oīa inaiata q^d suū est. i. iue
nature psonū ē sibi rōne p^o pserua
tionē sui eē. q^d. sic. **C**ur enī leuitas
vehit. i. mouet flāmas sursum. z pōd^o
. i. gūitas depmit frax deorsū n p^o
aliā cām nisi q^d hec loca z motiones
pueniūt singul^o supple. p sua saluatōe
eoz esse. **E**t sicut **P**orro illud q^d ē
psentaneū. i. pueniēs cuiq^z illd^o sup
ple pseruat in esse vnūq^z sic ea q^z
st iūmica. i. s^zia corrūpūt. z pbat ide

Hic p^obia pōit q^d desiderū eēdi
nō ē appetit^o volūtari^o s^z natural^o. et
dic^o **N**eq^z nos ēctauim^o nūc de mo/
tib^o volūtarijs aie cogscētis s^z de na
turali intētiōe. sic naturalē ē q^d ēns
igim^o. i. digerim^o acceptas escas li/
ne cogitatione. z q^d in somno nesciē
tes ducim^o spūm. i. respiram^o. nā a/
mo: i. appetit^o manēdi. i. s^zistēdi in
aīalib^o nō puenit ex volūtati^o sup
ple sic tu estias. qz superi^o posuisti
solū in aīalib^o eē appetitū manēdi. s
venit ex pncipijs nature. qz natura
repit tā i aīatis q^z i inaiatis. **Q**uāt
appetit^o manēdi non sit ex volūtate
pbat duplx. p^o qz volūtas sepe am
plectit mortē q^d tollit eē indiuidui.
vñ dic^o. volūtas sepe amplectit mor
tē quā natura reformidat. i. abhorret
cogentib^o causis. s. ex insicis. sic p^oz
de martyrib^o. z pbat ide ex h^o q^d vo
lūtas qnq^z cohibet opationē p^ouati
nā eē sp^o cifici. dicēs **C**ōtraq^z. i. p cō
trariū illd^o op^o gignēdi q^d solo durat

Libri tertij Metrum undecimum

tas sepe amplectit mortē quā natura reformidat. **Et** q̄ p̄z q̄ appetit^o essendi nō ē p̄mo ⁊ p̄ncipā
lit ex appetitu intellectiūo. s̄ ex appetitu naturali. nā appetit^o intellectuū nō inuenit in oibus in q̄
bus inuenit appetitus naturalis

Hic p̄bia resumpta maiore p̄clu
dit intētū. **D.** Q̄d at appetit subsistē
et p̄manē/ illud desiderat esse vnū.
s̄ enī supple vno sublato/nō p̄mane
bit cuiq̄ rei suū esse. **Dic** boeci^o. ve
rū ē. **Cōcludit** ḡ p̄bia. **Dia** igit vnū
esse desiderat **Et** boeci^o p̄sentēs di
cit. **Consensi.** **Et** tūc maiore p̄ncipa
lis syllogismi resumit vt concludat
diffōnem boni. **D.** **Sed** nos mōstra
uim^o vnū esse id ip̄m qd bonuz est.
Dic boeci^o **Ita** q̄dez. **Tūc** p̄bia p̄
cludit intētū formādo diffōnez bo
ni. **D.** **Igit** cūcta bonū petūt. qd bo
nū licet. i. licitū est vt ita describas
Bonū est qd desiderat ab oib^o **Et**
Dic boeci^o. **Nihil** veri^o excogitari p̄t. qz ad nihilū cūcta referunt. et destituta vno vertice. i. p̄nci
pio cūcta fluitabūt sine rectorē. aut si qd est ad qd vniuersa festināt. illud erit sūmuz oim bonoz.

Nō q̄ oīne qd est. vel appetit p̄fici/ vel in sua p̄fectione saluari. cū igit p̄fici^o in p̄fectione sal
uari sit bonū. oia appetit bonū. **Nō** cū dī oia appetit bonū. ibi nō accipit bonū p̄cise p̄ bono
morali. nec p̄cise p̄ bono naturali/ s̄ p̄ bono coiter accepto. qd bonū coiter acceptū est esse essen
tiale vel accidentale p̄ueniens rei vt p̄ficiat vel in sua p̄fectione saluet

Hic p̄bia ex dictis reducit boeci
um i cognitionē cuiusdā qd s̄ se ig
norare p̄fessus ē. i. q̄s sit finis oīz re
rū. **Et** p̄mo p̄medat dictū boeci^o. **D.**
Q̄d alūne nimuz letor qz tu firisti. i.
attigisti notā. i. cognitionē mēte me
die v̄tatis. i. p̄fecte v̄tatis q̄ ē i me/
dio. s̄ b̄ patuit tibi qd dicebas te ig
norare pauloante. i. in p̄^o li. se^o p̄sa.
Et q̄rit boe. qd in quā supple ē illd
Dic p̄bia. q̄s sit finis oīz rez. **Et** b̄dit **Is** ē enī finis oim rez qd desiderat ab oibus. qd qz bonū
ē collegim^o vt p̄z ex diffōne boni oportet vt fateamur bonū esse finē oim rez. **Nō** q̄ p̄ notā
medie v̄tatis intelligit notitiā diuinā. sic p̄dū ē mediū circuli a q̄ oēs linee ducunt. sic de^o ē me
diū v̄tatis a q̄ oīs v̄tas p̄cedit. **Nō** q̄ oia appetit sui finē cū finis sit p̄fectio rei. et res desti
tuta suo sine frustrat. cū igit de rōne finis sit ē bonū. qz auferētes finem auferūt naturā boni. et
ij. metaph. iō finis oim rez ē bonū

Istud est undecimuz metz h^o tū qd dī
hyponactū ab inuētoze. iābicū a pede p̄do
mināte. **In** q̄ metro p̄bia oīnt quō possum^o
cognoscē bonū et verū et puenire in cogni
tionē rez ex q̄ boeci^o p̄ri^o falsus ē se mō sciē
qd prius ignorabat. **Primo** ḡ oīnt modū q̄
possum^o deuenire in cognitionē v̄tatis. **z**
assignat cām ei^o ibi. **Nō** oīne. **Dic** p̄^o **Quis**
quis vestigat. i. inuestigare vult verū p̄fun
da mēte. i. subtili et cupit falli nullis deuijs
. i. falsis op̄ionib^o q̄ faciūt a vero deuiare. il
le reuoluat in se. i. exercitet in se lucē. i. spe/
culatiōez itimi visus. i. rōnis ⁊ itelle^o iteri
oīs ⁊ ipse cogat id est. reducat longos motus id est operationes anime p̄cedentes ab aia. infle/

P. Q̄d autē inq̄t s̄bistē ac p̄manē petīt. ad vnū eē de/
siderat. hoc enī s̄blato nec esse quidē cuiq̄ p̄manebit.

B. **Uex** est inquam. **P.** **Dia** igit inq̄t vnum deside
rāt. **B.** **Consensi.** **P.** **Sz** vnū id ip̄m mōstrauim^o eē

qd bonū **B.** **Ita** quidē. **P.** **Cuncta** igit bonū petūt.

Quod quidē ita describas licet. ip̄m bonū eē qd desti
deret ab omnib^o. **B.** **Nihil** in quā veri^o excogitari p̄t.

Nā vel ad nihilū cūcta referunt. ⁊ vno veluti v̄tice
destituta. sine rectorē fluitabūt. aut si quid est ad quod
vniuersa festinēt. id erit oim sūmuz bonorum.

P. **Et** illa. **Nimū** inq̄t o alūne letor. ipsam eī medie
veritatis notā mēte firisti. **Sz** in hoc patuit tibi qd
ignorare te pauloante dicebas. **B.** **Quid** in quā. **P.**
Quis esz inq̄t rez oim finis. **Is** est eī p̄fecto qd de
siderat ab omnib^o. **Quod** qz bonū esse collegim^o. opo
tet rerum omnū finē bonū esse fateamur.

Quis esz inq̄t rez oim finis. **Is** est eī p̄fecto qd de
siderat ab omnib^o. **Quod** qz bonū esse collegim^o. opo
tet rerum omnū finē bonū esse fateamur.

Quis esz inq̄t rez oim finis. **Is** est eī p̄fecto qd de
siderat ab omnib^o. **Quod** qz bonū esse collegim^o. opo
tet rerum omnū finē bonū esse fateamur.

Metz iambicuz hyponactium

Quisq̄s p̄funda mente vestigat verū

Cupitq̄ nullis ille deuijs falli

In se reuoluat intimi lucem visus

Longos qz in orbem cogat inflectens motus

Animumqz doceat quicquid extra molitur

Suis retrusum possidere thesauris

Dudum quod atra texit erroris nubes

Lucebit ipso perspicacius phebo

Id est operationes anime p̄cedentes ab aia. infle/

atens eos motus in orbē. i. in circuli redeūdo ad aiā. 7 q̄cqd̄ animū doceat molit̄. i. laborat spe
culādo eē. i. circa res exteriores. ille doceat animū retrusum. i. ad se p̄uersum possidē suis thesau
ris. i. potentijs q̄ s̄t memoria et intellectus. et tūc illud qd̄ atra nubes. i. obscuritas ignorātie du
dū rexit. i. occultauit. illud lucebit. i. apparebit p̄spicaci. i. euidentius ipso p̄hebo. q. d. qd̄ longo tpe
fuit obscurū: lucidū apparebit intellectu. **Nō** q̄ q̄ vult cognoscē verū dirigat rōnem et intelle
ctū ad ipam rē eē et ad rez p̄prietates. et si aliqd̄ cognoscit ex his nō statū iudicet. s̄ i se reuertat
deliberādo an ita sit vel nō sit. qz sepe videt bonū esse qd̄ nō est. et nō eē qd̄ est. sine enī delibe
ratione nō est iudicādū qd̄ nō est longa deliberatione p̄batū. iō dīc̄ p̄hia reuoluat in se lucē inti
mī visus. **Nō** q̄ orbis e linea circūduāta rediēs ad idēz. inflectē q̄ longos mor̄ in orbē est cum
stus aiē ab anima vsqz ad ipam rē diuertit; deliberādo an ita sit vel nō sit fm̄ q̄ p̄gnouit.

Non omne nanqz mente depulit lumen

Obluio sam corpus inuehens molens

Heret profecto semen introsum veri

Quod excitatur ventilante doctrina

Nam cur rogati sponte recta censetis

Hi mersus alto viueret fomes corde?

Quis Platonis musa/personat verum

Et interrogati censetis. i. iudicatis vel rīdetis recta sponte. i. volūtarie nisi fomes. i. radix vitatis

mersus. i. latens viuet alto corde. i. p̄funda mēte. Et s̄dit q̄ si musa. i. sapia Platonis p̄sonat ve

rū illud qd̄ q̄sqz dicit recordat̄ inemor. i. oblit̄. Nō q̄ platonī imponit̄ q̄ volūēt aiās oīa sci

uisse anteqz p̄iugerent̄ corpibus. s̄ adūte corpibus oīa edidisse obliuioni. s̄ p̄ studiūz 7 exercitiū

sapiam recūpasse. q̄ voluit q̄ scire nō ē aliud nisi quoddā antiqz remisci ad quā interionē videt̄

h loq̄ p̄hia. S̄ nō est dicendū q̄ scire fiat p̄ remiscētiā/ s̄ scia de nouo adq̄rit̄ p̄ inuentionē vl

trātinā. vez est q̄ intellect̄ n̄ naturalit̄ h̄z in se cognitionē p̄ncipioz p̄ q̄ stute intellect̄ agē

toris exteri? sonās nec lra visa docet. s̄ hec duo mouent̄ 7 excitant. verus ar̄ doctoz est q̄ mēte

interi? illūinat: vitatē ostēdit. Nō q̄ sic sanitas q̄sqz causat̄ a p̄ncipio int̄seco. i. a corz. q̄sqz

a p̄ncipio interiori et exteriori puta a medico 7 corde. s̄ nunqz causat̄ a p̄ncipio exteriori sine in

teriori. sic scia q̄sqz adq̄rit̄ a p̄ncipio interiori. puta ab intellectu agēte sic p̄z i h̄ntib̄ sciam p̄ in

uentionē. q̄sqz adq̄rit̄ a p̄ncipio interiori et exteriori simul sicut a doctoz 7 intellectu agēte. nū

qz aut̄ adq̄rit̄ a p̄ncipio exteriori sine interiori.

Mundum deus guber nat. et quibus gubernaculis:

hoc p̄memorat

Qum ego. Platonī inqz vehementē assentior.
nam me hoz iam scdo p̄memoras. **P**rimū q̄
memoriā corporea p̄tagione: dehinc cū meroris mole
p̄sius amisi. **P.** Tum illa. **S**i pora inqz respicias. ne
illud quidē longi⁹ aberit qn̄ recoreleris. qd̄ te duduz
nescire p̄fess⁹ es. **B.** Quid in quaz? **P.** Quib⁹ ait illa
gubernaculis mūdus regat̄. **B.** Memi in quā me insci/
ciam meā fuisse p̄fessum. **S**z quid afferas. licz iam p/
spiciam/ planius tamē ex te audire desidero.

Ista est. xij. p̄sa 7 vltia hui⁹ trū i
qua p̄hia reducit boeciū in cognitō
nem alteri⁹ cui⁹ ignorātiā p̄us p̄fel
sus ē. i. q̄bus gubnaculis mūd⁹ re/
gat̄. **P**rio facit h. 2. boeciū mouet
quā q̄onē p̄hie. scda ibi **L**udis ne
me. **P**rimo oñt p̄hia q̄ de⁹ oīa gu/
bernat sua bonitate. 2. oñt modū q̄
oīa gubnat ibi. **S**ed qd̄ dicā. 3. ex
his p̄cludit malū nihil eē ibi. **S**ed
vis ne. **P**rio boeci⁹ assentit̄ dīctis
Platonis in metro. 7 oñt p̄hia ipz
posse reduci in cognitionē cuiusdā
cui⁹ ignorātiā p̄fessus est. 2. p̄hia re
ducit ipm̄ i cognitionē illi⁹. scda ibi

Libri tertijde consolatione philosophie

Mundū hūc. **P**riō diē **T**um p tūc ego boeci⁹ inquā vehementē assentior. i. assentio platonī. nam me o pbia hoz. s. q. de⁹ sit finis oim rez. s. sumū bonū scdo p memoras. i. recordari facis. primū q. amisi memoriā. i. qd. erat in memoria corpea ptagione. i. corpeis gūedine dehinc. i. r. p meozor bo nū cū amisi memoriā pressus mole. i. pondere amoris. **T**ūc pbia oit q. nō tm hoz recordabitur p p dīta s. cuiusdā alteri⁹ qd. ignorare se dicebat dicens. **S**i illa prius pcessa respicias nō aber rit longius. s. a memoria tua qn. facile recordaberis qd. dudū p fessus es te ignorare in p. li. **E**t querit boeci⁹. qd. inquā. **D**ic pbia. qbus gubnaculis regat mūdus. **E**t diē boeci⁹. **M**emī inquā me fuisse p fessum insciciā. i. ignoratiā meā. et licz iā pspiciā. i. agnosca tū desidero planius audie ex te qd. afferas. i. qd. de h. dicas. **N**ō q. boeci⁹ diē se r. p memoratū p dītoz q. de⁹ sit finis re tū. et qd. sit sumū bonuz. **P**riō postq. mole corpeis oppressus est. amisit memoriā eoz. et postea p fludū recordat⁹ ē r. qz. merore z fscicia affect⁹ in ignoratiā eoz lapsus ē. s. postea p instrudione pbie ad memoriāz. rediit

Dic pbia vult oīdē intentū. **E**t pmo amonet boeciū de qdā pri⁹ cō cesso. **E**t boeci⁹ illd. fatet. z rōne cō firmat. r. pbia oit qb. gubnaculis regat mūd⁹ ibi. **T**ūc illa inqt. **P**ri mo diē **O** boeci tu pauloante in p/ mo libro putabas mīme dubitādū hūc mūdū regi a deo. **D**ic Boecius **M**ime arbitror dubitādū nec vn qz. dubitabo. et ego breuīt exponā q bus rōnibus accedā ad h. pbanduz. **E**t innuit boeci⁹ rōnes suas d. **D**ic mūdus mīme puenisset in vnā for mā ex tā diuersis z p rarijs ptibus nisi essz vn⁹ q. tā diuersa p iungēt. s. qui est de⁹. et ipa diuersitas natura rū h. mundi discors inuicē dissocia ret atqz diuellēt p iūta nisi eēt q. cō tinēt. i. pseruaret qd. nexuit. i. p iūte qd. s. est deus. ordo hō natuē tā cer/ tus nō pcedēt nec explicaret tā dispositos mor⁹. i. ordinatos motus locis. ptibus. efficientia. spa cijs. q. litatib⁹. nisi eēt vn⁹ q. idem manēs imobilē disponēt has varietatū mutationes. q. qd. at h. est q. p dīta. i. creata manet z agitant⁹. i. mouent. illud vstato cūctis vōbulo nomino deū. **N**ō q. boeci⁹ inuit tres rōnes q. mūd⁹ regat a deo. **P**rima sumit ex diuersaz rez p iūctōne que tal est. **D**iuersa et p raria nō vniunt inuicē p se. cū igit mūd⁹ vnit⁹ sit ex ptib⁹ p rarijs vt ex elemē tis. oportet vt aliqd. sit vniens eas z h. est deus. q. mūd⁹ regit a deo. **H**āc rōnem tāgit ibi **M**un dus hic. **S**cdā rō sumit ex p rariōz simul p iūctōz p seruatione q. tal est. **D**iuersa et cō raria ex p p ietate sue nature dissociant⁹ ab inuicē nisi ab aliq. pseruent. s. ptes mūdi sūt diuersē z p rarie. q. it. hāc rōnem tāgit ibi **C**ōiūta hō. **T**ertia rō sumit ex ordinata motū dispōne q. talis est. **N**il hil certitudinalit z regularit mouēt fm dispōnez loci. ptis. efficientie. spacij. z q. litatis nisi sit vnū r. dīcās et regulās. s. mor⁹ eoz qui sūt i mūdo. sūt regularit fm p dīta qnqz. q. nōe est ponē re dīcāntē z regulantē. qd. est deus. q. mūd⁹ regit a deo. **H**āc rōnem tāgit ibi. **N**on tam hō certus **N**ō q. regulares morus sūt in mūdo locis/ qntū ad p riationē z elongationēz solis in obliq. circulo. sūt etiā ptib⁹ qntū ad variationē diei z noctis. sūt efficientia/ qz. luna efficit augmētati onē et diminutionē humidoz fm sui crescentiā et decrecentiā. et efficit fluxū et refluxū maris. **S**ūt etiā ordinatī mor⁹ spacijs qz. luna et aliij planete maiori et minori spacio qnqz. distant a so/ le et ab inuicē. etiā sūt qualitātibus. quia in estate causat calor. in hyeme frigus

Dic pbia supposito q. mūdus re/ gat a deo pbat q. regat ab ipso per suā bōitātē. **E**t diē **O** boeci cū hec ita sentias q. mūdus regit a deo pu

P. **M**undū inqt hūc a deo regi pauloan mīme dubi tandū putabas **B**. **N**e nūc quidē arbitror inquā nec vnqz. dubitādū putabo. **Q**uibus q. in hoc rōnib⁹ ac cedā: breuīt exponā. **M**und⁹ hic ex tam diuersis p rarijsqz. ptibus in vnā formā mīme puenisset: nisi vn⁹ esset q. tam diuersa p iungēt. p iūctā hō/ naturaz ipsa diuersitas inuicē discors/ dissociaret atqz diuellēt: nisi vn⁹ esset/ qui qd. nexuit: continēt. **N**ō tam hō certus nature ordo pcederet. nec taz dispositos mor⁹: locis. ptibus. efficientia spacijs. qualitātibus. explicaret. nisi vnus eēt q. has mutationū varietates manēs ipē dis ponēt. **H**oc quicqd. ē quo p dīta manēt atqz agitant⁹: vstato cūctis vocabulo: deum nomine.

Nō q. boeci⁹ inuit tres rōnes q. mūd⁹ regat a deo. **P**rima sumit ex diuersaz rez p iūctōne que tal est. **D**iuersa et p raria nō vniunt inuicē p se. cū igit mūd⁹ vnit⁹ sit ex ptib⁹ p rarijs vt ex elemē tis. oportet vt aliqd. sit vniens eas z h. est deus. q. mūd⁹ regit a deo. **H**āc rōnem tāgit ibi **M**un dus hic. **S**cdā rō sumit ex p rariōz simul p iūctōz p seruatione q. tal est. **D**iuersa et cō raria ex p p ietate sue nature dissociant⁹ ab inuicē nisi ab aliq. pseruent. s. ptes mūdi sūt diuersē z p rarie. q. it. hāc rōnem tāgit ibi **C**ōiūta hō. **T**ertia rō sumit ex ordinata motū dispōne q. talis est. **N**il hil certitudinalit z regularit mouēt fm dispōnez loci. ptis. efficientie. spacij. z q. litatis nisi sit vnū r. dīcās et regulās. s. mor⁹ eoz qui sūt i mūdo. sūt regularit fm p dīta qnqz. q. nōe est ponē re dīcāntē z regulantē. qd. est deus. q. mūd⁹ regit a deo. **H**āc rōnem tāgit ibi. **N**on tam hō certus **N**ō q. regulares morus sūt in mūdo locis/ qntū ad p riationē z elongationēz solis in obliq. circulo. sūt etiā ptib⁹ qntū ad variationē diei z noctis. sūt efficientia/ qz. luna efficit augmētati onē et diminutionē humidoz fm sui crescentiā et decrecentiā. et efficit fluxū et refluxū maris. **S**ūt etiā ordinatī mor⁹ spacijs qz. luna et aliij planete maiori et minori spacio qnqz. distant a so/ le et ab inuicē. etiā sūt qualitātibus. quia in estate causat calor. in hyeme frigus

P. **T**uz illa. **C**ū hec inqt ita sentias: parnā mīhi re/ stare operā puto/ vt felicitatis compos patriā sospes

Prosa duodecima

reuisas Sed que pposuim⁹ intueamur. Nōne in beatitudine sufficientiā nūerauim⁹ deūq; bñtudinē ipam esse cōsensimus? **B.** Ita qdem. **P.** Et ad mundū igit inq̄t regendū nullis extrinsecis admiculis indigebit. alioq̄n siquo egeat: plenā sufficientiā nō habebit. **B.** Id inquā ita ē necessariū. **P.** Per se igit solū cūcta disponit. **B.** Negari inquā non p̄t. **P.** Atq; deus ipz bonū esse mōstratur est. **B.** Memini inquā. **P.** Per bonū igit cūcta disponit. Siqdem p se regit oīa: quē bonuz esse p̄sensimus. Et hic est veluti quidā clauus atq; gubernaculū. quo mūdāna machina stabilis atq; incorrupta seruat. **B.** Vehementē assentior inquā. et id te pauloante dicturā/ tenui licet suspicionē p̄speri. **P.** Credo inquit. Jam enīz vt arbitroz vigilantius ad cernenda vera oculos deducis stabilē z icorrupta. **Dic boeci⁹.** vehementē. i. valde assentior z illud te dicturā pauloan p̄speri. licz tenui suspitiōe. **Dic p̄bia.** Credo inq̄t q̄ hec puidisti. iā enī vt arbitroz vigilantē q̄ p̄t⁹ deducis oculos ad vera cernēda. Nō q̄ ex lra accipiunt due rōnes ad pbandū intentū. P̄rio pbat q̄ de⁹ p se regit oīa. z talit. In bñtudinē est sūma sufficientia. s̄ de⁹ est bñtudo. s̄ in deo ē sūma sufficientia. tale at nō indiget extrinsecis gubernaculis. s̄ p se de⁹ regit oīa. Scda rō pbat q̄ deus p suam bonitatē q̄ nō distinguit a deo: regit oīa. sic de⁹ p se regit oīa vt visuz est. s̄ de⁹ est ipm bonū s̄ bonū regit oīa vt patz de se. qz sua bonitate et clementia

Sed qd̄ dicā nō minus ad p̄tucendū patet. B. Quid inquā? **P.** Cū de⁹ inq̄t oīa bonitatis clauo/ gubernat iure credat: eadēq; oīa sicuti docui ad bonū naturali intentione festinent: num dubitari p̄t q̄n voluntarie regant: seq; ad disponētis nutū veluti puenientia cōtemperataq; rectori sponte cōuertant? **B.** Ita inquā necesse ē. Nec beatū regimē esse videret. si qdem de/ tractantiū iugū foret: nō obtemperatiū salus. **P.** Nihil est igit quod naturā seruans deo contraire conē. **B.** Nihil inquam

to mihi restae parua operā. i. parū laborē vt tu ppos. i. petens felicitatis sospes. i. san⁹ reuisas p̄tiaz. i. cognoscas bñtudinē. **Tūc pbat q̄ de⁹** regat mūdū sua bonitate. **D.** Intueamur q̄ pposuim⁹. nōne nūerauim⁹ s̄ in i⁹. p̄ia in bñtudinē eē sufficientiaz z p̄cessum⁹ deū esse ipam bñtudinēz **Dic boeci⁹** Ita ē inquā. **Ex s̄ p̄clu** dit p̄bia deū nullo indigē ad regēdū mūdū. **Dic s̄.** Ad mūdū regendū deus null extrinsecis admiculis indigebit. alioq̄n si ita esset q̄ alieno egeat nō hēbit plenā sufficientiā. **Et dicit boeci⁹** Illud inquā ē nōariū. iō p̄cludit p̄bia. **De⁹** cūcta disponit. i. regit p se solū. **Dic boeci⁹.** Negari neq̄t. **Tūc p̄bia.** s̄ de⁹ mōstratus est esse ipm bonū. **Memini inquā.** dic boeci⁹. s̄ p bonū de⁹ cūcta disponit. siq̄ de p se regit oīa quē p̄sensim⁹ eē bonū. z s̄ de⁹ ē veluti qdā clauus atq; gubernaculū q̄ machina mūdi seruat

Dic p̄it p quē modū de⁹ oīa gubernat. et p̄mo onit q̄ oīa gubernat suauit. qz oīa sibi obediūt. 2° q̄ gubernat oīa fortit qz nihil sibi resistē p̄t. scda ibi. **De si conē** P̄rio dic **Illud** qd̄ dicā nō min⁹ patz ad p̄tucendū. i. ad desiderandū. **Et dic boeci⁹** Quid inquā? **Et dic p̄bia** Cū deus iure credat oīa gubernare clauo bonitatis sue. z oīa festinēt naturali intentione ad bonū. sicuti docui p̄s ipsa. nō p̄t dubitari q̄n voluntarie regantur z p̄uertāt se ad nutū disponētis tanq; puenientia. i. obediētiaz p̄pata. i. coaptata suo rectori. **Dic boeci⁹** Ita inq̄s necesse ē qz nō videret bonū esse regimē dei si foret iugū de/ tractantiū. i. recusantiū. sic bos lasciuiēs recusat iugū etsi nō esset salus obtpantiū. i. obediētū. s̄ dic p̄bia **Nihil est qd̄ naturā seruās conē.** i. laborē p̄traire deo. **Dic boeci⁹** Nihil inquā **Nō** q̄ cū gubernare nihil aliud sit nisi in finē ordinare. nec aliud est tēn p bonitatē gubernare q̄s p bonitatem in finē dirigē. et cū oīa naturalitē tendāt ad bonū tanq; in finē: manifestū est q̄ oīa sponte in finē dirigunt. z ita naturalitē oīa sponte obediūt gubernanti z p̄ p̄ns deus regit oīa suauiter **Nō** q̄ voluntariū s̄m p̄fectam sui rationem t̄m inuenit in h̄ntib⁹ voluntatē. s̄ extendendo voluntariū ad oēm appetitū nō coactū sic p̄t regiri in oībus. z sic accipit s̄ **Nō** q̄ nihil fuās naturā repugnat

Libri tertij de consolatione philosophie

Deo licet enim peccator videat deo repugnare ipse non seruat naturam quia peccatum diminuit deprimat naturam. **E**tiam. **B.** loquitur hic de appetitu nature ut patet ex superioribus.

Hic philosophia ostendit quod deus regit omnia fortiter. quia nihil est quod possit sibi resistere. et confirmat hoc per quandam fabulam. ubi accepisti. **P**rimo dicitur **S**iquis conetur resistere deo nunquam aliquid proficiet aduersus eum quem processimus esse potentissimus iure britudinis. id est ex eo quod est britudo. dicitur boecius. **P**roorsus nihil supple potest resistere. **I**gitur dicitur philosophia. non est aliquid quod huic summo bono vel velit vel possit resistere. dicitur boecius. **N**on arbitror. id est dicitur philosophia. **S**ummu bonu est quod regit cuncta fortiter suauiter quod disponit. dicitur boecius. **Q**uia. id est quantum me ea summa rationum quam modo conclusa est non modo. id est non tantum me delectat. verum et per se ipsa quibus vteris scilicet multa magis delectant me. ita ut stulticia. id est me stultum lacerantem. id est mala reprehendentem magna bula quod nihil potest resistere deo quam talis est. **G**igantes volentes expellere deos de celo posuerunt montem super montem ut ascenderent. quod videtur **J**upiter ipsos fulmine deiecit et motibus depressit. et hec in 2^a metamorphoseos. vnde dicitur boecius accepisti. id est didicisti in fabulis gigantes lacessentes. id est lacerare volentes celum. sed fortitudo benigna. scilicet dei illos disposuit. id est deposuit vti indignum fuit. **N**on philosophia sed alludit huius sacre scripture quam dicitur Attingit quod a fine usque ad finem fortiter disposuit omnia suauiter. id est dicitur boecius se non tantum delectari in istis rationibus quantum in suis verbis.

Hic philosophia concludit ex deo quod malum nihil sit. **E**t primo petit assensum boecii. **V**isne ipsas rationes. id est rationes ratione probatas inuicem collidam. id est conponam. fortiter ex solidatione huius dissiliet. id est pcedet quedam pulchra scintilla vitatis. **E**t dicitur boecius fiat inquam tuo arbitrato. id est tua voluntate. **T**unc ponit rationes manifestas. **N**e mo dubitauerit deum esse omnipotentem. **D**icitur boecius **N**ullus proorsus ambigat qui mente persistat. id est sane mentis est. **T**unc assumit aliam rationem d. **Q**ui homo est omnipotens nihil est quod ille non possit. **D**icitur boecius. nihil inquam. **T**unc ponit aliam rationem. **D**eus non potest facere malum. dicitur boecius. **N**ime. **I**gitur concludit philosophia malum nihil est. cum illud facere non possit ille qui nihil non potest facere. id est omnia. **N**on sic deus est causa efficiens omnium. ita est finis omnium. vnde dicitur quod fit ab eo. ordinat ad ipsum tanquam ad finem. sed deus facit malum ordinare ad ipsum tanquam ad finem. et cum ipse sit bonum malum ordinare ad bonum. sed deus non potest facere malum tanquam aliquid per se intem. **E**st ergo conclusio quam philosophia infert quod malum nihil est. **R**atio conclusionis est. **D**eus potest facere omne quod est cum sit omnipotens. sed deus non potest facere malum. ergo malum nihil est. **E**t si dices. si malum nihil est cum homo damnetur per malo. damnabitur per nihilum. **D**icendum quod malum dicitur defectum boni non negatiue sed positiue. et ideo malum est defectus boni quod debet haberi. et quod in parte boni est illud habere. et si non habet illud bonum cum debet habere ideo damnatur. et posset esse plenum. **A**liquis tenet solue centum libras et si non soluat incarcerabit. certum est quod non solue non est aliquid. sed nihil. non tamen simpliciter debet incarcerari per nihilum. sed ideo quia nihil erat quod debuit aliquid esse.

Hic boecius mouet rationes philosophie. et philosophia soluit. ubi. **T**um illa. **P**rimo boecius admirans de pnerione et puolu

P. Quod si conetur ait. Num tandem proficiet quicquam aduersus eum quem iure britudinis potentissimum esse processimus? **B.** Proorsus inquam nihil valeret. **P.** Non est igitur aliquid quod summo huic bono vel velit vel possit obsistere. **B.** Non inquam arbitror. **P.** Est igitur summu inquit bonu quod regit cuncta fortiter suauiter quod disposuit. **B.** Tum ego quod inquam me non modo ea que conclusa est summa rationum. verum multo magis hec ipsa quibus vteris scilicet multa delectant ut tandem aliquando stulticia magna lacerationem sui pudeat. **P.** Accepisti inquit in fabulis lacessentes celum gigantes. sed illos quoque vti condignum fuit benigna fortitudo disposuit quam tangunt diuinam gubernationem pudeat sui. **T**unc confirmat per fabulam quod nihil potest resistere deo quam talis est. **G**igantes volentes expellere deos de celo posuerunt montem super montem ut ascenderent. quod videtur **J**upiter ipsos fulmine deiecit et motibus depressit. et hec in 2^a metamorphoseos. vnde dicitur boecius accepisti. id est didicisti in fabulis gigantes lacessentes. id est lacerare volentes celum. sed fortitudo benigna. scilicet dei illos disposuit. id est deposuit vti indignum fuit. **N**on philosophia sed alludit huius sacre scripture quam dicitur Attingit quod a fine usque ad finem fortiter disposuit omnia suauiter. id est dicitur boecius se non tantum delectari in istis rationibus quantum in suis verbis.

Sed vis ne rationes ipsas inuicem collidam fortiter ex huiusmodi solidatione pulchra quedam vitatis scintilla dissiliat? **B.** Tuo inquam arbitrato. **P.** Deum inquit esse omnium potentem nemo dubitauerit. **B.** Qui quidem inquam mente persistat nullus proorsus ambigat. **P.** Qui homo est inquit omnium potentis nihil est quod ille non possit. **B.** Nihil inquam. **P.** Num igitur deus facere malum potest? **B.** Minime inquam. **P.** Datum igitur nihil est inquit cum id facere ille non possit qui nihil non potest.

Nime. **I**gitur concludit philosophia malum nihil est. cum illud facere non possit ille qui nihil non potest facere. id est omnia. **N**on sic deus est causa efficiens omnium. ita est finis omnium. vnde dicitur quod fit ab eo. ordinat ad ipsum tanquam ad finem. sed deus facit malum ordinare ad ipsum tanquam ad finem. et cum ipse sit bonum malum ordinare ad bonum. sed deus non potest facere malum tanquam aliquid per se intem. **E**st ergo conclusio quam philosophia infert quod malum nihil est. **R**atio conclusionis est. **D**eus potest facere omne quod est cum sit omnipotens. sed deus non potest facere malum. ergo malum nihil est. **E**t si dices. si malum nihil est cum homo damnetur per malo. damnabitur per nihilum. **D**icendum quod malum dicitur defectum boni non negatiue sed positiue. et ideo malum est defectus boni quod debet haberi. et quod in parte boni est illud habere. et si non habet illud bonum cum debet habere ideo damnatur. et posset esse plenum. **A**liquis tenet solue centum libras et si non soluat incarcerabit. certum est quod non solue non est aliquid. sed nihil. non tamen simpliciter debet incarcerari per nihilum. sed ideo quia nihil erat quod debuit aliquid esse.

B. Ludis ne inquam me. inextricabilem laborintum rationibus texens. **Q**ue nunc quidem qua egrediaris intro

Prosa duodecima

tas. nūc vero quo introieris egrediare. an mirabilem quendā diuine simplicitatis orbē applicas? Etenī paulo ante a beatitudine incipiens/eā sūmū bonū esse dicebas. quaz in sūmo deo/sitam loquebare. Ip̄m quoq; deū/sūmū esse bonū plenāq; beatitudinez diserebas.

Ex quo neminē beatū fore/nisi q̄ parit̄ deus esset: q̄i munusculū dabas. Rursus ip̄az boni formā dei ac beatitudinis loq̄baris esse substātiā. ip̄m q; vnū. id ipsuz esse bonū/docebas. qd̄ ab oī rez natura peteret. Deū quoq; bonitatis gubernaculis vniuersitatē regē disputabas. volentiaq; cūcta parere. nec vllam mali esse naturā. atq; hec nullis extrinsecus sumptis: s; altero ex altero fidem trahente/institis domesticisq; probationibus explicabas

vnū esse id ip̄z qd̄ bonū: et illd̄ bonū dicebas eē qd̄ appeteret a natura oīm rez. et tu disputabas. i. disputādo pbabas deū regē vniuersitatē gubernaculis bonitatis. et cūcta volentia parē. i. obediēte deo. nec vllā esse naturā mali. et hec oīa explicabas nullis rōnib; sumptis extrinsecus. i. non accipiendo p̄ncipia extrinseca. s; institis. i. institis et domesticis. i. p̄p̄is et p̄uenientib; p̄batōnib; rei de q̄ agebat: altero assumpto trahere fidē. i. certitudinē ex altero. Nō laborint; dicebat do/mus Dedali quā cū aliq; intēdebat int̄re/exiuit. et exēndo int̄uit. et p̄uenit depingi circularib; p̄traditionib; et ensumis h; ad designādū circulationes et reuolutiones rōnū. Nō q; circūuolutor p̄nerio rōnū q̄bus p̄bia vsa ē/nō est sic circularis: q; vnaz eadē p̄positio sit p̄ncipiū et p̄clo respectū eiusdē. q; sic nō p̄tingit demonstrare circulo vt p̄z. i. possit. s; d̄ p̄nerio circularis q; rōnes ex inuicē dependēt. ita q; p̄p̄ conclusa in vna: sit p̄ncipiū alteri; p̄clonis in alia. nec p̄pter istas diuersas p̄clones est aliq; diuersitas i deo. s; oīa s̄ idē simplr.

P. Tum illa. Nime inq̄t ludim;. rem q; oīm maxiaz dei munē/quē dudū dep̄cabamur exegimus. Ea ē enī diuine forma substātie vt neq; in externa dilabatur. nec in se externū aliqd̄ ip̄a suscipiat. Sed sic de ea Permenides ait oēm tu circulo adducis sponte multitudine. Rex orbem mobile rotat. dū se immobilez ipsa p̄seruat. Quasi rōnes q; non extra petitas s; intra rei quā tractabam; ambitū collocatas agitauim; / nihil ē qd̄ admirare cū Platone sanciente didiceris cognatos de q̄bus loquunt̄ reb; oportere esse sermones

petitas. i. sup̄tas. s; collocatas int̄ rei ambitū quā rē tractabam;. nihil ē q; de h; admireris. cū. i. ex q̄ tu didiceris Platone sanciente. i. p̄firmate. sermones oportē esse cognatos. i. p̄p̄ios p̄ueniētes reb; de q̄b; . s; reb; loquunt̄. passim platū pro eo quod est dicunt̄ vel p̄ferunt. Nō q; sermones accipiendū sunt fm̄ materiā subiectā. q; certitudo nō est simplr querēda rationibus ex p̄mo est. vbi dicit q; disciplinati est t̄m inquirē certitudinē fm̄ vnūq; gen; q̄ntū natura rei patit̄.

tionē rōnū q̄bus p̄bia vsa est. q̄rit vtz ista p̄nerio rōnū sit ex delusione p̄bie vel p̄ueniat ex natura rei et breuif illas rōnes recolligit dicit. **P.** p̄bia ludis. i. deludis ne me tereus. i. formas laborintū. i. laborem difficilē rōnib; faciedo rōnes circulaes. q; . s; laborito egrediaris ea pte q̄ introcas. et egrediar. eo loco q̄ introcās. tu applicas quēdā orbe admirabile dīne simplicitatis. i. sat. mirabile circulationē rōnis i diuina simplicitate. Tūc breuif recolligit rōnes . d. tu paulo an incipies a beatitudine dicebas eā eē sūmū bonū. quā beatitudine tu loq̄bare eē sita in sūmo deo et diserebas deū eē sūmū bonū et plenā beatitudinē. **Ex** q̄ dabas. i. inferbas q̄i munusculū. i. corollariū. neminē esse beatū nisi esset deus. Rursū tu loq̄baris formā boni eē substātia dei et beatitudis. et dicebas ipsuz

Hic p̄bia r̄ndet boecio ad q̄ones et dicit Nime ludim;. nos exegim;. i. p̄fecim; munē dei quē dudū dep̄cabamur rē maximā oīm rez. ea enī . i. tal. forma. i. dispositio dīne substātie vt neq; i ext̄na. i. in exteriora dilabatur. i. cadat. nec suscipiat aliqd̄ extrinsecū i se. **Quod** p̄bat auēte Permenidis quā p̄mo ponit i greco. de inde sensū ei; subiūgit in latio. d. s; sicuti Permenides ait de ea. s; sūna dīna q; diuina substātia rez orbē mobile rotat. i. mutat res circulatōe generatōis et corruptōis. et mutado res ip̄a nō mutat. s; se immobile p̄seruat. **Boeci** si nos agitauimus. i. coguimus rōnes nō ex. i. nō ab extrinsecos. nihil ē q; de h; admireris. cū. i. ex q̄ tu didiceris Platone sanciente. i. p̄firmate. sermones oportē esse cognatos. i. p̄p̄ios p̄ueniētes reb; de q̄b; . s; reb; loquunt̄. passim platū pro eo quod est dicunt̄ vel p̄ferunt. Nō q; sermones accipiendū sunt fm̄ materiā subiectā. q; certitudo nō est simplr querēda rationibus ex p̄mo est. vbi dicit q; disciplinati est t̄m inquirē certitudinē fm̄ vnūq; gen; q̄ntū natura rei patit̄.

Libri tertii de consolatione philosophie

Cū igitur deus sic regat omnia propter hoc quod immisceat cum eis et licet de causis sermones de diuina substantia accipiendi sunt secundum intransientem diuine substantie et non secundum eam cum non immisceat cum eis.

Illud est duodecimum et vltimum metrum huius libri quod dicitur

Metrum glyconicum choriambicum.

glyconicum ab inuicem, choriambicum a pede pedante. Primo enim ponitur spondens dicens felix, 2º choriambus dicens quod potuit, 3º pirrhikus vel trocheus. In quo metro postquam phia sunt que sunt vera breuitudo et ubi sit sita: hortat nunc ad perseuerandum in preplatione illius breuitudis. Et primo ponit illud esse felicem quod relictis tremis vacat diuine preplationi, 2º ostendit quod homo preplationem impedit, 3º illud impedimentum vitare docet, scilicet a ibi Quondam, etia ibi. Vos hec fabula. Primo dicit felix supple est quod potuit videre, id est desiderant videre lucidum fontem boni, id est deum qui est fons omnia boni, et felix est quod potuit soluere vincula, id est affectiones quibus tremis, id est tremoribus que sua firmitate trahunt hominem deorsum. Non quod felix est qui speculat fontes boni, et quod premit delectationes frenas. Vnde in libro de pomo et morte Aristoteles scribit Beata est anima que non est infecta prauis opibus huius mundi et intellexit suum creatorem, ipsa est que reuertetur in locum suum in deliciis magnis. Veniunt autem anime que non habent posse redeundi ad patriam suam, turpia enim opera et delectationes corporales impediunt ascensum eius sursum.

Dicit ostendit quod impedit preplationem diuinorum, quod affectus tremoribus, quod declarat per quandam fabulam que talis est. Orpheus filius Calliope fuit citharista que tanta dulcedine cithare resonabat quod non tantum homines sed etiam bruta allerit, et in tantum ea demulset quod imperiosos naturales dimittebat, siluas currere, flumina stare fecit. Dicit habuit uxorem diuam Euridicen quam cum pastor Aristeus ad mare vellet ipsa fugiens per prata calcato quodam serpente interijt et ad inferos descendit, quam orpheus volens ab inferis reducere deos supinos sua cithara placare cepit, sed cum non proficeret ad infernum descendit in tantum deos infernales delinuit quod processa est ei uxor eius additione: antequam exiret infernum non flecteret retro aspectum uxorem respiciendo, cum autem ita prope exiisset orpheus amore allectus retro sperit, et sic uxorem perdidit. Circa istam fabulam sic procedit. Primo ostendit quod orpheus ad inferos descendens per uxorem rogauit, 2º quod monstra infernalium placauit, 3º ostendit quod uxor ei processa fuit et eam perdidit, scilicet a ibi Stupet, etia ibi. Tandem dicit primo. Vates thraicinus, id est orpheus de thracia puincia oriundus, dicitur vates, id est sapientis a multis, ille quondam gemens, id est explorans funera, id est mortem iungis, postquam coegerat amnes, id est annos staret, siluas currere mobiles post ipsum flebilibus modis, id est modulationibus cithare que flendo formantur, et postquam cerua iungit intrepidum latus seuis leonibus quod cerua cum leonibus incedebat sequendo modulationem orphici, nec lepus timuit canem visum ita placidum, id est placatum cantu, id est sono cithare quod lepus et canis simul sequebantur ipsum. Cuius autem feruor, id est amor flagrantior, id est ardentior videret intima, id est interiora pectoris orphici, et cum modi, id est modulationes qui cuncta subegerant, id est subdiderant non mulceret, id est non placarent dominum, scilicet Ioue, ipse queres superiores, id est deos imites quod placari non poterat, adiit domos infernales illic temperas blanda carmina sonantibus chordis, ipse deflet, id est flebiliter deat in cithara que quod hauserat ex precipuis fontibus matris, scilicet de calliope, et ipse deflet quod luctus impotens que facit hominem impotentem sibi dabit, id est processit, et deflet illud quod dabit sibi amor geminas luctum, quod mouens trenara, id est inferna, et rogat dominos umbrarum, id est infernales dulci prece venias, id est relaxatione sue uxoris. Non secundum Aristoteli, id est metaphysicam, et comentariis, id est celi et mundi, non omnes accipiunt veritatem per eundem modum, tum propter diuersas

Felix qui potuit boni
Fontem visere lucidum

Felix qui potuit grauis
Terre soluere vincula

Quondam funera coniugis
Vates thraicinus gemens

Postquam flebilibus modis
Siluas currere mobiles

Amnes stare coegerat
Iunxit que intrepidum latus

Seuis cerna leonibus
Nec visum timuit lepus

Jam cantu placidum canem
Cum flagrantior intima

Feruoꝝ pectoris videret
Nec qui cuncta subegerant

Dulcerent dominum modi
Immites superos querens

Infernas adiit domos
Illic blanda sonantibus

Chordis carmina temperas
Quicquid precipuis dec

Marris fontibus hauserat
Quod luctus dabat impotens

Quod luctum geminans amor
Deflet, trenara commouens

Et dulci ventam prece
Umbrarum dominos rogat

Retrum duodecimū

consuetudinē. tum p̄t diuersam naturā. tum p̄t paucitatē instructionis In logica. vñ q̄dam reci/
p̄tū v̄tate p̄ modū dem̄tationis. q̄dā p̄ modū auctoritatū. q̄dā p̄ modū fabularū. vt ḡ p̄bia talib⁹
satisfaciat aliq̄ dem̄tatiōib⁹. aliq̄ auctoritatib⁹ v̄tū. aliq̄ fabulas inserit sic in p̄posito Nō
q̄ **O**rphēus dī vates qz carmīa p̄posuit. dī aut vates a vi mētis vel a video. Nō q̄ trenara
dīr q̄ lamētabilia a threnus threni qd̄ est lamētatio. Et trenar⁹ in singlarī est nomē cuiusdam
montis in q̄ dī esse vīa ad infernū. in plī trenara significat loca infernalīa sic dīc **O**guis. Cōiter
āt inuenit hoc nomen scriptum sine r in p̄ma syllaba apud stolidos et dicunt tenara tenarus. z
sic etiā quidā viciōse scribūt in doctrinali **T**enarus infernus. Nā **O**guis. scribit tm̄ p r vt tre/
narus et trenara. vñ forsan ex vicio scriptoz q̄nḡ subh̄it r. nec retinet e s a in sc̄dā syllaba.

Stupet tergeminus nouo

Captus carmine ianitor

Que fontes agitant metu

Vltrices scelerum dee

Jā meste lachrymis madēt

Non ixonium caput

Velox precipitat rota

Et longa siti perditus

Spernit flumina tantalus

Vultur duz satur est modis

Non traxit tycij iecur

cū ei vult sumē aquā v̄l pomū fugiūt ab eo. iste **T**atal⁹ spernit flūia **O**rphēo canēte. vñ dicit
Tatal⁹ p̄ditus. i. p̄sumpt⁹ lōga. i. maḡ siti spernit flūia **T**ūc oñdit remissionē pene **T**ycij. Cū
sciēdū q̄ **T**yci⁹ voluit p̄cibē cū **L**atona matre **A**pollinis quē **A**pollo infecit z in infernuz re/
legauit cui⁹ iecur vultur deuorat. **O**rphēo at canēte vultur cessauit laniare iecur eius. vñ dicit.
Duz vultur ē satur modis. i. modulationib⁹ orphēi nō traxit. i. nō laniauit iecur **T**ycij

Tandem vincimur. arbiter

Umbrarum miserans ait.

Donamus comitem viro

Emptam carmine coniugem

Sed lex dona coerceat

Ne dum tartara liquerit

Fas sit lumina flectere

Quis legem dat amantibus?

Maior lex amor est sibi

Deu noctis p̄pe terminos

Orpheus euridicen suam

Vidit. perdidit. occidit.

Hic oñt quō orphēus mōstra inferni placauit. d. **I**anitor in
ferni qui dī cerberus. q̄ vorator carniuz. ille tergemin⁹. i. h̄is
tria capita canina captus fuit nouo carmie. i. melodia prius in
audita. et stupet. i. admirat. **T**ūc oñt quō alia mōstra placauit.
rit. d. q̄ tres furie infernales **T**hesiphone. aleto. megera. q̄ st
vltrices scelez inferētes metū p̄ccōrib⁹. ille lachrymabant p̄
pter dulcedinē cithare. vñ dicit **D**ee. i. furie tres vltrices scelez
. i. p̄ccōz que dee agitāt. i. vexāt fontes. i. p̄ccōzes metu. i. timo
re. iste iā meste madēt. i. fluit lachrymis **T**ūc tāgit remissio
nē pene q̄rūdā in inferno. z p̄mo ixionis. **U**bi sciēdū q̄ ixion
voluit p̄cumbē cū **J**unone. cuz aut **J**uno in̄ponēt nube. ixion
piccit semen i nubē. ex q̄ nati s̄ cētauri. ip̄e at adiudicat⁹ infer
no p̄tinue voluit i rota q̄ rota stetit orphēo modulāre. **U**n̄ di
cit **V**elox rota nō p̄cipitat. i. nō deicit caput ixionū. i. ixionis
supple **O**rphēo canēte. **T**ūc tāgit remissionē pene tantali.
Ubi sciēdū q̄ **T**atal⁹ dī lacerasse p̄p̄riū filiū dās cū dīs ad
comedendū p̄ q̄ damnat⁹ fuit **D**icit at in inferno h̄ie aquā v̄l
q̄ ad mentū. z poma pendētia añ os. z tm̄ deficē siti et fame.
Tūc oñdit quō orphēo vxor sua p̄cessa fuitz quō eā p̄di/
dit d. **T**andē arbit. i. iudex umbrarū iste miserans. i. mīaz ha/
bens ait nos vincimur donam⁹. i. restituim⁹ viro. s. **O**rphēo
comitē p̄iugē em̄ptā. i. p̄paratā carmine suo. sed lex. i. p̄ditio
coerceat ista dona ne fas sit sibi dēducētī vxorē flectē lūia. i.
oculos respiciēdi vxorē duz liquerit. i. reliquerit tartara. **E**t
tūc exclamat. d. **Q**uis dat. i. imponit legē amātib⁹? q. d. amor
nō debet coereri lege qz amor maior lex ē sibi. i. amor ma/
ior est lege. **E**t s̄dit. **D**eu p̄pe terminos noctis. i. inferni **O**r
phēus **E**uridicen vxorē suā vidit respiciēdo a tergo. eā p̄di/
dit ab inferis nō dēducēdo. occidit in inferno eā relinquēdo
Nōndū q̄ ap̄d inferos arbiter. i. iudex umbrarū dicit ad/
amātus qui cogit aias ad faciēdū peccata p̄missa z vnicuiqz
sc̄dm̄ merita sua penā distribuit. **I**ste adamātus dixit. done/
m⁹ viro p̄iugem **N**ōndū q̄ amor nō potest lege coereri.
nam ex incēso amore homo sepius trāsgredit legem. z amor
fortior ē ad aliqd̄ implendū q̄ lex ad coerendū. ideo dicit
Quis legem dat amātibus maior lex est sibi. quasi diceret.
propter quid lex dat amātibus cū per se dura lex sit amare

Anicij Manlij Severini Boecij ex consulis

Vic phia applicado fabulā ad ppositū hortat nos vitare impedimentū ptemplationis sumi boni. et dicit **H**oies quicūq; queritis. i. vultis dūcē mentē. i. mentis ptemplationē in superū diem. i. in sup/nā claritatē. hec fabula iā dicta respicit vos qz ad vram informationē inducta. Nam q; viāus affectū frenoz flexerit lūina. i. oculos rōnis et intellectus in tartareū specus. i. in frena que ducūt ad frenas pfunditatē. Quicquid picipiū. i. bonū trahit laborā: do: illud pdit dū videt inferos. i. dū intēdit frenis et rpalibus q; sunt infima. Nō q; cupiat affectū frenoz impedit ptemplationem sumi boni. vñ Boeci^o in cōtatu de sumo bono dicit Inordinata cōcupia multos impedit a sumo bono. qsdā enī pigritiā sequi videmus. qsdam enī delectatiōes sensuales. qsdam enī desideria auri et argenti. exceptis paucis viris honorādis phis q; ptemnūt sensus desideria. et sequunt desideria intellectus. Et ppe finē eiusdē cōtatus dicit. Phs maxime delectat in pmo pncipio in ptemplatione sue bonitatis. et hec sola ē recta delectatio. hec enī est vita phoz sine qua nemo vivit vita recta. Et subdit Phm at voco oēm hoīem viventē ordine nature tendens in alta. et finiens vitā adqrit vltimū finē et optimū vite humane q; est de^o glōsus benedictus in secula seculoz Amen.

Hic incipit qrtus liber de pso/ latione phie cui^o hec est pla p/ ma. in q; libro phia assignat qre ma/ la pcedant i regno dei cū oīm rerū rector bon^o existat. s. de^o. et pbat bo nos sp esse potētes et malos impotētes. et sic vitia nūq; sē sine pena. ita putes nūq; sē sine pmo. Probat etiā q; oīs fortūa tā prospera q; adversa. bonis est ad pfectū. malis at ad interitū. Et iā pbat q; oīa q; fiūt a deo recte fiunt. et alia pla sic patebit. Et dividit iste lib in. xiiij. pres. qz septē sē pse. et septē meē h^o qrtū. de qbus patebit in pcessu. Primo q; oīs boeci^o quō intencionē phie ad huc parātis pla dicē intrupit pponē do cās sui doloris. 2° phia pmittit sibi pfectā curā. 3° dat modū curandi ipm. scda ibi Tum illa et esset. et iā ibi Et qm. Et qrtō psequit intencionē ipz curādo i sequenti pla ibi Tu ego. Prio ont quō intrupit intencionē phie volētis pla loq. 2° pbat cās sui doloris. scda ibi. Sz ea ipsa ē. Prio dicit Cū phia cecinisset. i. decāstet hec. i. pdicta servata lenit. i. delectabilis. et suavit. i. dulcit observata dignitate. i. reverētia vultus. s. sui et gūitate oris. i. sermonis supple sui. Tūc. i. p^o h ego boeci^o nodū. i. nō adhuc oblit^o. i. imemor penit^o. i. oīo infiri meroris. i. in fseccī doloris ego boeci^o abrupi. i. intrupi intencionē. i. ppositū phie parātis. i. in pcedētis dicē adhuc aliqd. Et inquā. i. dixi d pveia. i. pambula veri lūis. i. pfecte cognitōis. i. illa q; tua oīo. i. tuus sermo fudit. i. locut^o est hucusq;. i. ad istū libz qrtū patuerūt. i. manifesta fuerunt invidā. i. insolubilia. Tum. i. aliqñ dīna speculatione. i. scā ptemplatione. tum. i. aliqñ sui scz ipst us. tum. i. aliqñ tuis rōnib^o. i. demōstrationibus. Et ea. i. illa pdicta et si p q;uis oblita mihi nup. i. aliqñ ob dolorē iniurie. supple quā ppressus suz a Theoderico rege gothoz nō tñ dixisti pms. i. oīo hec. i. pdicta ignorata. i. ignota haden^o. i. hucusq;. Nō q; dignitas ē honesta et imperiosa. auctoritas. dī at phia habē dignitatē vult^o ppter sui honestatē qz fm Tullū sola sapia ē q; me/

Vos hec fabula respicit
Quicunq; in superū diem
Mentem dūcere queritis
Nā qui tartareū in specus
Victus lumina flexerit
Quicquid precipiū trahit
Perdit. dū videt inferos.

Liber quart^o Prosa prima

Hucusq; error boeci^o corrigitur qui mirando dicit bonos sine premiis. malos sine pena linquendos

Hec cū philosophia dignitate vultus et oris gravitate servata: lenit suavit^o q; cecinisset. Tum ego nondum penitus insiti meroris oblitus. intencionē dicē adhuc aliquid parantis abrupi.

Et o inquā veri pveia lūmis: que vsq; adhuc tua fudit oratio. cū sui speculatione diuina: tum tuis rōnib^o invidā patuerūt. Eaq; mihi et si ob iniurie dolorē tu per oblita. nō tñ antehac pmsus ignorata dixisti

Liber qua
ret bonos et pmsi
et lūmis pmsi firmo
a hūc et cōtatione
illū inuenerit boeci^o vñ
pmsus intencionē phie vo
et dicit in oblitatē
Nō q; pmsus verū
Nō q; lūm in li. de pms
cōtate oīm in capoz. et
fruentis ignorat. et c
Sz ipa ē vel mē
redor existat. vel cō
pmsus. qd sōli qu
dō pmsus. Et hūc
pmsus hōmōz nō pms
et vñ cōtatione
lūm facioz supplicia
vncipit oīs bon
pmsus nec adm
vncipit loco. qd
lūm vncipit vncipit
la hūc in mōdo qz
pmsus in et pms
nō pmsus in medio. cō
dependēt dēo cōtā
vel lūm pmsus imp
mā at pmsus ant
qz hūc oīm rōnib^o p
vncipit in et illa est vñ
Pmsus illa et cōtā
rōnib^o mōtū. s. vñ
rōnib^o vñ pmsus
oīs inuenerit. Sz
cōtā in cōmū
regulatur mōtū
res dmsus mōtū
les mōtū pmsus
Bonitatis malis p
gen^o q; hūc pmsus
pmsus dmsus pmsus
corroboret mōtū
pmsus oīs q; hūc

Liber quartus de consolatione philosophie

res honores. et pp̄ sui autem q̄ est digna imitatione. **E**tia phia d̄i eē q̄uis ore. i. stabili sermone qz sermones phici firmitate rōnum s̄t stabiliti. **N**ō cū phia oñt qd̄ sit sūmū bonū. et in q̄ sitū s̄t z fecisset exhortationē ad illud querēdū: intēdebat oñdē modū q̄ ad illud puenit. s̄ anteqz explet illā intentionē: boeci⁹ velut audius ad sciendū quedā qz ignorātia detinebat ipm̄ i merore: int̄rupit intentionē phie/ volētis pla dīcē. **N**ō q̄ phia d̄i p̄cua veri lumis. qz ipsa clarificat aīaz et ēbit eā ab obscuritate ignorātie ad lucē sapie et ad claritatē intellectu⁹ ex li. de pomo. **A**ristotel⁹ **V**el iō d̄i p̄cua veri lumis. qz p̄ ipam tanqz p̄ viā hō puenit ad cognitionē veri lumis qd̄ ē de us. qz scribit in li. de pomo qz p̄ phiam hō cognoscit suū creatorē q̄ de nihilo fecit oīa qui est inceptor oīm inceptorū. et oīm p̄ncipioz p̄ncipiū. **E**t ibidē scribit oportuit vt phia mitteret ad in/struendū ignorātes. et eos q̄ nō cognouerūt suū creatorē

Sz ea ipa ē vel maxia nri cā meroris. qz cū rez bon⁹ rector existat. vel esse oīo mala possint: vel impunita pretereant. qd̄ solū quāta dignū sit admiratione/profecto p̄sideras. **A**t huic aliud maius adiungit. **N**az imperate florentesqz nequitia: stus non solū premijs ca/ret vez etiā sceleratoz pedibus subiecta calcat. et in locū facinoz supplicia luit. **Q**ue fieri in regno sciētis oīa: potentis oīa: s̄ bona t̄mmodo volentis dei: nemo satis potest nec admirari nec conqueri

vicioz loco. que. s̄. p̄dita fieri. i. p̄mitti in regno. i. in mūdo scientis oīa. s̄. dei. z potētis oīa. s̄ vo lētis z intēdētis t̄mō bōa nemo satis nec admirari nec p̄queri p̄t. i. q̄rimoniā facē. **N**ō qz ma la sūnt in mūdo p̄z qz rō sp̄ dep̄cat ad bonū. **C**ū q̄ mali nō regant iudicio recte rōnis s̄ vincant passionib⁹ ire et p̄cupie/ iō deficiūt a bono. **I**tē supabūdātia z defectus s̄t de genē maloz/ cū vir tus p̄sistat i medio. cū igit̄ in plibus sit supabūdātia et defect⁹: p̄z qz mala sūnt i mūdo. cū t̄n oīa dependēt a deo celū et tota natura et deus eēntialit̄ sit bon⁹/ mirabile ē quō mala esse possint. vel saltē p̄manēt impunita. **N**ō qz qz boni attingūt finē oīm rez. s̄. sūmū bonū. iō s̄t potentes. mali at̄ qz h̄ ipm̄ attingē nō p̄nt/ s̄t impotētes. **E**t qz boecius i primo li. sef̄ p̄sa dīcē se ignorare q̄s sit finis oīm rez. iō putabat bonos esse impotētes. malos at̄ potētes. z de h̄ boecius admirat vt p̄z in l̄ra. et ista est vna causa sui doloris.

P. **T**uz illa z eēt inq̄t infiniti stuporis oibusqz horribilius mōstris. s̄i vti tu estimas i t̄ati velut patriffa milias dispositissima domo. vilia vasa colerent: preci oīa sordescerent. **S**z non ita ē. **N**ā si ea que pauloan̄ cōclusa sunt inconuulla seruant. ipso de cuius nunc regno loq̄mur auctore cognosces. semp̄ quidem potētes esse bonos. malos vero abiectos sp̄ atqz imbecil les. nec sine pena vnqz eē vitia. nec sine p̄mio stutes **B**onis felicia: malis sp̄ infortūata p̄tingē. **U**ltiqz id gen⁹ q̄ sopitis q̄relis firma te soliditate corroborēt.

p̄gnosces bonis sp̄ p̄tingē felicia et malis infortūata. z p̄gnosces multa id gen⁹. i. h̄ generis q̄ corroborēt te firma soliditate p̄ aduersitatē fortūe q̄relis tuis sopitis. i. remotis. **N**ō sic postea p̄tēbit oīa q̄ fiunt recte/ sūnt a deo. **C**ū igit̄ ordo iusticie req̄rat vicia puniri. z stutes remunerari

Hic boecius p̄ponit cās sui mero ris. d. **S**ed ea ipa est cā nri mero ris et maxia cā qz cū rector rez. s̄. de us bonus existat: vt esse mala oīno possint. vel p̄tereāt impunita qd̄ sal tem si nullū aliud incōueniēs seque ret p̄sidera quāta sit dignū admirati one. at̄ p̄ h̄ huic adiungit. i. addit ali ud. s̄. magis admirandū. nā p̄ qz im perate. i. p̄cipiēte et florentē. i. vigētē neq̄cia. i. neq̄ciosis hoibus. stus. i. hō. stuosus nō solū. i. nō t̄m caret p̄ m̄ys. vez etiā ipa stus s̄biecta. i. sub dita calcat pedib⁹. i. potētis scelēa/ toz. i. maloz. z ipsa stus luit. i. patit̄ supplicia. i. penas in locū facinoz. i.

Hic phia p̄mittit boecio p̄fectaz curā q̄ p̄sistit i p̄tractatione h̄ ma terie. d. **Q** boeci et esset infiniti stu poris. i. admiratōis. et esset horribi lius oib⁹ mōstris. i. deformitatibus s̄i i dispositissima. i. ordinatissima do mo. s̄. i mūdo t̄ati p̄iffamilias. s̄. dei s̄i ibi colerent. i. h̄ozarent vilia va sa. i. mali hoies z s̄i p̄ciosa vasa. i. bo ni hoies sordescerēt. i. vilescerēt sic tu estias. s̄ nō ē ita. nā si ea q̄ paulo an̄ p̄clusa s̄t s̄uant̄ inconuulla. i. itēḡ i sui stitate. tu/ auctore. i. doctore ipo deo de cui⁹ regno nūc loq̄mur. cog nosces sp̄ bonos eē potētes. malos s̄o impotētes nec vnqz vicia esse s̄t

Hic phia p̄mittit boecio p̄fectaz curā q̄ p̄sistit i p̄tractatione h̄ ma terie. d. **Q** boeci et esset infiniti stu poris. i. admiratōis. et esset horribi lius oib⁹ mōstris. i. deformitatibus s̄i i dispositissima. i. ordinatissima do mo. s̄. i mūdo t̄ati p̄iffamilias. s̄. dei s̄i ibi colerent. i. h̄ozarent vilia va sa. i. mali hoies z s̄i p̄ciosa vasa. i. bo ni hoies sordescerēt. i. vilescerēt sic tu estias. s̄ nō ē ita. nā si ea q̄ paulo an̄ p̄clusa s̄t s̄uant̄ inconuulla. i. itēḡ i sui stitate. tu/ auctore. i. doctore ipo deo de cui⁹ regno nūc loq̄mur. cog nosces sp̄ bonos eē potētes. malos s̄o impotētes nec vnqz vicia esse s̄t

Hic phia p̄mittit boecio p̄fectaz curā q̄ p̄sistit i p̄tractatione h̄ ma terie. d. **Q** boeci et esset infiniti stu poris. i. admiratōis. et esset horribi lius oib⁹ mōstris. i. deformitatibus s̄i i dispositissima. i. ordinatissima do mo. s̄. i mūdo t̄ati p̄iffamilias. s̄. dei s̄i ibi colerent. i. h̄ozarent vilia va sa. i. mali hoies z s̄i p̄ciosa vasa. i. bo ni hoies sordescerēt. i. vilescerēt sic tu estias. s̄ nō ē ita. nā si ea q̄ paulo an̄ p̄clusa s̄t s̄uant̄ inconuulla. i. itēḡ i sui stitate. tu/ auctore. i. doctore ipo deo de cui⁹ regno nūc loq̄mur. cog nosces sp̄ bonos eē potētes. malos s̄o impotētes nec vnqz vicia esse s̄t

Libri quarti Retrum primum

si mali manerent impuniti, et boni irremunerati, et sic perversus ordo esset in domo dei, si in mundo quod est horribilius omnibus monstris.

Hic philosophia dat modum curandi ipsum boetium, d. Quam dudum, s. in 3° li. vidi/ si formam vere beatitudinis me monstrante, i. docete omnibus decursis, i. peransistis quam puto necessaria premittere, ostendam tibi viam quam te reuehat, i. reducat domum, i. ad cognitionem vere beatitudinis, et ergo affigam, i. apponam tue menti pennas, i. rationes quibus mens possit se tollere in altum, ut depulsa perturbatione contingente tibi ex affectu bonorum temporalium reuertaris sospes in patriam meo ductu, mea semita meis vehiculis, Non quod per pennas quas philosophia premit affigere menti boetii intelligit speculatio rationis et intellectus, virtus et sapientia. Sic enim avis volando in altum, deducit auxilio penarum, sic mens humana speculatione rationis et intellectus virtute et sapientia erigitur in contemplatione summi boni.

Id est primum metrum huius quarti cuius primus versus dicitur metrum alamanicum ab inuatore, dactylicum a pede per dante, scilicet versus dicitur metrum archilochium ab inuatore, iambicum a pede per dante. In quo metro philosophia ostendit viam per quam puenit ad cognitionem summi boni, et per considerationem creaturarum que gradatim sunt ascendende que usque inueniat aliquid quod premineat omni creature, et ista via dicitur similitudine aui volantis. Primum ergo dicitur via quam mens pueniat ad cognitionem summi boni, et ostendit quod mens iudicabit cum illic puenierit, scilicet ibi. Duc te, Primum dicitur dicitur quod affigam penas menti tue sunt etiam mihi pene volucres, i. veloces, scilicet virtus et sapientia que descendunt, i. penetrant celsa, i. alta poli, quas penas cum mens velox sibi induit, i. assumit ipsa pona, i. odio habens terras despiciat eas quando vltimum creatorem et mens superat globum, i. spiritum corpus immensum aeris cognoscedo quod vltimum aeris est creator. Nubes videtur per tergum quod vltimum nubes que sunt cognitionem summi boni et ascendit virtute, i. similitudine ignis que ignis calet ex agili, i. veloci motu etheris, i. celi, et vltimum pcedit mens inuestigando donec surgat, i. eleuetur in domos astriferas, i. in orbem planetarum, et coniungat vias suas p hebo, i. soli, inuestigando quod sol non est deus donec comiteat iter gelidi senis, i. saturni que est super sole, mens inquam exis miles coruscus sideris, i. dei que est splendor didum sidus, et vltimum ascendit super orbem planetarum donec pcurrat, i. ptraseat circulum astri, i. celum stellarum que, i. astro pingit, i. ornat micans nox, quod nox stellis firmamenti illuminat, vbi, i. postquam satis fuerit exhaustum, i. speculatione euacuatum quod nulla stella riu est deus, mens vltimum ascendit donec relinquat extimam polu, i. vltimum celum, et premat dorsa velocis etheris, i. firmamenti, scilicet, ppos, i. potes reueredi lumis, scilicet dei. Hic super vltimum polu dominus regum tenet sceptrum, i. imperium, et temperat, i. moderat habenas, i. regimia orbis et manes stabilis in se regit volucrum, i. velocem currum, i. circulari motu corporum celestium. Deo exis coruscus arbiter, i. splendidus iudex regum.

Et quam vere formam beatitudinis me dudum monstrante vidisti, quo etiam sita sit agnouisti, decursis omnibus que premittere necessarium puto, viam tibi quam te domum reuehat ostendam. Pennas etiam tue menti quibus se in altum tollere possit affigam, ut perturbatione depulsa, sospes in patriam meo ductu, mea semita

meis etiam vehiculis reuertaris sospes in patriam meo ductu, mea semita meis vehiculis.

Metrum dactylicum alamanicum

Sunt etiam penne volucres mihi
Que celsa conscendant poli.
Quas sibi cum velox mens induit
Terras perosa despiciat
Aeris immensum superat globum
Nubesque post tergum videt.
Qui que agili motu calet etheris
Transcendit ignis verticem
Donec in astriferas surgat domos
Phebo que coniungat vias.
Aut comitetur iter gelidi senis
Diles coruscus sideris
Vel quocumque micans nox pingit.
Recurrat astri circulus.
Atque vbi iam exhausti fuerit satis
Polum relinquat extimam.
Dorsaque velocis premat etheris
Compos verendi luminis
Hic regum sceptrum dominus tenet
Orbisque habenas temperat
Et volucrum currum stabilis regit
Rerum coruscus arbiter
Non quod dicit ignem calidum motu celi, ex quo videtur quod ca

Prosa secunda

lor nō sit p̄pria r̄ p̄ seqlitas ignis cū sibi debeat p̄ motū celi. **S**z dicēdū q̄ loc⁹ nō solū ē cā cō
seruatiā locati s̄ oim accidētū naturalit̄ p̄sequētū. vñ qz celū ē loc⁹ ignis nō solū est cā ip̄ius /
gnis. s̄ etiā ip̄s calor ignē p̄sequētis. r̄ qz p̄tēa dispositio celi fm̄ quā habz caliditatem sup
oīa ē mot⁹ eius. iō dic̄ ignē calē motū celi. nō excludēs p̄ h̄ qn calor sit p̄ se qlitas ignis. **N**ō
q̄ saturnū vocat gelidū senē nō q̄ sit gelid⁹ formalit̄ s̄ effectiue. **E**t enī effectiū geluz frigidit̄ r̄
dī senex qz mot⁹ ei⁹ tard⁹ ē ad modū senis. nā cursuz suū cōplet pluri tēpore qz sol vel q̄ lūa.

Huc te si reducem referat via

Quam nunc requiris immemor

Nec dices memini patria ē mihi

Hinc ortus. hic sistam gradum

Quasi terrarum placeat tibi

Noctem relictam visere

Quos miseri toruos ppli timēt

Cernes tyrannos exules

nisi reuertat: eē qd̄ a deo accepit affectiōe frenoz deturpatū prozsus amittit. prop̄t qd̄ dicit̄ i
2° metro tertij libri Repetunt p̄prios queqz recursus. Redituqz sua singula gaudent **N**ec manet
vlli traditus ordo. Nisi quod fini iuxerit ortum **S**tabilemqz sui fecerit orbem.

Boni bonuz adipisci possunt quod
desiderant. mali vero minime

Quam ego Pape in quā. vt magna promittis.
nec dubito quin possis efficē. **T**u modo quē
excitaueris. ne moreris.

iā ont̄ q̄s sit finis rez. et q̄bus gubnaculis mūd⁹ regat̄. nūc p̄hia vult adhibē boecio p̄fectā curā
remouēdo dolores in q̄s boeci⁹ incidit ex igr̄tia p̄missoz. **E**t p̄mo boeci⁹ h̄ petit. r̄ p̄hia 2° illud
p̄sequit̄ ibi. **P**rimū igit̄. **D**ic̄ p̄mo **I**um igit̄. s̄. finito sermone p̄hie. **E**go boeci⁹ in quā. **P**ape ē
intētiō amirātis o p̄hia tu magna p̄mittis nec dubito qn̄ possis efficē. i. ad effectū producē. tu
mō ne moreris. i. nō p̄trahas me quē excitaueris ad audiēdū. **N**ō q̄ sapiēs nihil p̄mittit qd̄
adimplē. nō possit qz opus sapientis ē nō mentiri. s̄ dic̄ boeci⁹ p̄hie. **S**ic magna p̄mittis nō du
bito quin efficere possis.

P. Primū igit̄ inqt̄ bonis sp̄ adesse potētia. malos
cūctis viribus esse desertos agnoscas licebit. **Q**uorū
q̄dem alterz demōstrat̄ ex altero **N**ā cū bonū malūqz
p̄traria sint: si bonū potēs eē p̄stiterit/liquet imbecil
litas mali. **A**t si fragilitas clarescat mali: boni firmi
tas nota ē. **S**z vt̄ n̄re sentētie fides abūdātor sit/al
terutro calle p̄cedā. nūc hīc nūc inde. p̄posita p̄firmās

s̄. ex h̄ q̄ mali s̄ virib⁹ deserti. r̄ h̄ eāz s̄dit. d. nā cū bonū r̄ malū sint p̄ria. si bonū eē potēs p̄sti
terit. liquet. i. manifestū fuēit: imbecillitas. i. impotētia mali. est̄ fragilitas clarescat mali/ firmitas
boni nota ē. **S**z vt̄ abūdātor sit fides n̄re sn̄ie alterutro calle. i. v̄qz via p̄cedā p̄firmās p̄posi
ta. nūc hīc. s̄. ex firmitate. nūc inde ex fragilitate mali. **N**ō q̄ p̄hia dictū suū q̄ si boni s̄ potēs
tes: mali s̄ impotētes/ sudat sup̄ p̄sideratōne topicā. s̄. **S**i p̄positū in p̄posito: et oppositū i opposi
to. vt̄ si sanitas est bō. egritudo ē mala. **D**ic̄ q̄ velit p̄cedē vtraz via. ex potētia bonoz p̄bādo im

Libri quarti de consolatione philosophie

potentia malorum, et ex impotentia malorum potestiam bonorum quia si tamen unum istorum probaretur ex his reliquis concluderetur a contrariis esset argumentum simile et non necarium, et ideo utriusque partem vult probare et ex utroque reliquum concludere

Hic philosophia probat intentionem rationibus, et excludit quandam dubitationem ibi. Sed primum affirmat principale intentionem autoritate Platonis ibi. Et quibus omnibus. Primum probat bonos spiritus esse potentes, et malos impotentes duabus rationibus. 2. ad idem ostendendum coarctat breves rationes ibi. Sed quoniam te. Primum in duo sunt duas rationes. Secunda ibi. Rursus inquit. Primum permittit duo necessaria ad primam rationem. 2. ex his arguit, ibi. Deinde igitur homines, primo permittit unum necessarium, 2. aliud ibi. Memisti ne primum dico. Duo sunt principia quibus constat, scilicet permanet omnis effectus humanorum actuum, scilicet voluntas et potestas quae si altera desit, nihil est quod queat effectus explicari, id est fieri. Quod declarat, deficiente enim voluntate nullus effectus producit, quia nullus aggreditur quod non vult, et si potestas absit, voluntas frustra fit, quae fit, id est ex qua sequitur ut si videas aliquem velle adipisci quod minime accipit, non potes dubitare huic defuisse valentiam, id est potentiam obtinendi quod voluerit, et sic dicit boetius, per spiritum est, nec villo modo dubitari potest. Et sic dicit philosophia. Quae homo videas effectus quod voluerit, non dubitabis esse non potuisse, id est non habuisse potentiam. Et dicit boetius, Nunc. Tunc philosophia claudit tanquam manifestum ex dictis, id est. Illud quod quisque potest in eo est validus, id est potes, quod homo non potest in eo est censendus, id est indidus imbecillis, id est impotens. Et dicit boetius, Fateor inquam. Non quod philosophia dicit nullus aggreditur quod non vult. Contra. Aliquis nolens inficit vel ledit homines, sed aliquis aggreditur quod non vult. Item aliquis cogit facere aliquid contra voluntatem suam, et sic aggreditur quod non vult. Dicendum quod philosophia loquitur de effectibus spontaneo quod ex intentione procedit, non de eo quod casu contingit. Unum dicendum ad primum quod vos potest apparere, vel ad ipsam actionem quam aliquis primo aggreditur, et sic non deficit vos, vel potest apparere ad aliquos illa actionem et sic potest deficere vos, ut si aliquis nolens hominem inficit, ad 2. modum. Illud quod quis coarctat facit et voluntarium mixtum, tamen simpliciter est involuntarium. Aliquis enim coarctat magis vult hoc facere quam sustinere penam vel perire vitam, et ita respectu talis effectus non deest vos, sed quantum ad actum interiore vos spiritus libera est, et cogit non potest.

Hic philosophia permittit 2. modum utile ad rationem, et est resumptio quondam per dictorum. Memisti ne esse collectum, id est conclusum superioribus rationibus omnibus intentionem humanam voluntatis festinare, id est tendere ad beatitudinem quam vos agitis, id est ducit diversis studiis. Runt boetius. Memi inquam illud esse commutatum. Item dicit philosophia, nunquam recordaris beatitudine esse ipsum bonum, et eo modo desiderari bonum ab omnibus cum beatitudo perit, id est desiderat. Runt boetius. Nunc. Memi recordor quia illud fixum teneo memorie. Non quod recordaris est aliquid reducere ad memoriam quod per oblivionem est lapsum a memoria, et quia beatitudinem esse ipsum summum bonum non exciderat a mente boetii sed spiritus remanebat in habitu, ideo dicit se non recordari de his si in memoria tanquam fixum tenere.

Hic philosophia arguit ex dictis probas bonos esse potentes, et malos impotentes tamen ratione. Quicunque adipiscuntur quod volunt sunt potentes, et qui non adipiscuntur quod volunt sunt impotentes, ex primo principio. Sed boni adipiscuntur quod volunt, scilicet summum bonum, mali licet velint non adipiscuntur ipsum, quia si mali adipiscerentur

Duo sunt quibus omnibus humanorum actuum constat effectus, voluntas scilicet ac potestas. Quorum si alterum desit, nihil est quod explicari queat. Deficiente etenim voluntate, ne aggreditur quidem quicquam quod non vult. At si potestas absit, voluntas frustra fit. Quo fit ut si quem videas adipisci velle quod minime adipiscat, huic obtinendi quod voluerit, defuisse valentiam dubitare non possis. B. per spiritum est inquam, nec villo modo negari potest. P. Quae homo effectus quod voluerit videas, num etiam potuisse dubitabas? B. Nunc. P. Quod homo quisque potest in eo validus, quod homo non potest in eo imbecillis esse censendus est. B. Fateor inquam.

prae absit, voluntas frustra fit, quae fit, id est ex qua sequitur ut si videas aliquem velle adipisci quod minime accipit, non potes dubitare huic defuisse valentiam, id est potentiam obtinendi quod voluerit, et sic dicit boetius, per spiritum est, nec villo modo dubitari potest. Et sic dicit philosophia. Quae homo videas effectus quod voluerit, non dubitabis esse non potuisse, id est non habuisse potentiam. Et dicit boetius, Nunc. Tunc philosophia claudit tanquam manifestum ex dictis, id est. Illud quod quisque potest in eo est validus, id est potes, quod homo non potest in eo est censendus, id est indidus imbecillis, id est impotens. Et dicit boetius, Fateor inquam. Non quod philosophia dicit nullus aggreditur quod non vult. Contra. Aliquis nolens inficit vel ledit homines, sed aliquis aggreditur quod non vult. Item aliquis cogit facere aliquid contra voluntatem suam, et sic aggreditur quod non vult. Dicendum quod philosophia loquitur de effectibus spontaneo quod ex intentione procedit, non de eo quod casu contingit. Unum dicendum ad primum quod vos potest apparere, vel ad ipsam actionem quam aliquis primo aggreditur, et sic non deficit vos, vel potest apparere ad aliquos illa actionem et sic potest deficere vos, ut si aliquis nolens hominem inficit, ad 2. modum. Illud quod quis coarctat facit et voluntarium mixtum, tamen simpliciter est involuntarium. Aliquis enim coarctat magis vult hoc facere quam sustinere penam vel perire vitam, et ita respectu talis effectus non deest vos, sed quantum ad actum interiore vos spiritus libera est, et cogit non potest.

P. Memisti ne igitur inquit superioribus rationibus esse collectum, intentiones omnium voluntatis humane quam diversis studiis agitis ad beatitudinem festinare? B. Memi inquam illud quoque esse demonstratum. P. Nunc recordaris beatitudinem ipsum esse bonum, eoque modo cum beatitudo perit ab omnibus desiderari bonum? B. Nunc inquam recordor, quoniam id memorie fixum teneo.

Non quod recordaris est aliquid reducere ad memoriam quod per oblivionem est lapsum a memoria, et quia beatitudinem esse ipsum summum bonum non exciderat a mente boetii sed spiritus remanebat in habitu, ideo dicit se non recordari de his si in memoria tanquam fixum tenere.

Hic philosophia arguit ex dictis probas bonos esse potentes, et malos impotentes tamen ratione. Quicunque adipiscuntur quod volunt sunt potentes, et qui non adipiscuntur quod volunt sunt impotentes, ex primo principio. Sed boni adipiscuntur quod volunt, scilicet summum bonum, mali licet velint non adipiscuntur ipsum, quia si mali adipiscerentur

bonum esse non potest
vult bonum potest
nunc. Memi inquit esse bonum
homo malum imbecillus
nec velle naturam
dicit boetius. Tunc philosophia
dicit philosophia. Quae homo videas
effectus quod voluerit, non dubitabis
esse non potuisse, id est non habuisse
potentiam. Et dicit boetius, Nunc.
Tunc philosophia claudit tanquam
manifestum ex dictis, id est. Illud
quod quisque potest in eo est validus,
id est potes, quod homo non potest
in eo est censendus, id est indidus
imbecillis, id est impotens. Et dicit
boetius, Fateor inquam. Non quod
philosophia dicit nullus aggreditur
quod non vult. Contra. Aliquis nolens
inficit vel ledit homines, sed aliquis
aggreditur quod non vult. Item aliquis
cogit facere aliquid contra voluntatem
suam, et sic aggreditur quod non vult.
Dicendum quod philosophia loquitur
de effectibus spontaneo quod ex
intentione procedit, non de eo quod
casu contingit. Unum dicendum ad
primum quod vos potest apparere, vel
ad ipsam actionem quam aliquis primo
aggreditur, et sic non deficit vos, vel
potest apparere ad aliquos illa actionem
et sic potest deficere vos, ut si aliquis
nolens hominem inficit, ad 2. modum.
Illud quod quis coarctat facit et
voluntarium mixtum, tamen simpliciter
est involuntarium. Aliquis enim
coarctat magis vult hoc facere quam
sustinere penam vel perire vitam, et
ita respectu talis effectus non deest
vos, sed quantum ad actum interiore
vos spiritus libera est, et cogit non
potest.

Prosa secunda

bonū: mali esse non possent. **B.** Ita est. **P.** Cum igitur utriusque bonū petant. sed hi quidem adipiscantur illi vero mīme. Num dubiū est bonos quidem potētes esse. qui vero mali sint imbecilles? **B.** Quisquis inquam dubitat.

nec rex naturā: nec sequentiā potest considerare rationem. tū est dicitur boeci. Igitur concludit philosophia. boni adipiscunt quod appetunt. i. volunt. Dicitur boeci. Sic videtur. Dicitur philosophia. si mali adipiscerent bonū quod appetunt non possent esse mali. Ita est dicitur boeci. Igitur concludit philosophia. Cui utriusque petat bonū. sed hi. scilicet. boni illud adipiscantur. illi vero mali mīme. non est dubiū bonos esse potētes. quod vero mali sint imbecilles. i. impotētes. Rursum boeci. Quicumque dubitat de hoc. non potest considerare naturā rex nec sequentiā rationem. Nō quod veritas proponit fundat super naturā rex. quod negat veritatem proponit non potest considerare sequentiā rationem quod veritas proponit fundat. Iō dicitur boeci. Qui dubitat de primis non potest considerare. etc.

P. Rursus inquit. Si duo sint quibus idem finem naturā propositū sit. eorumque unum naturali officio id ipsum agat atque perficiat. aliter vero naturale illud officium mīme administrare queat. alio vero modo quam naturē puenit non quidem impleat. propositū suū sed imitef implētem. Quēnam horū valētiore esse decernis? **B.** Etsi cōiecto inquam quod vel

planius tamen audire desidero. **P.** Ambulandi inquit motū finem naturā esse hominibus num negabis? **B.** Minime inquam. **P.** Eiusque rei pedū officium esse naturale num dubitas? **B.** Ne hoc quidem inquam. **P.** Si quis igitur pedibus incedere valens ambulet. aliterque cui hoc naturale per dū desit officium: manibus nitens ambulare conetur. quis horū iure valētiore existimari potest? **B.** Contexere inquam cetera. nam quod naturalis officij potens: eo quod idem nequeat valētiore sit nullus ambigit. **P.** Sed summū bonū quod eque malis bonisque propositū. boni quidem naturali officio virtutū petunt. mali vero variā per cupiditatē quod adipiscendi boni naturale officium non est: idem ipsum conantur adipisci. An tu aliter existimas? **B.** Minime inquam. nam etiam quod est sequens patet. Ex his enim que precesserim bonos quidem potētes: malos vero esse necesse est imbecilles. **P.** Recte inquit precurrens. id est uti medici sperare

solent iudicium est erecte iam resistentis que nature per me. Ex his enim que precesserim necesse est bonos esse potētes. malos vero imbecilles. et philosophia applaudens boecio dicit. Recte inquit precurrens. et illud est signum sicut medici solent sperare iudicium id est signum recte nature et nature resistentis supple ipsi morbo.

Nota quod ex littera format talis ratio

summū bonū non essent mali. sed boni sunt potētes. mali impotētes. vni dicitur in littera. Dicitur boecio. boni et mali nituntur pervenire ad bonū indiscreta intentione. i. indivisa intentione. dicitur boeci. Ita eodem sequens est ad dēca. Subdit philosophia. certū est bonos fieri adeptōne boni. Certū est bonos fieri adeptōne boni. Certū est bonos fieri adeptōne boni. Certū est bonos fieri adeptōne boni.

Dicitur philosophia ponit secundam rationem. d. Si sint duo quibus sit idem propositus. i. eadem intentio faciendi aliquid finem naturā. et unum eorum agat id ipsum et perficiat ipsum naturali officio. i. naturali organo. aliter vero mīme queat administrare. i. adimplere illud officium sed alio modo quam nature puenit: non impleat propositus sed imitef implētem. que horum duorum decernis. i. iudicas esse valētiore. i. potētiore? Dicitur boeci. Etsi per quibus cōiecto. i. considere quod velis. tamen ego desidero plene audire de te. Tunc philosophia declarat sibi in exemplo d. Num negas motū ambulandi hominibus inesse per naturā? Dicitur boeci. Minime nego. Et philosophia. nūc etiam dubitas eius rei. i. ad ambulandi esse officium naturale pedū. dicitur boeci. nec hoc dubito. Et philosophia. si quis igitur ambulet valens incedere pedibus. alius autem cui hoc officium desit: manibus nitens. i. laborans ambulare conetur. quis horum potest estimari valētiore. Dicitur boeci. Cetera. quod d. precede in ratione tua. quod nullus ambigit quoniam potens naturalis officij sit valētiore eo quod non potest in idem officium. Tunc philosophia ista proponit primis rationibus maiori adiungit unam minorē. d. si summū bonū quod eque bonis et malis est propositū. boni quod de petunt. i. adipiscunt officio naturali. scilicet. nature. mali vero conantur adipisci id ipsum per variā cupiditatē rex ipsalium quod non est officium naturale adipiscendi boni. An tu o boeci estias aliter? Cui boeci. Minime inquam. et boeci qui precurrendo concludit principale intentū. d. Nam etiam illud quod est sequens

Libri quarti de consolatione philosophie

Quoniam duo intendunt aliquid propositum naturaliter, quod id propositum consequitur officio naturali: est potens, et quod non consequitur illud propositum naturali officio est impotens. Sed tamen boni quod mali naturaliter tendunt ad beatitudinem, et boni ipsorum consequuntur naturali officio, scilicet virtute, mali autem non, sed boni sunt potentes, mali vero impotentes. Non circa ultimum quod medici solent accipere signa pronostica sanitatis ex egro quoniam patiens erigit se per se in meliorem fortiori remedio. Sic in bove signum erat qualesceteret sanitatis quod ipse ratione phibere remediante quod percurreret per se plenit.

Dicit philosophia coaceruat quosdam alias rationes breues ad propositum ostendendum. Et sunt quatuor rationes, scilicet ibi. Considera ratio. Et ibi. In qua re, quarta ibi. Cur enim. Primum dicitur Sed quoniam te aspicio promissimum ad intelligendum ego coaceruabo, id est proponam crebras rationes, vides enim quanta pateat infirmitas viciorum rationum hominum cum nec ad hoc queant pervenire ad quod ducit et pellit eos naturalis intentio, et quod esset de istis malis censendum si desererent auxilium nature pervenirent tam magno ac pene inuito, quod dicitur nihil aliud censendum est nisi quod impotentie eorum habet ascribere. Non quod tamen boni quod mali universaliter tendunt ad bonum, et mali deficiunt ab eo quod appetit eis secundum naturam, ex hoc arguitur sic. Natura impotentia est deficiente ab eo quod natura intendit, et hoc faciunt mali, sed sunt impotentes. Non quod dicitur pene inuito, quod appetit naturalis boni non habet per artem repugnans quod vincat, sed tamen per ignorantiam et errorem vitiorum pervertit, et ita aliquid modo vincit, licet non directe.

Dicit philosophia ponit secundam rationem et dicit Considera ex his quae dicuntur quanta impotentia habeat sceleratos homines. Tunc enim appetunt premia levia et ludicra, id est iocosa, sed ipsi deficiunt circa ipsorum rerum summam, id est perfectionem artium et virtutum. Nec contingit ipsis miseris effectus boni in eo, id est appetit huiusmodi ipsi moluntur, id est laborant ad quod talis ratio, quanto maius est illud a quo aliquid deficit, tanto maior est suus defectus, et in maiore impotentia cadit, sed illud a quo mali deficiunt non est quod vile et modicum sed est summum bonum, sed malorum maxima est impotentia.

Dicit philosophia ponit tertiam rationem probando bonos maxime esse potentes pertractando exemplum, scilicet postquam, et ex hoc concludit malos maxime esse impotentes. Et dicit in qua re, scilicet assuetudine boni desiderati eminet vires bonorum super vires malorum. Sic enim censes, id est iudicares esse ambulandi potentissimum quod pedibus incedens potuisset pervenire usque ad eum locum quod ulterius nihil peruenit, id est manifestum iacet incessum, ita necesse est quod eum iudices potentissimum quod apprehendit finem expetendorum quod nihil est ultra, tales autem sunt boni. Ex quo fit, id est sequitur quod huic obiacet, id est periculum est ut in deo scelesti, id est mali videantur deserti omnibus viribus. Non quod sic viator aliquid dicitur potens cum ambulat ad eum locum ubi nihil amplius restat de via: sic boni quoniam perveniunt ad finem et ad bonum quod incedendi non potest ideo dicitur potentes, mali autem quoniam ipsum attingere non possunt dicuntur impotentes.

Dicit philosophia ponit quartam rationem, et excludit quandam dubitationem ibi. Quod quidem dem, Ratio quae intendit in summa est ista. Mali quoniam relicta virtute declinant ad vicia, aut sciunt bonum esse adherere virtuti, aut nesciunt, si nesciunt peccant per ignorantiam, nihil autem est impotentius igitur

Sed quoniam te ad intelligendum promptissimum esse aspicio, crebras coaceruabo rationes. Vide enim quanta viciorum hominum pateat infirmitas, quae nec ad hoc quod pervenire queunt, ad quod eos naturalis ducit ac pene pellit intentio. Et quod si hoc tam magno ac pene inuito pervenirent natura

desererent auxilio?

Considera ratio quanta sceleratos homines habeat impotentia. Neque enim levia aut ludicra premia petunt, quae per seque artium obtinere non possunt, sed circa ipsorum rerum summam virtutesque deficiunt, nec in eo miseris contingit effectus quod solum dies noctesque moluntur dies et noctes, id est transitoria et temporalia bona. Non ex levi forma

In qua re bonorum vires eminent. Sicut enim eum qui pedibus incedens ad eum locum usque pervenire potuisset, quo nihil ulterius peruenit iaceret incessum/ambulandi potentissimum esse censes, ita eum qui expetendorum finem quo nihil ultra est apprehendit, potentissimum necesse est iudices. Ex quo fit quod huic obiacet, ut in idem selesti viribus omnibus videantur esse deserti.

Cur enim relicta virtute vicia sectantur? Inscitia ne bonorum? Sed quod enervati ignorantie cecitate? An sectanda novenerunt? sed transversos eos libido precipitat, sic quae intentio peracta fragiles: quae oblectari vicio nequeunt. An scientes volentesque bonum deserunt ad vicia deflectunt? Sed

Prosa
hoc non non solum potentes
pervenit cum quod si sine re
Et non volentes sicut libidinis
potentes est non posse re
sunt impotentes sicut quod
non aliquid vultus ad vicia
pervenit in levi et die. Cur enim
non bonum? Sed quod est
non de hoc solum solum solum
ta libidinis nequeunt vicio
ca volentes scia sicut non
quod rationem eorum finem eorum
habet esse, non ipsum est esse esse
rationem est solum esse esse esse
Vnde Augustinus in libro de
p. sicut excedente debet
legit esse esse esse esse esse
quod vel peccat et impotentia
Et quod cupia non fore
hominem scilicet colat non esse de
quod malum est eos malos esse
atque simpliciter nego. Vnde
xeris simpliciter non bonum
solum malos quod esse esse
phibere. Et enim quod ostendit
non ab hoc desinit esse enim
sicut nequeat sicut ipse ab ipso
cum illud est quod ostendit esse
namque sicut esse debet esse
Nunc cadunt bonum esse bonum more
pervenit esse esse malum non non
in malum humanam amicitiam non
Sed quod vultus mali. Vnde quod
eorum potentes non a viciis
Potentes enim malos quod
efficiuntur mere potentes
bonitas sicut esse demum
suscipit in bonum. Ratio per
scidit a viciis sicut imbecillitas
licet, id est possunt sicut esse esse
quod huiusmodi bonum sicut esse esse
bonitas nihil potest esse esse esse
tunc quod bonum non potest esse esse
sicut, reurgit sicut esse esse esse

Prosa secunda

hoc modo non solum potentes esse sed etiam esse desinunt. Nam quod commune omnium quod se finem relinquunt: pariter quod esse desistunt.

Si non volentes sed a tergo libidine passionum uertuntur ad vitia potentia est non posse resistere passionibus. Si autem sciens et volens impotens est etiam quod omnino non sunt. Cum enim omnis natura in quantum habet ordinem ad finem, in quantum tamen aliquid desistit ab ordine ad finem in tantum deficit a natura, et per consequens ab esse ipsius nature. Ita ratione pretendit in se et dicitur Cur enim relicta salute mali sectantur vitia, ne per nunquam hoc est ex inscitia, id est ex ignorantia bonorum? Sed quod est eneruatum, id est debilius cecitate ignorantie, quod dicitur nihil. An ipsi nouerunt sectanda bona, sed ipsos inuersos libido, id est concupiscentia precipitat in vitia, et sic ipsi fragiles incontinentia, id est propter incontinentiam libidinis nequeunt vicio obviare, id est resistere. An sciens et volens deserunt bonum et desistunt ad vitia voluntate scia, sed hoc modo non solum potentes esse desinunt sed etiam esse desinunt esse. Cuius assignat rationem, nam quod relinquunt eodem finem omnium quod se, id est deum quod est ipsum esse: pariter esse desistunt. Non quod primum ens verissime hoc esse, nam ipsum est esse omnibus ut sunt, ut patet per commentum in metaphysica, et per eadem in eodem. Ab hoc ente derivatum est singulis esse et vivere, quanto ergo magis per vitia aliquis recedit a primo esse: tanto magis desinit esse. Unde Gregorius in libro de moribus loquens de diabolo dicit quod diabolus bene dicitur non esse quia a summa essentia recessit, et per hoc quotidie crescente defectu redit ad non esse quoniam ab eo quod verum est esse cecidit. Non quod philosophia tres assignat causas ex quibus omne peccatum procedit. Dis enim peccat vel peccat ex ignorantia, et hunc modum primo tangit, vel peccat ex impotentia resistendi, et istum secundo tangit, vel ex voluntate et malicia, et illum modum quia

quod dicitur cuius mirum forte videatur, ut malos quod plures hominum se eosdem non esse dicam? Sed ita se res hoc. Nam quod mali se eos malos esse non abnuo, sed eosdem esse pure atque simpliciter nego. Nam uti cadaver hominem mortuum dixeris: simpliciter non hominem appellare non possis, ita viciosos malos quod esse peccerim: sed esse absolute nequeam profiteri. Est enim quod ordinem retinet servatque naturam.

Quod non ab hac deficit, et est etiam quod in sua natura situm est delinquit, sed nequeam profiteri ipsos absolute esse sine determinatione distrahente, et replicat causas per dicitur, dicitur. Solum enim illud est quod ordinem recte servat in natura, quod autem ab hac natura et ab ordine deficit: etiam est quod in sua natura situm est delinquit. Non quod malum est determinatio distrahens sic et mortuum, unde sic procedendum est cadaver hominis esse hominem mortuum, non tamen simpliciter procedendum est cadaver esse hominem. Sic quocumque malum procedendum est esse malum: non tamen simpliciter procedendum est ipsum esse, unde sic patebit tria philosophia, homines perversi in malicia humanam amiserunt naturam, sed per maliciam homines desinunt esse quod fuerant.

Sed prout inquit mali. Ne ego quidem negauerim, sed hec eorum potentia non a viribus sed ab imbecillitate descendit.

Possunt enim mala que nunc valerent si in bonorum efficientia manere potuissent, que possibilitas eos euidentius nihil posse demonstrat.

Rudet philosophia, ego non quidem negauerim quoniam mali possunt, sed hec potentia ipsorum non descendit a viribus sed ab imbecillitate, id est a fragilitate, quod declarat, quod mali prout quidem mala, quod nunc valerent, id est possent si potuissent manere in efficientia eorum bonorum, id est si efficientia malorum esset talis qualis illa qua habent boni quod potissima est ut patet ex dictis, quod possibilitas malorum quod prout mala, demonstrat eos euidentius nihil posse. Non quod dicit malos nunc posse mala si permanerent in efficientia bonorum, ex quo videtur quod boni non prout facere malum, nec per consequens peccare, quod falsum est, cum iustus septies in die cadat et fortior resurgit secundum scripturam. Ad hoc dicendum quod boni non prout facere malum ex electione recte ratio

norantia, sed mali peccantes ignorantia sunt impotentes. Si autem sciunt bonum esse adherere virtuti, et declinant ad vitia, aut volentes derelinquunt bonum aut non sequitur quod sunt impotentes quia materia impotentes relinquunt bonum: sequitur quod non tamen impotentes sunt etiam quod omnino non sunt. Cum enim omnis natura in quantum habet ordinem ad finem, in quantum tamen aliquid desistit ab ordine ad finem in tantum deficit a natura, et per consequens ab esse ipsius nature. Ita ratione pretendit in se et dicitur Cur enim relicta salute mali sectantur vitia, ne per nunquam hoc est ex inscitia, id est ex ignorantia bonorum? Sed quod est eneruatum, id est debilius cecitate ignorantie, quod dicitur nihil. An ipsi nouerunt sectanda bona, sed ipsos inuersos libido, id est concupiscentia precipitat in vitia, et sic ipsi fragiles incontinentia, id est propter incontinentiam libidinis nequeunt vicio obviare, id est resistere. An sciens et volens deserunt bonum et desistunt ad vitia voluntate scia, sed hoc modo non solum potentes esse desinunt sed etiam esse desinunt esse. Cuius assignat rationem, nam quod relinquunt eodem finem omnium quod se, id est deum quod est ipsum esse: pariter esse desistunt. Non quod primum ens verissime hoc esse, nam ipsum est esse omnibus ut sunt, ut patet per commentum in metaphysica, et per eadem in eodem. Ab hoc ente derivatum est singulis esse et vivere, quanto ergo magis per vitia aliquis recedit a primo esse: tanto magis desinit esse. Unde Gregorius in libro de moribus loquens de diabolo dicit quod diabolus bene dicitur non esse quia a summa essentia recessit, et per hoc quotidie crescente defectu redit ad non esse quoniam ab eo quod verum est esse cecidit. Non quod philosophia tres assignat causas ex quibus omne peccatum procedit. Dis enim peccat vel peccat ex ignorantia, et hunc modum primo tangit, vel peccat ex impotentia resistendi, et istum secundo tangit, vel ex voluntate et malicia, et illum modum quia

rauior est ultimis ponit. Dicit philosophia excludit dubitationem. Aliquis enim dubitaret quomodo aliquis posset esse malus et tamen dici non esse, sed excludit philosophia, dicitur. Mirum forte videatur cuius mirum forte videatur, ut malos quod plures hominum se eosdem non esse dicam? Sed ita se res hoc quod quis mirum forte videatur. Nam quod mali se eos malos esse non abnuo, id est nequeam profiteri ipsos absolute esse sine determinatione distrahente, et replicat causas per dicitur, dicitur. Solum enim illud est quod ordinem recte servat in natura, quod autem ab hac natura et ab ordine deficit: etiam est quod in sua natura situm est delinquit. Non quod malum est determinatio distrahens sic et mortuum, unde sic procedendum est cadaver hominis esse hominem mortuum, non tamen simpliciter procedendum est cadaver esse hominem. Sic quocumque malum procedendum est esse malum: non tamen simpliciter procedendum est ipsum esse, unde sic patebit tria philosophia, homines perversi in malicia humanam amiserunt naturam, sed per maliciam homines desinunt esse quod fuerant.

Dicit philosophia excludit dubitationem. Aliquis enim dubitaret quomodo aliquis posset esse malus et tamen dici non esse, sed excludit philosophia, dicitur. Mirum forte videatur cuius mirum forte videatur, ut malos quod plures hominum se eosdem non esse dicam? Sed ita se res hoc quod quis mirum forte videatur. Nam quod mali se eos malos esse non abnuo, id est nequeam profiteri ipsos absolute esse sine determinatione distrahente, et replicat causas per dicitur, dicitur. Solum enim illud est quod ordinem recte servat in natura, quod autem ab hac natura et ab ordine deficit: etiam est quod in sua natura situm est delinquit. Non quod malum est determinatio distrahens sic et mortuum, unde sic procedendum est cadaver hominis esse hominem mortuum, non tamen simpliciter procedendum est cadaver esse hominem. Sic quocumque malum procedendum est esse malum: non tamen simpliciter procedendum est ipsum esse, unde sic patebit tria philosophia, homines perversi in malicia humanam amiserunt naturam, sed per maliciam homines desinunt esse quod fuerant.

Libri quarti de consolatione philosophie

nis que sp deprecatur ad optia. lz de potētia absoluta possint facē malū. in q̄ntū tm̄ potētia eoz cō iungit volūtatē et electioni q̄ eligūt bonū et nō malū. sic dicunt nō posse facē malum

Dic pbat q̄ potētia maloz nlla sit triplr. scda ibi. Atq; vt itelligas etia ibi. **H**uc accedit **P**rimo dic. si cur collegimus pauloante. malū nihil est. et mali tm̄ pnt mala. et h̄ liquet improbos nihil posse. **E**t dic boeci. p̄spicū est nihil. cū malū nihil sit. s̄ mali tm̄ pnt mala. q̄ pnt nihil. et p̄ n̄s nlla est eoz potentia. **N**ō de h̄ q̄ malū nihil sit. visū ē p̄us. et dic b̄tus Aug. Cuz vnuerse nature p̄ h̄bū dei facte sint. iniquitas p̄ ipm̄ facta nō est. qz iniquitas nlla sb̄ia est. z p̄cēm nō est natura. s̄ vicū nature appetētis illud qd̄ non est sui ordinis.

Dic pbat idem alio mō. d. **H**uc accedit quēnā sit vis h̄ potētie q̄ mali d̄nr posse. sic p̄sidēa ex dicendō. **N**os pauloan̄ diffiniunt̄ nihil esse potētis sūmo bono. s̄. **I**ta ē dic boeci. et p̄bia **S**z idē. s̄. sūmū bonū n̄ p̄t facē malū. **D**ime dicit boe. **E**t p̄bia. ē igit̄ aliq̄s q̄ putet hoies oīa posse. **N**eo dic boe. nisi q̄s insaniat et p̄bia sb̄iūgit. idem hoies p̄nt malefacē. **U**tinā n̄ possent dic boeci. **I**git̄ p̄bia arguit. cū igit̄ tm̄mō potens bonoz possit oīa. nō at̄ p̄nt oīa potētes maloz. manifestū est eosdez min̄ posse q̄ mala p̄nt. **N**ō q̄ posse etiā tūc deberet̄ oipotētissimo. s̄. deo qd̄ fallū est. vñ p̄t argui ex l̄ra sic **D**eus p̄t oīa et nō p̄t malū. **M**ali nō p̄nt oīa et p̄nt malū. q̄ posse

Dic pbat idē 3° mō. d. **H**uc accedit q̄ ordim̄ oēm potentia esse numerādā int̄ expētēda z oīa expētēda. i. desiderādā referri ad bonū velut ad qd̄dā cacumē. i. ad p̄fectionē sue nature. s̄. possibilitas. i. potētia patrādi scelētis. i. faciēdi malū nō p̄t referri ad bonū. igit̄ expētēda nō est. oīs at̄ potētia expētēda ē. liquet igit̄ potētia maloz nō ē potētia. **N**ō q̄ rō sic p̄t formari ex l̄ra **D**is potentia q̄ est potētia natura ē appetēda z referat̄ ad bonū. q̄ potētia mali nō ē potētia

Dic ex diātis p̄cludit p̄clusionē p̄ncipalē p̄firmādo eā auctoritate platonis. d. **E**x q̄bus itz declaratis apparet minime dubitabil̄ potētia bonoz z infirmitas maloz. z liq̄t verā eē illā sentētiā platonis. **S**olos sapientes posse facē qd̄ desiderant. improbos nō explē posse qd̄ libeat. i. qd̄ libidini placeat. qd̄ nō desiderēt rōnali appetitu malos explē nō posse. **F**aciūt enī mali q̄ libet. i. q̄ libido expētē d̄n̄ putāt se adepturos bonū qd̄ desiderāt p̄ ea q̄b̄ delectent̄ s̄ minime adipiscunt. qm̄ p̄bra. i. vicia

Nam si vti pauloante collegim̄. malum nihil est: cum mala tātummō possint. nihil posse improbos liquet.

B. Perspicuum est

Nō q̄ rō sic formatur. **P**osse malū ē posse nihil. cū malū nihil sit. s̄ mali tm̄ pnt mala. q̄ pnt nihil. et p̄ n̄s nlla est eoz potentia. **N**ō de h̄ q̄ malū nihil sit. visū ē p̄us. et dic b̄tus Aug. Cuz vnuerse nature p̄ h̄bū dei facte sint. iniquitas p̄ ipm̄ facta nō est. qz iniquitas nlla sb̄ia est. z p̄cēm nō est natura. s̄ vicū nature appetētis illud qd̄ non est sui ordinis.

P. Atq; vt itelligas quēnā sit huius potētie vis. sūmo bono nihil potenti ē pauloante diffiniunt̄. **B.**

Ita ē inq̄. **P.** Sed idem inquit facere malū nequit

B. Dime. **P.** Est igit̄ inquit aliquis q̄ oīa posse hoimines putet? **B.** Nisi q̄s insaniat. nemo. **P.** Atqui

idem possunt mala. **B.** Utinā quidem inq̄ nō possent. **P.** Cum igitur bonoz tm̄modo potens: possit

omnia. nō h̄o queant omnia potentes etiam maloz.

eosdem qui mala possunt. minus posse manifestum ē

malū magis arguit impotētiā q̄ potētiā qz si arguēt potētiā tūc deberet̄ oipotētissimo. s̄. deo qd̄ fallū est. vñ p̄t argui ex l̄ra sic **D**eus p̄t oīa et nō p̄t malū.

Mali nō p̄nt oīa et p̄nt malū. q̄ posse malū magis arguit impotētiā q̄ potētiā.

Huc accedit q̄ oēs potētiā inter expētēda numerādā. oīaq; expētēda referri ad bonū. velut ad quoddam nature sue cacumen ostendim̄. **S**ed patrādi sceleris possibilitas: referri ad bonū non pōt. expētēda igit̄ nō ē. **A**tqui oīs potentia expētēda ē. **L**iquet igit̄ maloz possibilitatem non eē potentiam

Dis potentia q̄ est potētia natura ē appetēda z referat̄ ad bonū. q̄ potētia mali nō ē potētia

Ex quib̄ oibus bonoz quidē potētia. maloz nō minime dubitabil̄ apparet infirmitas. **U**erāq; illā platonis esse sentētiā liquet. **S**olos qd̄ desiderent facere posse sapientes. improbos nō exercere quidem qd̄ libeat. qd̄ nō desiderent: explere nō posse. **F**aciūt enī que libet. duz p̄ ea quibus delectantur id bonum qd̄ desiderāt. se adepturos putāt. s̄ minime adipiscunt. qm̄ ad beatitudinē probra non veniunt.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Nōndū q̄ d̄

vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Retru secun
liberū ē expētēda rōnali libidinis
rōnali z expētēda qd̄ libet. s̄. qd̄ libidini placeat. qd̄ nō desiderēt rōnali appetitu malos explē nō posse. **F**aciūt enī que libet. duz p̄ ea quibus delectantur id bonum qd̄ desiderāt. se adepturos putāt. s̄ minime adipiscunt. qm̄ ad beatitudinē probra non veniunt. **N**ōndū q̄ d̄ vel hoies viciosi nō veniūt ad beatitudinē.

Metrum secundum et Prosa tertia

siderium e appetit' ronali. libitu at spectat ad appetitu sensualē. lz g mali affectet btrudine appetitu ronali. tū qz faciūt qd libz/sequētes appetitū sensitivū. id ad btrudine nō pueniūt. sapiētes at q ptenūt delectatiōes sensuales z inuitunt itellectualib'. ipi sē q pficiūt aiaz suā sciētia sui creato ris q de nihilo fecit eos vt scribit in lib' de pomo. **Aia non tristabit neqz p̄turbabit cū recedit a corpe vt scribit in eodem**

Metrum trochaicū alemāni cū p̄stās dimetro acatalecti

**Uos vides sedē celsos
Solij culmine reges**

Purpura claros nitente

Septos tristibus armis

Dre toruo comminantes

Rabie cordis anhelos.

Detrahat siquis superbis

Flani tegmina cultus

Jam videbit intus artas

Dominos ferre catenas

Hinc enī libido versat

Auidis corda venenis

Hinc flagellat ira mentem

Fluctus turbida tollens

Deror aut captos fatigat

Aut spes lubrica torquet

Ergo cum caput tot vnum

Cernas ferre tyrannos

Non facit quod optat ipse

Domini pressus iniquis.

dentibus amittere hoīem humanam naturam

**Uides ne igiē quāto i sceno probra voluānt.
qua pbitas luce resplēdeat? In quo p̄spiciū**

ē nūq̄ bonis p̄mia nūq̄ sua scelerib' deesse supplicia.
tū ibi Rex eteni. P̄rio dic sic **Uides ne igiē o boeci in q̄nto sceno. i. in q̄nta vilitate impotētie voluānt p̄bra. i. hoies probrosi et viciosi. vides etiā q̄ luce. i. qua claritate potētie resplēdeat p̄ bitas stuosoz hoim. In q̄ sic in suo antecēdēte p̄spiciū est h' p̄sequēs. s. nūq̄ bonis p̄mia: nūq̄ scelerib' .i. hoibus sceleratis deesse sua supplicia** **Nō q̄ mali dñr volui in sceno qz mali z maxī me libidinōsi subus assimilant. sicut postea p̄tēbit q̄ voluunt in sceno fz illud Sus magis i sce no gaudet q̄ fonte sereno. de q̄bus dic scriptura Putruerūt i mētra i stercore suo. Probi at luce resplendent. quia stus z probitas vltra humanā naturā hoīem p̄onehit. et dñs assimilat**

Istud est metrum scdm h' quarti. z est metrum mixtum p̄mū dī alemānicū ab inuētoze. trochaicū a pede p̄dñante. scd̄z dī pheregratiū ab inuētoze. sponda icū a pede p̄dñante. In q̄ metro p̄bia ont quō pot tētia maloz sit p̄sideranda in q̄bus maxie videt esse. sic sē reges et p̄ncipes. et dic. incipiendo p̄structionē in septimo x̄su. **Siquis det̄bat. i. remoneat p̄ p̄siderationē z itellectū tegmina. i. tegimīa vāni cultus exterioris sup̄bis regibus Quos reges vides sedē celsos culmic. i. altitudine solij. i. cathedre q̄s vides claros purpura nitētes. septos. i. circū/ datos armis tristib'. i. p̄stātib'. Reges in quā p̄minātes .i. minas imponētes miseris toruo ore. i. crudeli aspectu an helos. i. cupidos vel festinos rabie cedis. i. crudelitate mor tis Jam videbit dños tales ferre intus. i. in aīo artas cate nas. i. vincula vicioz. **Qd̄ manifestat subdēs. Hinc enī. i. ex vna pte libido. i. p̄cupia versat. i. p̄cipitat corda talū ty rannoꝝ auidis venenis. Hinc. i. ex alia pte ira turbida fla gellat. i. punit mentē ipsoꝝ. ira in quā tollens. i. excitans flu ctus. i. disturbia. aut captos infortunio aliq̄ meroze ipos fa tigat. Aut spes lubrica. i. vana torquet. Cū ḡ cernas vnum caput. i. vñū principē ferre. i. sustinē tot tyrānos. i. passiōes tyrānizantes. ipē pressus iniq̄s dñis. i. vicij dñantib' nō facit qd̄ optat. **Nō q̄ intētio p̄bie est dicē siq̄s visu pol set penetrare corda p̄ncipū q̄s videt sedē in altis solijs oz natos claris indumentis hñtes arma terrētia et toruo vul tu respiciētes miseros. statim visu cognoscēt ipos ligatos multis catenis insolubilibus. i. passionib' ire. spei. timoris. z sic ligati passionib' nō faciūt qd̄ optāt. z p̄ p̄sequēs sunt impotentes. **Nō q̄ dicit hō pressus iniq̄s dñis. i. vicij dñantibus: nō facit qd̄ optat. dic beatus Aug. in li. de ci. dei Bonus etiam si seruiat: liber est. malus at si regnat ser uus est. nec vni' s̄ qd̄ quins ē/ tot dñoz seruus ē q̄t vicioꝝ********

**Parrat premiū esse oniuscuiusq̄ rei
idem quicquid geritur. et viciis ate**

Ista est p̄sa t̄tia h' q̄rti in q̄ ont p̄bia malis nūq̄ deesse supplicia. z bonis nūq̄ deesse p̄mia. Et p̄mo p̄bia p̄tinuādo se ad p̄cedētia. p̄mo p̄mittit intētū suū. z p̄sequit intē/

Libri quarti de consolatione philosophie

Hic phia psequit intentum. et pmo pbat qd bonis nunqs desunt premia. 2o qd malis nunqs desunt supplicia. ibi **Que** cu ira sint. pmo ont qd bonis nunqs desunt premia. 2o ont qd sit illud premium. ibi. **At** cui premium. Primum pbat duabz rōnibus. scdaz ponit ibi. **Postremo.** Prima rō tal est. ois res ppter quā aliud gerit: ē premium illi rei q gerit. s ppter bonū oia fiunt gerunt. s bonū est premium oim que gerunt. s bonū a bonis separari nō p̄t. qz iā nō essent boni. s bonis nunqs desunt sua p̄mia. vñ dicit i lra. **Rez** que gerunt. i. fiunt: illud ppter qd vnaqueqz res gerit. i. fit. illud videt nō iniuria esse premium illius rei. **Hoc** declarat exemplarit. vt currenti in stadio. i. i aliq spacio: corona est premium ppter quaz currit. s oñdim prius b̄titudine esse id ipm bonū/ ppter qd oia gerunt. s ipm bonū est veluti p̄mune p̄mū/ adibus hūanis p̄positū. s hoc bonū nō p̄t separari a bonis. **Nō** eni bonus iure vocabit q̄ careat bono. qre p̄bos mores. i. hoies b̄n morigeratos nō relinquūt sua p̄mia. **Quātūcūqz** s̄ seuiant mali/ p̄tra bonos: tñ sapienti nō decider corona. i. premium. nec ardescet. i. minuet. qz aliena improbitas nō decerpit. i. nō aufert p̄p̄riū decus p̄bis animis. **Q** si boni recepto p̄mio extrinsecus letarent: poterat s̄ aliqs auferre ab eis. vel saltem ille q̄ p̄tulisset. s qz illud p̄mū sua p̄bitas vnicuiqz p̄fert: tñc quilibet carebit suo p̄mio cū desierit esse p̄bus. **Nō** q̄ p̄suetudo fuit apud Romanos currē i stadio. i. in aliq spacio qd vocabāt stadiū. et qui citi⁹ venit ad metam/ sustulit premium. s. coronā vel aliquid aliud. sic dicit apls **Nescitis** q̄ hi q̄ in stadio currit: oēs qdem currūt s̄ vn⁹ accipit b̄rauiū. sic currite vt app̄hedatis. s̄ id ppter qd currit est premium currentiū. **Nō** q̄ bon⁹ nō p̄t carē p̄mio. qz illud a q̄ hō fit bon⁹. p̄opt qd dignitas s̄tutis est premium s̄tutose operantiū. s̄ operās s̄tutose nō p̄t p̄uari s̄tute. s̄ bonus non p̄t carē suo p̄mio. **Nō** q̄ntūcūqz mali seuiāt/ tñ sapienti nō decider corona. qz fm **Sen.** Nunqs in tām viciū cōtraibit: nec malicia inualescet p̄tra s̄tutes qn nomē phie sacroz venerabile p̄maneat. **Sic** s̄lter **Est** de malis et stultis respectu bonoz et sapientiū

Hic ponit scdam rōnez q̄ talis ē premium nō hz rōnez premium nisi in q̄ntū bonū. q̄ igit est compos boni: ē p̄pos premium. s̄ bon⁹ est p̄pos boni s̄ erit p̄pos premium. **Dicit** s̄ in lra **Postremo** cū omē p̄mū idcirco appetat qz credit eē bonū. q̄s iudicet p̄p̄tē boni: experte eē p̄mū. q. d. nulls. **Nō** q̄ argumētū phie s̄lre e illi acsi arguat. **Nō** nō hz rōnē hois nisi qz rōnalis. q̄cūqz igit est rōnalis: est hō. **Sic** s̄lter. premium nō appetit nisi qz bonū. **Qui** s̄ est p̄pos boni: ē p̄pos premium. sed bonus est compos boni. s̄ non deest sibi premium.

Hic ont qd sit illud premium qd boni assequunt. s. maximū et optimū qd est fieri deos. vñ dicit **At** cui⁹ p̄mū. s. boni nō s̄t expertes. i. carentes. **Rūdet** phia. oio pulcherrimi et maximū premium. qd pbat ex qdā corollario s̄ declarato. d. **Memēto** corollariū illius qd p̄cipuūz añ dedi. et sic collige. i. ex illo corollario concludē

Rez etenī que gerunt. illud ppter qd vnaqueqz res gerit/ eiusdē rei premium esse nō iniuria videri p̄t. **Uti** currenti i stadio p̄t quā currit: iacet premium corona. **Sed** b̄titudine esse idē ipm bonū p̄t qd oia gerunt ostendim⁹. **Est** igit humanis actib⁹ ipm bonū/ veluti premium p̄mune p̄positū. **Atqz** hoc a bonis nō p̄t separari. **Negz** enī bon⁹ vltra iure vocabit: q̄ careat bono **Quare** p̄bos mores sua p̄mia nō relinquūt. **Quātū** libet igit seuiāt mali/ sapienti tñ corona nō decider. nō ardescet. **Negz** enī p̄bis animis p̄p̄riū decus/ aliena decerpit improbitas. **Q** si extrinsecus accepto letaret: poterat hoc vel alius q̄spiam: vel ipse etiā q̄ p̄tulisset auferre: **Sed** qm̄ id sua cuiqz p̄bitas p̄fert: tum suo p̄mio carebit/ cum probus esse desierit

Postremo cū omē premium/ idcirco appetit: qm̄ bonuz esse credit. q̄s boni compos premium iudicet experte?

At cui⁹ premium? oim pulcherrimi maximi qz. **Memēto** etenī corollarij illi⁹ qd paulo añ p̄cipuū dedi. ac sic collige. **Cū** ipm bonū b̄titudine sit: bonos oēs eo ipso qd boni sint fieri beatos liquet. **Sed** q̄ beati s̄t: deos esse puenit. **Est** igit premium bonoz qd nulls deterat dies nulli⁹ minuat p̄tās. nulli⁹ fuscet improbitas: deos s̄l

Prosa
Cū ipm bonū b̄titudine sit. hōi
p̄cipuūz añ dedi. ac sic collige.
Cū ipm bonū b̄titudine sit: bonos oēs eo ipso qd boni sint fieri beatos liquet. Sed q̄ beati s̄t: deos esse puenit. Est igit premium bonoz qd nulls deterat dies nulli⁹ minuat p̄tās. nulli⁹ fuscet improbitas: deos s̄l

Prosa tertia

Cū ipm bonū sit bñtudo. liq̄t oēs bonos eo q̄ bñi s̄ fieri bñds. s̄ q̄ bñi sunt eos p̄tingit eē deos
 Igit̄ p̄miū bonoz̄ ē fieri deos. qd̄ p̄miū bonoz̄ null⁹ dies dēterat. i. p̄sumit nulli⁹ p̄tās minuet
 nulli⁹ improbitas fuscet. i. obīcurat. Nō q̄ i ista dēductiōe p̄tā nō accipit bñtudine p̄ statu
 quē boni habituri s̄t p̄ hāc vitā s̄ p̄ statu bñtudis q̄lis i hāc vita haberi p̄t quē hō p̄sequit̄ per
 p̄ntes. vñ q̄ essentialit̄ ē bon⁹. essentialit̄ ē beat⁹ ⁊ de⁹. ⁊ q̄ nō ē essentialit̄ bonus s̄ p̄cipatuz̄
 hic etiā ē p̄cipatiōe beat⁹ ⁊ deus.

**Que cū ita sint: de maloz̄ quoq̄ īsepabili pena dubi/
 tare sapiēs neq̄at. Nā cū bonū malūq̄. itē pene atq̄
 p̄miū aduersa frōte dissidēat: q̄ in boni p̄mio videm⁹
 accidē. eadē necesse ē: i. mali pena p̄traria p̄te respōde
 ant. Sic igit̄ probis: p̄bitas ip̄a fit p̄miuz̄. ita impro
 bis nequicia ip̄a supplicium est.**

inuicē. nē ē q̄ in bñi p̄mio videm⁹ accidē. eadē nē ē q̄ respōdeat p̄tā p̄te i pena mali. sic igit̄
 bñis ip̄a p̄bitas fit p̄miū ita neq̄cia ip̄a ē improb supplicium. Nō q̄nēq̄ s̄biēctis p̄tāz̄ inst̄ ⁊
 trarie passiōes s̄ vni s̄biēctoz̄ ondīt inesse sua passio tūc p̄ locū a p̄tāz̄ reliq̄ s̄biēctō assignat̄ in/
 esse similit̄ sua passio Cū igit̄ bonū ⁊ malū sint diuersa s̄biēctā. p̄miū ⁊ supplicium sunt diuersē pass
 ones. si ostēdit̄ bonis nō deesse p̄mia: ostensum ē malis nō deesse supplicia

**Jā hō quisq̄ afficit̄ pena: malo se affectū eē nō dubi
 tat. Si igit̄ sese ipsi estimare velit/ p̄nt ne sibi supplicij
 expertes videri. quos oīm maloz̄ū extrema neq̄cia nō
 afficit̄ modo. verū etiā vehement̄ inficit̄?**

q̄squis afficit̄ pena/ malo nō dubitat se eē affectū. cū. i. pena nō habeat rōnem pene nisi qz̄ mala
 Igit̄ si ipsi mali se ipsos estimare velint. p̄nt ne sibi videri expertes supplicij q̄s malos oīm maloz̄
 extrema neq̄cia. i. maria i genē mali nō mō. i. t̄mmodo nō afficit̄. vey p̄ s̄. vehement̄ inficit̄. q. d.
 nō Nō q̄ sic argumentū tenet s̄ hāc forma. hō nō est hō nisi qz̄ est rōnalis. s̄ q̄ est rōnalis est
 hō. Sic arguit̄ in p̄posito Pena nō hz̄ rōnem pene nisi qz̄ malū est q̄ddā. s̄ q̄ est affect⁹ malo:
 ē affectus pena. s̄ mali sunt affecti malo. s̄ malum non deest malis. et p̄ p̄ns supplicij

**Vide at̄ ex aduersa p̄te bonoz̄. q̄ improbos pena eo/
 mitec̄. Omē nāq̄ qd̄ sit: vnū eē. ip̄mqz̄ vnū/ bonū eē:
 pauloate didicisti. Cui p̄sequēs est: vt omē qd̄ sit. id
 etiā bonū esse videat̄. Hoc igit̄ modo quicqd̄ a bono
 deficit: eē desistit. Quo fit vt mali desinant eē qd̄ fue
 rat. S; fuisse hoīes. adhuc ip̄a hūani corpis reliq̄ spe
 cies ostētat. Quae versū in maliciā: hūanā q̄z̄ amiserē
 naturā. S; cū vltra hoīes quēq̄ p̄uchē sola p̄bitas
 possit: necesse ē vt quos ab hūana p̄ditiōe deiecit in/
 fra hōis meritū dērudat improbitas. Euenit igit̄ vt**

quē t̄nformatū vicijz̄ videas/ hoīez̄ estimare n̄ possis
 qz̄ improbitas ab hūana p̄ditiōe deiecit. ip̄a dērudat hoīem infra meritū. i. dignitatē hoīs in
 naturā bestialitatis Igit̄ euenit vt nō possis estimare hoīem s̄ bestia quē vides vitijz̄ t̄nforma
 tū Nō q̄ q̄dus entū distinguunt̄ s̄m nobilitatē ⁊ ignobilitatē qz̄ nō ē accipe duas sp̄es eque
 p̄fectas s̄ vna est dignior̄ alia. it̄o oportet q̄ omē ens qd̄ nō ē hō sit sup̄ hoīem vel infra hoīez̄

**Dic ont̄ p̄bia q̄ mal nūq̄z̄ delus
 sus supplicia. sc̄do ont̄ quale sit illd̄
 supplicium ibi Videant. p̄ma in duas
 fm̄ duas rōnes. sc̄da ibi Jā hō. p̄
 dic. Que cū ita sint. s̄ q̄ bñi nūq̄z̄ ca
 rēt p̄mijs. sequit̄ q̄ null⁹ sapiēs pos
 sit dubitare de īsepabili p̄ca maloz̄
 Nā cū bonū ⁊ malū/ p̄ca ⁊ p̄miū. ad
 uersa frōte dissidēat. i. opponant̄ ad
 uersa frōte dissidēat. i. opponant̄ ad
 uersa frōte dissidēat. i. opponant̄ ad**

**Dic ponit̄ sc̄daz̄ rōnem q̄ talis ē
 Pena nō hz̄ rōnem pene nisi ex s̄
 q̄ malū q̄ddā est. s̄ q̄ est affect⁹ ma
 lo ip̄e ē affect⁹ p̄ca. s̄ mali s̄ affecti.
 imo infecti malo. s̄ s̄ affecti pena. ⁊
 p̄ p̄ns supplicio. vñ dic̄ in l̄ra. Jā hō
 Pena nō hz̄ rōnem pene nisi qz̄ mala
 q̄ malū q̄ddā est. s̄ q̄ est affect⁹ ma
 lo ip̄e ē affect⁹ p̄ca. s̄ mali s̄ affecti.
 imo infecti malo. s̄ s̄ affecti pena. ⁊
 p̄ p̄ns supplicio. vñ dic̄ in l̄ra. Jā hō**

**Dic p̄bia ont̄ q̄le sit p̄mimum ma/
 loz̄. i. t̄nformatio in bestialitatez̄. ⁊
 ont̄ quō p̄ diuersa vicia hoīes t̄n/s
 formant̄ i diuersas bestias. ibi Aua
 ricia. P̄rio dic̄ Vide o boeci q̄ pe
 na comitec̄ improbos et diuersa p/
 te bonoz̄. i. p̄ p̄riū ad bonos. didi/
 cisti enī pauloan̄ in 3° li. omē qd̄ ē:
 esse vnū. et didicisti vnū esse bonū
 cui p̄ns ē. vt oē qd̄ sit: videat̄ eē bo
 nū. Igit̄ q̄cqd̄ deficit a bono desistit
 eē. q̄ fit vt mali desinant esse qd̄ fue
 rat. s̄ ip̄a reliq̄ sp̄es hūani corpis ad
 huc manēs i eis ostētat malos fuil/
 se hoīes. Quare p̄uersi in maliciāz̄
 amiserē hūanā naturā. s̄ cū sola p̄bi
 tas possit quēq̄ hoīem p̄uchē vltra
 hoīes. i. i naturā diuinā. necesse ē vs**

Libri quarti de consolatione philosophie

mali sit ut probatur per malicia desinit esse homines. quoniam non est malus esse super homines vel infra. cum autem sola probitas
tas vehat homines super humanam naturam. scilicet ad naturam divinam. sequitur quod malicia deiciat malos infra natu
ram humanam. scilicet ad naturam bestialitatis.

Hic philosophia ostendit quod homines per diuer
sa vicia transformantur in diuersas besti
as. d. Aliquis homo feruet auaricia. scilicet vi
olentus creptor. i. ablator vel raptor
alienarum operum. tunc dicitur sicut lupus.
si homo feror et inquitur quod exercet linguam
litigiosam talis probabiliter est canis. **N**on occultus
insidiator quod gaudet surripuisse a/
licia fraudibus. tunc exequetur. i. probabit
vulpeculis. si homo intemperans. i. intem
peratus supple tre fremit. tunc creda
tur gestare animam leonis. si homo pa
uidus et fugax quod formidat. habeat si
milis ceruo. homo autem segnis et stupidus
ille torpet. i. tardus est talis vivit asini
natura. i. asinine. homo autem leuis et incostans quod
permutat studia sua. i. opera nihil differt ab auro. si homo quod immergit fedis et immundis libidibus ille de
tinet voluptate sordide suis. i. probatur subter et sic de ceteris viciis prout loquitur. **U**n decludit philosophia. d.
Ita sit ut quod deserta probitate deserit esse homo: cum non possit transire in conditionem divinam statim in beluam. i. be
stiam. **N**on quod in nobis est duplex status agnoscitur. scilicet intellectus et sensus. **I**ntellectus est quod ad diuinum in nobis
per quem ad superiora ascendimus et deo similes sumus. **S**ensus autem in quantum non obedit rationi est quod brutale in
nobis per quem infra naturam humanam redigimur et bestias similes efficitur. id dicit boetius in tractatu de su
mo bono. **N**e vobis hominibus quod de numero bestiarum putati estis. diuinum quod in vobis est non agno
scentes per quod ad superiora ascenditis et deo similes estis. diuinum autem in homine vocat intellectum.

Istud est metrum tertium huius quarti quod dicitur glyconicum ab iuctore
choriambicum a pede pedante. **I**n quo philosophia ostendit transformationem
hominum in bestias per quendam fabulam. 2. ostendit transformationem mentis per
vicia esse peiorem transformationem corporis ibi. **P**ro leuem. fabu
la quam intendit est de transformatione sociorum vlixis. et est talis
Ulixes post bellum troianum cum redeundo ad patria diu er
rasset in mari puenit in quendam insulam quam inhabitabat dea no
mine **C**irce filia solis quod per gmina et potiones peruenit hospi
tes suos mutare in diuersas bestias quod esse socios vlixis quod ad
ipsum puenierat per suas potiones mutauit. **S**ed mercurius addit
vlixi albam florem per quem mutauit transformationem et potione ve
nificam. quibus autem socii sui essent mutati in bestias quantum ad figu
ras corporis. tamen remansit in eis mens integre. exclusa omni bestiali
senecia. **U**n dicitur in libro **E**urus: vetus talis. appulit vela ducis
naritij. i. **U**lixis quod denotat naritius a loco vel a regione de
quod oriundus erat et appulit vagas rates. i. naues pelago. i. ma
ri cuidam insule quod. i. in qua insula residens pulchra dea **C**irce edita
. i. genita ex semine solis illa miscet nouis hospitibus. i. sociis
vlixis pocula tacta carmine. i. incantatione. quod. scilicet. hospites vt
. i. postquam manus **C**irce herbipotens. i. potens herbis facta. i.
mutauit socios vlixis in varios modos. i. in varias figuras
bestiarum. hinc. i. vnum illorum tegit facies apri. **I**lle. i. alius mar
maricus leo. i. aphyricanus leo factus crescit dente et vngu
ibus. hinc. i. alius nuper lupis additus. i. vnum dux parat fle
re sua transformatione ipse vlulat. **I**lle. i. alius obambulat
. i. circumit teeta. i. domos mitis vt indica tigris. i. tigris in
die. **S**ed licet nomen. i. deitas ar cadis. i. mercurij quod colit

Metrum glyconicum trias
spondeo. choriambo.
pirrhikio

Vela naritij ducis
Et vagas pelago rates
Eurus appulit insule
Pulchra qua residens dea
Solis edita semine
Discet hospitibus nouis
Tacta carmine pocula
Qnos vt in varios modos
Vertit herbipotens manus
Hunc apri facies tegit.
Ille marmaricus leo
Dente crescit et vnguibus
Hic lupis nuper additus
Flere dum parat vlulat

Retru
Mlegis v iudica
Lada mias obambulat
Sed luer vapo malis
Mones credis alina
Dobiam miferans ducet
Pelle soluerit hospita
Iam tamen mala remig
Que popula traxerant
Iam sues cerealia
Glunde pabuli veterant
Et nihil mouet integrum
Vozz corpore perditis
Sola mens stabulis super
Dontia que panis genuit
capla eius crederet in flon
uocidina dicit ad expellit
mazones et haddi vobis
quada separatione pphat
ta comdens tena nulli q
mentem aut bestiaz pta
O leuem nimen manent
Nec potens gramina
Dentis que valent lice
Loda vertere non valent
Iam est dominus vigoz
Arce iudicis abita.
Det vna potentius
Detruis hominem flit
Dura quoniam nant.
Nec nomen corpus
Dentis videri sciant.
Eludis miferans
licentiam. Quoniam
tiam su lura imp
O lora esp. pias im
viciofistamali

Metrum quintum

Ille tigris ut indica
Lecta mitis obambulat
Sed licet varijs malis
Numen arcadis alitis
Obscurum miserans ducem
Peste soluerit hospitis
Jam tamen mala remiges
Ore pocula traxerant
Jam sues cerealia
Glande pabula verterant
Et nihil manet integrum
Voce corpore perditis
Sola mens stabilis super
Monstra que patit gemit.

capilli eius crescunt in similitudine aq̄larū, et unguis ei⁹ q̄i unguis auis, et q̄z transmutatio fm̄ illa accidētia ducit ab expressa reputatione sp̄ei huane p̄p̄ deformitate figure. **I**o ut sic p̄t dici trās mutationē eē factā i bestia aia remanēte. **A**lij dicūt q̄ h̄mōi ēnsmutatio nō sit possibilis fm̄ rē s̄ s̄z quādā apparitionē phantastica, vñ nō videt rōnale q̄ Nabugodonosor transulerit se ad iunē/ta comedens fenū nisi q̄ quadā mania z apparitiōe phantastica agitatus seipsum reputabat iu/mentum aut bestiaz, p̄pter quod a consortio hominū ciectus est z cum feris habitabat.

Oleuem nimium manum
Nec potentia gramina
Membra que valeant licet
Corda vertere non valēt.
Intus est hominuz vigor
Arce conditus abdita.
Nec venena potentius
Detrabunt hominem sibi
Dira que penitus meant.
Nec nocentia corpori
Mentis vulnere sentiunt.

Audit infeliciores fore improbos p
litentiam. **Q**ueritur Boetius cur li
titum sit seuire improbos.

Quam ego. Fateor inquam, nec iuria dici video
viciosos: tamen si humani corporis specie ser/

in arcadia q̄ d̄z ales eo⁹ q̄ fingit h̄c alas in pedibus ad designā dū velocitate sui motus. **I**lle mercurius miserans ducē, i. vltrem oblitū, i. circūdatū varijs malis ipse absoluit, i. liberavit euz a pe ste hospitis, i. Circe, tñ remiges, i. locū vltis iā traxerant, i. bibe rāt mala pocula ore, et iā sues effecti verterāt, i. mutauerāt pabu la cerealia, i. nutrimenta panis q̄ panis ē cibus hoim glāde, i. i glā des q̄ est cibus suis, et nihil manet integrū, scz, de figura hūana ip̄s p̄ditis, i. mutatis voce z corpe, sola at mens stabilis manēs gemit sup̄ mōstra, i. sup̄ trāsformationē corpis quā patit. **N**ō q̄ trāsformatio hois in bestia remanēte aia rōnali nō est possibilis fm̄ rem, qz si esset possibilis, v̄l esset possibilis fm̄ trāsmutationē substātiāle v̄l accidētiāle. **N**ō fm̄ substātiāle qz p̄ talē introducif noua forma substātiāle, z sic due forme substātiāles specificē diffe rentes vt forma lupi et hois, s̄ll informaret idem corpus qd̄ fal/sum est. **N**ec est possibilis fm̄ accidētia p̄p̄la que disponūt mate riā ad determinatā formā qz impossibile ē materiā s̄z vnā z eandē dispōnem p̄portionari diuersis formis, vñ oio ē impossibile aiaz intellectuā vniri materie disposite ad formā lupi, s̄ trāsformatio de q̄ h̄ loquit si est possibilis: erit solū fm̄ accidentia individuū p ueniētia ab exterioribus causis quēadmodū videt p̄gisse de re ge Nabugodonosor, de q̄ legit i Daniele q̄ ex hoibus ciectus ē et fenū comedit vt bos, et rore celi corpus eius infectū est donec

Hic ostendit transformatiōe mentis per vicia esse deteriozē trāsformatiōe corpis eo q̄ mēs nobilioz ē toto corpe z dic̄ Ego dico manū Circe, i. p̄tate eē nimium leue, i. imbecillē, nec dico gmi na eius esse potentia qz licet valeant vertē mēbra corpis, nō tñ valent h̄tere corda qz int⁹ est vigor hoim cōdit⁹, i. abscondit⁹ arce abdita, i. mēte abscondita, s̄ hec dira venena, i. vicia potenti⁹ de/ trahūt hoiez sibi q̄ vicia penitus meant, i. p̄transcūt, z nō nocen tia corpi sentiunt id ē sentire faciūt hoiez vulnere mētis. **N**otā/ dū q̄ quia anima nobilioz z excellentioz ē corpore: transmutatio facta in anima de stutibus ad vicia stante corpore humano: ip̄a est deterioz q̄ facta transmutatione corporis hūani in specie be stie anima remanēte intransmutata quia anima intrāsmutata da to q̄ corpus transmutet/ adhuc homo dicit homo/ rōne anime, sed remanēte corpore humano et anima transmutata: iam homo non dicit homo nisi equiuoce, ergo trāsmutatio anime peioz est transmutatione corporis: aia remanēte intrāsmutata.

Ista est q̄rta p̄sa huius q̄rti in q̄ p̄ncipalit̄ tria p̄bat, p̄mo p̄bat ma/ los esse miserieores q̄ cupita p̄ficiūt q̄ si ea nō p̄ficerēt, 2° p̄bat malos es se miserieores si sint impūiti q̄ si sint puniti, 3° oñt illos esse miserieores q̄ faciūt iniuriā q̄ illos q̄ patiūt, scda ibi, q̄ h̄, t̄tia ibi. **N**ā ne illd̄. **P**ri/ mo boeci⁹ p̄sentitēs p̄ditis facit qd̄ dam notū, et p̄bia sibi rñ det, 2° p̄bia

Libri quarti de consolatione philosophie

psequit principale intentu. ibi **E**tenim
Prio dicit **T**u ego boeci^o finito car
mine inq^s. i. dixi ego fateor. i. cedo
veru esse qd didu est. iniuria. i. non
iuste video dici vitiosos mutari i
bestias qlitate. i. vicio aior. tamen
p quis seruent spm hūani co:pis
Tuc boeci^o facit notu dicens **S**ed
eis qz mens atrox. i. crudelis seuit pnicie bonoz id ipz noluissez eis licē. i. vt scuiat mali i bonos
Rūdet pbia. nec licet. vt mōstrabit puenienti loco. tū si id ipm qd credit eis licē. si h auferat a
malis releuabit. i. subleuabit pena sceleratoz hoim ex magna pte **N**ō licz credat malis licē q
seuiant ptra bonos. non tū in rei veritate licet qz in lex pta h^o qrti ont pbia q nihil licet malis
ptra bonos. nisi qntū pmittit ex ordinatione diuine puidencie ad vtilitatem bonoz.

Hic pbia psequit principale inten
tū pbando q improbi sūt miseriorez
q cupita pficiūt qz q pficē n pnt. 2°
ont q in hac vita nihil ē diuturnū i
ppatione ad vitā eternam. 3° ponit
amirationē boeci sup quodaz. scda
ibi **N**eqz enī. tria ibi. **T**u ego **P**rio
dicit **N**ecessē est malos eē miseriorez
cū pfeceint cupita qz si nō possent
implē. qd forte cuiquā. i. alicui incre
dibile. cui^o pbatio est. **N**ā si miserū
est voluisse pua/ miserū ē potuisse.
sine q. i. posse languēt. i. deficiēt effe
ctus misere volūtatis. **I**taqz cū sin
gulis sbus. i. volūtati. porētie. z effe
ctui. sit sua miseria: necesse est vt illi
vzgeant splici infortunio. i. malo qz
vides scelus velle. scelus posse. scelus
ser exopto vt mali deserti possibilitate patrādi sceleris cito careant h infortunio. et dic pbia Ca
rebūt inqt ocus. i. citius qz tu forsita velis. i. velle dolcas. vel qz illi existimēt se carituros **N**ō
q pbia dicit q posse malū sit peius qz velle malū. h videt falsū qz posse peccare nō ē malū h velle
le peccare. vñ fm **S**en. **O**me pccm in adione est. z ois actio ē volūtaria. h ome pccm ē volūta
riū. pro tāto etiā dicit **A**ug. **T**olle volūtate z infernus nō erit. h peius est velle malū qz posse ma
lū. cui^o pstrariū h dicit. **A**d h dicēdū q si posse et velle h se z absolute psideant: tūc peius ē velle
le malū qz posse. **S**i at accipit posse vt sequēs malā volūtate et subseruiēs eidē vt volūtas ma
la pficiat in exteriori ope sic peius ē posse qz velle. qz sine tali posse langueret volūtatis effectus
i. nō pficeret opus eius eē. **S**ic at dido mō peius est posse malū qz velle: sic peius ē pficē malū
qz posse. ita q vnūqzqz istoz triū velle. posse. pficere. aliqd mali addit supra precedens

Hic pbia qz boecius optauit ma
los citi^o carē potētia patrādi sce
leris pbat q in hac vita nihil ē diu
turnū vel duratiū in ppatione ad
ppetnā vitā dicēs. **N**eqz enī est ali
qd serū. i. tardū vel durabile i tā bre
uibus metis. i. finis pntis vite qd
immortalis animus putet p longū
temp^o expectare. i. manē qz malozū
magna spes quā hnt de longitudie
vite z excelsa machina. i. magna po
tentia facinorū sepe destruit sine. i.
i. morte. sine in quā insperato et re
pentino. **N**ō scz finiri morte statu

seruent: in beluas tñ animoz qualitate mutari. **S**ed
qz atrox scelerataqz mēs: bonoz pnicie seuit: id ipm
eis licere noluisse. **P.** Nec licet inquit: vt puenienti
mōstrabit loco. **S**z tñ si id ipm qd eis licē credit: au
ferat. magna ex pte sceleratoz hoim pena releuatur.

Etenim quod incredibile cui forte videat: infeliciores
esse necesse est malos cum cupita perfecerint: qz si ea
que cupiūt implere non possint **N**am si miserū est vo
luisse praua: perfecisse miseriū est. sine quo volūtatis
misere langueret effectus. **I**taqz cum sua singulis mi
seria sit: triplici infortunio necesse ē vzgeantur quos
videns scelus velle. posse. perficere. **A**ccedo in quā
Sed vt hoc infortunio cito careāt patrādi sceleris
possibilitate deserti/ vehemēter exopto. **P.** Care
būt inquit ocus/ qz vel tu forsitan velis. vel illi sese
estimant esse carituros.

Hic boeci^o. **A**ccedo in quā. i. pntio. h ego vehemen
ter exopto vt mali deserti possibilitate patrādi sceleris cito careant h infortunio. et dic pbia Ca
rebūt inqt ocus. i. citius qz tu forsita velis. i. velle dolcas. vel qz illi existimēt se carituros **N**ō
q pbia dicit q posse malū sit peius qz velle malū. h videt falsū qz posse peccare nō ē malū h velle
le peccare. vñ fm **S**en. **O**me pccm in adione est. z ois actio ē volūtaria. h ome pccm ē volūta
riū. pro tāto etiā dicit **A**ug. **T**olle volūtate z infernus nō erit. h peius est velle malū qz posse ma
lū. cui^o pstrariū h dicit. **A**d h dicēdū q si posse et velle h se z absolute psideant: tūc peius ē velle
le malū qz posse. **S**i at accipit posse vt sequēs malā volūtate et subseruiēs eidē vt volūtas ma
la pficiat in exteriori ope sic peius ē posse qz velle. qz sine tali posse langueret volūtatis effectus
i. nō pficeret opus eius eē. **S**ic at dido mō peius est posse malū qz velle: sic peius ē pficē malū
qz posse. ita q vnūqzqz istoz triū velle. posse. pficere. aliqd mali addit supra precedens

Neqz enī est aliqd i tambreuibus vite metis ita serū
qd expectare longū immortalis pserim anim^o putet.
Quoz magna spes et excelsa facinorū machina: repen
tino atqz insperato sepe sine destruit. **Q**d qdem illis
miserie modū statuit. nā si neqcia miseros facit: miseri
rior sit necesse est diuturnior neqcia. **Q**uos infelicitū
mos esse iudicā: si nō eoz maliciā saltē mors extrei
ma finiret. **E**tenim si de puitatis infortunio vera pcha
sumus. infinitā liquet eē miseriā. quā eē pstat eternā.

Prosa quarta

It ipsa malis modū. i. finitū sine miserie qd̄ pbat p hoc. **N**ā si neq̄cia facit miseros vt patz ex di
ctis: necesse ē vt diuturnior nequā sit miserior. q̄s malos iudicarem infelicissimos si nō extrema
mora eoz maliciā finiret. **S**i enī p̄clusimus vera de infortunio p̄uitatis: qd̄ infortunū. i. malum
eāro est maius q̄nto est diuturnius. liquet miseriā eoz esse infinitā quā p̄stat esse eternā. essz at̄ mi
seria maloz eterna/ si morte nō finiret. **N**ō q̄ de oppositis opposito mō iudicandū est. cū opposi
toz oppositē sint cause. **S**ic q̄ in bonis illud qd̄ est diuturnius ē melius: sic i malis qd̄ est diutur
nus est peius. **C**ū igit malicia facit miseros malos: infinita esset eoz miseria si p̄petuo p̄duraret
in vita. s; qz mora tminat eoz maliciā idō eoz miseriā et infelicitatē diminuit.

B. Tum ego mira q̄dem inquāz p̄cessu difficilis illa/
tio. s; his eam que prius p̄cessa sūt nimitū puenire cog
nosco. **P.** Recte inq̄t estimas. **S**ed q̄ cōclusioni acce
dere durū putat: equū est vel falsum aliqd̄ p̄cessisse de
mōstret. vel collationem p̄positionū nō esse efficacem
necessarie conclusionis ostendat. **A**lioquin concessis
p̄cedentibus/ nihil prorsus est qd̄ de illatione causef.

Sis vel ondat collationē p̄positionū n̄carie p̄clonis nō esse efficacē. alioqn̄ p̄cessis p̄cedētibz: ni
hil est qd̄ causef. i. p̄querat de illatione. vñ necessariū ē eā p̄cedē q̄ntūcūqz videat durū. **N**ō q̄
si nō p̄sentit p̄cloni: s; est vel p̄pter p̄ccm̄ in materia: vel p̄pter p̄ccm̄ in forma. p̄pter p̄ccm̄ in ma
teria/ vt si aliq̄ p̄missaz sit falsa. **P**ropt̄ p̄ccm̄ in forma vt si nō sit debita p̄ncipio p̄pōnē respectu
p̄clonis incidere aliq̄ fallacia. **S**i aut̄ nihil istoz accidit: n̄cario sequit̄ p̄clo ex p̄missis.

Nā hoc quoqz qd̄ dicaz nō minus mirū videat/ s; ex
his que sumpta sunt/ eque est necessariū. **B.** Quidnā
inquā? **P.** Feliciores inq̄t esse improbos supplicia lu
entes q̄ si eos nulla iusticie pena coerceat. **N**eqz id
nūc melior qd̄ cuius veniat i mentē/ corrigi vltione
p̄rauos mores. et ad rectū supplicij terrore deduci. ce/
teris q̄z exemplū esse culpāda fugiendi. **S**z alio qd̄ā
mō infeliciores esse improbos arbitroz impunitos.
tamen si nulla rō correctionis: nullus respectus habeat̄
exempli. **B.** Et q̄s erit inquā p̄ter hos aliq̄ modus?

Nō q̄ due sunt cause p̄p̄ quas videf
melius malos esse punitos q̄ impunitos. **U**na est qz p̄ penas mali corrigunt̄ z respiscūt a malo
Scdā eā est qz aliq̄ timore pene maloz declinat̄ a malo. z sic pena maloz est exemplū alijs fugi
endi malū. s; iste due cause sint vere. tñ p̄bia de eis nō intēdit̄ s; vult assignare aliā cāz p̄ter istas

P. Et illa. Bonos inq̄t esse felices. malos s; mis
ros. nōne p̄cessimus? **B.** Ita est inquā. **P.** Si igit in
quit miserie cuiuspiam bonū aliq̄ addat. nōne felici
or est eo cuius pura ac solitaria sine cuiusq̄ boni ad/

Hic p̄bia ponit admirationē boe
cū super deductione p̄bie. d. **P**bia
mira est illatio tyaz p̄cessu. i. ad p̄ce
dendū difficilis q̄ p̄bat miseriā ma
loz diminui p̄ morte. s; cognosco eā
nimitū puenire his q̄ p̄cessa sūt prius
Hic p̄bia Recte inq̄t estimas. s; q̄ p̄
dicte illatiōi difficile credit. s; q̄ du
rū. i. difficile putat accedē p̄cloni i/
psam p̄cedēdo: equū est vt ipse de/
mōstret aliqd̄ falsūz p̄cessisse i p̄mis

Hic p̄bia pbat malos esse miserē
ores si non puniant q̄ si puniant. 2.
soluit qd̄dā dubiū. 3. ponit quendaz
epiloguz p̄dictoz. scda ibi. **S**z q̄so
ctia ibi. **I**d s; o adenus. **P**rio p̄mit
tit p̄clonem quā p̄bare intēdit: exclu
dendo qd̄dā modos p̄batōnis q̄bus
p̄clo p̄bari posset. 2. ponit aliū mo/
dū p̄batōis ab istis ibi. **E**t illa. **P**ri
mo dic̄. **H**oc q̄z qd̄ dicā nō min⁹ vi
de f mirū s; eque n̄cariū videf p̄clu
di ex his q̄ sumpta sunt. et q̄rit boe
cius. **Q**uidnā est s;? **H**ic p̄bia. **E**go
dico improbos esse feliciores lucn/
tes supplicia q̄ si nlla pena iusticie
eos coerceat. i. puniat. s; ego nō mo

Hic p̄bia ponit aliū moduz p̄ter
p̄dictos p̄bando malos impunitos
esse miseriores q̄ punitos. 2. decla
rat qd̄dā assumptū in p̄batione. ibi.
Sed puniri. p̄mo resumit qd̄ s; p̄ba
tū est ctia. p̄sa. d. **N**onne p̄cessimus

Libri quarti de consolatione philosophie

bonos esse felices malos vero miseros
Dicit boecius Ita est inquam. et philosophia
Si miserie alicuius addit aliquod
bonum nonne ipse est felicitior eo cuius
miseria est pura et solitaria sine
admiratione alicuius boni? dicit boe-
cius **Sic** inquam videtur **Uterius** quirit
philosophia si eide misero qui cunctis caret
bonis aliud malum fuerit annexum
nonne censendus est infelicitior eo cuius
infortunium. id est malum releuatur
id est temperat participatione boni. dicit
boecius **Quidni** inquam. id est quare non. **I-**
gitur dicit philosophia. mali cum puniuntur habent
aliquid boni annexum. id est penas que ratione
iusticie bonum est. et cuius idem improbi
carent supplicio. id est pena inest eis ali-

quid alterius mali. id est ipsa impunitas
us. negare non possunt. **Igitur** concludit philosophia
quod improbi multo sunt infeliciores donati. id est
impunitate. id est mala impunitate quam puniti
iusta ultione. id est pena **Non** quod ratio quam
philosophia intendit est ista **Cum** scilicet
quod hominis malicie addit aliquod bonum. ipse
felicitior est eo cuius malicie nihil boni addit. sed
cuius malus homo puniatur: siue malicie addit
aliquid boni. id est pena que ratione iusticie
bona est. cum autem non puniatur: siue
malicie addit aliquod malum. id est impunitas
que mala est. sed malus punitus felicitior est
malo impunito.

Dicit philosophia declarat quod ad id assum-
ptum in probatione. id est quod pena malorum sit
bona et quod impunita sit mala. dicitur ma-
nifestum est quod puniri improbos est ius-
tum. et iniustos elabi. id est euadere impuni-
tos est iniustum **Dicit** boecius **Quis** ne-
get illud? **Subiungit** philosophia. Nunquam il-
lud aliquis negabit. omne quod est iustum: esse
bonum. et e contra. id est per contrarium. quod
iniustum est liquet. id est manifestum est ipsum
esse malum. **Ego** boecius dixi
ista iam dicta consequentia sunt eis que paulo ante
conclusa sunt **Non** quod philosophia innuit
duplicem rationem **Prima** talis est. **Pena**
malorum est iusta. sed iustum est bonum. sed
pena malorum est bonum. **Secunda** ratio est
Impunitas malorum est iniusta. sed iniustum
est malum. sed impunitas malorum est mala.

Dicit philosophia soluit dubium. **Querit**
enim boecius. o philosophia quomodo te inquit
nunc quod nulla animarum supplicia post mortem
relinquunt. id est reliqui voces. philosophia respondet
Magna quare malorum alia ego puto
exerceri. id est puniri penali acerbitate
sicut mala damnatorum **Alia** vero puniri
purgatoria clementia. id est igne purgato-
rio. sed differere. id est disputare de his penis
que debent animabus pro morte nunc non est
consilium **Non** quod peccatum
quod est tale quod per ipsum habituatur
voluntas ad malum. cuiusmodi est mortale
peccatum. peccata sunt mortalia
taliter et in tali peccato decedentes
puniuntur pena eterna post mortem. **Non**
sunt enim beati **Gregorius**. Ad magnam ius-
ticiam iudicantis dei pertinet ut nunquam
careant supplicio qui nunquam carere
volunt peccato. **Quod** autem peccatum est
tale quod stat cum voluntate habituata
ad bonum sic est peccatum veniale. tale
non puniatur eternaliter post mortem.
sed quod ad iusticiam dei pertinet ut nullum
peccatum maneat impunitum. id est omne
ut homo puniatur ad tempus pro peccato
veniali. et quod per tale penam anima
purgatur ad receptionem pleni premii. id est
illa pena dicitur pena purgatoria

Dicit philosophia ponit quedam epilogum
sed dicitur. 2° ont boecius opinionem vul-
gi esse contrariam opinionem philosophie ibi
Tunc ego **Primo** dicit **Id** egimus. id est per acta
uimus hactenus. id est hucusque ut patras
malorum que tibi videbatur indignissima

mixtione miseria est? **B.** Sic inquam videtur. **P.** Quid si
eidem misero qui cunctis caret bonis: propter ea quibus
miser est/malum aliud fuerit annexum nonne multo infeli-
cior eo censendus est: cuius infortunium boni participa-
tione releuatur? **B.** Quidni inquam. **P.** Habent igitur im-
probi cum puniuntur quod boni aliquid adnexum. pena ipsas
scilicet/que ratione iusticie bona est. idemque cum supplicio car-
rent: inest eis aliquid alterius mali/ipsa impunitas. quam
iniustitiam malum esse/ confessus es. **B.** Negare non possunt.
P. Multo igitur infeliciores improbi sunt iniusta im-
punitate donati quam iusta ultione puniti.

quod merito. id est iure iniustitiam confessus esse malum. dicit boeci-
us. negare non possunt. **Igitur** concludit philosophia quod improbi multo sunt
infeliciores donati. id est additi iniusta
impunitate. id est mala impunitate quam puniti iusta ultione. id est pena
Non quod ratio quam philosophia intendit est ista
Cum scilicet quod hominis malicie addit aliquod bonum. ipse felicitior est eo
cuius malicie nihil boni addit. sed cuius malus homo puniatur: siue malicie
addit aliquod bonum. id est pena que ratione iusticie bona est. cum autem non
puniatur: siue malicie addit aliquod malum. id est impunitas que mala est. sed
malus punitus felicitior est malo impunito.

Sed puniri improbos iustum: impunitos vero elabi/ini-
quum esse manifestum est. **B.** Quis id neget? **P.** Sed ne
illud quoddem ait quisquam negabit. bonum esse omne quod iustum
est: propterea quod quod iniustum est: malum liquere. **B.** Respondi-
tuz ego **Ista** quod de consequentia sunt eis que paulo ante conclusa sunt
Ista iam dicta consequentia sunt eis que paulo ante conclusa sunt **Non** quod
philosophia innuit duplicem rationem **Prima** talis est. **Pena** malorum
est iusta. sed iustum est bonum. sed pena malorum est bonum. **Secunda** ratio est
Impunitas malorum est iniusta. sed iniustum est malum. sed impunitas malorum
est mala.

Sed queso inquam te. **Nulla** ne animarum supplicia post
defunctum morte corpus relinquunt? **P.** Et magna quoddem
inquit. **Quorum** alia penali acerbitate: alia vero purgatoria
clementia exerceri puto. **Sed** nunc de his differere con-
silium non est.

Non quod peccatum
quod est tale quod per ipsum habituatur
voluntas ad malum. cuiusmodi est mortale
peccatum. peccata sunt mortalia
taliter et in tali peccato decedentes
puniuntur pena eterna post mortem. **Non**
sunt enim beati **Gregorius**. Ad magnam ius-
ticiam iudicantis dei pertinet ut nunquam
careant supplicio qui nunquam carere
volunt peccato. **Quod** autem peccatum est
tale quod stat cum voluntate habituata
ad bonum sic est peccatum veniale. tale
non puniatur eternaliter post mortem.
sed quod ad iusticiam dei pertinet ut nullum
peccatum maneat impunitum. id est omne
ut homo puniatur ad tempus pro peccato
veniali. et quod per tale penam anima
purgatur ad receptionem pleni premii. id est
illa pena dicitur pena purgatoria

Id vero hactenus egimus: ut que indignissima tibi vi-
debat malorum patras: eam nullam esse cognosceres. quos
impunitos querebare: videns nunquam improbitatis sue

Prosa quarta

car? supplicij. **L**icentiā quā cito finiri p̄cabaris/nec longā esse discēs: infeliciozē q̄ fore si diuturnior: infeliciſſimā hō si eēt eterna. **P**ost hec miseriores esse improbos: iniusta impunitate dimissos/ q̄ iusta ultione punitos. **C**ui sententie p̄sequens ē: vt tum demū grauioribus supplicij vigeant cū impuniti eēt credunt. felicissimā esse si esset etna sic in ista p̄sa ostensuz est. post hec p̄batū est eadē p̄sa improbos esse miseriores dimissos. i. relictos iniusta impunitate q̄ punitos iusta ultione. **C**ui sententie p̄sequens est cū credunt esse impuniti/ vigeant grauioribus supplicij. **N**ō circa p̄dicta cū dī illū esse miseriores q̄ peccat impune q̄ qui punit p̄ p̄ccō. h̄ est intelligendū de miseria p̄ntis vite vtrobiq; vt sit p̄formis p̄p̄atio. **A**ccipiendo enī miseriā p̄ntis vite ex vna pte. et ex alia pte miseriā q̄ est post mortē esset deformis p̄p̄atio et eēt p̄positū qz h̄ non loquit de miseria que est post mortem.

B. Tum ego. cū tuas inquā rōnes p̄sidero: nihil dici verius puto. **A**tsi ad hoīm iudicia reuertar. q̄s ille est cui hec nō credenda mō: s; saltez audienda videant? **P**ra est inq̄t illa. **N**equeūt enī oculos tenebris asuetos ad lucē p̄spicue veritatis attollē. siles q̄ auib? sunt. quaz intuitū nox illuminat. dies cecat. **D**ū enim nō rez ordinē: s; suos intuent affectus/ vel licentiaz: vel impunitatē scelerū putāt esse felicē. **V**ide autē qd eterna lex sanciat. **M**elioribus animū si p̄formaueris: nihil opus est indice premiū deferēte. tu te ipse excellentiorib? addidisti. **S**tudiū ad peiora deflexeris: eēt ne q̄sieris vltorē. tu te ipse i deteriora detrusisti. **V**eluti si vicib? sordidā humū. celūq; respicias. cūctis extracessantibus: ipsa cernēdi ratione nūc sceno: nūc sideribus interesse videaris. **A**t vulgus ista non respicit. nos. qd tū nō est. **V**ide atē qd sanciat. i. statuat etna lex. i. diuina p̄uidētia si p̄formaueris aim tuū meliorib?. i. s̄tutib? nihil est tibi opus indice exteriori deferēte p̄miū qz tu te ipse addidisti excellentioribus. et p̄ p̄ns fact? es de?. **S**i atē studiū deflexeris ad peiora. i. vicia ne p̄ nō q̄sieris eēt vltorē. i. vindicē. qz tu ipse detrusisti te in deteriora. et p̄ p̄ns fact? es belua. **H**oc declarat i sili. **V**eluti si respicias humū et celū vicib?. i. vicissim. nūc celū nūc frā. cūctis supple iudicij eēt cessantib?. tu ipa sola rōne cernēdi videaris nūc infesse sceno. i. tre. nūc siderib?. i. celo. **S**ic eodem mō cūctis eēt cessantib? ipa sola rōne opandi bñ vel male asseqr̄is p̄miū vlt supplicij dīna iusticia h̄ ordinatē. s; vulg? ista nō respicit p̄t p̄dictā cāz. **N**ō q̄ natura visus req̄rit mediū illūina. tū. iō s; cōem naturā visus/ noctū et bubones meli? deberēt vidē i die q̄ i nocte. cui? tū p̄trariū accidit eis vel p̄t debilitatē naturalē visus sic i noctū. vlt p̄t p̄suetudinē ad tēbras sic credit de bubone. **C**ū enī bubo habeat alias aues sibi iūmicas. ido de die in cauernis latitat. et alijs auib? q̄ descendibus p̄pter necessitatē victus de nocte volat. **N**ō q̄ dīc **V**ide qd etna lex sanciat. dīc b̄tūs **A**ugl. in li. de liber. arb. **L**ex etna est qua iustū est vt oia sint ordinata. et iō fm ordine eius nūq; iustus destituit premijs nec malus supplicio.

Quid igit. **H**is ne accedamus quos beluis siles esse

nullā eaz eēt cogsceres sic oīdimus in scda p̄sa. et illos malos q̄s tu q̄ rebare impunitos tu nunq̄m vides carē supplicij sue improbitatis sic oīsum est tria p̄sa. **E**t nos etiā egimus vt licentiaz seuiendi p̄ bonos quaz tu cito p̄cabaris finiri/ discēs iā nō eēt lōgā. et infeliciozē esse potēt iā ad malū si esset diuturnior: et in-

Dic boecius oīnt opionez vulgi eēt p̄trariā opioni p̄hie. 2° oīnt p̄hia nō esse p̄sentiendū opioni vulgari. scda ibi **Q**uid igitur. **P**rimo dicit p̄ p̄hia cum ego considero tuas inq̄sitiōes. i. rōnes puto nil verius dici supple ill. s; si reuertar ad iudicia vulgariū hoīm supple alit videtur. **Q**uis ei ē cui hec supple dīcā tua nōmō. i. nō tm̄ videant n̄ credēda s; etiā nō audienda. **D**ic p̄hia **I**ta ē q̄ vulgares nequeūt oculos romis et intellectus assuetos. i. assuefactos tenebris passionuz attollē. i. erigē ad lucē p̄spicue s̄tatis supple vt vtz videant iudicio recte romis. et sunt siles auib?. i. noctū et bubonibus qz intuitū. i. visū nox illuminat et dies cecat. dū enī vulgares nō intuent ordinē rez q̄ h̄z se ad modū lucis s; intuent suos affectus. i. desideria q̄ h̄nt se ad modū tenebray: ipi putāt felicē esse impunitatē scelez. i. malorū. vel licentiā supple seuiendi p̄ bonos.

Dic oīnt p̄hia nō esse p̄sentiendū opioni vulgari. d. **O** boeci qd igitur

dicis nunquid debemus accedere per eos sensu his vulgaribus quos monstramus siles esse bestias? q. d. no. et hoc manifestat per exemplum. d. Quid dicitur si homo amisso penitus visu oblitisceret etiam se ipsum habuisse visum et arbitrarer nihil deesse sibi ad perfectionem humanam. nunquid homines videntes. i. indicantes eadem cum ceco putaremus esse cecos? q. d. imo suppletur. Si vulgares dicent se recte iudicare et se non esse beluas/ adhuc non esset eis sciendum rei veritatem. propter quod non est askandum eorum iudicio. vñ Sen in de remed. foris. dicit Male opinantur homines de te. si mali. mouerent autem si sapientes si loquerent. nunc autem malis displicet laudari. Male de te loquuntur. mouerent si iudicio faceret. nunc autem morbo ignorantie faciunt. Male de te loquuntur quia bene nesciunt loqui.

Dic phia probat illos esse miseros quos qui faciunt iniuriam quos qui patiuntur. 2º ex hoc concludit quod iniuria non est ipsius patientis sed inferentis. 3º inuehitur oratores. scda ibi Hinc igitur. etia ibi Atque nunc. Pro dicit Nunquid vulgares non adulescent. i. credent illud quod nunc itaque validis firmamentis rationum. i. infeliciores esse eos qui faciunt iniuriam quos qui patiuntur? Dic boecius. vellem autem dire has ipsas rationes. Tunc phia intendit duos syllogismos ad probandum in tertium quod primus est. **D**is improbus est miser. si ois dignus supplicio est improbus. ergo ois dignus supplicio est miser. et pro tanto dignior est supplicio. tanto est miserior. Scda syllogismus est. Quanto aliquis est dignior supplicio tanto est miserior. si faciens iniuriam dignior est supplicio quam patientis. ergo faciens iniuriam dignior est supplicio quam iniuria patiens. Pro inuenit primus syllogismus. d. Nunquid negas oem improbum esse dignum supplicio? Boecius dicit. Nemo nego. Et phia inquit. multipliciter liquet eos esse infelices quos sunt improbi. Ita est dicit boecius. Igitur dicit phia. quos digni sunt supplicio non dubitas eos esse miseros. Dicit boecius Conuenit inquam suppletur predictis. Tunc inuenit scda syllogismus per modum interrogationis. d. **D**icitur si tu relides cognitor. i. iudex causarum cui putares inferendum supplicium. vel ei qui fecisset iniuriam. vel ei qui protulisset iniuriam? Dicit boecius Non ambigo. i. non dubito quoniam ego satisfactem passo iniuriam dolore. i. cum supplicio faceretur iniuriam. Igitur dicit phia illator iniurie videtur tibi esse miserior quam acceptor iniurie. Dicit boecius. Consequitur inquam suppletur predicta. **N**o quod ad eandem rationem sic posset argui Qui cumque operatur malum ex proposito: magis peccat et miserior est quam ipsum sustinet sine proposito voluntate. si inferens iniuriam peccat ex proposito et ex voluntate. sustinet autem sustinet sine voluntate. ergo inferens iniuriam peior est et miserior patiente iniuria.

Dic phia concludit ex dictis quod quilibet iniuria non est miseria patientis sed inferentis. d. Hinc igitur de causa quod inferens iniuriam miserior est patiente et ex alijs causis ea radice. i. fundamentum nitentibus. h. fundamentum quod turpitudine facit homines miseros suapte natura. i. sua propria natura. Ex hoc apparet iniuriam cuiuslibet illatam non esse miseriam accipientis. i. patientis eam sed inferentis. Nota quod ex ista sic potest argui Turpitudine propria natura sua facit hominem miserum. si turpitudine est in inferente iniuria et non in patiente. ergo inferens iniuriam est turpis et miser et pro tanto iniuria non est miseria patientis sed eam inferentis.

Dic phia inuehitur oratores. 2º concludit ex dictis quod odium non habet locum

monstrauimus? **Q**uid si quis amisso penitus visu: psuam etiam se habuisse oblitisceretur intuitum nihil quod sibi ad humanam perfectionem deesse arbitrareretur. num videntes eadem cecos putaremus?

Nam ne illud quidem adulescent quod eque validis rationum nititur firmamentis: infeliciores eos esse quos qui faciunt quam qui patiuntur iniuriam? **B.** Vellem inquam has ipsas audire rationes. **P.** Oem inquit improbum num supplicio dignus negas? **B.** Nemo. **P.** Infelices vero esse quos qui sunt improbi multipliciter liquet. **B.** Ita inquam. **P.** Qui igitur supplicio digni sunt: miseros esse non dubitas. **B.** Conuenit inquam. **P.** Si igitur cognitor ait: relideres. cui supplicium inferendum putares/ ei ne qui fecisset. an qui protulisset iniuriam? **B.** Nec ambigo inquam quoniam propeo satis facere dolore facientis. **P.** Miserior igitur tibi iniurie illator quam acceptor esse videres. **B.** Consequitur inquam. Hinc igitur alijsque de causis ea radice nitentibus quod turpitudine suapte natura miseros faciat: apparet. illatam cuiuslibet iniuriam non accipientis. sed inferentis esse miseriam. Nota quod ex ista sic potest argui Turpitudine propria natura sua facit hominem miserum. si turpitudine est in inferente iniuria et non in patiente. ergo inferens iniuriam est turpis et miser et pro tanto iniuria non est miseria patientis sed eam inferentis.

P. Atque nunc ait contra faciunt oratores. Pro his enim qui

Prosa quarta
 quod dicitur de his qui
 carere conuenit in magis
 no debent. Quos non ab
 multitudine necessitate
 ad meliorem oportet
 relinquant. Quo pacto de
 re vel si potest homines
 in veritate. Ipsi quoque
 sunt relictas fas esse alij
 cruciatus si deponitur
 plicite prohibens nec ho
 detur et operam repu
 tribus iudicibus per
 bus inuicibus sic detent
 accitio. Ipsi quoque impo
 deit. deponitur os locu
 qui dicitur. et reparat et
 dos omnia et accedunt
 opant dicitur miserie. C
 re. et miser inferentia
 pparat facit oratores
 iuria accedendi si no ex
 Sic enim tunc no est iud
 si accedendi quod detentat
 vicio et dignitate im
 Quo fit vt apud sapien
 relinquit. Na bonos qu
 malis pro odium rone car
 tra videtur quodam est q
 cogit tunc dignos o d
 conuenit magis no in
 quos tunc se languere
 quod dicitur si potest
 et ei languere cogit
 ad dicitur magis debet ad
 remanere tunc oratore q
Quod dicitur in
 Et pro tanto
 Si motum patitur pro

Prosa quarta et Retrū quartū

grauē qd acerbius p̄pessi sunt: miserationē iudiciū ex
citare conant. cū magis admittētibz iustior misera-
tio debeat. Quos non ab iratis s; a p̄picijs potius:
miserantibusq; accusatorib; ad iudiciū veluti egros
ad medicū duci oportebat vt culpe morbos: supplicio
resecarent. Quo pacto defensorz opera vel tota frige-
ret: vel si p̄desse hoibus mallet: in accusationis habi-
tū verteret. Ipsi quoq; improbi si eis aliqua rimula
sūtutē relicta fas esset aspice: vicioz q; sordes: penaz
cruciatibus se deposituros viderēt: p̄pensatione ad
piscende probitatis nec hos cruciatu esse ducerent:
defensorū q; operam repudiarent. ac se totos accusa-
toribus iudicibusq; permetterent

bus iniuriatibus tūc defensio eoz verteret in habitū accusatōnis ita q; ille q; fuit defensor: fieret
accusator. Ipsi quoq; improbi si eis esset fas respice sūtutē relicta aliq; rimula. i. cognitione. ipi vi-
derēt se. deposituros sordes vicioz cruciatib; penaz p̄pensatione. i. cā adipiscēde p̄bitatis. Nec
ipsi dicerēt. i. reputarēt cruciatu s; ipi repudiarēt. i. spernerēt operā. i. diligentia defensorz. et se to-
tos p̄mitterēt accusatoribus et iudicibus. Nō q; misericōdia et misratio est virtus s; in quaz aliq; s;
p̄patit aliene miserie. Cui s; inest maior miseria: ei debet maior misericōdia. s; declaratū ē maio-
re esse miseria inferētis iniuriā q; patientis. s; ad miserādū eis maxie debet induci iudices. cuius
p̄trariū faciūt oratores. qz inducūt iudices ad miserādū patientib; iniuriā. Nō q; faciētes in-
iuriā accusandi s; nō ex ira s; ex cōpassione et mīa vt penali remedio morbus culpe eoz auferat.
Sic enī egris nō est insultandū s; potius p̄dolendū. sic et illis q; morbo vicioz affecti s; et potius
s; accusandi q; defendēdi vt penali acerbitate eoz malicia minuat. Itē si mali p̄pēderēt sordes
vicioz et dignitates sūtutū nō reputarent cruciatu s; se accusatoribus et iudicib; volūtarie asser-
rent puniendos.

Quo fit vt apud sapiētes null; proisus odio locus
relinquat. Nā bonos quis nisi stultissimus oderit?
malos s; odisse rōne caret. Nā si vti corporz languor:
ita viciōsitas qdam est qsi morbus animoz. cū egros
corpe mīme dignos odio: s; potius miseratione iudi-
cemus: multo magis nō insequendi s; miserādi sunt.
quoz mētes: oī languore atrocior: viget improbitas.

quādi s; odio s; potius miserādi. qz mētes viget improbitas. i. malicia existēs atrocior. i. crudeli-
or oī languore corpali. Nō q; sapientes nō debent odire malos. qz dicit Sen ad Lucill. Dunc
atq; s; sapiētes habeāt aduersus malos quē h; medicus aduersus suos egros q; eos non odio s;
remedio studet p̄trecāre q; nec reliquias egrorū. nec effusa dedignat intueri.

Retrū falleuciū et elegiacū

Quid tantos iuuat excitare motus
Et propria fatum sollicitare manu
Si mortem petitis propinquat ipsa

apud sapiētes ibi Quo fit. P̄: o in-
uehit s; oratores q; inducūt iudices
ad miserādū patienti iniuriā. cū tū
potius miserādū sit facietū iuriā
Dic s; Et oratores. i. causidici qz of-
ficiū est p̄suadē iudici: isti faciūt nūc
contrarium. quia ipi conant excitāre
miserationem iudicūz pro eis qui p̄-
pessi s; grauez acerbi qd. cū magis
iustior misratio debeat admittenti-
bus. i. faciētibz malū q; iniuriātes
oportebat duci ad iudiciūz veluti e-
gros ad medicū. non ab iratis ac-
cusatoribus s; a p̄picijs miserātibz
vt resecarēt morbos culpe supplicio
.i. pena. Quo pacto si hoies moue-
rent misericōdia erga faciētes iniuriāz
opera. i. diligentia defensorz. i. defen-
dere volentū ipsos: illa tota frigeret
.i. cessaret. vt si mallet p̄desse hoib;
nō h; locū apud sapiētes et dicit Quo
fit. i. ex dicitis sequit vt apud sapien-
tes null; locus relinquat odio. Nāz
q; odit bonos nisi stult; malos s; o-
disse caret rōne. i. irrōnabile. Nam
sic languor ē morbus corporz. ira vi-
ciū ē morb; aiāz. Cū s; egros corpe
mīme indicarem; dignos odio s; po-
tius miseratione: multo magis nō p̄se-
rent puniendos.

Hic p̄bia ex dicit p̄cludit q; odiū
nō h; locū apud sapiētes et dicit Quo
fit. i. ex dicitis sequit vt apud sapien-
tes null; locus relinquat odio. Nāz
q; odit bonos nisi stult; malos s; o-
disse caret rōne. i. irrōnabile. Nam
sic languor ē morbus corporz. ira vi-
ciū ē morb; aiāz. Cū s; egros corpe
mīme indicarem; dignos odio s; po-
tius miseratione: multo magis nō p̄se-
rent puniendos.

Hic incipit qrtū metz huius qrti qd dī fal-
lentū ab inuente. scdm dī pentametz siue ele-
giacū. in q; p̄bia exclamat s; hoies q; bellicis mo-
tibus ex odio semet ipsos ad mortē deducūt. d.
Quid iuuat. i. que vtilitas est excitare tātos mo-
tus. s. odij. et qd iuuat sollicitare. i. sollicitare ex qre
fatū. i. mortē p̄pria manu; q. d. nulla ē vtilitas Et

Metrum quintum

rapiant/vehement admiror. **Que** q̄ tā iniuste p̄fusio
nis ratio videat: ex te scire desidero. **Vinus** etenī mi
rarer si mīseri oīa fortuitis casibus crederē. **Nūc** stu
porē meū de^o rector exaggerat: q̄ cū sepe bonis iocū/
da. malis aspera. contra q̄ bonis dura tribuat. malis
optata concedat. nisi causa deprehendat. quid est qd̄ a

fortuitis casibus differre videatur.
hendat. i. cogitat cā h^o: qd̄ ē q̄ hoc videat differre a fortuitis casibus: q. d. nihil. **Nō** q̄ tor: me
ta legalia sic carcer. membrorum mutilatio. flagellatio. et h̄mōi. s̄t inuēta p̄t malos. et ista sept^o vi/
dent infligi bonis / malis euadentib^o. sup̄ h̄ admirat boeci^o. cū tñ deus debeat punire malos. et
remunerare bonos. et nisi huius rō cogitat quare h̄ p̄tingat nihil est qn̄ talia videant p̄tingē a
casu et a fortuna et nō subiacē regimi prouidentie diuine quod absurdum est.

P. Nec mirū inquit si qd̄ ordinis ignorata ratōne: te/
merariū p̄fusum q̄ credat. **Sed** tu quis causam tan/
te dispositionis ignores tam qm̄ bonus mundum re
ctor temperat/recte fieri cuncta ne dubites.

nores cām t̄re dispōnis diue. tñ qm̄ bonus rector. s. deus temperat mūdū sua bonitate iō non
dubites cūta recte fieri. **Nō** q̄ mirū est cui^o causa nescit. p̄ t̄to enī multi mirant de eclipsi so
lis qz cām ignorāt. et qz boeci^o ignorabat cām h^o p̄fusionis qre bonis mala. et malis bō p̄tingant
iō h̄ ammirabat et causa admirationis eius fuit ignorantia dispositionis diuine prouidentie

Metrum almannicum da ctylicum tetrametrum.

Quis arcturi sidera nescit

Propinq̄ sūmo cardie labi

Cur legat tardus plaustra boetes

Mergatq̄ seras equore flammās

Cum nimis celeres explicet ortus

Legem stupebit etheris alti

Palleant plena cornua lune

Infecta metis noctis opace

Queq̄ fulgenti texerat ore

Confusa p̄hebe detegat astra

Cōmouet gentes publicus error

Lassantq̄ crebris pulsibus era

psim p̄tingē p̄ incātationē. et volētes auxiliari lune et impedire ne audiat incātationē p̄cutiūt oīa
vasa crea et sonora tempore eclipsis. **Unde** dicit in littera **Cornua** plene lune palleant quia inci
piente eclipsi: luna incipit apparere corniculata cornua infecta metis. id est f̄minis opace noctis.
s. v̄mbre terre. et p̄hebe. i. luna confusa priuatione lumis detegat id ē apparere faciat astra mino
ra q̄ texerat. i. latere fecerat fulgētī ore. i. abūdātia sui fulgoris. **Tūc** publicus error q̄ putat luna

mō' mutent ita vt supplicia scelez. i.
maloz premāt bonos. et mali rapiāt
p̄mia s̄rutū. i. s̄tuoloz. et ego deside
ro o phia scire ex te q̄ videat eē rō
.i. cā tā iuste p̄fusionis. min^o enī mī
rarer si crederē oīa mīscēt fortuitis
casib^o. **Nūc** at̄ deus rector oim ex/
aggerat. i. augmētat stuporē meū q̄
deus cū sepe bonis iocūda: malis a/
spera tribuat. et s̄. i. p̄ p̄trariū bonis
dura. malis optata p̄cedat. nisi dep̄

Hic phia assignat. cām apparētie
talis cōfusionis qz sic videt esse p̄t
ignorātia cause et dic̄ **Nec** mirū si
qd̄ credat p̄fusū et temerariū. i. casua
le in istis inferioribus ignorata rō
ne ordis diue prouidentie. s̄ quis tu ig

Istud est metz q̄ntū hui^o q̄rti qd̄ dī almannicū ab
inuētoze. dactylicū a pede p̄dñante. tetrametru. i. q̄rtu/
or pedū. hypocatalecticū. i. abundans i vna syllaba. **In**
q̄ metro phia declarat quō ea qz cause nō apparent: vi
dent mira. et oñt quō cognita cā cessat amiratio ibi. **Ne**
mo mirat. flamma. **Primo** oñt q̄ p̄pter latentiam causaz
hoies mirant. et inducit de h̄ duo exēpla. primuz est de
eo qd̄ accidit i stellis in p̄ poliū septentrionalē qz ille stel
le ceteris stellis remotioribus tardius mouent et tñ ve
loci^o oriunt. **Qui** at̄ ignorat cām hui^o illi videt h̄ mirū
vnde dicit **Siquis** nescit sidera arcturi. i. maioris v̄se
labi. i. volui p̄pinqua sūmo cardine. i. cardini ponēdo ab
latiū. p̄ drō casu cā metri. i. polo septentrionali ille stu
pebit. i. admirabit legē alti etheris. i. firmamēti **Cur** boe
tes. i. stella tardus legat. i. pertransseat plaustra. i. stellas
plaustri. s. maioris v̄se et mergat seras flammās eāre. lo/
quēs more poetico q̄ sequentes iudiciū vulgi dicūt stel
las mergi i mari qn̄ occidunt. et dī boetes mergē seras
flammās. i. lumia sua tarda qz nunq̄ ea mergit. et est mo/
dus loquēdi. **Id** qd̄ nunq̄ fit/tarde fit. cū tñ boetes ex
plicet ortus nimis celeres. eo q̄ in p̄ncipio noctis nob̄
statim apparet. **Scdm** exemplū est de eclipsi lune. quā
nescientes cām/adeo aliq̄ admirant q̄ putant eius ecli

Cur legat tardus plaustra boetes
Mergatq̄ seras equore flammās
Cum nimis celeres explicet ortus
Legem stupebit etheris alti
Palleant plena cornua lune
Infecta metis noctis opace
Queq̄ fulgenti texerat ore
Confusa p̄hebe detegat astra
Cōmouet gentes publicus error
Lassantq̄ crebris pulsibus era

Libri quarti de consolatione philosophie

corporum celestium secundum quod inferiora necessitantur et restringuntur ad immobiles effectus. et sic beatus Gregorius in homelia epiphaniae improbat fatum dicens Absit a fidelium cordibus ut fatum aliquid esse dicamus supple necessitans inferiora. quod sic omnia venirent ex necessitate. Alio modo accipit fatum per dispositionem reum secundum quam res dependent ex divina voluntate et potestate. et sic fatum procedit aliquid esse. Et est quod prudentia divina ordinatio siue dispositio exterioris in mente divina qua cuncta inferiora sunt pulsata secundum statum siue naturam. fatum autem est dispositio divina exterioris in rebus mobilibus quae singula suis annexantur ordinibus ut magis patebit.

Uic ponit diuinitatem in prudentiam et fatum assignando diffinitiones utriusque. 2° ostendit quod unum eorum dependet ex altero. ibi **Q**ue sunt diuersa. **P**rimo dicit **Q**ue duo. scilicet fatum et prudentiam diuinam liquebit. id est patebit esse diuersa si quis mente conspexerit. id est considerauerit utriusque vim. id est naturam et essentiam. et diffinitiones prudentiam dicit **P**rovidentia est ipsa diuina ratio quae est in summo principate omnium reum constituta. quae scilicet raro cuncta disponit

Tunc diffinitio fatum dicit fatum est dispositio inherens rebus mobilibus. id est temporibus per quam disponem prudentiam necesse est quaeque suis ordinibus. **T**unc declarat illas diffinitiones ex proprietatibus utriusque. intendens quod prudentia procedit omnia scilicet manifestum est quod omnia nusquam sunt nisi in mente diuina. quod igitur prudentia sit ratio exterioris in mente diuina. ad fatum hoc spectat ut ea quae fato subduntur distribuantur per tempora et loca. ita quod ordo fatalis quandam successione temporalem importet. talis autem successio non est nisi in ipsis rebus mobilibus quae igitur quod fatum sit in rebus mobilibus. **U**bi dicit in ista **P**rovidentia namque cuncta procedit pariter quous diuersa et infinita. fatum hoc diuidit singula distributa in motu. locis. formis. temporibus ita. scilicet ut haec temporalis explicatio quae ad fatum pertinet adunata in prospectu diuinae mentis sit prudentia. **E**adem hoc adunatio diuisa et explicata temporibus quae successione importat vocatur fatum. **N**on quod prius dixit quod dispositio reum faciendaz. ut est in intellectu diuino dicitur prudentia. ut autem refertur ad res mobiles dicitur fatum. **P**ossit alicui videri quod fatum et prudentia significarent eadem rem sed diuersis rationibus. id est philosophia habet excludens ostendit ea realiter distingui ponens diffinitionem utriusque. **N**on quod cognitio dei habet se ad res sic cognitio artificis ad artificiatum. sic igitur omnia artificiatum subduntur ordini rationis artificialis. sic necesse est omnes res subduntur ordini diuinae prudentie. propter quod omnia quod prudentia est diuina ratio quae cuncta disponit. **N**on quod dispositio quae ponitur in diffinitione fati accipitur per ordinem. et dicitur ille ordo inherens rebus mobilibus. ad diuinitatem ordinis quae est in ipsa ratione diuina quae iam vocatur prudentia secundum quod ordinem per diuinitatem diuina annexit quaeque suis ordinibus. scilicet ut illa eueniat illo tempore. et alia alio tempore. haec prius. illa posterius.

Uic ostendit quod si fatum et prudentia differant tamen unum dependet ex altero. d. **Q**ue sunt diuersa. tamen alter dependet ab altero. scilicet fatum dependet ex prudentia. nam ordo fatalis procedit ex simplicitate prudentie sic declarat in illis. d. **S**ic enim artifex pura edificator formam faciende rei sic domus mente percipiens. id est percipiens mouet. id est producit effectum operis. et quod simpliciter et per se spererat mente. scilicet formam domus cum suis partibus. simul ducit per temporales ordines supple ad effectum primo fundamentum. postea parietes. vltimo tectum. **I**ta deus prudentia sua singulariter. id est simpliciter et stabiliter disponit omnia facienda. sed fato. id est per fatum ea quae dispositio sunt temporaliter administrat. **N**on quod prudentia diuina habet esse in prima causa. fatum vero in rebus casualis. **I**te prudentia diuina habet motum unicum quod est in vno simplici. scilicet in mente diuina. fatum autem habet motum pluralitatis quod in pluribus casualis habet esse. **I**te fatum dependet a prudentia sic effectus a sua causa. sed non euerlo. **S**ic ei forma rei artificialis dependet a forma persistere in mente artificis. et non euerlo. sic fatum dependet a prudentia diuina non autem euerlo.

Que diuersa est facile liquet. si quis utriusque vim mente conspexerit. **N**am prudentia est ipsa illa diuina ratio in summo omnium principate constituta/que cuncta disponit. **F**atum vero inherens rebus mobilibus dispositio. per quam prudentia suis queque necesse est ordinibus. **P**rovidentia namque cuncta pariter quous diuersa: quous infinita/procedit. **F**atum vero singula digerit in motu/locis: formis: ac temporibus distributa. ut haec temporalis ordinis explicatio: in diuinae mentis adunata prospectu/ prudentia sit. **E**adem vero adunatio digesta atque explicata temporibus: fatum vocetur

Que licet diuersa sint: alter tamen pendet ex altero. **O**rdi-
do namque fatalis/ ex prudentie simplicitate procedit. **S**i-
cut enim artifex faciende rei formam mente percipiens: mo-
uet operis effectum. et quod simpliciter presentarieque pro-
spererat. per temporales ordines ducit: ita deus prudentia quae
singulariter stabiliterque faciendaz disponit. **F**ato vero haec
ipsa quae disposuit multipliciter ac temporaliter administrat.

Ceconuerso.

Libri quarti de consolatione philosophie

Do. i. ceterorum orbium est locatoz circa que versant. Sic mediolus i rota adheret axi. et sic cardo quodam circa quem voluunt cantus radij. Extremus vero. i. vltimus orbis exterior rotatus. i. motus maiori ambitu. ratio explicat amplioribus spacijs quanto discedit a media indiuiduitate puncti. i. centri. Si quod non illi medio se conuertat. illud colligit in simplicitate. i. immutabilitate axis. et cessat diffundi et diffundit per magnam spacijs. Sic illud quod longius a prima mente discedit sic creature corruptibiles maioribus nexibus fati implicant. et tanto magis aliquid est liberz a fato quanto vicinius petit. i. accedit illi cardine reze. s. deuz. quod si firmitati supne mentis adhererit. supgredit necessitatem fati.

Non quanto magis entia sunt propinqua primo causato minus sunt mutabilia. quod declarat philosophia exemplo diuersorum circuloz ab eodem centro ductoz in quibus circulus remotior a centro est maior et velocius mouetur quia maius spacijs pertransit in equali tempore. Qui autem est vicinior centro minor est et tardius mouetur minus spacijs pertransiendo. circuli vero medij/medio modo se habent. et est optima proportio centri circuli ad creatorem. Sic enim centrum est indiuisibile et ab ipso possent plures circuli procedere. Ita creator vnus et indiuisibilis existens infinita creat et gubernat.

Dicit philosophia concludit habitudinem fati ad prouidentiam diuinam per quedam filia et dicit. Series fati ita est. i. ita se habet ad stabilitatem simplicem diuine prouidentie sicut ratio in se habet ad intellectum.

Ubi sciendum quod illud quod intellectus simpliciter veritate intelligit rationatio per modum discursus et successiue apprehendit. Etiam fatum se habet ad prouidentiam sicut illud quod gignit se habet ad illud quod est. Ubi sciendum quod illud quod gignit est in quadam fluxibilitate et motu. quod vero actu est genitum. est in quadam permanetia. Etiam se habet fatum ad prouidentiam sicut tempus ad eternitatem. Ubi sciendum quod in tempore est successio partium temporis presentis partem futuri. eternitas autem est sine successione. tota simul existens. Item fatum se habet ad prouidentiam sicut circulus ad medium punctum. Ubi sciendum quod circulus distendit et per partes diuidit mobilis existens. punctum autem est immobile et indiuisibile quia ex primo Euclidis punctum est cuius pars non est.

Dicit philosophia omnia que sunt illa que fato disponunt. et concludit quod illa que intellectui prouisa videntur in diuina gubernatione sunt rationabiliter ordinata. ibi duo sunt. Primo dicitur. Ea series fati de qua dictum est mouet celum et sidera. et perat elementa in se inuicem ne tollerent se corrumpant. et inchoat ipsa alterna commutatione. ita quod ex aqua fiat aer et conuerso. eadem series fati renouat omnia nascentia et occidentia. i. moxientia per similes progressus fetuum que ad animalia. et seminum que ad vegetabilia. et fatum etiam restringit indissolubili coniunctione causarum. actus. i. operationes et fortunas hominum. que omnes res cum proficiant. i. procedant ab exordijs diuine prouidentie non est eas esse immutabiles. Ita enim res optime gerunt. i. regunt si simplicitas manens in diuina mente promat. i. explicet indeclinabilem. i. immutabilem ordinem causarum. Dicit autem ordo diuine prouidentie coerceat propria immutabilitate res mutabiles. et alioquin temere. i. casualiter fluituras. Non quod fatum considerat dupliciter. vno modo videtur in causis sedis que ordo et dispositio dicitur fati. et sic fatum est mobile et res facte subiacetes sunt mobiles. Alio modo considerat fatum secundum quod dependet a prouidentia diuina que omnia immobilis est. et sic fatum sortitur immobilitatem. et sic etiam res fatales videtur sic. secundum substantiam sunt immobiles. Non quod si aliquis posset declinare ab ordine prouidentie tunc prouidentia diuina deficeret a suo effectu. et hoc rediret in impotentiam regentis. Etiam dicitur. si omnia subiacent prouidentie diuine. et omnia eueniunt ex necessitate. Dicitur quod non

ne mentis hererit firmitati: motu carens. fati quoque supergreditur necessitatem

Igitur vti est ad intellectum ratiocinatio. ad id quod est: id quod gignitur: ad eternitatem tempus. ad punctum medium circulus. ita est fati series mobilis: ad prouidentie stabilem simplicitatem.

Ea series celum ac sidera mouet. elementa in se inuicem temperat/et alterna commutatione transformat. Eadem nascentia occidentiaque omnia per similes fetuum seminumque renouat progressus. Nec actus etiam fortunasque hominum indissolubili causarum coniunctione constringit. que cum ab immobilis prouidentie proficiant exordijs: ipsas quoque immutabiles esse necesse est. Ita enim res optime reguntur/ si manens in diuina mente simplicitas: indeclinabilem causarum ordinem promat. Dicit vero ordo res mutabiles et alioquin temere fluituras propria immutabilitate/ coerceat

Prosa sexta

quod deus prouidet res sicut sunt future, quedam prouidet necessario euenire, et quedam contingenter, **Quo fit ut taces nobis hunc ordinem nime considerare** ualētibus: p̄fusa oīa p̄urbataq; uideant, nihilominus tū suus modus ad bonū dirigēs cūcta disponat. **Ni**hil ē enī qd̄ mali causa ne ab ip̄is q̄dem improbis fiat. **Quos** (ut uerissime demonstratū est) bonū querētes prauus error auertit, ne duz ordo de summi boni

cardine p̄ficiscēs a suo quoq; deflectat exordio, **hil** enī est qd̄ eā mali fiat, nec etiā ab ip̄is improbis q̄s bonū querētes, prauus error auertit ut prius demōstratū est neduz, i. multo minus ordo fatalis p̄ficiscens de cardine summi boni, i. ab ip̄o deo deflectit a suo exordio, i. a deo qui est finis et principium oīm

Que rō inq̄es potest ylla iniquor eē p̄fusio: q̄ ut bonis / tum aduersa / tum prospera malis etiā tum optata, tum odiosa p̄tingāt? **Num** igit̄ ea mētis integritate hoīes degūt, ut q̄s probos im̄p̄os uel cēsuerit, eos quoq; uti existimāt eē necesse sit? **Atq;** i hoc hoīm iudicia depugnāt, ut q̄s alij p̄mio, alij supplicio dignos arbitrant, **Sz** cedamus ut aliq̄s possit bonos malos q; discernē. **Nū** igit̄ poterit intueri illam intimā temperiem uelut in corporibus dici solet animoz?

odiosa, cū sp̄ malis deberēt odiosa euenire. **Dic** p̄hia, Nunquā hoīes degūt, i. uiuūt ea integrate, i. integro iudicio mētis ut necesse sit eos esse probos uel im̄p̄obos quos ip̄si censuerint, i. iudicauerint esse tales? **Atq;** p̄ certo in hoc depugnāt, i. p̄trariant iudicia hoīm, ut quos alij p̄mio alij arbitrent dignos supplicio. **Sed** cedamus ut aliq̄s possit discernē bonos et malos, nunquā ipse poterit intueri illā intimā temperiē, i. interiorē p̄ditionē et q̄litate aīoz ueluti solet dici i corporibus, q. d. ego loqr̄ de animis fm̄ q; hoīes p̄sueuerūt loqr̄ de corporibus. **Nō** q; p̄t̄ defectuoz sum iudiciū hoīm p̄tingit q; iudicāt eos esse bonos q; mali st, et eōuerso. **Si** ḡ iudicāt malos eē bonos, et si illis eueniāt mala, putāt bonis euenire mala, et si bonis q̄s iudicāt malos eueniāt bona, putāt malis euenire bona. **Et** iō etiā sepe putāt bonos deprimi cū mali deprimunt: iudicantes malos esse bonos, et putant malos extolli cum boni extollunt, qz iudicāt bonos esse malos.

Nō enī dissile ē miraculū nesciēti cur sanis corpib; his qd̄ dulcia, illis rō amara p̄ueniāt. **Cur** egri etiā qdā lenib; qdā rō acrib; adiuuant. **At** h̄ medic; q; sanitatis ip̄ius atq; egritudis modū tp̄amētūq; dinoscit nime mirat. **Quid** rō aliud aīoz salus uidet eē q; p̄bitas? **Quid** egritudo q; uicia? **Quis** at ali; uel

et de hoc uidebit magis in 1° hui;

Dic p̄hia ont q; ea que apparent in rebus p̄fusa: in diuina gubernatione st ordiata, d. **Quo** fit, i. ex hoc q; diuina p̄uidencia inenitabile ordinē rebus p̄stituit, sequit̄ ut et si nob; nime ualētibus p̄siderare hūc ordinē rez; uideant nobis oīa p̄fusa et p̄urbata, nihilominus tū modus suus, i. ordo p̄rius diuine p̄uidencie disponit cūcta, dirigens ea ad bonū, ni

Nō q; dicit malos nihil facē nlls operat respiciēs ad **Dicendū** q; nlls operat respiciēs ad malū qz oīa bonū appetit. **Si** at q; s malū operat: hoc p̄tingit sub phantasia boni. **Nam** aliq̄s in magna anxietate ex̄ns estimat esse bonū / fugē anxietatē, et nihil aliud ipse p̄siderans sequit̄ hūc estimationē se ip̄m interficiens, et talis prius se bono ducit phantasia boni, qz pro tūc putat bonū eē effugē anxietatē p̄uatonē uite

Dic p̄hia soluit q̄nēm q̄re bona malis, et mala bonis p̄tingāt, et p̄mo ont hoc in generali, 2° magis in speciali ibi. **Sed** si aliq̄s, **Primo** assignat cām p̄didi accidentis: ex defectuoso iudicio hoīm, 2° ex p̄rio iudicio dei et hoīm, ibi. **Nam** ut pauca, p̄mo facit qd̄ dicit̄ est, 2° declarat se p̄ sile ibi. **Nō** ei dissile, **P̄rio** dicit **Boeci** tu inq̄es que pōt esse ylla iniquior p̄fusio q; ut bonis aliq̄n p̄spera / aliq̄n aduersa eueniāt, cū sp̄ boīa deberēt p̄spera euenire, et malis p̄trariū aliq̄n p̄tingāt optata, aliq̄n

Dic p̄hia declarat se p̄ sile, d. **I**stud miraculū nō est dissile, imo ual de sile ad p̄positum. **Nesciēti** alicui cur sanis corpibus his p̄ueniāt dulcia: his amara, etiā nesciēti cur q; dam egri adiuuant lenibus, qdā acerbis, lz hoc uideat mirū nesciēti tū medicus de hoc nō mirat q; cog noscit modū et tp̄amentū sanitatis et egritudis. **Sic** s̄liter lz hō ignoret

Libri quarti de consolatione philosophie

quod ueniat bonis et malis. tñ deus
 q̄ e scrutator cordiũ: ista cognoscit.
 videns q̄ bonis aliqui ueniũt ad/
 uersa. malis quĩq; p̄sp̄era. iõ sic eis
 distribuit. et h̄ e qd̄ s̄dit applicãdo
 similitudinẽ ad animũ. d. **Quid** enĩ a/
 liud indicat eẽ salũ aiorũ q̄ p̄bitas?
 qd̄ aliud eẽ egritudo aiorũ q̄ uiciũ? r
 q̄s alius p̄seruator est bonoz. r depulzor
 maloz q̄ deus rector r medicator m̄tũ?
Crantes.
Qui cũ respicit ex alta specula p̄uidẽtie:
 ip̄e cognoscit qd̄ unicuiq; ueniat. et qd̄
 agnouit p̄uenire h̄ accommodat. **Vinc.** i. ex
 h̄ qd̄ dictũ est sit uisigne miraculũ ordi/
 nis fatalis. i. sit illud qd̄ admiran/
 tant hoies in ordine fatali cũ a deo illud
 gerit. i. sit qd̄ ignorãtes stupeãt. i. ad/
 mirant. **Nõ** q̄ est bõ p̄paratũ sanitatis et
 egritudis corporalis ad medicũ. r p̄bitatis
 r uiciũ aiorũ ad deũ. sic enĩ medicus
 cognoscens cãsanitatis r egritudis scit qd̄
 ueniat sano et egro alijs ignorãtibz et
 mirãtibz. **Si** deus cognoscens q̄ratẽ aiorũ
 scit qd̄ bonis ueniat r qd̄ malis. et unicuiq;
 ueniens t̄bit. quĩq; malis p̄sp̄era: bonis ad/
 uersa. de q̄ stupet ignorãtes. **Nõ** q̄
 specula d̄i loz. **Nõ** q̄ qz hoies ignorãt qd̄
 s̄t boni vel mali: ignorãt etiã qd̄ unicuiq;
 ueniat: iõ aliq̄ credunt p̄uenire bonis q̄ tñ
 s̄z iudiciũ dei eis nõ ueniũt. r iõ hoies
 mirant q̄re deus eis nõ attribuat q̄
 uident eis attribuenda. iõ dic̄ p̄bia ex
 dictis p̄tingit hoc miraculũ q̄ ignorãtes
 stupent que s̄nt. a deo sciente.

Dic p̄bia ont̄ q̄ bonis mala r bõ
 malis p̄tingũt ex d̄io iudicio dei r
 hoim. d. **U**t ego pauca p̄stringaz q̄
 h̄iana rõ valet accipe de diuina p̄/
 f̄iditate illõ supple declarabo. **P**o
 ecti de h̄ supple hoie que tu putas eẽ
 iustissimũ r f̄uarissimũ eq̄. i. eq̄tatis
 diuersũ. i. alit̄ uidef̄ p̄uidẽtie/sciẽti
 oia. i. deo. qd̄ p̄firmat auẽre **Lucan**
 ni q̄ describẽs bellũ int̄ **Pompeĩũ**
Julĩũ cesarẽ. cũ q̄reref̄ ab eo cui? cã
 eẽt iustior dixit. uictrix cã d̄ijs placuit.
 s̄ uictã **Cathoni**. uñ dic̄ uictrix cã
 m. **Julij** cesaris placuisse d̄ijs. uictã
 s̄o cã m. **Pompei** placuisse **Cathoni**
 admonuit **Lucan** nĩ familiaris. **Ex**
 q̄cludit. ea q̄ p̄ spem hoim ueniũt esse
 p̄fusione in opione hoim nõ tñ in re
 dicẽs. q̄cqd̄ igit̄ uideas geri. i. fieri
 v̄l euenire p̄ spem hois cã m̄ ignorãtis.
 id i reb̄ est reã? ordo s̄ opioni tue est
 p̄uersa p̄fusio. **Nõ** q̄ **Catho** uicẽnsis
 p̄p̄t suã sapiãrẽ r ãrtutẽ maxime aũtorita/
 tis fuerat in p̄plo. **Cũ** ãt **Julius** pugna/
 ret p̄ **Pompeĩũ**: catho iudicauit **Pompeĩũ**
 eẽ iustũ et attribuit sibi cãz uictrix. **Alij**
 ãt iudicabãt **Julĩũ** esse iustũ/ attribuen/
 tes sibi cãz uictrix. **Ex** q̄ p̄z q̄ de eodẽ
 d̄io mō iudicabãt d̄ij et hoies sapientes
 qui **Cathonẽ** sequebant̄.

Dic p̄bia assignat cãsanãles q̄
 re bonis r mal̄ indifferẽtẽ eueniũt
 nũc p̄sp̄era nũc aduersa. 2º exercitat
 se r ampliori p̄tractatõẽ h̄mõĩ cãz
 scõda ibi. **Neq;** enĩ fas. **P̄rio** decla/
 rat int̄ctũ suũ de bonis. 2º de malis
 ibi. **Nã** id q̄z **P̄rio** assignat cãz q̄re
 aliq̄bus bonis non ueniũt mala. 2º
 q̄re aliq̄ eis p̄tingũt mala ibi. **Alijs**
 mixta. p̄mo ont̄ q̄re bonis nõ p̄rin/
 gãt mala. 2º q̄re p̄tingãt eis quĩq; bõ
 ibi. fit ãt. **P̄rio** assignat duas cãz q̄re
 bonis nõ eueniãt mala scõda ibi. **Est**
 aliº. **P̄ria** cã e infirmitas ai al eº
 boni cui si adueniret aduersitas: ip̄e
 deterioraref̄ uñ dic̄ in l̄ra. **Sz** sit. i. ponamº
 q̄ ali s̄ sit ita bñ morigeratº q̄ d̄inũ
 humanũ iudiciũ p̄sentiat de eo. forsan
 ip̄e est infirmº uiribº ai nõ potes
 resistẽ aduersitatibus. **Cui** si adueniat
 qd̄. i. aliq̄ aduersi forsan desinet colẽ
 innocentĩ. i. exercẽ ãrtutẽ p̄ quã nõ
 potuit retinẽ fortunã. qz impura
 bit sue inocẽtiẽ q̄ p̄sp̄itas sua recessit
 queadmodõ legit̄ de **Job** cui vxor
 sua improgabat dicẽs.

seruator bonoz. vel maloz depulzor q̄
 rector ac medicator mentũ deus?
 Qui cũ ex alta p̄uidẽtie specula
 respicit. qd̄ unicuiq; ueniat: agnoscat.
 et qd̄ uenire nouit. accommodat. **Vinc**
 iã fit illud fatalis ordinis insigne
 miraculũ: cũ ab sciente gerit: qd̄
 stupeãt igno

Nã ut pauca que rõ valet h̄iana de
 diuina p̄funditate p̄stringã **De** hoc
 que tu iustissimũ r eq̄ seruansimũ
 putas. oia sciẽti p̄uidẽtie diuersũ
 uidef̄. **Et** uictrix qd̄dem causam
 d̄ijs. uictã s̄o **Cathoni** placuisse:
 familiaris noster **Lucanus** admonuit.
Dic igit̄ qd̄d̄ citra spem uideas
 geri: rebus qd̄dem rectus ordo est.
 opinioni uero tue p̄uersa confusio.

Sed sit aliq̄ ita bene moratus. ut de
 eo diuinũ iudiciũ parit̄ h̄ianũq; p̄sentiat.
 s̄z e animi uiribus infirmus **Cui**
 siq̄d eueniat aduersi: desinet colere
 forsitan innocentĩ. p̄ quã nõ potuit
 retinẽ fortunã. p̄parat itaq; sapiẽs
 disp̄satio ei: quem deteriorẽ facẽ
 possit aduersitas. ne cui nõ ueniat
 laborare patiatur.

Prosa sexta

Abhuc pmanēs i simplicitate tua bñdic deo z morere. **P**arcit itaqz illi sapiēs dispēfatio. i. pui dētia dei quē aduersitas possz facē deteriorē ne patiat eū laborare aduersitate cui nō pueniat.

Nō qz qdā bōi sūt ita imbecillis ai qz ex modica tentatiōe aduersitatis mutarent. qd videns de^o pait ipis ne eos aduersitate dicit. vñ **A**plā. Fidel^o qz nō patit vos tētari vñ id qd pot est.

Est alius cūctis virtutibus absolut^o sanctusqz ac deo primus. hūc ptingi qbuslibet aduersis nefas prouidētia iudicat. adeo vt ne corporeis qdē morbis agitari sinat. **N**am vt quidam me quoqz excellentior ait **V**iri sancti corpus edificauerūt virtutes.

cuiusdā pbi. dicēs. **N**ā vt ait qdā pbs excellentior me. cuius autētem ponit i greco qz tātū sonat in leio. **C**orp^o viri sacri edificauerūt virtutes supple pseruādo ipm ab aduersis. **N**ō qz scdā cā qre aliqbus n̄ adueniūt aduersa ē excellēs scitas ipoz. sic ei de^o excellent malos n̄ tm punit i futuro s̄ etiā i pnti. sic aliqz excellent bonos n̄ tm pmiat i futuro s̄ etiā i pnti ab aduersitate custo dit. **N**ō qre pbia dicat **Q**uidā excellentior me dixit. cuz nullus sit excellentior pbia. **D**icendū qz littera sic debz exponi. **N**ā quidā pbs excellentior alijs pbs me. i. per me pbiā dixit. viri sancti corpus edificauerūt zc

Fit at sepe vti bonis summa rez regēda deferaf. vt exuberās retidat improbitas. **A**lijs mixta quedā p aīoz q̄litate distribuit. **Q**uosdā remordet ne lōga felicitate luxuriēt. **A**lios duris agitari. vt virtutes animi patie vsu atz exercitaciōe pfirmēt. **A**lij pl^o eq̄ metunt qd ferre pnt. **A**lij plus eq̄ despiciūt qd ferre nō pnt. **H**os i expimētū sui tristib^o ducit. **N**ō nllā venerandū seclī nomē glōse p̄cio mortis emerūt. **Q**uidā supplicijs iexpugnabiles: exēplū ceteris p̄tulerūt. in uictā malis eē virtutē. **Q**ue q̄recte atz disposite z ex eoz bono qbus accedē vident: fiant. nllā dubitatio ē

ut qd bñ ferre pnt. sic **T**homas formidauit igressū Indīe. d. **D**ñe mitte me q̄ vis pret ad indos **A**lij pl^o eq̄ despiciūt qd ferre n̄ pnt. qz q̄i p̄sumēdo despiciūt tentationes q̄s tm ferre non pnt. vt **P**etr^o q̄ dixit **E**ssi oportuerit me mori tecū nō te negabo. q̄ ad tentatiōez z accusatiōez acille ch̄m negauit **H**os vtrosqz de^o ducit. i. tētat istib^o. i. aduersitatib^o i expimētū sui. i. i rccognitiōez sui vt sciāt qd possint z qd n̄ possint. z nōnulli. i. aliq̄ emerūt p̄cio mortis venerādū nomē seclī sic martyres. **Q**uidā iexpugnabiles supplicijs p̄tulerūt ceteris exēplū: virtutē eē inuictā a malis q̄ oia q̄recte disposite fiāt ex eoz bono q̄b^o accedē vident nllā ē dubitatio. **N**ō qz qdā pl^o timēt qz timē deberēt aliquā aduersitate. de q̄b^o dī i p̄s^o **T**repidauerūt tiorē vbi n̄ erat tior. **T**a lib^o deus immittit aduersitates qbus resistāt vt p̄scant se grā dei posse resistē ei qd timebant. **A**lij at p̄sumētes de p̄rijs virib^o despiciūt tentatiōes q̄s potentes resistē eis. illis deus tentationes immittit z p̄mittit eos succūbere vt p̄gnoscant q̄s fragil sit hūana natura sine dīna grā.

Nam illud quoqz qz improbis nūc tristia/nūc optata pueniunt/ex eisdem ducit causis: ac de tristib^o qdem nemo mirat qz eos male meritos oēs existimat. **Q**uorū quidem supplicio tum ceteros ab sceleribus deterent. tum ipsos quibus inuehunt: emendant.

Dic assignat aliā cāz qre qbus dā bōis n̄ adueniāt mala. d. **E**st alius hō absolut^o. i. p̄fēd^o cūctis virtutibus z sanā z p̄xim^o deo hūc hōminē p̄tigi. i. tāgi aliqbus aduersis puidētia dīna iudicat nefas acco. i. i tātū vt nec sinat ipz agitari morbis corporeis. quod p̄firmat auctē

Dic oñt qre bonis sepe p̄tingāt bō. d. **F**it at. i. p̄tigit sepe vt summa rez regēda. i. p̄ncipat^o regendi res deferaf. i. p̄cedat p̄bis n̄ tm p̄t vtilitate bonoz hōim s̄ vt improbitas exuberās. i. abūdās maloz retidat. i. p̄p̄scat vel rep̄maf. **T**unc affigit cām qre bōis aliq̄ p̄tigit mala. d. **A**lys. i. bōis de^o distribuit qdā mixta. i. nūc bō nūc mala p̄ q̄litate aīoz. q̄sdā ei bonos deus remordet aduersitatib^o ne luxuriēt. i. supbiāt lōga felicitate. i. p̄p̄eritate **A**lios bonos patit agitari. i. vexari duris. i. aduersitatib^o vt virtutes ai ipoz p̄firmet vsu z exercitacione patie. vt pz i **J**ob. **A**lij pl^o eq̄ metuunt qd bñ ferre pnt. sic **T**homas formidauit igressū Indīe. d. **D**ñe mitte me q̄ vis pret ad indos **A**lij pl^o eq̄ despiciūt qd ferre n̄ pnt. qz q̄i p̄sumēdo despiciūt tentationes q̄s tm ferre non pnt. vt **P**etr^o q̄ dixit **E**ssi oportuerit me mori tecū nō te negabo. q̄ ad tentatiōez z accusatiōez acille ch̄m negauit **H**os vtrosqz de^o ducit. i. tētat istib^o. i. aduersitatib^o i expimētū sui. i. i rccognitiōez sui vt sciāt qd possint z qd n̄ possint. z nōnulli. i. aliq̄ emerūt p̄cio mortis venerādū nomē seclī sic martyres. **Q**uidā iexpugnabiles supplicijs p̄tulerūt ceteris exēplū: virtutē eē inuictā a malis q̄ oia q̄recte disposite fiāt ex eoz bono q̄b^o accedē vident nllā ē dubitatio. **N**ō qz qdā pl^o timēt qz timē deberēt aliquā aduersitate. de q̄b^o dī i p̄s^o **T**repidauerūt tiorē vbi n̄ erat tior. **T**a lib^o deus immittit aduersitates qbus resistāt vt p̄scant se grā dei posse resistē ei qd timebant. **A**lij at p̄sumētes de p̄rijs virib^o despiciūt tentatiōes q̄s potentes resistē eis. illis deus tentationes immittit z p̄mittit eos succūbere vt p̄gnoscant q̄s fragil sit hūana natura sine dīna grā.

Dic affigit cās qre mal^o q̄bz bō q̄bz mala p̄tingant. **E**t p^o oñt qre mal^o p̄tigit mala. 2° qre bō ibi. **L**e/ta vñ. **P**riō dīc. **E**x eisdē cāis ducit. i. p̄bat qz improb nūc pueniunt tristia. nūc optata. s̄ de tristibus q̄ mal eueniūt nemo mirat qz oēs existit

Libri quarti de consolatione philosophie

mat eos. scilicet malos esse meritos. id est dignos malo quorum malorum supplicia ceteros deterret. id est terrore retrahunt a sceleribus. et ipsos malos emendant quibus invehunt supplicia. **N**o qd phia innuit tres casus que malis eueniunt mala. **P**ria e qz oes hoies estimat eos dignos malo. **S**eda qz p supplicia maloz alij a malo retrahunt. **T**ertia ca qz mali supplicijs emendant.

Hic assignat casus que malis bona eueniant. 2o soluit tacitaz obiectione ibi. **N**az vt probis. **P**rio dic. **L**eta ho. i. pspera q malis eueniunt/loquuntur. i. indicat bonis magnu argumetu qd iudicare debet de hmoi felicitate qua sepe cernunt famlari improbis. hnt eni probi ex h certissimu argumetu q illa no est vera felicitas q malis aduenit sed falsa deceptio. **T**uc assignat pma cam que de malis pcedit bonaz pspera. q qde mali p pspera pseruant a peiorib scelelibus ne fiat fures vl raptores. et dic In q re q malis eueniunt pspera illud credo dispesari. i. dispesatione ordinari q forsitan natura alicuius mali e ta pceptus ad malu et impotuna. vt inopia rei familiaris. i. pauptas possit eu exacerbare. i. puocare ad scelera. scilicet ad furtu vel ad rapinam. cuius morbo diuina puidencia medef remedio collate pecunie. **T**uc assignat sedam caz ta lem q io malis eueniunt pspera. vt psperitate emendet vita. q timetes ne ppter malicia amittat psperitate. **U**n dic. hic. i. aliqs malus spectas. i. psideras psciam sua fedata probis. i. maculata vicijs. et ipse pparans se cu fortuna. i. psperitate sua/ forsitan ptimescit. vt cuius rei. i. psperitatis iocudus est ei vsus. illius fiat tristis amissio. et du metuit amitte fortunam derelinqt neqciam. **T**uc ponit teta cam. d. **A**lys malis aduenit psperitas vt incidat maior miseriam aduersitatis qz sic didu fuit 2o li. pfa qrtia In oi aduersitate fortune infelicissimu genus infortunij e fuisse felicem. vñ dic in lra q felicitas indigne aucta. **A**lia lra hz acta. i. inducta alios malos pcepit in meritā cladem. i. miseriam. **E**t addit q qbusda malis pmissum e. i. pcessum ius puniendi. i. pias vt sint bonis ca exercitij in stutibus et patientia. et malis sint ca supplicij. **N**o q felicitas qdam pcepit in clade aduersitatis. **U**n Samarienf. **P**romouet iniustos fortuna volubiles. vt quos scandē pcepites fecit. ad ima rotet **N**a grauiore ruit turris tumefacta ruina. **E**t grauis pulsat alta cypressus humu **E**t no q boni p aduersitates in stutibus et patientia exercent. **U**n idem paup Henric. **A**spera ferre decet maturat aspera mentē **E**t bn matura plenius vua sapit **P**er nimios estus gelidas transit ad vndas. **S**ic qz p oppositu dulcia querit homo.

Hic soluit qnda obiectiones. scdo infert qnda pclusiones ibi. **E**x q sepe **P**rio dic Aliqs dicet. dixisti q malis e pcessus ius puniendi vt sint causa supplicij alijs mal. hoc no videt veru quia malus no punit malum cu sint similes. h soluit phia. d. **S**ic probis et improbis nullu est fedus. i. pcordia qz semp inuicē pstant Ita ipi improbi nequeunt in se couenire. **Q**uidni. i. que no eet ita. cu quis. i. qlibet mali dissentiat a semetipis. vicijs discerpentibus. i. distrahentibus pscentia ipoz et sepe mali faciat q cu gesserint. i. fecerit decernat. i. iudicet no fuisse gereda. i. faciēda **N**o q in ratu aliqs e bonus inquantu seruat ordine in vltimum finem qui finis est summu bonum. et quia illum finem et ordine omnes boni seruant. ideo omnes boni in eo q boni sunt/ inuicē pcordat. mali at qz hunc finem non obseruat et a semetipis discordant mutuo sibi pcordare non possunt.

Hic infert qnda pclusiones. d. **E**x q mali puniunt malos ex h diua pu

Leta ho magnu bois argumetu loquunt. **Q**uid de hmoi felicitate debeat iudicare qua famulari sepe improbis cernat. **I**n q re illd etiā dispensari credo. qz e forsitan alicui tam pceptus atqz impotuna natura. vt eu in scelera. poti⁹ exacerbare possit rei familiaris inopia. h morbo: puidencia collate pecunie remedio medef. **H**ic fedata pbris pscentia spectas. et se cu fortuna sua pparans: forsitan ptimescit. ne cui⁹ ei iocud⁹ vsus est: sit tristis amissio. **P**utabit igit mores: ac du fortuna metuit amitte/ neqcia derelinqt. **A**lios in cladem meritā pcepitauit indigne acta felicitas. **Q**uibusdam permissum puniendi ius: vt exercitij bonis/ et malis esset causa supplicij.

Na vt probis atqz improbis nullu fedus est/ ita ipi inter se improbi nequeunt puenire. **Q**uidni? cu a semet ipis discerpentibus pscentia vicijs qsqz dissentiat faciant qz sepe q cu gesserint non fuisse gereda decernat **S**ic probis et improbis nullu est fedus. i. pcordia qz semp inuicē pstant Ita ipi improbi nequeunt in se couenire. **Q**uidni. i. que no eet ita. cu quis. i. qlibet mali dissentiat a semetipis. vicijs discerpentibus. i. distrahentibus pscentia ipoz et sepe mali faciat q cu gesserint. i. fecerit decernat. i. iudicet no fuisse gereda. i. faciēda **N**o q in ratu aliqs e bonus inquantu seruat ordine in vltimum finem qui finis est summu bonum. et quia illum finem et ordine omnes boni seruant. ideo omnes boni in eo q boni sunt/ inuicē pcordat. mali at qz hunc finem non obseruat et a semetipis discordant mutuo sibi pcordare non possunt.

Ex quo sepe summa illa puidencia ptulit insigne mi

Prosa sexta

raciū. vt malos mali: bonos facerēt. **Nā** dū iniqua sibi a pessimis q̄daz perpeti vident. noxiōz odio flagrātes. ad virtutis frugem rediere. duz se eis dissiles student esse quos oderāt. **Sola** est enī diuinavis. cui mala quoq; bona sint. cū eis p̄petenter vtendo: alicuius boni elicit effectū. **O**do enī q̄dā cuncta p̄plectit. vt q̄d ab assignata ordinis rōne discesserit. hoc licet i alii tamen ordinē relabāt. ne quid in regno prouidētie liceat temeritati. **Fortissimus** in mundo deus oīa regit ad bonū atq; gubernat.

relabāt in aliū ordine. s. boni. ne in regno puidētie dei liceat q̄d. i. aliq̄d temeritati. i. inordinati/oni. et ponit auctoritatē in greco q̄ tantū sonat. fortissim⁹ in mūdo deus oīa regit. **Nō** duz q̄ bonū pueniēs ex malicia improboz nō ē imputandū ipis improbis s̄ tm̄ diuine x̄tuti q̄ nouit ex malis efficē bona. **Et** lz deus malū dirigat ad bonū sua intentiōe et potestate. nō tñ hō iō est ex culpā q̄ illd malū agit mala intentiōe. **Nō** q̄ ali⁹ ē ordo natural. ali⁹ ordo a deo p̄uisus. **O**rdo naturalis ē vt deūz primū diligam⁹. **O**rdo p̄uisus ē tp̄alis rex dispositio q̄ fatū vocat. et lz ordi nē naturalē sepe dimittimus aliq̄d plus deo diligēdo. et primū odiēdo. tñ ordinē p̄uisum a deo nunq; effugimus. qz nunq; aliter puenit q̄s deus prouidet. et si aliquid recedit ab ordine natura li relabāt in aliū. vt si aliq̄d est malū quo ad miam. ipm est bonum in compatione ad iustitiā. ita q̄ in regno diuine puidētie nihil relinquit temeritati.

Neq; enim fas est homini cunctas diuine opere machinas vel ingenio comprehendere/ vel explicare sermone. **Hoc** tm̄ perspexisse sufficiat q̄ naturarū oīm proditor/ deus/ idem ad bonū dirigens cuncta disponit. **Duz** q; ea que protulit in sui similitudinē retinē festinat: malū omne de reipublice sue terminis per fatalis seriem necessitatis eliminat. **Quo** fit vt q̄ in terris abūdare credunt: si disponētē puidētiā spectes: nihil vsquā mali esse ppendas. **Sz** video te iandudū et pondere questionis oneratū. et rōnis plixitate fatigatū. aliquā carminis expectare dulcedinem. **Accipe** igit haustū q̄ refectus: firmior in vltiora p̄tendas.

stū dulcedis merice. q̄ refectus. i. recreatus firmior p̄cedas i vltiora. **Nō** q̄ dicit malū nunq; esse in p̄patione ad diuinā puidētiā. qz malū non est aliq̄ natura nec aliq̄ res. oīs enī natura et res appetit suā p̄fectionē. **Cū** aut appetibile hēat rōnez boni si malū esset natura et res appetēs p̄fectionē malū esset bonū. **Nō** q̄ nullū ē malū simplr et tōlit in mūdo q̄n in p̄patione ad diuinā puidētiā hēat rōnez boni. vñ expedit multos defec⁹ p̄tingē i vniuerso ne multa bō tollant. **Si** enī nō corrūpet aer/ ignis nō p̄seruaret. nec vita leonis p̄seruaret nisi occideret agnus vel asinus. neq; laudaret iusticia nec patientia si nō esset iniquitas. **Et** q̄ p̄z q̄ multa i p̄patione ad nos sūt mala q̄ in p̄patione ad diuinā puidētiā oīa disponētē fm̄ q̄ melius p̄petūt vniuerso/ bō st.

Metrū mixtū scz adoniū archilochiū tetrametrū. dactylicū

dentia ptulit insigne miraculū. s. vt mali facerēt malos bonos. quod declarat. **Nā** dum q̄dam mali vident perpeti iniq; a pessimis: ipi flagrant. i. ardētes odio noxiōz. i. dānoz suoz rediere ad frugem virtutis. i. ad vtilitatem dū tales stupēt se eē dissiles illis mal' q̄s oderāt. **Et** ad/ dit q̄ sola diuina vis t̄lis ē cui mala sint bona. i. cedūt in bonuz sic cū malus facit malū bonuz. **Uñ** s̄dit. **Cū** deus vtēdo p̄petent magis elicit effectū alicui⁹ boni. **O**rdo enī fatalis cuncta p̄plectit vt q̄d discesserit ab assignata rōe ordinis. s. mali. q̄d. i. aliq̄d temeritati. i. inordinati/oni. et ponit auctoritatē in greco q̄ tantū sonat. fortissim⁹ in mūdo deus oīa regit. **Nō** duz q̄ bonū pueniēs ex malicia improboz nō ē imputandū ipis improbis s̄ tm̄ diuine x̄tuti q̄ nouit ex malis efficē bona. **Et** lz deus malū dirigat ad bonū sua intentiōe et potestate. nō tñ hō iō est ex culpā q̄ illd malū agit mala intentiōe. **Nō** q̄ ali⁹ ē ordo natural. ali⁹ ordo a deo p̄uisus. **O**rdo naturalis ē vt deūz primū diligam⁹. **O**rdo p̄uisus ē tp̄alis rex dispositio q̄ fatū vocat. et lz ordi nē naturalē sepe dimittimus aliq̄d plus deo diligēdo. et primū odiēdo. tñ ordinē p̄uisum a deo nunq; effugimus. qz nunq; aliter puenit q̄s deus prouidet. et si aliquid recedit ab ordine natura li relabāt in aliū. vt si aliq̄d est malū quo ad miam. ipm est bonum in compatione ad iustitiā. ita q̄ in regno diuine puidētie nihil relinquit temeritati.

Hic p̄hia excusat se de ampliori indagatiōe causaz. d. **Neq;** enī est fas homi vel ingenio p̄prehendere vlt sermone explicare cūctas machinas. i. cās vlt dispōnes diuini opis. hoc tm̄ sufficiat p̄spexisse q̄ deus p̄ditor. i. p̄ductor oīm naturaz disponit cuncta/ dirigens ad bonū. **Et** dū ea q̄ p̄durit festinat retinē in similitudinē sui. i. i bono ipē elimiet. i. excludat p̄ serie. i. ordinē fatalis nēcitatē oīm malū de t̄minis sue publice rei. i. m̄s di. **Quo** fit vt mala q̄ credunt abūdare in tris si spectes puidētiā disponētē nihil ppendas vsq; eē malū. **Tūc** iuitat boeciū ad p̄solonē metricā. d. **V**ideo te eē oneratū pondere q̄onīs que difficilis est et fatigatū plixitate oīonīs expectare aliquam dulcedinez carminis. igit accipe haustū dulcedis merice. q̄ refectus. i. recreatus firmior p̄cedas i vltiora. **Nō** q̄ dicit malū nunq; esse in p̄patione ad diuinā puidētiā. qz malū non est aliq̄ natura nec aliq̄ res. oīs enī natura et res appetit suā p̄fectionē. **Cū** aut appetibile hēat rōnez boni si malū esset natura et res appetēs p̄fectionē malū esset bonū. **Nō** q̄ nullū ē malū simplr et tōlit in mūdo q̄n in p̄patione ad diuinā puidētiā hēat rōnez boni. vñ expedit multos defec⁹ p̄tingē i vniuerso ne multa bō tollant. **Si** enī nō corrūpet aer/ ignis nō p̄seruaret. nec vita leonis p̄seruaret nisi occideret agnus vel asinus. neq; laudaret iusticia nec patientia si nō esset iniquitas. **Et** q̄ p̄z q̄ multa i p̄patione ad nos sūt mala q̄ in p̄patione ad diuinā puidētiā oīa disponētē fm̄ q̄ melius p̄petūt vniuerso/ bō st.

Metrū mixtū scz adoniū archilochiū tetrametrū. dactylicū

Libri quarti de consolatione philosophie

Nō ē sextū metz h° qrti qd f3
qdā dī adoniciū. f3 qdā archilochi
um ab inuētoze. rēmetz. dactylicuz
a pede pdñante. In q met° phia cō
mēdat diuinā puidētā in dispōne
rez. 7 p° ex pte rez q dīna dispōne
regunt. 2° ex pte dei regētis. ibi. se/
det intrā. Prio pmedat diuinā pui
dētā in regimie cozpoz celestū. 2°
in regimie elemtoz. 3° in regimie tē
poz. uij° in regimie generabiliūz coz
ruptibiliū. scđa ibi. **Hec pcordia. ter**
tia ibi. Vis de caus. qrtā ibi. Hec tē
peries. Prio dic. Si tu solers. i. sa
piens vis pura mēte cernē iura. i. re
gimia qb° mūdus regit celsi tonā
tis. i. xi aspice culmia. i. altitudines
sūmū celi. Illic sidera seruāt veterē
pacē. i. ātīquā pcordiā quā eis dīna
puidētā indidit iusto federe qz sol
pctus. i. pmo° rurilo igne. i. calore
nō impedit gelidū arem. phebes. i.
lune. nec visa q fleatit rapidos mo
tus circa poliū septētrionalē. nunqz
lota occiduo pfundo. i. mari occide
tali cupit tingē. i. mergē flāmas oce
ano. i. mari cernēs cetera sidēa mer
gi in mari. Et loquitur more vulgari
credit el vulgus stellas qñ occidūt
descendē in mare. Et veip. i. ven°
sp eqs vicib° tps hūciat seras vm
bras noctis. et eadē venus exñs. lu
cifer reuehit diē almuz. i. claz. Sic
alternus amor pueniēs ex dīna p
uidētā reficit eternos cursus sidēz
sic. i. p talē mutuaqz pcordiā bellum
discors exulat. i. expellit ab oris a
strigeris. i. a regionib° celestib° que
gerūt astra. Nō q deus magis de
noiat tonās a tēpestate tonandi qz
ab aliā tēpestate. qz maior froz p eā
incutit mētibus hoim qz p aliā. vñ
p tēpestatē tonādī hoies magi. in
ducunt ad recogitādā diuinā potē
tiā. Nō q visa hñs seprez stellas
circa poliū septētrionalē mota nū
qz occidit s sp nobis apparet. lz alie
stelle nob oriant et occidāt. De ve
nere at que de nocte sequit solēz de
mane. lucifer dīctā pcedit solēz. vi
sum fuit in p° li° metro scdo. Nō
q hec dīctio solers dī qī sollicit° in
arte vel vtilis fm. Ihd. s fm. Ugni
tionē dī a solon qd est totū vl mul
tū z ars tīs. qī tot° vel mult° i arte

Svis celsi iura tonantis
Pura solers cernere mente
Aspice summi culmina celi
Illic iusto federe rerum
Veterem seruāt sidera pacem
Non sol rurilo concitus igne
Gelidū phebes impedit axem
Nec que sūmo pte mundi
Fleatit rapidos visa meatus
Nunqz occiduo lota profundo
Cetera cernens sidera mergi
Cupit oceano tingere flāmas
Semp vicib° temporis equis
Vesper seras nunciat vmbas
Reuehit qz diem lucifer almū
Sic eternos reficit cursus
Alternus amor. sic astrigeris
Bellum discors exulat oris.
Hec pcordia temperat equis
Elemēta modis. vt pugnancia
Vicibus cedant humida siccis
Jungantqz fidē frigora flāmis
Pendulus ignis surgat in altū
Terreqz graucs pondere sidāt.
Hisdem causis vere tepenti
Spirat florifer annus odores
Estas cererem seruida siccāt
Remeat pomis gūis autumn°
Hyemē defluus irrigat imber
Hec temperies alit ac profert.
Quicquid vitam spirat in orbe
Eadem rapiens condit aufert
Obitu mergens orta supremo
Aristotel dī Creator oim sua sapia ppanit speras z i qli.
bet spera stellas lucidas z oēs sī sic fūi dño obedietes zē

Hec pcordia
Hic phia pmedat re
gimē dīne puidētē i ele
mētis. d. Hec pcordia p
ueniēs ex dīna puiden
tia tpar elemta eqs mo
dis. vt hūida eka pugnā
tia. i. tria cedant siccis.
vicib° .i. vice dsa. ita qz
qñqz pualet hūida. qñ
qz sicca. et qz frigora. i.
eka frigida iungāt fidē. i.
p cordiā flāmis. i. calidis
elemtis ne vnū tōlit ali
ud corrūpat. Et hec cō
cordia facit vt pedul° i
gnis surgat i altū. i. mo
ueat surlūz tē gūes pō
dere sidāt. i. deorsū reli
deāt. Tūc pmedat regi
mē xi circa tpa. d. Vis
de. i. silib° causis p dīnā
puidētā ordiatīs ānus
floriger .i. in q abūdant
flozes spirat odoēs ipō
vere. i. tpe veris tepete
.i. incalescente. estas fer
uida siccāt. i. maturat ce
rerē. i. fruges Autumn°
remeat. i. reuertit gūis
.i. oneros° pomis. imber
defluxus irrigat hyemē
Tūc cōmedat regimen
dei circa generabilia et
corruptibilia. d. Hec tē
peries .i. tpa dispō pui
dētē dīne alit p pfer qe
qd i orbe spirat vitaz. i.
qēqd viuūt. z eadē tēpe
ries rapiēs ea q fecit. z
dit. i. abscondit aufert. i.
ab esse mergēs orta. i. p
ducta supmo obitu. i. vl
tima morte. Nō f3 cō
mētār. 8. ph. Primū an
tiquū nihil fac sine scdo
antiq. i. celo. q prima cā
gnationē z corruptionē
elemtoz oim i mūdo z
tēpoz distīnationē opat
mediātib° cozpib° cele
stibus. Itē in li. de pom.
bet spera stellas lucidas z oēs sī sic fūi dño obedietes zē

Prosa septima

Sedet interea conditor altus

Rerumq; regens flexit habenas

Rex et dominus fons et origo

Lex et sapiens arbiter equi

Et que motu concitat ire

Sistit retrahens ac vaga firmat

Nam nisi rector reuocans itus

Flexos iterum cogat in orbis

Que nunc stabilis continet ordo

Dissepta suo fonte fatiscant

Hic est cunctis communis amor.

Repetuntq; boni sine teneri

Quia non aliter durare queant.

Nisi conuerso rursus amore

Refuant cause que dedit esse.

nature sit itez reflexio ad ipm deū p reductionē grē. vt sic nihil pmaneat i rebus ens r pfectū nē si p quādā circulationē. r h̄ inuit p̄bia in l̄ra **Hic ostēdit oēm fortunā esse bonā.**

Iam ne igit vides qd hec oia que dixim? psequat? **B.** Quidnā inquā? **P.** oēm inq̄t bonā p̄sus eē fortunā. **B.** Et q̄ inquā fieri p̄t? **P.** Attēde inquit. cū oīs fortunā. vel iocūda vel aspa. tuz remunerādi exercēdi ve bonos. tuz puniēdi. corrigēdi ve improbos causa deferaf. **D.**is bona/quā vel iustā cōstat esse vl̄ vtilē. **B.** Nimis quidez inquā vera ratio Et si quā pauloante docuisti prouidentia: fatum ve p̄siderem. firmis viribus nixa sententia.

niendi. vel corrigendi improbos p̄ q̄ oīs fortuna eē bō. quā vel p̄stat eē iustā sic illa q̄ punit malos: et premia bonos. vel p̄stat esse vtilē sic q̄ exercet bonos et corrigit malos. **D.**icit boeci? **N.**im̄. i. valde vera est rō. etsi prouidentia quā paulo an̄ docuisti r fatū p̄siderē: tūc sentētia eē nixa. i. firmata firmis viribus. i. rōnibus **N.**ō ex q̄ fm̄ diuinā prouidentia bonis r malis nūc p̄spera nūc aduersa eueniūt. bonis p̄t remunerationē p̄spera. r p̄t exercitationē i s̄tutibus aduersa. p̄ q̄ p̄spera fortunā remunerās r aduersa exercitans eē bō. **I.**te cū p̄spera fortunā malos emēdet vt v̄sum est prius. et aduersa ipsos corrigat et iuste puniat patet ipsam etiam esse bonam

S.z eā si placet int̄ eas q̄s inopinabiles pauloan̄ posuisti nūcerem? **P.** Qui inq̄t **B.** Quia id hoim sermo **D.**icit p̄pat hāc p̄clonem ad opio/nē vulgi oīs eā vulgo esse inopinā

D.icit p̄medat prouidentia dinā ex pte dei regētis. **D.** **I.**ntēa dū res sic gerunt alt? p̄ditor. i. sumus creator rex de? se/ det. i. in se imurabilis manet. regens oia flexit. i. moderat habenas rex. i. frena. exns rex p̄ sapiam gubernatiōis. dñs p̄ potētā creatōis. fons oīs bōitatis et origo oim. r ip̄e a nullo. lex oia ligās. r sapiēs arbit. i. iudex equi. i. eq̄tatis oibus retribuens fm̄ iusticiā. q̄. s. deus oia regens p̄cit. i. ex citat entia ire. i. p̄cedē ad eē motu. i. p̄ motū. et sistit. i. p̄manere facit ad ip̄s i esse. rēhēs oia ad nō esse. et ip̄e firmat p̄ grām vaga. i. instabilia p̄ naturā. **N.**ā nisi de? reuocans reāos itus. i. reāū p̄gressū q̄ est ab esse ad nō esse. cogat. i. reducat entia in flexos orbis. i. in quasdā circulationes ea q̄ stabilis ordo diuine prouidentie p̄tinet. **I.**pa dissepta. i. sepa/ta a suo fonte. i. a suo p̄ncipio qd est deus fatiscāt. i. deficiant r ad nihilū deueniēt. **D.**icit fons eē cōis amor cūctis entib? r cūctā repetūt. i. appetūt teneri. i. p̄seruari sine boni. i. p̄ finē boni qz res alit̄ nō quērit durare. i. i esse p̄petuari nisi p̄uerso amore. refuant. i. redeāt cause. i. ad cām p̄maz q̄ dedit eis eē p̄ creationē **N.**ō q̄ entia regunt a deo p̄ quādā circulationē s̄z quā qdāmō p̄petuant i esse **V.**erbi grā **D.**eus sic disposuit res vt ex semine pueniat h̄ba. r ecōuerso ex h̄ba p̄ducat semē. sic in generatiōe elementoz fit quidā circ̄ls dñi ex acre generat̄ ignis. r itez ex igne aer **I.**te in creaturis rōnalibus q̄ p̄grediunt a deo p̄ductiōe

z hoc inuit in l̄ra cū dicit **D.**icit cūctis communis amor

I.sta est septia r vltia p̄sa h̄ q̄rti in q̄ p̄bia deducit quādā p̄clonēz ex p̄missis. et p̄ facit h̄. r̄ subiūgit quā dā exhortationē. sc̄da ibi **Q.**uare inq̄t. **P.**rimo ponit p̄clonē intentā. r̄ p̄parat eā ad opionē vulgi. sc̄da ibi **S.**z eā. **P.**rimo dicit. **V.**ides ne iaz o boeci qd p̄sequat hec oia q̄ dixim? **D.**icit boeci? qd inquā? **E.**t p̄bia. oēm fortunā p̄sus eē bonā. **D.**icit boeci? r qd inq̄? i. quō p̄t h̄ fieri? **C.**ui p̄bia Attēde inq̄t. **C.**ū oīs fortunā siue io/ cūda siue aspera deferaf eā remunera/ rādi vel exercēdi bonos vel cā pu/

Metrum septimum

tuna bona est vt pbatū est. Vel p̄t p̄pari fortuna ad istū cui euenit, z sic solū illa d̄z bona que ali quod bonū p̄fert illi cui aduenit, z illa mala que nihil boni confert

P. Quare inq̄t ita vir sapiēs moleste ferre nō debz: quotiēs in fortūe certamē adducit. Ut virū fortē nō decz indignari/quotiēs increpuit bellicus tumultus. **U**triqz enī huic quidē glorie p̄pagande. illi h̄o p̄for mande sapie difficultas ip̄a materia ē. **E**x q̄ etiā vir/ tus vocat̄ q̄ suis viribus nitēs nō superet aduersis **N**eqz enī vos ī p̄uēctū positi h̄tutis: diffinē delicijs z emarcescere voluptate venistis. **P**reliū cū oī for/ tūa nimis acre cōseritis, ne vos aut tristis opprimat, aut iocūda corrūpat. firmis mediū viribus occupate **Q**uicqd̄ aut infra s̄sistit: aut vltra p̄gredit̄: habet cō temptū felicitatis: nō habet p̄mū laboris. **I**n vīa cī sitū manu, q̄lē vob̄ fortunā formare malitis. **D**is enī q̄ videt̄ aspera, nisi aut exercet, aut corrigit: p̄mittit.

endo in desperationē, aut iocūda corrūpat alliciendo ad voluptatē, occupate, i. tenete ergo mes diū h̄tutis firmis viribus, qz q̄cqd̄ infra subsistit/ a medio virtutis deficiendo, aut vltra p̄gredit̄ mediū h̄tutis excedendo: illud h̄z p̄temptū felicitatis, i. h̄tutis, et nō h̄z p̄mū laboris, z in vīa manu, i. p̄tate sitū ē qualē fortunā vobis velitis formare, s. bonā vel malā. **D**is enī fortunā q̄ vide tur aspera aut exercet bonos, aut punit malos, z sic bona est. **N**ō q̄ p̄bia hortat̄ sapiētē ad ma gnanimitatē cū dic̄ Sapiens nō debet moleste ferre fortunaz. **N**ā s̄m **A**rl. in eth. Sapiens b̄n scit ferre fortunaz qz h̄z se sine vituperio sic terragonū. **C**orpus enī terragonū quocūqz p̄uicif firmit̄ stat, et magnanīm^o est q̄ p̄ difformes insultus fortunē vnanimi mētis p̄stātia militat. **N**ō q̄ h̄tus p̄sistit ī medio int̄ duo vicia extrema ad q̄z vnū impellit p̄spera fortuna, ad aliud aduer sa fortuna, vbi gr̄a **A**dversitas impellit ad desperationē et timiditatē, p̄speritas aut̄ ad p̄sumpti onē et audaciā/ int̄ que p̄sistit mediū h̄tutis cuius excessus vel defectus ē viciosus, z hoc innuit p̄bia in l̄ra. **N**ō q̄ in p̄tate hoīs est facē fortunā sibi qualē vult, s. bonā vel malā, qd̄ declarat p̄bia s̄ aduersa fortuna, qz si eā accipimus bono aīo pro exercitioz correctione/ ip̄a est bona, si at eā toleram^o malo aīo etiā p̄ pena/ ip̄a mala est.

Metrum sapphicum

Bella bis quinīs operatus ānis
Altor atrides phrygiē ruinis
Fratri amissos thalamos p̄iavit
Ille dum graie dare vela classī
Optat, et ventos redimit crude.
Exuit patrem, miserumqz tristis
Federat nate iugulum sacerdos.

Hic incipit septimū z vltimū metrum h̄^o q̄rti, qd̄ d̄z sapphicū ab inuētoze, trochaicū a pede p̄d̄nante in q̄ p̄bia p̄firmat suā exhortationē exemplo viro rū fortunū q̄ sp̄retis voluptatibus magnos subierūt labores spe laudis et glē. **E**t p̄mo ponit p̄la exem pla, 2° hortat̄ nos ad imitationē eoz ibi. **I**te nunc fortes. **P**rima ps possit diuidi ī tot p̄tes q̄t exem pla ponit q̄ patebūt. **P**rimū exemplū ē tale **P**aris filius **P**riami regis troianoz in greciam p̄fer atus: rapuit **D**elenā vrozē **M**enelai, et duxit eaz in phrygiā regionē. **M**enelaus at̄ p̄questus fratri suo **A**gamēnoni h̄ factū. **M**enelaon p̄uocatis p̄n cipibus grecoz trāsfretauit in phrygiā z obsedit **T**roiam decē annis quā tandē destruxit, z ma/ torib^o infectis p̄p̄m captiuauit. **C**ū at̄ **A**gamēnon p̄ficisceret versus **T**roia deuenit ī q̄ndā insu lā vbi factus est ei ventus p̄trarius z req̄siuit vates qd̄ eēt faciendū q̄ dixerūt q̄ nō h̄iet ventū p̄p̄ez nisi placaret **D**ianā sacrificādo, ei suā filiā, cui l̄z b̄ videret dux̄ p̄t pietatē p̄inā, tū suadē

Retrum septimum

Hydra combusto perijt veneno
pusto veneno suo. Ubi nō q̄ i leerna palude fuit qdā serpens hñs pla capita quoz vno p̄ciso succrescebant tria. quē hercules aggressus sagittādo cū non videret se proficē collecta congerie

Dic ponit septimū laborē. d. Hydra. i. serpens perijt
pusto veneno suo. Ubi nō q̄ i leerna palude fuit qdā serpens hñs pla capita quoz vno p̄ciso succrescebant tria. quē hercules aggressus sagittādo cū non videret se proficē collecta congerie

Fronte turpatus achelous amnis

Dic ponit octauū laborē Herculis. Ubi sciēdū q̄ cuz

Ora demersit pudibunda ripis.

Diamira, flumi⁹ Achelous quē debebat trāsire mutauit

se i diuersas formas pugnādo p̄tra herculē. Cū at̄ vltimo mutasset se i spēm tauri hercules ip̄o deicēdo abstulit sibi vnū cornū qd̄ sacrificauit. copie. i. deē fortūe p̄pter qd̄ Achelous verecūdia p̄fusus fugit. et in aq̄s latuit. vñ diē in l̄ra. Achelous amnis. i. ille flumi⁹ fr̄ōte turpat⁹ p̄t ablati onē cornū ip̄e merfit in ripis ora pudibūda quia latuit p̄e pudore in ripis.

Stravit Antcum libycis arenis

Dic ponit nonū laborē. d. Hercules stravit. i. occidit

Antcum illū gigantē arenis libycis. i. arenis lybie re/gionis. Ubi nō q̄ Anteus erat gigas de terra p̄genit⁹ cui⁹ erat talis stus q̄ si aliqn̄ ex fati/gatiōe debilitaret. tactu terre statim recuperabat vires Qui cū exercēt magnā tyrānidē in Ly/bia. aduenit Hercules. et p̄gresus cū eo. diu sil' luctabant. Cū aut̄ Anteus sentiret se debilitari: sponte cecidit in terrā et sic resumpsit vires. qd̄ Hercules cognoscens ip̄m a tra eleuauit. et sup̄ pedus suū ip̄m tenendo oppressit quousq̄ sp̄m exhalaret.

Cacus euandri fatiuit iras

Dic ponit decimū laborē. Ubi nōndū q̄ Cacus fu

Manebat at̄ Cacus in mōte auentino/spoliāns et occidens hoies et furto plurimū insistēs. Cū at̄ Hercules veniret de hispania ducēs secū multos boues: Cacus q̄sdā boues herculis furabāt et traxit in antrū suū retrorsū p̄ caudas ne furtū pateret. cū at̄ hercules q̄reret boues: p̄ mugitū vnus bouis puenit ad antrū Caci. q̄ extracto ip̄m infecit. cuius morte placata est ira Euandri. quē idem Cacus multū offenderat. Vñ diē in l̄ra Cacus sup̄le morte sua. quā passus est ab hercule fatiuit. i. p̄pescuit iras Euandri quē Cacus multū offenderat

Quos q̄ pressurus foret altus orbis

Dic ponit vndeci^m laborē hculis. Ubi nō q̄ i ar

Setiger spumis humeros notauit

cadia erat qdam aper deuastans totā regionē quē cū

hercules agitaret: aper sibi insultans/humeros hercu
lis spuma maculauit quē ap̄rū tandē infecit. Vñ diē Setiger. i. aper gerens setas notauit. i. ma
culauit humeros hculis sup̄le spuma vl'

Ultimus celum labor irreflexo

salua. quos humeros altus orbis foret. i. erat p̄pressus

Sustulit collo. preciumq̄ rursus

qz vt statim patebit hculis humeris suis celū sustulit

Ultimi celū meruit laboris.

Dic ponit duodecimū et vltimū laborē eius. Ubi

hoc celū meruit. Vñ diē in l̄ra Ultimus labor herculis fuit q̄ sustulit. i. supportauit celū collo ir
reflexo. i. inclinato. et rursus meruit celū tanq̄ precii vltimi sui laboris.

Ite nunc fortes vbi celsa magni

Dic hortat phia ad imitationē p̄ditoz fortūū vi

Ducit exempli via: cur inertes

roz. d. Ite nūc fortes. i. resistentes aduersitatibus. ite

Terga nudatis? superata tellus

illuc vbi ducit via celsa. i. ardua magni herculis q̄ est

Sidera donat

via stutū et via magni exempli ad aggrediēdū fortia.

et tunc inuehit 3 tardos et viciosos. d. Cur vos iner
tes. i. hoies sine arte sic hoies desidiosi nudatis terga
i. dorso v̄a fugiēdo labores et aduersa nā tellus. i. te
rena p̄cupia supata donat hōi sidera. i. celū qz supata trena p̄cupia: efficit hō dign⁹ celo. qd̄ ē lo/
cus deoz et sp̄um. Nā fm̄ A. l. i. celi et mū. Des eū locū q̄ surū est deo attribuit et barbari et
greci q̄cunq̄ putāt deos esse. De q̄ loco diē Plato in Fedrone. Viri spectatiui viuētes fm̄ viā
p̄templatiuā celestes sedes recipiunt. in q̄bus felicitate deoz potiunt. Qua felicitate nos faciat
participes Iesus christus qui est deus sup̄ oīa bñdīctus in secula seculoz. Amen.

**Amici Manlii Severini Boetii Exconsulis Ordi
narū Patricii de p̄lotatione phie liber q̄rtus finit.**

Dic incipit quintus liber Boecij de consolatione philosophiae. cuius haec est prima propositio. in qua philosophia vult solvere quaedam dubia in sua determinatione consequentia de fato et providentia. Videtur ei ex dictis quod casus non sit. quia si omnia sunt praeserta ita quod nihil eveniat propter ordinem providentiae divinae; videtur quod nihil casualiter eveniat. quia casus importat eventum inopinatum. **I**tem videtur ex dictis quod liberum arbitrium non sit. quia omnia disponuntur secundum ordinem fatali necessitatis. liberum autem arbitrium necessitate excludit. videtur ergo si ponitur providentia et fatalitas quod omnino excludatur liberum arbitrium. philosophia ergo in primo libro inquit utrum casus sit et quid sit. et inquit utrum liberum arbitrium sit. ponendo argumenta quibus liberum arbitrium cum providentia divina non videtur posse stare. post hoc ponit falsam solutionem quaerendam quam improbat et ponit propriam quam rationibus confirmat et de certitate determinat et alia plura sic patebit. **E**t dividitur iste liber in undecim partes. quia sex sunt proloquia et quinque metra eius. quae partes quae in eis determinantur patebunt in processu libri.

In prima propositio determinat de casu. et primo boecius tangit acta philosophiae commendans eius exhortationem factam. et movet questionem de casu. et philosophia excusat se ab eius determinatione. et boecius illam excusationem remouet. 3° philosophia determinat de casu. secunda ibi. **T**um illa festino. tertia ibi. **T**um illa modo. **P**rimo dicit. Philosophia dixerat haec praedicta et praeterebat cursum orationis. i. sermonis ad tractanda quaedam alia atque expedienda. **T**um ego boecius inquit philosophia recta est tua exhortatio facta. et praesertim est dignissima auctoritate. sed quod dudum dixisti scilicet propositio quae in libro quoniam de providentia implicata esse pluribus alijs. scilicet quoniam ego experior re. i. realiter. quoniam enim an arbitreris casum omnino aliquid esse supplet in re natura. et quoniamnam arbitraris esse casum supplet in re natura. **N**on pro hoc quod dicit boecius dixerat. inuit philosophiam iam expediuisse quae ad sui speculationem spectabat. et ita determinasse principalem huius libri intentionem. et philosophia praeterebat cursum orationis. i. orationem currentem. quia oratio philosophiae non impediebat ignorantiam docentis nec tarditatem dicentis. haec orationem vertebat ad quaedam alia tractanda. **Q**uae autem fuerunt illa boecius non exprimit. quia forsitan sua opinione minus erant desideranda. vel forsitan quantum ad propositum extranea. **N**on quod dicit exhortationes philosophiae fuisse rectas quia philosophia hortabatur ad virtutes. et ad contemptum fortuito. talis autem exhortatio quae fit ad bonum prosequendum et malum fugiendum recta est. **E**t dicit exhortationem philosophiae esse dignissimam auctoritate. quia quod a sapientibus dei auctoritate sapientis dignum reputat.

Dic philosophia excusat se de huius opinione vel quoniam determinatione. et boecius illam excusationem remouet. d. **P**hilosophia inquit. ego festino absolue. i. perficere debitum promissionis et aperire viam quae reueharis ad patriam. **H**ec autem quae tu quis de casu. etsi pro quibus sit utilia cognita. i. cognitione. tamen paulisper auersa sunt a tramite. i. via nostra propositi. et dicit paulisper quia non sunt totaliter auersa sed aliquantulum elucidantur promissa. et est verendum. i. timendum ne tu fatigatus de vijs. i. quoniamibus externis non possis sufficere ad metiendum. i. transendum rectum iter. dicit boecius. **Q**uod philosophia ne illud vereare. i. non timeas. quia si fuerit mihi loco quaeris agnosce ea quae magis delectator. et cum omne latus. i. omni circumstantia tua disputationis mihi praestiterit fide indubitata: nihil est quod ambigat de sequentibus. **N**on quod dicit qua via reueharis patriam. sed patriam vocat beatitudinem quam prius inuenire docuit. illa autem pro qua homo puenit ad ipsam sunt virtutes de quibus boecius interdebat agere non in hoc libro sed in ultimis libris musicae suae. agendo de musica humana. intentiones autem

Prosa prima
Exponit quid sit casus.

Dixerat orationisque cursu ad alia quaedam tractanda atque expedienda praeterebat. **S.** Tum ego. **R**ecta quidem inquam exhortatio. tuamque praesertim auctoritate dignissima. sed quod tu dudum de providentia

quoniam non pluribus alijs implicata esse dixisti: re experior. **Q**uoniam enim. an esse aliquid omnino. et quoniamnam esse casus arbitrere

quibus liberum arbitrium cum providentia divina non videtur posse stare. post hoc ponit falsam solutionem quaerendam quam improbat et ponit propriam quam rationibus confirmat et de certitate determinat et alia plura sic patebit. **E**t dividitur iste liber in undecim partes. quia sex sunt proloquia et quinque metra eius. quae partes quae in eis determinantur patebunt in processu libri. **I**n prima propositio determinat de casu. et primo boecius tangit acta philosophiae commendans eius exhortationem factam. et movet questionem de casu. et philosophia excusat se ab eius determinatione. et boecius illam excusationem remouet. 3° philosophia determinat de casu. secunda ibi. **T**um illa festino. tertia ibi. **T**um illa modo. **P**rimo dicit. Philosophia dixerat haec praedicta et praeterebat cursum orationis. i. sermonis ad tractanda quaedam alia atque expedienda. **T**um ego boecius inquit philosophia recta est tua exhortatio facta. et praesertim est dignissima auctoritate. sed quod dudum dixisti scilicet propositio quae in libro quoniam de providentia implicata esse pluribus alijs. scilicet quoniam ego experior re. i. realiter. quoniam enim an arbitreris casum omnino aliquid esse supplet in re natura. et quoniamnam arbitraris esse casum supplet in re natura. **N**on pro hoc quod dicit boecius dixerat. inuit philosophiam iam expediuisse quae ad sui speculationem spectabat. et ita determinasse principalem huius libri intentionem. et philosophia praeterebat cursum orationis. i. orationem currentem. quia oratio philosophiae non impediebat ignorantiam docentis nec tarditatem dicentis. haec orationem vertebat ad quaedam alia tractanda. **Q**uae autem fuerunt illa boecius non exprimit. quia forsitan sua opinione minus erant desideranda. vel forsitan quantum ad propositum extranea. **N**on quod dicit exhortationes philosophiae fuisse rectas quia philosophia hortabatur ad virtutes. et ad contemptum fortuito. talis autem exhortatio quae fit ad bonum prosequendum et malum fugiendum recta est. **E**t dicit exhortationem philosophiae esse dignissimam auctoritate. quia quod a sapientibus dei auctoritate sapientis dignum reputat.

P. Tum illa. **F**estino inquit debitum promissionis absolvere: viamque tibi qua patriam reueharis aperire. **H**ec autem etsi utilia cognita tamen a propositi nostri tramite paulisper auersa sunt. **V**erendumque est ne deuijs fatigatus ad emetiendum rectum iter sufficere non possis. **S.** **N**e id inquam praesertim vereare. **N**am quietis mihi loco fuerit: ea quibus maxime delector agnosce: simul cum omne disputationis tuae latus indubitata fide constiterit: nihil de se quentibus ambigatur.

Quod philosophia ne illud vereare. i. non timeas. quia si fuerit mihi loco quaeris agnosce ea quae magis delectator. et cum omne latus. i. omni circumstantia tua disputationis mihi praestiterit fide indubitata: nihil est quod ambigat de sequentibus. **N**on quod dicit qua via reueharis patriam. sed patriam vocat beatitudinem quam prius inuenire docuit. illa autem pro qua homo puenit ad ipsam sunt virtutes de quibus boecius interdebat agere non in hoc libro sed in ultimis libris musicae suae. agendo de musica humana. intentiones autem

Cuius non impleuit quia a Rege Theoderico morte puenitus fuit.

Prosa
P. Tum illa. Festino inquit debitum promissionis absolvere: viamque tibi qua patriam reueharis aperire. Hec autem etsi utilia cognita tamen a propositi nostri tramite paulisper auersa sunt. Verendumque est ne deuijs fatigatus ad emetiendum rectum iter sufficere non possis. S. Ne id inquam praesertim vereare. Nam quietis mihi loco fuerit: ea quibus maxime delector agnosce: simul cum omne disputationis tuae latus indubitata fide constiterit: nihil de se quentibus ambigatur. Quid philosophia ne illud vereare. i. non timeas. quia si fuerit mihi loco quaeris agnosce ea quae magis delectator. et cum omne latus. i. omni circumstantia tua disputationis mihi praestiterit fide indubitata: nihil est quod ambigat de sequentibus. Non quod dicit qua via reueharis patriam. sed patriam vocat beatitudinem quam prius inuenire docuit. illa autem pro qua homo puenit ad ipsam sunt virtutes de quibus boecius interdebat agere non in hoc libro sed in ultimis libris musicae suae. agendo de musica humana. intentiones autem

Prosa prima

P. Tum illa. **V**oxe inquit gerā tibi/simulq; sic exorsa est. **S**iquidez inquit/aliquis euentū temerario motu nullaq; causaz connexionē pductum/casum esse definiat: nihil oīno casum esse confirmo. et preter subiecte rei significationē/inanē proorsus vocē eē decerno

bo me volūtatī tue. et simul sic est exorsa. i. sic incepit. si aliq; definit q; ad nomē dicēs casuz eē euentū pductū motu temerario. i. improuiso et nlla pnexionē causaz. **E**go pbia affirmo casuz sic oīo nihil eē decerno. i. iudico vocē casuz proorsus esse inanē pter significationē rei subiecte sic hec vox chimera inanis ē. **N**ō q; quis qstio si est precedat qōnem qd est fm q; qd est qrit de qditate rei. q; qd est rei/ nulli debet nllī enti. tñ qō qd est querēs de quo qd est nois. est pma cognitio. et iō ex q; qd est nois oportet scire de aliq; si est. pp̄ h; pbia ad qrendū de casu vtz sit vl nō: accipit q; qd est qd significat p nomē. et dic̄ **S**i aliq; dicit casū esse euentū temerariū sine oī causa producū ego vīdeo vocē casuz esse inanē tanq; sibi nihil correspondeat in re.

Quis enī (coercente in ordinē cūcta deo) locus esse vllus temeritati reliquus potest?

Stolees me^o. **P**rimo ponit vnā rōnē. 2° aliā ibi **N**ā nihil. **A**ntiq; dicebāt q; casuz est euentus temerarius. i. improuisus. **C**ontra h; arguit pbia sic. **U**bicūq; oīa sūt puīsa/ibi nihil est temerariū. s; oīa que sūt/puīsa sūt a deo. q; int̄ ea que sūt/nihil ē temerariū. **H**āc rōnem breuit̄ inuit̄ i lra. d. **Q**uis enī locus vllus p̄t esse reliquus. i. reliquus temeritati. i. improuisioni: deo coercente cūcta i ordinē. i. puīsum? q. d. nlls. **N**ō q; oīa a deo sūt puīsa cui^o rō est. **Q**uorūcūq; deus est cā/oīa talia puīsa sūt a deo. s; deus est cā oīs entis. q; oīa entia a deo sūt puīsa **Q**uāt de^o sit cā oīs entis p̄tz. q; ab ip̄o dependet celū et tota natura. vt p̄tz ex. xij. metaphysice

Nā nihil ex nihilo existere: vera sententia ē. **C**ui nemo vnq; veterū refragatus est. quanq; id illi non de operante principio sed de materiali subiecto (hoc est oīm de natura rationū) q; quoddā iecerint fūdāmētū **A**t si nullis ex causis aliquid oriāt: id de nihilo ortū esse videt. **Q**uod si hoc fieri neq;: nec casum q; dez hmōi esse possibile ē qualem paulo an̄ definiuim^o. **B.** **Q**uid igit̄ inquit? **N**ihil ne est: qd vel casus/ vel fortuitū iure appellari queat? **A**n est aliquid: tamen si vulgus lateat. cui ista vocabula conueniant?

Ra fundata in materia. et exponit se ip̄m. d. hoc est de natura oīm rōnū. i. de materia que est subiectū formaz naturalū. s; si aliq; oriāt ex nullis causis id videt esse ortū ex nihilo. s; hoc fieri nequit vt aliq; oriāt ex nihilo. q; nō est possibile casum esse hmōi. i. talem quale paulo an̄ definiuimus fm antiq; q; sit euentus temerarius sine pnexionē causaz. **Q**uid q; dicendū est de casu. qrit boeciū. **E**st ne nihil i re; natura qd iure possit appellari casus vel fortuitū. vel ē aliq; d. tamen si p̄ quis lateat vulgus cui ista vōbula pueniāt? **N**ō q; hec p̄pō. ex nihilo nihil existē. vera ē in p̄patione ad cām p̄ticularē q; in sua aōione p̄supponit materiā. tñ in p̄patione ad cām vlez q; ē cā totius entis. nō est vera. vñ dicim^o deū oīa creasse ex nihilo et fide tenemus. s; antiq; de isto mō pductōis p creationē nō loquebant s; p̄mo mō. **U**n̄ **A**rl. i. phys^o **I**mpossibile ē aliq; fieri ex his que nō sūt. de hac enī opione pueniūt oēs q; de natura sūt.

P. **A**ristoteles meus id inquit in physicis. et breui et

Dic pbia determinat de casu: soluēdo pmissas causas et qōnes. p̄mo soluit primā an casus sit. 2° scdam qd sit casus ibi. **L**icet igit̄. **P**rimo ont qd significet p nomē casuz ponēdo opionem qritā. 2° improbat illā opionē ibi. **Q**uis enī. **P**rio dic̄ **B**oeci ego gerā tibi more. i. p̄forma/

Dic pbia improbat opionē istaz ondens casuz nihil esse fm eā. 2° soluit qōnem fm rei veritatē. ibi **A**ri/

Dic ponit aliā rōnē pbantē q; casuz nō p̄t esse sine oī cā pductus sic dicebāt antiq;. et arguit sic. **Q**uod est ex nihilo/nihil ē. s; qd ex nlla cā est ex nihilo ē. q; qd ex nlla cā est: nihil est. s; fm antiq; casuz est ex nlla cā q; ē pductus sine oī pnexionē cāz q; casuz nihil est. vñ dic̄ in lra. **V**erā snia ē cui nemo vnq; veterū refragatus ē. i. dicit̄. s; ex nihilo nihil existere. qnq; illi antiq; illā p̄pōnez. ex nihilo nihil existē iecerit. i. posuerit q; qddā fūdāmētū nō de operante p̄ncipio. s; de deo creatore q; ille ex nihilo aliq; fecit. s; intellexerunt s; de materiali subiecto. i. de tota natu

Dic pbia soluit qōnez de casu. et p̄mo ont eā eē solutā ab aristotele et ont modū eius. 2° declarat q; casuz

Libri quinti de consolatione philosophiæ

licet non habeat casus per se, huius tamen casus per accidens, ubi de se igitur. Præterea dicit Aristoteles meus, id est, doctrina mea nutritus et deditur diffiniuit casum in physica, id est, in 2° physicorum breui ratione per pinqua veri, id est, veritati. Et querit boetius, Quoniam inquam modo? Dicit philosophia Quotiens aliquid gerit, id est, fit gratia cuiusvis rei, id est, alicuius rei et aliud contingit quibusdam de causis quibus intendebat illud vocat casum, ut si aliquis casu colendi agri fodiens humum inueniat pondus auri defossam, hec inuentio auri creditur fortuiti, id est, a casu accidisse, verum per se, talis euentus casualis non est de nihilo, id est, de nulla causa sic dicebat diffinitio antiquorum, nam euentus casualis huiusmodi proprias causas quare percursum inopinatum et improvisum supplet ab eo quod aliquid fecit causa alterius rei; videtur operatus esse casum, nisi enim cultor agri fodit humum, que supplet fossio est una causa inuentio nis auri, et nisi eo loco depositor obruisset, id est, abscondisset pecuniam suam que est alia causa inuentio nis auri, aurum non esset inuentum. Non quod casus secundum Aristotelem est quoniam aliquid fit propter aliquam finem, ut fossio agri propter seminationem si aliquid aliud euenit ex quibusdam causis propter hoc quod intendebat, hoc est casus, ut inuentio thesauri casualis est que non intendebat a fossore agri. Ex quo patet quod inuentio thesauri est casualis: non ideo quod non est punita a deo; sed quod non est punita ab homine, et ita casus nihil est quod ad deum sed est aliquid quod ad hominem propter cuius intentionem et permissionem euenit.

Dicit philosophia quod huiusmodi casus habeat causas non tamen huiusmodi causas per se sed per accidens, dicitur. De igitur sit cause fortuiti compendium, id est, fortuiti euentus, quod fortuitum compendium unum puenit ex causa obuijs et consequentibus non ex intentione gerentis, non enim ille qui auget obruit vel qui agrum exercuit, id est, fodit/intendebat ut ea pecunia reperiret, sed ut dixi propter gerentis intentionem euenit hunc fodere quod ille obruit pecuniam, et occurrit supplet inuentio pecunie. Non quod causa efficiens non agit nisi moueat a fine, finis non mouet nisi secundum quod est in intentione, et ideo respectu illius effectus que est in intentione; agens est causa per se, sed si aliquid contingat in actione propter intentionem agentis illius; agens est causa per accidens, et sic casus quare contingit propter intentionem agentis; non huiusmodi causam agentem per se sed per accidens.

Dicit philosophia soluit sedas quoniam ostendit dedito quod sit casus. Concludit quod diffinitionem eius ex ista dicitur, dicitur. Licet igitur de finire casum esse euentum inopinatum ex causis consequentibus in his que geruntur ob aliquid aliud. Tunc omni quod effectus casualis cadit sub ordine prudentie. Dicitur est ei quod casus puenit ex causis consequentibus, quod autem cause consequuntur huiusmodi puenit ex ordine prudentie, unde dicitur Causas non percurrere consequuntur ere facit iste ordo, id est, fatalis procedens inenitabili conexione, id est, causa que descendens supplet ordo de fonte prudentie cuiusdam disponit suis temporibus et locis. Non quod diffinitio casus est bonum quod per eam casus distinguitur ab alijs. Per hoc quod dicitur casus est euentus inopinatus; excludit effectus necario eueniens vel ut frequenter sic sole oriri vel homines nasci cum quibus digitis in una manu, talia enim non eueniunt casualiter et inopinante. Per hoc quod dicitur ex consequentibus causis; excludit casus primo modo dictus que secundum antiquos ponebat per duci ex nulla conexione causa. Per hoc autem quod dicitur in his que geruntur ob aliquid aliud, per hoc excludit a casu casualitas per se, casus enim et fortuna sunt cause per accidens et fiunt propter intentionem agentis.

Istud est metrum primum huiusmodi quoniam dicitur metrum elegiacum, et primum est dactylicum hexametrum, sed est trochaicum per

veri, pinqua: ratione diffiniuit. **B.** Quoniam inquam modo? **P.** Quotiens autem aliquid cuiusvis rei gratia gerit, aliquid quibusdam de causis quibus intendebat obtingit: casus vocat. Ut si quis colendi agri causa fodiens humum: defossi auri pondus inueniat. Hoc igitur fortuitum quod dicitur accidisse, verum non de nihilo est. Nam proprias causas huiusmodi quare improvisus inopinatus percursum casum videtur operatur. Nam nisi cultor agri humum fodit: nisi eo loco pecuniam suam depositor obruisset: aurum non esset inuentum.

De sunt igitur fortuiti cause compendium, quod ex obuijs sibi et consequentibus causis, non ex gerentis intentione puenit. Neque enim vel qui auget obruit, vel qui agrum exercuit ut ea pecunia reperiret intendit, sed ut dixi quo ille obruit: hunc fodisse puenit, atque concurrunt.

Licet igitur diffinire casum esse inopinatum ex consequentibus causis; in his que ob aliquid geruntur euenit. Concurrere vero atque confluere causas: facit ordo ille inenitabili conexione procedens: qui de prudentie fonte descendens; cuncta suis locis; temporibusque disponit.

Causas non percurrere consequuntur ere facit iste ordo, id est, fatalis procedens inenitabili conexione, id est, causa que descendens supplet ordo de fonte prudentie cuiusdam disponit suis temporibus et locis. Non quod diffinitio casus est bonum quod per eam casus distinguitur ab alijs. Per hoc quod dicitur casus est euentus inopinatus; excludit effectus necario eueniens vel ut frequenter sic sole oriri vel homines nasci cum quibus digitis in una manu, talia enim non eueniunt casualiter et inopinante. Per hoc quod dicitur ex consequentibus causis; excludit casus primo modo dictus que secundum antiquos ponebat per duci ex nulla conexione causa. Per hoc autem quod dicitur in his que geruntur ob aliquid aliud, per hoc excludit a casu casualitas per se, casus enim et fortuna sunt cause per accidens et fiunt propter intentionem agentis.

Quod metrum elegiacum
Opis achemenie scopulis, ubi huiusmodi sequenti

Metz primū et prosa scda

Pedibus figit spicula pugna fugax:
Zigris et euphrates vno se forte resoluunt
Et mox abiunctis dissociantur aquis.
Si coeant, cursuq; itez reuocent in vnu
Confluat alterni quod trahit vnda vadi
Conueniāt puppes, et vulli flumine truci.
Mixtaq; fortuitos implicet vnda modos
Quos tñ ipsa vagos terre decliua casus
Gurgitis et lapsi defluus ordo regit
Sic q; pmissis fluitare videtur habentis

Fors patitur frenos, ipsaq; lege meat.
Sagitta figit pedibus sequentiū. **E**st enī p̄suetudo parthoz q; fugiendo pugnat sagittado a tergo
Insequētes, et mox, i. post paruū spaciū tigris et euphrates dissociant abiunctis aquis supple alijs
Est dicitur fluij iterū coeant, i. pueniāt et reuocent in vnu cursū. pfluat, i. oportet pfluere illud qd
vnda alterni vadi, i. vtriusq; flumis ehit, i. secū ducit, et pueniant puppes et truci vulli, i. eradicati
flumie, i. p. flumē, et vnda mixta pfluat implicet, i. implicabit fortuitos modos, qz vnda faciet cō
currē fortuitu naues et trucos qd tñ vagos casus, i. casuales euētus regit ipsa decliua tre, i. de/
pressio tre dans viā flumio, et defluus ordo lapsi gurgitis, i. currētis aque regit illos vagos cur
sus, et ita est de euētū casuali respectu puidētie, vñ dicit, fors, i. casus vel fortuna q; videt fluita
re pmissis habentis, i. sine regimine: illa patit frenos, i. regimīa, et meat, i. transit ipa lege, i. p ipsaz
legē dicit puidētie **N**ō q; scribit i **S**en **Z**igris et euphrates se flua qz ori^o ē i paradiso. **D**ies
ronym^o aucte **S**alustij dicit q; ori^o tigris et euphratis demonstrat i Armenia, i. i parthia cui videt
Bocci^o p̄sentire **B**eat^o at Aug^o. sup **S**en ad lram istā p̄trarietate p̄cordat di. **I**ll^o p̄tingit in
istis flumibus qd i alijs experimur, i. q; aliquā absorbent a fraz itez oriunt, et q; h sepe p̄t p̄gē,
iō de ortu ipoz fluij diuersa p̄nt dici. **Q**ñ enī **M**oyse dicit i **S**en q; oriant i paradiso, p̄t itel
ligi de p̄ma origine eoz, h qd dicit ab alijs q; alias oriant p̄t intelligi de ortu eoz scdario **N**ō q;
parthia ē qdaz regio q; alio noie dicit achementia, vñ dicunt hoies parthi q; vincūt hostes suos fu
giedo, sagittas a tergo mittendo, et sic amor vincēdus ē fugiedo, vñ poeta dicit, **Q**ua specie ma
tis cedit victoria parthiis **C**ypriis ea p̄te sili qz vicat arte **C**ypriis, i. ven^o q; colebat in cypro.

De libero arbitrio

Aimaduerto inquam, idq; vti tu dicis ita esse
psentio. **S**z in hac berentii sibi serie causaz:
est ne vlla nri arbitrij libertas, an ipsos qz humano/
rū mor^o animozū fatalis catena p̄stringit? **P**. **E**st in
quit, **N**eq; enī fuerit vlla rōnalis natura, qñ eidez li
bertas assit arbitrij. **N**az qd rōne vti naturalit̄ p̄t: id
hz iudiciū q; qdaz discernat. **P**er se igit fugienda optā
da ve dinoscit. **Q**d hō qd optandū esse iudicat petit,
refugit hō quod estimat esse fugiendū. **Q**uare qbus
inest ratio i ipsis inest etiā volendi nolēdiq; libertas.

tametrū, vel dactylicus p̄rametz. **I**n q; p̄bia ont
quō cucntus casualis se hz ad puidētiā diuinā
Est at materia exempli q; tigris et euphrates se
duo fluij ab eodez fonte p̄cedentes q; postea ab
inuicē diuidant, est itez p̄currat necesse ē naues
et alia que p̄ ista flumia deferrunt p̄currē, q; qdaz
p̄curus puenit in q̄ntū regunt decursu istoz flu
uioz, et tñ est p̄ter intētiōe istoz q; regūt naues.
Eodē mō p̄curus causaz casualis q̄uis sit p̄ter
intētiōe ipsoz agentū: tñ p̄currūt s̄m dicitur
ordis fatalis ex regimie diuie puidētie, et q̄uis
nobis ignoratibus ordinē diuine puidētie: videt
atur aliqd casuale et fortuitū, tñ in p̄patione ad
um oia s̄t ordinata et p̄uilla, vñ dicit lra. **Z**igris et
euphrates resoluunt se ab vno fonte scopulis, i. ex
pcauitatibus rupis achementie, i. montis parthie
vbi, i. in parthiis fugax pugna versa spicula, i. sa
gitta figit pedibus sequentiū. **E**st enī p̄suetudo parthoz q; fugiendo pugnat sagittado a tergo
insequētes, et mox, i. post paruū spaciū tigris et euphrates dissociant abiunctis aquis supple alijs
est dicitur fluij iterū coeant, i. pueniāt et reuocent in vnu cursū. pfluat, i. oportet pfluere illud qd
vnda alterni vadi, i. vtriusq; flumis ehit, i. secū ducit, et pueniant puppes et truci vulli, i. eradicati
flumie, i. p. flumē, et vnda mixta pfluat implicet, i. implicabit fortuitos modos, qz vnda faciet cō
currē fortuitu naues et trucos qd tñ vagos casus, i. casuales euētus regit ipsa decliua tre, i. de/
pressio tre dans viā flumio, et defluus ordo lapsi gurgitis, i. currētis aque regit illos vagos cur
sus, et ita est de euētū casuali respectu puidētie, vñ dicit, fors, i. casus vel fortuna q; videt fluita
re pmissis habentis, i. sine regimine: illa patit frenos, i. regimīa, et meat, i. transit ipa lege, i. p ipsaz
legē dicit puidētie **N**ō q; scribit i **S**en **Z**igris et euphrates se flua qz ori^o ē i paradiso. **D**ies
ronym^o aucte **S**alustij dicit q; ori^o tigris et euphratis demonstrat i Armenia, i. i parthia cui videt
Bocci^o p̄sentire **B**eat^o at Aug^o. sup **S**en ad lram istā p̄trarietate p̄cordat di. **I**ll^o p̄tingit in
istis flumibus qd i alijs experimur, i. q; aliquā absorbent a fraz itez oriunt, et q; h sepe p̄t p̄gē,
iō de ortu ipoz fluij diuersa p̄nt dici. **Q**ñ enī **M**oyse dicit i **S**en q; oriant i paradiso, p̄t itel
ligi de p̄ma origine eoz, h qd dicit ab alijs q; alias oriant p̄t intelligi de ortu eoz scdario **N**ō q;
parthia ē qdaz regio q; alio noie dicit achementia, vñ dicunt hoies parthi q; vincūt hostes suos fu
giedo, sagittas a tergo mittendo, et sic amor vincēdus ē fugiedo, vñ poeta dicit, **Q**ua specie ma
tis cedit victoria parthiis **C**ypriis ea p̄te sili qz vicat arte **C**ypriis, i. ven^o q; colebat in cypro.

Hic incipit p̄sa scda h^o q̄nti i q; in
cipit dēmiare de pueniētia liberi ar
bitrij ad puidētiā diuinā, et p^o q̄rit an
libez arbitrij possit stare cū puidē
tia diuina, et p̄bia p̄bat libez arbitrij
eē. 2° ont quō diuersificat i diuersis,
et 3° ont ad^o liberi arbitrij cadē s̄
puidētia diuina, scda ibi. **S**z hāc, ter
tia ibi. **Q**ue tñ. **P**rio dicit. **A**imaduer
to inquam, i. p̄gisco quō casus stat euz
puidētia et ita p̄sentio sic dixisti, et
qrit boeci^o **E**st ne vlla libertas ar/
bitrij i hac serie cāz sibi herētū, an
fatali catena, i. fatali nēitas p̄stringit
mor^o, i. affect^o hūanoz aioz. **T**unc
pbia p̄bat libez arbitrij eē. **D**. **L**i
bertas arbitrij ē nō obstante p̄dita
pneriōe cāz **N**eq; ei fuerit, i. eē po
teris vlla rōnalis natura large p^o
m 4

Metz scdm et Prosa tertia

ad corpora. i. q̄ descēdūt ad curā rerū tēporaliū sicut sūt practici q̄ negociantē circa bona tēporalia ad cōmune vtilitatē dispēlanda: adhuc min⁹ libere sunt anime que frenis artubus colligātur. i. que descēdūt ad curādū ppriū corpus et ppriā vtilitatē. mīme at libē sūt q̄ s̄bdite vicys rōnē amittūt. viciōsus enī nō vni⁹ tm̄ dñi est. s̄ tot dñōrū quot viciōrū s̄m Augustinum

Que tñ ille ab eterno cūcta p̄spiciens p̄uidētie certit intuitus. et suis quoq; meritis predestinata disponit. omnia videt. et omnia audit.

ad⁹ inde pueniētes cernit ille intuit⁹ p̄uidētie dīne cūcta p̄spiciēs et queq; p̄destinata disponit suis meritis. reddēdo bonis bona et malis mala. Et hoc p̄firmat auctoritate greca q̄ sonat in latino. **Dia videt de⁹ et oia audit. vel s̄m alios sonat. Deus illustrat oia clarius q̄ sol. Nō q̄ licet dīna p̄uidētia ab eterno oia p̄spexerit nō tñ p̄pter hoc necessitatē libez arbitriū ad faciendū bonū vel malū Quia s̄m Aristotele iij. ethicozū. Dō est dñs suaz opationū a principio vsq; ad finē. et ergo s̄m merita operationū liberi arbitriū recipit penam vel p̄mūz**

Petrū dactylicū archilochiū

Pro clarū lumine p̄hebū
Dellisui canit oris homer⁹

Qui tamen intima viscera terre

Non valet aut pelagi radiorū

Infirma perrumpere luce

Haud sic magni cōditōr orbis

Huic ex alto cūcta tuenti

Nulla terre mole resistunt.

Non nox atris nubibus obstat

Que sint. que fuerint. veniantq;

Uno mentis cernit in icū.

Quem quia respicit omnia solus.

Verum possis dicere solem.

q̄ si essent sole creature seruiliter operātes cuiusmodi sūt oēs creature p̄ter hoīem et angelūz q̄ ex determinatione nature necessitantur ad sua opera.

Boecius disputat utrū valeat liberū arbitriū quoniā de⁹ cūcta p̄spicit quē falli nihil potest

Um ego. En inquā difficiliōri rursus ambiguitate cōfūdōr. **P.** Quenā inquit est ista. iā

enim quibus perturbere coniecto ambiguitas. iam enī p̄dicō. i. iudico q̄bus tu pturbere. i. pturberis. Nō q̄ cōiectare ē ex aliq; bus signis aliq̄d putare. et sic p̄bia cōiectit p̄ locū a cōiter accidētib⁹ dubitationē Boeci. qz cōiter quicūq; loquebant de p̄uidētia et libero arbitrio dubitabāt de cōpassibilitate corūz

Hic ont p̄bia quō ad⁹ libēi arbitriū cadūt sub p̄uidētia dīna. qz p̄ hoc q̄ dīna cognitio se extendit ad oia dicēs Que oia dicta q̄ ad diuersos gradus libertatis et quo ad oēs

Istud est metz secundū hui⁹ q̄nti qd̄ dicitur archilochiū ab inētoze. dactylicū a p̄de p̄domināte. in q̄ p̄bia cōmēdat excellētia dīne cognitiois in cōparatiōe ad solē materialē di. Domerus oris mellisui. i. dulcis eloq̄ntie canit. i. describit p̄hebū. i. solē clarū puro lumie. forsitan ei Domer⁹ fecit libzū de claritate solis. qui. s. sol nō valet p̄rūperere. i. penetrare intima viscera. i. p̄funda terre et pelagi. i. maris infirma. i. debili luce radioz. haud sic. i. nō sic habet se cōditōr magni orbis. s. de⁹. s̄ ip̄e sua cognitioe penetrat oia cū nihil possit ip̄m latē. huic. s. cōditōri tuētī. i. respiciētī cūcta ex alto celo tre sibi resistūt nulla mole. i. magnitudine sicut cōsistūt radijs solis.

Nec etiā nox obscura obstat sibi atris nubib⁹ imo in vno icū mētis. i. i vnico mētali intuitu cernit q̄ sunt quātū ad p̄ntia. que fuerūt quātū ad p̄terita. q̄ veniūt quātū ad futura quē. s. cōditōre qz respicit oia sol⁹ tu poteris dicē vtz solē. Nō licet de⁹ oia cognoscēdo p̄uideat. etiā illa q̄ sūt ex libēo arbitrio/ voluit tñ q̄s dā creaturas esse liberi arbitriū. qz s̄ magis decet di/ uinā bonitatē. sicut enī meli⁹ et nobilius ē regnū i q̄ nō tm̄ seruiē regi a seruis s̄ etiā a liberis q̄ vbi tm̄ s̄/ uis a seruis Sic meli⁹ erit regnū dei et decētius ex hoc q̄ sūt aliq; creature libē fūiētes sicut hō et āgel⁹

Hic incipit tertia p̄sa hui⁹ q̄nti li b̄ri in q̄ Boeci⁹ obijcit p̄tra p̄dicta oīs nō posse s̄l stare p̄uidētia r̄ libez arbitriū. Et p̄mo p̄mittit q̄ dicta p̄nt habē dubitationē. scdō p̄ponit rōnē dubitatiois ibi. Nimiū in/ quā Primo dicit Tū p̄ tūc finitīs p̄dictis ego Boecius inquā. o p̄bia rur⁹ ego p̄fūdōr difficiliōri ābiguitate. Et querit p̄bia Quenā est ista

Libri quinti de consolatione philosophie

Vic Boeci⁹ exprimit suā dubitati
onē oīs puidētā et libez arbitriū
essē icōpassibilia. **P**rio scit b. scdo
excludit q̄sdā vias q̄bus aliq̄ cona
bant defēde puidētā ibi. **Q**uid igitur
ad pbādū ergo icōpassibilitatē
p̄dicatōz ponit tres rōnes. scda ibi.
Ad hec. t̄tia ibi. **P**ostremo **P**rimo
ponit p̄mā rōnē. scdo excludit quā/
dā solutiōnē ei⁹ ibi. **N**eqz enī. **P**rio
dicit. **N**imū videt aduersari et re
pugnare deū p̄nosce vniuersa et eē
vllū libertatis arbitriū. **Q**d at ista
repugnāt pbat. **N**ā si deus p̄spicit
cūctā neqz vllō mō falli p̄t. nec est
euenire illud qd puidētā puidet
eē futurū. qd si nō eueniret falleret
puidētā. quare si ab eterno nō mō. i. nō tm̄ scā hoīm s̄ etiā p̄silia et volūtates p̄nosce. nulla erit
libertas arbitriū sed oīa eueniēt de nēitate. **Q**d at de⁹ sua puidētā oīa p̄nosceat declarat. **N**eqz ei
poterit existē aliq̄d factū vel aliq̄ volūtās nisi quā p̄senserit puidētā dīna nescia. i. nō potēs fal
li. nec p̄t alit euenire q̄ p̄uisa sūt. **N**ā si valēt detorqueri alio: sū. i. vt alit eueniāt q̄ p̄uisa sūt nō
erit iā firma p̄scia dei. s̄ pot⁹ erit icerta opinio qd iudico nefas credē de deo. **N**ō q̄ ex t̄ra sic
formāt rō. **I**lla que puidēt ifallibilis de nēitate eueniūt. s̄ oīa puidēt a deo ifallibilis q̄ oīa de
nēitate eueniūt. et sic perit libertas arbitriū. **N**ō q̄ scia dei nō ē opinio. qz opinio ē eoz q̄ licet
alit se p̄t h̄re ex p̄mo posterioz. **S**cia at ē eoz q̄ nō p̄t se alit h̄re. q̄ scia dei nō ē dicēda opio.

Vic pb̄ta excludit quādā r̄n̄siōnē
q̄ posset dari ad p̄dicā rōnē. et prio
ponit eā. scdo eā excludit ibi. **Q**ua
si vero. **P**rio dicit. **N**eqz ei p̄bo. i.
approbo illā rōnē. i. respōsiōnē q̄ q̄
dā credūt se posse dissoluē difficul
tatē q̄stōis. **A**nt̄ ei nō iō qd eē v̄
turū qm̄ puidētā p̄spexerit illd eē
vēturū s̄ pot⁹ ecōuerso qm̄ qd futu
rū est illd nō posse latē puidētā dī
uinā. **Q**uasi dicāt. euenē⁹ rei ē cā p̄/
scie. et nō ecōuerso et iō ex euenē debet p̄cludi nēitas p̄scie nō et ecōuerso s̄m eos. **E**t isto mō
necessariū est b̄ qd p̄cludit de euenē relabi i cōtrariā partē. s̄ vt qd p̄cludit de euenē b̄ p̄cludat
de p̄scia. **N**eqz ei nec est p̄tingē q̄ puidēt s̄m eos. s̄ q̄ futura sūt nec est puideri. **N**ō q̄ prior
rō p̄cedebat q̄ oīa futura de nēitate eueniāt qz de⁹ futura ifallibilis puidet. respōsiō at q̄ndā di
cit p̄trariū. dicit ei. **N**ō iō qz de⁹ puidet futura nēario eueniūt. s̄ qz vētura sūt. iō de⁹ ea puidet

Vic excludit istā r̄n̄siōnē di. 3)
Illa r̄n̄siō p̄cedit q̄ laboraret q̄redo
cut⁹ rei cā sit p̄scia. vtz sit cā nēita
tis futuroz. vel vtz nēitas futuroz
sit cā puidēt ic. s̄ nos nitamur. i. la
boram⁹ s̄ adm̄are sez necessariū eē
euenē p̄scitaz rez quoq̄ mō. i. q̄cūqz
mō se habeat ordo cārū. z si p̄ quis
p̄scia n̄ videat iferre nēitate eueniē
di reb⁹ futuris. qd declarat i exēplo
di. **S**i aliq̄s sedeat nec ē opinione
eē verā q̄ p̄cedat eū sedē. et ecōuer/
so si de aliq̄ vera sit opinio qz sedet
nēc est eū sedē. igit i vtroqz. s̄ i opi

B. **N**imū inquā aduersari ac repugnare videt. p̄no
scere vniuersa deū: et esse vllū libertatis arbitriū. **N**ā
si cūctā prospicit deus: neqz falli vllō mō p̄t: eueni
re necesse est. quod puidētā futurū eē puidet. **Q**ua
re si ab eterno nō scā hoīm mō. sed etiā p̄silia volūta
tesqz p̄nosce: nulla erit arbitriū libertas. **N**eqz ei vel
factū aliud vllū. vel quelibet existere poterit volūtās
nisi quā nescia falli puidētā dīna p̄senserit. **N**am
si alio: sū q̄ p̄uisa sunt detorqueri valent: non iā erit
futuri firma p̄scientia sed opinio pot⁹ icerta. quod
de deo credere nefas iudico.

Neqz enī illā p̄bo rōnē qua se quidā credūt h̄re que
stōis nodū posse dissoluere. **A**nt̄ enī. nō ideo qd eē
vēturū qm̄ iā puidētā futurū esse p̄spexerit. s̄ econ
trario pot⁹. qm̄ qd futurū est id dīnā puidētā latere
nō posse. **E**ozqz mō necessariū hoc in cōtrariā relabi
partē **N**eqz enī necesse esse cōtingere que puidēt
sed necesse esse que futura sunt p̄nideri

Quasi vero que cuius rei cā sit: p̄scitā ne futuroz
necessitas. an futuroz necessitas puidētē laboretur.
Ac nō illd demonstrare nitamur quoq̄ mō se habeat
ordo cārū: necessariū esse euenē p̄scitaz rerū: etiā si p̄
scia futuris rebus: eueniē di necessitatē nō videat in
ferre. **E**tenī si q̄spiā sedeat: opinione que eū sedē cō/
tēdat verā esse nēc est. **A**tqz ecōtrario rursus si de q̄/
piā: vera si opinio qm̄ sedet. eū sedē nēc est. **I**n vtro
qz igit nēitas inest. **I**n hoc quidē sedē di. at nō in al

Neqz enī illā p̄bo rōnē qua se quidā credūt h̄re que
stōis nodū posse dissoluere. **A**nt̄ enī. nō ideo qd eē
vēturū qm̄ iā puidētā futurū esse p̄spexerit. s̄ econ
trario pot⁹. qm̄ qd futurū est id dīnā puidētā latere
nō posse. **E**ozqz mō necessariū hoc in cōtrariā relabi
partē **N**eqz enī necesse esse cōtingere que puidēt
sed necesse esse que futura sunt p̄nideri

Prosa tertia

tero veritatis. Sed non idcirco quicquid sedet quoniam vera est opinio. sed hec potius vera est quoniam quaepra sedere praesens. Ita cum causa veritatis ex altera parte procedat: in eam tamen cois in utraque veritas. Similiter de providentia. futurisque rebus rocinari potest. Nam etiam si idcirco quoniam futura sunt providetur non vero id quoniam providentia eveniunt. nihilominus tamen a deo vel ventura provideri vel provida necesse est evenire

quod ad perimendam arbitrii libertatem solum satis est quoniam idcirco providentia quoniam futura sunt. non tamen id eveniunt quoniam providentia. nihilominus tamen necesse est a deo vel ventura provideri vel provida evenire. ita quod utriusque parti igitur necitas quoniam alteri causalitas. quod solum satis est. i. sufficit ad perimendam libertatem arbitrii. Notandum quod ratio ista quae inquit in littera videtur fuisse ipsi Prigenis quae super epistolam ad Romanos sic dicit. Non propterea aliquid erit quod illud deus scit futurum. sed quod futurum est id scit a deo antequam fiat. quod tamen potest intelligi dupliciter. Uno modo quod eventus rei sit causa praesentis secundum rationem praesentiae. et sic ratio est vera. Alio modo potest intelligi quod eventus rei sit causa praesentis secundum existentiam. et sic est falsa. et hoc modo improbat hic a Boetio responsio non est ad propositum. secundo ostendit quod non includit veritatem ibi. Jam vero

si vero quod propter posterum est ut eterne praesentiae: temporalium rerum eventus causa esse dicatur. Quid est autem aliud arbitrari ideo deum futura quoniam sunt eventura. providentia. quod putare quod olim acciderunt causam summe illius esse providentiae?

sa eterne praesentiae quod dicitur in ista responsione. Unde subdit. Quid est aliud arbitrari deum id pro videre futura quoniam sunt ventura quod putare que olim acciderunt. i. ipsa futura esse causam summe providentiae. quod dicitur. nihil est aliud dicere. Notandum quod nullum temporale est causa aeterni sed potest esse converso. Indignius enim non est causa dignioris. eo quod causa dignior est effectu. temporale autem est indignius aeterno sicut corruptibile incorruptibili ergo etc.

Ad hec. Sicuti cum quod esse scio: id ipsum esse necesse est. ita cum quod futurum novi id ipsum futurum esse necesse est. Sic fit igitur ut eventus praesentiae rei nequeat evitari.

ita cum novi quid futurum necesse est id ipsum esse futurum sic igitur fit. i. contingit ut eventus rei praesentiae nequeat evitari. Notandum quod ratio sic potest formari. Sicut se habet scientia respectu scibilis praesentis sic praesentia respectu effectus futuri. sed cum scio in praesenti aliquid esse necesse est ipsum esse ergo cum praesentatur aliquid futurum esse necesse est ipsum futurum esse. sed deus praesentat omnia futura ergo necessario eveniunt. et sic iterum tollitur libertas arbitrii.

Postremo si quod aliquid alioquin atque sese. res habet existimet. id non modo scia non est. sed est opinio fallax: ab scientiae veritate longe diversa. Quare si quid ita futurum est ut eius certum ac necessarium non sit eventus: id eventurum esse praesentari quod poterit. Sicut enim scia ipsa impmixta est falsitati. ita id quod ab ea percipitur esse aliter atque percipitur nequit. Ea namque causa est cur mendacio scia careat. quod se ita re quicquid habere necesse est. uti eam sese habere scia comprehendit.

modo et sedere est veritas. in h. s. i. sedere est veritas sedere in altero. s. i. opinione est veritas veritatis. s. non idcirco quicquid sedet supple causaliter quoniam causa est opinio quoniam veritas opinio non est causa sessionis sed hec seque opinio potest esse causa quoniam praesens quaepra. i. aliquid sedere et ita causa veritatis ex altera parte procedit. tamen in utroque est cois veritas. et eodem modo arguetur de providentia et de his quae providentia. Unde dicitur. Pater. i. manifestum est rocinari sicut de providentia et de rebus futuris. nam et si per

dic phia ostendit quod ista responsio includit falsitatem. quia ponit quod aliquid quod temporale sit causa aeterni. dicunt enim quod res future sint cause praesentis eterne. Unde dicitur. Jam vero propter posterum est. i. praesens est ut eventus rerum temporalium dicatur esse causa

ponit secundam responsionem ad probandam secundam conclusionem dicens. Ad hec supple praedicta addenda est hec ratio. Sicuti scio esse quid. i. aliquid. necesse est ipsum esse tamen non est scientia sed est fallax opinio longe diversa a veritate scientiae quare si aliquid ita futurum est ut eius eventus non sit certum et necessarium quo modo illud poterit praesentari eventurum. quod dicitur. nullo modo. Cuius rationem assignat dicens. Sicut ipsa scia est impmixta falsitati. sic illud quod

ponit tertiam rationem ad idem dicens. Si quis existimet aliquid esse alioquin id est aliter quod res se habeat illud non modo id est non tamen non est scientia sed est fallax opinio longe diversa a veritate scientiae quare si aliquid ita futurum est ut eius eventus non sit certum et necessarium quo modo illud poterit praesentari eventurum. quod dicitur. nullo modo. Cuius rationem assignat dicens. Sicut ipsa scia est impmixta falsitati. sic illud quod

Libri quinti de consolatione philosophie

concipitur ab ea non potest aliter esse quam concipitur, quia si posset aliter se habere tunc scientia posset esse falsa. **U**n subdit. **I**ta est causa quare scientia caret mendacio, quia necesse est unquamque rem ita se habere sicut scientia comprehendit eam se habere. **N**ondum quod ratio quam intedit est ista. **Q**uicumque existimat rem aliter esse quam est: eius estimatio est falsa et non est scientia sed fallax opinio. **S**i si deus presciit aliquid futurum esse et si ipsum non necessario euenit sicut presciuit prescientia dei, non erit scientia sed fallax opinio: ergo futura a deo preuisa necessario eueniunt, et sic perit liberum arbitrium

Hic philosophia improbat modos quibus aliqui nituntur saluare prouidentiam, et primo querit quomodo possit saluari prouidentia diuina in probando duos modos quibus aliqui conabantur ipsam saluare, seculo ponit tertium modum similem ipsi in probando, scilicet ibi. **Q**uod si apud **P**rimo dicit **Q**uid igitur dicemus? quam modum dici potest quod deus prouideat hec futura incerta. **P**rimus modus est ut dicat deus ea que prouidet iudicare infallibiliter quousque possint non euenire. **S**ed id est inconueniens, quia tunc falleret sua prouidentia vnde dicit. **N**am si deus ceterum iudicat euenire infallibiliter que etiam possibile est non euenire, fallitur supple deus, quod non modo, id est non tamen nefas est sentire de deo sed etiam nefas est voce perferre. **S**ecundus modus est ut dicat deus prouideat futura indeterminata sicut futura sunt, sed isto modo prouidentia dei non est certa. **U**n dicit. **S**i deus discernit ista futura esse, que prouidentur indeterminata sicut sunt ut scilicet cognoscat ea eque i. equaliter posse fieri vel non fieri quam est ista prescientia quam nihil certum, nihil stabile comprehendit, quasi dicat, talis prouidentia nulla est, et quod hec prescientia differt ab illo vaticinio ridiculoso **L**yzesie quem dicebat. **Q**uicquid dicam hoc erit vel non erit. **Q**uo etiam, id est in qua diuina prouidentia presciterit, id est proualebit humana opinio si iudicat incerta sicut homines ea quousque euentus est incertus, id est in nullo differt. **N**ondum quod cum **L**yzesias vidisset duos serpentes simul coire plecto baculo ipsos separauit ab invicem et mutarum fuit i mulierem, post septemque inter serpentes coeuntes baculo separauit et mutatus fuit in virum. **C**um autem orta fuisset dissensio inter **J**ouem et **J**unonem an maior esset delectatio in coitu viri quam mulieris, electus fuit **L**yzesias in iudice quem exptus erat sortem utriusque seruis. **C**um autem diceret maiore esse delectationem mulieris, **J**uno commota excecavit ipsum. **J**upiter autem sui miseratus in recuperationem amissi viri dedit sibi ipsum vaticinandi, fuit autem hec sua vaticinatio. **Q**uicquid dicam erit vel non erit. **S**i si deus non aliter presciit futura indeterminata nisi quousque erunt vel non erunt: non differet sua prescientia a prescientia **L**yzesie quod est ridiculosus

Hic ponit tertium modum conatum saluare prouidentiam: **E**t est ut ponamus omnia euenire de necessitate et auferamus liberum arbitrium. **P**rimo ergo ponit istum modum, secundo ostendit que inconuenientia sequantur ipsum ibi. **Q**uo semel **P**rimo ergo concludit istum modum dicens. **Q**uod si apud illum certissimum fontem omnium rerum nihil potest esse incertum, certus est euentus eorum que ipse firmiter presciverit futura. **Q**uare nulla erit libertas humanis consiliis et actionibus quas diuina mens sine errore falsitatis cuncta prospiciens alligat et constringit ad unum euentum. **N**otandum est quod nulla mutatio cadit, cum ea fontem omnium rerum quia cognitio eius non potest esse incerta, et si esset incerta esset imperfecta et diminuta, si ergo est certa res impedu futurorum necesse est ut omnia futura presciantur a deo necessario eueniant.

Quid igitur? **Q**uoniam modo deus hec incerta futura prouideat? **N**am si inuincibiliter euentura ceterum, que etiam non euenire possibile est: fallit. **Q**uod non sentire modo nefas est sed etiam voce perferre. **A**t si ita vti sunt: ita ea futura esse decernit, ut eque vel fieri ea vel non fieri posse agnoscat: quam est hec prescientia quam nihil certum: nihil stabile comprehendit? **A**ut quod hoc refert vaticinio illo ridiculo tyresie, quicquid dicam aut erit aut non? **Q**uid etiam diuina prouidentia: humana opinione presciterit si vti homines incerta iudicat quousque est incertus euentus?

Secundus modus est ut dicat deus prouideat futura indeterminata sicut futura sunt, sed isto modo prouidentia dei non est certa. **U**n dicit. **S**i deus discernit ista futura esse, que prouidentur indeterminata sicut sunt ut scilicet cognoscat ea eque i. equaliter posse fieri vel non fieri quam est ista prescientia quam nihil certum, nihil stabile comprehendit, quasi dicat, talis prouidentia nulla est, et quod hec prescientia differt ab illo vaticinio ridiculoso **L**yzesie quem dicebat. **Q**uicquid dicam hoc erit vel non erit. **Q**uo etiam, id est in qua diuina prouidentia presciterit, id est proualebit humana opinio si iudicat incerta sicut homines ea quousque euentus est incertus, id est in nullo differt. **N**ondum quod cum **L**yzesias vidisset duos serpentes simul coire plecto baculo ipsos separauit ab invicem et mutarum fuit i mulierem, post septemque inter serpentes coeuntes baculo separauit et mutatus fuit in virum. **C**um autem orta fuisset dissensio inter **J**ouem et **J**unonem an maior esset delectatio in coitu viri quam mulieris, electus fuit **L**yzesias in iudice quem exptus erat sortem utriusque seruis. **C**um autem diceret maiore esse delectationem mulieris, **J**uno commota excecavit ipsum. **J**upiter autem sui miseratus in recuperationem amissi viri dedit sibi ipsum vaticinandi, fuit autem hec sua vaticinatio. **Q**uicquid dicam erit vel non erit. **S**i si deus non aliter presciit futura indeterminata nisi quousque erunt vel non erunt: non differet sua prescientia a prescientia **L**yzesie quod est ridiculosus

Quod si apud illum rerum omnium certissimum fontem nihil incerti esse potest: certus eorum est euentus que futura firmiter ille presciverit. **Q**uare nulle est humanis consiliis actionibusque libertas: quas diuina mens sine falsitatis errore cuncta prospiciens ad unum alligat et constringit euentum

Prosa tertia

Quo semel recepto: quantus occasus humanarum rerum
sequatur: liquet. Frustra enim bonis malisque premia pe-
ne ve proponuntur. que nullus meruit liber ac voluntari-
us motus animorum. Id quod omnino videbitur iniquissimum quod
nunc equissimum iudicatur: vel puniri improbos/ vel remu-
nerari probos. quos ad alterutrum non propria mittit vo-
luntas sed futuri cogit certa necessitas. Nec vicia igitur
nec virtutes quicquam fuerint: sed omnino meritum potius
mixta atque indiscreta confusio

posito scilicet ut neque liberum arbitrium liquet. i. manifestum est quantum occasus. i. quanta destructio huma-
narum rerum consequatur. frustra enim proponunt bonis premia et malis pene. ita statuta et leges humane
sunt inutiles que penas et premia statuunt que nullus mortuus aiorum liber ac voluntarius meruit et illud
videbitur iniquissimum omnino quod nunc iudicatur equissimum scilicet puniri improbos et remunerari probos. quos ad
alterutrum. i. ad probitatem vel improbitatem non mittit propria voluntas sed cogit certa necessitas futuri.
igitur virtutes et vicia non erunt quicquam sed potius erit mixta et indiscreta confusio omnino meritum scilicet
bonorum et malorum. Non quod omnes virtutes et vicia oriuntur ex libera electione boni et mali. et similiter puni-
tio et remuneratio sunt propter liberam actionem boni vel mali si ergo tollit libertas arbitrii non erit li-
bera electio nec libera actio bona vel mala et propter consequens nulla erit virtus et nullum viciu. et iniuste malum
punietur cum ex necessitate malum operetur. et iniuste bonum premietur cum ex necessitate operetur bonum quod absurdum est dicere

Quo quod nihil sceleratius excogitari potest cum ex punitio-
ne rerum omnis ordo ducatur nihilque consilii liceat humanis:

sic ut vicia quae nostra ad bonorum omnino referantur auctore
sequitur ut vicia nostra referantur in auctorem omnino supple deum quod nihil sceleratius excogitari potest quod deum
dicere auctorem malorum quod tamen necessarium est ablata libertate
aut non est in potestate rei ut evitetur. necessario est ab agente et a producente. Si ergo actio voluntatis no-
stre non est libera. defectus ad idem secundum voluntatem reducet in
deum nostrorum quod est absurdum

Igitur nec sperandi aliquid nec deprecandi vlla ratio est.

Quid enim vel speret quisque vel etiam deprecet/ quoniam optata
omnia series inflexa procedit/ auferet igitur vnicum
illud inter homines deusque commercium: sperandi scilicet ac deprecan-
di. Si quidem iuste humilitatis precio: inestimabilem vicem
diuine gratie promeremur (quod solus modus est quo cum
deo colloqui homines posse videantur: illi quod inaccessibile lu-
ci: prius quoque quam impetrent. ipsa supplicandi ratione con-
iungitur) Que si recepta futurorum necessitate nihil virum ha-
bere credatur. quod erit quod summo illi reipsum principi conecti atque
adherere possim? Quare nec erit humanum genus: vti pau-
lo ante catervas disseptum atque disiectum suo fonte fatiscere
petret quod petit. prius ei preces porrigimus quam effectum consequamur. quod si spes et deprecatio si nihil credantur
habere virum recepta. i. concessa. necessitate futurorum. quid erit quo coniungi possim? illi summo

Dic ponit inconuenientia quae sequitur
tur si auferat liberum arbitrium. Et pri-
mo ostendit quod inconuenientia sequitur ex
parte hominum. secundo que ex parte dei.
tertio quod ex parte conuentionis hominum
ad deum. scilicet ibi. Quo nihil. tertia
ibi Igitur nec sperandi. Inconuenientia
ex parte hominum sunt. Si non sit liberum
arbitrium. frustra proponuntur hominibus pe-
ne vel premia. et iuste puniuntur ma-
li et premiantur boni. nec erunt vicia nec
virtutes in hominibus sicut nec in alijs
que agunt necessitate nature et non li-
bertate animi vnde dicit. Quo semel

Dic ostendit inconuenientiam quod sequitur
ex parte dei scilicet quod deus erit auctor ma-
lorum. vnde dicit cum omnis ordo rerum ducatur
ex punitioe divina et si nihil liceat
atque liberum fieri ex humanis consilijs. fit. i.
Non dicitur quod defectus in operatione quod defectus
in deum. et sic deus erit causa defectuum

Dic ponit inconuenientia quae sequitur
tur ex conuentione hominum ad deum quia
tolleret actus deprecandi et actus spe-
randi quibus maxime coniungimur deo
vnde dicit. Igitur si tollit liberum arbitri-
um nec vlla ratio est sperandi aliquid.
nec deprecandi inter deum et homines.
Quid enim quisque deprecet vel speret si
series inflexa procedit optata
quod dicitur frustra fieret vtriusque. igitur auferet
illud vnicum commercium. i. sperandi et de-
precandi inter deum et homines. Vocat autem
spem et deprecationem commercium. quia
istis mercamur omnia beneficia. vnde
subdit Si quidem precio iuste humilita-
tis homo promeretur inestimabilem vicem. i.
retributionem diuine gratie qui modus
deprecandi solus est quo homines vide-
tur posse colloqui cum deo et coniungi in-
accessibili luci scilicet deo propter quod homo im-
petret quod petit. prius ei preces porrigimus quam effectum consequamur. quod si spes et deprecatio si nihil credantur
habere virum recepta. i. concessa. necessitate futurorum. quid erit quo coniungi possim? illi summo

Dic ponit inconuenientia quae sequitur
tur ex conuentione hominum ad deum quia
tolleret actus deprecandi et actus spe-
randi quibus maxime coniungimur deo
vnde dicit. Igitur si tollit liberum arbitri-
um nec vlla ratio est sperandi aliquid.
nec deprecandi inter deum et homines.
Quid enim quisque deprecet vel speret si
series inflexa procedit optata
quod dicitur frustra fieret vtriusque. igitur auferet
illud vnicum commercium. i. sperandi et de-
precandi inter deum et homines. Vocat autem
spem et deprecationem commercium. quia
istis mercamur omnia beneficia. vnde
subdit Si quidem precio iuste humilita-
tis homo promeretur inestimabilem vicem. i.
retributionem diuine gratie qui modus
deprecandi solus est quo homines vide-
tur posse colloqui cum deo et coniungi in-
accessibili luci scilicet deo propter quod homo im-
petret quod petit. prius ei preces porrigimus quam effectum consequamur. quod si spes et deprecatio si nihil credantur
habere virum recepta. i. concessa. necessitate futurorum. quid erit quo coniungi possim? illi summo

Prosa quarta

An cum mentem cerneret altam
 Pariter summam et singula norat
 Nunc membrorum condita nube
 Non in totum est oblita sui
 Summamq; tenet/singula perdens.
 Igitur quisquis vera requirit
 Neutro est habitu, nam neq; nouit
 Nec penitus tamen omnia nescit
 Sed quam retinens meminit summam
 Consultat, alte visa retractans,
 Ut seruatis queat oblitus
 Addere partes

nis soluere rō prius tacta. **U**el aia scit qd desiderat vel nescit? **D**ico q nescit in spēali et in p̄pria forma s̄ scit i vli. **E**t cū dī **N**lls desiderat notū, vey ē sic est notū in vli, tñ desiderat ipm vt est ignotū i speciali. **E**t cū dī, si ignorat/nunq; inueniet, vey est si ignorat tā in generali q̄ in spēali, et si ignorat in potentia et in actu, si tñ scit in potentia et in vli et ignorat actu et in p̄pria forma: p̄t ipm inuenirez addiscere

**Philosophia inquit. Prescientia tu-
 turorum nihil his que ventura sunt
 necessitatis importat**

Quam illa, **V**etus inquit hec est de puidētia querela. **M**arcoq; tullio: cū diuinationez dis- tribuit vehemēt agitata, tibiq; ipsi res diu prorsus multaq; q̄sita, s̄ haud quaq; ab vllō vīm haften? sa- tis diligent ac firmit̄ expedita. **C**uius caliginis cā ē, q̄ humane rōnationis motus/ad diuine p̄scie simpli- citatē nō p̄t admoueri, q̄ si vllō mō cogitari queat: ni- hil prorsus reliquet̄ ambigui. **Q**uō ita demū patefacē atq; expedire tentabo: si prius ea q̄b? moueris expendero at excogitari nihil relinquet̄ prorsus ambigui, qd, s̄ rōnem et cām difficultatis ita demū patefacēz expedire tentabo si pri? expendero, i. declarauero ea q̄bus tu moueris. **N**ō q̄ q̄stio de puidē- tia dina et libero arbitrio est oim q̄onū difficilissima de q̄ multi antiq; dubitabāt, et nō nllī modno rūp̄t ei? difficultatē lapsi s̄t, quā **T**ull. in li. diuin. p̄ctans/ et nō valēs dissoluē ei? difficultatez: negat penit? puidētiāz p̄sciaz futuroz a deo in p̄dicto li.

Quero enī cur illam soluentiū ratiōem minus effica- cē putes, que quia prescientiā non esse futuris rebus cām necessitatis existimat, nihil impediri prescientia arbitrij libertatem putat. **N**am enīz tu aliunde argu- mentiū futuroz necessitatis trahis nisi q̄ ea q̄ presci-

Hic soluit obiectionez. **U**bi nōndū q̄ **P**lato posuit aias esse in celo creatas et hīc cognitionē oim p̄fectā, s̄ p̄ lapsum ad corpea/ eā obliuisci cognitionez rez i p̄ti- culari et retinē eā in vli, et postea p̄ exercitiū recupare cognitionē rez in p̄ticulari. **U**n dīc sic, **A**n/ est nota so- lutionis cū aia cernēt, i. specularēt altā mentē, i. p̄fun- dā mentē dei, ipsa parit, i. sil' nouerat sumā, i. vlem cog- nitionēz singulari, i. singularē cognitionē rez, s̄ nūc ip̄a p̄dita, i. reāta nube mēbroz nō est oblita sui p̄ totū, i. to- talit̄, s̄ ip̄a tenet summā, i. cognitionē vlem rez p̄dens singulari, i. singularē cognitionē. **I**git q̄squis requirit, i. in- uestigat cognoscē vera, talis ē neutro habitu supple vt p̄fecte coḡscat vel q̄ oīo ignoret, vñ dīc **N**ā neq; nouit, s̄ in spēali et p̄fecte illud qd querit, nec penitus ne- scit oia s̄ ipse mem̄it, i. in memoria hz summaz, i. vlem cog- nitionē quā retinēs p̄sulit supple actuali p̄sideratōe retractans, i. reuocās p̄ studiū alte, i. subtilit̄ visa, i. pri- us in speciali cognita vt ipse queat addē pres p̄tibus, seruatis supple i memoria **N**ō q̄ fm istā viā **P**lato

Dico q nescit in spēali et in p̄pria forma s̄ scit i vli. **E**t cū dī **N**lls desiderat notū, vey ē sic est notū in vli, tñ desiderat ipm vt est ignotū i speciali. **E**t cū dī, si ignorat/nunq; inueniet, vey est si ignorat tā in generali q̄ in spēali, et si ignorat in potentia et in actu, si tñ scit in potentia et in vli et ignorat actu et in p̄pria forma: p̄t ipm inuenirez addiscere

Hic p̄tia accedit ad solutionem q̄onis, et p̄mo discutit motiua boeciū 2? soluit dubitationē siue q̄onem ibi **Q**uā igit̄, **C**irca primū scienduz q̄ duo fuerūt motiua boeciū p̄ncipalia circa hāc q̄onem **P**rimuz qz videt̄ nēcariū s̄ 2? puidet̄ futura q̄ nēcario

Hic p̄tia accedit ad solutionem q̄onis, et p̄mo discutit motiua boeciū 2? soluit dubitationē siue q̄onem ibi **Q**uā igit̄, **C**irca primū scienduz q̄ duo fuerūt motiua boeciū p̄ncipalia circa hāc q̄onem **P**rimuz qz videt̄ nēcariū s̄ 2? puidet̄ futura q̄ nēcario

Prosa quarta

In hoc probatione firma ratione subnixā pstat, non ex signis neq; petitis extrinsecus argumētis, sed ex conuenientibus necessarijsq; causis esse ducendam.

ex signis neq; ex argumētis extrinsecis petitis, i. acceptis, s. firma rō ducēda est ex conuenientib; i. ex p;is et necessarijs causis. Cū ḡ p̄dicta rō p̄cesserit ex signo/ nō ē efficacē et demōstratiua cū sit a posteriori. Demōstratio at̄ que est potissima p̄bationū ipsa ē a priori cū sit ex causis: p̄ se: im mediatis: prioribus: et p̄ tanto etiāz demōstratio est syllogismus faciens scire: efficacē ad probandū, ex p̄mo poster].

B. S; q̄ fieri p̄t vt ea nō proueniāt q̄ futura eē prouident?

P. Quasi nō nos ea q̄ prouidentia futura esse p̄ noscitur nō eē euentura credam; ac nō illō potē arbitremur, licz eueniāt, nihil tñ vt euenirēt sui natura necessitatis habuisse. **R.** hinc facile ppendas/licebit.

Plura etenim duz sūt sbiecta oculis intuemur/ vt ea q̄ in q̄drigis moderādis atq; flectēdis facē spectantē aurige atq; ad hūc modū cetera. Num igit̄ q̄cōz illoz ita fieri nēcitas vlla p̄pellit?

B. Minime. **P.** Frustra ei eēt artis effect; si oīa coacta mouerent. Que igit̄ cū sūt: carēt existēdi nēcitate. eadē priusq; hāt sine necessitate futura sunt. Quare sunt q̄dam euentura. quorū exitus ab oī nēcitate sit absolutus?

N. illō q̄dez nulluz arbitror eē dictuz: q̄ q̄ nūc sūt: priusq; fierēt euentura uō fuerint. Dec igit̄ etiā p̄cognita: liberos habent euent; **N.** sic scia p̄ntiū rez nihil his q̄ sūt. ita p̄sciētia futuroz nihil his q̄ v̄tura sūt nēcitate importat.

sunt in fieri. sic ea q̄ vident aurige facē i moderādis et flectēdis quadrigis, et cetera videmus ad hūc modū vt que sūt in alijs actibus voluntarijs. Nunqd vlla necessitas p̄pellit aliqd̄ illorū ita fieri sic oculis videt; **D.**ic boecius. **M.**inime. Et assignat rōnem. Frustra eni esset effectus artis si oīa mouerent coacta, et frustra esset ars flectēdi quadrigā si nēcario flecteret. Igit̄ illa que cū sūt/ carēt nēcitate existēdi: eadē sūt futura sine nēcitate priusq; sūt. Ex q̄ p̄cludit q̄ q̄dam sūt v̄tura q̄z exitus, i. euentus ē absolutus ab oī nēcitate. Et forsan aliqs dicēt. Ea q̄ nūc sūt nō erāt futura anteq; essent, s. excludit. **D.** Nullū arbitror esse dictuz q̄ que nūc sūt/ euentura nō fuerint, s. eni esset nimis irrōnabile. **J.**ō nēcario p̄cludit q̄ hec etiā p̄cognita hūt euentus liberos, qz sic scia p̄ntiū/ nihil importat nēcitate his rebus q̄ sūt in p̄nti sic patet i exemplo p̄dicto de regimē q̄drige, ita p̄ntia futuroz nihil importat nēcitate his q̄ v̄tura sūt. Nō q̄ futura in p̄batione ad diuinā prouidentia sūt nēcario/ nēcitate p̄ditionata, nō tñ oīa sūt nēcario nēcitate absoluta. Multa eni a rōne eueniūt sic ea q̄ sūt ab arte et a voluntate vt regimē q̄drigaz, si eni regimē q̄drigaz nēcario eueniret: frustra eēt ars regēdi q̄drigā. Nō q̄ sic res actu sūt ita erāt futura, s. q̄da actu libere sūt, ḡ erāt libere future, et p̄ p̄ns nō oīa sūt nēcario futura, lz nēcitate p̄ditionata i q̄ntū p̄panē ad prouidentia diuinā, nō tñ in sui natura p̄siderata nēcario eueniūt nēcitate absoluta sic postea videbit; vbi distinguet duplicē nēcitate p̄ditionatā et absolutā.

S.ed hoc inquis ipm̄ dubitat; an eaz rez que necessarios exitus nō hūt/ vlla possit eē p̄notio?

D.issonat

D.ic oñt modū pbandi ex signo nō esse efficacē, et dicit **C.**onstat, i. manifestū est rōnem subnixā, i. firmatā demōstratione eā nō esse ducendāz firma rō ducēda est ex conuenientib; signo/ nō ē efficacē et demōstratiua cū sit a priori cū sit ex causis: p̄ se: im mediatis: prioribus: et p̄ tanto etiāz demōstratio est syllogismus faciens scire: efficacē ad probandū, ex p̄mo poster].

D.ic p̄bia p̄bat quādā dubitatio nē et soluit eā, videt eni ex dictis se qui q̄ aliq̄ p̄nt p̄sciri q̄ tñ non necessario eueniāt, si at̄ nō necessario eueniūt: p̄nt nō euenire, et sic sequit; q̄ aliquod p̄scitū a deo/ nō eueniat, p̄rio ḡ p̄bia dubitādo de hoc querit. **D.**ic ita est q̄ ea que s̄p̄scita nō sunt nēcario s. p̄nt non euenire, q̄ i. quō fieri p̄t vt ea que prouident futura esse/ nō eueniant; **T.**ūc soluit dubitatio nē, d. q̄ nō negat q̄ p̄scita nō eueniāt, imo oportet dicē q̄ p̄scita ta eueniāt/ s. tñ nō eueniūt de nēcitate, vñ dicit **Q.**uasi nō, q. d. ista dubitatio p̄cedit q̄ nō credamus ea q̄ p̄videntia p̄noscit nō esse ventura, s. hoc nō ē vez, s. potius arbitremur illō, s. q̄ licet futurz eueniat: nihil tñ nēcitate habuisse i sui natura vt eueniret, **E.**t manifestat exēplo quō aliqd̄ certe p̄prehendit qd̄ tñ nō ē necessariū, d. q̄ aliqd̄ cognitū eueniat et tñ nō nēcario/ licebit q̄ tu s. p̄pendas hinc, i. ex tali exēplo **I.**ntuemur eni p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

enim p̄la exempla oculis dū sūt, i. dū

Prosa quarta

materia iudicat figurā Ratio & hāc q̄q̄ trāscēdit. spēm̄q̄ ip̄am que singularib⁹ inest: vniuersali p̄side/ rione perpendit. Intelligentie & celsior ocul⁹ exi/ stit. Suppressa nāq̄ vniuersitatis ambitū: ipsaz illā simplicem formam pura mentis acie contuet.

exterior sic visus iudicat figurā hoīs in sbiecta materia. i. i sensibili materia. s. imaginatio solaz figurā oñdit sine materia. i. i absentia rei materialis. Rō & hāc imaginatōnē trāscendit ip̄az spēm̄. i. naturā specificā hoīs q̄ singularib⁹ inest perpendit. i. discernit vniuersali p̄sideratiōe. o/ culus & o. i. p̄sideratio intelligētie ē excellior qz intelligētia dīna suppressa ambitū vniuersitatis q̄ existit in singularibus illā simplicē formā. i. ideā hoīs q̄ est in mente dīna p̄tuet acie. i. specula/ tione pure metis. Nō q̄ p̄mū exēplū fuit de s̄tutibus p̄scitūis nō s̄bordinatis sic de visu z taū. istud at exēplū est de s̄tutibus s̄bordinatis q̄ sunt q̄tuor. i. sensus exterior q̄ inest oibus aialibus. imaginatio q̄ tm̄ inest aialibus p̄fectis. ratio que tm̄ est in hoīb⁹. z intelligētia p̄ quā intelligit diuinā cognitionē. Iste s̄tutes habēt diuersum modū cognoscēdi eandē rem. s. hoiez vt declarat in lra. qd̄ nō esset nisi cognitio fieret fm̄ facultatē s̄tutū p̄scitūū nō rei cognite.

In q̄ illud maxie p̄siderandū ē. Nā superior p̄prehen/ dēdi vis amplectit inferiorē. inferior & o ad superiorē nullo mō p̄surgit. Neq̄ enī sensus aliqd̄ extra mate/ riā valet vel vniuersales species imaginatio p̄tuet. vel rō capit simplicē formaz. s. intelligētia q̄si desup spectās. cōcepta forma. q̄ s̄b sunt etiā cūcta dijudicat. sed eo mō quo formā ip̄az q̄ nulli aliq̄ nota eē potēat: p̄prehendit. Nā z rōnis vniuersum. z imaginatiōis figurā. z materiale sensibile p̄gnoscit. Nec rōne v/ tēs nec imaginatiōe nec sensibus. sed illo vno iūtu

mētis formaliter (vt ita dicam) cūcta p̄spiciens p̄t simplicē. i. vniuersalē formā. Intelligentia at diuina q̄i desup spectās cū sit in sup̄mo ḡdu cog/ nitionis: ip̄a p̄cepta forma ideali dijudicat etiā cūcta que subit illi forme vt cognoscēdo ideā hoīs cognoscit oia que s̄t in hoie. s. eo mō p̄phendit ip̄am formā q̄ mō nulli inferiori s̄tuti no/ ta esse poterit. nā ipsa cogit vniuersū i. vniuersalē formā rōnis et figurā imaginatiōis. z mate/ riale sensibile qd̄ spectat ad sensū exteriorē nō vtens rōne nec imaginatione sensibus. s. p̄spici/ ens cūcta vno iūtu mētis. i. absq̄ discursu cogit. qd̄ nō facit rō. Nō q̄ qz s̄tutus superior s̄tutes/ includit inferiorē sic tetragonū includit trigonū. vt p̄z. z. de aia. iō q̄cqd̄ p̄t s̄tutus inferior: p̄t et superior/ et magis. qz mō magis vniuersali p̄phendit/ qd̄ inferior mō magis p̄ticulari. lz nō ecouer/ so. iō que p̄t intelligētia hūana p̄phendē p̄t et diuina intelligētia licet nō econuerso. iō q̄ p̄t intelli/ gētia hūana p̄phendē p̄t et diuina intelligētia. lz nō ecouer/ so.

Ratio q̄z cuz qd̄ vniuersale respicit: nec imaginatio/ ne. nec sensibus vtens: imaginabilia vel sensibilia cō/ prehendit. Nec est enī que p̄ceptionis sue vniuersale ita diffinit. hō ē aial bipes rōnate. Que cū vniuersa/ lis notio sit. tum imaginabilē sensibilēq̄ eē rē null⁹ ignorat. qd̄ illa: nō imaginatiōe vel sensu. s. in rōnali

Hic ponit scdm̄ exēplū in s̄tuti/ bus p̄scitūis s̄bordinatis. scdo oñt quō iste s̄tutes se habeāt inuicēz ibi In q̄ illd̄. P̄rio ḡ declarat quō idē a diuersis potētij⁹ diuersimode p̄/ prehēdit. d. S̄tutus exterior alit p̄/ tuet ip̄z hoiez. alit imaginatio. alit rō. alit intelligētia dīna. S̄tutus ei

Hic oñt p̄hia quō dīctē s̄tutes p̄scitūe se habēt ad inuicēz. oñs q̄ q̄cqd̄ p̄t s̄tutus inferior pōt etiā z superior. z āplius. Et p̄mo s̄ oñt de intelligētia respectu aliaz s̄tutum. Scdo oñt idem de rōne. scda ibi. Rō q̄q̄. P̄rio dīct In q̄. i. in ordine istaz s̄tutū illd̄ ē maxie p̄siderandū q̄ vis p̄prehēdēdi superior āplecti/ tur i se inferiorē. qz s̄tutus superior cog/ noscit oē illud qd̄ inferior. Inferior at nō p̄surgit ad superiorē ita vt app̄ hendat illud qd̄ superior. qd̄ manife/ stat in exēplo. d. Neq̄ enīz vllus sensus aliqd̄ valet app̄hendē eē ma/ teriā et imaginatio p̄tuet spēs vni/ uersales. i. minus p̄ticularēs. s. rō ca

Hic oñt idem de rōne q̄ sic itel/ ligentia p̄phendit alias tres s̄tutes inferiores. sic rō etiā p̄phendit sub se alias duas. i. imaginationē et sen/ sū. d. q̄ rō p̄cipit qd̄ vlt nō vtēs i/ maginatione nec sensib⁹ z p̄phēdit imaginabilia z sensibilia vlt p̄phen/ sione. Nec enī ē rō q̄ ita diffinit vlt sue p̄ceptōis hō ē aial bipes rōna/ le. q̄ diffō cū sit vltis notio. i. notifica

Retrum quartū

Notis subdita corporum
 Cassasq; in speculi vicem
 Rerum reddit imagines.
 Unde hec sic animis viget
 Cernens omnia notio?
 Que vis singula perspicit.
 Aut que cognita diuidit
 Que diuisa recolligit
 Alternum q; legens iter.
 Nūc summis caput inserit
 Nunc decidit in infima.
 Cum sese referens sibi
 Veris falsa redarguit.
Hec est efficiens magis
 Longe causa potentior.
 q; que materie modo
 Impressas patitur notas
 Pcedit tamen excitans
 Ac vires animi mouens
 Vno in corpore passio
 Cum vel lux oculos ferit
 Vel vox auribus instrepit
 Cum mētis vigor excitus
 Quas intus species tenet
 Ad motus similes vocans
 Notis applicat exteris
 Introsum q; reconditis
 Formis miscet imagines.
 aie erit intellectus agens, cui^o opatio est facē potentia intellecta adu intellecta, ita q; a rebus ex
 stute intellectu agentis impmit aliqd intellectu possibili p qd in adu intelligēdi reducit. Non
 est g intentio boeci negare qn mens sit passiuā rōne intellectu possibilis, s; vult q; mens sine aia
 magis habeat efficiētā in intellectu q; sit passiuā ab ipsis corpibus ex, et p seque; efficien/
 tia intellectu nō debet attribui rebus ex, qd erat de intentione stoicor;.

qz p solā impressionē corporū tm cogsceret corporalia, nūc at ma/
 nifestū est q; etiā incorporea cogscit. Aliud inconueniēs ponit, d.
Si aia tm est passiuā q; vis aie singula pspicit, i. iudicat, aut q;
 vis aie cognita diuidit aut diuisa recolligit, aut que vis aie le/
 gens, i. apphēdēns alternū iter pponēdi et diuidēdi, nūc inse/
 rit caput summis, i. generalissimis/alcendendo a specialissimis ad
 generalissima colligēdo multitudinē, et nūc decidit vel decedit
 fm aliā lra; i. cadit in inf. ma. In infima, i. in spēalissima pcedē
 do a generalissimis ad spēalissima diuidēdo. Tum, i. tandē aia
 referens, i. pparās se sibi redarguit falsa veris, i. p vera. Nō
 q; ex lra talis format rō. Illa aia nō est tm passiuā s; actiua que
 iudicat; pponit; et diuidit, et veris falsa redarguit, s; aia intelle/
 ctua est hmōi. g. Maior nota est qz iudicare; pponē; diuidē; re/
 darguē videntē esse opationes actiue. Minor apparet Aia iudi
 cat int̄ vez et falsum, pponit pdicātū cuz subiecto, aliqd diuidit
 pdicātū a subiecto, et falsas opinionones redarguit.

Hec est efficiens magis. Hic phia ponit ve/
 ritatē, d. Dec mens est
 magis cā efficiens que est cā longe potentior q; illa q; mō mate
 rie, i. similitudine materie patif notas impressas. Et qz aliq; cre/
 deret q; in aia nlla esset passio iō subdit qdā passio pcedit opati
 ones aie i viuo corpe excitans et mouēs vires ai ad opandū ve
 qn lux ferit oculos tūc patif visus, vel cū vox instrepit, i. insonat
 auribus tūc patif auditus, et tandē vigor mentis excitus, i. exci
 tatus vocās species quas intus tenens ad siles motus applicat
 eas notis exteris, i. similitudinib; exterioribus, et miscet, i. applicat
 imagines exteriores corporū formis, i. spēbus introsum, i. i aia.
 reconditis. Nō q; boecius h; vtr̄ sententia platonica q; ponit
 spēs rez a pncipio naturalit inditas aie, s; aia sopita est in cor/
 pore, ita q; nō intelligit p eas nisi excitef p imutationē sensuuz
 exteriorū, excitata aut euocat spēm siles illi quā sensus exterior
 impressit, et applicādo eā rei exteriori/ sic intelligit p eā. Ad hāc
 intentionē etiā loquitur Linconien, i. posterl, d. Ratio i nob sopi/
 ta nō agit nisi prius p opationes sensuuz qbus admiscef fuerit
 expredā. Nō q; ex lra videt q; intellectus possibilis intelligē
 do etiā sit actiuus cū sit cā efficiens vt dic in lra. Aristl. ar. ij. de
 aia vult q; intelligē sit pati, et q; intellectus nullā h; naturā ni
 si q; est possibilis vocatus. Ad hoc dicūt aliq; q; qz aia pprehē
 dit tā intellectu possibile q; agentē, aia est actiua imo causa esse
 ctua intellectationis rōne intellectu possibilis. Vel dicēdū q; in
 tellectus possibilis est potētia passiuā saltē q; ad pmū eius adū,
 cū intelligē sit pati, s; ois potētia passiuā de neitate regrit potē/
 tiā actiuā q; reducat ipam ad adū. Tale at actiuū nō pt esse res
 corporalis ex/ cū agens sit prestantius passio, iō tale actiuuz ex pte

Disputat sensum et imaginatiouem sedere rationi: rationē
intellectui
Quod si in corporibus sentiendis: quis affi-
cient instrumenta sensuum: forinsecus obiecte
Hec est qnta pfa hui^o qnti libri

Libri quinti de consolatione philosophie

in qua pbat spēalit diuinā cognitio
nē esse fm modū cogscētis r nō rei
cognite. 2° oñt insufficiētā eoz q̄ ex
nro mō cogscēdi improbat puidetiā
dinā ibi. **Quid igit Prio** fac qd̄ di
cū ē. 2° ifert duas p̄clones ibi **Hac**
itaq. **Prio** dic̄ **Si** in sentiēdis. i. in
cogscēdis corpibus anim^o nō nō
tū insignit. i. afficit passiōe corpis
s ex sua vi indicat passiōē sbiectāz
corp. ita q̄ i cogscēdo sequit̄ p̄riū
motū q̄uis q̄litate obiecte forinsecus
affectat. i. imutent instrā. i. organa sensuū. et passio corpis
affectat vigorē agētis ai q̄ passio puocet actū mentis i se et excitet formas insecus q̄lescentes
Si hoc ē in aīo nro multo magis ea q̄ absoluta st cūctis affectationib^o. i. q̄litate corpōz. sic in
telligētie separate et p̄cipue deus. illa i discernēdo non p̄sequunt̄ obiecta extrinsecus. s̄ expedi
unt. i. p̄ficiūt actū sue mētis. i. opationē intellectuā fm naturā p̄riā **Nō** q̄ ex lra p̄t sic argui.
Si id de quo minus videt̄ inesse inest et de q̄ magis. s̄ minus videt̄ q̄ animus nō in cognoscē/
do sequat̄ motū suū et nō rei cognite r tū sequit̄ facultatē sue cognitōis. s̄ multo magis intelli/
gentia diuina sequit̄ i cognoscendo p̄riū motū sue cognitionis q̄ ipsius rei cognite.
Dic infert duas p̄clones ex p̄missis
.d. **Ex** q̄ cognitio sequit̄ naturā cog
noscentis r nō rei cognite. r cū cog
noscentia sūt diuersa fm naturā. oz
diuersis cogscētibus puenire diuer
sas cognitōes. **Un** dic̄ **Hac** itaq.
rōne qz cognitio sequit̄ naturā cog
noscentis multiplices cognitōes ces
serūt diuersis ac differentib^o substā
tijs. sensus enī solus destituit̄ alijs
cognitionibus: cessit aianibus imo
bilibus q̄lia st conche maris r q̄cun
qz nutriunt̄ herētia saxis. **Imagina**
tio s̄o cessit mobilib^o beluis q̄ mo
nent̄ motu p̄gressiuo q̄bus videt̄ in
esse affectus. i. appetit^o fugiēdi ma
lū vel appetendi bonū. **Rō** s̄o qua p̄hendim^o vniuersale tm̄ ē hūant generis/ sic intelligētia ē
diuini generis. **Tūc** ponit scđam p̄clusionē q̄ illa cognitio est notior et nobilior q̄ nō solū app/
hendit̄ p̄riū obiectū s̄ etiā obiecta aliaz noticiāz. i. cognitionūz. **Un** dic̄ **Quo** fit vt ea notio. i.
cognitio p̄stet. i. nobilior sit q̄ suapte natura. i. p̄ria natura nō mō. i. nō. tm̄ mō p̄riū obiectūz
cogscit s̄ etiā cognoscit subiecta ceteraz noticiāz **Nō** circa p̄mā p̄clonem q̄ cū actus r opati
ones diuersificent̄ fm diuersitate agentū r opantiū: sequit̄ si agentia r operantia sint diuersa q̄
hūt diuersas opationes r cognitiones. p̄t qd̄ sensus sine alijs cognitionibus cessit aialibus im
mobilibus. **Et** accipit̄ hic sensus stricte p̄ apphensione sensitiua q̄ solū imutat̄ ad p̄ntiam sensi
bilis. **Hic** enī distinguit̄ p̄ imaginationē q̄ nō tm̄ apphēdit̄ rē p̄ntem s̄ etiā absentē **Nō** cir
ca scđam p̄clonem q̄ q̄cunqz potētia pla cogscit: videt̄ esse p̄stantior ea q̄ cogscit pauciora. **Si**
s̄ aliq̄ potentia cogscit p̄riū obiectū r cū hoc obiecta aliaz potentia inferior sic est intelligen
tia diuina r nō ecōuerso sequit̄ q̄ potentia superior pla cogscens sit nobilior inferiori.
Dic p̄hia oñt insufficiētāz eoz q̄
ex s̄ mō cogscēdi nro improbat di
uinā puidetiā. 2° hortat nos ad p̄
siderandū modū diuie cognitionis.
ibi. **Quare** in illius. **Prio** manife/
stat insufficiētā eoz p̄ s̄le. 2° appli
cat illō s̄le ad p̄positū. ibi. **S̄le** est

qualitates. animiqz agentis vigorē passio corpis an/
tecedat que in se actū mētis puocet. excitetqz interiz
q̄lescentes insecus formas. si in sentiēdis inquā cor
porib^o/anim^o nō passione isignit: s̄ ex sua vi subiectā
corpōri indicat passiōē. quanto magis ea que cūctis
corpōri affectationib^o absoluta sunt: in discernendo nō
obiecta extrinsec^o sequunt̄. s̄ actū sue mētis expediūt.

Hac itaqz ratione multiplices cognitiones: diuersis
ac differentibus cessere substātijs. **Sensus** enim sol^o
cūctis alijs cognitionib^o destituit̄ immobilibus aiant/
ibus cessit q̄les sunt conche maris. que qz alia saxis he
rētia nutriunt̄. **Imaginatio** s̄o mobilib^o beluis q̄b^o
iam inesse fugiēdi appetēdi ve alijs videt̄ affectus
Ratio vero humani tm̄ generis est. sicut intelligen
tia sola diuini. **Quo** fit vt ea noticia cetēis p̄stet que
suapte natura non modo p̄riū s̄ ceterarum quoqz
noticiarum subiecta cognoscit.

Quid igit si rōcinationi sensus imaginatioqz refragē
tur. nihil eē illud vniuersale dicentes. qd̄ sese intueri
rō putet. **Quod** enim sensibile vel imaginabile est: id
vniuersuz eē nō posse. **Aut** igit rationis verum esse

Prosa quinta

indiciū nec quicquid est sensibile, aut quoniam sibi notū sit plura sensibilia et imaginationi est subiecta inanem preceptionem esse rationis, que quod sensibile sit ac singulare quod addam vniuersale consideret. Ad hec si ratio protra respōdeat se quidem et quod sensibile et quod imaginabile sit: in vniuersitatis ratione prospicere, illa ratio ad vniuersitatis cognitionē aspirare nō posse, quoniam eorum notio corpales figuras nō possit excedere. De rebus vero cognitione firmiori potius perfectioris iudicio est credendum. In huiusmodi igitur lite nos quibus tam rationandi quam imaginandi etiam sentiendi vis inest, nonne rationis potius causam probaremus?

Est esse verum, et per se nec quicquid est sensibile quod est absurdum. Aut quoniam notū est sibi, sensus et imaginationi plura est subiecta sensibilia et imaginationi que necesse est esse sensibilia, credens ne preceptionem rationis esse inanem que prederat illud quod est sensibile et singulare que quod dā vlt. Ad hec si ratio respondeat se prospicere in ratione vlti quod est sensibile et imaginabile, illa ratio, sensus et imaginationem nō posse aspirare, id est puenire ad cognitionem vltis que cognitio eorum nō excedit figuras corpales, et dicet ratio potius esse credendum firmiori et perfectiori iudicio rebus. In huiusmodi igitur lite, scilicet in sensu et imaginatione ex vna parte et rationem ex altera parte nos quibus inest ratio vis rationandi quam imaginandi et sentiendi nonne potius probaremus causam rationis et reputaremus motiua sensus et imaginationis esse insufficientia, que dicat imo. Nō quod iudicio nobilitatis potentie potius est astandū quam iudicio potentie ignobilioris, cum igitur ratio sit potentia nobilitatis quam sensus et imaginatio eo quod ratio apprehendit propriū obiectū, et obiectū sensus et imaginationis, et nō e converso, sed potius astandū est iudicio rationis quam potentiarum inferiorum.

Sile est quod humana ratio diuinā intelligentiā futura nisi ut ipsa cognoscit nō putat intueri. Nā ita differis,

Si qua certos ac necessarios hinc non videant euentus: ea certo euentura presciri nequeant. Vix igitur rerū nulla est prescientia, quā si etiā in his esse credamus: nihil erit quod nō ex necessitate pueniat. Si igitur vti ratio nis participes sumus: ita diuine iudiciū mētis habere possemus sicut imaginationes sensusque rationi cedere oportere iudicauimus, sic diuine sese mētis humanam summittere rationem iustissimum censeremus.

rationi, sic censeremus, id est iudicaremus iustissimū humane rationi se summittē diuine mētis. Nō quod sile est de iudicio sensus et imaginationis respectu rationis, et rationis respectu intelligentie diuine. Nā sensus et imaginationi videtur quod ratio talis nō possit apprehendere re nisi sic ipsa apprehendit, quod tū falsū est. Sic sicut videtur rationi humane quod intelligentia diuina nō possit res incertas cognoscere aliter quam ipsa cognoscit quod falsum est. Nā que ratio humana incerte cognoscit, intelligentia diuina certa apprehendit.

Quare in illius summe intelligentie cacumen si possumus erigamur. Illuc enim ratio videbit quod in se nō potest

Sicutudo autem quā intendit talis est. Sensus et imaginatio sunt cognitiones inferiores quam ratio. Si ergo sensus et imaginatio vellent iudicare modum cognoscendi rationis ex modo cognoscendi proprio, et diceret quod vltimum nihil esset quod ratio apprehendit, vel si verum esset iudicium rationis vel esset particulare et sensibile, ratio vero diceret contrarium. Manifestū est quod nos que vitemus utraque cognitiones potius assentiremus rationi iudicando motiua sensus et imaginationis esse insufficientia. Dic ergo. Quid igitur si sensus et imaginatio refragent, id est dicant rationi dicentes nihil esse vltimum id quod ratio putat se intueri sic arguendo. Nō enim est sensibile aut imaginabile id nō posse esse vltimum sed iudicium sensus et imaginationis. Aut igitur iudicium rationis necesse

est esse verum, et per se nec quicquid est sensibile quod est absurdum. Aut quoniam notū est sibi, sensus et imaginationi plura est subiecta sensibilia et imaginationi que necesse est esse sensibilia, credens ne preceptionem rationis esse inanem que prederat illud quod est sensibile et singulare que quod dā vlt. Ad hec si ratio respondeat se prospicere in ratione vlti quod est sensibile et imaginabile, illa ratio, sensus et imaginationem nō posse aspirare, id est puenire ad cognitionem vltis que cognitio eorum nō excedit figuras corpales, et dicet ratio potius esse credendum firmiori et perfectiori iudicio rebus. In huiusmodi igitur lite, scilicet in sensu et imaginatione ex vna parte et rationem ex altera parte nos quibus inest ratio vis rationandi quam imaginandi et sentiendi nonne potius probaremus causam rationis et reputaremus motiua sensus et imaginationis esse insufficientia, que dicat imo. Nō quod iudicio nobilitatis potentie potius est astandū quam iudicio potentie ignobilioris, cum igitur ratio sit potentia nobilitatis quam sensus et imaginatio eo quod ratio apprehendit propriū obiectū, et obiectū sensus et imaginationis, et nō e converso, sed potius astandū est iudicio rationis quam potentiarum inferiorum.

Dic applicat illud sile ad propositū et dicit. Illud quod est dictū de sensu et imaginatione respectu rationis sile est ei quod humana ratio nihil putat diuinā intelligentiā intueri nisi ut ipsa ratio cognoscit quod apparet ex ipso modo arguendi. Nā ita differis, id est arguis si que videant non habere certos et necessarios euentus, talia nequeunt presciri certe euentura. Igitur talium rerū nulla est prescientia, quā scilicet prescientia si credimus esse in his, nihil erit quod non pueniat ex necessitate. Si igitur sic sumus participes rationis ita possemus hinc iudiciū diuine mētis, sic nunc iudicamus imaginationem et sensus oportere cedere imaginationem et sensus oportere cedere diuine mētis. Nō quod sile est de iudicio sensus et imaginationis respectu rationis, et rationis respectu intelligentie diuine. Nā sensus et imaginationi videtur quod ratio talis nō possit apprehendere re nisi sic ipsa apprehendit, quod tū falsū est. Sic sicut videtur rationi humane quod intelligentia diuina nō possit res incertas cognoscere aliter quam ipsa cognoscit quod falsum est. Nā que ratio humana incerte cognoscit, intelligentia diuina certa apprehendit.

Dic phia hortat ut erigamur nos ad cognitionem diuine intelligentie, d. Quare si possumus erigamur per diuina
n. iij

Libri quinti Metz quintum et

gentes consideratione i cacumen illi^o sume intelligentie, s. diuine, illic enim rō videbit qd in se nō p̄t intueri, s. quō certa z definita p̄notio dei cognoscat illa q̄ non h̄nt certos exitus, et illud nō erit op̄io, s. pot̄o erit simplicitas sume scie nullis finis inclusa qz simplicitas sume sapie ē infinita. **Nō** q̄ si cognitio sequeret facultatem rei cogniter nō p̄ntis cogiscntis, tūc sic rō hūana cognoscat futura p̄tingētia incerte, sic filiter intelligētia diuina ea incerte cogisceret, s. qz facultas cognitionū ē fm facultatē p̄ntis cogiscntiū, et intelligentia diuina in cogiscendo excedit rōnē humanā, poterit ip̄a certe cogiscere q̄ rō humana incerte cogiscit

Hic incipit q̄ntū metz hui^o q̄nti qd d̄r archilochiū ab inuētoze, da/tylicum a pede p̄dātoze. **In** q̄ oñt hoim esse dispositū ad p̄templationē celestiu ex figura corpis sui, z p̄mo describit figurā corpalem aliaz bestiaz, z figuram hois ibi. **Unica** gens, **Pr̄io** dic̄, **A**ialia p̄meant terras q̄uarijs, i. valde varijs figuris, nāqz alia aialia extento corpe sic s̄t serpentes et reptilia, illa verrunt, i. vertūt puluere, z incitata, i. mota vi pectoris trahūt p̄tinuū sulcū suple in puluere, **Sūt** alia aialia q̄bus in est vaga leuitas alaz q̄ s̄berant vētos z enatant, i. Enseunt liq̄do volatu spacia lōgi etheris, i. aeris. **Sūt** alia q̄ gaudent vestigia p̄fisse solo, i. tre gressibus suis, et trāsmittē, i. p̄transire virides campos, et gaudēt subire siluas q̄ oia aialia lz videas ea discrepare varijs formis, tū facies coz prona, i. ad trā incliata valet ingrauare, i. inq̄uatos oñdē sensus hebetes, i. brutales. **Nō** q̄ p̄hia tangit tria genera aialiu, s. reptilia, volatilia, et gressibilia, que lz differant i formis qz quedā formant ad reptandū vt serpētes, quedā ad volandū vt aues, qdā ad ḡdiendū vt bestie, tū in h̄ oia p̄ueniūt q̄ h̄nt faciē inclinatā ad trā.

Hic describit figurā hois, d. **Unica** gens hoim, i. solū gen^o hūanū leuat celsū cacumē, i. caput suū altius et leuis stat recto, i. erecto corpe, et despiciat fr̄as vultu eleuato ad celū, tu hō frenus q̄ recto corpe petis celū, et exeris, i. erigis frontē, **Hec** recta figura admonet te qz tu desipis nisi etiā feras, i. extollas animū tuū in sublime, i. i celestia, ne mens grauata, i. ḡuedine depresso p̄ssum, i. sub sidat, i. resideat inferior corpe leuato celsius. **Nō** cū hō h̄at figurā corpis erectā ad celū si aia nō erigeret ad p̄templationē celestiu: videret corpus esse nobilius aia. **Nō** fm **Al.** in xvi. de aialibus **Nō** in oia aialia h̄z figurā rectilinearē, de qua figura etiā loquit **Quidē** i li. metamor/ phoseos dicēs. **Pronā** cū spectat aialia cetera trā **Os** homini sublime dedit celūqz vidē **Iussit** et erectos ad sidera tollē vultus

Hic incipit s̄x̄ p̄sa et vltima h̄ q̄nti, in q̄ definitat vitatē de p̄passibilitate p̄scie diuinez liberi arbitrii z p̄mo ponit suā definitationē, z sub iūgit vtilē exhortationē circa finez libri ibi **Auersami** igit. **Pr̄mo** oñt modū diuine cognitōis, z soluit obis

inueniri. **Id** aut̄ est quonā modo etiā que certos exitus non habent: certa tū videat ac definita p̄notio neqz id sit opinio, s. summe potius scientie nullis terminis inclusa simplicitas

Metz archilochiū p̄stans tetrametro bucolico et tribus trocheis.

Quā varijs terras aialia permeant figuris
Nāqz alia extento s̄t corpe puluerēqz veri
Continuū qz trahūt vi pectoris incitata sulcū
Sunt quibus alaz leuitas vaga verberet qz ventos
Et liquido longi spacia etheris enatet volatu
Hec p̄fisse solo vestigia gressibus qz gaudent.

Vel virides campos transmittere vel subire siluas
Que varijs videas licet omnia discrepare formis

Prona tamē facies hebetes valet ingrauare sensus
P̄transire virides campos, et gaudēt subire siluas q̄ oia aialia lz videas ea discrepare varijs formis, tū facies coz prona, i. ad trā incliata valet ingrauare, i. inq̄uatos oñdē sensus hebetes, i. brutales. **Nō** q̄ p̄hia tangit tria genera aialiu, s. reptilia, volatilia, et gressibilia, que lz differant i formis qz quedā formant ad reptandū vt serpētes, quedā ad volandū vt aues, qdā ad ḡdiendū vt bestie, tū in h̄ oia p̄ueniūt q̄ h̄nt faciē inclinatā ad trā.

Unica gens hominum celsum leuat altius cacumen

Atqz leuis recto stat corpore despiciatqz terras

Hec nisi terrenus male desipis admonet figura

Qui recto celum vultu petis, exerisqz frontem

In sublime feras animū quoqz ne grauata p̄ssum

Inferior sidat mens/corpore celsius leuato.

Et est p̄ssum aduerbiū loci, ne illa in oia aialibus **Nō** in oia aialia h̄z figurā rectilinearē, de qua figura etiā loquit **Quidē** i li. metamor/ phoseos dicēs. **Pronā** cū spectat aialia cetera trā **Os** homini sublime dedit celūqz vidē **Iussit** et erectos ad sidera tollē vultus

Disputat de eternitate dei, de presentitpali ac de p̄terito z de futuro, z qz ea q̄ s̄nt i dei p̄ntia n̄caria s̄t, ad p̄ns p̄siderata pendēt ex libero arbitrio

Quoniam igit vti paulo ant̄ monstratū est, omne qd sc̄it: nō ex sua s. ex p̄phendentium natura

Prosa sexta

cognoscit: intueamur nunc quantum fas est: quod sit diuine substantie status. ut quena etiam scia eius sit possimus agnosce. Deum igitur eternum esse: cunctorum ratione degentium commune iudicium est. Quid sit igitur eternitas consideremus. Hec enim nobis naturam pariter diuinam sciam quod patefecit.

determinat de ea ibi. Eternitas igitur. Pro dicit. Quam miratum est paulo ante quod oporteret quod scilicet cognoscit non ex sui natura. id est non ex natura rei scire sed ex natura cognoscit. intueamur nunc quantum fas est quod sit statum diuine essentie vel substantie ut possimus agnosce quod sit eius scia. Et subdit quod eodem iudicium cunctorum degentium. id est utrum ratione est deum esse eternum. id est consideremus quod sit eternitas. hec enim nobis patefacit naturam diuinam sciam.

Non quod quod eternitas deitatis naturam et sciam dei non dicitur sed substantiam: id est cognita eternitate cognoscit naturam et scientiam dei.

Eternitas igitur est interminabilis vite tota simul et perfecta possessio.

Aliquid est eternum est in eternitate et est ipsa eternitas sic deus. Aliquid est eterna: non in eternitate. nec sit ipsa eternitas ut motus. tempus. et mundus. Non enim dicitur eternitas est possessio. ibi videtur notio possessio ad designandum immobilitatem et indeficientiam eternitatis quod ipsa firmiter possidet et quod habet. Et dicitur vite. ad inueniendum quod non viuendum non mensurant eternitatem. et dicitur interminabilis. ad diuinam illius vite quod habet terminum a parte ante et a parte posteriori. sic vita hominis. vel a parte anteriori sic vita angelorum. et dicitur totum. ad diuinam vite angelice. quoniam enim esse angeli secundum substantiam sit totum sit. non tamen secundum operationem. cum habeat operationes successiuas et intellectiones. et dicitur perfecta ad designandum quod

Eternitati nihil deest. perfectum enim est cui nihil deest. per se celum mundum.

Quod ex collatione temporalium clarius liquet. Nam quicquid uiuit in tempore: id prius a preteritis in futura preedit. Nihil est in tempore constitutum: quod totum vite sue spacium pariter possit amplecti. sed crastinum quod nondum apprehendit. hesternum non iam perdidit. In hodierna quod vita non amplius uiuitis quod in illo mobili transitorioque momento. Quod igitur temporis patitur additionem: id illud sicuti de mundo censuit Aristoteles nec ceperit unquam esse. nec desinat. vitamque eius cum temporis infinitate tendat: non dum tamen tale est ut eternum esse iure credat. Non enim totum sit infinite latus vite spacium apprehendit atque amplectitur. sed futura nondum transacta iam non habet. Quod igitur interminabilis vite plenitudine totam pariter apprehendit ac possidet. cui neque futuri quicquam absit: nec preteriti fluxerit: id eternum esse iure prohibet. Id quod necesse est et sui compos prius sibi se assistere et infinitatem mobilis temporis habere presentem. de mundo. et latus vite. id est duratio eius tendat. id est extendat cum infinitate temporis. nondum tamen tale est ut iure credat esse eternum. quod non apprehendit neque amplectitur sit totum spacium vite sue. id est duratiois latus infinite. id est infinito tempore durat. et futura nondum habet transacta. id est preterita non habet. Quicquid igitur apprehendit et possidet pariter totam plenitudinem interminabilis vite: cui nihil absit futuri: nec aliquid fluxerit preteriti illud iure prohibet esse eternum. quod illud eternum sui compos eo quod nihil sibi deest: necesse est se sibi assistere prius. et est necesse presentem habere infinitatem. id est infinitam durationem temporis mobilis. id est successiuam.

Non quod quod per cognitionem temporis deuenimus in cognitionem eternitatis eo quod opposita inter se posita manifeste elucescit. id est per naturam successionem temporis declarat nobis naturam eternitatis. Sic enim ratio temporis persistit

ad hoc factas sed diuinam prudentiam. sed excludit impassibilitatem liberi arbitrii cum prouidentia diuina. sed ibi. Quid igitur possit. et ibi. Que citata sunt. Pro dicitur de statu dei quod est eternitas. et ex hoc declarat modum diuine scientie ibi. Quam igitur oportet iudicium. Pro dicitur permutat quod determinandum sit de eternitate. et paulo ante quod oportet quod scilicet cognoscit non ex sui natura. id est non ex natura rei scire sed ex natura cognoscit. intueamur nunc quantum fas est quod sit statum diuine essentie vel substantie ut possimus agnosce quod sit eius scia. Et subdit quod eodem iudicium cunctorum degentium. id est utrum ratione est deum esse eternum. id est consideremus quod sit eternitas. hec enim nobis patefacit naturam diuinam sciam.

Hic persequitur de eternitate. et per se ponit eius distinctionem. et declarat eam ibi. Non si ex collatione. Pro dicitur Eternitas est possessio vite interminabilis exis totum sit et perfecta. Non habet substantiam super li. de causis. Aliquid sit eterna sit in eternitate sed non sit ipsa eternitas ut motus. tempus. et mundus. Non enim dicitur eternitas est possessio. ibi videtur notio possessio ad designandum immobilitatem et indeficientiam eternitatis quod ipsa firmiter possidet et quod habet. Et dicitur vite. ad inueniendum quod non viuendum non mensurant eternitatem. et dicitur interminabilis. ad diuinam illius vite quod habet terminum a parte ante et a parte posteriori. sic vita hominis. vel a parte anteriori sic vita angelorum. et dicitur totum. ad diuinam vite angelice. quoniam enim esse angeli secundum substantiam sit totum sit. non tamen secundum operationem. cum habeat operationes successiuas et intellectiones. et dicitur perfecta ad designandum quod

Dicitur declarat distinctionem. et redarguit quosdam qui uobulo eternitatis abutebant ibi. Un non recte. Pro dicitur declarat distinctionem eternitatis in comparatione ad tempus. d. Un dicitur est quod eternitas est possessio totum simul interminabilis vite. quod liquet clarius ex collatione. id est ex operatione temporalium. Nam quicquid uiuit in tempore: illud prius exis presentem preedit per successiuam mutabilitatem a preteritis in futura. et nihil est in tempore constitutum quod pariter possit amplecti. id est apprehendere totum spacium vite sue. sed crastinum nondum apprehendit. hesternum non iam perdidit. et in hodierna vita non amplius uiuitis. id est nihil plus est presentem de hodierna vita nisi quod in isto mobili et transitorio momento presentem de vita. Et dicitur momentum illud indiuisibile instans quod futurum copulat eum preterito. Quicquid igitur patitur temporis additionem. id est successionem: id est nunquam inceptum esse nec desinat esse sic Aristoteles censuit

de mundo. et latus vite. id est duratio eius tendat. id est extendat cum infinitate temporis. nondum tamen tale est ut iure credat esse eternum. quod non apprehendit neque amplectitur sit totum spacium vite sue. id est duratiois latus infinite. id est infinito tempore durat. et futura nondum habet transacta. id est preterita non habet. Quicquid igitur apprehendit et possidet pariter totam plenitudinem interminabilis vite: cui nihil absit futuri: nec aliquid fluxerit preteriti illud iure prohibet esse eternum. quod illud eternum sui compos eo quod nihil sibi deest: necesse est se sibi assistere prius. et est necesse presentem habere infinitatem. id est infinitam durationem temporis mobilis. id est successiuam.

Non quod quod per cognitionem temporis deuenimus in cognitionem eternitatis eo quod opposita inter se posita manifeste elucescit. id est per naturam successionem temporis declarat nobis naturam eternitatis. Sic enim ratio temporis persistit

Prosa sexta

Nō q̄ infinitus motus rez t̄paliū q̄ntū p̄t imitat statū et̄nitatis qz nō p̄t eū totalit̄ exp̄mē. qz status t̄paliū est successiuus. status et̄nitatis nō. et status t̄paliū respicit p̄teritū et futurū. status et̄ cernitatis t̄m p̄ns. t̄m in hoc imitat statū et̄nitatis q̄ sic et̄nitas nūq̄ deficit: sic infinitus motus rez t̄paliū nunq̄ esse definit: et sic in t̄pe est dare instans qd̄ h̄z quandā imaginē cū et̄nitate. ita q̄ sic in et̄nitate aliqd̄ dī esse: sic illa dicim̄ esse q̄ s̄t in p̄nti instāti. iō status rez t̄paliū lz nō pot̄ sic imitari statū et̄nitatis p̄ntialit̄ p̄manēdo t̄m ip̄m imitat suā durationē successiue p̄tinuādo

Itaq̄ si digna rebus noīa velimus imponē **P**latō nē sequentes: deum quidem eternum: mundūz vero dicamus esse perpetuum.

Et sic dicamus p̄petuū. et hoc sonat dictō auctoris **G**recismi. Perpetuū cui p̄ncipiū sed sine carebit.

Quoniā igit̄ / om̄e iudiciū fm̄ sui naturā que sibi subiecta sunt p̄prehendit. **E**st aut̄ deo sp̄ eternus ac p̄sentarius status.

Scientia q̄z eius oēm t̄p̄is sup̄gressa motionē / in sue manet simplicitate presentie. infini

taq̄ p̄teriti ac futuri spacia complectens: oīa quasi iā gerant̄ in sua simplici cognitionē p̄siderat. **I**taq̄ si p̄

scientiā pensare velis qua cūctā dimoscit: nō esse p̄scientiam quasi futuri. sed scientiā nunq̄ deficientis in-

stante rectius estimabis. vnde nō p̄uidentia s̄z p̄uidentia potius dicat̄ q̄ porro ab rebus infimis p̄sti

tuta q̄i ab excelso rez cacumie cūctā prospiciat

am hui⁹ noīs p̄uidentia. d. **U**n̄ cognitio diua nō dī p̄uidentia qz illa importat ordinē ad futurū. s̄ dī p̄uidentia q̄i porro. i. p̄cul a rebus infimis p̄stituta / ab excelso cacumie rez cūctā p̄

spiciat. **N**ō qz cognitio sequit̄ modū rei coḡscētis. iō cognitio et scia dei sequit̄ statū et dispō-

nem dei. status at̄ dei est et̄nus et p̄sentarius. cū esse diuinū mēsuret̄ et̄nitate. s̄ scia dei erit eter-

na et p̄sentaria ita q̄ oīa que s̄t p̄terita et futura: coḡscit q̄i sunt p̄ntia **N**ō aliq̄s dicēt Non ens nō p̄t alicui esse p̄ns. s̄ p̄teritū et futurū ē nō ens. s̄ nō p̄t esse p̄ns cognitioni diuine. **D**ōm q̄ du

plex est nō ens. q̄ddā qd̄ nullo mō est ens. et tale nō est realit̄ p̄ns alicui. cū nihil sit. **A**liud est nō ens nō simplr̄ s̄ qz adū nō est ens. et lz h̄mōi nō possit realit̄ coexistē et̄nitate. qz et̄nitas cuz sit

infinita / excedit t̄ps p̄ns: extendēdo se ad p̄t̄m et futurū. **E**t sic p̄t̄m et futurū s̄t et̄nitate coexistētia p̄ntialit̄. qz i et̄nitate nō est successio. **U**n̄ nō sequit̄. si aliqd̄ coexistit et̄nitate q̄ p̄ t̄tō simplr̄ ex

istat. qz et̄nitas etiā extendit se ad nō ex̄ns sic ad p̄t̄m et futurū **N**ō q̄ do oīa s̄t p̄ntia et sibi nihil est futurū. iō scia sua nō est dicēda p̄scia que sonat aliqd̄ futurū. nec debz dici p̄uidentia p̄t eandē

cām. s̄ debet dici p̄uidentia q̄i p̄cul p̄stituta a rebus inferioribus oīa prospiciens.

Quid igit̄ postulas vt necessaria fiant que diuino lumine lustrent̄. cū ne hoīes qd̄ necessaria faciant esse que videāt? **N**um enī ea que p̄ntia cernis aliquā eis necessitatē tuus addit intuit⁹? **R.** **D**inime. **P.** **A**tq̄ s̄t est diuini h̄ūanigz p̄ntis digna collatio. vti vos vstro hoc temporario presenti quedam videtis: ita ille omnia suo cernit eterno.

In ista p̄te p̄bia docet quō p̄prie loquendū sit de deo et de mūdo. d.

Si nos sequētes platōnē velimus imponē noīa digna. i. p̄uenientia rebus dicamus deū esse eternū. mūdu

eternū verē sine p̄ncipio sine fine.

Nic p̄bia ex dictis ont̄ modū sci-

entie diuine. **P**rio s̄ ont̄ q̄lis sit scia diuina. et q̄lis sit noīanda. d. **Q**m̄ oē iudiciū p̄prehendit ea que s̄t subiecta

. i. sua obiecta s̄z sui naturā. i. fm̄ naturā s̄tutis cognoscētis. **N**atura at̄ dei talis est q̄ sp̄ ip̄i deo ē stat⁹ eter

nus et p̄ntarius. **E**x q̄ sequit̄ q̄ scia dei sup̄gressa oēm motionē t̄p̄is ma

net in simplicitate p̄ntie. et p̄p̄tēs infinita spacia p̄teriti et futuri t̄p̄is oīa p̄siderat q̄i iā. i. p̄ntialit̄ gerant̄

in sua simplici cognitione. **T**ūc ont̄ quō scia dei est noīanda. d. **I**taq̄ si

velis pensare p̄scientiam que cūctā coḡscit: nō dices diuinā sciaz esse p̄

scientiā q̄i futuri s̄ rectius estimab̄ diuinā sciam esse instātie. i. p̄ntie nunq̄

deficiētis. qd̄ p̄firmat p̄ etymologi-

cas p̄ p̄uidentiaz. **P**rio s̄ ont̄ q̄lis h̄mōi obiectiōes soluant. 2. resumit̄ p̄mā obiectiōnē ip̄az fortificādo vt

formalius soluat. sc̄da ibi. **N**ic si dicat̄. **C**irca p̄mū nōndū q̄ tres erāt rōnes q̄z p̄ma et sc̄da fundant̄ sup̄

hoc q̄ nihil p̄t esse p̄scitū a deo nisi id sit nēcessariū. **T**ertis fundat̄ sup̄ hoc

q̄ euentus incertus nō p̄t certitudi

Libri quinti de consolatione philosophie

nalit cognosci. **Facit ergo duo.** Primo ostendit q̄ presciētia nō imponit necessitatem rei p̄scire p̄ qd̄ soluit p̄ma et scda rō. 2° ont q̄ scia dei non mutat naturam rei s̄ simul stāt certitudo a pte scie et incertitudo a pte euentus. p̄ qd̄ soluit t̄tia rō. scda ibi **Quare hec diuina.** P̄rio dicit **Ex q̄** deus coḡscit oia tanq̄ p̄ntia. qd̄ igit̄ postulas vt illa fiant n̄cāria q̄ lustrant. i. p̄prehendunt diuino lumine. i. diuina cognitione. cū nec hoies faciāt ea n̄cāria q̄ p̄ntialit̄ vidēt. Verbi gr̄a. q̄ hō videt in p̄nti nō facit esse n̄cāriū. nunq̄d̄ eni intuitus tuus dabit aliquā n̄citatē eis q̄ tū cernis p̄ntia. **Dicit boecius. Minie. Et p̄bia Si ē digna collatio diuiniz humani intuitus respectu p̄ntis sic vos videtis quedā hoc p̄nti temporario. i. in p̄nti tpe. ita deus suo etno intuitu oia cernit tanq̄ p̄ntia. Nō q̄ intuitus n̄r rei p̄ntis nullā imponit n̄citatē rei p̄nti. qz visio soctis currētis nō imponit n̄citatē socrati currētī. qz p̄t socrates currē vel nō currē. Sic etiā intuitus diuus q̄ oia p̄ntialit̄ coḡscit nullā imponit rebus n̄citatē. s̄ videt ea p̄ntialiter sic futura s̄ n̄cārio futura et p̄tingentia videt p̄tingent̄ futura**

Hic ont q̄ circa p̄tingentia simul stant certa cognitio dei et incertus euentus rei. d. Quare hec diuina p̄notio qua deus nouit futura: illa nō mutat p̄rietatē rez q̄ ad n̄citatez et p̄tingentia. qz nō imponit n̄citatē rei que p̄tingens est. s̄ talia apud se spectat p̄ntia q̄lia olim puenient futura. Nec p̄fundit rez iudicia vt cōtingens faciat nō eē p̄tingēs/ s̄ vno intuitu mētis coḡscit tam n̄cārie q̄ nō n̄cārie futura. qd̄ declarat i cre/ plo. d. Sicuti vos hoies q̄n parit̄. i. in eodē instāti videtis hoīem ambulare in frat̄ solē oziri i celo. licet vtrūq̄ sil̄ sit p̄spectū/ t̄n discernitis s̄ eē volūtariū. i. hoīem ambulare i tra. et illud esse n̄cāriū. i. solem oziri

Ita sil̄iter diuinus intuitus cūcta despiciens. i. deorsū aspiciēs mīme p̄turbat rez q̄litate. i. p̄tingentia et n̄citatē. Rez dico apud se p̄ntiuz rōne etnitate. s̄ futurariū ad p̄ditionē t̄pis. Quo fit vt cognitio futuroz dei tanq̄ p̄ntiū non sit opio s̄ cognitio p̄tate n̄ra. i. p̄firmata cū coḡscit aliqd̄ eē extaturū. i. futurū q̄ idem nō nesciat. i. carē p̄t n̄citate existendi

Nō de h̄ qd̄ d̄r deū oia p̄ntialit̄ coḡscere. i. p̄terita et futūra/ ponūt qdam exemplū de baculo fixo in aqua q̄ successiue toti fluuiū p̄ns est/ qz p̄tibus ei⁹. sic etnitas sil̄ est cū toto tpe cū oibus que sūt in tpe. ita q̄ totū tps et q̄cqd̄ est successiū in tpe/ ē p̄ns etnitate. vt si ponat̄ etnitas sic centz. et totū tps sic circūferētia. tūc l̄z circūferētia p̄tinue moueat et ps toti succedat. t̄n in p̄patione ad centz vniformit̄ se h̄z. Aliud exemplū ponit̄ de aliq̄ q̄ vadit p̄ viā et nō videt hoies p̄ se venientes. sed ille qui de alta turri respiciēt videret totā viā et hoies p̄ eā transeuntes eā p̄cedentes q̄ sequentes. Sic deus de specula sue eternitatis respiciens/ oia p̄sentialit̄ videt tā p̄sentia q̄ futura

Quare hec diuina p̄notio naturā rez p̄rietatē qz nō mutat. Taliaq̄ apud se p̄ntia spectat: q̄lia in tpe olim futura puenient. Nec rez iudicia p̄fundit/ vnoq̄ sue mentis intuitu tā necessarie q̄ nō necessarie v̄tura dinoscit. Sicuti vos cū parit̄ ambulare i terra hoīez: et oziri in celo solē videtis. quanq̄ simul vtrūq̄ cōspectū: t̄n discernitis. et hoc volūtariū/ illud esse necessariū/ iudicatis. Ita igit̄ cūcta despiciens diuinus intuitus: qualitatem rez mīme p̄turbat. apud se quidez p̄ntiuz: ad p̄ditionē ho t̄pis futuraz. Quo fit vt hoc nō sit opinio. s̄ veritate potius n̄ra cognitio. cū extaturū quid esse cognoscit: quod idem existendi necessitate carere non nesciat

Hic si dicas. Qd̄ euentū de⁹ videt id nō euenire nō posse. qd̄ at nō pōt nō euenire id ex n̄citate cōtingē. meq̄ ad hoc nomē n̄citatez astringas. Fatebor rē q̄ dē solidissime etnitate. s̄ cui vix aliq̄ nisi diuini speculator accesserit. Respondebo nanq̄. Idem futurū cū ad diuinā notionē refert̄/ necessariū. cū ho i sua natura p̄pendit: libez prozsus atq̄ absolutū videri

Prosa quarta

sariū. Ego fatebor rem solidissime veritatis cui vix aliq̄s accesserit eā pcedēdo nisi speculatoz diuini. i. diuine nature. Tūc soluit obiectionē dicēs. Si coartaueris me vt pcedā aliquā veritatem futuroz. Rēdebo Idem qd futurū est q̄ ad nos; cū refert ad diuinā notionē cui ipm est pns/di co ncarū esse. i. veritate pditionata. i. rōne pntie. cū aut idem futurū ppendit i sui natura rōne cuius hz futuritionē. et inde tminationē in sui cā necesse est videri libez. Nō q̄ sic illud qd in se est ptingēs qn̄ est nob pns rōne pntie sortit̄ quidaz veritatem q̄ necesse ē ipm esse dū pns sit. qz oia sē deo pntia. rōne istius pntie in ordine ad ipam diuinā cognitionē sortiunt̄ quāda veritatem licet in sui natura proliis videant̄ libera

Due sūt etenim veritates. Simplex vna. veluti q̄ necesse ē oēs hoīes eē mortales. Altera pditionis vt si aliquē ābulare scias. eū ābulare nē ē. Qd̄ enī q̄sq̄ nouit. id eē aliē ac notū ē/nequit. Sz̄ hec pditio mī me secū illā simplicē trahit. Hāc enī veritatē nō p̄pria facit natura s; pditionis adiectio. Nulla enī veritas cogit incedē volūrate gradientē. q̄uis eū tuz cū gradit̄ incedē ncarū sit. Eodē igit̄ modo si quid puidētia pns videt/id esse necesse est. tamen si nullā nature habeat necessitatez. Atq̄ deus ea futura que ex arbitrij librate pueniūt: pntia contuet̄. Nec igit̄ ad intuituz relata diuinū/necessaria sūt p pditionē diuine notio/nis. per se nō considerata: ab absoluta nature sue librate non desinunt

et qua ponit̄ sibi pns. q̄uis nullaz habeat veritatem nature. s; deus oia futura p̄tuet̄ tanq̄ pntia q̄ ex librate arbitrij pueniūt. Igit̄ hec relata ad intuitū diuinū sūt ncarū p cognitionē diuine notio/nis. p se nō. i. i sui natura nō habito respectū ad diuinā cognitionē ipa nō deficiūt ab absoluta. i. a p̄fecta librate sue nature Nō s; intentionē boeci ista rō q̄cqd̄ est p̄sum a deo/necessario euenit. soluit. dicendo q̄ vez est q̄ ncarū euenit veritate pditionata. s; nō veritate absoluta Alij aliē soluit q̄ illa p̄pō est vera in sensu p̄posito. s; falsa in sensu diuiso. vñ cū dī Quidcqd̄ p̄sum est/ncarū euenit. vez est i sensu p̄posito. qz impossibile ē p̄sum a deo nō euenire. tñ i sensu diuiso falsa est qz euentus rei saltē ptingentis in se non est necessarius.

Fient igit̄ p̄culdubio cūcta q̄ futura deus esse p̄no/scit. Sed eoz quedā de libero p̄ficiscunt̄ arbitrio. q̄ q̄uis eueniāt: existendo tñ naturā p̄p̄riā nō amittūt. que priusq̄ fierent etiā non euenire potuissent.

ita futura sūt q̄ deus p̄noscit esse alioqn̄ falleret̄ dīna puidētia. s; quedā eoz p̄ficiscunt̄. i. p̄cedūt de libero arbitrio. ita q̄ q̄ntū est de esse ipōz p̄nt nō euenire. Un̄ subdit q̄ q̄uis eueniāt. tñ non amittūt p̄p̄riam naturā librat̄ qz prius q̄ fierēt potuissent nō euenire. Nō q̄ tō intētio boeci fundat̄ sup̄ s; q̄ aliqd̄ libere futurū ex sui natura in p̄patione ad p̄sciam; diuinā ncarū euenit z tal̄ est veritas pditionata. qz in q̄ntū p̄sum ē: sic ncarū euenit. s; nō absolute circūsc̄pta p̄sumione

Quid igit̄ refert nō eē necessaria cū p̄pter diuine sci/entie pditionē modis oib; necessitatis instar eueniet. hoc scz q̄ ea que pauloātē p̄posui/sol oriens z gradi/ens homo. que dū sūt non fieri non p̄nt: eoz tñ vnū

Dic p̄hia declarat solonem p̄ q̄ntū dā distinctionē veritatis. z eaz appli cat ad p̄positū. 2° p̄cludit ex p̄missis sil̄ stare q̄ aliq̄ s; s; in se p̄tingētia z incerta q̄ tñ eueniūt certitudinalit̄ i q̄ntū a deo p̄sum. scd̄ a tñ. fient igit̄ p̄culdubio cūcta. P̄rio dic̄ Due sūt veritates. Vna simplex q̄ est veritas nature sic oēs hoīes ncarū eē mortales. Alia ē veritas pditionis vt si scias hominē ābulare: illū ābulare necesse est. qz qd̄ q̄sq̄ nouit: illud nō p̄t aliē esse q̄ notū est. s; hec p̄ditio. i. veritas pditionata mī me trahit secū simplicē veritatē. qz veritatē pditionis nō facit p̄pria natura sed adiectio pditionis. Illa enī veritas cogit ābulare volūtarie ābulantē q̄uis ncarū sit euz ābulare tūc cū ābulat. Hāc distinctionē appli cat ad p̄positū. d. Eodē mō si qd̄ p̄uidētia diuina pns videt. illud eē necesse est. i. ea p̄ditione q̄ p̄sum est

Dic p̄hia p̄cludit ex p̄dictis q̄ tñ sil̄ stant q̄ aliq̄ s; in se s; p̄tingent̄ tñ incerta q̄ tñ certitudinalit̄ eueniūt in q̄ntuz p̄sum a deo. 2° obijcit̄ p̄ hoc ibi. Quid igit̄ refert nō eē necessaria P̄rio dic̄ P̄culdubio cū

Dic obijcit̄ p̄ solonē z soluit obiectionē. 2° p̄ illā solonem itez obijcit̄ ibi. Sz̄ si i mea. Obiectio i s; p̄sistit. Ex q̄ futurū p̄tingēs p̄scitū certitudinalit̄ euenit ncarū. nō videt eē

Libri quinti de consolatione philosophiæ

Quid igitur refert contingētia et libere futura non esse necētia cum ipsa eueniat instar. i. ad similitudinem necētia. Tūc soluit. d. q. in euentu necērium et contingētē h. refert qd manifestū apparet p. exempla q. paulo ant. posui. s. q. sol. oriens et hō. gēdies q. dū. sūt. nō. si eri pnt. et ita utrūq. ē. necēriū sub cōditione pntie. pntia enī. nō. est esse dū. sūt. pntia. tū. vni. eoz. s. sol. oriens pri. q. fieret necesse erat existē. Al. tez. dō. s. hō. gēdies mīme. h. z. necita. tem fieri anteq. fiat. Ita etiā. illa. que deus h. z. pntia pcul. dubio existit. pnt. necitatem. cōditionis. qua. sūt. pntia. euenire tanq. pntia. S. z. eoz. q. sic. sūt. pntia. s. de. rez. necitate. descēdit. sic. solē. oriri. aliud. de. ptate. facientū. s. hō. iem. ambu. lare. Et. q. pcludit. iō. nō. iuria. diximus. h. prius. q. illa. q. contingēt. eueniūt. si. referant. ad. diuinā. noticiā. sūt. necētia. s. ex. cōditione. diuine. scie. Si. hō. p. se. p. siderent. ipa. sūt. absoluta. a. nexibus. i. a. vin. culis. necitatis. qd. manifestat. p. sile. sicuti. si. id. qd. patet. sensibus. referas. ad. rōnem. tūc. ē. vlt. Si. sūt. referas. ad. sensū. tūc. est. singulare. Nō. q. si. idem. relatiū. ad. diuersa. pnt. esse. vlt. et. singulare. vi. det. sicuti. q. idē. pntiū. ad. diuersa. possit. eē. ptingēs. et. necēriū. nā. p. clare. h. z. rōnē. ptingētis. et. vlt. rōnem. necessariū. S. z. videm. q. hūana. natura. p. pata. ad. intellectū. agentē. abstrahētē. a. cōditio. nibus. indiuiduātib. et. p. pata. ad. intellectū. possibile. h. z. rōnez. vltis. s. p. pata. natura. hūana. ad. sen. sū. q. p. icularit. p. p. hendit. h. z. rōnem. singularis. Nā. vlt. est. dū. intelligit. p. iculare. hō. dū. z. sentit. sicuti. erit. de. futuro. ptingētī. qd. ipm. p. p. tū. ad. diuinā. p. sciam. est. necēriū. cōditionalit. in. se. aut. p. si. deratū. habet. se. contingētē.

Hic obijcit p. solutione iā dictā et soluit illā obiectōnē. sedō mouet du. bitatiōez. ibi. Quid igitur. Priō. dic. Tu. obijcis. p. solutione. sic. Si. in. mea. ptate. ē. mutare. p. positū. meū. s. currēdo. vlt. nō. currēdo. ego. euacua. bo. i. frustrabo. p. uidētā. diuā. cū. ego. mutauero. illa. q. p. nouit. eē. futura. I. p. se. soluit. d. Ego. respō. debo. te. pos. se. scēdē. i. mutare. p. positū. tuū. sed. veritas. p. uidentie. illa. intuet. illud. te. posse. s. mutare. p. positū. et. an. facias. q. p. positū. mutas. et. intuet. q. p. uertis. tuuz. p. positū. iō. scias. te. nō. posse. vitare. diuā. p. sciētā. sic. q. uis. libera. volūtate. te. p. uertas. i. varias. actiōes. tu. nō. potes. effugē. intuitū. pntis. oculi. Nō. q. h. hō. possit. mutare. p. positū. suū. p. h. tū. nō. effugit. p. uidētā. diuā. quia. deus. illā. mutationē. p. noscit. p. sito. enī. q. deus. p. uideret. te. cras. ituz. ad. for. q. uis. posses. nō. ire. et. p. onas. non. ire. non. tū. non. ibis. q. deus. p. uideret. simul. et. p. positū. et. ptatē. nō. eūdi. et. mu. tationē. p. positū. et. actiōnē. eundē. et. iō. non. potes. aliq. modo. effugē. eius. p. uidentiam.

Hic mouet dubitationez. d. Tu forte inq. es. qd. igitur ptingat ex ista solutiōe. mutabit. ne sciētia diuina ex mea dispositiōe. i. ex mea variatiōe. s. cū. ego. nūc. volo. hoc. nunc. aliud. videt. ne p. sciētia diuina ex h. alter. nare. i. mutat. vices. suas. cogscēdi. Ipse. rīdet. Nīme. ptingit. h. q. di. uina. scia. mutet. q. a. diuin. intuitus. p. currit. oē. futurū. et. retorquet. illud. ad. p. sciam. p. p. e. cognitiōis. cogscē. do. o. sa. sūt. tanq. pntia. nec. alternat. i. mutat. vices. suas. p. cogscēdi. nūc. h.

prius quoq. q. fieret necesse erat existē. alterū. hō. mi. nime. Ita etiā. que. p. sentia. deus. habz. p. cul. dubio. ex. istimet. S. z. eoz. hoc. quidē. de. rez. necessitate. descēdit. illud. hō. de. potestate. faciētū. Nā. igit. iniuria. dixi. mus. hec. si. a. diuinā. noticiā. referant. necessaria. si. p. se. cōsiderent. necessitatis. esse. nexib. absoluta. Sicuti. omne. quod. sensibus. patet. si. ad. rationē. referas. vni. uersale. est. si. ad. se. ipsum. respicias. singulare.

Sed si in mea inq. es potestate sitū ē mutare p. positū: euacuabo p. uidētā. cū. que. illa. p. noscit. forte. mutae. ro. Respō. debo. P. positū. te. q. dez. tuū. posse. defle. dē. h. qm. et. id. te. posse. et. an. facias. quo. ve. p. uertas. p. sens. p. uidentie. vitas. intuet. diuinā. te. p. sciētā. non. posse. vitare. sicuti. pntis. oculi. effugē. nō. possis. intuitū. q. uis. te. in. varias. actiōes. libera. volūtate. p. uerteris.

Quid igitur inq. ues? Ex mea ne dispōne sciētia diuina mutabit. vt. cū. ego. nūc. hoc. nunc. aliud. velim. illa. q. z. noscēdi. vices. alternare. videat. Minime. Omne. nā. q. futuz. diuinus. p. currit. intuitus. et. ad. presentiaz. p. p. e. cognitiōis. retorquet. ac. reuocat. Nec. alternat. vt. esti. mas. nūc. h. nūc. illud. p. noscēdi. vice. s. vno. idū. mu. tationes. tuas. manens. p. uenit. atq. completit. Quā. p. p. hēndendi. oia. vifendi. q. presentia. nō. ex. futura.

Quid igitur inq. ues? Ex mea ne dispōne sciētia diuina mutabit. vt. cū. ego. nūc. hoc. nunc. aliud. velim. illa. q. z. noscēdi. vices. alternare. videat. Minime. Omne. nā. q. futuz. diuinus. p. currit. intuitus. et. ad. presentiaz. p. p. e. cognitiōis. retorquet. ac. reuocat. Nec. alternat. vt. esti. mas. nūc. h. nūc. illud. p. noscēdi. vice. s. vno. idū. mu. tationes. tuas. manens. p. uenit. atq. completit. Quā. p. p. hēndendi. oia. vifendi. q. presentia. nō. ex. futura.

102
Prosa quarta

rū prouentu rez/ h̄ ex ppria de? simplicitate sortitus est. Ex quo illud q̄z resoluit qd paulo añ posuisti in/ dignū esse: si scientie dei causaz: futura n̄ra prestare di cant. Nec eniz scientie vis p̄sentaria notione cuncta complectens. rebus modū oibus ipsa constituit. nihil vero posterioribus debet.

cūta p̄lectens p̄ntialit: ip̄a imponit modū oibus reb⁹. qz scia dei est cā rez. ip̄a h̄o nihil debet ip̄his rebus qz nihil ab eis accipit sic nos accipim⁹ sciam a rebus. Nō si deus sil nō coḡsceret ea q̄ successiue eueniūt in tpe: tūc scia dei esset variabilis p̄p̄ h̄ q̄ cognitionē vntus succedēt coḡnito alterius. h̄ qz oia sil coḡscit tanq̄ p̄ntia. iō in sua scia nō cadit variatio vt prius nesciat eē alicui⁹ et postea sciat. vel q̄ prius sciat hoc nō esse et postea esse imo sil oia coḡscit. et ideo simul scit aliqd nō esse in vna differentia t̄pis mensurātis rē z esse in alia differentia t̄pis.

Que cū sint manet intemerata mortalibus arbitrij li bertas. Nec inique leges. solutis oī necessitat volun tatibus p̄mia penasq; p̄ponūt. Manet etiā spectatoz desup cūctoꝝ p̄scius deus. visionisq; eius p̄ns sp̄ eternitas. cū n̄roz actūū futura qualitate p̄currit. bo nis premia: malis supplicia dispensans. Nec frustra s̄t in deo. posite spes precesq;: que cum recte sint. ineffi/ caces esse non possunt

ces z spes i deo q̄ nō p̄nt esse inefficaces cū sint recte. Nō ex q̄ p̄t libez arbitriū p̄nt res sic et alit euenire: non iniuste bonis p̄mia z malis supplicia p̄ponunt. nec spes z p̄ces frustrant. frustra/ rent s̄t oia hęc si oia vinculo necessitatis vterent sicut p̄z ex dicitis

Auersamini igit vicia. colite virtutes. ad rectas spes animū subleuate. humiles preces in excelsa porrigite Magna vobis est si dissimulare nō vultis necessitas indiāa p̄bitatis: cuz ante oculos agitis iudicis cun/ ta cernentis!

bitudinē tendūt. porrigite i excelsum. s. ad deū h̄niles p̄ces. Et hoc merito faciatis qz si nō vul tis dissilare auertēdo aim v̄m ab his. tūc magna est vob indiāa nēitas p̄bitatis. i. virtutis qz illd qd agitis nō p̄t latere illuz q̄ est iudex actūū v̄roz. vñ subdit cū agatis añ oculos. i. cum adiones v̄re sint in p̄spectu iudicis cūta cernētis. s. dei. Nō vicia s̄t spernēda qz reddūt hoīem seruilē nā q̄ facit p̄ccm: seruus est p̄ccī. Et Sen̄ dicit Si scirē deos p̄ccā ignoscituros z hoīes ignora/ tuos adhuc p̄pter vilitatē p̄ccī peccare erubescēm. Virtutes s̄t colende. qz virtus est q̄ habētē pficit et opus eius bonuz reddit. Recta spes z recte p̄ces s̄t deo porrigēde. qz his deo p̄iungimur z ip̄m alloq̄mur. etsi nō dissimulam⁹ negligēdo p̄dicta: magnā virtutis p̄bitatē nobis indiāa z p̄ missam inde p̄sequemur. qm̄ oia q̄ agimus sunt in p̄spectu dei cūta cernentis. sic enī scribit ad Deb. iij. Dia nuda et apta s̄t oculis eius qui est b̄ndictus in secula seculoz Amen.

nunc illud successiue sic tu estimas. s̄ manēs libera mutatōne vno idū p̄/ uenit z p̄lectit tuas mutatōes. quā p̄ntiam p̄phendēdi oia tanq̄ p̄ntia deus nō sortit ex rebus futuris s̄ ex ppria simplicitate. Ex q̄ resoluit. i. d. clarat illud qd paulo añ posuisti. s. indignū esse si futura n̄ra dicant p̄/ stare cāz scie dei. virtus enī scie diue

stare cāz scie dei. virtus enī scie diue

Dic p̄cludit ex p̄missis p̄passibili tatē liberi arbitrij cū p̄scia dina. d. Que cū ita sint vt p̄dictū ē: manet libtas arbitrij intemerata. i. in corru pta. Nec leges p̄ponunt hoibus pe nas et p̄mia inique. i. iniuste/ volūta tib⁹ n̄ris solutis. i. liberatis ab oī ne cessitate. manet etiā imobilis deus p̄ scius cūctoꝝ z p̄ns eternitas sue visi/ onis p̄currit cuz futura q̄litate. s. bo nitate z malicia n̄roz actūū dispen/ sans. i. distribuēs bonis p̄mia z ma lis supplicia. nec frustra s̄t posite p̄/

Dic p̄hia subiūgit exhortationez vitē. d. Ex q̄ sic ē q̄ nō estis coacti nēitate ad faciendū aliqd s̄ magis i vob libera voluntas. iō auersami. i. spernite vicia. ne p̄ ea iuste incurra tis penas. colite. i. exercete virtutes p̄p̄t quas merita cōsequamī. s̄bleua/ te aim v̄m ad rectas spes q̄ i verā

Libri quinq; de consolatione philosophi Boecij cū cōmento per me Johem koelhoff de Lubeck Colonie Ciue diligenter elaborati Anno salutis Mcccclxxxviii. ipo dei b̄ti Johis chrysofomi finiūt feliciter.

Johes de
Parthen

De r
logie